KNJIŽNICA
REPUBLIČKOG ZAVODA
ZA STATISTIKU SR HRVATSKE
08
51.585

LJETOPIS JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

ZA GODINU 1985.

KNJIGA

89

ZAGREB

1 9 8 6

LJETOPIS

Urednik

akademik HRVOJE POŽAR

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

CODEN LJAUDB YU ISSN 0373—9902

LJETOPIS

JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ZA GODINU 1985.

KNJIGA 89.

ZAGREB

1986

SADRŽAJ

I. DIO

Članovi Akademije 15

Zasjedanje Akademije

Prvo redovno zasjedanje Skupštine 28. ožujka 1985. 57
Izvanredno zasjedanje Skupštine 28. ožujka 1985. 70
Izvanredna Skupština 19. studenoga 1985. 78
Izborna Skupština 19. studenoga 1985. 81

Zakon o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti 85

Statut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 92

II. DIO

Izvještaj o radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u 1985. godini.

Predsjedništvo Akademije 113
Međunarodna suradnja 119
Terminološki odbor 125
Međuakademijski odbori 126
Međurazredni odbor za biotehnologiju 134
Služba za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara . . 134
I. razred za društvene znanosti 136
II. razred za matematičke, kemijske i tehničke znanosti . . 151
III. razred za prirodne znanosti 167
IV. razred za medicinske znanosti 184
V. razred za filološke znanosti 208
VI. razred za suvremenu književnost 221
VII. razred za likovne umjetnosti 230
VIII. razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju 239

Istraživački centar Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti . . 244

Odjel za društvene znanosti

Zavod za arheologiju — Zagreb 249
Kabinet za arhitekturu i urbanizam — Zagreb 253
Etnološki zavod — Zagreb 256

Zavod za povijesne znanosti — Zagreb 258
Zavod za povijesne i društvene znanosti — Rijeka 267
Zavod za povijesne znanosti — Zadar 274
Zavod za povijesne znanosti — Dubrovnik 276
Zavod za ekonomska istraživanja — Zagreb 280
Zavod za muzikološka istraživanja — Zagreb 283
Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić« 288

Odjel za pomorstvo

Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva — Zagreb 289

Odjel za prirodne znanosti

Zavod za filozofiju znanosti i mir — Zagreb 295
Zavod za ornitologiju — Zagreb 297
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara — Zagreb . . . 300
Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti — Zagreb 305
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju — Dubrovnik . . 313
Kabinet za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa — Zagreb 316
Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija — Zagreb 318

Odjel za jezik, književnost i teatrologiju

Zavod za književnost i teatrologiju — Zagreb 320
Zavod za lingvistička istraživanja — Zagreb 327

Zavodi za znanstveni rad

Zavod za znanstveni rad — Osijek 328
Zavod za znanstveni i umjetnički rad — Split 330
Zavod za znanstveni rad — Varaždin 331

Znanstveni savjeti i druga tijela Akademije

Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva 333
Internacionalni komitet za istraživanje boksita, glinice i aluminija (ICSOBA) 334
Jugoslavenski centar za kristalografiju 335
Odbor za narodni život i običaje 337
Savjet za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju 337
Znanstveni savjet za naftu 340
Znanstveni savjet za zaštitu prirode 344
Znanstveni savjet za pomorstvo 344
Centar za teorijsku fiziku 348
Bulletin scientifique — Centralna redakcija 349

Muzejsko-galerijske jedinice Akademije

Gliptoteka u Zagrebu 351
Kabinet grafike u Zagrebu 354
Majstorske radionice likovnih umjetnosti u Zagrebu 355
Strossmayerova galerija starih majstora u Zagrebu 356

Jedinice u sastavu stručnih službi Akademije

Arhiv u Zagrebu 359
Knjižnica u Zagrebu 361
Arboretum Trsteno 364
Centar za znanstveni rad — Vinkovci 366

Popis izdanja Jugoslavenske akademije objelodanjenih u godini 1985. . 370

Financijski izvještaj za godinu 1985. 403

III. DIO

Nekrolozi

Borislav Blagojević 413
Milo Cipra 415
Veljko Gortan 417
Anđela Horvat 421
Marijan Matković 425
Richard Pittioni 429
Ivan Rakovec 432
Paul Ramdohr 434
Bernard Stulli 439
Ladislav Šaban 442
Zdenko Škreb 445
Ivo Vinski 447
Aleksandar Vučo 450
Ernest Weissmann 452

ČLANOVI AKADEMIJE

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

PREDSJEDNIŠTVO

od 1. siječnja do 19. studenoga 1985.

JAKOV SIROTKOVIĆ
predsjednik

BRANKO KESIĆ
potpredsjednik

ANDRE MOHOROVIČIĆ
potpredsjednik

HRVOJE POŽAR
glavni tajnik

DUJE RENDIĆ-MIOČEVIĆ
tajnik I. razreda za društvene znanosti

VILIM NIČE
tajnik II. razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti

ZORAN BUJAS
tajnik III. razreda za prirodne znanosti

DRAGO IKIĆ
tajnik IV. razreda za medicinske znanosti

RUDOLF FILIPOVIĆ
tajnik V. razreda za filološke znanosti

Marin Franičević
tajnik VI. razreda za suvremenu književnost

Edo Kovačević
tajnik VII. razreda za likovne umjetnosti

Ivo Supičić
tajnik VIII. razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju

Izabrani članovi Predsjedništva

Veljko Gortan*
Vanda Kochansky-Devidé
Marijan Matković**
Nikola Škreb
Stjepan Šulek

* do 23. ožujka 1985.
** do 31. srpnja 1985.

PREDSJEDNIŠTVO

od 20. studenoga do 31. prosinca 1985.

Jakov Sirotković
predsjednik

Marin Franičević
potpredsjednik

Andre Mohorovičić
potpredsjednik

Hrvoje Požar
glavni tajnik

Duje Rendić-Miočević
tajnik I. razreda za društvene znanosti

Zlatko Janković
tajnik II. razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti

Milan Herak
tajnik III. razreda za prirodne znanosti

Drago Ikić
tajnik IV. razreda za medicinske znanosti

Milan Moguš
tajnik V. razreda za filološke znanosti

Rafo Bogišić
tajnik VI. razreda za suvremenu književnost

Edo Kovačević
tajnik VII. razreda za likovne umjetnosti

Ivo Supičić
tajnik VIII. razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju

Izabrani članovi Predsjedništva

Zoran Bujas
Rudolf Filipović
Branko Kesić
Vladimir Stipetić
Stjepan Šulek

ČLANOVI

I. RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Brajković dr Vladislav,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Poljička poljana 29.
2. *Čalić dr Dušan,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Zagreb, Gorana Kovačića 13.
3. *Pusić dr Eugen,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vramčeva 1.
4. *Rendić-Miočević dr Duje,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 35.
5. *Sirotković dr Jakov,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1975. 6. VI. Od 1978. 23. III. predsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Moše Pijade 97a.
6. *Stipetić dr Vladimir,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Moše Pijade 131.
7. *Suić dr Mate,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb/A.
8. *Vranicki dr Predrag,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Marulićev trg 12.

Izvanredni članovi

1. *Bayer dr Vladimir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Ilica 186.
2. *Boban dr Ljubo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Dakićev trg 3.
3. *Goldštajn dr Aleksandar,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Rockefellerova 19.
4. *Perišin dr Ivo,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Moše Pijade 131.
5. *Sirotković dr Hodimir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Nazorova 33.
6. *Šepić dr Dragovan,* redovni profesor Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 5/IV.

Članovi suradnici

1. *Adamček dr Josip,* izvanredni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Hanamanova 28.
2. *Bilandžić dr Dušan,* redovni profesor Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu, 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Nazorova 43a.
3. *Erceg dr Ivan,* znanstveni savjetnik u Zavodu za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Hanamanova 26.
4. *Ibler dr Vladimir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Svačićev trg 12.
5. *Klen dr Danilo,* izvanredni profesor Ekonomskog fakulteta u Rijeci u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Rijeka, Polić-Kamova 15.
6. *Pallua dr Emilio,* znanstveni savjetnik Zavoda za pomorskog pravo, historiju i ekonomiku pomorstva Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Palmotićeva 27/II.
7. *Perić dr Berislav,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Ružmarinka 15/II.
8. *Štancl dr Branko,* redovni profesor ekonomike poljoprivrede na Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Prilaz JNA 75.

9. *Triva dr Siniša,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Dobri dol 56/IV.
10. *Vojnić dr Dragomir,* direktor Ekonomskog instituta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 86.
11. *Županov dr Josip,* redovni profesor Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Siget 6.

II. RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE, KEMIJSKE I TEHNIČKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Balenović dr Krešimir,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Zvijezda 7.
2. *Blanuša dr ing. Danilo,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1952. 30. VI; redovni član 1958. 12. III. Adr. Zagreb, Čazmanska bb, objekt B.
3. *Grdenić dr Drago,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1973. 26. I. Od 1973. 30. III. do 1975. 14. III. glavni tajnik Akademije. Adr.: Zagreb, Masarykova 13.
4. *Iveković dr ing. Hrvoje,* redovni profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1950. 24. VI; redovni član 1959. 23. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 84.
5. *Janković dr Zlatko,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Prilaz JNA 50.
6. *Niče dr Vilim,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1973. 26. I Adr.: Zagreb, Jukićeva 36.
7. *Paić dr ing. Mladen,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1961. 16. VI. Adr.: Zagreb, Krajiška 30.
8. *Požar dr ing. Hrvoje,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1965. 23. VI; redovni član 1975. 6. VI. Od 1978. 23. III. glavni tajnik Akademije. Adr.: Zagreb, Trg Drage Iblera 5.
9. *Supek dr Ivan,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1961. 16. VI. Adr.: Zagreb, Rubetićeva 10.

Izvanredni članovi

1. *Alaga dr Gaja,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Beogradska 121c.
2. *Ašperger dr Smiljko,* redovni profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Miramarska 15d.
3. *Bilinski dr Stanko,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Svibovac 10.
4. *Bosanac dr ing. Tomo,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1960. 29. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 46.
5. *Devidé dr Vladimir,* redovni profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Vinogradska 10.
6. *Fleš dr Dragutin,* redovni profesor Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Gajeva 32.
7. *Ilakovac dr Ksenofont,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Srebrnjak 168.
8. *Mardešić dr Sibe,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 1a.
9. *Matković dr ing. Vladimir,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1966. 23. VI. Adr.: Zagreb, Socijalističke revolucije 37.
10. *Proštenik dr ing. Mihovil,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Tuškanova 27.
11. *Šlaus dr Ivo,* znanstveni savjetnik u Institutu »Ruđer Bošković«, 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Brešćenskoga 11.
12. *Tadić dr Dubravko,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1981. 4. VI. Adr.: Barčićeva 9.

Članovi suradnici

1. *Bego dr Vojislav,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2.
2. *Braum dr Franjo,* redovni profesor Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Makančeva 22.

3. *Čubranić dr Nikola,* redovni profesor Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Držićeva 71a.
4. *Dadić dr Žarko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Turinina 2.
5. *Kamenar dr Boris,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Jarnovićeva 50.
6. *Leontić dr Boran,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Davor 6.
7. *Papić dr Pavle,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Trg Republike 3.
8. *Reiner dr Elsa,* znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 1.
9. *Smrkić dr Zlatko,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Mraovića-Simića 33.
10. *Souček dr Branko,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vijenac 3.
11. *Šarc-Lahodny dr Olga,* redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Savska c. 1a.
12. *Škarić dr Vinko,* znanstveni savjetnik u Institutu »Ruđer Bošković«. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Beogradska 121c.
13. *Volenec dr Vladimir,* izvanredni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Širinečka 2.
14. *Winkler dr Zlatko,* redovni profesor Strojarskog fakulteta u Rijeci. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Rijeka, Narodnog ustanka 58.
15. *Wolf dr Radenko,* redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb, objekt A.

III. RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Bujas dr Zoran,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Kordunska 15.

2. *Herak dr Milan,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1973. 26. I. Od 1975. 20. III. do 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Ul. socijalističke revolucije 28.

3. *Jurković dr ing. Ivan,* redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1969. 20. VI. Adr.: Zagreb, Voćarska cesta 63/I.

4. *Kochansky-Devidé dr Vanda,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Rakovčeva 5.

5. *Lorković dr Zdravko,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Zagreb, Cvjetno naselje III. br. 25.

6. *Malez dr Mirko,* znanstveni savjetnik, ravnatelj Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1968. 20. VI; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Ludbreška 4.

7. *Roglić dr Josip,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1969. 20. VI. Adr.: Zagreb, Šrapčeva 4.

8. *Škreb dr Nikola,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1968. 20. VI. Od 1972. 15. III. do 1973. 30. III. glavni tajnik Akademije. Redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Siget 18c.

9. *Vidaković dr ing. Mirko,* redovni profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1969. 20. VI; redovni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Moše Pijade 76.

Izvanredni članovi

1. *Devidé dr Zvonimir,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Rakovčeva 5.
2. *Kaštelan dr Andrija,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 4.

3. *Klepac dr Dušan,* redovni profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Vinkovićeva 1.

4. *Kostial-Šimonović dr Krista,* znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Amruševa 19.

5. *Krvavica dr Slavko,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Ilica 204.

6. *Majer dr Vladimir,* redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb, objekt A.

7. *Makjanić dr Berislav,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Heinzelova 47b.

8. *Meštrov dr Milan,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 122.

9. *Miličić dr Davor,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Branimirova 25.

10. *Milković dr Stevan,* redovni profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Pod zidom 3.

11. *Polšak dr Ante,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Mlinarska 22a.

12. *Šćavničar dr Stjepan,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb.

Članovi suradnici

1. *Bahun dr Stjepan,* izvanredni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Zavod za geologiju, Ul. socijalističke revolucije 8.

2. *Kranjec dr Velimir,* redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Macanovićeva 3/II.

3. *Krulc dr Zvonimir,* rukovodilac Sektora za znanstvenoistraživački rad poduzeća »Geofizika« u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Klaićeva 60.

4. *Kućan dr Željko,* redovni profesor biokemije u Zavodu za organsku kemiju i biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Antuna Augustinčića 11.
5. *Magdalenić dr Antun,* redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb.
6. *Mihalić dr Vladimir,* redovni profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Preradovićeva 14.
7. *Petz dr Boris,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Cesarčeva 2.
8. *Potočanac dr Josip,* znanstveni savjetnik u Institutu za oplemenjivanje i proizvodnju bilja u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Marulićev trg 5.
9. *Racz dr Zoltan,* redovni profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Krešićeva 6.
10. *Silobrčić dr Vlatko,* izvanredni naslovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Tomašićeva 11.
11. *Skoko dr Dragutin,* izvanredni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr:. Zagreb, Ljubijska 7.
12. *Šegota dr Tomislav,* redovni profesor Geografskog odjela Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Podsused, Z. Jakovca 6/I.
13. *Škreb-Guilcher dr Yvette,* znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Siget 18.
14. *Švajger dr Anton,* izvanredni profesor Zavoda za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Histološki zavod Medicinskog fakulteta, Zagreb, Šalata 3.
15. *Timet dr Dubravko,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Medulićeva 17.
16. *Tišljar dr Josip,* izvanredni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Pierottijeva 6.
17. *Zgaga dr Vera,* viši znanstveni suradnik Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Bijenička 54.

IV. RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Forenbacher dr Sergej,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Đalskoga 48.
2. *Grčević dr Nenad,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 116.
3. *Ikić dr Drago,* predstojnik Centra za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija Razreda za medicinske znanosti Jugoslavenske akademije. Izvanredni član 1968. 20. VI; redovni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Vijenac 13.
4. *Ivančić dr Radovan,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Kuhačeva 4a.
5. *Kesić dr Branko,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1968. 20. VI. Od 1978. 23. III do 1985. 19. XI. potpredsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Ivekovićeve stube 8.
6. *Padovan dr Ivo,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Čačkovićeva 13c.
7. *Topolnik dr Eugen,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Ilica 218.

Izvanredni članovi

1. *Beritić dr Tihomil,* znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu u m. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Mlinarska 51.
2. *Čečuk dr Ljubomir,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Jurjevska 47.
3. *Hajnšek dr Franjo,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, N. Demonje 19.
4. *Krmpotić-Nemanić dr Jelena,* redovni profesor u Zavodu za anatomiju »Drago Perović« Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vinkovićeva 3.
5. *Midžić dr Sead,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Babonićeva 37.

6. *Pavišić dr Zvonimir,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Nazorova 13.
7. *Ruszkowski dr Ivo,* redovni profesor Ortopedske klinike Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Gajdekova 20.
8. *Šarić dr Marko,* direktor Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Radićevo šetalište 27.
9. *Wikerhauser dr Teodor,* izvanredni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Lopašićeva 6.

Članovi suradnici

1. *Belicza dr Biserka,* znanstveni savjetnik, u Zavodu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vlaška 70c.
2. *Cvetnić dr Slavko,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Trnsko 18f.
3. *Čulo dr Filip,* docent Zavoda za fiziologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Šalata bb.
4. *Dekaris dr Dragan,* izvanredni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Rockefellerova 2.
5. *Hajsig dr Mladen,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Starčevićev trg 4.
6. *Jelčić dr Ivo,* redovni profesor Saobraćajnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Lastovska 6.
7. *Kulčar dr Živko,* naslovni izvanredni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Hercegovačka 91.
8. *Maričić dr Željko,* znanstveni savjetnik Središnjeg instituta za tumore i slične bolesti. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Nehajska 16.
9. *Medved dr Radovan,* redovni profesor Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Arnoldova 4.

V. RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Filipović dr Rudolf,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Moše Pijade 42.

2. *Guberina dr Petar,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1955. 29. XII; redovni član 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Trg žrtava fašizma 3.

3. *Hamm dr Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Beču u m. Izvanredni član 1955. 29. XII; redovni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Trg Francuske Republike 7.

4. *Torbarina dr Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1951. 29. VI; redovni član 1956. 28. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 12.

Izvanredni članovi

1. *Brozović dr Dalibor,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Adr.: Zadar, Marka Oreškovića 2.

2. *Finka dr Božidar,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Heinzelova 47a.

3. *Katičić dr Radoslav,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Gornje Prekrižje 51.

4. *Menac dr Antica,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III; izvanredni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 41.

5. *Moguš dr Milan,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Derenčinova 18.

6. *Ratković dr Milan,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1969. 20. VI. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb.

7. *Švelec dr Franjo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru u m. 1983. 9. VI. Adr.: Zadar, Splitska 4.

8. *Vinja dr Vojmir,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Mećarova 43.

Članovi suradnici

1. *Babić dr Stjepan,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Babonićeva 52.

2. *Bujas dr Željko,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 81.

3. *Hercigonja dr Eduard,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Aleja V. Bubnja 47.

4. *Jernej dr Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2/XIII.

5. *Nazor dr Anica,* viši znanstveni suradnik i direktor Staroslavenskog instituta »Svetozar Ritig« u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Demetrova 11.

6. *Putanec dr Valentin,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Šubićeva 25.

7. *Sironić dr Milivoj,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Masarykova 11.

8. *Šimunović dr Petar,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Druge armije 40.

9. *Šojat dr Antun,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Švearova 7.

10. *Šojat dr Olga,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Utješinovićeva 4.

11. *Tekavčić dr Pavao,* redovni profesor Pedagoškog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, OOUR Nastavne djelatnosti u Puli. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Berislavićeva 12.

12. *Vončina dr Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Ivšićev prilaz 1.

VI. RAZRED
ZA SUVREMENU KNJIŽEVNOST

Redovni članovi

1. *Božić Mirko,* književnik. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Radićevo šetalište 19.
2. *Frangeš dr Ivo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 236a.
3. *Franičević dr Marin,* književnik. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Rendićeva 28b.
4. *Jeličić Živko,* književnik. Izvanredni član 1962. 16. VI; redovni član 1983., 9. VI. Adr.: Split, Vlade Bagata 34.
5. *Kaleb Vjekoslav,* književnik. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1961. 16. VI. Adr.: Zagreb, Rendićeva 28c.
6. *Kaštelan dr Jure,* književnik, redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Ilica 12.
7. *Marinković Ranko* književnik. Izvanredni član 1981. 4. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Visoka 20.
8. *Šegedin Petar,* književnik. Izvanredni član 1950. 27. XII; redovni član 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 35.
9. *Tadijanović Dragutin,* književnik. Izvanredni član 1953. 30. VI; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Zagreb, Gajeva 2a.

Izvanredni članovi

1. *Bogišić dr Rafo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Petrinjska 29.
2. *Črnja Zvane,* književnik. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: 51414 Ičići.
3. *Flaker dr Aleksandar,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Naserov trg 1.
4. *Franičević Pločar Jure,* književnik. 1973. 26. I. Adr.: Split, Trg Oktobarske revolucije 4.
5. *Mihalić Slavko,* književnik. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Banjavčićeva 24
6. *Novak Slobodan,* književnik. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Nova ves 45.
7. *Peić dr Matko,* književnik, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 17.

8. *Popović Vladimir,* književnik. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Engelsova 12.
9. *Vučetić Šime,* književnik. Dopisni član 1975. 6. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Kranjčevićeva 25.

Članovi suradnici

1. *Barković Josip,* književnik. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Rendićeva 28b.
2. *Batušić dr Nikola,* redovni profesor Akademije za kazalište, film i televiziju u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, B. Kavurića 4.
3. *Bošković-Stulli dr Maja,* znanstveni savjetnik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu u m. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 235/III.
4. *Čale dr Frano,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 1b.
5. *Hećimović dr Branko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Fijanova 13.
6. *Jelčić dr Dubravko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Naserov trg 5.
7. *Mihanović dr Nedjeljko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Tomašićeva 10.
8. *Milićević dr Nikola,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 81.
9. *Šicel dr Miroslav,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Ilica 178.
10. *Šolc Oto,* književnik. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Ul. socijalističke revolucije 30.

VII. RAZRED
ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Redovni članovi

1. *Fisković dr Cvito,* direktor Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju u Splitu u m. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1958. 12. III. Adr.: Split, Aljinovićeva 26b.

2. *Galić Drago,* majstor-arhitekt, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1950. 27. XII; redovni član 1962. 16. VI. Adr.: Zagreb, Istarska 28.
3. *Horvat arh. Lavoslav,* rukovodilac Arhitektonsko-projektnog biroa u Zagrebu u m. Izvanredni član 1951. 29. VI; redovni član 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Vijenac 6.
4. *Mohorovičić dr ing. arh. Andre,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1962. 16. VI. Od 1975. 14. III. do 1978. 23. III. glavni tajnik Akademije; od 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Tomislavov trg 21.
5. *Parać Vjekoslav,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 35.
6. *Prijatelj dr Kruno,* redovni profesor splitskog odjela Filozofskog fakulteta u Zadru i honorarni redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dopisni član 1968. 20. VI; izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Split, Partizanska 24.
7. *Seissel ing. Josip,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1950. 24. VI; redovni član 1962. 16. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 35a.
8. *Šimunović Frano,* akademski slikar. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Vončinina 16.

Izvanredni članovi

1. *Bakić Vojin,* akademski kipar. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Draškovićeva 53.
2. *Dogan Boris,* akademski slikar. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Jurišićeva 1.
3. *Fučić dr Branko,* znanstveni savjetnik u Kabinetu za arhitekturu i urbanizam Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Rijeka, Ul. bratstva i jedinstva 171.
4. *Ivančić Ljubo,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Jurjevska 33.
5. *Janeš Želimir,* akademski kipar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Jurišićeva 16.
6. *Kovačević Edo,* akademski slikar. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Zelengaj 5.
7. *Prica Zlatko,* akademski slikar. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Lopašićeva 3.

8. *Reiser Nikola,* akademski slikar, izvanredni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Zrinski trg 16.
9. *Sabolić Ivan,* akademski kipar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 102.

Članovi suradnici

1. *Deanović dr Ana,* znanstveni savjetnik u Kabinetu za arhitekturu i urbanizam Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 1.
2. *Emili dipl. ing. arh. Igor,* direktor Ateljea za arhitekturu i urbanizam u Rijeci. 1980. 31. III. Adr.: Rijeka, Šetalište XIII divizije 50.
3. *Kulmer Ferdinand,* redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Jezuitski trg 1.
4. *Marković dr Mirko,* znanstveni savjetnik Etnološkog zavoda Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Klaićeva 48.
5. *Neidhardt dipl. ing. arh. Velimir,* samostalni projektant Urbanističkog instituta SRH u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Ilica 26.
6. *Sekulić dr ing. arh.* Srebrenka, izvanredni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Rockefellerova 40.
7. *Viličić dr ing. arh. Melita,* izvanredni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Srebrnjak 48.
8. *Vulin ing. arh. Ante,* viši predavač Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2.

VIII. RAZRED
ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Redovni članovi

1. *Maček Ivo,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Prilaz JNA 9.
2. *Papandopulo Boris,* skladatelj. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Opatija, Ul. maršala Tita 245.

3. *Supičić dr Ivan,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Draškovićeva 27.
4. *Šulek Stjepan,* skladatelj, redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1954. 16. III. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 59.

Izvanredni članovi

1. *Brkanović Ivan,* izvanredni profesor Muzičke akademije u Sarajevu u m. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Aleja pomoraca 19.

Članovi suradnici

1. *Bezić dr Jerko,* viši znanstveni suradnik u Institutu za narodnu umjetnost u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Rooseveltov trg 3.
2. *Devčić Natko,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Račkoga 9.
3. *Kos dr Koraljka,* izvanredni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Zelenjak 20.
4. *Županović dr Lovro,* izvanredni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Fišerova 3.

DOPISNI ČLANOVI

1. *Alfén dr Hannes Olof,* profesor na Kraljevskom tehnološkom institutu u Stockholmu. 1974. 12. VI. Adr.: Royal Institute of Technology, Department of Plasma Physics, S-100, 43 Stockholm, Sweden.
2. *Anđelić dr Tatomir,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, Strahinića bana 74.
3. *Apostolski Mihajlo,* član Savjeta Federacije. 1979. 15. XI. Adr.: Skopje, ul. »958« br. 3.
4. *Arnovljević dr Vojislav,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1965. 23. VI. Adr.: Beograd, Bulevar JNA 2.
5. *Arslan dr Khayël Michele,* šef Otorinolaringološke klinike Sveučilišta u Padovi. 1968. 20. VI. Adr.: Padova, Via Altinate 37, Italia.
6. *Bargmann dr med., dr h. c. Wolfgang,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Kielu. 1974. 12. VI. Adr.: 23. Kiel, Niemannsweg 81, BR Deutschland.
7. *Bastid dr Suzanne,* profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Parizu. 1977. 7. VI. Adr.: 88, rue de Grenelle, 75 Paris VII, France.
8. *Benac dr Alojz,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u m. 1975. 6. VI. Adr.: Sarajevo, Pionirska D-6.
9. *Bernabò-Brea Luigi,* soprintendente alle antichità della Sicilia orientale u m. 1961. 16. VI. Adr.: Siracusa, Viale Monte d'Oro 18, Italia.
10. *Bezlaj dr France,* redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1983. 9. VI. Adr.: Ljubljana, Kržičeva 6.
11. *Blohin Nikolaj Nikolajevič,* predsjednik Akademije medicinskih znanosti SSSR, direktor Onkološkog znanstvenog centra Akademije medicinskih znanosti SSSR, 1979. 15. XI. Adr.: Moskva, 109801, ul. Solianka 14, SSSR.

12. *Bohr Aage N.*, profesor teorijske fizike na Sveučilištu u Kopenhagenu. 1977. 7. VI. Adr.: Niels Bohr Institut, Blegdamsvej 17, DK-2100, Copenhagen, Denmark.

13. *Bor Matej*, književnik. 1962. 16. VI. Adr.: Radovljica kod Ljubljane.

14. *Bošković dr Đurđe*, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Arheološki institut, Beograd, Knez Mihajlova 35.

15. *Brecelj dr Bogdan*, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1963. 17. VI. Adr.: Ljubljana, Ortopedska klinika, Zaloška 9.

16. *Brenet dr Jean Paul*, redovni profesor Sveučilišta u Strasbourgu 1974. 12. VI. Adr.: Laboratoire d'Electrochimie et de Chimie Physic du Corps Solide, Université Louis Pasteur, Institut le Bel, 4, rue Blaise Pascal, 67070 Strasbourg, Cédex, France.

17. *Brodar dr Srečko*, redovni profesor Univerze u Ljubljani u m. 1975. 16. VI. Adr.: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, Novi trg 3.

18. *Caillère dr Simonne*, direktor Mineraloškog laboratorija u Nacionalnom muzeju u Parizu. 1965. 23. VI. Adr.: Paris V, 61, rue de Buffon, France.

19. *Cassou Jean*, književnik. 1966. 23. VI. Adr.: Paris V, 4, rue du Cardinal Lemoine, France.

20. *Cvetko dr Dragotin*, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1979. 15. XI. Adr.: Ljubljana, Gregorčičeva 15.

21. *Čamo dr Edhem*, redovni profesor Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u m. 1975. 6. VI. Adr.: Sarajevo, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 6. novembra 7.

22. *Čubrilović dr Vaso*, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1961. 16. VI. Adr.: Beograd, Čubrina 2.

23. *Dausset Jean*, profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Parizu, član Francuske akademije znanosti. 1979. 15. XI. Adr.: Université de Paris VII, Institut de Recherches sur les Maladies du Sang, Hôpital Saint-Louis 2, Place du Docteur-Fournier, 75475 Paris, Cédex 10, France.

24. *Daux dr Georges*, profesor arheologije, grčkog jezika i literature u m. 1965. 23. VI. Adr.: 75 Paris XIV, 6, Avenue Paul-Appell, France.

25. *Davičo Oskar*, književnik. 1951. 29. VI. Adr.: Beograd, Studentski trg 19.

26. *Delyannis dr Anton*, redovni profesor Visoke tehničke škole u Ateni. 1965. 23. VI. Adr.: Athènes, POB 1199, Grèce.

27. *Despić dr Aleksandar,* redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1981. 4. VI. Adr.: Beograd, Vlajkovićeva 13/II/6.
28. *Dubinin P. Nikolaj,* profesor animalne genetike u Institutu citologije i genetike. 1965. 23. VI. Adr.: Novosibirsk, SSSR.
29. *Đorđević dr Jovan,* redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1965. 28. VI. Adr.: Beograd, Obilićev venac 22.
30. *Đurđev dr Branislav,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. 1961. 16. VI. Adr.: Sarajevo, Maršala Tita 13.
31. *Ellenberg dr Heinz,* redovni profesor u Institutu za geobotaniku Sveučilišta u Göttingenu. 1977. 7. VI. Adr.: D-3400 Göttingen, Untere Karspüle 2, BR Deutschland.
32. *Gamulin dr Tomo,* direktor Biološkog instituta u Dubrovniku u m. 1968. 20. VI. Adr.: Dubrovnik, Put Jugoslavenske armije 35.
33. *Grmek dr Mirko Dražen,* profesor povijesti bioloških znanosti na Ecole pratique des hautes études, Sorbonne. 1966. 23. VI. Adr.: Paris VI, 10, rue de Savoie, France.
34. *Hadrovics dr László,* profesor na »Eötvös Loránd« sveučilištu u Budimpešti. 1974. 12. VI. Adr.: Budapest XI, Dinnye ut. 5, Hungary.
35. *Hadži dr Dušan,* redovni profesor Fakulteta na naravoslovje in tehnologijo Univerze u Ljubljani. 1975. 6. VI. Adr.: Ljubljana, Teslova 21.
36. *Hadžioloff dr Asen,* redovni profesor histologije i embriologije na Sveučilištu u Sofiji. 1961. 16. VI. Adr.: Sofija, Univerzitet, Bugarska.
37. *Herkov dr Zlatko,* znanstveni savjetnik u Historijskom zavodu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; dopisni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Radnički dol 13.
38. *Hodgkin-Crowfoot Dorothy,* O. M., F. R. S., profesor Sveučilišta u Oxfordu. 1965. 23. VI. Adr.: Chemical Crystallography Laboratory. 9th Parks Road, Oxford OX1 3P.D, England.
39. *Höfler dr Otto,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Beču. 1969. 20. VI. Adr.: Philosophische Fakultät der Universität, Wien I, Oesterreich.
40. *Hohenberg Fritz,* emer. redovni profesor Tehničkog sveučilišta u Grazu. 1979. 15. XI. Adr.: A 8010 Graz, Felix Dahn-Platz 7/II, Oesterreich.
41. *Jakac Božidar,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Ljubljani u m. 1963. 17. VI. Adr.: Ljubljana, Ćiril-Metodova 21.
42. *Janković dr Dragoslav,* redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1983. 9. VI. Adr.: Beograd, 27. mart 7.

43. *Junek Leo,* akademski slikar. 1975. 6. VI. Adr.: 24, rue Léon Croc 91400 Orsay, France.

44. *Kanazir dr Dušan,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, S. Kovačevića 20/II.

45. *Kantoci Ksenija,* akademski kipar, 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Vončinina 16.

46. *Kantorovič Leonid Vitaljevič,* redovni član Akademije nauka SSSR. 1979. 15. XI. Adr.: Institute for Systems Studies, 29 Ryleyev street, 119034 Moscow, USSR.

47. *Kárnik dr Vit,* predstojnik Seizmološkog odjela Geofizičkog instituta Čehoslovačke akademije znanosti u Pragu. 1977. 7. VI. Adr.: Institut geofizički ČSAV, Sporilov, Bočni II, Praha 4, 14131 ČSSR.

48. *Klimaszewski dr Mieczyslaw,* redovni profesor Jagelonskog sveučilišta u Krakowu. 1974. 12. VI. Adr.: Krakow, Wyspiańskiego 3, Polska.

49. *Kolotirkin dr Jakov Mihajlovič,* direktor Instituta za fizikalnu kemiju imena Karpova u Moskvi. 1977. 7. VI. Adr.: Karpov Institute of Physical Chemistry, Ul. Obukha 10, 107120 Moskva B-120, SSSR.

50. *Koneski Blaže,* književnik, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Skopju. 1962. 16. VI. Adr.: Skopje, Lenjinski komsomol 57.

51. *Koprovski dr Hilary,* redovni profesor Sveučilišta u Philadelphiji, 1977. 7. VI. Adr.: The Wistar Institute, Thirty-Sixth Street and Spruce, Philadelphia, Pa, 19104, USA.

52. *Korać dr Miladin,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1981. 4. VI. Adr.: Beograd, S. Kovačića 42.

53. *Kracher dr Alfred,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Grazu. 1969. 20. VI. Adr.: Philosophische Fakultät der Universität, Graz, Oesterreich.

54. *Kratky dr ing. Otto,* redovni profesor Sveučilišta u Grazu. 1965. 23. VI. Adr.: Institut für Physikalische Chemie der Universität, Graz, Oesterreich.

55. *Kravar dr Miroslav,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru u m. 1983. 9. VI. Adr.: Zadar, Kidričeva 4.

56. *Kreft dr Bratko,* književnik, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1961. 16. VI. Adr.: Ljubljana, Tavčarjeva 4.

57. *Krek Uroš,* redovni profesor Akademije za glazbu u Ljubljani. 1977. 7. VI. Adr.: 64248 Lesce, Na vrtači 5.

58. *Kurepa dr Đuro,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1952. 30. VI. Adr.: Beograd, Zagrebačka 7.

59. *Kurir dr Anton,* redovni profesor na Hochschule für Bodenkultur u Beču. 1977. 7. VI. Adr.: Institut für Forstentomologie und Forstschutz, A-1180 Wien, Georg Mendel Strasse 33, Oesterreich.

60. *Leskovac Mladen,* književnik, profesor Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. 1961. 16. VI. Adr.: Novi Sad, Bulevar maršala Tita 6.

61. *Lukić dr Radomir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1977. 7. VI. Adr.: Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Knez Mihajlova 35.

62. *Mihailović dr Mihailo,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1981. 4. VI. Adr.: Beograd, Maršala Tita 6.

63. *Milčinski dr Janez,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1977. 7. VI. Adr.: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, Novi trg 3.

64. *Motika Antun,* akademski slikar. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Škrlčeva 29.

65. *Mottelson Ben R.,* profesor, Institut Nielsa Bohra i Nordita, Nordisk Institut for Teoretisk Atomfysik. 1979. 15. XI. Adr.: Blegdamsvej 17, DK-2100 Copenhagen, Denmark.

66. *Mujadžić Omer,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Kosirnikova 21.

67. *Muljačić dr Žarko,* redovni profesor na Freie Universität Berlin, Institut für Roman. Philologie. 1977. 7. VI. Adr.: Habelschwerdter Allee 45, 1000 Berlin 33 (Dahlem).

68. *Myrdal dr Gunnar,* redovni profesor ekonomije na Univerzitetu u Stockholmu u m. 1983. 9. VI. Adr.: Svalnäs Allé 12 B, n. b. S-18263 Djursholm, Sweden.

69. *Nikoliš dr Gojko,* redovni profesor Vojno-medicinske akademije u Beogradu. 1983. 9. VI. Adr.: Beograd, Koste Racina 14.

70. *Olesch dr Reinhold,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Kölnu. 1974. 12. VI. Adr.: Slavisches Institut der Universität zu Köln-Lindenthal, Weyertal 137, BR Deutschland.

71. *Pallottino dr Massimo,* redovni profesor arheologije na Sveučilištu u Rimu u m. 1974. 12. VI. Adr.: 00186 Roma, Via dei Redentoristi 9, Italia.

72. *Papo dr Isidor,* redovni profesor Vojno-medicinske akademije u Beogradu u m. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, Rige od Fere 20.

73. *Pauling dr ing. Linus Carl,* redovni profesor na Kalifornijskom institutu tehnologije u Pasadeni, 1966. 23. VI. Adr.: Salmon Creek, Big Sur, California 93920, USA.

74. *Peierls dr Ernst Rudolf,* redovni profesor na Sveučilištu države Washington u Seattleu u m. 1983. 9. VI. Adr.: 2B Northmoor Road, Oxford, OX2 6UP, England.

75. *Peršić dr Nikola,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Kišpatićeva 7b.

76. *Petković dr Kosta,* redovni profesor Rudarsko-geološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1966. 23. VI. Adr.: Beograd, Čarli Čaplina 31.

77. *Prelog dr Vladimir,* redovni profesor Visoke tehničke škole u Zürichu. 1952. 20. VI. Adr.: Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, Universitätsstrasse 8, Schweiz.

78. *Protić dr Miodrag,* akademski slikar, upravnik Muzeja savremene umetnosti, Beograd, Novi Beograd, Ušće Save.

79. *Ravnikar arh. Edo,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1963. 17. VI. Adr.: Ljubljana, Arhitektonski fakultet.

80. *Riedl dr Rupert,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1968. 20. VI. Adr.: I. Zoologisches Institut der Universität, Wien I, Dr Karl Lueger Ring 1, Oesterreich.

81. *Rosetti Alexandru,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Bukureštu. 1966. 23. VI. Adr.: Bucuresti, 56, Str. Dionisie Lupu, Roumanie.

82. *Salam dr Abdus,* redovni profesor na Imperial College of Science and Technology University of London i direktor International Centre for Theoretical Physics u Trstu. 1983. 9. VI. Adr.: International Atomic Energy Agency, UNESCO, International Centre for the Theoretical Physics, 34100 Trieste, P. O. B. 586, Miramare Strada Costiera 11, Italia.

83. *Savić dr Pavle,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1948. 12. VI. Adr.: Beograd, Bulevar revolucije 257/5/III.

84. *Schachermeyr dr Friedrich,* redovni profesor Sveučilišta u Beču u m. 1966. 23. VI. Adr.: Wien IX, Lichtensteinstrasse 59, Oesterreich.

85. *Schwabe Kurt,* prof. dr ing. habil., dr rer. nat. h. c., redovni profesor Sveučilišta u Dresdenu. 1974. 12. VI. Adr.: Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, 701 Leipzig, Goetherstrasse 305, Deutsche Demokratische Republik.

86. *Simon dr A. Herbert,* redovni profesor Carneggie-Mellon University. 1979. 15. XI. Adr.: Carneggie-Mellon University, Pittsburgh, USA.

87. *Solovjev dr Valentin Dimitrijevič,* profesor virusologije u Institutu epidemiologije i mikrobiologije imena N. F. Gamaleja u Moskvi Akademije medicinskih znanosti. 1977. 7. VI. Adr.: Moskva K. 1, Ul. Malaja Bronnaja 38, kv. 6, SSSR.

88. *Stevanović dr Petar,* redovni profesor Rudarsko-geološkog fakulteta u Beogradu. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, Filipa Kljajića 26.

89. *Strubecker Karl,* emer. red. profesor Sveučilišta Karlsruhe. 1979.15. XI. Adr.: D-75 Karlsruhe 1, Hansjakobstrasse 8, BR Deutschland.

90. *Stupica Gabrijel,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Ljubljani. 1966. 23. VI. Adr.: Ljubljana, Erjavčeva 23.

91. *Szabo dr G. Zoltan,* redovni profesor Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Budimpešti. 1977. 7. VI. Adr.: Institut za anorgansku i analitičku kemiju Eötvös Lorand Sveučilišta u Budimpešti, Budapest VIII, Múzeum Krt. 4/B, Ungarn.

92. *Šagi Bunić dr Tomislav Janko,* redovni profesor Teološkog fakulteta u Zagrebu. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Borska 35.

93. *Šohaj Slavko,* akademski slikar. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Goljak 42.

94. *Tamborra dr Angelo,* redovni profesor povijesti istočne Evrope na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rimu. 1983. 9. VI. Adr.: Via Aureliana 25, Roma, Italia.

95. *Tange dr Kenzo,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Tokiju. 1981. 4. VI. Adr.: 7-2-21 Akasaka Minato-ku, Tokio, Japan.

96. *Tertian ing. Robert,* chef du Laboratoire de physique, Centre de Recherches de la Société »Produits chimique Pechiney«, Saint Gobain. 1965. 23. VI. Adr.: Aubervilliers, 12, rue des Gardinoux, France.

97. *Thenius dr Erich,* redovni profesor paleontologije i paleobiologije na Sveučilištu u Beču. 1983. 9. VI. Adr.: Institut für Paläontologie, Universitätsstrase 7/2, 1010 Wien, Oesterreich.

98. *Tinbergen dr Ian,* član Nizozemske akademije znanosti. 1979. 15. XI. Adr.: Haviklaan 31, 2566 XD Den Haag, The Netherlands.

99. *Tišler dr Miha,* redovni profesor Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo Univerze u Ljubljani. 1979. 15. XI. Adr.: Ljubljana, Murnikova ul. 6.

100. *Tompa Kamilo,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Šubićeva 64.

101. *Törö dr Imre,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Budimpešti. 1965. 23. VI. Adr.: Histologisch-Embriologisches Institut der Medizinischen Fakultät der Universität, Budapest, Ungarn.

102. *Trubačëv dr O. Nikolajevič,* član korespondent Akademije znanosti SSSR, voditelj sektora za etimologiju i onomastiku Instituta ruskog jezika. 1983. 9. VI. Adr.: Institut Russkogo jazyka Akademii Nauk SSSR, Moskva, 121019, Volhonska 18/2, SSSR.

103. *Urban dr Paul,* redovni profesor teorijske fizike Sveučilišta u Grazu. 1974. 12. VI. Adr.: 8010 Graz, Universitätsplatz 5, Oesterreich.

104. *Valić dr Fedor,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 3.

105. *Vallâdao dr Haroldo,* redovni profesor Pravnog fakulteta Saveznog sveučilišta u Rio de Janeiru u m. 1983. 9. VI. Adr.: Das Universidades Federal, Rio de Janeiro, Praia de Flamengo 386, Apt. 901, Brasil.

106. *Vetters dr Hermann,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1974. 12. VI. Adr.: Oesterreichisches Archäologisches Institut der Universität, A-1010 Wien, Dr Karl-Lueger Ring 1, Oesterreich.

107. *Vidmar Josip,* književnik. 1951. 29. VI. Adr.: Ljubljana, Cesta na Rožnik 1.

108. *Vukdragović Mihailo,* redovni profesor Muzičke akademije u Beogradu. 1977. 7. VI. Adr.: Beograd, Knez Mihajlova 47.

109. *Wunderlich dr Walter,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1974. 12. VI. Adr.: Institut für Geometrie, A-1080 Wien VIII, Alserstrasse 69/15, Oesterreich.

110. *Zapfe dr Helmuth,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1977. 7. VI. Adr.: Paläontologisches Institut, A-1010 Wien, Universitätsstrasse 7, Oesterreich.

111. *Zwitter dr Fran,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1961. 16. VI. Adr.: Ljubljana, Kidričeva 4.

UMRLI ČLANOVI*

Predsjednici

1. *Dr Andrija Štampar,* red. sveučilišni profesor. Redovni član 1947. 11. II; predsjednik Akademije od 1947. 4. III. do 1958. 26. VI. Umro 1958. 26. VI.
2. *Dr Grga Novak,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1939. 6. VI; redovni član 1947. 11. II; od 1957. 30. III. do 1958. 20. XI. glavni tajnik. Predsjednik Akademije od 1958. 20. XI. do 1978. 23. III. Počasni predsjednik od 1978. 23. III. Umro 1978. 7. IX.

Počasni članovi

1. *Pavle Jovanović,* akademski slikar. 1919. 24. IV. Umro 1957. 30. XI.
2. *Ivan Meštrović,* kipar. 1919. 24. IV. Umro 1962. 16. I.
3. *Dr Lavoslav Ružička,* red. sveučilišni profesor. 1940. 7. VI. Umro 1976. 26. IX.
4. *Josip Broz Tito,* predsjednik SFR Jugoslavije, Beograd. 1947. 27. XII. Umro 1980. 4. V.

U RAZREDU ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr Albert Bazala,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1947. 12. VIII.
2. *Msgr dr Svetozar Ritig,* opat sv. Helene de Podborje, ministar u m. 1947. 11. II. Umro 1961. 21. VII.

* Popis umrlih članova Akademije od godine 1866. do 1945. nalazi se u Ljetopisu za godinu 1978, knjiga 82, str. 34—46.

3. *Dr Mihovil Abramić,* direktor Arheološkog muzeja u Splitu. Član dopisnik 1931. 20. VI; pravi član 1947. 18. VII. Umro 1962. 8. V.
4. *Dr Mijo Mirković,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1958. 20. XI. do 1961. 8. XI. glavni tajnik Akademije. Umro 1963. 17. II.
5. *Dr Jovan Stefanović,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1961. 16. VI; pravi član 1963. 17. VI. Umro 1964. 20. X.
6. *Dr Ivo Krbek,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1937. 8. V; pravi član 1947. 11. II. Umro 1966. 17. I.
7. *Dr Vaso Bogdanov,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1951. 29. VI; pravi član 1955. 30. VI. Umro 1967. 9. X.
8. *Dr Ferdo Čulinović,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1955. 30. VI; pravi član 1962. 16. VI. Umro 1971. 15. IX.
9. *Dr Marko Kostrenčić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1920. 25. V; pravi član 1921. 25. IV. Od 1922. 14. I. do 1924. 29. VI. gospodarski tajnik, od 1951. 24. III. do 1957. 30. III. glavni tajnik, a od 1957. 30. III. do 1958. 20. XI. potpredsjednik Akademije. Umro 1976. 19. IV.
10. *Dr Juraj Andrassy,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 30. VI; redovni član 1965. 23. VI. Umro 1977. 20. XII.
11. *Dr Grga Novak,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1939. 6. VI; redovni član 1947. 11. II; od 1957. 30. III. do 1958. 20. XI. glavni tajnik. Predsjednik Akademije od 1958. 20. XI. do 1978. 23. III. Počasni predsjednik od 1978. 23. III. Umro 1978. 7. IX.
12. *Dr Stjepan Gunjača,* direktor Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. Izvanredni član 1951. 29. VI; redovni član 1962. 16. VI. Umro 1981. 6. XII.
13. *Dr Vladimir Bakarić,* potpredsjednik Predsjedništva SFRJ i član Predsjedništva CK SKJ. 1950. 24. VI. Umro 1983. 16. I.
14. *Dr Natko Katičić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1968. 20. VI; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1983. 10. VII.

Izvanredni članovi

1. *Dr Stanko Frank,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1953. 11. XI.
2. *Dr Miho Barada,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1957. 9. VII.
3. *Dr Pavao Rastovčan,* red. sveučilišni profesor. 1955. 30. VI. Umro 1958. 24. III.
4. *Dr Marijan Horvat,* red. sveučilišni profesor. 1961. 16. VI. Umro 1967. 29. XII.

5. *Dr Ivo Vinski,* red. sveučilišni profesor. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Umro 1985. 26. XII.

Članovi suradnici

1. *Dr Bernard Stulli,* direktor Arhiva Hrvatske. 1983. 9. VI. Umro 1985. 9. X.

U RAZREDU ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE, KEMIJSKE I TEHNIČKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Ing. Valerijan Reiszner,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1949. 20. III.
2. *Dr Josip Goldberg,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1940. 7. VI; pravi član 1947. 11. II. Umro 1973. 28. IX.
3. *Ing. Jerko Alačević,* red. sveučilišni profesor. 1950. 24. VI. Umro 1963. 2. V.
4. *Dr Josip Lončar,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1937. 8. V; pravi član 1947. 11. II. Umro 1973. 28. IX.
5. *Dr Željko Marković,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1928. 5. VII; pravi član 1931. 20. VI. Umro 1974. 23. VIII.
6. *Ing. Milivoj Petrik,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1953. 30. VI; redovni član 1968. 20. VI. Umro 1979. 23. VIII.
7. *Dr ing. Miroslav Karšulin,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1948. 12. VI, redovni član 1952. 30. VI. Od 1961. 8. XI. do 1972. 15. III. glavni tajnik Akademije. Umro 1984. 12. II.

Izvanredni članovi

1. *Dr Radovan Vernić,* izvanredni sveučilišni profesor. 1954. 29. VI. Umro 1958. 20. X.
2. *Dr Rajko Kušević,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1966. 18. II.
3. *Dr Branko Maksić,* red. sveučilišni profesor. 1961. 16. VI. Umro 1966. 20. IX.
4. *Dr Tomislav Pinter,* red. sveučilišni profesor. 1963. 17. VI. Umro 1980. 7. II.
5. *Dr Maksimilijan Konrad,* znanstveni savjetnik Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu. 1975. 6. VI. Umro 1980. 5. VII.

U RAZREDU ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr Fran Tućan,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1954. 22. VII.
2. *Dr Aleksandar Ugrenović,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1958. 19. IX.
3. *Dr Vale Vouk,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1920. 25. V; pravi član 1924. 14. VI. Od 1924. 29. VI. do 1936. 16. V. gospodarski tajnik Akademije. Umro 1962. 27. XI.
4. *Dr Ivo Pevalek,* red. sveučilišni profesor. 1960. 29. VI. Umro 1967. 9. I.
5. *Dr Marijan Salopek,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1930. 30. V; pravi član 1935. 16. V. Umro 1967. 23. II.
6. *Dr Milan Anić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1963. 17. VI; pravi član 1968. 20. VI. Umro 1968. 20. I.
7. *Dr Albert Ogrizek,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1951. 29. VI; pravi član 1954. 20. XII. Umro 1970. 22. VII.
8. *Dr Stjepan Horvatić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1973. 26. I. Umro 1975. 29. V.
9. *Dr Teodor Varićak,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 29. XII; redovni član 1958. 12. III. Umro 1977. 14. X.
10. *Dr ing. Alois Tavčar,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1979. 1. III.
11. *Dr Luka Marić,* red. sveučilišni profesor. 1963. 17. VI. Umro 1979. 17. VI.
12. *Dr Miroslav Tajder,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1958. 12. III. Umro 1983. 10. V.

U RAZREDU ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr Andrija Štampar,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1947. 4. III. do 1958. 26. VI. predsjednik Akademije. Umro 1958. 26. VI.
2. *Dr Franjo Durst,* red. sveučilišni profesor. 1950. 24. VI. Umro 1958. 16. IX.
3. *Dr Sergije Saltykov,* red. sveučilišni profesor. 1959. 23. VI. Umro 1964. 7. X.

4. *Dr Drago Perović,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1968. 6. I.
5. *Dr Branimir Gušić,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1947. 4. III. do 1950. 27. XII. glavni tajnik Akademije. Umro 1975. 7. VII.
6. *Dr Ivo Babić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1950. 27. XII. Umro 1977. 24. X.
7. *Dr Ivo Tomašec,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1952. 30. VI; redovni član 1960. 29. VI. Umro 1981. 11. VII.
8. *Dr Ivo Čupar,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 30. VI; redovni član 1958. 12. III. Umro 1981. 18. IX.
9. *Dr Nikša Allegretti,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1973. 26. I. Umro 1982. 26. X.
10. *Dr Franjo Kogoj,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1958. 23. XI. do 1972. 15. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1983. 30. IX.
11. *Dr Božidar Oklješa,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1950. 27. XII; redovni član 1958. 12. III. Umro 1983. 6. XI.

Izvanredni članovi

1. *Dr Arpad Hahn,* red. sveučilišni profesor. 1959. 23. VI. Umro 1967. 12. IX.
2. *Dr Otmar Trausmiller,* šef Parazitološkog odjela Centralnog higijenskog zavoda u Zagrebu. 1951. 29. VI. Umro 1972. 16. XI.
3. *Dr Sergije Dogan,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1977. 7. VI. Umro 1979. 17. IV.
4. *Dr Radoslav Lopašić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1959. 23. VI. Umro 1979. 15. X.
5. *Dr Miroslav Grujić,* ravnatelj Traumatološke bolnice, sveučilišni profesor. Izvanredni član 1973. 26. I. Umro 1981. 15. II.

U RAZREDU ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr Dragutin Boranić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1907. 14. III; pravi član 1924. 16. VI. Od 1929. do 1941. tajnik Akademije; potvrđen za redovnog člana 1947. 11. II. Umro 1955. 1. IX.
2. *Dr Antun Barac,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1955. 1. XI.

3. *Dr Petar Skok,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1956. 3. II.
4. *Dr Branko Gavella,* red. profesor Akademije za kazališnu umjetnost. 1961. 16. VI. Umro 1962. 8. IV.
5. *Dr Nikola Majnarić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1949. 4. VI; pravi član 1952. 30. VI. Umro 1966. 4. VI.
6. *Stjepan Musulin,* inspektor Ministarstva prosvjete. Član dopisnik 1950. 27. XII; pravi član 1953. 30. VI. Umro 1969. 19. I.
7. *Dr Mate Hraste,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1955. 29. XII; pravi član 1961. 16. VI. Umro 1970. 29. XI.
8. *Dr Vinko Žganec,* viši znanstveni suradnik Instituta za narodnu umjetnost u Zagrebu. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1966. 23. VI. Umro 1976. 12. XII.
9. *Dr Ljudevit Jonke,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1963. 17. VI. Umro 1979. 15. III.
10. *Dr Mirko Deanović,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1960. 29. VI. Umro 1984. 16. VI.
11. *Dr Veljko Gortan,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1965. 23. VI. Od 1972. 15. III. do 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1985. 23. III.
12. *Dr Zdenko Škreb,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1965. 23. VI; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1985. 26. IX.

Izvanredni članovi

1. *Jakša Ravlić,* red. sveučilišni profesor Akademije za kazališnu umjetnost. 1965. 23. VI. Umro 1975. 21. XII.
2. *Matko Rojnić,* direktor Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu. 1956. 28. VI. Umro 1981. 30. I.

U RAZREDU ZA SUVREMENU KNJIŽEVNOST

Redovni članovi

1. *Vladimir Nazor,* književnik. 1940. 7. VI; potvrđen 1947. 11. II (u Odjelu za jezik i književnost). Umro 1949. 19. VI.
2. *Milan Marjanović,* književnik. 1955. 29. VI. Umro 1955. 21. XII.
3. *Josip Kosor,* književnik. Član dopisnik 1951. 29. VI; pravi član 1951. 28. XII. Umro 1961. 23. I.
4. *Viktor Car Emin,* književnik. Član dopisnik 1949. 4. IV; pravi član 1951. 28. XII. Umro 1963. 17. IV.

5. *Ervin Šinko,* književnik. Član dopisnik 1950. 27. XII; pravi član 1960. 29. VI. Umro 1967. 26. III.
6. *Gustav Krklec,* književnik. 1951. 29. VI. Umro 1977. 30. X.
7. *Dobriša Cesarić,* književnik. 1951. 29. VI. Umro 1980. 18. XII.
8. *Miroslav Krleža,* književnik. 1947. 11. II. Od 1947. 4. III. do 1957. 30. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1981. 29. XII.
9. *Marijan Matković,* književnik, Izvanredni član 1950. 27. III; redovni član 1960. 29. VI. Umro 1985. 31. VII.

Izvanredni članovi

1. *Dr Slavko Batušić,* književnik, red. profesor Akademije za kazališnu umjetnost u Zagrebu. 1969. 20. VI. Umro 1979. 25. IV.
2. *Novak Simić,* književnik. 1955. 30. VI. Umro 1981. 19. XI.
3. *Ivan Dončević,* književnik. 1950. 27. XII. Umro 1982. 13. III.

Članovi suradnici

1. *Dr Marko Fotez,* viši znanstveni suradnik Zavoda za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije. 1975. 6. VI. Umro 1976. 3. XII.
2. *Dr Antun Polanšćak,* red. sveučilišni profesor. 1975. 6. VI. Umro 1978. 3. XII.

U RAZREDU ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Redovni članovi

1. *Vladimir Becić,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1929. 4. V; pravi član 1934. 17. V; potvrđen 1947. 11. II. Umro 1954. 25. V.
2. *Tomislav Krizman,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1928. 5. VII; pravi član 1947. 11. II. Umro 1955. 24. X.
3. *Jerolim Miše,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1952. 30. VI; pravi član 1961. 16. VI. Umro 1970. 14. IX.
4. *Dr Ljubo Karaman,* direktor Konzervatorskog zavoda Hrvatske. 1965. 23. VI. Umro 1971. 19. IV.
5. *Arh. Mladen Kauzlarić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1950. 27. XII; pravi član 1962. 16. VI. Umro 1971. 6. IX.

6. *Ljubo Babić,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1928. 5. VII; pravi član 1950. 24. VI. Umro 1974. 14. V.
7. *Krsto Hegedušić,* majstor-slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1975. 7. IV.
8. *Vanja Radauš,* majstor-kipar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1947. 11. II. Umro 1975. 24. IV.
9. *Oton Postružnik,* akademski slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Izvanredni član 1965. 23. VI; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1978. 21. I.
10. *Antun Augustinčić,* majstor-kipar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Izvanredni član 1940. 7. VI; redovni član 1947. 11. II. Umro 1979. 10. V.
11. *Marijan Detoni,* akademski slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1963. 17. VI. Od 1972. 15. III. do 1975. 14. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1981. 11. V.
12. *Fran Kršinić,* majstor-kipar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1948. 12. VI. Umro 1982. 1. I.
13. *Marino Tartaglia,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1947. 11. II. Umro 1984. 21. IV.
14. *Dr Anđela Horvat,* znanstveni savjetnik u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1983. 9. VI. Umrla 1985. 26. IX.

Izvanredni članovi

1. *Arh. Marijan Haberle,* predstojnik Arhitektonskog biroa »Forum« u Zagrebu. 1977. 7. VI. Umro 1979. 20. III.

Članovi suradnici

1. *Raul Goldoni,* red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1980. 31. III. Umro 1983. 24. III.

U RAZREDU ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Redovni članovi

1. *Milan Sachs,* direktor Opere Hrvatskog narodnog kazališta. 1954. 29. XII. Umro 1968. 4. VIII.

2. *Svetislav Stančić,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1954. 16. III. Umro 1970. 7. I.
3. *Krešimir Baranović,* skladatelj. 1954. 29. XII. Umro 1975. 17. IX.
4. *Josip Andreis,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1975. 6. VI. Umro 1982. 16. I.
5. *Jakov Gotovac,* skladatelj. 1977. 7. VI. Umro 1982. 16. X.

Izvanredni članovi

1. *Milo Cipra,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1977. 7. VI. Umro 1985. 9. VII.
2. *Ladislav Šaban,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Umro 1985. 25. VII.

ČLANOVI DOPISNICI IZVAN RADNOG SASTAVA

1. *Arh. Edo Šen,* sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1949. 16. VI.
2. *Dr Fran Kidrič,* predsjednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1950. 11. IV.
3. *Louis Adamič,* književnik. 1949. 4. VI. Umro 1951. 4. IX.
4. *Dr Matija Murko,* sveučilišni profesor u m. Prag. 1948. 12. VI. Umro 1952. 11. II.
5. *Dr Fran Ramovš,* član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1952. 16. IX.
6. *Emanuel Vidović,* slikar. 1949. 4. VI. Umro 1953. 1. VI.
7. *Ivo Kerdić,* red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u m. 1951. 29. VI. Umro 1953. 27. X.
8. *Dr Stjepan Bohniček,* sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1956. 14. III.
9. *Dr Jovan Radonić,* sveučilišni profesor u m. 1910. 11. III. Umro 1956. 25. XI.
10. *Dr Stevan Bošković,* geodet. general u m. 1934. 17. V. Umro 1957. 9. V.
11. *Dr Jovan Gjaja,* sveučilišni profesor u m. 1936. 15. V. Umro 1957. 1. X.
12. *Dr Živojin Đorđević,* sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1957. 27. XI.

13. *Dr Rajko Nahtigal,* sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1958. 29. III.
14. *Dr Milutin Milanković,* sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1958. 12. XII.
15. *Josip Hatze,* kompozitor. 1950. 24. VI. Umro 1959. 30. I.
16. *Dr Josip Vajs,* red. sveučilišni profesor, Prag. 1911. 16. III; potvrđen 1948. 12. VI. Umro 1959. 2. VII.
17. *Dr Marin Katalinić,* red. sveučilišni profesor, Skopje. 1937. 8. V. Umro 1959. 2. XII.
18. *Dr Aleksandar Belić,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1922. 6. VI; potvrđen 1948. 12. VI. Umro 1960. 26. II.
19. *Sreten Vukosavljević,* red. sveučilišni profesor u m. Beograd. 1956. 28. VI. Umro 1960. 9. VIII.
20. *Einar Dyggve,* dr h. c., arhitekt i arheolog, pravi član Kraljevske danske akademije. 1948. 12. VI. Umro 1961. 6. VIII.
21. *Dr Božidar Lavrič,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1955. 30. VI. Umro 1961. 15. XI.
22. *Dr Paul Diels,* red. sveučilišni profesor u m., München, 1954. 29. VI. Umro 1963. 19. II.
23. *Đorđe Andrejević-Kun,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Beogradu. 1963. 17. II. Umro 1964. 17. I.
24. *Dr Milan Bogdanović,* književnik, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti u Beogradu. 1951. 29. VI. Umro 1964. 28. II.
25. *Dr Richard Meister,* redovni profesor Univerziteta u Beču. 1962. 16. VI. Umro 1964. 11. VI.
26. *Dr Maksimilijan Samec,* upravnik Kemijskog inštituta Slovenske akademije znanosti in umetnosti, pravi član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1932. 30. VI. Umro 1964. 1. VII.
27. *Juš Kozak,* književnik. 1951. 29. VI. Umro 1964. 29. VIII.
28. *Dr Gerhard Bersu,* direktor Römisch-Germanische Kommission u u m. predstojnik Međunarodne unije za prethistoriju i ranu povijest u Frankfurtu a/M. 1959. 23. VI. Umro 1964. 19. XI.
29. *Dr Erich Swoboda,* redovni profesor Univerziteta u Grazu. 1954. 29. VI. Umro 1964. 22. XI.
30. *Dr Tadeusz Lehr-Splawinski,* profesor Univerziteta u Krakowu. 1959. 23. VI. Umro 1965. 17. II.
31. *Dr Ilija Đuričić,* redovni profesor Univerziteta u Beogradu. 1962. 16. VI. Umro 1965. 2. IV.
32. *Dr Josip Korošec,* red. sveučilišni profesor Univerze u Ljubljani. 1948. 12. VI. Umro 1966. 11. III.

33. *Dr Bohumil Němec,* profesor Karlova sveučilišta u Pragu u m. 1932. 27. VI. Umro 1966. 7. IV.

34. *Dr Milisav Demerec,* direktor Carnegijeva instituta u Cold Spring Harbour, Long Island, USA. 1930. 6. VI. Umro 1966. 14. IV.

35. *Arh. Nikola Dobrović,* red. profesor Univerziteta u Beogradu. 1963. 17. VI. Umro 1967. 11. I.

36. *Milo Milunović,* akademski slikar. 1966. 23. VI. Umro 1967. 11. II.

37. *Dr Josip Plemelj,* red. profesor Univerze u Ljubljani, pravi član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1923. 19. VI. Umro 1967. 22. V.

38. *Dr Franz Babinger,* red. profesor Univerziteta u Münchenu. 1953. 30. VI. Umro 1967. 23. VI.

39. *Veljko Petrović,* književnik, direktor Narodnog muzeja u Beogradu, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1962. 16. VI. Umro 1967. 27. VII.

40. *Dr Jovan Karamata,* red. profesor Univerziteta u Beogradu, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1933. 31. V. Umro 1967. 13. VIII.

41. *Dr Borivoje Ž. Milojević,* red. profesor Univerziteta u Beogradu, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1967. 21. X.

42. *Dr ing. Bela Lány,* profesor Visoke tehničke škole u Budimpešti. 1965. 23. VI. Umro 1968. 15. II.

43. *Dr ing. Žarko Miletić,* red. profesor Univerziteta u Beogradu. 1951. 29. VI. Umro 1968. 10. XI.

44. *Dr Otmar Kühn,* red. sveučilišni profesor, Beč. 1965. 23. VI. Umro 1969. 26. III.

45. *Ante Ercegović,* znanstveni savjetnik Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu. 1965. 23. VI. Umro 1969. 25. IV.

46. *Dr Miodrag Grbić,* znanstveni savjetnik u Arheološkom institutu Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd. 1961. 16. VI. Umro 1969. 30. VI.

47. *Dr Cecil Frank Powel,* red. sveučilišni profesor, Bristol. 1966. 23. VI. Umro 1969. 9. VIII.

48. *Dr Jorjo Tadić,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1949. 4. VI. Umro 1969. 3. X.

49. *Dr Waclaw Sierpiński,* red. sveučilišni profesor, Warszawa. 1959. 23. VI. Umro 1969. 21. X.

50. *Dr Jerko Radmilović,* poslanik SNS. 1951. 29. VI. Umro 1969. 7. XII.

51. *Dr Vilim Feller,* profesor na Princeton University. 1937. 8. V. Umro 1970. 14. I.
52. *Dr Felix Machatschki,* red. sveučilišni profesor, Beč. 1965. 23. VI. Umro 1970. 17. II.
53. *Dr Milovan Zoričić,* član Međunarodnog suda u Haagu u m. 1955. 30. VI. Umro 1971. 27. I.
54. *Dr Ivan Stanek,* red. sveučilišni profesor, Bratislava. 1965. 23. VI. Umro 1972. 6. II.
55. *Dr Eugène Tisserant,* doajen Kardinalskog zbora u Rimu. 1968. 20. VI. Umro 1972. 21. II.
56. *Dr Milko Kos,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1937. 8. V. Umro 1972. 24. III.
57. *Dr France Stelè,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1954. 29. XII. Umro 1972. 10. VIII.
58. *Dr Milan Luković,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1968. 20. VI. Umro 1972 . 15. IX.
59. *Dr Konstantin Ivanović Skrjabin,* red. sveučilišni profesor, Moskva, 1959. 23. VI. Umro 1972. 19. X.
60. *Dr Jozef Kurz,* red. sveučilišni profesor, Praha. 1965. 23. VI. Umro 1972. 6. XII.
61. *Dr Jovan Hadži,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1920. 25. V. Umro 1972. 11. XII.
62. *Dr Witold Štefanski,* red. sveučilišni profesor, Warszawa. 1968. 20. VI. Umro 1973. 18. VII.
63. *Petar Lubarda,* akademski slikar, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1974. 13. II.
64. *Dr Siniša Stanković,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1949. 4. VI. Umro 1974. 24. II.
65. *Dr Vladimir Vrkljan,* red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1950. 24. VI. Umro 1974. 1. III.
66. *Dr Milan Bartoš,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1974. 12. III.
67. *Dr István Rusznyak,* red. sveučilišni profesor, Budimpešta. 1966. 23. VI. Umro 1974. 15. X.
68. *Dr Giacomo Devoto,* red. sveučilišni profesor, Firenca. 1974. 12. VI. Umro 1974. 25. XII.
69. *Ivo Andrić,* književnik, Beograd. 1951. 29. VI. Umro 1975. 13. III.
70. *Dr Eduard Roch,* red. sveučilišni profesor, Paris. 1965. 23. VI. Umro 1975. 10. V.
71. *Dr Kosta Todorović,* red. profesor Velike medicinske škole, Beograd. 1948. 12. VI. Umro 1975. 19. IX.

72. *Dr Milan Budimir,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1952. 30. VI. Umro 1975. 17. X.

73. *Dr Karl Werner Heisenberg,* red. sveučilišni profesor, München. 1966. 23. VI. Umro 1976. 1. II.

74. *Dr Pavao Štern,* red. sveučilišni profesor, Sarajevo. 1975. 6. VI. Umro 1976. 20. III.

75. *Dr Aleksandar Nikolajević Frumkin,* red. sveučilišni profesor, Moskva. 1965. 23. VI. Umro 1976. 28. V.

76. *Dr Miroslav Feldman,* književnik, Zagreb. 1975. 6. Umro 1976. 29. V.

77. *Dr Vladimir Vranić,* red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1963. 17. VI. Umro 1976. 3. VIII.

78. *Dr Viktor Novak,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1951. 29. VI. Umro 1977. 1. I.

79. *Dr Dmitro Ivanovič Čiževskij,* red. sveučilišni profesor, Heidelberg. 1975. 6. VI. Umro 1977. 18. IV.

80. *Dr André Vaillant,* red. sveučilišni profesor, Paris. 1949. 4. VI. Umro 1977. 23. IV.

81. *Milivoj Uzelac,* akademski slikar, Catignac (Francuska). 1975. 6. VI. Umro 1977. 6. VI.

82. *Dr László Gillemot,* red. sveučilišni profesor, Budimpešta. 1969. 20. VI. Umro 1977. 20. VIII.

83. *Dr Velibor Gligorić,* književnik, Beograd. 1961. 16. Umro 1977. 3. X.

84. *Dr André Blanc,* red. sveučilišni profesor, Paris. 1969. 20. VI. Umro 1977. 17. XII.

85. *Skender Kulenović,* književnik, Beograd. 1961. 16. VI. Umro 1978. 25. I.

86. *Dr Vladimir Milojčić,* red. sveučilišni profesor, Heidelberg. 1968. 20. VI. Umro 1978. 19. II.

87. *Dr Bohuslav Havránek,* red. sveučilišni profesor, Brno. 1968. 20. VI. Umro 1978. 2. III.

88. *Dr Jean Orcel,* direktor Muzeja prirodnih znanosti u Parizu. 1966. 23. VI. Umro 1978. 27. III.

89. *Dr Maks Šnuderl,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1961. 16. VI. Umro 1979. 23. VI.

90. *Dr Robert Burns Woodward,* red. profesor Harvardskog sveučilišta u Cambridgeu. 1977. 7. VI. Umro 1979. 8. VII.

91. *Arh. Juraj Neidhardt,* red. sveučilišni profesor, Sarajevo. 1963. 17. VI. Umro 1979. 13. VII.

92. *Stojan Aralica,* akademski slikar, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1980. 4. II.
93. *Dr Nikolaj Vasiljević Cicin,* red. sveučilišni profesor, Moskva. 1965. 23. VI. Umro 1980. 17. VII.
94. *Dr Leopold Escande,* red. sveučilišni profesor, Toulouse. 1961. 16. VI. Umro. 1980. 12. XI.
95. *Arh. Vlado Antolić,* stručni savjetnik u komisijama i savjetima grada Zagreba. 1979. 15. XI. Umro 1981. 13. V.
96. *Drago Ivanišević,* književnik, Zagreb. 1975. 6. VI. Umro 1981. 1. VI.
97. *Dr Mladen Josifović,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1976. 7. VI. Umro 1981. 23. VI.
98. *Dr Stojan Pavlović,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1965. 23. VI. Umro 1981. 12. IX.
99. *Arh. Juraj Denzler,* red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1977. 7. VI. Umro 1981. 27. IX.
100. *Dr Mosko Moskov,* red. sveučilišni profesor, Sofija. 1974. 12. VI. Umro 1982. 1. I.
101. *Dr Mihailo Konstantinović,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1956. 28. VI. Umro 1982. 30. I.
102. *Dr Lado Vavpetič,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1977. 7. VI. Umro 1982. 28. III.
103. *Dr Anton Slodnjak,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1977. 7. VI. Umro 1983. 13. III.
104. *Dr Dragan Plamenac,* profesor muzikologije na Sveučilištu u Urbani (Illinois). 1962. 16. VI. Umro 1983. 15. III.
105. *Miško Kranjec,* književnik. 1961. 16. VI. Umro 1983. 8. VI.
106. *Dr Anton Musger,* red. sveučilišni profesor, Graz. 1969. 20. VI. Umro 1983. 12. VIII.
107. *Arh. Marijan Mušić,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1966. 23. VI. Umro 1984. 6. I.
108. *Ismet Mujezinović,* akademski slikar. 1963. 17. VI. Umro 1984. 8. I.
109. *Dr Petar Martinović,* znanstveni savjetnik u Institutu za nuklearne nauke »Boris Kidrić« u Vinči. 1959. 23. VI. Umro 1984. 26. I.
110. *Prof. dr Vinko Frančišković,* red. sveučilišni profesor, Rijeka. 1981. 4. VI. Umro 1984. 7. V.
111. *Marko Ristić,* književnik. 1951. 29. VI. Umro 1984. 12. VII.
112. *Dr Paul Ramdohr,* red. sveučilišni profesor, Heidelberg. 1966. 23. VI. Umro 1985. 8. III.
113. *Dr Richard Pittioni,* red. sveučilišni profesor, Beč. 1966. 23. VI. Umro 1985. 16. IV.

114. *Arh. Ernest Weissmann,* Haarlem. 1965. 23. VI. Umro 1985. 13. VII.
115. *Aleksandar Vučo,* književnik, Beograd. 1962. 16. VI. Umro 1985. 21. VII.
116. *Dr Ivan Rakovec,* red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1968. 20. VI. Umro 1985. 3. VIII.
117. *Dr Borislav Blagojević,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1983. 9. VI. Umro 1985. 28. XII.

ZASJEDANJA AKADEMIJE

PRVO REDOVNO GODIŠNJE ZASJEDANJE SKUPŠTINE JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održano 28. ožujka 1985.

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor zapisničara
3. Ovjeravanje zapisnika prvog redovnog godišnjeg zasjedanja Skupštine, održanog 29. ožujka 1984.
4. Izvještaj o radu Akademije u godini 1984.
5. Odobravanje završnog računa Akademije za godinu 1984.
6. Planovi rada Akademije za godinu 1985.
7. Financijski plan Akademije za godinu 1985.
8. Statusna i imovinska pitanja Majstorskih radionica
9. Eventualije.

Prisutni: akademici Krešimir Balenović, Mirko Božić, Vladislav Brajković, Zoran Bujas, Dušan Čalić, Rudolf Filipović, Cvito Fisković, Sergej Forenbacher, Ivo Frangeš, Marin Franičević, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Milan Herak, Anđela Horvat, Drago Ikić, Zlatko Janković, Živko Jeličić, Ivan Jurković, Vjekoslav Kaleb, Jure Kaštelan, Branko Kesić, Vanda Kochansky-Devidé, Zdravko Lorković, Ivo Maček, Mirko Malez, Ranko Marinković, Andre Mohorovičić, Vilim Niče, Ivo Padovan, Boris Papandopulo, Hrvoje Požar, Kruno Prijatelj, Eugen Pusić, Duje Rendić-Miočević, Josip Seissel, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić, Ivan Supek, Ivan Supičić, Petar Šegedin, Stjepan Šulek, Eugen Topolnik, Josip Torbarina, Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Gaja Alaga, Smiljko Ašperger, Vladimir Bayer, Tihomil Beritić, Stanko Bilinski, Ljubo Boban, Rafo Bogišić, Tomo Bosanac, Ivan Brkanović, Dalibor Brozović, Ljubomir Čečuk,

Zvane Črnja, Vladimir Devidé, Zvonimir Devidé, Boris Dogan, Božidar Finka, Branko Fučić, Aleksandar Goldštajn, Franjo Hajnšek, Ksenofont Ilakovac, Želimir Janeš, Andrija Kaštelan, Radoslav Katičić, Dušan Klepac, Krista Kostial, Edo Kovačević, Jelena Krmpotić-Nemanić, Slavko Krvavica, Vladimir Majer, Berislav Makjanić, Sibe Mardešić, Vladimir Matković, Antica Menac, Milan Meštrov, Sead Midžić, Slavko Mihalić, Davor Miličić, Stevan Milković, Milan Moguš, Zvonimir Pavišić, Vladimir Popović, Zlatko Prica, Mihovil Proštenik, Milan Ratković, Nikola Reiser, Ivo Ruszkowski, Hodimir Sirotković, Ladislav Šaban, Marko Šarić, Ivo Šlaus, Franjo Švelec, Dubravko Tadić, Ivo Vinski, Vojmir Vinja i Šime Vučetić.

Predsjedava: predsjednik, akademik *Jakov Sirotković.*

1. Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 17 sati, ustanovljuje da Skupštini prisustvuje dovoljan broj članova da bi ona mogla pravovaljano odlučivati o pitanjima što se nalaze na dnevnom redu i pozdravlja sve prisutne.

Predsjednik obavještava da su izostanak s današnje Skupštine ispričali akademici Danilo Blanuša, Drago Galić, Josip Hamm, Marijan Matković, Vjekoslav Parać, Josip Roglić, Mladen Paić, Nikola Škreb, Zdenko Škreb, Dragutin Tadijanović, Mirko Vidaković, izvanredni članovi Milo Cipra, Dragutin Fleš, Ante Polšak i Teodor Wikerhauser.

Predsjednik poziva Skupštinu da minutom šutnje oda počast članovima Akademije koji su preminuli od prošlog skupštinskog zasjedanja, i to dopisnim članovima Vinku Frančiškoviću, Marku Ristiću, Paulu Ramdohru, redovnim članovima Marinu Tartagli, Mirku Deanoviću i Veljku Gortanu.

Predsjednik daje na glasovanje prijedlog dnevnog reda u tekstu koji je upućen svim članovima Skuptšine. Budući da nema primjedaba, predloženi dnevni red je jednoglasno usvojen.

2. Na prijedlog predsjednika Skupština bez rasprave i jednoglasno za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabire akademika Krešimira Balenovića.

3. Skupština bez rasprave i jednoglasno donosi zaključak kojim se ovjerava zapisnik prvog redovnog skupštinskog zasjedanja održanog 29. ožujka 1984. godine.

Nakon toga Skupština bez rasprave i jednoglasno prihvaća prijedlog da se rasprava o 4, 5, 6. i 7. točki dnevnog reda vodi zajednički.

4, 5, 6. i 7. Predsjednik konstatira da je izvještaj o radu Akademije u godini 1984. tiskan u »Ljetopisu« za tu godinu, koji je dostavljen svim članovima, pa moli glavnog tajnika, akademika Hrvoja Požara da iznese dopune tog izvještaja i istovremeno dade napomene uz 5, 6. i 7. točku dnevnog reda za koje su također dostavljeni materijali.

Riječ akademija *Hrvoja Požara:*

Druže predsjedniče, poštovani članovi Akademije!

Ovaj izvještaj obuhvaća rad naše Akademije u 1984. godini i Planove rara za 1985. godinu, ali smatram da je korisno osvrnuti se na djelovanje Akademije u proteklom sedmogodišnjem razdoblju, jer u ovoj godini ističe mandat današnjem Predsjedništvu i Upravi Akademije koja je preuzela dužnost prije sedam godina. Osim toga, ovo je prilika da se upozori na ostvarivanje planova koji su donešeni početkom ovog razdoblja.

U Ljetopisu za 1984. godinu, knjiga 88, koji je dostavljen uz poziv na Skupštinu, nalazi se podroban izvještaj o radu Predsjedništva, razredâ Akademije, Istraživačkog centra i znanstvenih jedinica, muzejsko-galerijskih jedinica, jedinica u okviru stručnih službi, znanstvenih savjeta i drugih tijela Akademije, pa ću se u ovom izvještaju ograničiti samo na neka pitanja i probleme. I ove je godine uspjelo pripremiti Ljetopis za ovo zasjedanje Skupštine, što je već, rekao bih, postalo i tradicija, jer je ovo već šesto redovno zasjedanje Skupštine za koje je pripremljen Ljetopis, koji je bio u prošlosti objavljivan i s nekoliko godina zakašnjenja.

Krajem 1984. godine naša je Akademija imala 62 redovna i 69 izvanrednih članova, 57 inozemnih dopisnih članova, 60 dopisnih članova iz SFRJ, te 87 članova suradnika. Tijekom 1984. godine naša je Akademija izgubila 3 redovna člana i 5 dopisnih članova. Nadamo se da će se krajem ove godine, nakon što Statut bude potvrđen od Sabora i nakon što proteče propisano šestomjesečno razdoblje od raspisa objave do izbora, povećati broj članova u svim kategorijama članstva.

* * *

U proteklom sedmogodišnjem razdoblju izvršene su i znatne promjene u organizaciji znanstvenoistraživačkog rada. Tako je odlukom Skupštine u siječnju 1978. godine osnovan Istraživački centar sa zadaćom da ostvaruje dio istraživačkog programa Akademije. Istraživački centar osigurava i uvjete za rad članova Akademije koji nisu u radnom odnosu s Istraživačkim centrom. Od osnivanja Istraživačkog centra kad je Centar obuhvaćao 16 znanstvenoistraživačkih jedinica, osnovano je 7 novih jedinica i to: Zavod za ekonomska istraživanja, Zavod za muzikološka istraživanja, Zavod za političke, pravne i sociološke znanosti »Juraj Križanić«, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija i Zavod za lingvistička istraživanja, dok je Centar za znanstveni rad u Osijeku nastavio rad kao Zavod za znanstveni rad u Osijeku u sklopu Istraživačkog centra.

Uz već prije osnovani Znanstveni savjet za naftu, Znanstveni savjet za zaštitu prirode osnovani su Savjet za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju, te Znanstveni savjet za pomorstvo. Znanstveni savjeti, kao poseban oblik aktivnosti u Akademiji, kojima je svrha bolja povezanost između znanstvenih istraživanja i njihove primjene, pokazali su se vrlo efikasnima i korisnima. Zbog toga bi bilo korisno razmotriti mogućnost osnivanja nekih novih savjeta (npr. savjeta za poljoprivredu i šumarstvo, savjeta za turizam i sl.).

Sa željom da razvija i druge prikladne oblike znanstvenog rada, Akademija je u proteklom razdoblju osnovala Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva s laboratorijem, Centar za teorijsku fiziku i Terminološki odbor kao zajednički odbor zainteresiranih Akademijinih razreda.

* * *

U Akademiji se danas radi na 145 znanstvenih projekata od toga na 83 projekta u okviru Osnovnog programa Akademije. Među tim projektima, a posebno među onima iz Osnovnog programa, nalaze se projekti koji imaju karakteristike sinteze kao što su »Fosilni ljudi na tlu Hrvatske«, »Tektonika Hrvatske«, »Korpus dokumenata i natpisa o razvitku materijalnih i duhovnih uvjeta života u nas«, »Graditeljstvo i umjetnost starohrvatskog doba«, »Život i tradicionalna kultura Hrvata«, »Povijest Istre«, »Codex diplomaticus«, »Glagoljski natpisi«, »Teorija i politika ekonomskog razvoja SFRJ«, »Demografska povijest stanovništva SR Hrvatske«, »Cestovna trauma u Hrvatskoj«, »Očuvanje genofonda poljoprivrednog bilja i šumskog drveća«, »Dopune rječnika hrvatskog ili srpskog jezika«, »Rječnik hrvatskog kajkavskog književnog jezika«, »Sabrana djela Jurja Križanića«, »Sabrana djela Iva Vojnovića, Dinka Šimunovića, Ksavera Šandora Đalskog«, »Naselja i kutlure prethistorijskog i ranoantičkog razdoblja na otocima srednjeg i sjevernog Jadrana«, »Izolacija i sinteza bioloških aktivnih prirodnih organskih spojeva«, »Opća teorijska istraživanja živa sustava«, »Nacrt gramatike hrvatskog književnog jezika«, »Kompletiranje i redakcija Benešićeva rječnika« itd. Sve je to obuhvaćeno Osnovnim programom koji je prihvaćen od Skupštine Akademije u ožujku 1981. godine. To je bilo moguće jer su od te godine u budžetu SR Hrvatske osigurana i posebna sredstva za ostvarivanje Osnovnog programa. Rad na većini projekata traje već nekoliko godina, neki su započeti, a neki među njima i završeni, pa su rezultati ili već objavljeni ili su u toku objavljivanja. Tako su objavljeni »Glagoljski natpisi«, dva sveska »Rječnika kajkavskog hrvatskog književnog jezika«, dva sveska »Demografske povijesti stanovništva SR Hrvatske«, jedan svezak »Codex diplomaticus«, dva sveska Sabranih djela Jurja Križanića. U tisku su dvije knjige Nacrta gramatike (Sintaksa i Tvorba riječi) i prva knjiga Benešićeva rječnika.

* * *

Tijekom proteklih sedam godina Akademija je organizirala preko 70 znanstvenih skupova, simpozija i savjetovanja, 69 izložbi i 60 predavanja, a bila je pokrovitelj 14 znanstvenih skupova i simpozija. Od tih skupova spomenut ću samo neke ne umanjujući značenje ostalih. Tako su organizirani: »Drugi međunarodni simpozij o suvremenom pristupu tumorima glave i vrata«, »Dvanaesti međunarodni imunobiološki simpozij«, »Simpozij o interferonu«, »Simpozij o filozofskim aspektima kvantne teorije«, simpozij »Samoupravljanje i pravo«, savjetovanje »Materijalni i društveni razvoj SR Hrvatske do 2000. godine«, simpozij »Cestovna trauma u SR Hrvatskoj«, simpozij »Kompleksna naftno-geološka problematika podmorja i priobalnih dijelova Jadranskog mora«, dva simpozija o bitumenu, međunarodni simpozij »Dante

i slavenski svijet«, savjetovanje »Malostonski zaljev — prirodna podloga i društvena valorizacija«, redovite godišnje manifestacije »Dani hvarskog kazališta«, znanstveni skup u povodu 150. obljetnice Ivana Zajca, međunarodni znanstveni skup u povodu 300. obljetnice smrti Jurja Križanića, znanstveni skup u povodu 100. obljetnice rođenja Ivana Meštrovića, »Savjetovanje o konvenciji o pravu mora«, nekoliko znanstvenih skupova s dijalektološkom problematikom, »Simpozij o kompleksnim problemima kranijskih živaca u kliničkoj onkologiji«, itd.

Uz sve znanstvene skupove, simpozije i savjetovanja objavljeni su ili su u toku objavljivanja zbornici radova. Smatram, međutim, da bi bilo korisno da se takvi zbornici objavljuju prije održavanja znanstvenih skupova, jer se tako omogućuje i prava diskusija, i jer se naknadnim objavljivanjem gubi na aktualnosti.

Od održanih 69 izložaba spomenut ću samo neke, i to: reprezentativna izložba »Sto godina Strossmayerove galerije«, izložba skulptura Ivana Meštrovića, retrospektivna izložba Branislava Deškovića, izložba »Antun Augustinčić — portreti«, izložba grafike Giorgia Morandija, reprezentativna izložba djela Ernsta Barlacha (u suradnji s Akademijom umjetnosti Njemačke DR), izložba medalja i sitne plastike »Memorijal Ive Kerdića«, redovite godišnje izložbe jugoslavenske grafike, redoviti trijenali hrvatskog kiparstva itd.

* * *

Međuakademijska znanstvenoistraživačka suradnja u okviru Jugoslavije odvija se u pedesetak međuakademijskih odbora od kojih 16 ima sjedište u našoj Akademiji. Među te međuakademijske odbore spadaju: Međuakademijski odbor za repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora, Međuakademijski odbor za izdavanje antičkih natpisa Jugoslavije, Međuakademijski odbor za zaštitu prirode i čovjekove okoline, Međuakademijski koordinacijski odbor za proučavanje malignih tumora glave i vrata, Međuakademijski odbor za onomastiku, Međuakademijski odbor za biološke preparate itd. Najmladi su među njima: Međuakademijski odbor za leksikografiju i Međuakademijski odbor za proučavanje utjecaja nacionalnih pokreta na glazbu u južnoslavenskim zemljama u 19. stoljeću.

Međuakademijski odbori znatno pridonose boljoj i raznovrsnijoj znanstvenoj i umjetničkoj suradnji s drugim našim akademijama. Mnogi su odbori aktivni, ali ih ima koji povremeno, pa i dulje vremena, ostaju neaktivni. Ta se neaktivnost najčešće pojavljuje kad inicijator i glavna motorna snaga međuakademijskog odbora ne može više aktivno djelovati.

* * *

Međunarodna suradnja ostvaruje se na temelju sporazuma o suradnji između Savjeta akademija SFRJ i akademija u inozemstvu, te na temelju bilateralnih sporazuma naše Akademije i inozemnih akademija. Tako postoje ugovori o suradnji s Austrijskom akademijom znanosti, Bugarskom akademijom znanosti, Čehoslovačkom akademijom znanosti, Kineskom akademi-

jom prirodnih znanosti, Kineskom akademijom društvenih znanosti, Kubanskom akademijom, Mađarskom akademijom znanosti, Akademijom znanosti Njemačke DR, Akademijom umjetnosti Njemačke DR, Poljskom akademijom znanosti, Akademijom znanosti SSSR, Nacionalnom akademijom znanosti u Washingtonu, Britanskom akademijom i Kraljevskim društvom u Londonu.

U 1984. godini boravila su u Hrvatskoj 52 znanstvena radnika iz inozemstva (trajanje boravka 81 tjedan) u okviru razmjene među akademijama, dok su u inozemstvu boravila 42 znanstvena radnika (trajanje boravka 65 tjedana).

Tijekom razdoblja od 1978. do 1984. godine boravilo je u nas 311 znanstvenih radnika (trajanje boravka 677 tjedana), dok je u inozemstvu boravilo 197 naših znanstvenih radnika (trajanje boravka 363 tjedna). Zapaža se da se razmjenom koristilo više inozemnih nego naših znanstvenika. To je posljedica što je u prvim godinama promatranog razdoblja razmjena bila ograničena samo na članove Akademije. U drugom dijelu toga razdoblja omogućeno je da se u razmjenu uključe i znanstveni radnici koji nisu članovi Akademije. Tako je u razdoblju od 1982. do 1984. godine boravilo u nas 137 znanstvenika iz inozemstva (trajanje boravka 209 tjedana) a u inozemstvu 122 naša znanstvena radnika (trajanje boravka 197 tjedana). Tako je međusobna razmjena praktički uravnotežena. Osnovnu zapreku za odlazak naših znanstvenih radnika predstavljaju visoke cijene putovanja pogotovu kad se radi o razmjeni s institucijama u Sjedinjenim Državama Amerike, Sovjetskom Savezu i Kini.

Zanimljiv je pregled omjera broja naših znanstvenih radnika i znanstvenih radnika iz inozemstva koji su iskoristili pogodnosti razmjene u razdoblju 1978. do 1984. godine. Tako je u DR Njemačkoj boravilo 16 naših a u nas 25 znanstvenih radnika iz DR Njemačke, pa omjer iznosi 16 : 25. Za SSSR taj omjer iznosi 22 : 42, za SAD 32 : 50, za NR Kinu 12 : 56, za Austriju 17 : 12, za Bugarsku 1 : 3, za Čehoslovačku 5 : 3, za Mađarsku 62 : 95, za Poljsku 1 : 7, a za Veliku Britaniju 29 : 18.

* * *

Izdavačka djelatnost jedna je od važnih djelatnosti Akademije jer se tako predočuje najširoj javnosti rad Akademije, njezinih članova i njezinih znanstvenih jedinica, i jer tek objavljivanjem rezultata istraživanja ona dobivaju karakter istraživačkog rada.

U 1984. godini objavljena su 42 naslova s ukupno nešto manje od 10.000 stranica. To je manje nego u 1983. godini za 10 naslova i za oko 5.000 stranica. Razlog tome smanjenju nije u smanjenoj aktivnosti članova Akademije i njezinih istraživačkih jedinica nego u golemom povećanju tiskarskih troškova i cijena papira. Osim toga, smanjenje opsega izdavačke djelatnosti uzrokovano je zakašnjenjem u objavljivanju nekih djela, jer su se otegli pregovori sa suizdavačima. Da bi se, naime, smanjili troškovi izdavačke djelatnosti, nastoji se dio izdanja ostvariti kao zajednička izdanja s nekom od izdavačkih organizacija. Dakako, da su izdavačke organizacije zainteresirane za one edicije od kojih očekuju komercijalni uspjeh. Interes je Akademije, me-

đutim, da radovi njezinih članova i njezinih znanstvenih jedinica budu objavljeni uz što manje izdatke. Bez takve suradnje neki bi radovi, pogotovu oni većeg opsega, ostali u ladicama.

I usprkos nepovoljnim prilikama, početkom godine bilo je u tiskarama 29 naslova s približnim opsegom od oko 7.000 stranica. Neke su od tih edicija i dovršene početkom ove godine.

* * *

U razdoblju od 1978. do kraja 1984. godine naša Akademija objavila je 365 edicija na skoro 96.000 stranica, pa prosječni opseg edicije iznosi 263 stranice. Za ilustraciju tempa objavljivanja može se navesti da se prosječno svakih sedam dana pojavljuje edicija naše Akademije opsega oko 260 stranica.

U proteklom sedmogodišnjem razdoblju objavljene su 33 knjige »Rada« Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, i to po razredima: društvene znanosti 5 knjiga, matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti 8 knjiga, prirodne znanosti 2 knjige, medicinske znanosti 4 knjige, filološke znanosti 3 knjige, suvremena književnost 4 knjige, likovna umjetnost 5 knjiga i muzička umjetnost 2 knjige. Dosad je objavljeno 411 knjiga »Rada«.

Dakako, nastavljene su serije izdanja koje imaju dugu tradiciju, ali i one serije koje su započete u najnovije vrijeme. Tako je u sedmogodišnjem razdoblju objavljeno:

— u seriji »Starine«, 3 knjige (objavljeno 59 svezaka),
— u seriji Hrvatski latinisti 2 knjige,
— u seriji »Djela Jugoslavenske akademije« 4 knjige (objavljeno 58 knjiga),
— u nizu »Zbornika za narodni život i običaje« 2 knjige (objavljeno 49 knjiga),
— 30 knjiga »Građe za povijest književnosti Hrvatske«,
— u seriji »Građa za gospodarsku povijest Hrvatske« 2 knjige (objavljeno 19 knjiga),
— 30 knjiga »Stari pisci hrvatski«,
— u seriji »Suvremeni ekonomski problemi« 2 knjige (objavljeno 6 knjiga),
— 17. svezak »Diplomatičkog zbornika«,
— 44 sveska časopisa »Forum«,
— dvobroj 8/9 »Arheoloških radova i rasprava«,
— u nizu »Palaeontologia Jugoslavica« 14 svezaka,
— 12 svezaka u nizu »Acta geologica«,
— 13 svezaka u seriji »Anali za šumarstvo«,
— 7 svezaka u nizu »Krš Jugoslavije«,
— 2 sveska u seriji »Acta biologica«,
— »Sabrana djela Ivana Gorana Kovačića« u 5 knjiga,
— 3 knjige »Hrvatskog dijalektološkog zbornika« (objavljeno 6 knjiga),
— 3 knjige »Onomastica Jugoslavica« (objavljeno 9 knjiga),
— 4 sveska »Filologija« (objavljeno 11 svezaka),
— prvi svezak »Rječnika hrv. kajkavskog književnog jezika« (drugi svezak izišao u početku 1985. godine),
— prve dvije knjige »Sabranih djela Jurja Križanića«,

— prva dva sveska »Radova o životu i djelu Jurja Križanića«,
— 9 svezaka »Bulletina Razreda za likovnu umjetnost« (objavljena 54 sveska),
— 7 svezaka »Godišnjaka Jugosl. centra za kristalografiju« (objavljeno 18 svezaka),
— 13 svezaka »Kronike Zavoda za književnost i teatrologiju«,
— 5 svezaka časopisa »Travaux d'ICSOBA« (objavljeno 18 svezaka),
— 23 sveska »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« (objavljeno 100 svezaka),
— 5 knjiga »Zbornika« Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu (objavljeno 12 knjiga),
— drugi i treći svezak »Adriatica maritima«,
— druga, treća i četvrta knjiga u seriji »Problemi sjevernog Jadrana«,
— 4 knjige u nizu »Radovi« Zavoda za povijesne znanosti u Zadru (objavljeno 30 knjiga),
— 4 knjige u seriji »Anali« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku (objavljeno 20 knjiga),
— 2 dvobroja godišnjaka Zavoda za ornitologiju »Larus«,
— 3 knjige u seriji »Djela suvremenih kompozitora« (objavljene 24 knjige),
— prve dvije knjige u seriji »Anali« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku,
— četvrti svezak »Radova« Centra za znanstveni rad u Vinkovcima,
— prva tri sveska godišnjaka »Pravo i društvo«,
— četvrti svezak »Rasprava i građe za povijest znanosti«,
— prvi svezak u nizu »Spomenici glagoljaškog pjevanja«,
— 11 edicija Znanstvenog savjeta za naftu,
— 6 edicija Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju.

Tome treba dodati zbornike radova sa znanstvenih skupova, spomenica preminulim članovima, izdanja izvan serija i dr.

* * *

Zanimljivo je da stalno postoji veliko zanimanje za Rječnik hrvatskog ili srpskog jezika i za Skokov Etimologijski rječnik. Nažalost, brojno je stanje pojedinih svezaka Velikog rječnika takvo da se više ne može kompletirati ni jedan primjerak iako je broj pojedinih svezaka vrlo velik. Zbog toga će biti potrebno načiniti pretisak desetak svezaka da bi se kompletiralo do 300 primjeraka. Slična je situacija i sa Skokovim rječnikom.

S druge strane postoje u skladištima neka izdanja, često i u vrlo velikom broju primjeraka, koja su zbog napretka znanosti postala neaktualna, pa će se, da bi se stvorio prostor za nova izdanja, dio tih naklada morati otpisati. Takvo stanje je posljedica s jedne strane, neopravdano visokih naklada, s druge strane, nepostojanja prodajne organizacije.

Kao što je poznato, već nekoliko godina postoji ugovor između Akademije i radne organizacije »Mladost« po kojem se »Mladost« brine o prodaji Akademijinih izdanja. Ta se suradnja odvija na zadovoljavajući način iako je prodaja knjiga u posljednje vrijeme nešto smanjena zbog teških ekonomskih prilika. I usprkos tome takvim je aranžmanom naša Akademija prisutna na

tržištu knjiga i knjige dolaze do čitalaca, što dokazuje i ostvarivanje prodaje knjiga koja je i deset puta veća od one koja je ostvarivana prije sklapanja spomenutog ugovora.

* * *

Poseban je oblik suradnje naše Akademije razmjena publikacija s akademijama i drugim institucijama. U proteklom razdoblju povećan je broj institucija s kojima se razmjenjuju publikacije. Tako su početkom 1978. godine publikacije razmjenjivane sa 476 institucija, a krajem 1984. godine sa 568 institucija, od toga sa 168 domaćih i sa 400 inozemnih institucija. Knjige se naše Akademije odašiljaju u 45 zemalja na 5 kontinenata. U zamjenu publikacija uključeno je 36 inozemnih akademija.

Knjižni fond Knjižnice povećan je u posljednjih sedam godina za nešto više od 56.000 svezaka knjiga i časopisa. Velika je većina publikacija nabavljena razmjenom.

Premda nije pronađeno dugoročnije potpuno rješenje smještaja Knjižnice, u proteklom razdoblju ipak je popravljeno stanje koje je bilo nepodnošljivo. U podrumu palače Akademije uređene su četiri prostorije, a u zgradi u Ulici A. Kovačića jedna prostorija za spremište knjiga i časopisa. Uređen je trezor za pohranu najvrednije knjižne građe i arhiva Knjižnice. Izrađene su zatvorene police za pohranu arhivskih primjeraka Akademijinih izdanja, te je formirana tzv. željezna rezerva Akademijinih izdanja koja je smještena u uređene podrumske prostorije Akademije.

* * *

Dio raspoloživih sredstava mora Akademija usmjeravati na održavanje svojih zgrada i na poboljšanje uvjeta života i rada u tim zgradama.

U 1984. godini potpuno su uređene prostorije Strossmayerove galerije, obnovljeno je ulično i dvorišno pročelje, te pokrov s limarijom zgrade u ulici braće Kavurića 1, u Kabinetu grafike instalirana je protupožarna i protuprovalna zaštita, uređeno dvorište u Ulici braće Kavurića 1, u Opatičkoj 18 instalirano je centralno grijanje s plinskom kotlovnicom, uređen je dio podruma s hidroizolacijom, a u Dubrovniku, u samostanu sv. Jakova, obnovljen je veći dio krova.

U razdoblju od 1978. do 1984. godine izvršeni su mnogobrojni radovi na zgradama Akademije. Među tim radovima treba spomenuti:

— *Zrinski trg 11:* instalacija centralnog grijanja, uređenje podruma, prizemlja i I. kata, rekonstrukcija ulaznog stubišta, obnova pokrova zajedno s bakrenom limarijom i potpuno uređenje Strossmayerove galerije;

— *Braće Kavurića 1:* uređenje prostorija u Kabinetu grafike, uređenje prostorija razredâ Akademije, uređenje skladišta u podrumu, obnova uličnog i dvorišnog pročelja, te pokrova s limarijom;

— *Ante Kovačića 5:* kompletna rekonstrukcija zgrade sa svim instalacijama;

— *Opatička 18:* uređenje električnih instalacija, kompletna instalacija centralnog grijanja i uređenje dijela podrumskih prostorija s hidroizolacijom;

— *Strossmayerov trg 2:* obnova električne instalacije i uređenje svih prostorija;

— *Demetrova 18:* uređenje prostorija Likovnog arhiva i uređenje svih prostorija na I. i II. katu, obnova vanjske stolarije;

— *Matičina 2:* uređenje prostorija;

— *Medvedgradska 2:* preuređenje sanitarnog čvora i električne instalacije; popravak krova na uličnim zgradama i na sjevernoj zgradi, uređenje dviju dvorana i kancelarija;

— *Šenoina 4:* uređenje prostorija;

— *Ivana Gorana Kovačića 37:* uređenje dijela prostorije;

— *Cavtat:* obnova krovišta glavne zgrade, trijema i aneksa, te uređenje prostorija na I. katu;

— *Trsteno:* uređenje sanitarnog čvora i gromobranske instalacije;

— *Zadar:* uređenje prostorija i izmjena električne instalacije;

— *Rijeka:* obnova pokrova i krovne limarije;

— *Dubrovnik, Sv. Jakov:* obnova većeg dijela krova,

— *Dubrovnik, Sorkočevićev ljetnikovac:* uređenje krova, električne instalacije i prostorija.

Predstoji još niz radova na održavanju brojnih objekata Akademije, a među najkrupnije treba ubrojiti: statička sanacija palače Akademije, revitalizacija i potpuno uređenje zgrade u Opatičkoj 18 s uređenjem Ilirske dvorane, te uređenje palače Milesi u Splitu za potrebe Zavoda za znanstveni rad u Splitu. Tempo tih radova ovisit će o raspoloživim sredstvima.

* * *

Pitanje mirovina redovnim članovima Akademije riješeno je na zadovoljavajući način, iako nešto nepovoljnije nego u nekim drugim akademijama. U početku primjene toga dogovora bilo je nesnalaženja i površnosti, pa je bilo potrebno čekati i desetak mjeseci od zahtjeva do rješenja. Danas to ide brže i mislim da možemo biti zadovoljni. Možemo biti zadovoljni i s tim što je propis o povećanim mirovinama protegnut i na supruge umrlih članova Akademije. Ipak ima nekoliko članova Akademije kojima se otežе priznanje prava na mirovinu koja pripada članovima Akademije, pa mislim da je potrebno ponovno inzistirati da se svima redovnim članovima prizna pravo na povećanu mirovinu.

* * *

Sustav financiranja koji je uveden prije tri godine pokazao je izvjesne prednosti, ali i mane. Osnovna je mana što se otprilike tek polovicom godine doznaju konačni iznosi kojima će Republička zajednica za znanstveni rad i Republička zajednica u području kulture sudjelovati u financiranju djelatnosti Akademije.

U prošloj godini ukupni rashodi Akademije iznosili su nešto manje od 227 milijuna dinara, koji su pokriveni u ovim postocima: budžet SR Hrvatske 46,8%, Republička zajednica za znanstveni rad 46,6% i Republička zajednica u području kulture 6,6%.

Ta su sredstva utrošena za ove namjene: redoviti poslovi Predsjedništva i Akademijinih razreda 0,6%, (službena putovanja, nabavka knjiga, funkcionalni rashodi), redovita izdavačka djelatnost 5,17%, stalne mjesečne nagrade članovima Akademije i funkcionalni dodaci 10,2%, znanstvenoistraživački rad 66,4% (od toga 53,0% za redovitu djelatnost Akademijinih jedinica, 3,2% za Osnovni program Akademije i 10,2% za ostali znanstvenoistraživački rad), materijalni i operativni izdaci 9,5%, a amortizacija, investicijsko održavanje i otplata anuiteta 8,1%.

Za 1985. godinu planirana sredstva naše Akademije iznose 329 milijuna dinara što je oko 45% više od raspoloživih sredstava u prošloj godini. Naglašavam da su to planirana sredstva, jer je jedino iznos iz budžeta SR Hrvatske definitivno utvrđen, dok su sredstva republičkih zajednica dogovorena, ali još nisu definitivno utvrđena. Struktura je sredstava slijedeća: budžet SR Hrvatske 46,7%, Republička zajednica u području kulture 7,6%. Nešto je povećan udio Zajednice u području kulture (za oko 1%), za koliko je smanjen udio Zajednice za znanstveni rad. Podrobniji podaci nalaze se u financijskom planu koji se nalazi u Planovima rada za 1985. godinu.

Planirana struktura izdataka u 1985. godini praktički se ne razlikuje od ostvarenja u prošloj godini.

Istina je da će biti ostvareno znatno nominalno povećanje sredstava raspoloživih za financiranje djelatnosti Akademije (oko 45%), ali je to povećanje ipak manje od stope inflacije ostvarene u 1984. godini, a vjerojatno i od stope inflacije koja će biti dostignuta u 1985. godini. Zbog toga će biti potrebno vrlo pažljivo trošiti raspoloživa sredstva nastojeći uz to da se ne smanji djelatnost Akademije niti na području znanstvenoistraživačkog rada, a niti na području izdavačke djelatnosti. Pri tome treba iskoristiti sve mogućnosti: npr. suizdavaštvo s izdavačkim radnim organizacijama, vremenski pomak između pritjecanja i trošenja novčanih sredstava, povećanje plasmana knjiga i dr.

* * *

U okviru raspoloživih sredstava treba promatrati i Planove rada za godinu 1985. koji su dostavljeni uz poziv na Skupštinu. U toj publikaciji nalaze se planovi znanstvene i umjetničke djelatnosti razreda, Istraživačkog centra i njegovih istraživačkih jedinica, znanstvenih savjeta, muzejsko-galerijskih jedinica, centara i drugih jedinica.

Nemoguće je u kratkom izvještaju ni u najgrubljim crtama prikazati planove rada, jer oni obuhvaćaju vrlo mnogo tema kojima će se baviti pojedine organizacijske jedinice, te mnogo naslova publikacija koje će se pripremiti za objavljivanje i na kojima će se raditi. Izrađeni planovi rada pokazuju intenzitet i raznovrsnost istraživanja članova Akademije u okviru i izvan okvira Akademije, te istraživača u Akademijinim jedinicama. Ta istraživanja, da bi bila znanstveno verificirana, moraju završiti objavljivanjem

rezultata. Takvu orijentaciju potvrđuju i planovi izdavačke aktivnosti. Planovi rada zapravo su planovi mogućnosti, a njihova je realizacija ovisna, pogotovo s obzirom na izdavačku djelatnost, o raspoloživim sredstvima. Zbog toga se predlaže da se Planovi rada prihvate kao obveza u smislu programa istraživanja i pripreme publikacija, ali kao orijentacija u smislu izdavačke djelatnosti i u smislu raspoloživih sredstava, s tim da se razredima prepusti odluka o prioritetima u okviru raspoloživih sredstava, ali uz nastojanje da se što više edicija ostvari u zajednici s izdavačkim radnim organizacijama.

* * *

Sa zadovoljstvom se može konstatirati da je Akademija sve više prisutna u našoj javnosti. U prošloj godini objavljeno je oko 250 napisa u našem dnevnom i periodičkom tisku. Zahvaljujem našem novinstvu, radiju i televiziji na zanimanju kojim prate rad naše najstarije i najviše znanstvene i umjetničke ustanove. Boljem informiranju članova i javnosti pridonose »Vijesti Jugoslavenske akademije« koje se povremeno objavljuju. Dosad je objavljeno 12 brojeva.

* * *

Na kraju ovog izvještaja želim u ime Predsjedništva i Uprave zahvaliti na suradnji razrednim tajnicima, izabranim članovima Predsjedništva, voditeljima svih znanstvenih i muzejsko-galerijskih jedinica, svim članovima Akademije, radnicima u svim jedinicama i u stručnim službama, jer bez njihove aktivnosti i zalaganja ne bi bilo moguće izvršiti sve raznovrsne zadatke i dalje unaprijediti djelatnost ove institucije koja djeluje već 119 godina.

Poslije uvodnog izlaganja akademika Hrvoja Požara, Skupština jednoglasno i bez rasprave donosi zaključak kojim se usvaja: Izvještaj o radu Akademije u godini 1984, Završni račun Akademije za godinu 1984, Planovi rada Akademije za godinu 1985. i Financijski plan Akademije za godinu 1985.

8. Nakon kraćeg uvodnog izlaganja predsjednika, Skupština bez rasprave i s jednim glasom protiv donosi slijedeću odluku o statusnim i imovinskim pitanjima Majstorskih radionica:

1. Utvrđuje se da Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti već četvrtu godinu ne prima sredstva potrebna za redovito djelovanje Majstorskih radionica likovnih umjetnosti Jugoslavenske akademije, štoviše ni sredstva za nužno održavanje zgrada i drugih pratećih troškova vezanih uz korištenje nekretnina.

2. Radi rješenja te situacije i u skladu s prijedlogom Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu predlaže se riješiti status Majstorskih radionica na ovaj način:

— Majstorske radionice i nekretnine koje im pripadaju na Jabukovcu i u Zamenhofovoj ulici prenose se na korištenje i upravlja-

nje Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, kao i prostor Majstorske radionice na Zmajevcu u dijelu kojim se ne koristi Zavod za restauriranje umjetnina.

— Navedeni prijenos prava korištenja i upravljanja i predaje u posjed Likovnoj akademiji radi organizacije postdiplomskih studija u tim prostorima neophodno je obaviti zbog neriješenog pitanja financiranja tih radionica, imajući u vidu da Jugoslavenska akademija kao sadašnji držalac navedenih nekretnina mora podmirivati nužne i prateće troškove vezane uz sprečavanje propadanja i održavanja društvene imovine.

— Navedene radionice prenijet će se na Akademiju likovnih umjetnosti s time da će postojeći radnici čiji rad je vezan uz djelovanje radionica preći na rad u Akademiju likovnih umjetnosti, temeljem posebnog sporazuma.

— Majstorska radionica u Ulici Gorana Kovačića s domarom i čistačicom ostala bi u okviru Jugoslavenske akademije, nakon što se prethodno riješi dugoročno financiranje te radionice.

— Prilikom zaključenja odgovarajućih ugovora o prijenosu radionica na nove korisnike predložit će se da se u dijelu prostora na Jabukovcu realizira trajna spomen-izložba dijela kipara Antuna Augustinčića i Frana Kršinića.

— Dio troškova Majstorskih radionica ostvarenih u posljednje tri godine u iznosu od 3.000.000 din. regresirat će se od novog korisnika tih radionica, odnosno od SIZ-a usmjerenog obrazovanja u oblasti obrazovanja, znanosti, kulture i fizičke kulture u skladu s preporukom Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu od 9. prosinca 1984.

9. Obavještavajući Skupštinu da Uprava Akademije nije u statutarnom roku primila niti jedan prijedlog za raspravljanje u okviru točke eventualije, predsjednik zahvaljuje stručnim suradnicima i službama Akademije na poslu kojeg su obavili pripremajući ovu Skupštinu. Isto tako zahvaljuje predstavnicima tiska, radija i televizije na praćenju rada ove Skupštine i rada Akademije u cjelini, te zaključuje skupštinsko zasjedanje u 18,20 sati uz obavijest da će odmah započeti Izvanredno zasjedanje Skupštine radi donošenja novog Statuta Akademije.

IZVANREDNO ZASJEDANJE SKUPŠTINE JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održano 28. ožujka 1985.

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine,
2. Izbor zapisničara,
3. Donošenje Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Prisutni: akademici Krešimir Balenović, Mirko Božić, Vladislav Brajković, Zoran Bujas, Dušan Čalić, Rudolf Filipović, Cvito Fisković, Sergej Forenbacher, Ivo Frangeš, Marin Franičević, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Milan Herak, Anđela Horvat, Drago Ikić, Zlatko Janković, Živko Jeličić, Ivan Jurković, Vjekoslav Kaleb, Jure Kaštelan, Branko Kesić, Vanda Kochansky-Devidé, Zdravko Lorković, Ivo Maček, Mirko Malez, Ranko Marinković, Andre Mohorovičić, Vilim Niče, Ivo Padovan, Boris Papandopulo, Hrvoje Požar, Kruno Prijatelj, Eugen Pusić, Duje Rendić-Miočević, Josip Seissel, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić, Ivan Supek, Ivan Supičić, Petar Šegedin, Stjepan Šulek, Eugen Topolnik, Josip Torbarina, Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Gaja Alaga, Smiljko Ašperger, Vladimir Bayer, Tihomil Beritić, Stanko Bilinski, Ljubo Boban, Rafo Bogišić, Tomo Bosanac, Ivan Brkanović, Dalibor Brozović, Ljubomir Čečuk, Zvane Črnja, Vladimir Devidé, Zvonimir Devidé, Boris Dogan, Božidar Finka, Branko Fučić, Aleksandar Goldštajn, Franjo Hajnšek, Ksenofont Ilakovac, Želimir Janeš, Andrija Kaštelan, Radoslav Katičić, Dušan Klepac, Krista Kostial, Edo Kovačević, Jelena Krmpotić-Nemanić, Slavko Krvavica, Vladimir Majer, Berislav Makjanić, Sibe Mardešić, Vladimir Matković, Antica Menac, Milan Meštrov, Sead Midžić, Slavko Mihalić, Davor Miličić, Stevan Milković, Milan

Moguš, Zvonimir Pavišić, Vladimir Popović, Zlatko Prica, Mihovil Proštenik, Milan Ratković, Nikola Reiser, Ivo Ruszkowski, Hodimir Sirotković, Ladislav Šaban, Marko Šarić, Ivo Šlaus, Franjo Švelec, Dubravko Tadić, Ivo Vinski, Vojmir Vinja i Šime Vučetić.

Predsjedava: predsjednik, akademik Jakov Sirotković.

1. Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 18,20 sati, ustanovljuje da Skupštini prisustvuje dovoljan broj članova da bi ona mogla pravovaljano odlučivati i predlaže dnevni red, koji je jednoglasno usvojen.

2. Predsjednik predlaže da se za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabere akademik Rudolf Filipović. Prijedlog se jednoglasno prihvaća.

3. Obraćajući se članovima Skupštine s kraćim objašnjenjem razloga za donošenje novog Statuta Akademije, predsjednik akademik Jakov Sirotković je rekao:

Početkom 1984. godine stupio je na snagu novi Zakon o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, koji je donio Sabor SRH 14. prosinca 1983. Time je prestao vrijediti prijašnji Zakon usvojen krajem 1971. godine. Postupak za promjenu, odnosno donošenje novog Zakona pokrenut je na temelju vanjskih razloga, tj. obvezom koja je potekla iz novog Ustava 1974. i Zakona o udruženom radu. U toku rasprave o nacrtu novog Zakona pokazalo se da postoji i niz unutrašnjih razloga za promjene, što se posebno odnosi: na neadekvatno definiranje karaktera i sadržaja rada Akademije, na organizaciju istraživačkog rada, na ograničenja u vezi s brojem članova i njihova rasporeda po razredima, te na druga pitanja koja su sputavala slobodu odlučivanja o pitanjima koja bi trebala biti u nadležnosti Skupštine i za koja je normalnije da se utvrde Statutom ili drugim aktima, odnosno samostalnim odlukama organa Akademije. Stoga je od pokretanja inicijative do donošenja novog Zakona i proteklo toliko vremena. Prethodne promjene Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti bile su u znatno kraćim intervalima, dok je zadnji Statut usvojila Skupština Akademije početkom 1974, a Sabor potvrdio 24. travnja 1974.

Novi Zakon o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, tj. Zakon koji je sada na snazi, u najvećoj je mjeri usvojio prijedloge Akademije, premda je bilo nekih pitanja o kojima nije postojala puna suglasnost, a neki su stavovi izmijenjeni u odnosu na nacrt i prijedloge u toku saborske rasprave. Neki su od tih stavova, međutim, manje restriktivni u Zakonu nego u nacrtu, što znači da ostavljaju veću slobodu odlučivanja Skupštini Akademije i njezinim organima. Najznačajnija promjena je, nesumnjivo, u prvom članu Zakona koji sada počinje stavom: »Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti je najviša znanstvena i umjetnička organizacija u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj«, kakve definicije nema u prijašnjem Zakonu, što je imalo vrlo složene implikacije u organizaciji i funkcioniranju Akademije, jer ona kao pravna osoba od strane nadležnih državnih organa i samoupravnih zajednica nije bila tretirana kao znanstvena i umjetnička organizacija.

Druga značajna promjena je u članu 19. novog Zakona (što korespondira trećem stavu člana 23. starog Zakona), po kojem Akademija može imati do 75 redovnih i do 75 izvanrednih članova, što znači povećanje od po 5 članova. Novi je Zakon manje restriktivan od prijašnjega i u vezi s trajanjem mandata članova Predsjedništva, što je više u skladu s intencijama Ustava u smislu izbornog prava. Dalje, uvjete za izbor članova suradnika novi Zakon prepušta Statutu. I neke druge odredbe Zakona implicite daju slobodu odlučivanja Skupštini, s time što ih je potrebno regulirati Statutom ili drugim odlukama.

Proglašavanjem Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti najvišom znanstvenom i umjetničkom ustanovom u SR Hrvatskoj a njezine djelatnosti »od posebnog društvenog interesa«, Sabor SRH (kao najviši organ vlasti u Republici) našoj je Akademiji odao izuzetno priznanje, utvrdio odgovarajuća prava, ali isto tako postavio i zadatke. To se posebno odnosi na zadatke proučavanja pitanja od posebnog značenja s područja znanosti i umjetnosti i zalaganja za primjenu postignutih rezultata, sudjelovanja u ocjenjivanju dostignuća znanstvenog i umjetničkog stvaralaštva, te utvrđivanja politike na području znanosti i umjetnosti, organiziranja i neposrednog obavljanja znanstvene i umjetničke djelatnosti, objavljivanja rezultata znanstvenih istraživanja, te znanstvenih i umjetničkih djela, naročito onih od posebnog značenja za razvitak zajednice i onih koja su uže povezana sa specifičnostima zemlje i njezine kulturne baštine. Također je obveza Akademije i da daje organima društveno-političkih zajednica, drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama prijedloge i mišljenja o unapređivanju znanosti i umjetnosti te o dostignućima od posebnog značenja za Republiku i širu zajednicu.

Može se kazati da je time novi Zakon u najvećoj mjeri izrazio stvarnu ulogu koju Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti ima u našem društvu, ali isto tako otklonio i ona ograničenja i nelogičnosti prijašnjega Zakona, koja su otežavala njezino normalno funkcioniranje. Valja, također, naglasiti da je naša Akademija u razdoblju između dva Zakona znatno razvila i proširila svoju osnovnu djelatnost i u najvećoj se mjeri osposobila da obveze prema društvu, a osobito one koje je sama postavila, uspješno ostvaruje. Pri tome imam na umu najprije razvitak, rasprostranjenost i djelatnost Akademijinih znanstvenih i umjetničkih jedinica, kojih u ovom času imamo 35, od kojih 11 u kulturnim središtima naše Republike izvan Zagreba. Sve veće značenje u ostvarivanju programskih zadataka Akademije dobivaju znanstveni savjeti, koji se postepeno proširuju i na nova područja, osobito ona koja su specifična za našu Republiku i koja se odnose na suvremenu problematiku i istraživanja usmjerena na primjenu u praksi.

Novi Zakon pruža mogućnosti za još veću afirmaciju razreda kao osnovnog organizacijskog oblika i nosioca cjelokupne djelatnosti Akademije, što je osobito povezano s kvalificiranjem Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti najvišom znanstvenom i umjetničkom organizacijom u Republici i mogućnošću i pravom da se kao samoupravna i pravna osoba neposredno registrira kao znanstvena organizacija, što prema starom Zakonu nije bilo moguće. Povećanjem broja redovnih i izvanrednih članova proširene su mogućnosti da se i broj članova po razredima više uskladi s razvijenošću pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja.

Budući da je obveza Akademije uskladiti Statut te cjelokupnu organizaciju i način rada, s odredbama novog Zakona, odmah po njegovu donošenju prišlo se radu na novom Statutu. Naime, bitne promjene u Zakonu i stvarne promjene u organizaciji i radu Akademije, te izražene potrebe zahtijevale su da se pristupi izradi novog Statuta u cijelosti. To je povjereno posebnoj komisiji koja je nakon intenzivnog rada i rasprava u razredima i Predsjedništvu izradila tekst koji je s neznatnim intervencijama usvojilo Predsjedništvo kao prijedlog današnjoj sjednici. O radu Komisije i samom prijedlogu Statuta govorit će glavni tajnik Akademije drug Hrvoje Požar, a meni samo ostaje da izrazim toplu zahvalnost svim članovima Komisije i posebno njezinu predsjedniku, potpredsjedniku Akademije drugu Branku Kesiću. Komisija je u proteklih godinu dana radila veoma intenzivno, pažljivo i s puno uvažavanja razmatrala je svaki prijedlog i konačnom izradom prijedloga Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, koji je pred nama, izvršila jedan veoma složen i za Akademiju neobično važan zadatak.

Nakon toga predsjednik je zamolio akademika Hrvoja Požara, glavnog tajnika Akademije da u ime Komisije za izradu Statuta i Predsjedništva Akademije upozori na glavne promjene koje su izvršene u prijedlogu Statuta Akademije u odnosu na postojeći Statut i da obrazloži razloge za unošenje tih promjena.

Riječ akademika Hrvoja Požara:

Druže predsjedniče, poštovani članovi Akademije!

Svrha je ovoga uvoda u raspravu o prijedlogu Statuta da upozori na glavne promjene koje su izvršene u prijedlogu Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u odnosu na postojeći Statut i da se obrazlože razlozi za unošenje tih promjena.

1. Prijedlog Statuta koji je na dnevnom redu današnje Skupštine izradila je Komisija za Statut koju je izabralo Predsjedništvo i u kojoj su bili zastupljeni svi razredi. Prva verzija Statuta raspravljena je na Predsjedništvu Akademije, pa je upućena na diskusiju u razrede Akademije. Svi su razredi raspravljali o nacrtu Statuta, pa su Komisiji za Statut dostavljene mnogobrojne primjedbe i vrlo mnogo sugestija za poboljšanje teksta. Komisija je za Statut razmotrila sve primjedbe i sugestije razreda, većinu je prihvatila, a neke od njih nije uzela u obzir pri formuliranju Nacrta statuta. Komisija za Statut predložila je Predsjedništvu tekst Nacrta statuta. Predsjedništvo je bez bitnih promjena prihvatilo taj nacrt, te ga je kao svoj prijedlog uputilo Skupštini Akademije. Taj je prijedlog na dnevnom redu današnje Skupštine.

2. Iako je u Komisiji za Statut prihvaćeno stajalište da se u Statutu ne ponavljaju odredbe iz Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, ipak su u prva dva člana ponovljene formulacije iz Zakona, jer se to smatralo, s obzirom na položaj Akademije, od ključne važnosti. Radi se, naime, o odredbi da je »Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti najviša znanstvena i umjetnička organizacija u SR Hrvatskoj« (čl. 1, st. 1) i o

odredbi da je »Akademija samoupravna organizacija i društvena pravna osoba koja se upisuje u registar znanstvenih organizacija udruženog rada« (čl. 2, st. 1).

3. Bilo je mnogo diskusije o nazivu pojedinih razreda, ali je konačno prevladalo stajalište da se u prijedlog Statuta unesu samo dvije promjene. Tako se za II. razred predlaže naziv »Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti« umjesto dosadašnjeg naziva »Razred za matematičke, fizičke i tehničke znanosti«. Dakle, naziv je proširen s kemijskim znanostima. Osim toga, za VIII. razred predlaže se novi naziv »Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju« umjesto naziva »Razred za muzičku umjetnost«. Dakle, naziv je proširen s muzikologijom. Smatra se da te promjene bolje odražavaju područje rada razreda.

4. Prema odredbi Zakona mora se u Statutu odrediti broj članova po razredima. Takva odredba nije postojala u starijem Zakonu. Ta je odredba tražila takvo rješenje koje će, s jedne strane, zadovoljiti zahtjev formuliran u Zakonu i, s druge strane, koje će omogućiti prilagođavanje stanju i razvoju pojedinih znanosti. To prilagođavanje ne bi bilo moguće kad bi se Statutom odredio fiksan broj članova pojedinih kategorija u svakom razredu Akademije. Zbog toga je pronađeno rješenje koje se nalazi u prijedlogu Statuta. Po čl. 10. prijedloga Statuta utvrđen je maksimalni broj članova svih kategorija članstva u svim razredima. Prema tom članu »u pojedinom razredu može biti do 11 redovnih, do 12 izvanrednih, do 14 dopisnih članova državljana SFRJ, i do 18 članova suradnika«. Dakako, da ukupan broj članova u pojedinim kategorijama članstva ne može biti veći od maksimalno dopuštenog broja. Prema Zakonu Akademija može imati do 75 redovnih i do 75 izvanrednih članova, a po prijedlogu Statuta (čl. 30) Akademija još može imati do 75 dopisnih članova državljana SFRJ i do 100 članova suradnika.

Pri određivanju maksimalnog broja članova u razredima uzimalo se u obzir današnje stanje. Evidentno je da svi razredi ne mogu dostići maksimalni broj, jer bi tada bio premašen dopušteni broj u svim kategorijama članstva. Zbog toga je i bila potrebna odredba u 2. st. 10. člana koja glasi: »Prije raspisivanja natječaja za izbor novih članova Predsjedništvo će, na temelju prijedloga razreda, analize stanja u razredima, stupnja razvoja u pojedinim znanstvenim i umjetničkim područjima, te broja istaknutih ličnosti iz pojedinih područja, odlučiti o broju slobodnih članskih mjesta u pojedinim razredima«. Takva odredba uzima u obzir sve faktore koji mogu utjecati na broj članova u pojedinim razredima, a omogućuju promjene koje odgovaraju i izmijenjenim prilikama. Za iduće izbore novih članova, koji će se obaviti na temelju odredaba novog Statuta, Predsjedništvo je, uz suglasnost svih razreda, već donijelo odluku o broju novih članova koji će moći biti izabrani. U prijedlogu Statuta ne govori se nigdje o broju inozemnih dopisnih članova, što znači da broj takvih članova nije ograničen.

5. U čl. 11, u kojem se govori o zadacima razreda, dodana je u st. 7 odredba da razredi »djeluju kao uređivački, odnosno programski savjeti za izdanja razreda« što je bilo potrebno radi usklađivanja sa Zakonom o javnom informiranju.

6. U prijedlogu Statuta (čl. 50, st. 3) jasno je definirano da Skupština na prijedlog razreda potvrđuje izbor tajnika razreda kojega bira razred, što nije bilo potpuno jasno prema odredbama postojećeg Statuta, jer su u njemu bile dvije odredbe koje su bile kontradiktorne. Također je statuiran i način izbora zamjenika tajnika razreda, pa je u čl. 11. st. 4. rečeno da razred bira zamjenika tajnika razreda za koji izbor nije potrebna potvrda Skupštine, jer se u čl. 50 govori samo o potvrdi izbora razrednog tajnika.

7. U članovima 16. do 23. govori se o Akademijinim jedinicama i stručnim službama. U tim odredbama utvrđuju se principi organizacije, odredbe o osnivanju jedinica i radnih zajednica, o uređenju međusobnih odnosa Akademije i radnih zajednica i sl. Tim odredbama, međutim, nisu fiksirani unutrašnja organizacija, međusobni odnosi među jedinicama i način grupiranja jedinica. Takvim odredbama željelo se omogućiti, ako se pokaže potrebno i korisno, i drukčiju unutrašnju organizaciju znanstvenoistraživačkog rada od one koja danas postoji. To, dakako, ovisi o odluci Skupštine, koja donosi odluku o osnivanju jedinica (čl. 16), o zadacima, organizaciji i načinu rada jedinica (čl. 19).

8. U čl. 29, u kojem se govori u članovima suradnicima, predviđeno je da »članovi suradnici podliježu ponovnom izboru svake desete godine«, pa je tako predloženo dvostruko duže razdoblje za ponovni izbor nego što je bilo do sada.

9. Pravo predlaganja za izbor članova Akademije nije bilo dovoljno jasno definirano pogotovu s obzirom na organizacije umjetnika, pa se događalo da su se kao predlagači pojavljivale organizacije reproduktivnih umjetnika. Zbog toga je u čl. 32 navedeno da, osim ostalih, mogu članove Akademije predlagati i organizacije »umjetnika stvaralaca« da bi se naglasilo da to ne mogu biti organizacije reproduktivnih umjetnika (npr. filharmonija, organizacija estradnih umjetnika i sl.).

10. U čl. 35. unijeta je oredba da »razredi predlažu Skupštini kandidate koji su dobili više od polovice glasova svih članova razreda«, ali i odredba da se »kandidature osoba predloženih od organizacije izvan Akademije iznose pred Skupštinu bez obzira na ishod glasovanja u razredu«. Takve su odredbe u skladu sa Zakonom, a u Statut su unesene da bi se nedvosmisleno utvrdili kandidati koji se iznose pred Skupštinu, jer je bilo različitih prijedloga o kriterijima za iznošenje pred Skupštinu kandidata predloženih od organizacija izvan Akademije.

11. Prema čl. 38. »O izboru novih članova Skupština pravovaljano odlučuje ako joj prisustvuje najmanje dvije trećine njezinih članova«. U st. 2. istog člana nalazi se odredba da »O načinu sudjelovanja u odlučivanju članova Skupštine koji su zbog duže bolesti spriječeni sudjelovati u radu Skupštine odlučuje Skupština na prijedlog Predsjedništva«. Prema tome, Skupština može odlučiti da se ne uračunavaju u kvorum, odnosno da se ne uračunavaju u ukupan broj članova Skupštine samo oni članovi koji su duže vremena bolesni, ali se ne mogu uračunati oni članovi koji su zbog drugih razloga odsutni (npr. koji se nalaze na studijskom putovanju, koji predaju na nekom sveučilištu kao gostujući profesori i sl.).

12. U pogledu postupka izbora novih članova (čl. 39) nema promjene u odnosu na dosadašnji postupak.

13. U čl. 46 nalazi se odredba da je »Članstvo počasnih, redovnih, izvanrednih i dopisnih članova u Akademiji doživotno«, te da »Izuzetno članstvo u Akademiji prestaje odreknućem ili odlukom Skupštine«. Skupština odlučuje o prestanku članstva nakon provedenog postupka koji je propisan u čl. 48. Prema tom članu »Postupak protiv člana Akademije može se pokrenuti ako postoji osnovana sumnja da je učinio djelo koje nije u skladu s dostojanstvom Akademije«. Konačnu odluku o prestanku članstva donosi Skupština većinom glasova članova Akademije, i to tajnim glasovanjem što je u skladu s 4. stavkom čl. 54. po kojem se »Izbori i odluke o svim personalnim pitanjima donose tajnim glasovanjem.«

14. Da se izbjegne komplicirano nazivlje skupštinâ Akademije (npr. prvo redovno godišnje zasjedanje), u čl. 50. do 53. nalazi se odredba o tri vrste zasjedanja Skupštine, pa je predviđeno da »Zasjedanja Skupštine mogu biti redovna, izvanredna i izborna«. Prema toj klasifikaciji danas imamo redovnu i izvanrednu skupštinu, a ove godine imat ćemo još dvije izborne skupštine (izbor članova Predsjedništva i izbor novih članova Akademije).

15. U čl. 56. st. 2. nalazi se odredba da »Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine«, što je u skladu sa Zakonom o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Namjerno je izostavljena odredba iz Zakona po kojoj se mandat članova Predsjedništva »može ponavljati«, što znači da Zakon ne određuje ograničenje ponavljanja mandata članova Predsjedništva. Predložena je formulacija da mandat članova Predsjedništva traje četiri godine, bez ikakvog dodatka da bi se naglasila potpuna sloboda izbora tih članova.

16. U predloženom Statutu učinjena je izmjena u sastavu Uprave Akademije koja se, prema postojećem Statutu, sastojala od predsjednika, dvaju potpredsjednika i glavnog tajnika. Prema odredbi u čl. 66. st. 2. »Upravu Akademije čine predsjednik, oba potpredsjednika, glavni tajnik i jedan od članova Predsjedništva kojeg bira Predsjedništvo Akademije«. Time se željelo proširiti Upravu Akademije na neparni broj članova.

17. Prema čl. 78. »Izbor članova Predsjedništva i razrednih tajnika izvršit će se u skladu s odredbama ovoga Statuta u roku od tri mjeseca od njegova stupanja na snagu«, što znači da se do toga roka produžuje mandat današnjeg Predsjedništva i današnjih razrednih tajnika.

18. Smatram da predloženi Statut, u okviru Zakona o Jugoslavenskoj akademiji, omogućuje nesmetan razvoj Akademije i da su njegove odredbe dovoljno elastične da osiguravaju prilagođavanje daljem razvoju znanosti i umjetnosti, pa predlažem da Skupština prihvati Statut Akademije koji je Predsjedništvo Akademije uputilo Skupštini. Hvala lijepa.

Zatim je predsjednik otvorio raspravu u načelu i pojedinostima Prijedloga Statuta.

Predmet rasprave u kojoj su sudjelovali akademici E. Pusić, V. Brajković, D. Čalić, M. Franičević, Z. Bujas, D. Rendić-Miočević, H. Požar, P. Vranicki, I. Jurković i J. Sirotković, izvanredni članovi V. Bayer, H. Sirotković, A. Goldštajn i Lj. Boban, bila je isključivo odredba člana 56. stavak 2. Prijedloga Statuta koja omogućuje ponavljanje mandata članova Predsjedništva.

Akademik E. Pusić dao je amandman na član 56. stavak 2. Statuta, tako da bi nova formulacija glasila:

»Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine. Članovi Predsjedništva mogu nakon četverogodišnjeg mandata biti uzastopno birani za još jedan mandat«.

Pod pretpostavkom da ovaj amandman bude prihvaćen, akademik Pusić je sadržajno predložio i dopune koje bi trebalo izvršiti u prijelaznim odredbama a tiču se rotacije i kontinuiteta Predsjedništva.

Predsjednik je amandman akademika E. Pusića stavio na glasovanje i nakon obavljenog glasovanja konstatirao da amandman nije usvojen (osam glasova »za« i šest suzdržanih glasova).

Budući da drugih prijedloga za izmjene ili dopune Prijedloga Statuta nije bilo, predsjednik je dao na glasovanje Prijedlog Statuta i nakon obavljenog glasovanja konstatirao da je velikom većinom (jedan glas »protiv« i dva suzdržana glasa) usvojen Statut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u predloženom tekstu.

Statut će se dostaviti na potvrdu Saboru Socijalističke Republike Hrvatske.

Ovime je bio iscrpljen dnevni red. Predsjednik je zahvalio Komisiji za izradu Statuta koja je obavila velik i odgovoran posao, zatim stručnim suradnicima i službama Akademije na poslu koji je obavljen u pripremanju Skupštine, te predstavnicima tiska, radija i televizije na praćenju rada Skupštine, i potom zaključio skupštinsko zasjedanje.

IZVANREDNA SKUPŠTINA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održana 19. studenoga 1985.

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor zapisničara
3. Prijedlog Pravilnika o izboru članova Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
4. Prijedlog Poslovnika o izboru članova Predsjedništva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Prisutni: akademici Krešimir Balenović, Mirko Božić, Vladislav Brajković, Zoran Bujas, Dušan Čalić, Rudolf Filipović, Cvito Fisković, Sergej Forenbacher, Marin Franičević, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Petar Guberina, Milan Herak, Drago Ikić, Radovan Ivančić, Hrvoje Iveković, Zlatko Janković, Živko Jeličić, Ivan Jurković, Vjekoslav Kaleb, Jure Kaštelan, Branko Kesić, Vanda Kochansky-Devidé, Zdravko Lorković, Ivo Maček, Mirko Malez, Andre Mohorovičić, Vilim Niče, Ivo Padovan, Boris Papandopulo, Hrvoje Požar, Kruno Prijatelj, Duje Rendić-Miočević, Josip Seissel, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić, Ivan Supičić, Nikola Škreb, Stjepan Šulek, Dragutin Tadijanović, Eugen Topolnik, Mirko Vidaković, Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Gaja Alaga, Smiljko Ašperger, Vojin Bakić Stanko Bilinski, Ljubo Boban, Rafo Bogišić, Ivan Brkanović, Ljubomir Čečuk, Zvane Črnja, Vladimir Devidé, Zvonimir Devidé, Boris Dogan, Dragutin Fleš, Jure Franičević Pločar, Branko Fučić, Aleksandar Goldštajn, Franjo Hajnšek, Ksenofont Ilakovac, Želimir Janeš, Andrija Kaštelan, Dušan Klepac, Krista Kostial, Edo Kovačević, Jelena Krmpotić- Nemanić, Slavko Krvavica, Vladimir Majer, Berislav Makjanić, Sibe Mardešić, Vladimir Matković, Antica Me-

nac, Milan Meštrov, Sead Midžić, Slavko Mihalić, Davor Miličić, Stevan Milković, Milan Moguš, Slobodan Novak, Zvonimir Pavišić, Matko Peić, Ivo Perišin, Ante Polšak, Vladimir Popović, Mihovil Proštenik, Milan Ratković, Nikola Reiser, Ivan Sabolić, Hodimir Sirotković, Marko Šarić, Dragovan Šepić, Vojmir Vinja, Šime Vučetić i Teodor Wikerhauser.

Predsjedava: predsjednik, akademik Jakov Sirotković.

1. Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 17 sati, utvrđuje da Skupštini prisustvuje dovoljan broj članova da bi ona mogla pravovaljano odlučivati o pitanjima što se nalaze na dnevnom redu i pozdravlja sve prisutne.

Predsjednik obavještava da su izostanak s današnje Skupštine ispričali akademik Ivo Frangeš i izvanredni članovi Dalibor Brozović i Franjo Švelec.

Predsjednik poziva Skupštinu da minutom šutnje odaju počast Peri Caru, predsjedniku Predsjedništva SR Hrvatske, i članovima Akademije preminulim od prošlog zasjedanja Skupštine, i to akademiku Marijanu Matkoviću, dugogodišnjem članu Predsjedništva Akademije, akademicima Anđeli Horvat i Zdenku Škrebu, izvanrednim članovima Milo Cipri i Ladislavu Šabanu, dopisnim članovima Ernestu Weissmannu, Aleksandru Vuči i Ivanu Rakovcu, te članu suradniku Bernardu Stulliju.

Predsjednik daje na glasovanje prijedlog dnevnog reda u tekstu koji je upućen članovima Skupštine. Budući da nema primjedaba, predloženi dnevni red je jednoglasno prihvaćen.

2. Na prijedlog predsjednika Skupština bez rasprave i jednoglasno za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabire akademika Nenada Grčevića.

3. Predsjednik podsjeća da je članovima Skupštine dostavljen Prijedlog Pravilnika o izboru članova Jugoslavenske akademije koji je usklađen s novim Statutom Akademije i poziva akademika Hrvoja Požara, glavnog tajnika Akademije da obrazloži izmjene i dopune Prijedloga Pravilnika koji je utvrdilo Predsjedništvo Akademije.

Akademik Hrvoje Požar iznosi ove dopune:

Točka 6.

U trećem stavu brišu se riječi u zadnjem retku »te izjavom kandidata da prihvaća kandidaturu«.

Točka 8.

U šestom stavu drugi redak umjesto riječi »glasanju« treba stajati »glasovanju«.

Točka 10.

Dodaje se novi treći stav koji glasi:

»Prije iznošenja pred Skupštinu prijedlozima moraju biti priložene izjave kandidata da prihvaćaju kandidaturu za članove Akademije«.

Točka 13.
Prvi stav umjesto »no« treba stajati »na«.

Točka 18.
Umjesto riječi »glasa« treba stajati »glasuje«.

Točka 20.
Dodaje se novi stav koji glasi:
»Ako na nekom glasačkom listiću budu zaokruženi brojevi za manje kandidata od broja koji se bira, takav listić je važeći s time da se u obzir uzimaju dani glasovi na tom listiću«.

Točka 21.
Posljednja rečenica u drugom stavu mijenja se tako da glasi:
»Ne popuni li se broj članova koji se biraju ni na taj način zbog jednakog broja glasova, glasovanje će se iznimno ponoviti na jednak način«.

Točka 22.
Dodaje se četvrti stav koji glasi:
»Ako i u drugom glasovanju bude izabran manji broj kandidata od broja što se bira, glasovanje se više neće ponavljati«.

Točka 23.
Ostaje samo prvi stav.

Nakon toga predsjednik otvara raspravu o Prijedlogu Pravilnika u kojoj sudjeluju akademici Duje Rendić-Miočević i Hrvoje Požar, izvanredni član Hodimir Sirotković i tajnik Slobodan Kaštela. U raspravi je predloženo da se u točki 6. stav 4. preformulira tako da glasi: »Razred određuje referente i za kandidate koje Razred predlaže«.

Kako nije bilo drugih primjedaba ni dopuna Pravilnika, predsjednik daje na glasovanje Prijedlog Pravilnika.

Nakon obavljenog glasovanja predsjednik utvrđuje da je Skupština jednoglasno usvojila Prijedlog Pravilnika o izboru članova Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti s dopunama i izmjenama koje je predložilo Predsjedništvo Akademije, te s novom formulacijom točke 6. stav 4.

4. Predsjednik podsjeća da su članovi Skupštine dobili Prijedlog Pravilnika o izboru članova Predsjedništva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i otvara raspravu.

Kako se nitko nije javio za riječ, predsjednik zaključuje raspravu, daje Prijedlog Pravilnika na glasovanje i nakon obavljenog glasovanja utvrđuje da je Skupština jednoglasno usvojila Poslovnik o izboru članova Predsjedništva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Kako je time iscrpljen dnevni red, predsjednik zaključuje skupštinsko zasjedanje u 17,25 sati i predlaže da se odmah započne s Izbornom skupštinom.

IZBORNA SKUPŠTINA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održana 19. studenoga 1985.

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor zapisničara i skrutatora
3. Izbor predsjednika, potpredsjednika (2) i glavnog tajnika Akademije
4. Izbor članova Predsjedništva Akademije
5. Potvrda izbora tajnika razreda.

Prisutni: akademici Krešimir Balenović, Mirko Božić, Vladislav Brajković, Zoran Bujas, Dušan Čalić, Rudolf Filipović, Cvito Fisković, Sergej Forenbacher, Marin Franičević, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Petar Guberina, Milan Herak, Drago Ikić, Radovan Ivančić, Hrvoje Iveković, Zlatko Janković, Živko Jeličić, Ivan Jurković, Vjekoslav Kaleb, Jure Kaštelan, Branko Kesić, Vanda Kochansky-Devidé, Zdravko Lorković, Ivo Maček, Mirko Malez, Andre Mohorovičić, Vilim Niče, Ivo Padovan, Boris Papandopulo, Hrvoje Požar, Kruno Prijatelj, Duje Rendić-Miočević, Josip Seissel, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić, Ivan Supičić, Nikola Škreb, Stjepan Šulek, Dragutin Tadijanović, Eugen Topolnik, Mirko Vidaković, Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Gaja Alaga, Smiljko Ašperger, Vojin Bakić Stanko Bilinski, Ljubo Boban, Rafo Bogišić, Ivan Brkanović, Ljubomir Čečuk, Zvane Črnja, Vladimir Devidé, Zvonimir Devidé, Boris Dogan, Dragutin Fleš, Jure Franičević Pločar, Branko Fučić, Aleksandar Goldštajn, Franjo Hajnšek, Ksenofont Ilakovac, Želimir Janeš, Andrija Kaštelan, Dušan Klepac, Krista Kostial, Edo Kovačević, Jelena Krmpotić- Nemanić, Slavko Krvavica, Vladimir Majer,

Berislav Makjanić, Sibe Mardešić, Vladimir Matković, Antica Menac, Milan Meštrov, Sead Midžić, Slavko Mihalić, Davor Miličić, Stevan Milković, Milan Moguš, Slobodan Novak, Zvonimir Pavišić, Matko Peić, Ivo Perišin, Ante Polšak, Vladimir Popović, Mihovil Proštenik, Milan Ratković, Nikola Reiser, Ivan Sabolić, Hodimir Sirotković, Marko Šarić, Dragovan Šepić, Vojmir Vinja, Šime Vučetić i Teodor Wikerhauser.

Predsjedava: predsjednik akademik *Jakov Sirotković.*

1. Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 17,25 sati i obavještava članove da, prema odredbama Statuta Akademije, za donošenje pravovaljanih odluka o pitanjima što se nalaze na dnevnom redu, Skupštini mora prisustvovati dvije trećine članova. Ustanovljuje da Skupštini prisustvuje 96 članova od ukupno 125 redovna i izvanredna člana, pa Skupština može provesti pravovaljane izbore.

Predsjednik upoznaje Skupštinu s prijedlogom Predsjedništva da se u kvorum Skupštine ne uračunavaju članovi koji su zbog duže bolesti spriječeni sudjelovati u radu Skupštine, i to: akademici Danilo Blanuša, Josip Roglić, Lavoslav Horvat i Vjekoslav Parać i izvanredni članovi Ivo Vinski i Ljubo Ivančić.

Skupština bez rasprave usvaja ovaj prijedlog.

2. Na prijedlog predsjednika Skupština bez rasprave i jednoglasno donosi zaključak kojim se za zapisničara zasjedanja izabire akademik Ivo Maček, a za skrutatore akademik Drago Grdenić, za predsjednika, akademici Petar Guberina i Sergej Forenbacher i izvanredni članovi Aleksandar Goldštajn, Dušan Klepac i Slavko Mihalić, za članove komisije.

3. Predsjednik predlaže da se prije glasovanja za predsjednika, potpredsjednike i glavnog tajnika Akademije, zatim za članove Predsjedništva, te za potvrdu izbora tajnikâ razredâ dade obrazloženi prijedlog kandidata za sve članove Predsjedništva.

Nakon toga predsjednik daje riječ akademiku Mirku Malezu, koji obavještava Skupštinu o prispjelim kandidaturama za sve članove Predsjedništva. Na osnovi rasprava u Predsjedništvu, diskusija koje su se vodile u razredima i prijedloga pojedinih razreda, akademik M. Malez izvještava da su podneseni ovi prijedlozi:

— za predsjednika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti svi razredi su predložili akademika Jakova Sirotkovića, a za glavnog tajnika akademika Hrvoja Požara,

— za 2 potpredsjednika Akademije predložena su 4 kandidata. Svi su razredi predložili akademika Andru Mohorovičića, a akademika Marina Franičevića predložili su I, IV, V, VI. i VII. razred. Akademika Branka Kesića predložio je Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju, a akademika Nikolu Škreba predložio je Razred za prirodne znanosti.

Međutim, na traženje kandidata Razred za prirodne znanosti je na sjednici održanoj 18. studenog 1985. povukao kandidaturu akademika Nikole Škreba.

Akademik Branko Kesić pismom od 18. studenog 1985. upućenom Predsjedništvu Akademije, zahvalio se na kandidaturi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju i zamolio da se njegova kandidatura povuče.

Prema tome za dva mjesta potpredsjednika Akademije su ostala dva kandidata:

1. akademik Andre Mohorovičić
2. akademik Marin Franičević

Za članove Predsjedništva predloženi su akademici Zoran Bujas, Rudolf Filipović, Branko Kesić, Vladimir Stipetić i Stjepan Šulek.

Skupština, nadalje, treba potvrditi izbor razrednih tajnika izabranih na sjednicama Razreda, i to:

— u I. razredu izabran je akademik Duje Rendić-Miočević,
— u II. razredu izabran je akademik Zlatko Janković,
— u III. razredu izabran je akademik Milan Herak,
— u IV. razredu izabran je akademik Drago Ikić,
— u V. razredu izabran je izv. član Milan Moguš,
— u VI. razredu izabran je izv. član Rafo Bogišić,
— u VII. razredu izabran je izv. član Edo Kovačević,
— u VIII. razredu izabran je akademik Ivan Supičić.

Zahvaljujući akademiku Malezu, predsjednik pita Skupštinu ima li i drugih kandidata osim onih prijedloga koji su dostavljeni Predsjedništvu Akademije. S obzirom na to da nitko nema drugih prijedloga, predsjednik otvara raspravu o predloženim kandidaturama.

Budući da se nitko ne javlja za riječ, predsjednik zaključuje raspravu i poziva glavnog tajnika Akademije akademika Hrvoja Požara da objasni način glasovanja.

Akademik H. Požar obrazlaže tehniku glasovanja i obavještava da, uzimajući u obzir broj članova Skupštine, te broj onih članova koji su zbog duže bolesti spriječeni sudjelovati u radu Skupštine pojedini kandidat za izbor mora dobiti najmanje 60 glasova.

4. Predsjednik predlaže da se pristupi izboru predsjednika, dva potpredsjednika i glavnog tajnika Akademije, pa moli skrutatore da podijele glasačke listiće.

5. Nakon obavljenog glasovanja predsjednik moli skrutatore da podijele glasačke listiće za izbor članova Predsjedništva Akademije.

6. Nakon obavljenog glasovanja za članove Predsjedništva, predsjednik poziva skrutatore da podijele glasačke listiće za potvrdu izbora razrednih tajnika.

7. Poslije odmora predsjednik moli akademika Dragu Grdenića, predsjednika skrutatorske komisije, da izvijesti Skupštinu o rezultatima glasovanja. Akademik Grdenić podnosi ovaj izvještaj:

za predsjednika je izabran akademik *Jakov Sirotković,*

za potpredsjednike akademici *Marin Franičević* i *Andre Mohorovičić,*

za glavnog tajnika akademik *Hrvoje Požar,*

za članove Predsjedništva: akademici *Zoran Bujas, Rudolf Filipović, Branko Kesić, Vladimir Stipetić* i *Stjepan Šulek,*

za tajnike razreda potvrđeni su: akademici *Duje Rendić-Miočević, Zlatko Janković, Milan Herak* i *Drago Ikić,* izvanredni članovi *Milan Moguš, Rafo Bogišić* i *Edo Kovačević i* akademik *Ivan Supičić.*

Broj glasova koji su dobili pojedini kandidati nalazi se u stenografskom zapisniku, koji se prilaže zapisniku i čini njegov sastavni dio.

Na temelju izvještaja akademika Drage Grdenića predsjednik proglašava da su za iduće razdoblje od četiri godine izabrani gore navedeni kandidati.

Predsjednik se prigodnim riječima u svoje ime i u ime ostalih članova Predsjedništva zahvaljuje na izboru.

Budući da je time iscrpljen dnevni red, predsjednik zahvaljuje svim članovima na odazivu, a stručnim suradnicima i službama Akademije na poslu koji su obavili pripremajući ovu Skupštinu. Isto tako zahvaljuje predstavnicima tiska, radija i televizije na praćenju rada Skupštine i rada Akademije u cjelini.

Predsjednik zaključuje skupštinsko zasjedanje u 18,50 sati.

ZAKON

o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti

Na temelju člana 389. Ustava Socijalističke Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti

Proglašava se Zakon o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, koji je Sabor Socijalističke Republike Hrvatske donio na sjednici Vijeća udruženog rada, Vijeća općina i Društveno-političkog vijeća 14. prosinca 1983. godine.

Broj 1616/83

Zagreb, 20. prosinca 1983.

Predsjednik
Predsjedništva SR Hrvatske
Milutin Baltić, v. r.

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (u daljem tekstu: Akademija) je najviša znanstvena i umjetnička organizacija u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj.

Akademija svojim djelovanjem razvija znanstvenu misao, te temeljna (fundamentalna) i primijenjena znanstvena istraživanja, njeguje i unapređuje umjetnost, te pridonosi napretku znanosti, umjetnosti i kulture, razvitku društvenih proizvodnih snaga i jačanju socijalističkih samoupravnih društvenih odnosa.

Akademija je samoupravna organizacija i pravna osoba.

Djelatnost Akademije je od posebnog društvenog interesa.

Član 2.

Sjedište Akademije je u Zagrebu.

Akademija se upisuje u registar znanstvenih organizacija udruženog rada koji vodi republički organ uprave nadležan za poslove znanosti.

Član 3.

Zadatak je Akademije da:

1. proučava pitanja od posebnog značenja s područja znanosti i umjetnosti i zalaže se za primjenu postignutih rezultata;
2. sudjeluje u ocjenjivanju dostignuća znanstvenog i umjetničkog stvaralaštva;
3. sudjeluje u utvrđivanju politike na području znanosti i umjetnosti;
4. organizira i neposredno obavlja znanstvenu i umjetničku djelatnost na način utvrđen zakonom i samoupravnim općim aktima Akademije;
5. objavljuje rezultate znanstvenih istraživanja te znanstvena i umjetnička djela, naročito ona od posebnog značenja za razvitak zajednice i ona koja su uže povezana sa specifičnostima zemlje i njene kulturne baštine.
6. daje organima društveno-političkih zajednica, drugim samoupravnim organima, organizacijama i zajednicama prijedloge i mišljenja o unapređivanju znanosti i umjetnosti i o dostignućima od posebnog značenja za Republiku i širu zajednicu.

Član 4.

Znanstvena i umjetnička djelatnost Akademije organizira se u razredima Akademije te u znanstvenim i umjetničkim jedinicama.

Razredi Akademije i broj članova u pojedinim razredima utvrđuje se u skladu s razvijenošću pojedinih znanstvenih i umjetničkih oblasti.

Član 5.

Radi ostvarivanja svojih zadataka Akademija surađuje s drugim akademijama znanosti i umjetnosti, sveučilištima, znanstvenoistraživačkim organizacijama, organima društveno-političkih zajednica, organizacijama udruženog rada, organizacijama kulture i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama, te znanstvenim radnicima i umjetnicima u zemlji i inozemstvu.

Član 6.

Akademija ima Statut.

Statutom Akademije utvrđuje se osobito: djelatnost i organizacija Akademije; razredi Akademije i broj članova u razredima; uvjeti i postupak izbora članova Akademije, te uvjeti pod kojima može prestati članstvo u Akademiji; prava i dužnosti članova Akademije; izbor, opoziv i nadležnosti organa Akademije; organizacija obavljanja znanstvene i umjetničke djelatnosti te stručnih i drugih poslova u Akademiji; način upravljanja poslovima Akademije; ostvarivanje samoupravljanja radnika u Akademiji i upravljanja sredstvima Akademije.

Statut donosi Skupština Akademije.

Suglasnost na Statut Akademije daje Sabor Socijalističke Republike Hrvatske.

Član 7.

Rad je Akademije javan.

O svom radu u protekloj godini Akademija izvještava Sabor Socijalističke Republike Hrvatske.

Član 8.

Na rad Akademije primjenjuju se propisi o znanstvenom i umjetničkom radu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 9.

Nadzor nad zakonitošću rada Akademije obavlja republički organ uprave nadležan za poslove znanosti.

II. ČLANOVI AKADEMIJE

Član 10.

Izbor za člana Akademije je priznanje za osobite uspjehe postignute u radu na područjima znanosti ili umjetnosti.

Član 11.

Članovi Akademije jesu počasni, redovni, izvanredni i dopisni.

Akademija bira i članove suradnike.

Redovni članovi Akademije imaju pravo na upotrebu naslova Akademik.

Član 12.

Za počasnog člana Akademije može biti izabrana osoba izuzetno zaslužna za razvitak i napredak znanosti ili umjetnosti, kao i osoba izuzetno zaslužna za suradnju među narodima.

Počasni član ima prava redovnog člana.

Član 13.

Za redovnog člana Akademije može biti izabran znanstveni radnik ili umjetnik, državljanin Socijalističke Republike Jugoslavije, čiji su uspjesi na polju znanosti ili umjetnosti po svojoj visokoj vrijednosti opće priznati.

Član 14.

Za izvanrednog člana Akademije može biti izabran znanstveni radnik ili umjetnik, državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, koji je unaprijedio znanost ili umjetnost radovima osobitog značenja.

Član 15.

Za dopisnog člana Akademije može biti izabran znanstveni radnik ili umjetnik, državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, čiji je znanstveni ili umjetnički rad posebno društveno priznat.

Za dopisnog člana Akademije može biti izabran i strani državljanin ako je osobito istaknuti znanstveni radnik ili umjetnik koji surađuje s Akademijom ili je na drugi način zaslužan za razvitak znanosti ili umjetnosti u našoj zemlji.

Član 16.

Uvjeti za izbor članova suradnika utvrđuje se Statutom Akademije.

Član 17.

Članovi Akademije biraju se na Skupštini Akademije.

Skupština na kojoj se biraju novi članovi Akademije održava se svake druge godine.

Predsjedništvo Skupštine objavljuje dan održavanja Skupštine na kojoj će se birati članovi Akademije šest mjeseci prije održavanja Skupštine.

Član 18.

Prijedlog za izbor redovnih i izvanrednih članova, dopisnih članova i članova suradnika mogu davati razredi Akademije, znanstvena odnosno znanstveno-nastavna vijeća sveučilišta, znanstvenoistraživačkih i znanstvenonastavnih organizacija udruženog rada i umjetničkih akademija, te skupštine odnosno drugi odgovarajući organi organizacija znanstvenih radnika i umjetnika s teritorija Socijalističke Republike Hrvatske.

Obrazloženi pismeni prijedlog za izbor članova Akademije dostavlja se Predsjedništvu Skupštine najkasnije u roku dva mjeseca od dana kad je objavljen dan održavanja Skupštine.

Prijedloge za izbor redovnih, izvanrednih i dopisnih članova te članova suradnika razmatra nadležni razred Akademije i dostavlja ih sa svojim mišljenjem Predsjedništvu koje ih upućuje Skupštini Akademije.

Izbor počasnih članova i dopisnih članova iz reda stranih državljana predlaže Skupštini Predsjedništvo Skupštine.

Član 19.

Akademija može imati do 75 redovnih i do 75 izvanrednih članova.

Član 20.

Članstvo počasnih, redovnih, izvanrednih i dopisnih članova u Akademiji je doživotno.

Izuzetno, pod uvjetima utvrđenim Statutom Akademije, članstvo u Akademiji prestaje odreknućem ili odlukom Skupštine zbog djela koje nije u skladu s dostojanstvom člana Akademije.

Član 21.

Redovni i izvanredni članovi Akademije primaju stalnu mjesečnu nagradu za redovno sudjelovanje u radu Akademije i za izvršavanje njenih zadataka.

Kriteriji za utvrđivanje visine nagrade iz stava 1. ovog člana i uvjeti pod kojima redovnim i izvanrednim članovima Akademije pripada nagrada utvrđuju se Statutom Akademije.

III. ORGANI AKADEMIJE

Član 22.

Organi Akademije jesu: Skupština Akademije i Predsjedništvo Skupštine.

Član 23.

Skupštinu čine svi redovni i izvanredni članovi Akademije, kao i počasni članovi državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Član 24.

Skupština Akademije:

— donosi Statut Akademije,

— bira članove Akademije i odlučuje o prestanku njihova članstva,

— bira predsjednika, potpredsjednike i glavnog tajnika Akademije te druge članove Predsjedništva i potvrđuje izbor tajnika razreda,

— bira Upravni odbor Fonda za istraživački rad na području znanosti i umjetnosti i utvrđuje način njegovog rada,

— utvrđuje program rada Akademije za određeno razdoblje i raspravlja o njegovu izvršenju,

— donosi financijski plan i završni račun Akademije,

— potvrđuje financijski plan i završni račun Fonda za istraživački rad na području znanosti i umjetnosti,

— donosi odluke o osnivanju akademijinih instituta, zavoda i drugih znanstvenih i umjetničkih organizacija i odlučuje o prestanku prava osnivača koja po zakonu Akademija ima prema organizacijama koje je osnovala,

— vrši i druge poslove određene zakonom ili Statutom Akademije.

Član 25.

Predsjedništvo je izvršni organ Skupštine.

Predsjedništvo čine predsjednik, dva potpredsjednika i glavni tajnik Akademije, tajnici razreda i određeni broj članova koje bira Skupština iz reda redovnih i izvanrednih članova u skladu sa Statutom Akademije.

Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine i može se ponavljati.

IV. OBAVLJANJE ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH I DRUGIH POSLOVA

Član 26.

Radnici koji u radnom odnosu obavljaju za Akademiju znanstvenoistraživačke, muzejsko-galerijske, stručne, administrativne, pomoćne i slične poslove osnivaju u Akademiji radne zajednice za obavljanje tih poslova.

Statutom Akademije pobliže se utvrđuju kriteriji za organiziranje radnih zajednica iz stava 1. ovoga člana, u skladu s prirodom poslova koje obavljaju radnici u tim radnim zajednicama i njihovom odgovornošću za ostvarivanje funkcija i zadataka Akademije.

Međusobna prava, obveze i odgovornosti radnika u radnim zajednicama i Akademije uređuju se samoupravnim sporazumom, u skladu sa Zakonom i Statutom Akademije.

V. SREDSTVA AKADEMIJE

Član 27.

Prihode Akademije čine:

1. sredstva za redovnu djelatnost koja se osiguravaju u republičkom budžetu;
2. sredstva koja se osiguravaju slobodnom razmjenom rada;
3. sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću;
4. sredstva iz drugih izvora.

Član 28.

U republičkom budžetu osiguravaju se, na temelju programa rada Akademije, sredstva za redovnu djelatnost Akademije i to za:

1. rad Skupštine Akademije, Predsjedništva Skupštine i razreda Akademije,
2. osnovni program rada Akademije,
3. stalne mjesečne nagrade redovnih i izvanrednih članova Akademije,
4. redovnu izdavačku djelatnost,
5. amortizaciju i investicijsko održavanje,
6. obavljanje stručnih, administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova Akademije,
7. materijalne i operativne izdatke Akademije.

Član 29.

Sredstva za znanstvenoistraživačku, kulturnu i umjetničku djelatnost Akademije i jedinica Akademije osiguravaju se slobodnom razmjenom rada u neposrednim odnosima s organizacijama udruženog rada te u okviru odnosno putem samoupravnih interesnih zajednica i iz drugih izvora.

Član 30.

Akademija ima Fond za istraživački rad na području znanosti i umjetnosti (u daljem tekstu: Fond).

Sredstva Fonda čine:

— sredstva koja Akademiji osiguravaju društveno-političke zajednice za ugovorene programe koje Akademija ostvaruje slobodnom razmjenom rada u neposrednim odnosima s organizacijama udruženog rada te u okviru odnosno putem samoupravnih interesnih zajednica,

— sredstva koja Akademija ostvaruje izdavačkom i drugom djelatnošću,

— zapisi, darovi i sredstva ostvarena iz drugih izvora.

Sredstva Fonda upotrebljavaju se za:

— istraživački rad članova Akademije,

— financiranje određenih projekata i programa znanstvenih i umjetničkih jedinica,

— izvanrednu izdavačku djelatnost Akademije,

— organizaciju simpozija, savjetovanja i drugih znanstvenih i umjetničkih skupova,

— nabavu opreme za istraživački rad,
— znanstveno i stručno usavršavanje,
— druge utvrđene namjene.
Fondom upravlja Upravni odbor Fonda.

Član 31.

Akademija upravlja društvenom imovinom koja joj je povjerena.

Akademiji pripadaju knjižnice, znanstvene i umjetničke zbirke koje je stekla darovanjem, zapisom ili na drugi način, a koje je povjerila za znanstvenu upotrebu ili umjetničku obradu odnosno izlaganje institutima, zavodima, galerijama i drugim znanstvenim i kulturnim organizacijama kojima je osnivač ili koje djeluju u njenu sastavu.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Akademija će uskladiti Statut i organizaciju s odredbama ovoga zakona u roku godine dana od njegova donošenja.

Članovima Predsjedništva izabranim prema odredbama Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti (»Narodne novine«, br. 56/71) produžava se mandat do izbora Predsjedništva u skladu s izmjenama i dopunama odredaba Statuta Akademije.

Član 33.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti (»Narodne novine«, br. 56/71).

Član 34.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 5358—1983

Zagreb, 14. prosinca 1983.

SABOR
SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik
Vijeća udruženog rada
Stipe Tojčić, v. r.

Predsjednik
Vijeća općina
Ivica Fekete, v. r.

Predsjednik
Društveno-političkog vijeća
Milorad Inđić, v. r.

Predsjednik Sabora
Milan Rukavina-Šain, v. r.

STATUT

Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Na temelju člana 354. Ustava Socijalističke Republike Hrvatske i člana 6. stava 4. Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Sabor Socijalističke Republike Hrvatske na sjednici Vijeća udruženog rada 4. lipnja 1985. donio je

ODLUKU

o davanju suglasnosti na Statut
Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Daje se suglasnost na Statut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti koji je donijela Skupština Akademije na sjednici 28. ožujka 1985.

Broj: 2133—1985
Zagreb, 4. lipnja 1985.

SABOR
SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik
Vijeća udruženog rada
Željko Đurđina, v. r.

Predsjednik Sabora
dr inž. *Josip Zmaić*, v. r.

Na temelju člana 6. Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti (»Narodne novine«, br. 54/83) Skupština Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti na sjednici 28. ožujka 1985. donosi

STATUT

Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti najviša je znanstvena i umjetnička organizacija u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj.

Akademija djeluje na temelju Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti i ovog statuta.

Član 2.

Akademija je samoupravna organizacija i društvena pravna osoba koja se upisuje u registar znanstvenih organizacija udruženog rada.

Djelatnost Akademije od posebnog je društvenog interesa.

Sjedište je Akademije u Zagrebu, Zrinski trg 11.

Član 3.

Znak Akademije okrugla je oblika. U sredini je lik osnivača Akademije Josipa Jurja Strossmayera, a na obodu tekst JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI 1866 ili ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLAVORUM MERIDIONALIUM MDCCCLXVI.

Žig i pečat Akademije nose njezin znak.

Pobliže odredbe o obliku žiga i pečata Akademije i o njihovoj upotrebi propisuje Predsjedništvo.

Član 4.

Akademija organizira znanstvenu i umjetničku djelatnost u razredima i svojim znanstvenim i umjetničkim jedinicama, savjetima, odborima i drugim tijelima.

Član 5.

Akademija osigurava svojim članovima potrebne uvjete za znanstveni i umjetnički rad.

Član 6.

Rad Akademije dostupan je javnosti, osobito u Akademijinim publikacijama, na znanstvenim skupovima, predavanjima, izložbama i koncertima.

II. DJELATNOST I ORGANIZACIJA AKADEMIJE

1. Razredi Akademije

Član 7.

Razredi su nosioci zadataka Akademije i samostalno rješavaju znanstvene i umjetničke zadatke u okviru djelovanja Akademije.

Radni sastav razreda čine redovni i izvanredni članovi. U širi sastav razreda ulaze i dopisni članovi i članovi suradnici.

Član 8.

Razredi se osnivaju, spajaju, razdvajaju i ukidaju statutom, odnosno statutarnom odlukom.

Inicijativu za promjene u broju razreda mogu dati pojedini razredi.

O inicijativi pojedinog razreda Predsjedništvo pribavlja mišljenja ostalih razreda.

Prijedlog s mišljenjem razreda i svojim mišljenjem Predsjedništvo iznosi pred Skupštinu.

Član 9.

U Akademiji postoje ovi razredi:

I. Razred za društvene znanosti
II. Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti
III. Razred za prirodne znanosti
IV. Razred za medicinske znanosti
V. Razred za filološke znanosti
VI. Razred za suvremenu književnost
VII. Razred za likovne umjetnosti
VIII. Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

Član 10.

U pojedinom razredu može biti do 11 redovnih, do 12 izvanrednih, do 14 dopisnih članova državljana Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i do 18 članova suradnika. Ukupan broj redovnih, izvanrednih i dopisnih članova državljana Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, te članova suradnika ne može biti veći od broja utvrđenog zakonom i ovim statutom.

Prije raspisivanja natječaja za izbor novih članova Predsjedništvo će na temelju prijedloga razreda, analize stanja u razredima, stupnju razvoja u pojedinim znanostima i umjetničkim područjima, te broja istaknutih ličnosti iz pojedinih područja odlučivati o broju slobodnih članskih mjesta u pojedinim razredima.

Član 11.

Razredi obavljaju ove zadatke:

— predlažu planove rada iz svojeg djelokruga;

— donose periodične radne planove jedinica u djelokrugu razreda, usklađuju i nadziru njihov rad;

— predlažu kandidate za redovne, izvanredne i dopisne članove i kandidate za članove suradnike Akademije i daju mišljenje o kandidatima predloženim izvan Akademije;

— biraju tajnika i zamjenika tajnika razreda;

— predlažu Predsjedništvu delegate za skupove i sastanke u zemlji i inozemstvu, čija tematika pripada u djelatnost razreda;

— daju na zahtjev Predsjedništva mišljenje o određenim pitanjima;

— određuju stručne referente za radove dostavljene Akademiji radi objavljivanja i na osnovi Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti Akademije takve radove prihvaćaju, otklanjaju ili vraćaju na dopunu, te djeluju kao uređivački, odnosno programski savjeti za izdanja razreda;

— predlažu objavljivanje radova prihvaćenih u razredu;

— biraju urednike svojih izdanja;

— predlažu Predsjedništvu održavanje predavanja, izložbi i drugih akcija za unapređivanje znanosti i umjetnosti;

— biraju radnike Akademijinih jedinica u znanstvena i druga zvanja predviđena zakonom;

— mogu inicirati osnivanje, spajanje i ukidanje jedinica;

— daju mišljenje o kandidatima prije osnivanja radnog odnosa na radnim mjestima za koja se traže znanstvena, odnosno umjetnička zvanja;
— obavljaju i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Član 12.

Razred donosi odluke na sjednicama.

Za punovažno odlučivanje potrebno je da sjednici prisustvuje više od polovine članova razreda u radnom sastavu (redovni i izvanredni članovi razreda). Razred donosi odluke većinom glasova prisutnih članova u radnom sastavu razreda. Tajnika razreda i zamjenika tajnika razred bira većinom glasova svih članova razreda na sjednici kojoj mora prisustvovati dvije trećine svih članova razreda u radnom sastavu.

Članovi razreda dužni su prisustvovati sjednicama, a ako im je boravište izvan sjedišta Akademije, imaju pravo na naknadu putnih troškova.

O načinu sudjelovanja u odlučivanju članova razreda iz radnog sastava koji su zbog duže bolesti spriječeni sudjelovati u radu razreda odlučuje razred.

Razred određuje zapisničara svojih sjednica.

Član 13.

Na čelu razreda je tajnik.

Tajnik razreda izvršava odluke razreda i obavlja tekuće poslove razreda, a posebno:
— brine se za organizaciju rada u razredu i za obavljanje poslova razreda;
— predsjedava sjednicama razreda;
— izvještava Predsjedništvo i Skupštinu o radu razreda i predstavlja razred u organima Akademije;
— prima znanstvene i umjetničke radove i izvještava o njima na sjednici razreda.

Tajnik razreda saziva sjednicu razreda, u pravilu, svakog mjeseca, a dužan ju je sazvati kad to pismeno zatraže najmanje tri člana razreda uz naznaku predmeta o kojem traže raspravu.

Ako je tajnik razreda privremeno spriječen, njegove dužnosti obavlja njegov zamjenik.

2. Savjeti, odbori, komisije i druga tijela

Član 14.

Akademija i njezini razredi mogu imati savjete, odbore, komisije, centre i druga tijela. Akademijina tijela osniva Skupština, a ta tijela u sastavu razreda Predsjedništvo.

Predsjedništvo podnosi Skupštini, a razredi Predsjedništvu, obrazložen prijedlog za osnivanje takvih tijela, s programom rada i načinom osiguranja sredstava za rad.

Član 15.

Predsjedništvo, odnosno razred nadzire izvršavanje programa i odobrava godišnje izvještaje o radu tijela iz prethodnog člana.

Bliže odredbe o radu takvih tijela sadrži pravilnik što ga propisuje Predsjedništvo. Pravilnik o radu takvih tijela u sastavu razreda predlaže razred.

3. Akademijine jedinice i stručne službe

Član 16.

Skupština Akademije donosi odluku o osnivanju Akademijinih jedinica kada ustanovi da je to opravdano i da su osigurana sredstva za njihovu trajnu djelatnost.

Član 17.

Akademijine jedinice osnivaju se u djelokrugu rada jednog ili više razreda.

Rad u tim jedinicama organiziraju i koordiniraju članovi Akademije — voditelji jedinica, koje na prijedlog razreda ili neposredno bira Predsjedništvo.

Predsjedništvo na prijedlog razreda imenuje upravitelja iz reda znanstvenih radnika koji udružuju rad u odnosnoj jedinici. On neposredno rukovodi radom u toj jedinici, a može imenovati i zamjenika voditelja po potrebi.

Dok nema voditelja — člana Akademije, njegovu dužnost obavlja zamjenik voditelja ili upravitelj.

Predsjedništvo koordinira djelatnosti Strossmayerove galerije i jedinica osnovanih u djelokrugu rada više razreda.

U većim jedinicama i jedinicama koje djeluju izvan Zagreba mogu se osnivati znanstvena, odnosno stručna vijeća. Članovi su tih vijeća delegirani članovi Akademije i znanstveni radnici i umjetnici koji udružuju rad u tim jedinicama. Članovi tih vijeća mogu biti i predstavnici društveno-političkih zajednica i samoupravnih organizacija. U djelokrug tih vijeća ulaze znanstvena, umjetnička i stručna pitanja vezana uz rad jedinice.

Član 18.

Sredstva za rad Akademijinih jedinica osiguravaju se financijskim planom Akademije.

Kada je to predviđeno samoupravnim sporazumima, ugovorima ili drugim aktima, financijska sredstva za djelatnost jedinice osiguravaju i društveno-političke zajednice, samoupravne interesne zajednice i organizacije neposredno zainteresirane za njihov rad.

Akademijina jedinica može preuzeti zadatak od neke organizacije izvan sastava Akademije ako ta organizacija osigura financijska sredstva za obavljanje tog zadatka.

Za preuzimanje takvih zadataka potrebna je prethodna suglasnost Predsjedništva.

Član 19.

Zadaci, organizacija i način rada Akademijine jedinice utvrđuju se odlukom Skupštine o njezinu osnivanju.

Pobliže odredbe o organizaciji i načinu rada Akademijine jedinice propisuju se pravilnikom koji donosi Predsjedništvo.

Član 20.

Radnici koji u radnom odnosu obavljaju za Akademiju znanstveno-istraživačke, muzejsko-galerijske, stručne, administrativne, pomoćne i slične poslo-

ve osnivaju u Akademiji radne zajednice za obavljanje tih poslova, u skladu s potrebama Akademijine djelatnosti i prirodom tih poslova.

Radnici u radnim zajednicama ostvaruju svoja samoupravna prava u skladu s odredbama zakona, ovog statuta i međusobnih sporazuma radnika u radnim zajednicama i Akademije.

Član 21.

Sporazumima Akademije i radnih zajednica uređuju se njihovi međusobni odnosi.

Radne zajednice u okviru dohotka stječu sredstva za osobne dohotke i zajedničku potrošnju.

Član 22.

Radnici koji u radnom odnosu obavljaju za Akademiju administrativno-stručne, pomoćne i slične poslove osnivaju u Akademiji Radnu zajednicu stručnih službi.

Radnom zajednicom stručnih službi rukovodi tajnik Akademije kojeg na osnovi javnog natječaja bira Predsjedništvo, kojemu i odgovara za svoj rad.

Tajnik se brine u administrativno-stručnom pogledu za provođenje zaključaka Predsjedništva i Skupštine Akademije.

Tajnik u administrativno-stručnom pogledu koordinira rad radnih zajednica u Akademiji.

Član 23.

U skladu sa svojom zadaćom, i kada postoje društvene potrebe, Akademija može samostalno ili s drugim organizacijama udruženog rada osnivati organizacije na području znanosti i umjetnosti.

Odnosi Akademije i takvih organizacija uređuju se aktom o osnivanju i međusobnim sporazumima, kojima se, uz ostalo, uređuje i pravo članova Akademije da rade u tim organizacijama.

Odluke o osnivanju organizacija kojima je u smislu ovog člana Akademija osnivač ili suosnivač donosi Skupština Akademije.

4. Znanstveni skupovi, izložbe i druge priredbe

Član 24.

Akademija može biti organizator znanstvenih skupova, izložbi i drugih priredbi ili njihov pokrovitelj.

Akademija može preuzeti pokroviteljstvo samo nad vrhunskim znanstvenim skupovima i obljetnicama najznačajnijih događaja ili najistaknutijih pojedinaca.

U ostalim slučajevima pokroviteljstvo preuzima jedan ili više razreda.

Predsjedništvo donosi u ime Akademije odluku o preuzimanju pokroviteljstva.

Član 25.

Za organizaciju znanstvenih skupova, izložbi i drugih priredbi nadležni razred, u suglasnosti s Predsjedništvom, osniva organizacijski odbor iz redova članova razreda, predstavnika drugih organizacija i pojedinaca.

Organizacijski odbor bira iz svojeg sastava za predsjednika redovnog ili izvanrednog člana Akademije, utvrđuje program priredbe i način financiranja, a po njezinu završetku podnosi izvještaj razredu, odnosno razredima i Predsjedništvu o rezultatima priredbe i utrošku sredstava, priprema publikacije o radu znanstvenog skupa, izložbe ili druge priredbe i obavlja ostale slične poslove.

Radovi izneseni na skupu u organizaciji ili pod pokroviteljstvom Akademije mogu se objaviti samo ako dobiju pozitivnu ocjenu odgovarajućeg razreda Akademije.

Financijska sredstva potrebna za održavanje znanstvenog skupa, izložbe, neke druge priredbe ili za pripremu prigodne publikacije odobrava Predsjedništvo unaprijed, na osnovi predračuna koji sastavlja organizacijski odbor.

5. Predavanja

Član 26.

Predavanja u Akademiji održavaju se za članove Akademije i za širi krug znanstvenih radnika ili umjetnika.

Predavači su, u pravilu, istaknute ličnosti iz zemlje i inozemstva koje su članovi neke od akademija.

Izuzetno i na poziv Predsjedništva ili nekog razreda predavači mogu biti i istaknuti stručnjaci iz zemlje i inozemstva koji nisu članovi akademije.

Razredi organiziraju predavanja uz prethodno odobrenje Uprave Akademije. Predsjedništvo organizira predavanja koja po tematici prelaze okvire pojedinih razreda.

6. Izdavačka djelatnost

Član 27.

Izdavačka djelatnost obuhvaća redovita i izvanredna izdanja Akademije. Pobliže odredbe o izdavačkoj djelatnosti propisuju se pravilnikom koji donosi Predsjedništvo.

III. ČLANOVI AKADEMIJE

1. Kategorije članova

Član 28.

Članstvo u Akademiji priznanje je za osobite uspjehe postignute na područjima znanosti odnosno umjetnosti.

Članovi su Akademije počasni, redovni, izvanredni i dopisni.

Redovni i izvanredni članovi u stalnom su radnom sastavu Akademije.

Akademija ima i članove suradnike.

Član 29.

Za člana suradnika bira se, u pravilu, mlađi znanstveni radnik ili umjetnik, državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, čija su do-

stignuća na području znanstvene ili umjetničke djelatnosti javno priznata i koji će surađivati na određenom području djelatnosti Akademije.

Članovi suradnici podliježu ponovnom izboru svake desete godine.

Članovi suradnici dužni su, pored godišnjih izvještaja, prije ponovnog izbora dostaviti razredu pregled svog rada u proteklom izbornom razdoblju.

Razred podnosi izvještaj prije završetka izbornog razdoblja Predsjedništvu, s prijedlogom za ponovni izbor ili prestanak svojstva člana suradnika.

2. Izbor novih članova

Član 30.

Akademija može imati do 75 redovnih, do 75 izvanrednih, do 75 dopisnih članova, državljana Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i do 100 članova suradnika.

Članovi Akademije biraju se na izbornoj skupštini.

Član 31.

Predsjedništvo objavljuje dan održavanja izborne skupštine šest mjeseci prije njezina održavanja uz obavijest o broju članova koji će se birati u pojedinoj kategoriji članstva i u pojedinom razredu.

Član 32.

Članove Akademije mogu predlagati razredi Akademije, znanstvena, odnosno znanstveno-nastavna vijeća sveučilišta, znanstveno-istraživačkih i znanstveno-nastavnih organizacija (fakulteta i umjetničkih akademija), te skupštine, odnosno drugi odgovarajući organi organizacija znanstvenih radnika, odnosno umjetnika stvaralaca s teritorija Socijalističke Republike Hrvatske.

Član 33.

Obrazloženi pismeni prijedlog za izbor člana Akademije dostavlja se Predsjedništvu najkasnije dva mjeseca od dana kad je objavljen dan održavanja izborne skupštine, s naznakom za koju kategoriju članstva i za koji se razred predlaže izbor novog člana.

Razredi Akademije u istom roku obavijestit će Predsjedništvo o imenima kandidata koje namjeravaju predložiti za izbor.

Prijedloge za izbor redovnih, izvanrednih i dopisnih članova, te članova suradnika razmatra nadležni razred Akademije i dostavlja ih, sa svojim mišljenjem, Predsjedništvu koje ih razmatra najkasnije dva mjeseca prije dana održavanja skupštine.

Oblik i sadržaj prijedloga propisuje se Pravilnikom o izboru članova Akademije što ga donosi Skupština u skladu s ovim statutom.

Postupak kandidiranja za počasnog člana provodi Predsjedništvo pošto prethodno pribavi mišljenja svih razreda o osobi kandidata.

Član 34.

Prijedlozi za izbor novih članova dostavljaju se na mišljenje onom razredu za čijeg se člana kandidat predlaže.

Razred utvrđuje mišljenje o svakom kandidatu tajnim glasanjem.

Pravo glasa imaju redovni i izvanredni članovi razreda.

Za donošenje odluke iz prethodnog stavka potrebno je da sjednici razreda prisustvuje najmanje dvije trećine članova.

Prijedlog razreda za izbor (»razred jednoglasno predlaže izbor«, odnosno »razred predlaže izbor«) dobivaju oni kandidati koji u glasanju dobiju sve glasove prisutnih članova, odnosno natpolovičnu većinu svih članova razreda.

Razred ne predlaže izbor (»razred ne predlaže izbor«) kandidata koji nisu dobili potrebnu većinu glasova.

Član 35.

Razredi predlažu Skupštini kandidate koji su dobili više od polovice glasova svih članova razreda. Kandidature osoba predloženih od organizacija izvan Akademije iznose se pred Skupštinu bez obzira na ishod glasanja u razredu.

Izbor počasnih članova i dopisnih članova, stranih državljana, predlaže Skupštini Predsjedništvo Akademije.

Razredi imaju pravo za takve članove podnositi prijedloge Predsjedništvu.

Član 36.

Predsjedništvo ima pravo u toku izbornog postupka prije iznošenja prijedloga razreda pred Skupštinu, dostaviti razredu na razmatranje svoje primjedbe u vezi s izborom novih članova.

Postoje li primjedbe iz prethodnog stavka, razred će na sjednici razmotriti primjedbe Predsjedništva i donijeti odluku. Ako se Predsjedništvo ne složi s odlukom razreda, oba se mišljenja iznose pred Skupštinu.

Član 37.

Novi članovi Akademije biraju se svake druge godine na Izbornoj skupštini, koja se, u pravilu, održava u mjesecu lipnju.

U dnevnom redu bit će posebno označeni kandidati za počasne članove i dopisne članove strane državljane (bez obzira na razrede), a posebno za svaki razred po kategorijama članova (redovni, izvanredni i dopisni članovi državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, te članovi suradnici).

Kandidati za počasne i dopisne članove strane državljane navode se prema abecednom redu, a ostali prema broju glasova koje su dobili u razredu.

Član 38.

O izboru novih članova Skupština pravovaljano odlučuje ako joj prisustvuju najmanje dvije trećine njezinih članova.

O načinu sudjelovanja u odlučivanju članova Skupštine koji su zbog duže bolesti spriječeni sudjelovati u radu Skupštine odlučuje Skupština na prijedlog Predsjedništva.

Skupština iz svojih redova bira skrutatore.

Član 39.

O kandidatima se raspravlja prema rednom broju razreda i kategorijama članova pošto se iznese prijedlog i obrazloženje razreda o svakom kandidatu.

O kandidatima se glasa na ovjerenim listićima, posebno za svaku kategoriju članova i za svaki razred.

Glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata.

Izabrani su kandidati koji dobiju većinu glasova članova Skupštine.

Ako broj takvih kandidata prelazi broj članova koji se biraju, izabrani su oni kandidati koji dobiju veći broj glasova.

Ako dva ili više kandidata dobiju jednak broj glasova, naknadno će se glasati samo o takvim kandidatima, a izabran će biti onaj koji dobije više glasova.

Ako ni tada zbog jednakog broja glasova nije moguće odrediti izabrane kandidate, glasanje će se ponoviti. I u naknadnom i u ponovljenom glasanju za izbor je potrebna većina glasova članova Skupštine.

Ako je broj kandidata koji su u prvom glasanju izabrani većinom glasova članova Skupštine manji od broja članova koji se biraju, za kandidate koji nisu dobili dovoljan broj glasova glasanje se ponavlja.

Naknadni se izbor obavlja između kandidata koji su u prvom glasanju dobili najmanje jednu četvrtinu glasova članova Skupštine.

Ako i u drugom glasanju bude izabran manji broj kandidata od broja što se bira, glasanje se više ne ponavlja.

Član 40.

Izbor novih članova Akademije svečano se proglašuje na posebnom javnom sastanku članova Akademije. Na tom sastanku novoizabranim članovima Akademije uručuje se članska povelja.

3. Prava i dužnosti članova

Član 41.

Članovi Akademije imaju prava i dužnosti određene zakonom i ovim statutom, a osobito da:

— sudjeluju u ostvarivanju znanstvenih, odnosno umjetničkih djelatnosti Akademije;

— biraju organe Akademije i budu u njih birani;

— predstavljaju Akademiju kada im ona to povjeri;

— sudjeluju u radu organa Akademije čiji su članovi;

— redovno prisustvuju zasjedanjima Skupštine i sjednicama razreda.

Član 42.

Članovi su Akademije dužni surađivati u poslovima koje im povjere nadležni organi Akademije radi ostvarivanja planova i programa rada Akademije.

Član 43.

Članovi suradnici sudjeluju, prema odluci razreda, u radu Akademijinih jedinica i tijela u sastavu razreda.

Razredi mogu povjeriti članovima suradnicima posebne zadatke.

Članovi suradnici o toku i rezultatu rada izvještavaju razred.

Članovi suradnici sudjeluju na sjednicama na koje su pozvani, bez prava glasa.

Član 44.

Članovi suradnici sudjeluju u radu Skupštine preko svojih predstavnika, koji imaju pravo sudjelovati u raspravi, bez prava glasa.

Članovi suradnici svakog razreda biraju između sebe dva člana koji će ih predstavljati u Skupštini.

Član 45.

Redovnim i izvanrednim članovima Akademije pripada, kao društveno priznanje, stalna mjesečna nagrada.

Redovnim i izvanrednim članovima koji obavljaju dužnosti predsjednika, potpredsjednika i glavnog tajnika Akademije, tajnika i zamjenika tajnika razreda, te izabranim članovima Predsjedništva pripada posebna nagrada.

Predsjedništvo Akademije može posebnu nagradu odrediti i za obavljanje drugih stalnih funkcija u Akademiji.

Osnovica za nagrade je nagrada redovnih članova, koja u pravilu iznosi prosječni mjesečni dohodak po radniku u privredi Socijalističke Republike Hrvatske u prethodnoj godini.

Visinu nagrada iz stavka 1, 2. i 3. ovog člana utvrđuje Predsjedništvo u okviru financijskih sredstava što se budžetom Socijalističke Republike Hrvatske odobravaju u tu svrhu.

Član 46.

Članstvo počasnih, redovnih, izvanrednih i dopisnih članova u Akademiji je doživotno.

Izuzetno, članstvo u Akademiji prestaje odreknućem ili odlukom Skupštine.

Član 47.

Član Akademije koji se želi odreći članstva učinit će to pismenim podneskom upućenim Predsjedništvu.

O tome će Predsjedništvo izvijestiti razred kojem član pripada i tražiti potrebne obavijesti i mišljenje.

Ne bude li moguće otkloniti razlog odreknuća, Predsjedništvo će utvrditi da je članstvo tog člana prestalo i izvijestiti o tome Skupštinu na idućem zasjedanju.

Član 48.

Postupak protiv člana Akademije može se pokrenuti ako postoji osnovana sumnja da je učinio djelo koje nije u skladu s dostojanstvom člana Akademije. Postupak pokreće Predsjedništvo. Ako Predsjedništvo pokrene postupak, prva iduća Skupština Akademije sastavlja posebnu komisiju u koju svaki razred bira po jednog člana. Predsjedništvo toj komisiji stavlja na raspolaganje sav materijal na osnovi kojeg je pokrenut postupak.

Komisija će pozvati člana protiv kojeg je pokrenut postupak da se izjasni, upoznati ga s mišljenjem razreda kojemu pripada, ispitati predmet i dati svoj prijedlog Predsjedništvu.

Na osnovi prijedloga komisije Predsjedništvo će postupak obustaviti ili će predmet sa svojim mišljenjem uputiti na konačnu odluku Skupštini.

Odluku o prestanku članstva donosi Skupština većinom glasova članova Skupštine.

O odluci Skupštine Predsjedništvo pismeno obavještava člana.

IV. ORGANI AKADEMIJE

1. Skupština

Član 49.

Skupština Akademije najviši je samoupravni organ Akademije a čine je svi redovni i izvanredni članovi Akademije i počasni članovi državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

U radu Skupštine sudjeljuju sa savjetodavnim glasom počasni članovi strani državljani, dopisni članovi i predstavnici članova suradnika.

Član 50.

Skupština Akademije:

— donosi statut Akademije;

— bira članove Akademije i odlučuje o prestanku njihova članstva;

— bira predsjednika, potpredsjednike i glavnog tajnika Akademije, te druge članove Predsjedništva i na prijedlog razreda potvrđuje izbor tajnika razreda;

— utvrđuje program rada Akademije za određeno razdoblje i raspravlja o njegovu izvršenju;

— donosi financijski plan i završni račun Akademije;

— potvrđuje financijski plan i završni račun Fonda za istraživački rad na području znanosti i umjetnosti;

— donosi odluke o osnivanju Akademijinih instituta, zavoda i drugih znanstvenih i umjetničkih organizacija i odlučuje o prestanku prava osnivača koja po zakonu Akademija ima prema organizacijama koje je osnovala;

— vrši i druge poslove određene zakonom i ovim statutom.

Zasjedanja Skupštine mogu biti redovna, izvanredna i izborna.

Član 51.

Redovno zasjedanje Skupštine održava se početkom svake godine, u pravilu do kraja ožujka, a saziva se najkasnije 15 dana prije održavanja.

Predsjedništvo saziva redovnu skupštinu i utvrđuje prijedlog dnevnog reda.

Članovi Akademije mogu predlagati da se dnevni red redovne Skupštine dopuni raspravom o određenom predmetu. Obrazloženi prijedlozi upućuju se Predsjedništvu najkasnije 8 dana prije održavanja Skupštine. Predsjedništvo Akademije ocjenjuje da li će predmet iznijeti na Skupštinu i o tome obavještava predlagače. Skupština nadopunu prihvaća ili odbija.

Na redovnoj skupštini podnose se izvještaji organa Akademije o znanstvenom radu, poslovanju Akademije i njenih organa u protekloj godini, utvrđuje se program rada Akademije i donosi financijski plan i završni račun Akademije.

Član 52.

Izvanredna skupština saziva se prema potrebi odlukom Predsjedništva ili kada to zatraže najmanje dva razreda ili najmanje 30 članova Akademije iz radnog sastava.

Predlagači su dužni obrazložiti predmet koji upućuju izvanrednoj skupštini na raspravljanje. Predsjedništvo neće prihvatiti prijedlog ako se protivi odredbama zakona ili statuta ili ako predloženi predmet ne spada u nadležnost Skupštine.

Član 53.

Na izbornim skupštinama biraju se novi članovi Akademije i članovi Predsjedništva Akademije.

Izborna skupština na kojoj se biraju predsjednik, potpredsjednici, glavni tajnik Akademije i drugi članovi Predsjedništva, te potvrđuje izbor tajnika razreda, saziva se svake četvrte godine najmanje 30 dana prije održavanja.

Član 54.

Za pravovaljani rad Skupštine potrebna je prisutnost većine članova Skupštine.

Skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih članova Skupštine ako zakonom ili statutom nije drugačije određeno.

Za donošenje statuta, izbor novih članova i članova organa Akademije potrebno je da Skupštini prisustvuju dvije trećine njezinih članova, a odluka se donosi većinom glasova svih članova Skupštine.

Izbori i odluke o svim personalnim pitanjima donose se tajnim glasanjem, a o ostalim pitanjima glasa se na način koji odredi Skupština.

Član 55.

Na Skupštinu se poziva tajnik Akademije, a mogu se pozvati i predstavnici Akademijinih jedinica, koji mogu sudjelovati u raspravama.

2. Predsjedništvo

Član 56.

Predsjedništvo čine predsjednik, dva potpredsjednika i glavni tajnik Akademije, tajnici razreda i do pet članova koje bira Skupština iz reda redovnih i izvanrednih članova Akademije, tako da ukupan broj članova bude neparan.

Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine.

Skupština može razriješiti dužnosti pojedinog člana Predsjedništva prema postupku analognom za njihov izbor.

Član 57.

Kandidate za predsjednika, potpredsjednike, glavnog tajnika Akademije i druge članove Predsjedništva mogu predložiti pojedini razredi Akademije, odnosno najmanje 20 članova Skupštine.

O kandidatima za predsjednika, potpredsjednike, glavnog tajnika Akademije i druge članove Predsjedništva glasa se odvojeno glasačkim listićima na kojima su kandidati svrstani abecednim redom, a o potvrdi izbora tajnika razreda glasa se glasačkim listićima prema rednom broju razreda.

Za predsjednika, potpredsjednike, glavnog tajnika Akademije, odnosno članove Predsjedništva izabrani su oni kandidati koji su dobili većinu glasova svih članova Skupštine. U slučaju da neki od predloženih kandidata za predsjednika ili glavnog tajnika Akademije ne dobije potrebnu većinu, odnosno da potrebnu većinu ne dobiju dva kandidata za potpredsjednike ili da broj kandidata za članove Predsjedništva koji su dobili potrebnu većinu bude manji od broja koji se bira, postupak se izbora ponavlja na istom skupštinskom zasjedanju, odnosno ponovnom skupštinskom zasjedanju, koje se mora održati najkasnije u roku od osam dana.

Izborni se postupak ponavlja za one kandidate koji nisu dobili potrebnu većinu glasova.

U ponovljenom glasanju kandidati se svrstavaju redoslijedom prema broju glasova u prethodnom glasanju. Ponovno skupštinsko zasjedanje obavezno se saziva ako ni jedan od predloženih kandidata nije dobio potrebnu većinu. Na istom i na ponovnom skupštinskom zasjedanju mogu biti istaknuta i imena novih kandidata u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Ove se odredbe analogno primjenjuju i na postupak potvrđivanja izbora tajnika razreda.

Član 58.

Predsjedništvo je izvršni organ Skupštine i obavlja poslove iz svoje nadležnosti na sjednicama koje saziva predsjednik uz naznaku dnevnog reda.

Sjednice Predsjedništva održavaju se prema potrebi, a u pravilu svakog mjeseca.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu Predsjedništva na obrazloženi pismeni zahtjev kojeg razreda ili najmanje tri člana Predsjedništva, u roku od petnaest dana od dana primitka zahtjeva.

Za punovažno odlučivanje potrebno je da sjednici Predsjedništva prisustvuje više od polovice njegovih članova, a odluke se donose natpolovičnom većinom prisutnih članova.

Član 59.

Predsjedništvo obavlja osobito ove poslove:

— priprema zasjedanje Skupštine i izvršava njezine odluke;

— rukovodi radom Akademije u vremenu između zasjedanja Skupštine;

— predlaže Skupštini izbor počasnih članova i dopisnih članova stanih državljana;

— daje primjedbe razredima u vezi s prijedlozima za izbor redovnih, izvanrednih i dopisnih članova te članova suradnika;

— bira predstavnike Akademije u Savjet akademija znanosti i umjetnosti SFRJ;

— koordinira rad i brine se za obavljanje zadataka Akademijinih jedinica i donosi pravilnike o organizaciji i načinu rada tih jedinica;

— brine se za zakonitost rada Akademijinih razreda, savjeta, odbora, komisija i drugih tijela;

— podnosi Skupštini prijedloge za osnivanje jedinica ili za pretvaranje Akademijinih jedinica u organizacije udruženog rada;

— odlučuje na prijedlog odgovarajućeg razreda o osnivanju savjeta, odbora i drugih tijela u sastavu razreda;

— odlučuje na vlastitu inicijativu o osnivanju određenih tijela radi izvršavanja zadataka iz svojeg djelokruga, kao svojih stalnih ili povremenih pomoćnih organa;

— provodi postupak izbora radnika Akademijinih jedinica u istraživačka i znanstvena zvanja u skladu sa zakonom;

— odlučuje o privremenom financiranju potreba Akademije do odluke Skupštine o usvajanju financijskog plana i o privremenom planu rada Akademije;

— donosi provedbene odluke za izvršavanje financijskog plana Akademije;

— utvrđuje organizaciju rada u radnim zajednicama Akademije, odnosno organizacijskim jedinicama i zaključuje samoupravne sporazume s radnim zajednicama o međusobnim odnosima radnika radnih zajednica i Akademije;

— bira tajnika Akademije i određuje mu osobni dohodak;

— donosi odluke u vezi s ostvarivanjem Akademijine izdavačke djelatnosti;

— osigurava provedbu javnosti rada Akademije;

— obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Akademije.

Član 60.

Predsjedništvo može sazvati sastanak članova Akademije radi raspravljanja o aktualnim problemima organizacije i rada Akademije.

Predsjedništvo će sazvati sastanak članova kad to odluči Skupština ili kad to zatraže najmanje dva razreda ili 30 redovnih i izvanrednih članova Akademije.

Član 61.

Zapisnik o sjednicama Predsjedništva vodi tajnik Akademije ili druga osoba, koju ovlasti Uprava Akademije. Zapisnik potpisuje predsjednik Akademije.

3. Predsjednik Akademije

Član 62.

Predsjednik predstavlja Akademiju, predsjedava zasjedanjima Skupštine, saziva sjednice Predsjedništva i predsjedava im, te nadzire izvršenje njihovih odluka.

Član 63.

Predsjednik zastupa Akademiju u imovinsko-pravnim odnosima i naredbodavac je za izvršavanje financijskog plana Akademije.

Predsjednik može pojedine svoje ovlasti prenijeti na potpredsjednike, glavnog tajnika Akademije ili tajnika Akademije.

Član 64.

Predsjednika Akademije za vrijeme njegove odsutnosti zamjenjuje jedan od potpredsjednika Akademije.

Predsjedništvo može ovlastiti potpredsjednike da nadziru izvršavanje pojedinih zaključaka, a može im povjeriti i neposrednu brigu za određene poslove.

4. Glavni tajnik Akademije

Član 65.

Glavni tajnik Akademije:

— priprema zasjedanja Skupštine i Predsjedništva Akademije i brine se za izvršenje njihovih odluka;

— surađuje s tajnicima razreda, predsjednicima savjeta, odbora, komisija i drugih tijela Akademije i s rukovodiocima Akademijinih znanstvenih i umjetničkih jedinica i usklađuje njihov rad;

— prati rad Akademijinih jedinica, radnih zajednica i stručnih službi Akademije;

— koordinira izdavačku djelatnost Akademije.

5. Uprava Akademije

Član 66.

Uprava Akademije je organ Predsjedništva za obavljanje poslova koje mu povjeri Predsjedništvo.

Upravu Akademije čine predsjednik, oba potpredsjednika, glavni tajnik Akademije i jedan od članova Predsjedništva kojeg bira Predsjedništvo Akademije.

Uprava Akademije izvršava odluke Predsjedništva. U okviru ovlaštenja dobivenih od Predsjedništva Uprava vodi poslove Akademije.

U hitnim slučajevima Uprava Akademije donosi odluke o tekućim poslovima iz djelokruga Predsjedništva. Takve odluke Uprava predlaže Predsjedništvu na odobrenje na idućoj sjednici.

O svom radu i o poslovima Akademije u vremenu proteklom između dviju sjednica Predsjedništva Uprava Akademije izvještava Predsjedništvo u posebnoj točki dnevnog reda.

Član 67.

Ako je koji član Uprave privremeno odsutan ili spriječen, njegove dužnosti obavlja jedan od članova kojeg odredi Uprava.

Ako se mjesto predsjednika, kojeg od potpredsjednika ili glavnog tajnika Akademije iz bilo kojeg razloga isprazni prije roka na koji su izabrani, saziva se Skupština koja izborom popunjava ispražnjeno mjesto. Takav izbor vrijedi za ono razdoblje za koje su izabrani ostali članovi Uprave Akademije. Ako je u takvom slučaju to vremensko razdoblje kraće od godine dana, Predsjedništvo može odlučiti da do novog redovitog izbora mjesto preuzme koji drugi član Uprave.

V. SAMOUPRAVLJANJE RADNIKA

Član 68.

Radnici koji udružuju rad u radnim zajednicama obavljaju poslove i zadatke vezane uz ostvarivanje zadataka Akademije, utvrđenih planovima i programima njezina rada i odlukama organa Akademije.

Radne zajednice ne mogu odlučivati o poslovima za koje su nadležni organi Akademije.

Član 69.

Međusobni odnosi Akademije i njezinih radnih zajednica uređuju se samoupravnim sporazumima.

Samoupravnim sporazumima određuju se i slučajevi kada je potrebna prethodna ili naknadna suglasnost organa Akademije s aktima radne zajednice.

Ta se suglasnost može zahtijevati samo za akte i radnje radnika radne zajednice koji se odnose na ostvarivanje zadataka zbog kojih je radna zajednica osnovana.

VI. SREDSTVA AKADEMIJE

Član 70.

Akademija za svoju djelatnost raspolaže sredstvima:

1. za redovnu djelatnost koja se osiguravaju u republičkom budžetu;
2. koja se osiguravaju preko samoupravnih interesnih zajednica u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, kulturi i usmjerenom obrazovanju;
3. ostvarenima vlastitom djelatnošću;
4. iz drugih izvora.

Član 71.

Akademija za redovnu djelatnost raspolaže sredstvima za:

1. rad Skupštine, Predsjedništva i razreda;
2. stalne mjesečne nagrade redovnih i izvanrednih članova, redovnu izdavačku djelatnost, te za osnovni program rada Akademije;
3. amortizaciju, investicijsko održavanje i otplatu anuiteta;
4. obavljanje stručnih, admnistrativno-tehničkih i pomoćnih poslova Akademije;
5. materijalne i operativne izdatke Akademije.

Sredstva za znanstveno-istraživačku, kulturnu i umjetničku djelatnost osiguravaju samoupravne interesne zajednice i drugi izvori.

Član 72.

Akademija ima Fond za istraživački rad na području znanosti i umjetnosti Fond obuhvaća:

— sredstva što ih Akademiji osiguravaju društveno-političke zajednice za programe koje Akademija ostvaruje izvan svoje redovne djelatnosti;

— sredstva što ih za istraživački rad Akademija dobiva od samoupravnih interesnih zajednica;

— sredstva što ih Akademija ostvaruje izdavačkom i drugom djelatnošću;

— zapisi, darovi i sredstva iz drugih izvora.

Sredstva Fonda upotrebljavaju se za:
— istraživački rad članova Akademije;
— financiranje projekata i programa znanstvenih i umjetničkih jedinica;
— izvanrednu izdavačku djelatnost Akademije;
— organizaciju savjetovanja i drugih znanstvenih i umjetničkih skupova;
— nabavu opreme za istraživački rad;
— znanstveno i stručno usavršavanje;
— druge namjene.

Član 73.

Fondom upravlja Upravni odbor Fonda koji čine glavni tajnik Akademije kao predsjednik i tajnici razreda.

Član 74.

Akademija upravlja povjerenom joj društvenom imovinom.

Akademiji pripadaju i znanstvene i umjetničke zbirke i predmeti koje je stekla darovanjem, zapisom ili na drugi način, a povjerila ih je na znanstvenu upotrebu ili umjetničku obradu, odnosno izlaganje institutima, zavodima, galerijama i drugim znanstvenim i kulturnim organizacijama kojima je osnivač, koje djeluju u njezinu sastavu i drugima.

Član 75.

U skladu s određenim namjenama Akademija raspoređuje financijskim planom sredstva za ostvarivanje svojih zadataka.

Nenamjenska sredstva Akademija raspoređuje samostalno bez obzira na to iz kojih izvora potječu.

O financijskom planu i završnom računu odlučuje Skupština Akademije.

Član 76.

Osim zakonom ustanovljenih fondova Akademija može imati i fondove koji se osnivaju iz baština, zapisa i poklona s posebnom namjenom.

Takve fondove osniva Predsjedništvo Akademije i propisuje pravila za njihovu upotrebu.

VII. OPĆENARODNA OBRANA I DRUŠTVENA SAMOZAŠTITA

Član 77.

Radi ostvarivanja svojih prava i dužnosti na području općenarodne obrane i društvene samozaštite Akademija osniva posebna tijela u koja pored članova Akademije ulaze predstavnici radnih zajednica.

Predsjedništvo Akademije donosi akte kojima se uređuje djelatnost Akademije u slučaju neposredne ratne opasnosti, rata i izvanrednih događaja.

Radne zajednice i Akademijine jedinice odnose u oblasti općenarodne obrane i društvene samozaštite uređuju u skladu s odgovarajućim aktima Akademije i svojim specifičnostima, posebno u slučajevima teritorijalne izdvojenosti, i zakonom.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 78.

Izbor članova Predsjedništva i razrednih tajnika izvršit će se u skladu s odredbama ovoga statuta u roku od tri mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Član 79.

Unutrašnja organizacija Akademije, odnosi između Akademije i radnih zajednica i djelovanje Akademije uskladit će se s odredbama ovog statuta u roku od jedne godine od dana njegova stupanja na snagu.

Član 80.

Stupanjem na snagu ovog statuta dosad osnovane Akademijine jedinice nastavljaju radom prema odredbama ovog statuta.

Član 81.

Stupanjem na snagu ovog statuta prestaje važiti Statut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti od 12. veljače 1974, potvrđen odlukom Sabora Socijalističke Republike Hrvatske broj 851—1974 od 24. travnja 1974.

Član 82.

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 10-108/7-1985

Zagreb, 5. travnja 1985.

Predsjednik
Jugoslavenske akademije
znanosti i umjetnosti

akademik *Jakov Sirotković*, v. r.

IZVJEŠTAJ O RADU JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U GODINI 1985.

PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

Predsjedništvo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti održalo je u godini 1985. devet redovitih sjednica. U nastavku dajemo pregled glavnih zaključaka koji su doneseni na tim sjednicama.

— Predsjedništvo je donijelo zaključak o sazivanju izvanrednog zasjedanja Skupštine Akademije radi donošenja novog Statuta Akademije za dan 28. ožujka 1985. godine i jednoglasno utvrdilo Prijedlog Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, koji će se predložiti na usvajanje Skupštini Akademije.

— Predsjedništvo je donijelo odluku o raspodjeli broja članskih mjesta po razredima, koja vrijedi za iduće izbore i pod pretpostavkom da bude prihvaćen predloženi tekst Statuta Akademije. Odluka glasi: Na izborima za članove Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, koji će se održati nakon donošenja novog Statuta, raspisat će se natječaj za toliko novih članova koliko iznosi razlika između broja članova na dan raspisa natječaja i slijedećeg broja članova po razredima:

Razred	Redovni	Izvanredni	Dopisni SFRJ	Suradnici
I.	11	9	13	15
II.	11	12	10	15
III.	11	12	10	17
IV.	9	11	10	13
V.	8	8	7	13
VI.	10	9	10	12
VII.	11	9	10	9
VIII.	4	4	5	6
Ukupno:	75	74	75	100

Odluka o jednom mjestu izvanrednog člana donijet će se naknadno.

— Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju o toku postupka za potvrđivanje Statuta Akademije i u skladu sa svojim prijašnjim zaključcima,

te zaključcima Skupštine Akademije, utvrdilo stavove u odnosu na pojedine odredbe Statuta Akademije.

— Predsjedništvo je podržalo zajednički prijedlog Razreda za matematičke, fizičke i tehničke znanosti, Razreda za prirodne znanosti i Razreda za medicinske znanosti da radna grupa koju su formirali ti razredi, a u koju će svoje predstavnike dati i ostali zainteresirani razredi, pripremi materijale i prijedloge za plenum Akademije posvećen stanju i ulozi znanstvenoistraživačkog rada. Na tom plenumu, koji bi se trebao održati polovicom lipnja 1985. godine, razmatrali bi se ovi dokumenti: Nacrt rezolucije o razvijanju i unapređivanju znanstvenoistraživačke djelatnosti u SFRJ, Nacrt zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti i materijal »Znanost i tehnološki razvoj SR Hrvatske«.

— Predsjedništvo je utvrdilo datum održavanja izbornih skupština, i to:

1. Izborna skupština za izbor novog Predsjedništva Akademije održat će se dana 19. studenoga 1985. godine. Kako se u okviru izbora novog Predsjedništva potvrđuje i izbor tajnikâ razredâ, potrebno je da razredi prethodno izvrše izbor tajnika i o tome izvijeste Predsjedništvo najkasnije do 8. listopada 1985. godine.

2. Izborna skupština za izbor novih članova Akademije održat će se dana 11. ožujka 1986. godine.

Na idućoj sjednici Predsjedništva, uz ostala pitanja, razmotrit će se i moguća raspodjela mjesta biranih članova Predsjedništva po razredima.

— Predsjedništvo je zaključilo da se zasad, zbog nemogućnosti priprema u predloženom terminu plenuma Akademije na kojem bi se razmotrili svi relevantni dokumenti o pitanjima znanstvenoistraživačkog rada, ne organizira dogovoreni plenum, već da se prijedlozi amandmana radne grupe Akademije na Rezoluciju o razvijanju i unapređivanju znanstvenoistraživačkih djelatnosti u SFRJ prihvate kao stavovi Predsjedništva i upute predlagaču Saveznom vijeću Skupštine Jugoslavije.

Planirani plenum Akademije na kojem bi se razmotrila suštinska pitanja znanstvenoistraživačkog rada održao bi se u jednom kasnijem terminu nakon što radna grupa izvrši sve potrebne pripreme.

— Predsjedništvo je samo načelno razmotrilo neka pitanja vezana za postupak izbora novog Predsjedništva. Dogovoreno je da se tijekom rujna pripremi poslovnik o izboru članova Predsjedništva, kako bi se na samoj Skupštini izbjegle moguće nejasnoće u postupku kandidiranja i izbora, te da razredi Akademije razmotre i predlože pojedine ili sve članove Uprave, odnosno pojedine članove Predsjedništva. Predsjedništvo će, zatim, u skladu s dosadašnjom praksom, pokušati uskladiti prispjele prijedloge, kako bi se Skupštini predložio što ujednačeniji prijedlog kandidata, vodeći računa o zastupljenosti razreda u Upravi i Predsjedništvu Akademije. U tu svrhu Tajništvo će pripremiti pregled zastupljenosti pojedinih razreda u Upravi i Predsjedništvu u posljednjih pet mandatnih razdoblja.

— Predsjedništvo je uz manje izmjene i dopune utvrdilo prijedlog poslovnika o izboru članova Predsjedništva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti koji će se predložiti na usvajanje Skupštini Akademije.

— Predsjedništvo je odlučilo da se radi donošenja Poslovnika o izboru članova Predsjedništva, te Pravilnika o izboru članova Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, sazove izvanredna Skupština Akademije na dan 19. studenoga, a odmah nakon završetka te Skupštine da započne već zakazana Skupština za izbor novog Predsjedništva Akademije.

— Predsjedništvo je usvojilo Odluku o osnivanju zajedničkog komiteta za ONO i DSZ za Akademiju i radne zajednice Akademije.

— Predsjedništvo je prihvatilo Sporazum o prostorima bivših majstorskih radionica Akademije, u tekstu koji je predložila Akademija likovnih umjetnosti.

— Predsjedništvo je primilo na znanje prijedlog kandidata za članove Predsjedništva u idućem mandatu, i to:

Za predsjednika Akademije svi su razredi predložili akademika J. Sirotkovića, a za glavnog tajnika akademika H. Požara.

Za dva potpredsjednika Akademije predložena su četiri kandidata. Svi su razredi predložili akademika Andru Mohorovičića, a akademika M. Franičevića predložili su I, IV, V, VI, i VII. razred. Akademika B. Kesića predložio je Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju, a akademika N. Škreba Razred za prirodne znanosti.

Za članove Predsjedništva predloženi su akademici Z. Bujas, R. Filipović, B. Kesić V. Stipetić i S. Šulek.

— Razmatrajući neka pitanja vezana uz pripremu skupština za izbor Predsjedništva odnosno novih članova Akademije Predsjedništvo je usvojilo ove stavove:

— na izbornoj skupštini za izbor novog Predsjedništva Akademije, sazvanoj za 19. studenoga 1985. godine, prijedlog kandidata podnijet će i obrazložiti u ime Predsjedništva akademik M. Malez.

— Razredi će odrediti referente i za kandidate za nove članove Akademije koje predlažu institucije izvan Akademije. Referenti će na osnovi obrazloženog prijedloga pripremiti kratak referat o svakom kandidatu. Glasovanje o svim kandidatima za nove članove, bez obzira na to jesu li predloženi od strane razreda ili institucija izvan Akademije, obavilo bi se u Razredu istovremeno na osnovi jedinstvene liste, tako da se glasuje za onoliko kandidata koliko ima slobodnih mjesta.

— Tajništvo Akademije pripremit će obrazac s kojim će se tražiti pismeni pristanak kandidata za izbor za člana Akademije.

— Predsjednštvo je zaključilo da se pristupi izradi plana znanstvenoistraživačke djelatnosti Akademije za razdoblje 1986—1990. Uprava Akademije upoznat će s tim zaključkom razrede i sve jedinice i druga tijela Akademije, tako da se prijedlozi dostave do kraja siječnja 1986. godine, kako bi se plan mogao usvojiti na redovnoj skupštini Akademije krajem ožujka 1986. godine.

— Predsjedništvo je zaključilo da se donošenje definitivne odluke o načinu raspolaganja s dijelom ostavštine i stanom Miroslava Krleže odloži za iduću sjednicu, jer Predsjedništvo još uvijek ne raspolaže prijedlogom Razreda za suvremenu književnost.

U vrlo sadržajnoj raspravi prevladao je stav da bi Akademija mogla i trebala preuzeti brigu oko znanstvenog vođenja i prezentiranja memorijalne je-

dinice posvećene Miroslavu Krleži pod pretpostavkom da se osiguraju potrebna sredstva, ali je izražena rezerva u vezi s prijedlogom da Akademija preuzme staranje i o samoj zgradi.

— Predsjedništvo je razmotrilo prijedloge razreda i utvrdilo kandidate za dopisne članove strane državljane Akademije i kandidaturu Vladimira Preloga za počasnog člana Akademije.

— Predsjedništvo je zaključilo da u povodu 120. obljetnice osnivanja Akademije predloži za odlikovanja i veći broj članova Akademije i samu Akademiju.

— Za petog člana Uprave Akademije Predsjedništvo je izabralo akademika Rudolfa Filipovića.

— Predsjedništvo je zaključilo da će Akademija svečanim skupom koji će se održati u Cavtatu početkom travnja ove godine obilježiti 150. obljetnicu rođenja Baltazara Bogišića.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlozima Razreda za prirodne znanosti u vezi s obilježavanjem stogodišnjice Hrvatskog prirodoslovnog društva.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju da taj Razred bude pokrovitelj znanstvenog skupa u Zadru o doprinosu hrvatske muzikologije i istraživanjima rane glazbe, te skupa u Našicama u povodu obilježavanja godišnjice smrti Dore Pejačević.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da Razred za prirodne znanosti i Razred za medicinske znanosti budu pokrovitelji V. znanstvenog sastanka Sekcije za histokemiju i citokemiju Saveza društava anatoma Jugoslavije. U okviru te točke dnevnog reda akademik A. Mohorovičić, potpredsjednik Akademije, upoznao je Predsjedništvo s pripremama za četiri velika i začajna znanstvena skupa, čije je pokroviteljstvo Predsjedništvo već prije prihvatilo, i to: Savjetovanje o sigurnosti u prometu, Tisuću i sto godina smrti Metodove, Znanstveni skup posvećen 150. obljetnici početka hrvatskog narodnog preporoda, te skup u povodu 100. obljetnice rođenja Račića i Kraljevića.

— Predsjedništvo je zaključilo da obilježavanje 120. obljetnice osnivanja Akademije u proljeće 1986. godine bude u skromnijim okvirima, a da bi se dostojnije obilježila 125. obljetnica rada Akademije.

Razmatrajući moguće sadržaje obilježavanja te značajne obljetnice, Predsjedništvo je ocijenilo da bi središnja manifestacija trebala biti svečana sjednica Akademije na kojoj bi se posebno osvrnulo na razdoblje od proteklih 20 godina, dakle od vremena obilježavanja 100. obljetnice do sada. Što se tiče ostalih popratnih manifestacija, sugerirano je da se organizira izložba izdanja Akademije, zatim da se pripremi popis svih izdanja Akademje od osnivanja do danas, te da se razmotri mogućnost pretiska uvodnog dijela Spomenice koja je bila objelodanjena povodom 100. obljetnice rada Akademije.

Sadržaj i program obilježavanja 120. obljetnice i prijedloge za način obilježavanja 125. obljetnice Akademije podrobnije će utvrdit već prije osnovan Odbor i o tome obavijestiti Predsjedništvo na idućoj sjednici.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da Akademija bude pokrovitelj skupa »Žumberak i Gorjanci u narodnooslobodilačkoj borbi«, čiji je organizator Zajednica spomen-područja Žumberak i Gorjanci.

— Predsjedništvo se suglasilo da Akademija bude pokrovitelj, a Znanstveni savjet za pomorstvo organizator zajedno s Privrednom komorom Zadra znanstvenog skupa »Suvremeno povezivanje Jadrana s kontinentalnom Hrvatskom, Jugoslavijom i Podunavljem s posebnim pogledom na integracijsko povezivanje i mogućnosti Zadra«.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da Akademija bude pokrovitelj skupa »Moslavina u NOB-u i socijalističkoj revoluciji 1941—1945«.

— Predsjedništvo se suglasilo da Akademija bude pokrovitelj znanstvenog skupa »Ekološki problemi suvremenog prometa«.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode da taj Savjet bude organizator savjetovanja pod nazivom »Rijeka Sava — zaštita i korištenje vode«, koje bi se održalo 1987. godine.

— Predsjedništvo se suglasilo da Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti bude pokrovitelj simpozija iz područja molekularnih znanosti, pod uvjetom da prijedlog uputi Institut »Ruđer Bošković«.

— Predsjedništvo je prihvatilo Sporazum o znanstvenoj suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Akademije znanosti Kube. U okviru te točke dnevnog reda akademik D. Rendić-Miočević predložio je, a Predsjedništvo je prihvatilo, da se intenziviraju nastojanja za uspostavljanje organizirane suradnje između naše Akademije i odgovarajućih institucija u Italiji, prije svega s Academia dei Lincei u Rimu i Fondazione »Cini« u Veneciji.

— Predsjedništvo je prihvatilo Program znanstvene suradnje između Jugoslavenske akademije i Mađarske akademije znanosti za razdoblje 1986—1990. godine.

— Predsjedništvo se suglasilo da Razred za medicinske znanosti bude pokrovitelj simpozija »Ihtiopatologija u akvakulturi« i preuzelo pokroviteljstvo Akademije nad simpozijem »Kompjutor na Sveučilištu«.

— Predsjedništvo se suglasilo da dosadašnji Odbor i nadalje vodi potrebne predradnje za osivanje internacionalnog centra za molekulsku genetiku i da prije donošenja definitivne odluke o potrebi osnivanja toga centra, Odbor podastre podatke o potrebnim sredstvima za osnivanje i rad centra s naznakom iz kojih izvora će se sredstva osigurati. Tek nakon toga eventualni osnivači predloženog internacionalnog centra za molekulsku genetiku mogli bi donijeti definitivnu odluku na temelju zajedničkog dogovora.

U raspravi je izneseno i mišljenje da bi bilo korisno dopuste li to materijalne mogućnosti, neke aktivnosti centra razvijati u Splitu, te eventualno i na Rijeci.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti da se Savjetu akademija znanosti i umjetnosti SFRJ predloži osnivanje međuakademijskog odbora za koordinaciju znanstvenoistraživačkog rada razreda i odjela za matematičke, prirodne i tehničke znanosti. Odgovarajući prijedlog bit će upućen Savjetu akademija odmah pošto razred pripremi i dostavi šire obrazloženje svrhe i zadataka toga odbora.

Sjedište odbora utvrdit će se zajedničkim dogovorom predstavnika odgovarajućih razreda svih zainteresiranih akademija.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za medicinske znanosti da se u okviru Razreda osnuje odbor za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju. Zadatak tog odbora bit će koordiniranje djelatnosti u znanstvenom radu na području medicine rada i zdravstvene ekologije.

Razred za medicinske znanosti dostavit će Predsjedništvu Akademije program rada i predračun prihoda i rashoda odbora.

— Predsjedništvo je podržalo inicijativu da se pristupi osnivanju znanstvenog savjeta za promet Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

— Predsjedništvo je za delegate Akademije u Savjetu Radne zajednice Istraživačkog centra imenovalo akademika I. Supičića i izv. članove Lj. Bobana, S. Milkovića i M. Moguša.

— Predsjedništvo je na prijedlog Razreda za društvene znanosti imenovalo i akademika M. Suića (uz već otprije delegiranog akademika A. Mohorovičića) u Odbor Skupštine općine Zadar za rješavanje problema Nina i čuvanja njegovih spomenika.

Predsjedništvo je za voditelja Zavoda za znanstveni rad u Osijeku imenovalo akademika Dušana Čalića.

— Predsjedništvo je za predstavnika Akademije u Međuakademijskom odboru za lijekove (u osnivanju) uz akademika D. Ikića imenovalo i prof. dr. Božidara Vrhovca.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Savjeta Istraživačkog centra i donijelo odluku kojom se produžava trajanje mandata pročelnicima odjela, voditeljima jedinica i ravnatelju Istraživačkog centra do provođenja postupka radi imenovanja novih u skladu s odredbama novog Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

— Predsjedništvo je na prijedlog Uprave za predstavnika Akademije u Komisiju za obavljanje poslova u postupku dodjeljivanja Nagrade AVNOJ-a ponovno delegiralo akademika V. Brajkovića.

— Predsjedništvo je za predstavnika Akademije u izvršni odbor Znanstvenog savjeta za naftu imenovalo izv. člana D. Fleša i članove suradnike V. Kranjca i D. Skoka.

— Za delegata Akademije u Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu Predsjedništvo je imenovalo akademika Mirka Božića.

— Na prijedlog člana suradnika V. Iblera, voditelja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, Predsjedništvo je za zamjenika voditelja tog Zavoda imenovalo dr. Davorina Rudolfa.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju i za voditelja u zamjeni Zavoda za muzikološka istraživanja imenovalo člana suradnika Koraljku Kos.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za medicinske znanosti i za zamjenika predstavnika Akademije u Međuakademijskom odboru za traumatologiju u izvanrednim uvjetima imenovalo člana suradnika Ivu Jelčića.

— Predsjedništvo je za delegata Akademije u Izvršnom odboru Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju imenovalo izv. člana B. Makjanića i člana suradnika F. Brauma.

— Predsjedništvo je za delegata Akademije u Republičkoj konferenciji SSRN Hrvatske izabralo akademika Mirka Vidakovića.

— Predsjedništvo je prihvatilo Završni račun Akademije za 1984. godinu. Predsjedništvo je, također, uz manje dopune i izmjene, te zaključak da se u dogledno vrijeme pripremi cjelovit pregled svih sredstava koja se u Akademiji izdvajaju za znanstvenoistraživački rad, prihvatilo i izvještaj o financijskom poslovanju Akademije za 1984. godinu.

Nadalje, Predsjedništvo je prihvatilo i Financijski plan Akademije za 1985. godinu.

— Predsjedništvo je, uz dopunu da se iz sredstava Akademije osigura iznos od dva milijuna dinara za nastavak radova na saniranju zgrade u Opatičkoj 18, prihvatilo izvještaj o radovima na investicijskom održavanju objekata Akademije u 1984. s prijedlogom raspodjele sredstava u 1985. godini.

Predsjedništvo je također zaključilo da se, nakon razgovora s članovima Akademije koji žive i rade u Splitu, predloži definitivno rješenje budućeg statusa zgrade u kojoj se nalazi Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, vodeći računa o veličini zgrade te mogućim sadržajima koji će se u njoj ostvarivati.

— Predsjedništvo je usvojilo prijedlog raspodjele sredstava za 1985. godinu, za: Osnovni program Akademije, Fond za znanstvenoistraživački rad, međunarodnu i međurepubličku znanstvenu suradnju te djelatnost centara i savjeta Akademije i redovitu izdavačku djelatnost.

Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Akademije da se sredstva za redovitu izdavačku djelatnost raspodjele tako da Razred za društvene znanosti dobije 3 milijuna dinara za svoje i još 1,5 milijuna dinara za publikacije zavoda koji djeluju u okviru toga Razreda, Razred za prirodne znanosti 2 milijuna dinara, Razred za filologiju i Razred za suvremenu književnost po 2,5 milijuna dinara, a svi ostali razredi po 1,5 milijuna dinara.

Ta sredstva odnose se na izdanja koja će biti tiskana i plaćena do polovice 1986. godine; tako da se do polovice cjelokupnog iznosa, tj. do 8,75 milijuna dinara mogu odobravati imprimaturi za izdanja koja će biti plaćena u drugoj polovici iste godine.

— Predsjedništvo je zaključilo da se zasad ne donosi konačna odluka, već da se nastave razgovori s Hotelskim poduzećem »Orebić« radi znatnog skraćenja vremena davanja u dugogodišnji zakup zgrade u Orebiću, vodeći računa i o sudbini Pomorskog muzeja.

MEĐUNARODNA SURADNJA

U godini 1985. međunarodna se suradnja ostvarivala na temelju sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i akademija znanosti odnosno umjetnosti u inozemstvu te na temelju bilateralnih sporazuma između Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i odgovarajućih inozemnih akademija.

Ta suradnja obuhvaća izmjenu znanstvenih radnika i umjetnika, rad na zajedničkim temama i projektima, organiziranje međunarodnih znanstvenih skupova te priređivanje izložbi u zemlji i inozemstvu.

Austrija

Suradnja se odvijala na osnovi Sporazuma, koji je 1981. godine potpisan od strane Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Austrijske akademije znanosti, a vrijedi do ožujka 1986. godine.

U okviru razmjene s Austrijskom akademijom znanosti u Austriji su boravili:

— *prof. dr. Ljubomir Čečuk,* izvanredni član Jugoslavenske akademije, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 23. do 28. V. 1985.

— *dr. Mirko Marković,* voditelj Etnološkog zavoda Jugoslavenske akademije, od 26. V. do 2. VI. 1985.

— *prof. Miroslav Kurelac,* stručni savjetnik, Zavod za povijesne znanosti IC Jugoslavenske akademije, od 15. do 30. IX. 1985.

— *prof. dr. Teodor Wikerhauser,* izvanredni član Jugoslavenske akademije, Veterinarski fakultet, Zagreb, od 13. do 19. X. 1985.

— *prof. dr. Vladimir Majer,* izvanredni član Jugoslavenske akademije, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Zagreb, od 20. do 26. X. 1985.

— *akademik Milan Herak,* od 20. do 26. X. 1985.

— *mr. Snježana Paušek-Baždar,* Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti IC Jugoslavenske akademije, od 11. do 17. XI. 1985.

U SR Hrvatskoj je boravio:

— *dr. Peter Jordan,* Austrijski istočno- i južnoevropski institut, Beč, od 18. do 31. VIII. 1985.

Bugarska

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Bugarske akademije znanosti, koji je potpisan 1979. godine. Tekući zadaci utvrđeni su Problemsko-tematskim planom rada.

U okviru razmjene s Bugarskom akademijom znanosti u SR Hrvatskoj je boravio

— *dr. Vladko Danilov Murdarov,* Institut za bugarski jezik, Sofija, od 20. do 24. XI. 1985. i

— *Evgenija Miceva Kolarska,* Institut za folklor, Sofija, od 18. do 25. XI. 1985.

ČSSR

Suradnja se odvijala na osnovi Sporazuma koji je potpisan 1974. godine od strane Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Čehoslovačke akademije znanosti i Problemsko-tematskog plana rada za razdoblje 1983—1985. godina.

U okviru razmjene s Čehoslovačkom akademijom znanosti u SR Hrvatskoj su boravili:

— *inž. Helena Sovová,* Kemijski institut Čehoslovačke akademije u Pragu, od 13. do 19. II. 1985.

— *dr. Zdenek Frolik,* Čehoslovačka akademija, Prag, od 30. IX. do 5. X. 1985.

— *dr. Miroslav Vobecký,* Čehoslovačka akademija, Prag, od 9. do 12. X. 1985.

— *dr. Ivan Masar,* Slovačka akademija, Bratislava, od 20. do 24. X. 1985.

— *prof. Jan Horecký,* Slovačka akademija, Bratislava, od 20. do 24. X. 1985.

U ČSSR su boravili:

— *dr. Filip Čulo,* Zavod za fiziologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu, od 12. do 16. V. 1985.

— *prof. dr. Dalibor Brozović,* Filozofski fakultet Zadar, od 7. do 14. VI. 1985.

— *prof. dr. Božidar Finka,* Zavod za jezik, Zagreb, od 7. do 14. VI. 1985.

— *dr. Antun Šojat,* Zavod za jezik, Zagreb, od 7. do 14. VI. 1985.

— *mr. Maja Paunović,* Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara IC JAZU, od 19. do 23. VIII. 1985.

— *prof. dr. Vladimir Majer,* RGN fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 26. IX. do 3. X. 1985.

— *dr. Dragutin Pavličević,* Centar za povijesne znanosti, Zagreb, od 3. do 17. XII. 1985.

NR Kina

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ, Kineske akademije društvenih znanosti i Kineske akademije prirodnih znanosti.

U okviru razmjene s Kineskom akademijom znanosti u NR Kini su boravili:

— *akad. Rudolf Filipović,* tajnik Razreda za filološke znanosti Jugoslavenske akademije, od 23. V. do 6. VI. 1985, kao član delegacije Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFR Jugoslavije.

— *dr. Ivo Šlaus,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 2. do 21. VIII. 1985.

Mađarska

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Mađarske akadmije znanosti a prema Programu rada Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Mađarske akademije znanosti za razdoblje 1981—1985. godina.

U okviru razmjene znanstvenih radnika u SR Hrvatskoj su boravili:

—*dr. Pal Bodoer, dr. Janos Janositz,* Tehničko sveučilište, Miskolc, od 28. I. do 3. II. 1985.

— *dr. Janos Mink,* Institut za izotope, Budimpešta, od 25. II do 17. III. 1985.

— *dr. Zsolt Dombradi, dr. Tibor Fenyes,* Institut za nuklearna istraživanja, Debrecen, od 21. do 27. IV. 1985.

— *Laszlo Tokes, Tiborne Kolthay-Kauzler, Klara Lang,* Knjižnica Mađarske akademije znanosti, od 5. do 12. V. 1985.

— *Tomas Földi,* Ekonomski institut Mađarske akademije znanosti, od 19. do 25. V. 1985.

— *Margit Osvay*, Institut za izotope, Budimpešta, od 27. V. do 3. VI. 1985.

— *Andras Kovacs, Laszlo Falvi*, Institut za izotope, Budimpešta, od 3. do 8. VI. 1985.

— *Veronika Bocskai, Halmos Karoly, Zoltan Toth, Andras Vari*, Akademski istraživački centar za ispitivanje istočne i srednje Evrope, Budimpešta, od 5. do 12. VI. 1985.

— *Jozsef Tardos*, zamjenik voditelja Odjela za međunarodnu suradnju Mađarske akademije znanosti, *Annamaria Fürst*, referent za međunarodnu suradnju Mađarske akademije znanosti, od 16. do 18. VI. 1985.

— *Peter Pal Szabo*, Centralni institut za fizička istraživanja, Budimpešta, od 18. do 20. VII. 1985.

— *Maria Kiss*, Etnografski institut, Budimpešta, od 1. do 7. VII. 1985.

— *Farkas Jozsef, György Kalman*, Institut za znanost o književnosti, Budimpešta, od 2. do 14. IX. 1985.

— *Pal Apai*, Centralni institut za fizička istraživanja, Budimpešta, od 9. do 15. IX. 1985.

— *Karoly Rozsa*, Centralni institut za fizička istraživanja, Budimpešta, od 26. IX. do 3. X. 1985.

— *Katalin Kamaras, Andras Janossy, György Kriza, Gyula Hutiray, György Mihaly*, Centralni institut za fizička istraživanja, Budimpešta, od 30. IX. do 6. X. 1985.

— *Imre Olsvai*, Muzikološki institut, Budimpešta, od 4. do 17. XI. 1985.

— *Istvan Monok*, Institut za znanost o književnosti, Budimpešta, od 10. do 17. XI. 1985.

U Mađarskoj su boravili:

— *dr. Zlatko Meić, dr. Goran Baranović*, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 17. IV. do 8. V. 1985.

— *prof. dr. Stanko Bilinski*, izvanredni član Jugoslavenske akademije, od 13. do 18. V. 1985.

— *dr. Ivan Erceg*, znanstveni savjetnik u Zavodu za povijesne znanosti IC Jugoslavenske akademije, od 27. V. do 10. VI. 1985.

— *mr. Zdravko Blažeković*, Zavod za muzikološka istraživanja IC Jugoslavenske akademije, od 16. do 30. VI. 1985.

— *dr. Goran Pichler*, Institut za fiziku Sveučilišta, Zagreb, od 7. do 12. VII. 1985.

— *dr. Maria Ranogajec*, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 5. do 15. VIII. 1985.

— *dr. Igor Dvornik, dr. Branko Vekić, dr. Maria Ranogajec*, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 20. do 28. X. 1985.

— *dr. Vesna Čulinović-Konstantinović*, Zavod za znanstveni rad Jugoslavenske akademije, Split, od 5. do 17. X. 1985.

— *prof. Ljerka Filaković*, upraviteljica Knjižnice Jugoslavenske akademije, od 20. do 26. X. 1985.

— *dr. Džemana Korenika*, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 2. do 8. XII. 1985.

— *dr. Zorica Rajković*, Zavod za istraživanje folklora, Zagreb, od 11. do 16. XI. 1985.

— *akad. Andre Mohorovičić,* potpredsjednik Jugoslavenske akademije, *Slobodan Kaštela,* tajnik i *Ranka Knežević,* referent za međunarodnu suradnju, od 3. do 6. XI. 1985.

Njemačka Demokratska Republika

Akademija umjetnosti DDR

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Akademije umjetnosti DDR, a prema Programu rada Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Akademije umjetnosti DDR za razdoblje 1984—1986. godina.

U okviru razmjene s Akademijom umjetnosti DDR u SR Hrvatskoj su boravili:

— *Gerhard Wohlgemuth, Christian Loitsch,* Odjel za glazbu Akademije umjetnosti DDR, Berlin, od 20. do 26. IV. 1985.

— *Ingeborg Zimmermann,* Odjel likovnih umjetnosti, Berlin, od 30. IX. do 9. X. 1985.

— *Renata Gugisch,* Odjel likovnih umjetnosti, Berlin, od 30. IX. do 9. X. 1985.

— *Manfred Kern,* Odjel likovnih umjetnosti, Berlin, od 19. do 24. XI. 1985.

Akademija znanosti DDR

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Akademije znanosti DDR, dok su konkretni zadaci utvrđeni Problemsko-tematskim planom do 1985. godine.

U okviru razmjene s Akademijom znanosti DDR, u SR Hrvatskoj su boravili:

— *dr. Burkhard Böttger,* Centralni institut za povijest starog vijeka i arheologiju, Berlin, od 12. do 14. V. 1985.

— *dr. N. Schösser,* Akademija znanosti DDR, Berlin, od 28. V. do 1. VI. 1985.

Poljska

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Poljske akademije znanosti, a prema Problemsko-tematskom planu za razdoblje 1983—1985. godina.

U okviru razmjene s Poljskom akademijom znanosti u SR Hrvatskoj je boravio:

— *Wladimierz Bojarski,* Institut za fundamentalna tehnološka istraživanja, Warszawa, od 24. IX. do 1. X. 1985.

U Poljskoj je boravio:

— *Slobodan Kaštela,* tajnik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, od 22. do 28. X. 1985, potpisivanje Protokola o znanstvenoj suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Poljske akademije znanosti.

SSSR

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Akademije znanosti SSSR, prema Problemskom planu za razdoblje 1981—1985. godina.

U okviru razmjene znanstvenih radnika u SR Hrvatskoj su boravili:

— *prof. dr. Oleg A. Dziza,* Ekonomski institut svjetskog socijalističkog sistema, Moskva, od 11. II. do 13. II. 1985.

— *prof. dr. Ljudmila Tjagunjenko,* Institut za privredu svjetskog socijalističkog sistema, Moskva, od 26. II. do 4. III. 1985.

— *prof. dr Otto Lacis,* Institut za privredu svjetskog socijalističkog sistema, Moskva, od 26. II. do 4. III. 1985.

— *dr. Alla Josifovna Bagmut,* Akademija znanosti SSSR, Moskva, od 19. XI. do 25. XI. 1985.

— *dr. Irina Avdeeva,* Institut za ekonomiku svjetskog socijalističkog sistema, Moskva, od 27. do 31. X. 1985.

U SSSR su boravili:

— *dr. Čedomil Lucu,* Centar za istraživanje mora, Rovinj.

— *prof. dr. Dalibor Brozović,* Filozofski fakultet, Zadar, od 9. do 31. X. 1985.

— *prof. dr. Božidar Finka,* Zavod za jezik, Zagreb, od 15. do 26. X. 1985.

— *dr. Antun Šojat,* Zavod za jezik, Zagreb, od 15. do 26. X. 1985.

— *dr. Stjepan Zdunić,* Ekonomski institut, Zagreb, od 21. X. do 4. XI. 1985.

— *dr. Zvonimir Baletić,* Ekonomski institut, Zagreb, od 21. X. do 4. XI. 1985.

Sjedinjene Američke Države

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademja znanosti i umjetnosti SFRJ i Nacionalne akademije znanosti u Washingtonu.

U okviru razmjene s Nacionalnom akademijom u SR Hrvatskoj su boravili:

— *Linda Bennett,* Sveučilište George Washington, od 23. V. do 29. X. 1985.

— *Philip Keehn,* Kemijski odjel Brandeis sveučilišta, Waltham, od 10. VI. do 4. VII. 1985.

U Sjedinjenim Američkim Državama su boravili:

— *prof. dr. Krista Kostial, prof. dr. Marko Šarić, prof. dr. Čedomil Lucu,* kao predstavnici Jugoslavenske akademije na znanstvenom skupu pod nazivom »Selektivni aspekti izloženosti teškim metalima«, od 29. IV. do 5. V. 1985.

— *prof. dr. Olga Šarc-Lahodny,* Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Zagreb, od 15. VII. do 5. VIII. 1985.

— *Mira Lenardić,* Ekonomski institut, Zagreb, od 3. do 24. X. 1985.

— *akademik Ivan Supek,* predstojnik Zavoda za filozofiju znanosti i mir IC Jugoslavenske akademije, od 29. X. do 19. XI. 1985.

— *prof. dr. Ksenofont Ilakovac,* izvanredni član Jugoslavenske akademije, Fizički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Zagreb, od 30. XI. do 14. XII. 1985.

Velika Britanija

Britanska akademija, London

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Britanske akademije u Londonu, a u okviru kvote razmjene znanstvenih radnika od 9 tjedana.

U Velikoj Britaniji su boravili:

— *Ljerka Mintas-Hodak,* Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva, IC Jugoslavenske akademije, od 18. do 31. III. 1985.

— *mr. Jasmina Lelas,* Zavod za filozofiju znanosti i mir IC Jugoslavenske akademije, Zagreb, od 15. II. do 1. III. 1985.

— *dr. Ivan Erceg,* Zavod za povijesne znanosti IC Jugoslavenske akademije, Zagreb, od 5. do 26. XI. 1985.

Kraljevsko društvo, London

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Kraljevskog društva u Londonu, a u okviru kvote razmjene znanstvenih radnika u trajanju od 12 tjedana.

U SR Hrvatskoj su boravili:

— *prof. dr. Geoffry Eglinton,* Sveučilište u Bristolu, Engleska, od 16. do 18. VI. 1985.

U Velikoj Britaniji su boravili:

— *dr. Dubravko Tadić,* Zavod za teorijsku fiziku PMF, Zagreb, od 8. do 29. XI. 1985.

— *dr. Dragan Dekaris,* Imunološki institut, Zagreb, od 29. IX. do 13. X 1985.

TERMINOLOŠKI ODBOR

U 1985. godini Terminološki odbor Jugoslavenske akademije djelovao je u ovom sastavu: akad. K. Balenović, akad. Z. Bujas, akad. S. Forenbacher, akad. H. Iveković, akad. A. Mohorovičić, akad. V. Niče, akad. J. Roglić, izv. član T. Beritić, izv. član S. Bilinski, izv. član R. Bogišić, izv. član D. Brozović, izv. član A. Flaker, izv. član K. Ilakovac, izv. član J. Krmpotić-Nemanić, izv. član V. Matković (predsjednik), izv. član E. Pusić (potpredsjednik), član suradnik S. Babić (tajnik), član suradnik E. Pallua, prof. dr. M. Lukenda, prof. dr. I. Pranjković, prof. dr. A. Stamać.

Tijekom 1985. godine održane su dvije sjednice Terminološkog odbora 17. travnja i 6. studenoga. Prikupljene su ponude za izradu ovih terminoloških rječnika: Rječnik kemije i kemijske tehnologije, Rječnik polimerske tehnologije i inženjerstva, Rječnik književnoznanstvenog nazivlja, Rječnik mjerenja i mjeriteljstva, Rječnik hrvatskog biološkog nazivlja, Rječnik arhitektonskog i urbanističkog nazivlja. Za svaki su od tih rječnika određena dva re-

cenzenta, jedan iz Razreda za filologiju, a drugi iz razreda odgovarajuće struke. Oni će na temelju uzorka od 10 stranica dati mišljenje o podobnosti daljeg rada na rječniku.

Terminološki je odbor u suradnji s Razredom za filologiju i Međunarodnom komisijom za lingvističku terminologiju organizirao Znanstveni skup o jezičnim i stručnim pitanjima terminologije koji se održao 21. i 22. studenoga u palači Jugoslavenske akademije. Na skupu je pročitano petnaest referata podijeljenih u četiri tematske grupe:

I. Opća terminološka problematika: Ján Horecký, Bratislava, Teoretické problémy terminológie; Vladko Danailov Murdarov, Sofija, Terminoobrazuvane i slovoobrazuvane; Dalibor Brozović, Zadar, Terminologija i jezik, terminologija i narod, terminologija i znanost; Vladimir Anić, Zagreb, Kultura književnog jezika i terminologije u uzročno-posljedičnim odnosima; Marko Lukenda, Mile Mamić, Zagreb, Internacionalizmi i problem determinologizacije.

II. Semantika i semantičko nazivlje: Alla Josifovna Bagmut, Kijev, Ukrainьka terminologija semantiki rečennja; Janez Dular, Ljubljana, Pomenoslovno izrazje v slovenščini; Ante Stamać, Zagreb, Semantička piramida u oblikovanju sadržaja književnoznanstvenog naziva.

III. Organizirani terminološki rad u pojedinim zemljama: Božo Vidoeski, Skoplje, Terminološki rad u Makedoniji; Janez Batis, Ljubljana, Terminološko delo na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti; Ivan Masár, Bratislava, Terminologická práca na Slovensku.

IV. Konkretna terminološka problematika i terminološki rječnici: Hrvoje Iveković, Zagreb, Rječnik kemije i kemijske tehnologije; Elena Georgieva, Sofija, Diahronno-sinhronen rečnik na Bьlgarskata gramatična terminologija; Vinko Friščić, Zagreb, O hrvatskom nazivlju u imunologiji; István Nyomárkay, Budimpešta, O hrvatskoj državnopravnoj terminologiji u drugoj polovici 19. stoljeća. Također su iznesena priopćenja o radu terminološke banke podataka u Energoinvestu (J. Brđanović, Sarajevo) i o planovima za koordinaciju terminološke aktivnosti u Jugoslaviji (M. Isaković, Beograd).

Nakon skupa održano je zasjedanje Međunarodne komisije za lingvističku terminologiju. Skupu je prisustvovalo šest znanstvenika iz inozemstva i veći broj znanstvenika iz Jugoslavije. Referati s ovog skupa bit će objavljeni u zborniku.

Od 1. srpnja 1985. na poslovima Terminološkog odbora zaposlena je asistentica Milica Mihaljević.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBORI

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA REPERTORIJ SREDNJOVJEKOVNIH HISTORIJSKIH IZVORA

Međuakademijski odbor za Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora pri Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, nastavio je ostvarivati zadatke predviđene planom rada na pripremanju međunarodnog i nacionalnog izdanja tog priručnika.

1. Međunarodni repertorij

Za nedavno izašli V. svezak međunarodnog repertorija, Fontes Gi-H, Romae 1983 (1985), pp. I—XIX, 621 str. učinjene su nadopune. Izvršena je obrada dijela izvora za VI. svezak tog repertorija (izvori s početnim slovima »I-J-K«) posebno za pisce Kuripečić, Benedikt; Klimantović, Šimun; Kotruljević, Benko; Kožičić-Benja, Šimun; Joannes de Plano Carpini, Johannes de Marchia. Obavljeno je njihovo redigiranje a dijelom i radovi na pokusnim otiscima u skladu sa zahtjevima Izvršnog komiteta i Centralne redakcije u Rimu. Prikupljani su i obrađivani podaci za ostale izvore alfabetskim redom.

Tajnik Međuakademijskog odbora prof. M. Kurelac sudjelovao je na sastanku Izvršnog odbora i Centralne redakcije Repertorija u Rimu i obavio radove u Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, na tekstovima koji se pripremaju za tisak (25—31. X. 1985).

2. Nacionalni repertorij

Nastavljeno je prikupljanje podataka i obrada priloga za:

a) zbirke izvora i priručnika za izvore srednjega vijeka,

b) pojedine izvore i grupe izvora (posebno hagiografski izvori i pisci 14—15. st. Ivan Stojković, Ivan Vitez, Martin de Segonia, Nikola Modruški, Koriolan Ćipiko, Juraj Šišgorić),

c) opise arhivskih i bibliotečnih fondova u kojima se čuvaju rukopisi izvora srednjega vijeka.

Obavljeni su znanstvenoistraživački radovi u arhivima i bibliotekama u zemlji i inozemstvu i znanstvena suradnja sa stručnjacima za pojedine skupine i vrste izvora.

Obavljena je koordinacija rada suradnika, unifikacija tekstova, veza s nadležnim forumima i institucijama u zemlji i inozemstvu, te redoviti poslovi tajništva Odbora. Održavana je redovita veza s Centralnom redakcijom Repertorija u Rimu.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA ONOMASTIKU

Međuakademijski odbor za onomastiku djeluje preko svojih republičkih i pokrajinskih onomastičkih odbora koji rade pri svojim akademijama.

U god. 1985. Odbor je održao dva sastanka, i to:

1. Godišnji sastanak Međuakademijskog odbora za onomastiku u Zagrebu 31. I. 1985.

Na tom sastanku podneseni su i prihvaćeni izvještaji o radu na onomastici u svim republičkim i pokrajinskim odborima.

Iz izvještaja vidljivo je da je u protekloj godini izvršen golem posao. Odbor pri Srpskoj akademiji nauka i umetnosti proveo je opsežna terenska istraživanja od 625 dana u 150 sela i skupio preko 40.000 toponimijskih podataka. Taj odbor izdao je 5. knjigu »Onomatoloških priloga«.

Odbor pri Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti nastavio je ispis povijesne onomastičke građe za Povijesni toponomastički rječnik Hrvat-

ske, izdao 11. knjigu »Onomastica jugoslavica«, a neki njegovi članovi sudjelovali su s referatima na domaćim i inozemnim onomastičkim skupovima.

Odbor pri Slovenskoj akademiji znanosti in umetnosti obrađuje onomastičku građu 16. stoljeća. U tisku je knjiga Krajevna imena Slovenije i knjiga Unazadni rječnik slovenskih prezimena.

Odbor u Institutu za makedonski jazik izradio je Rječnik imena naseljenih mjesta SR Makedonije i nastavlja rad na Rječniku prezimena kod Makedonaca.

Odbor pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti nastavio je skupljanje terenske toponimijske građe i obrađuje onime iz Ljetopisa popa Dukljanina.

Odbor pri Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine nastavlja terenski rad, a u god. 1985. objelodanio je Zbornik radova V. jugoslovenske onomastičke konferencije.

Pokrajinski odbori tek su konstituirani i započinju svoju onomastičku djelatnost.

U vezi sa standardizacijom imena i njihova upisa na specijalke i druge karte Međuakademijski odbor smatra da taj posao ne bi trebalo prepustiti republičkim geodetskim upravama, zavodima za kartografiju itd. bez udjela onomastičara lingvista, te je ponudio svoju suradnju. Toponimi su važni jezični podaci, spomenici materijalne i duhovne kulture narodâ i nose važne jezične i izvanjezične obavijesti, te ih treba vjerodostojno zapisati i interpretirati.

2. Na izvanrednom sastanku održanom u Donjem Milanovcu, za vrijeme VI. jugoslavenske onomastičke konferencije, Odbor je razmatrao rad te konferencije i donio zaključak da se iduća, VII. jugoslavenska onomastička konferencija održi na Kosovu u organizaciji Onomastičkog odbora pri Akademiji nauka i umetnosti Kosova. Utvrđena je također tematika te konferencije, koja nosi dvije teme a) Tipologija i struktura vlastitih imena i b) Socioonomastika. Zaključeno je također da se ta tematika podrobno razradi u okviru Kosovskog onomastičkog odbora uz pomoć Međuakademijskog odbora za onomastiku.

Međuakademijski odbor za onomastiku povezao se, prema zaključku Savjeta akademija SFRJ, s Međunarodnom komisijom za slavensku onomastiku (Kraków) i s Onomastičkim odborom i upravom Vojvođanske akademije nauka i umetnosti (Novi Sad) u vezi s održavanjem Međunarodne onomastičke konferencije god. 1987. u Novom Sadu o tematici: »Metoda poredbenog istraživanja slavenske toponomastike«.

U vezi s tiskanjem Retrospektivne onomastičke bibliografije na prijedlog Razreda za filološke znanosti Jugoslavenske akademije predsjednik Odbora M. Moguš obratio se republičkim onomastičkim odborima i dobio od njih suglasnost da se ta bibliografija objavi kao zajedničko djelo u okviru Međuakademijskog odbora za onomastiku, a predloženu participaciju doznačit će svi odbori.

Izašao je iz tiska Zbornik materijala s V. jugoslavenske onomastičke konferencije održane u Mostaru 1983. godine.

VI. jugoslavenska onomastička konferencija održana je ove godine u listopadu u Donjem Milanovcu u organizaciji Onomastičkog odbora pri Srp-

skoj akademiji. Ta je konferencija bila uzorno organizirana. Na njoj je bilo preko 120 sudionika i podneseno oko 60 referata. Referati su skupljeni i u idućoj godini predviđa se da će biti tiskani u posebnom zborniku.

Međuakademijski odbor za onomastiku obavio je i mnoge druge tekuće poslove iz djelokruga svojega rada i pokazao doista raznovrsnu i korisnu djelatnost u okviru onomastičkoga rada u Jugoslaviji.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA LEKSIKOGRAFIJU

Crnogorska akademija nauka i umjetnosti imenovala je za svog predstavnika u Međuakademijski odbor za leksikografiju mr. Mata Pižuricu, pa su sada u njemu zastupljene sve akademije. Prema planu rada i zadacima preuzetim na osnivačkoj sjednici Međuakademijskog odbora za leksikografiju 8. studenoga 1984. izvršeni su svi dogovori u vezi s održavanjem III. jugoslavenske konferencije o leksikografiji. Predviđeno je da se ta konferencija održi u četvrtom tromjesečju 1986. godine u Sarajevu u organizaciji Međuakademijskog odbora za leksikografiju i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Tema konferencije i suradnja članova svih akademija odredit će se na sastanku Odbora krajem ove godine.

Prikupljene su informacije o Evropskom društvu za leksikografiju (EUROLEX) i utvrđene mogućnosti da se Odbor učlani u to društvo i da s njim surađuje.

Kako bi se realizirala dužnost Odbora da informira svoje članove i ostale zainteresirane, razmatrana je mogućnost pokretanja »Bulletina« koji bi izlazio jednom godišnje. Izrađen je nacrt njegova sadržaja i izviđene su mogućnosti financiranja.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE UTJECAJA NACIONALNIH POKRETA U JUŽNOSLAVENSKIM ZEMLJAMA NA GLAZBU U 19. STOLJEĆU

U godini 1985. Međuakademijski odbor za proučavanje utjecaja nacionalnih pokreta u južnoslavenskim zemljama na glazbu u 19 stoljeću započeo je rad u okviru zadataka koji su postavljeni na I. sjednici Odbora 21. studenoga 1984. godine:

1. Idejno i estetičko područje: političke prilike, ideja o nacionalnoj umjetnosti u političkim tekstovima, proglasima, programima, novinskom tisku, umjetničkoj književnosti, estetičkim raspravama i ostalim oblicima pisane riječi;

2. Glazbena praksa: odraz ideja o nacionalnoj umjetnosti u glazbenoj praksi (repertoar, tiskane muzikalije, arhivska građa);

3. Stvaralaštvo: odraz ideja o nacionalnom stilu u stvaralaštvu jugoslavenskih naroda. Uloga narodne glazbene umjetnosti u stvaranju umjetničke glazbe;

4. Kontakti: veze, poticaji, utjecaji i sinhrona kretanja kod južnoslavenskih naroda i unutar šireg međunarodnog konteksta.

Do smrti, 25. srpnja 1985. godine, predsjednik Odbora bio je prof. Ladislav Šaban, a novi predsjednik bit će izabran na idućoj sjednici.

Članovi Odbora sastajali su se u 1985. godini pojedinačno u Zagrebu, Ljubljani i Beogradu.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE UZROKA I POSLJEDICA II. SVJETSKOG RATA

Međuakademijski odbor za proučavanje uzroka i posljedica II. svjetskog rata nije se u toku 1985. godine sastajao, ali je aktivno djelovao na razmatranju priprema i prijedloga za organizaciju znanstvenih skupova, između ostalog, u povodu proslave 50. obljetnice sudjelovanja Jugoslavena u internacionalnim brigadama u španjolskom građanskom ratu, te proslave 50. obljetnice jugoslavenske revolucije.

Rad Međuakademijskog odbora otežava situacija u vezi s financiranjem znanstvenih skupova. Plan rada Međuakademijskog odbora bit će prilagođen financijskim prilikama.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE POLOŽAJA ZNANOSTI I PROBLEMA U ZNANOSTI

Međuakademijski odbor za proučavanje položaja znanosti i problema u znanosti nije se u protekloj godini sastajao, već su povećane pojedine konzultacije i izmijenjene informacije o djelatnosti na tom području raznih odbora Akademije i drugih akademija.

Rezultat je te djelatnosti prijedlog da svi razredi Jugoslavenske akademije u Međuakademijski odbor delegiraju po jednog člana, a isto tako i svi odbori i savjeti koji se već bave problemima znanosti. Na taj način bi se udio u Međuakademijskom projektu bitno ojačao i mogao svrsishodnije djelovati.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE

U 1985. godini odvijala se suradnja s Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine radi organizacije savjetovanja »Problemi zaštite endema u živom svijetu Jugoslavije«, koji će se održati u Sarajevu u 1986. godini. Razmatran je problem i doneseni su zaključci u vezi s potapanjem kanjona rijeke Tare. Zaključci su proslijeđeni Savjetu akademija znanosti i umjetnosti SFRJ.

Na posebnom sastanku razmatran je i prihvaćen prijedlog da se godine 1987. održi savjetovanje »Rijeka Sava — Zaštita i korištenje voda«. Formirana je uža radna grupa, razrađena je koncepcija savjetovanja, dogovorene su teme plenarnih referata i zatražena sredstva za organizaciju skupa.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA BIOLOŠKE PREPARATE

Međuakademijski odbor za biološke preparate održao je u 1985. godini dva sastanka i to: 23. i 24. svibnja u Cetinju i 3. i 4. listopada u Struzi. Na sastan-

ku u Cetinju raspravljano je o kontroli cjepiva protiv morbila, odnosno laboratorijskom ispitivanju toga cjepiva.

Nastavljen je rad na jugoslavenskom projektu: »Istraživanje i eliminacija morbila. Laboratorijska i epidemiološka istraživanja«, te je podnesen referat na temu: »Novo na području virusnih vakcina«.

Područje aktivnosti Međuakademijskog odbora na području morbila je prvenstveno laboratorijsko ispitivanje titra, stabilnost prevakcinalnog i postvakcinalnog imunog statusa i efikasnost cjepiva.

Na sastanku u Struzi nastavljeno je razmatranje problematike vezane uz morbile, te je stavljeno na dnevni red ispitivanje titra infektivnog virusa u cjepivu, ispitivanje četverostrukog povišenja titra antitijela u serumu djece 6 tjedana nakon cijepljenja, epidemiološki podaci o efikasnosti cjepiva u toku epidemije prema Weekly epidemiological Record, WHO, No 18, 1985., may, 133—140. Također je raspravljano o cjepivu protiv hripavca (epidemiološki podaci, laboratorijska ispitivanja cjepiva, te epidemiološki podaci o efikasnosti cjepiva).

Na temelju ukupno razmatrane problematike na oba sastanka, članovi Odbora usvojili su ove preporuke:

— potrebno je razjasniti velike razlike visine titra živog virusa u jednoj dozi cjepiva protiv morbila između Zavoda za kontrolu i ispitivanje imunobioloških preparata u Zagrebu i Zavoda za kontrolu u Ljubljani i Beogradu,

— preporučuje se usvojiti tehniku ispitivanja titra cjepiva prema preporukama WHO navedenim u WHO BLG/UNDP/82. U titracije uključiti i referens virus;

— preporučuje se da titar svake serije cjepiva protiv morbila ne bude niži od 4 $\log_{10}$,

— potrebno je riješiti pitanje transporta cjepiva, odnosno ispitati funkcioniranje tzv. hladnog lanca;

— preporučuje se da se terenska evaluacija efikasnosti cjepiva protiv morbila na osnovi epidemioloških podataka obavlja prema: Expanded programme on immunization, Field evaluation of vaccine efficacy, Weekly epidemiological Record WHO No 18, 1985., may, 133—140;

— preporučuje se prikupiti više podataka o četverostrukoj serokonverziji iza primjene cjepiva, a isto tako i o efikasnosti cjepiva na osnovi epidemioloških podataka;

— preporučuje se proizvođaču da priređuje veće serije cjepiva protiv morbila. Manji broj većih serija cjepiva olakšao bi laboratorijska i terenska ispitivanja cjepiva;

— preporučuje se razmotriti definiciju morbila. Prema WHO definiciji definicija morbila je generalizirani osip $\geqq$ 3 dana trajanja; temperatura $\geqq$ 38 °C i jedan od slijedćih simptoma: kašalj, hunjavica ili konjunktivitis;

— preporučuje se nastaviti dosadašnji program cijepljenja protiv morbila, a udarnu fazu programa eliminacije autohtonih morbila odgoditi dok se ne utvrdi da cjepivo (3 konsekutivne serije) ne daju najmanje u 95% cijepljene djece četverostruku serokonverziju i dok ne utvrdi na osnovi epidemioloških podataka 95% efikasnost cjepiva prema Expanded programme on immunization.

— Na sastanku WHO — Evropskog regionalnog ureda u prosincu 1984. godine donesen je zaključak da se odmah započne eliminacijom morbila u Evropi. Eliminacija morbila završila bi se 1990. ili 1995. god. ovisno o mogućnostima zdravstvene službe pojedinih evropskih zemalja. Ovaj zaključak obvezuje i Jugoslaviju kao člana WHO. U vezi s tom obvezom o redukciji i eradikaciji morbila utvrđen je i usvojen konačan tekst projekta »Program eliminacije autohtonih morbila u Jugoslaviji do 1990. godine«, koji je razmatran na svim prethodnim sastancima Odbora. Preporučeno je da se on što prije usvoji od nadležnih organa.

Upozoreno je da su prema preporukama WHO, sve zemlje regija do kraja 1985. godine obvezne imenovati osobe i institucije odgovorne za provođenje programa.

U vezi s hripavcem preporučuje se raširiti bakteriološku dijagnostiku što će omogućiti više podataka o zaštitnoj vrijednosti cjepiva kod bakteriološki i klinički utvrđenih slučajeva hripavca. Epidemiološko ispitivanje vrijednosti cjepiva protiv hripavca obavljati prema istim principima navedenim za ispitivanje vrijednosti cjepiva protiv morbila.

Osim već spomenutih cjepiva Odbor smatra potrebnim da se pristupi ispitivanju cjepiva protiv varićele, cjepiva protiv citomegalovirusa, monoklonskih antitijela u terapiji kolorektalnih tumora.

Pri Međuakademijskom odboru za biološke preparate djeluju Radne grupe za biološke preparate u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani, koje su u toku 1985. godine održale pet sastanaka. Pri istom Odboru djeluje Sekcija za interferon, koja je 17. i 18. prosinca 1985. održala u palači Jugoslavenske akademije sastanak na temu: »Interferon u liječenju raka«.

U okviru Međuakademijskog odbora radi i Radna grupa za standardizaciju bioloških preparata (alergena). Prvi sastanak Radne grupe održan je u veljači 1985. godine, s dnevnim redom: Standardizacija sastava i imunološke potencije imunodijagnostičkih i imunoterapijskih pripravaka aeroalergena (pelud).

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA STANJE I PROBLEME MEDICINSKIH ZNANOSTI

Međuakademijski odbor za stanje i probleme medicinskih znanosti održao je sastanak u Zagrebu dana 25. lipnja 1985. godine s dnevnim redom u kojem je podneseno nekoliko referata:

1. Neki međunarodni indikatori znanstvenog rada primijenjeni na stanje biomedicinskih znanosti u nas;

2. Vrednovanje medicinskih časopisa iz Jugoslavije trima neovisnim metodama;

3. Evaluacija znanstvenog rada u medicini (2 referata);

4. Uvjeti i postupci usvajanja projekata i tema iz medicinskih znanosti, koje će SIZ za nauku SAP Vojvodine financirati u idućem srednjoročnom razdoblju.

Na sastanku je raspravljano pitanje evaluacije znanstvenog rada u medicini, posebno s obzirom na to da se Jugoslavija sa svojom znanstvenomedicinskom produkcijom na milijun stanovnika nalazi na začelju evropske ljestvice. Izneseni referati i diskusija poslužit će kao osnova za pripremu dokumenta koji će se raspraviti na idućem sastanku Odbora u godini 1986.

MEĐUAKADEMIJSKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE MALIGNIH TUMORA GLAVE I VRATA I CENTRALNOG ŽIVČANOG SUSTAVA

U 1985. godini Odbor je radio na sređivanju rukopisa sa simpozija o kompleksnim problemima kranijskih živaca u kliničkoj onkologiji, koji je simpozij bio održan u Dubrovniku 1984. godine u organizaciji Razreda za medicinske znanosti Jugoslavenske akademije. Kako se radilo o opsežnoj građi, bilo je potrebno rukopise selekcionirati i prirediti ih za tisak u »Radu« Akademije. Svi su radovi potpuno priređeni za objavljivanje i predani u tisak te se očekuje da će u najskorije vrijeme, najvjerojatnije u siječnju ili veljači 1986., biti objelodanjeni.

Članovi Odbora iz Razreda za medicinske znanosti Jugoslavenske akademije također su uložili mnogo napora da se registar za rak SR Hrvatske sredi i ponovo ažurira i da se obradi sva građa koja je od 1976. praktički bila potpuno zakočena u obradi godišnjih izvještaja. Pronađena su financijska sredstva i u zajednici Republičkog zavoda za zaštitu zdravlja, Lige Hrvatske za borbu protiv raka i Zajednice zdravstva SR Hrvatske pokrenuta je široka akcija koja je rezultirala uspjehom. Napravljeni su kompjutorski programi i registar za rak SR Hrvatske obrađen je kompjutorski po godištima, odnosno sva zaostala građa registra tako je obrađena da će tijekom 1986. god. biti tiskana po godinama od 1976. do 1982. godine.

MEĐUAKADEMIJSKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA KEMIJSKE I PRIMJENJENE KEMIJSKE ZNANOSTI

Članovi Odbora su sudjelovali u organizaciji IX. jugoslavenskog simpozija o elektrokemiji, koji je održan u Dubrovniku, 3—7. lipnja 1985. Organizator je bilo Srpsko hemijsko društvo, Beograd, uz suradnju s članovima Zavoda za istraživanje korozije i za desalinaciju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije, Dubrovnik. Na simpoziju je održano 5 plenarnih predavanja, a rad se odvijao u nekoliko radnih sekcija: 1. elektrodika, elektrokataliza i elektroliti, 2. korozija i elektrokemijska obrada površina, 3. elektrokemijski izvori električne energije, 4. elektrokemija poluvodiča i oksida i materijali u mikroelektronici, 5. elektroanalitika i mjerne tehnike, 6. depozicija i otapanje metala, 7. elektrokemijsko inženjerstvo. Referirano je 139 radova.

Donesen je zaključak da se X. jugoslavenski simpozij o elektrokemiji održi 1987. u organizaciji Društva elektrokemičara iz Crne Gore. Zaključak je u skladu s prihvaćenim načelom rotacije, dogovorenim u Uniji kemijskih društava Jugoslavije.

MEĐURAZREDNI ODBOR ZA BIOTEHNOLOGIJU

Međurazredni odbor za biotehnologiju održao je sastanak 3. lipnja 1985. godine. Na sastanku je preporučeno da Odbor razvija aktivnost na području medicine i da se izvidi mogućnost financiranja istraživačkog programa od strane Samoupravne interesne zajednice za znanstveni rad SRH i Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Članovi Međurazrednog odbora su izvanredni članovi Jugoslavenske akademije A. Kaštelan, S. Milković, Z. Devidé, M. Proštenik, član suradnik V. Škarić i akad. D. Ikić.

SLUŽBA ZA ZAŠTITU I ODRŽAVANJE IMOVINE I KULTURNIH DOBARA

Na građevinske, instalacijske i obrtničke radove investicijskog održavanja zgrada u 1985. godini odrazio se vrlo visok rast cijena na tržištu. Neki zahvati stajali su više no što je godišnjim planom bilo predviđeno, dok se neki radovi, gdje je očekivani udio drugih sufinancijera izostao, nisu izvršili. Zbog toga došlo je do manjeg odstupanja od prihvaćenog godišnjeg plana.

Pregled izvršenih radova i zahvata tijekom 1985. godine:

1. *Zrinski trg 11*

Na temelju vrlo pažljivo i studiozno provedenih analiza i recenzija izrađen je statički proračun za sanaciju objekta u antiseizmičkom smislu, kao i potrebni prateći projekti uz taj zahvat, kojima je obuhvaćeno dovršenje obnove pokrova i električne instalacije te protupožarne mjere u vezi sa statičkom sanacijom. Izvedeni su potrebni manji zahvati na uređenju i opremi prostorija Knjižnice i Strossmayerove galerije. Uz djelomično sudjelovanje RSIZ-a kulture utrošeno je, odnosno angažirano 4,700.000 din.

2. *Opatička 18*

Nastavljena je sukcesivna zaštita objekta od vlage započeta 1984. godine, te je dovršena vanjska vertikalna hidroizolacija podrumskog zida. U sjevernom podrumskom krilu provedena je i horizontalna hidroizolacija zidova i podova. Paralelno s tim na temelju programa završen je idejni projekt sanacije objekta i restauracije Ilirske dvorane, a u toku je razrada kompletnog arhitektonsko građevinskog i restauratorskog elaborata, te prikupljanje dozvola. Uz sufinanciranje Skupštine grada Zagreba, USIZ-a kulture grada Zagreba, RZZR SR Hrvatske — utrošeno je do sada 10,605.000 din.

3. *Strossmayerov trg 2*

U zgradu je uvedena instalacija etažnog centralnog grijanja na zemni plin i s tim u vezi izvedeni najnužniji građevinski radovi na sanaciji dimnjaka i prostorija. Za spomenute radove u prostorijama kojima se koristi Jugoslavenska akademija utrošeno je oko 8,700.000 din.

4. *Medvedgradska 2*

Zbog nedostatka znatnijih sredstava potrebnih za veće zahvate na sanaciji trošnih objekata Gliptoteke ove su godine uređeni glavno stubište, prostorije

bivšeg stana i uredske prostorije. Radi se na konačnom raščišćavanju drvenog spremišta skulptura. Na radove je utrošeno oko 2,100.000 din.

5. *I. G. Kovačića 37*

Budući da se nisu mogla osigurati sva potrebna sredstva od SIZ-ova, Akademija je vlastitim sredstvima prišla obnovi pokrova na dijelu zgrade, pa su u toku radovi na glavnom kosom krovu na što će se utrošiti oko 6,500.000 din.

6. *Split — Palača Milesi*

Na zgradi su postavljeni reperi za mjerenje slijeganja, obnovljena je balustrada na balkonima koja je djelomično pala, popravljena je terasa i oličena vanjska stolarija. Za temeljitiji popravak stolarije nije bilo sredstava.

7. *Rijeka — Braće Šupak 5*

Nakon mnogo godina prostorije Zavoda za povijesne znanosti obojene su i oličena je stolarija. Radovi su stajali 1,130.000 din.

8. *Trsteno — ljetnikovac Gučetić*

Na prostorijama Uprave izvedeni su novi prozori uz cijenu od 260.000 din.

Prema tome za ove glavne nabrojene zahvate, osim kojih je na brojnim objektima Akademije bilo i mnogo manjih popravaka i opremanja radnih i skladišnih prostora, utrošeno je sveukupno 35,260.000 din.

I. RAZRED
ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za društvene znanosti imao je krajem 1985. godine 8 redovnih, 6 izvanrednih, 22 dopisna člana (11 iz SFRJ i 11 inozemnih članova) i 11 članova suradnika.

Redovni članovi: Vladislav Brajković, Dušan Čalić, Duje Rendić-Miočević, Eugen Pusić, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić i Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Vladimir Bayer, Ljubo Boban, Aleksandar Goldštajn, Ivo Perišin, Hodimir Sirotković i Dragovan Šepić.

Dopisni članovi: Mihajlo Apostolski, Suzanne Bastid, Alojz Benac, Luigi Bernabò-Brea, Đurđe Bošković, Vaso Čubrilović, Branislav Đurđev, Zlatko Herkov, Dragoslav Janković, Leonid Vasiljevič Kantorovič, Miladin Korać, Radomir Lukić, Gunnar Myrdal, Massimo Pallottino, Herbert A. Simon, Friedrich Schachermeyr, Tomislav Janko Šagi-Bunić, Angelo Tamborra, Ian Tinbergen, Haroldo Vallâdao, Hermann Vetters i Fran Zwitter.

Članovi suradnici: Josip Adamček, Dušan Bilandžić, Ivan Erceg, Vladimir Ibler, Danilo Klen, Emilio Pallua, Berislav Perić, Branko Stancl, Siniša Triva, Dragomir Vojnić i Josip Županov.

Pod kraj 1985. godine preminuli su: izv. član Ivo Vinski, dopisni član Berislav Blagojević i član suradnik Bernard Stulli. U toku godine preminuo je dopisni član Richard Pittioni — Beč.

Tajnik Razreda je akademik *Duje Rendić-Miočević,* a zamjenik tajnika izv. član *Hodimir Sirotković.* Do Skupštine Akademije, održane 19. XI. 1985, zamjenik tajnika bio je izv. član *Ivo Vinski.*

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

U 1985. godini Razred je održao 8 redovitih i jednu izvanrednu sjednicu.

Članovi Razreda su na sjednicama raspravljali o pitanjima iz područja znanstvenih djelatnosti koje Razred pokriva (arheologija, ekonomske znanosti, filozofija, politologija, povijest, pravo i sociologija). Proveden je izborni

postupak za redovne, izvanredne i dopisne članove, te članove suradnike koji će se birati na izbornoj Skupštini u 1986. godini te za članove Predsjedništva izabranim na Skupštini održanoj 19. studenoga 1985. Na istoj Skupštini Vladimir Stipetić izabran je, na prijedlog Razreda, za člana Predsjedništva Jugoslavenske akademije.

Za tajnika Razreda u idućem četverogodišnjem razdoblju izabran je dosadašnji tajnik Duje Rendić-Miočević, a za zamjenika tajnika Hodimir Sirotković.

Na izvanrednoj sjednici Razreda održanoj 4. siječnja 1985, kojoj su prisustvovali i članovi suradnici, raspravljalo se o nacrtu novog Statuta Akademije. Rasprava je bila koncentrirana ponajviše na neka, za Razred kao i za samu Akademiju temeljna pitanja, pa je tako bilo riječi oko ograničavanja reizbora članova Predsjedništva, o broju članova u pojedinim razredima, o prijedlogu za proširenje broja članova Uprave i o potrebi (kao i modalitetima) kontinuiteta u Predsjedništvu i dr.

Akademici Vladislav Brajković, Duje Rendić-Miočević, Vladimir Stipetić i član suradnik Ivan Erceg predloženi su za dodjelu odlikovanja u povodu proslave 120. obljetnice Jugoslavenske Akademije.

Republičku nagradu za životno djelo dobio je akad. Eugen Pusić za rad u području pravnih znanosti.

Republičku nagradu »Božidar Adžija« dobili su članovi suradnici Branko Štancl, za rad u području poljoprivrednih znanosti; Siniša Triva, za istaknuto znanstveno djelo u području društvenih znanosti (za knjigu: Građansko parnično procesno pravo, Zagreb 1983).

Akad. Eugen Pusić dobio je i nagradu »Službenog lista SFRJ« za najbolje djelo iz područja pravnih znanosti.

Članu suradniku Berislavu Periću Sveučilište u Zagrebu dodijelilo je povelju s plaketom za doprinos znanstvenoistraživačkom radu.

Dajući prijedloge i mišljenja iz područja svoje znanstvene djelatnosti, Razred je surađivao s mnogim institucijama uključujući i one izvan Akademije.

— Održan je konzultativni sastanak historičara članova Razreda, suradnika Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu i drugih zainteresiranih historičara (Arhiv Hrvatske, Filozofski fakultet) u vezi s eventualnim daljim izlaženjem edicije Codex diplomaticus;

— Razred je podržao inicijativu Aleksandra Goldštajna u vezi s pokretanjem godišnjaka o pravu vanjske trgovine. Godišnjak bi bio znanstvena edicija pogodna ne samo za znanstveno izlaganje nego i od izravne koristi i pomoći administrativnoj, sudskoj i poslovnoj praksi. Osim toga, godišnjak bi poslužio i stranom čitaocu kao izvor informacija o ovom pravnom području. U uredički odbor predloženi su, uz Aleksandra Goldštajna, Vladislav Brajković, Vladimir Ibler i još dvojica suradnika s Pravnog fakulteta. Financijska sredstva trebali bi osigurati odgovarajući SIZ-ovi i suradnja s jednim izdavačkim poduzećem, koje bi bilo i nakladnik i sufinancijer.

— Razred se suglasio da bude suorganizator postdiplomskog tečaja iz međunarodnog prava i međunarodnih odnosa (voditelj prof. Vladimir Đuro Degan), koji bi se održavao u okviru djelatnosti Interuniverzitetskog Centra za postdiplomske studije u Dubrovniku.

— Članovi Razreda razmotrili su i suglasili se s prijedlogom akad. Milutina Garašanina (Srpska akademija nauka i umetnosti) da staranje o Međuakademijskom odboru za Limes preuzme Srpska akademija nauka i umetnosti.

Razred je također predlagao oblike suradnje s akademijama znanosti u zemlji i inozemstvu. Predloženo je da se ostvari odnosno intenzivira suradnja s Austrijskom akademijom na području historijskodemografskih istraživanja (razmjena znanstvenih radnika).

— Razmotreno je pitanje suradnje sa Školom za slavenske i istočnoevropske studije u Londonu na temi »Stvaraoci mnjenja u anglo-jugoslavenskim odnosima prije prvog svjetskog rata.« Razred ovu inicijativu podržava i predlaže da se u daljem kontekstu utvrde modaliteti praktičkog sprovođenja spomenute inicijative.

Održan je sastanak urednika razrednih izdanja na kojemu su sredstva za izdavačku djelatnost Razreda u 1985. raspodijeljena ovako: »Rad«, knj. XXII, Razreda za društvene znanosti 1,200.000 din; »Starine« 1,200.000 din; »Građa za gospodarsku povijest« 150.000 din; »Arheološki radovi i rasprave«, knj. X, 250.000 din. Iznos od 300.000 din. dodijeljen je svakoj od slijedećih publikacija zavoda IC koji djeluju u okviru Razreda: »Anali« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, »Radovi« Zavoda za povijesne znanosti u Zadru, »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu, časopis »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« i zbornik »Problemi sjevernog jadrana«;

Prihvaćen je prijedlog da se proširi uredništvo edicije Suvremeni ekonomski problemi: uz Dušana Čalića, koji je glavni urednik, u uredništvo su izabrani još Jakov Sirotković i Vladimir Stipetić.

Članovi Razreda sudjelovali su u međurazrednoj, međuakademijskoj i međunarodnoj suradnji, pa su tako njegovi delegati birani u razne odbore, savjete, komisije i slično:

— Predrag Vranicki predložen je, osim već izabranih predstavnika Akademije, u Programski odbor XIII. znanstvenog skupa »Susreti na dragom kamenu«;

— Dragomir Vojnić izabran je za predstavnika Razreda u Međuakademijskom odboru za proučavnje ekonomski nedovoljno razvijenih republika i Pokrajine Kosovo pri Akademiji nauka i umetnosti Kosova.

— Vladimir Bayer izabran je u Radnu grupu koja će razraditi materijale i prijedloge za plenum posvećen stanju i ulozi znanstvenoistraživačke djelatnosti.

Razred je preko svojih članova, izabranih za pročelnike odjela i voditelje zavoda koji djeluju u okviru Odjela za društvene znanosti IC Akademije (po stručnom i znanstvenom radu vezanih s Razredom), tijekom 1985. koordinirao sav znanstvenoistraživački rad u tim ustanovama (jedinicama). Razred je recenzirao rukopise i za njihove edicije tražio imprimatur, provodio izborni postupak za voditelje i u vezi s novim radnim mjestima, s prijelazom u znanstvena i viša znanstvena zvanja radnika zaposlenih u tim zavodima. Tako je:

— Dušan Čalić izabran za voditelja Zavoda za znanstveni rad IC Akademije u Osijeku,

— Ivo Perić imenovan za zamjenika voditelja Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku (na mjesto Josipa Luetića koji je otišao u mirovinu),

— Josip Barbarić izabran u zvanje višeg znanstvenog suradnika u Zavodu za povijesne znanosti u Zagrebu,

— Ante Gulin izabran u zvanje znanstvenog suradnika u Zavodu za povijesne znanosti u Zagrebu.

Iz sredstava Fonda za znanstvenoistraživački rad, namijenjena članovima koji nisu u radnom odnosu (umirovljenici) odobrena su sredstva za ove teme: »Ispitivanje dugoročnog privrednog razvoja Jugoslavije« (I. Vinski); »Razvitak narodne vlasti 1944—1945, s posebnim težištem na djelovanje ZAVNOH-a u tom razdoblju« (H. Sirotković); »Samoupravljanje kao permanentna revolucija« (P. Vranicki); »Povijesni razvoj procesa dokazivanja u krivičnom postupku u Hrvatskoj« (V. Bayer); »Istra u razdoblju talijanske okupacije 1915—1918« (D. Šepić); »Francuska i jugoslavensko pitanje 1914—1915« (D. Šepić); »Dokumenti o međunarodnim vezama Jugoslavenskog odbora 1914—1918« (D. Šepić); »Prikupljanje i stručno-znanstvena obrada antičkih literarnih izvora koji se odnose na našu zemlju« (M. Suić); »Epigrafski izvori za političku, gospodarsku i kulturnu povijest Ilira« (D. Rendić-Miočević).

U okviru Osnovnog programa Akademije u 1985. odobrena su sredstva za rad na projektima: »Povijest Istre« (D. Šepić); »Povijest Dubrovačke Republike« (V. Stipetić); »Povijest Dalmacije« (M. Suić); »Naselja i kulture prethistorijskog i ranoantičkog razdoblja na srednjem i sjevernom Jadranu (D. Rendić-Miočević); »Grčki natpisi starijeg razdoblja na području istočnog Jadrana« (D. Rendić-Miočević); »Staro kršćanstvo u ruralnim ambijentima na našem Primorju« (M. Suić); Pripremni radovi oko planirane edicije »Odabrani radovi F. Bulića«.

Prihvaćeni rukopisi na sjednicama Razreda

1. sjednica 16. siječnja 1985.

— *Stjepan Sršan,* Popis, procjena i premjer vukovarskog vlastelinstva, izvršen po komorskom kontrapisaru Sprengenskleeu 1722. godine u skladu carsko-kraljevske nagodbe koji je odložen u osječki komorski arhiv, za »Anale« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Vladimir Stipetić,* Agrarno-ekonomske poruke u djelima Matije Antuna Reljkovića, za Zbornik radova sa znanstvenog skupa u povodu 250. obljetnice rođenja A. M. Reljkovića, autorecenzija.

2. sjednica 6. ožujka 1985.

— *Ivo Mažuran,* Ulomak nadgrobnog spomenika iz 15. st. nađen u Osijeku za »Anale« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent Duje Rendić-Miočević.

— *Mirjana Matijević-Sokol,* Toma Arciđakon i crkvena organizacija u Saloni, za »Zbornik« za povijesne znanosti u Zagrebu, recenzent Mate Suić.

— *Mate Suić,* Arentatana quaedam (crtice iz povijesti ranosrednjovjekovnih Neretvana), za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, autorecenzija.

3. sjednica 10. travnja 1985.

— *Anđelka Krejačić,* Komparacija otvora i lukova od izvornog i novog materijala na spomenicima kulture u Slavoniji, za »Anale« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent Andre Mohorovičić, (VII. razred).

— *Kornelija Minichreiter,* Dio turskog Osijeka na prostoru Križanićevog trga u svjetlu arheoloških nalaza, za »Anale« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent Andre Mohorovičić (VII. razred).

— *Alice Wertheimer-Baletić,* Stanovništvo Baranje u razdoblju 1857—1981. godine, za zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Marijan Maticka,* Agrarna reforma i kolonizacija u Baranji 1945—1948. godine, za zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Vanek Šiftar,* Sezonski delavci iz Slovenije na Belju leta 1946, za Zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Milan Bižić,* Razvoj proizvodnje na Belju s aspekta opće narodne obrane i društvene samozaštite, za zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Dušan Čalić.

— *Nada Lazić,* Okupacija Baranje i narodnooslobodilački pokret 1941—1945, za zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Dušan Čalić.

— *Mirko Bošković,* Baranja u NOB-u od proljeća 1944. do oslobođenja, za zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Dušan Čalić.

— *Mira Kolar-Dimitrijević,* Položaj radništva na Belju u međuratnom razdoblju, za zbornik »Tri stoljeća Belja«, recenzent Ljubo Boban.

— *Stjepan Krasić,* Stjepan Gradić — život i djelo, za »Djela« Akademije, recenzent Duje Rendić-Miočević.

Rukopisi prihvaćeni za tisak u »Zborniku« Zavoda za ekonomska istraživanja IC Akademije, recenzent Jakov Sirotković:

— *Božidar Cerović,* Analiza namenske raspodele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora privrede SFRJ 1971—1982.

— *Velimir Zeković,* Analiza sekundarne raspodele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora jugoslavenske privrede u periodu 1971—1982.

— *Pero Jurković,* Analiza ekonomskog položaja društvenih djelatnosti u razdoblju od 1977. do 1982.

— *Vojan Konvalinka,* Metodološka objašnjenja dokumentacione osnove za analizu ekonomskog položaja privrednih grupacija SFRJ 1971—1982.

Rukopisi prihvaćeni za tisak u zborniku Savjetovanja »Potrebe i interes Slavonije i Baranje za bolje prometno povezivanje Podunavlja s Jadranom«, recenzent Vladislav Brajković:

— *P. Petrović,* Prijedlozi poboljšanja pravnog režima plovidbe Savom, Dravom i Dunavom radi razvoja međunarodnog prometa,

— *N. Buljan,* Izgradnja prometnog koridora Podunavlje—Jadran u strategiji dugoročnog razvoja Slavonije i Baranje,

— *Z. Bauer, I. Kamber i M. Mauher,* Prometni tokovi na području Slavonije i Baranje i značenje pojedinih prometnih pravaca,

— *L. Zobundžija,* Perspektiva unapređivanja prometa u smjeru Panonija—Jadran,

— *Z. Aržek,* Prijedlozi za dovođenje rječnog prometa u ravnopravni ekonomski položaj u odnosu na druge vidove prometa,

— *O. Drnjevic,* Mogućnost i pravci razvoja srednjodalmatinskih luka u odnosu na izvozno—uvozne potrebe Slavonije i Baranje,

— *A. Jelčić,* Prijevozne mogućnosti i uvjeti povezivanja slavonsko-baranjske regije s Jadranom na transportnom pravcu Podunavlje — Šamac — Kardeljevo.

4. sjednica 12. lipnja 1985.

— *Nenad Moačanin,* Ludwig Steindorff, Die dalmatinische Städte im 12. Jahrhundert, Köln — Wien 1984, za »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu, recenzent Danilo Klen.

— Bilten »Pravo i društvo«, vol. 4. 1983/84, recenzent Vladislav Brajković, (skupna recenzija priloga).

— *Stjepan Sršan,* Vodoopskrba Osijeka do 1945. godine, za »Anale« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent Vladimir Stipetić.

Rukopisi prihvaćeni za tisak u zborniku »Tri stoljeća Belja«:

— *S. Juriša,* Agrarna politika i problemi socijalističkog preobražaja sela u Baranji 1945—1953, recenzent Vladimir Stipetić.

— *I. Mandić, I. Guljaš,* Zaposlenost i zapošljavanje u poljoprivrednoindustrijskom kombinatu »Belje« od 1948 do 1984. god., recenzent Dušan Čalić.

— *M. Polić,* Sistem informiranja »Belja«, recenzent Dušan Čalić.

— *Ž. Kovačević,* Međuovisnost razvoja OOUR-a i zadovoljavanja stambenih potreba (na primjeru »Belja«), recenzent Ivo Vinski.

— *M. Brinzej, D. Marijanović,* Konji na Belju kroz tri stoljeća, recenzent Branko Štancl.

— 8 referata stručnjaka iz Mađarske, recenzent Igor Karaman, surecenzent Vladimir Stipetić.

5. sjednica 10. srpnja 1985.

— *Tomislav Raukar,* Srednjovjekovni Brač na razmeđu društva, za Zbornik radova znanstvenog skupa o Povaljskoj listini, recenzent Mate Suić.

— Časopis »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja«, br. 105—106/1985 (skupna recenzija priloga), recenzent Vladislav Brajković.

— *Ante Gulin,* Srednjovjekovni čazmanski kaptol i njegovi pečati, za »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu, recenzent Zlatko Herkov.

Rukopisi prihvaćeni za tisak u zborniku »Tri stoljeća Belja«:

— *Miljko Trifunović,* Poljoprivredno dobro »Belje« i njegov udio u svjetskoj privredi, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Zvonimir Jelinović,* Historijski aspekti razvoja prometa na području Baranje, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Nikola Vrdoljak, Ivan Knežević i Josip Čusak,* Proizvodnja mlijeka na Belju, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Stanko Novaković,* Državno dobro Belje 1918—1941, recenzent Hodimir Sirotković.

— *Šandor Mesaroš,* Radnički pokret u Baranji do 1918. god., recenzent Ljubo Boban.

7. sjednica 6. studenog 1985.

— *Anica Kisić,* Nalaz potonulog trgovačkog broda iz početka IV. st. u uvali Sobra na Mljetu, za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent Duje Rendić-Miočević.

— *Tihomira Stepinac-Fabijanić,* Paleoetnološka istraživanja kamenih poljskih kućica okruglog tlorisa u Istri, za zbornik »Problemi sjevernog Jadrana«, recenzent Mirko Marković.

— *Josip Luetić,* Iz međunarodnog brodarstva i nautičko-komercijalne djelatnosti Mljećana i brodova s Mljeta za vrijeme Dubrovačke Republike, za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent Vladislav Brajković.

— *Ilija Mitić,* Organizacija kopnene i pomorske obrane Dubrovačke države — Republike od stjecanja nezavisnosti 1358. g. do dolaska Francuza 1806. g. za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent Vladislav Brajković.

— *Miroslav Bertoša,* Neki podaci o krijumčarenju (i uzgoju) duhana u Istri u XVIII. st., za zbornik »Problemi sjevernog Jadrana«, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Stjepan Krivošić,* Stanovništvo Dubrovnika i demografske promjene u prošlosti, za jednu od edicija Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent Vladimir Stipetić.

Ovi rukopisi prihvaćeni su za zbornik »Tri stoljeća Belja«:

— *Milorad Govedarica,* Metodologija izbora proizvodnog programa u livnicama sivog lima, recenzent Dušan Čalić.

— *Đoko Ivanović,* Baranja u NOR-u i revoluciji — oktobar 1944 — april 1945, recenzent Dušan Čalić.

— *Angelina Vojvodić, Lazar Bertić,* Tito među nama, recenzent Dušan Čalić.

— *Rudolf Emert,* Remont i održavanje poljoprivrednih strojeva, recenzent Dušan Čalić.

— *Boško Lečić,* Komasacija zemljišta kao osnovni uvjet za suvremenu i racionalnu poljoprivrednu proizvodnju, recenzent Branko Štancl.

— *Ivan Završki, Antun Petričević,* Proizvodnja goveđeg mesa, recenzent Branko Štancl.

— Skupina autora, Strukturalna analiza sredstava, izvora sredstava i rezultata poslovanja »Belja« u razdoblju 1948—1984. god., recenzent Ivo Vinski.

— *Zdenka Šimončić-Bobetko,* Agrarna reforma i kolonizacija na području Baranje u međuratnom razdoblju (1919—1941) god., recenzent Vladimir Stipetić.

— *Dušan Jeličić,* Utjecaj »Belja« na specifičnosti razvoja naselja u Baranji, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Vladimir Stipetić,* Agrarno-ekonomski okviri razvitka poljoprivrede Baranje i »Belja« u minula tri stoljeća, autoreferat.

— *Vojislav Vučković,* Pravni položaj »Belja«, recenzent Eugen Pusić.

8. sjednica 18. prosinca 1985.

— *Gordan Družić i Marko Škreb,* Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u stjecanju dohotka u društvenom sektoru privrede u periodu 1971—1982. godine, za »Radove« Zavoda za ekonomska istraživanja Jugoslavenske akademije, recenzent Jakov Sirotković.

Mirko Marković, Prilog poznavanju djela objavljenih u zagrebačkoj tiskari Pavla Rittera Vitezovića, za »Starine«, recenzent Josip Adamček.

— *Ante Gulin,* Genealoška studija i izvori o obitelji Rattkay (1400—1973), za »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu, recenzent Josip Adamček.

Ovi rukopisi prihvaćeni su za zbornik »Tri stoljeća Belja«:

— *Josip Špoljarić,* Organizacija i djelovanje dobra »Belje« od oslobođenja do 1953. godine, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Alfred Polonji, Mijo Nuskern i Željko Zagvozda,* PIK »Belje« u funkciji razvoja poljoprivredne proizvodnje u Baranji od 1945. do 1948. godine, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Igor Karaman,* Osnovna obilježja imanja »Belje« i »Darda« u sastavu kasnofeudalnih/kapitalističkih zemljoposjeda na baranjsko-slavonskom tlu do 1918. godine, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Igor Karaman,* Ekonomsko-socijalni sastav seljaštva i seoskih naselja na kasnofeudalnim vlastelinstvima baranjskog trokuta. (Od terezijanske urbarijalne regulacije 1767. do ukidanja feudalnih odnosa 1848—1849), recenzent Vladimir Stipetić.

— *Andrija Bognar,* Prirodne osobine Baranje, recenzent Vladimir Stipetić.

— *Vladimir Leko,* Opće privredne prilike u Baranji 1918—1985, recenzent Jakov Sirotković.

— *Ivan Musa,* Razvoj tehničkih sustava za obradu tla i njihova primjena u poljoprivredi »Belja«, recenzent Branko Štancl.

— *Milan Bobera,* Prerada grožđa i proizvodnja vina, recenzent Branko Štancl.

— *Ivan Grgurek, Žarko Kovačević* Proizvodnja grožđa, recenzent Branko Štancl.

— *Boško Lečić,* Zemljišne površine »Belja«, recenzent Branko Štancl.

— *Sandor Troszt,* Radni žetoni posjeda Belje, recenzent Igor Karaman, surecenzent Vladimir Stipetić.

— *A. Grubor, P. Živković,* Obrazovanje na »Belju« i obrazovna struktura zaposlenih, recenzent Hodimir Sirotković.

Edicije u tisku

— »Rad« Razreda za društvene znanosti, knj. 24,
— »Problemi sjevernog Jadrana« zbornik Zavoda za povijesne i društvene znanosti IC Akademije u Rijeci, sv. 6,
— »Anali« Zavoda za povijesne znanosti IC Akademije u Dubrovniku, sv. XXII,
— »Adriatica Maritima« Zavoda za povijesne znanosti u Zadru, sv. V,
— Spomenica preminulim akademicima (Stjepan Gunjača),
— Spomenica preminulim akademicima (Vladimir Bakarić),
— *Stjepan Krasić,* Stjepan Gradić (1613—1618) — život i djelo,
— *R. Radičević — Ž. Muljačić,* Beno Kotruljević: O trgovini i savršenu trgovcu.

Edicije kojih je urednikovanje završeno (spremne za tisak):

— »Arheološki radovi i rasprave«, sv. 10,
— Spomenica preminulim akademicima (Natko Katičić).

Odbori i radne grupe Razreda

Djelatnost Razreda odvijala se preko njegovih odbora i radnih grupa:
— Odbor za istraživanja demografske povijesti stanovništva na teritoriju SR Hrvatske (predsjednik V. Stipetić),
— Odbor za izdavanje sabranih djela Nikole Vita Gučetića i Frana Petrića (predsjednik P. Vranicki),
— Odbor za znanstvenu problematiku saomupravljanja (predsjednik E. Pusić),
— Odbor za izradu Rječnika hrvatskog pravnog i upravnog nazivlja od početka XIX. stoljeća do danas (voditelji: E. Pusić, E. Paliua),
— Radna grupa »Pravo i društvo« — temeljna istraživanja (koordinatori: E. Pusić — V. Bayer).

Edicije objavljene tijekom 1985. godine

1. »Rad« Razreda za društvene znanosti, sv. XXIII, knj. 410, 240 str. Glavni i odgovorni urednik: Eugen Pusić; urednički odbor: E. Pusić, D. Rendić-Miočević, J. Sirotković, D. Šepić.
2. »Suvremeni ekonomski problemi«, knj. 7, 94 str. Urednik: Dušan Čalić.
3. »Pravo i društvo«, Bulletin br. 4 (1983—1984), 135 str. Urednici: E. Pusić, I. Padjen.
4. »Kadrovi u samoupravljanju društvenim poslovima«, »Radovi« Odbora za znanstvenu problematiku samoupravljanja, sv. 3, 115 str. Urednik: E. Pusić.

Edicije zavodâ, koji djeluju pod stručnim i znanstvenim nadzorom Razreda objavljene tijekom 1985:

1. »Anali« Zavoda za povijesne znanosti IC Akademije u Dubrovniku, sv. 21, VII, 298 str. Glavni i odgovorni urednik: Vladimir Stipetić; urednički odbor: V. Stipetić, P. Vranicki, I Perić.

2. »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti IC Akademije u Zagrebu, vol. 13, 274 str. Urednik: Ljubo Boban; uredništvo: Lj. Boban, I. Erceg, I. Karaman, M. Kurelac, H. Sirotković, J. Stipišić.

3. »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« časopis Zavoda za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva IC Akademije, br. 101—102, 436 str.; br. 103—104, 176 str.; br. 105—106, 207 str. Glavni i odgovorni urednik: Vladislav Brajković.

Svečani skupovi

Razred je sudjelovao u organizaciji ovih svečanih skupova u Akademiji:

— Svečani skup u povodu 150. obljetnice rođenja Baltazara Bogišića, koji je održan 11. svibnja 1985. u Cavtatu. Brigu o organizaciji znanstvenog djela Skupa preuzeo je Razred, a na Skupu su govorili akad. Jakov Sirotković, akad. Cvito Fisković (VII. razred), izv. član Hodimir Sirotković i izv. član Rafo Bogišić (VI. razred). Tom prigodom otvorena je u Cavtatu izložba »Dal matinski grafičari 16. st.« iz grafičke zbirke Baltazara Bogišića.

— Svečana sjednica Jugoslavenske akademije u povodu 40. godišnjice oslobođenja Jugoslavije i Zagreba. Na sjednici je izv. član Ljubo Boban održao referat »U povodu 40. godišnjice oslobođenja«.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Svoje izvještaje o radu izvan Akademije dostavili su ovi redovni, izvanredni i dopisni članovi, te članovi suradnici:

Eugen Pusić objavio je: Upravni sistem, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1985, 886 str.; Pogovor knjizi *H. Jacoby*, Birokratizacija svijeta, Globus, Zagreb 1985, 40 str.; Kriza pravnog sistema, u knjizi: *J. Županov, V. Rus, J. Jerovšek*, Kriza i izlasci, Globus, Zagreb 1985, 40 str.; The Future of the Welfare State — Yugoslavia, u knjizi: The Future of the Welfare State, University of California Press, Berkeley 1985, 60 str.; Kako do boljih kadrova u upravi, *Naša zakonitost*, 7, 1985, 30 str.; Odgovornost kao sredstvo društvene regulacije, *Odgovornost*, 1, Beograd 1985, 30 str.

U toku je njegov istraživački rad: »Razvoj komunalnog sistema grad Zagreb« — normativna regulacija u društvu.

Duje Rendić-Miočević objavio je: Ad Polyb. XXVIII 8, 9, (Festschrift für Artur Betz — Römische Geschichte. Altertumskunde und Epigraphik, Wien 1985, 507—517; M. Pompeius Silvanus, Statthalter der Provinz Dalmatiens, in einer neugefundenen salonitanischen Bauinschrift; Festschrift für Herman Vetters — Lebendige Altertumswissenschaft, Wien 1985, 151—154; O jednom posebnom tipu u ranokršćanskom crkvenom graditeljstvu noričko-iliričkog područja (i na njemačkome: Zu einem besonderen Typus frühcristlicher Sakralbauten auf norisch-illyrischem Gebiet), Kulturhistorische und archäologische Probleme des Südostalpenraumes in der Spätantike — Arbeitsgemeinschaft Alpe-Adria, Wien — Graz-Köln 1985, 113—118, odnosno 119—126); Uz jedan prijedlog za novu kronologiju Balejevih emisija, *Numizmatičke vi-*

jesti, XXVIII/39, Zagreb 1985, 3—11; Novi prilozi pitanju Rhedon — emisija lješke kovnice, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. ser, sv. XVIII, Zagreb 1985, 45—56.

Nastavak istraživanja (arheološka iskopavanja) ilirsko-rimskog grada Ridera *(municipium Riditarum)* i rad na monografiji o tom antičkom lokalitetu. Završni rad na obradi antičkih metričkih natpisa istočnojadranskog područja (pred objavljivanjem) i nastavak rada na zborniku grčkih natpisa iz Dalmacije (također završna faza). Priprema građe za zbornik izvora epigrafske građe o prošlosti Ilira.

Sudjelovao (s predavanjem) na znanstvenom skupu u Zadru, posvećenu liburnsko-histarskim odnosima.

Jakov Sirotković objavio je knjige: Proširena reprodukcija i metode analize, 319 str; Sistem planiranja u Jugoslaviji, 345 str; Teorija razvoja i osnove ekonomike Jugoslavije, 330 str; Privredni sistem i ekonomska politika Jugoslavije, 426 str; Znanost i politika, 214 str. Sve knjige izdao je »Informator«, Zagreb 1985.

Radi na temi »Ekonomska politika Jugoslavije« u sklopu projekta »Teorija i politika ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske«.

Izabran za dopisnog člana Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

Vladimir Stipetić objavio je: Produkciona funkcija jugoslavenske poljoprivrede i izvodi za dugoročnu politiku poljoprivrednog razvoja (s magistrom Štefanom Bojncom), objavljeno u zborniku »Strategija dugoročnog društveno-ekonomskog razvoja jugoslavenskog samoupravnog društva«, Kragujevac 1985, 149—163; Pismenost i razvoj (jedno stoljeće u eliminaciji nepismenosti na teritoriji SR Hrvatske: 1880—1981), *Naše teme*, god. XXVIII, broj 11 1984, 2455—2489; Šest teza o agrarnim teškoćama socijalističkih zemalja na sadašnjoj etapi njihova privredna razvoja, *Glasnik poljoprivredne proizvodnje, prerade i plasmana*, god. XXXIV, broj 5, Beograd 1985, 13—19.

U toku je istraživački rad na području demografske povijesti stanovništva na teritoriju Hrvatske i Jugoslavije. (Priprema knjigu radova s tog područja.)

Izabran je za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti.

Mate Suić objavio je: Prilog tumačenju natpisa kraljice Jelene, *Starohrvatska prosvjeta*, III. ser., sv. 14, Split 1984, 15—39; Antička povijest Rijeke »Povijest Rijeke«, Izdavački centar Rijeka; Mursensia quaedam, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, ser. 3, sv. XVIII, Zagreb 1985, 57—69; N. Cambi, Don Frane Bulić, u »F. Bulić«, Split 1985, (recenzija), *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, god. XVII, br. 1, Zagreb 1985, 33—35.

Nastavak terenskih istraživanja stare Varvarije (Bribir). Obrada sinteze hrvatske povijesti — antika. Koordinator je projekta »Povijest Dalmacije«.

Predrag Vranicki objavio je: Samoupravljanje kao permanentna revolucija, Zagreb 1985, 190 str.; Socijalizam na pragu XXI. stoljeća, Forum 1985, 20 str.

U toku je rad na problematici filozofije historije za djelo koje će po svoj prilici imati naslov »Uvod u filozofiju historije«.

Vladimir Bayer objavio je: Zakon o krivičnom postupku. Bilješke i komentar. Međunarodni ugovori o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i

izručenju, Informator, Zagreb 1985, 432 str.; Jedan proces crkvene inkvizicije u Šibeniku 1443. godine, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 1, Zagreb 1985, 26 str.

Ljubo Boban objavio je: Hrvatska u arhivima izbjegličke vlade 1941—1943, Globus, Zagreb 1985, 500 str.

U toku je istraživački rad: Međunarodno trgovačko pravo — autonomni izdine.

Aleksandar Goldštajn objavio je: International Commercial Arbitration — Yugoslavia, objavljeno u Yearbook Commercial Arbitration, International Council for Commercial Arbitration, Volume X-1985 (Deventer, the Netherlands), 3—23.

Predavao na Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku. Tema: Usages and Autonomous Rules of International Trade, u okviru tematike tečaja pod naslovom »International Sale of Goods«.

U toku je istraživački rad: Međunarodno trgovačko pravo — autonomni izvori, odnos države i autonomnog prava. Lex mercatoria u općoj teoriji ugovornog prava, te prava općenito.

Ivo Perišin objavio je: Goropadna inflacija, biblioteka »Društvo i vreme« izdavač Dnevnik, Novi Sad 1985, 92 str.; Sistem financiranja reprodukcije i njegov odraz na vlasničke odnose i inflaciju, Komunist, april 1985, br. 1467, i br. 1468: Moguća rješenja; Inflacija — neukrođena goropadnica ili delirijum tremens — (izvaci iz knjige u 7 brojeva »Poleta« br. 304 do 310/311 — 1985); Suvremeni inflacijski tokovi, Sadašnjost — pošast hara stramputicama i Uzorak vrijedan divljenja, *Pitanja*, 1 i 7, 1985, 93—112; Dinarske deprecijacije, *Naše teme*, 1—3, 1985, 194—202.

U toku je istraživački rad na ovim temama: »Financijski odnosi u jugoslavenskoj privredi i problemi financijske konsolidacije«. Istraživački rad u vezi sa snažnom destabilizacijom jugoslavenske privrede. Obuhvaća sve glavne odnose financijskog stanja i tendencije. Rad se odvija u okviru radne grupe Predsjedništva CK SKJ, a u suradnji s NBJ, posebno se istražuju efekti pojedinih mjera kao što je politika deviznog tečaja i kamatnih stopa.« »Svjetski financijski centri i tokovi kapitala« — dio opsežnijeg istraživanja i rada na projektu »Suvremeno svjetsko bankarstvo«.

Hodimir Sirotković objavio je: *Knjige:* Spomenica Prvog kongresa pravnika antifašista Hrvatske — Glina, 12—14. kolovoza 1944 (drugo izdanje), Savez društava pravnika Hrvatske, Zagreb 1984, 203 str.; *znanstveni radovi:* Povijesnopravni aspekti Prvog kongresa pravnika antifašista Hrvatske u Glini 1944. godine, *Naša zakonitost*, 1, Zagreb 1985, 16—23; Uloga prosvjetnog odjela ZAVNOH-a u izgradnji sistema prosvjete i školstva na oslobođenim područjima Hrvatske, zbornik »Prosveta i školstvo u narodnooslobodilačkom ratu i revoluciji naroda i narodnosti Jugoslavije«. Savjet akademija nauka i umjetnosti SFRJ, Novi Sad 1984, 155—161; Basic characteristics of people's government, zbornik radova »War and Revolution in Yugoslavia 1941—1945«, izdavač »Aktuelna pitanja socijalizma«, Beograd 1985, 116—160; Friedjungov proces u Beču, feljton napisan za dnevnik »Vjesnik« u Zagrebu. Izlazio u 19 nastavaka od 16. siječnja do 2. veljače 1985, ukupno 6 autorskih araka.

Radi na istraživanjima organizacije i djelovanja narodne vlasti u jugoslavenskim zemljama za vrijeme NOR-a, a posebno u Hrvatskoj.

Ivo Vinski objavio je: Dugoročno kretanje osnovnih sredstava u privredi SFR Jugoslavije, Aktualni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije, Ekonomski institut, Zadreb 1984, 197—204 (izašlo u 1985. godini); Osnovna sredstva u privredi Jugoslavije, *Ekonomski pregled*, 9—10, Zagreb 1984, 435—448 (izašlo u 1985. godini); Globalni indikatori dugoročnog privrednog rasta Jugoslavije, *Ekonomski pregled*, 11—12, Zagreb 1984, 517—529 (izašlo u 1985. godini); Zaposlenost u privredi Jugoslavije, *Ekonomski pregled*, 1—2, Zagreb 1985, 35—43; Povijesna baština u regionalnoj slici Jugoslavije, *Ekonomski pregled*, 3—4, Zagreb 1985, 87—99.

Bavi se istraživanjem privrednog razvoja Jugoslavije (priredio studiju »Ispitivanje dugoročnog privrednog razvoja Jugoslavije«).

Zlatko Herkov objavio je: Iz povijesti javnih financija, financijskog prava i zazvitka financijske znanosti Hrvatske od početka 16. stoljeća do polovice 19. stoljeća (izdanje Pravnog fakulteta u Zagrebu, Centar za stručno usavršavanje i suradnju s udruženim radom), Zagreb 1985, 225 str.; Der Ursprung der Augsburger und Wiener Apothekermasse und ihr Einfluss auf andere europäische Mass-Systeme, *Acta Metrologiae Historicae*, Linz 1985, 205—237.

Dovršava rad »Mjere Vojne krajine« i »Javne financije banske Hrvatske od godine 1850. do hrvatsko-ugarske nagodbe«. Nastavlja radom na rječniku novovjekovnog latiniteta i na 4. knjizi Bibliografije povijesne metrologije.

Josip Adamček objavio je: Reformacija u hrvatskim zemljama, znanstveni skup »Susreti na dragom kamenu«, Zagreb 1985, 61—77; Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII. stoljeću (građa), Zagreb 1985, 646 str. (u suradnji s J. Barbarićem, J. Kolanovićem, A. Lukinovićem i V. Šojat); Makek-Adamček, Čovjek u svom prostoru, udžbenik povijesti za VI. razred, Zagreb 1985, 108—198.

Završio je knjigu građe o seljačkim bunama u 17. stoljeću. Do kraja godine o tim bunama planira završiti monografiju pod naslovom »Bune i otpori« (oko 400 str.).

Ivan Erceg objavio je: Glavne oznake arhivske građe u nekim našim arhivima, značajne za ekonomsku historiju feudalizma, *Arhivist*, XXXIII/1—2, Beograd 1983, 36—42; Nastajanje trgovačkih poduzeća i osiguravajućih društava u Rijeci u 2. polovici 18. i u 1. polovici 19. stoljeća, *Acta historico-oeconomica Iugoslaviae*, 11, Zagreb 1984 1—160.

Znanstvenoistraživački rad u arhivima i bibliotekama Ljubljane, Kopra i Rijeke, gdje je dopunjavao i kolacionirao prije prikupljenu građu. U istu svrhu boravio u Mađarskoj (Budimpešta, Pečuh) a zatim u Londonu, gdje je u tamošnjim arhivima i bibliotekama prikupljao dokumentaciju.

Vladimir Ibler objavio je: The Importance of the Exclusive Economic Zone as a Non-Resource Zone, *Prinosi za poredbeno proučavanje prava i međunarodno pravo — Essays on the Law of the Sea*, 18, Zagreb 1985, br. 21, 118—140; Ujedinjeni narodi i novo pravo mora. Četrdeset godina Ujedinjenih nacija, Beograd 1985, 109—120.

Nastavlja istraživački rad: Novo pravo mora i naši pravni, gospodarski i politički interesi na Jadranu s posebnim obzirom na isključivu ekonomsku zonu i njezinu delimitaciju prema Italiji i Albaniji.

Član je Savjeta za međunarodnopravna pitanja Sekretarijata za vanjske poslove; Komisije za pravo mora SSIP-a; Uredničkog vijeća Pravne enciklopedije. Urednik je struke Međunarodno pravo Pravne enciklopedije.

Emilio Pallua objavio je: Gubitak prava brodovlasnika na ograničenje odgovornosti u suvremenoj engleskoj judikaturi, *Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja* (dalje *Upppk)* 103—104, 1984, 546—533; Dopuštenost ovrhe na državnu imovinu i pojmovi »commercial transactions« i »Commercial purposes« u State Immunity Actu 1978, *Upppk,* 101—102, 1984, Stvarna prava na brod, Pomorska enciklopedija, II. izd., 1985, sv. VII, 755—758; Tumačenje engleskih zakona donesenih na temelju međunarodnih konvencija, *Upppk,* 105—106, 1985, 1—10.

Istraživački rad na temu: »Specifični instituti prava zemalja comon law-a«.

Berislav Perić objavio je knjigu: Država i pravni sustav, II. dopunjeno izdanje, Pravni fakultet u Zagrebu, 320 str.; The Relationship between Dialectics and Materialism in Methodology General and Methodology of Law, Srpska akademija nauka i umetnosti, 1985, Recueil des travaux du Methodologie du droit, I (Conferences scientifiques de l'Académie serbe des sciences et des arts, tome XXVII. Classe des sciences sociales, tome 5. Conference organisée par l'Académie serbe des sciences et des arts et l'Académie hongroise des sciences, tenue à Belgrade du 16—19 Octobre 1983, 63—99; Allam es kényszer, prijevod na mađarskom jeziku studije »Država i prisila«, *Létünk,* Újvidék 1984, 31—49.

Dijalektičko proučavanje razvitka kontraktualnosti kroz ljudsku povijest s namjerom da se dokaže ili pronađe dokaz o porastu te kontraktualnosti iz jedne društvene epohe u drugu.

Bernard Stulli objavio je veći rad »Dubrovačka Republika«, Enciklopedija Jugoslavije, 3 (integralni tekst monografije pod naslovom »Povijest Dubrovačke Republike« pripremio za tiskanje). U tisku su mu i radovi: Željezničko pitanje, u povijesti Rijeke 1852—1873. god., *Jadranski zbornik,* 12, 1982—1985; Željezničko pitanje u varaždinskoj regiji do 1941, *Radovi,* Centar za povijesne znanosti u Zagrebu; Poreština sredinom 19. stoljeća, *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu,* 27.

Nastavio je obrađivanjem problematike vezane uz povijest Dubrovnika, pa je dovršio radove: Židovi u Dubrovniku; Dubrovačka Republika u 15. i 16. stoljeću; Kronologija važnih zbivanja u prošlosti Dubrovačke Republike 1358—1600. god. te tri priloga o Dubrovačkoj Republici u 16, 17. i 18. stoljeću (za Povijest hrvatskog naroda, knj. 4, Centar za povijesne znanosti u Zagrebu).

Branko Stancl objavio je: Gospodarska osnova agroindustrijskog kompleksa sisačko-banijske regije, Institut za ekonomiku i organizaciju poljoprivrede FPZ, knj. 2. i 3, Zagreb 1985 (sa suradnicima), cca 80 str.; Znanstvene osnove dugoročnog razvoja SR Hrvatske do 2000. godine — Dugoročni razvoj poljoprivrede, posebno izdanje Republičke zajednice za znanstveni rad i Republičkog zavoda za planiranje, knj. 15, Zagreb 1984, pogl. 3, 15—28 i 78—84; Organizaciono-ekonomski aspekti proizvodnje kukuruza u Jugoslaviji, Jugoslavensko savjetovanje o unapređenju proizvodnje i korištenju kukuruza, knjiga referata, Beograd 1985, 427—437; Potreba i prijedlozi za primjenu marketinga poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u turizmu, simpozij »Marketing hrane u funkciji unapređenja ishrane«, knj. referata, Sombor

1985, 123—131; Mjesto i uloga tržnica na veliko u prometu voća i povrća, Sombor 1985, ibidem, 339—349 (s *K. Kerom);* Suvremene tehničko-tehnološke tendencije u poljoprivredi, *Kretanja u svjetskoj privredi i njihov uticaj na privredu Jugoslavije,* 108, Beograd 1985, 24—28.

Radi na nekoliko agrarno-ekonomskih regionalnih monografija. U toku su istraživački radovi za regiju Zagreb, Istru i Dalmaciju. Završio knjigu o proizvodnji, tržištu i marketingu vina Jugoslavije (zajedno s mr. *V. Milat).* U završnoj fazi su istraživački radovi na socioekonomskim studijama sela Filip-Jakov, Vođinci, Babin Potok i Kućan.

Siniša Triva objavio je: Početak arbitražnog postupka, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu,* 2—3, Zagreb 1985, 195—210; Rok za prigovor protiv rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave, *Anali Pravnog fakulteta u Beogradu,* 3—4, Beograd 1985, 457—462; O Pravnoj enciklopediji Pravnog fakulteta u Zagrebu, *Naša zakonitost,* Zagreb 1985, 39—41; Pravna enciklopedija Pravnog fakulteta u Zagrebu — Osnove autorskog i izdavačkog projekta, Pravni fakultet Zagreb, Zagreb 1985, dio I (5 stranica folio-formata).

»Arbitraža u Hrvatskoj«, u okviru projekta »Perspektive i razvoj pravnog sistema SFRJ« Pravnog fakulteta u Zagrebu (rukovodilac potprojekta). Glavni i odgovorni urednik znanstvenog i izdavačkog projekta »Pravna enciklopedija Pravnog fakulteta u Zagrebu«. Pripremanje šestog, osuvremenjenog izdanja knjige »Građansko parnično procesno pravo« (cca 700 str.) (znanstvena obrada literature i judikature objavljene u razdoblju od petog do šestog izdanja).

Dragomir Vojnić objavio je: Aktualni trenutak ostvarivanja ove etape dugoročnog programa ekonomske stabilizacije, *Ekonomski pregled,* 1/12, Zagreb 1985; Aktualni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije, Ekonomski institut i Informator, Zagreb 1985, (koautor i redaktor knjige); Sistem proširene društvene reprodukcije, Ekonomski institut, Zagreb 1985.

Širi znanstvenoistraživački rad s područja »Privrednog sistema« i odnosa društveno-ekonomskog sistema i društveno-ekonomskog razvoja.

Josip Županov objavio je: Samoupravljanje i društvena moć, Globus, Zagreb 1985, 398 str.; Sociološki vidici razvoja *Sociologija,* 1—2, Beograd 1985, 69—73; Inventivni rad i uravnilovka, Zbornik radova sa savjetovanja INOVA 85, Zagreb 1985, 61—66; Dogovorna ekonomija i politički sistem, referat na naučnom skupu SANU, Beograd 1985, 12 str.

Projekt: »Društveno-ekonomski položaj i kultura radničke omladine«, Znanstvenoistraživački odsjek CDD (upravo završio studiju pod naslovom »Radnička klasa i društvena stabilnost«, 59 str.).

Izradio nacrt preliminarnog izvještaja za prvu fazu (obrada objektivnih podataka za uzorak od cca 48000 ispitanika) projekta »Bolovanja kao oblik radnog apsentizma u nekim organizacijama udruženog rada u Slavoniji i Baranji« u organizaciji Znanstvene jedinice za kliničko-medicinska istraživanja Opće bolnice u Osijeku.

II. RAZRED

ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE, KEMIJSKE I TEHNIČKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Koncem godine Razred je imao 9 redovnih, 12 izvanrednih, 26 dopisnih članova i 15 članova suradnika.

Redovni članovi: Krešimir Balenović, Danilo Blanuša, Drago Grdenić, Hrvoje Iveković, Zlatko Janković, Vilko Niče, Mladen Paić, Hrvoje Požar i Ivan Supek.

Izvanredni članovi: Gaja Alaga, Smiljko Ašperger, Stanko Bilinski, Tomo Bosanac, Vladimir Devidé, Dragutin Fleš, Ksenofont Ilakovac, Sibe Mardešić, Vladimir Matković, Mihovil Proštenik, Ivo Šlaus i Dubravko Tadić.

Dopisni članovi: Hannes Olof Gösta Alfvén, Tatomir Anđelić, Aage Bohr, Jean Paul Brenet, Anton A. Delyannis, Aleksandar Despić, Dušan Hadži, Dorothy Hodgkin Crowfoot, Fritz Hohenberg, Jakov Mihajlovič Kolotirkin, Otto Kratky, Đuro Kurepa, Mihailo Lj. Mihailović, Ben R. Mottelson, Linus Carl Pauling, Rudolf Ernst Peierls, Vladimir Prelog, Abdus Salam, Pavle Savić, Kurt Schwabe, Karl Strubecker, Zoltan G. Szabo, Robert J. Tertian, Miha Tišler, Paul Urban i Walter Wunderlich.

Članovi suradnici: Vojislav Bego, Franjo Braum, Nikola Čubranić, Žarko Dadić, Boris Kamenar, Boran Leontić, Pavle Papić, Elsa Reiner, Zlatko Smrkić, Branko Souček, Olga Šarc-Lahodny, Vinko Škarić, Vladimir Volenec, Zlatko Winkler i Radenko Wolf.

Za tajnika Razreda je izabran akademik *Zlatko Janković*, a za zamjenika tajnika prof. dr. *Vladimir Matković*, izvanredni član Jugoslavenske akademije, na 5. sjednici Razreda od 15. X. 1985.

Razred je održao 9 redovnih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvenoistraživački rad i djelatnost članova Razreda unutar Akademije odvija se na temelju osnovnog programa Jugoslavenske akademije, sredstava

za znanstvenoistraživački rad osiguranih od Republičke zajednice za znanstveni rad SRH i sredstava za znanstvenoistraživački rad članova Jugoslavenske akademije koji nisu u radnom odnosu, a u okviru znanstvenih jedinica koje djeluju unutar Razreda ili Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije.

U okviru osnovnog programa Jugoslavenske akademije u godini 1985. odobrena su sredstva za rad na projektu »Izolacija i sinteza biološki aktivnih prirodnih organskih spojeva« (voditelj akademik Krešimir Balenović), na projektu »J. F. Domin — Dissertatio physica ...«, (voditelj akademik Drago Grdenić), na projektu »Mineralne vode i toplice u Hrvatskoj« (voditelj akademik Hrvoje Iveković), na projektima »Teorija znanosti« i »Znanost i etika«, (voditelj akademik Ivan Supek), na projektu »V. Dvořak — Kritičko izdanje sabranih djela« (voditelj izvanredni član Ksenofont Ilakovac), na projektu »Prijevod djela D'essentis, Hermana Dalmatinca«, (voditelj član suradnik Žarko Dadić), te na projektima »Mehanizmi i kinetika sinteze nekih alumino-silikata« i »Mehanizam djelovanja inhibitora za zaštitu čelika protiv korozije« (voditelj član suradnik Olga Šarc-Lahodny).

Iz sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od Republičke zajednice za znanstveni rad SRH odobrena su sredstva za projekt »Terminološki rječnici« (voditelj izvanredni član Vladimir Matković).

Također su iz sredstava namijenjenih za znanstvenoistraživački rad članova Akademije koji nisu u radnom odnosu odobrena sredstva akademiku Hrvoju Iveković za rad na temi »Desalinacija morske vode i dobivanje soli«, akademiku Mladenu Paiću za temu »Istraživanje spektra difuzne refleksije« i izv. članu Stanku Bilinskom za rad na temi »Geometrijske strukture i modeli s primjenama«.

Članovi Razreda, akademik Hrvoje Požar, glavni tajnik Jugoslavenske akademije, i izvanredni član Vladimir Matković aktivno su sudjelovali u radu Komisije za izradu prijedloga Statuta Jugoslavenske akademije i o radu te komisije redovito izvješćivali Razred.

Razred je proveo izbor tajnika Razreda i zamjenika tajnika Razreda, a Predsjedništvu i Skupštini predložio izbor akademika Hrvoja Požara za člana Predsjedništva i glavnog tajnika Jugoslavenske akademije i u idućem mandatu. Razred je također proveo raspravu o izboru nove Uprave Jugoslavenske akademije, te je Predsjedništvu uputio svoj prijedlog.

Nastavljena je suradnja s razredima i odjelima jugoslavenskih akademija iz područja matematičkih, prirodnih i tehničkih znanosti. Razred je podržao inicijativu da se osnuje Međuakademijski odbor za koordinaciju znanstvenoistraživačkog rada razreda i odjela za matematičke, prirodne i tehničke znanosti i poduzeo potrebne akcije. Izv. član Dubravko Tadić bio je predstavnik Razreda na međuakademijskom sastanku tajnika i predstavnika razreda za prirodne, matematičke i tehničke znanosti jugoslavenskih akademija koji je održan u Ljubljani 21. XI. 1985.

U Razredu je provedena rasprava o nacrtu Rezolucije o razvijanju i unapređivanju znanstvenoistraživačke djelatnosti u SFRJ. Na inicijativu Razreda formirana je radna grupa sa zadatkom da izradi primjedbe na nacrt rezolucije, u skladu s mišljenjem Razreda i stavovima izraženim na međuakademij-

skim sastancima tajnika i predstavnika razreda i odjela za matematičke i prirodne znanosti svih jugoslavenskih akademija. U radu spomenute radne grupe sudjelovali su predstavnici II, III. i IV. razreda, a kasnije i ostalih razreda, te je sastavljen tekst primjedaba na rezoluciju i upućen Republičkom savjetu za pitanja obrazovanja, znanosti, kulture i fizičke kulture. Na inicijativu Razreda, a u suradnji s Razredom za prirodne znanosti i Razredom za medicinske znanosti, predložena je, u povodu rasprave o rezoluciji, Skupštini Jugoslavenske akademije rasprava o položaju znanstvenoistraživačke djelatnosti u nas i o mjerama koje bi trebalo poduzeti s tim u vezi, te su izvršene pripreme unutar Razreda.

Članovi Razreda, izvanredni član Mihovil Proštenik i član suradnik Vinko Škarić sudjelovali su u radu Međurazrednog odbora za biotehnologiju II, III. i IV. razreda.

Članovi Razreda: akademici Krešimir Balenović, Hrvoje Iveković, Vilko Niče, izvanredni članovi Stanko Bilinski, Ksenofont Ilakovac i Vladimir Matković sudjelovali su u radu Međurazrednog terminološkog odbora Jugoslavenske akademije. Razred je razmatrao prijedloge i materijale tog odbora i dao svoje mišljenje o predloženom radu na pojedinim rječnicima.

Razred je razmotrio dokumente jedinica Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije o kojima je trebao dati mišljenje. Posebna je pažnja posvećena djelatnosti Zavoda za filozofiju znanosti i mir, Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju, Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti Zavoda za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti i Laboratorija Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva. Razred je dao podršku zapošljavanju mladih istraživača, pripravnika u pojedinim jedinicama Istraživačkog centra.

Na prijedlog Izvršnog odbora Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva prof. dr. Ante Deljac izabran je za člana toga centra.

Razred je proveo postupak za izbor dr. Ilinke Senčar-Čupović u zvanje znanstvenog savjetnika.

Predložene su teme za uspostavljanje suradnje s Konferencijom akademija SR Njemačke, i to s Bavarskom akademijom znanosti, Akademijom znanosti u Heidelbergu i s Rheinland-Westphalien Akademie. Suradnja bi se odvijala u okviru tema: »Fizika elementarnih čestica«, »Istraživanje korozije i zaštite metala« i »Strukturna i površinska svojstva željeznih hidroksida«.

Također je predloženo da se nastavi suradnja s Poljskom akademijom znanosti, i to u disciplinama vezanim za prirodno-znanstvene aspekte pomorstva, istraživanje morskih luka, brodogradnju, brodarstvo i morsku tehnologiju.

Na osnovi sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Kineske akademije prirodnih znanosti, izv. član Ivo Šlaus boravio je od 3. VIII. do 25. VIII. 1985. godine na studijskom boravku u Kini. Osim razgovora koje je vodio s uglednim znanstvenicima u Nanningu, Guilinu, Xianu i Beijingu, prof. dr. J. Šlaus je za svoga boravka u NR Kini sudjelovao u radu konferencije »Few Body Methods and their Application in Atomic, Molecular and Nuclear Physics and Chemistry«, održane u Nanningu, i održao referat »What have we learnt from few particle experiments in nu-

clear physics« kao pozvani predavač. Također je održao predavanja »Progress in few particle physics« i »Experimental information on dibaryon resonances« na znanstvenim ustanovama u Beijingu.

Na osnovi sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Mađarske akademije znanosti izv. član Stanko Bilinski sudjelovao je na Simpoziju intuitivne geometrije koji je od 13. do 18. V. 1985. godine održan u Siofóku, te je održao predavanje o temi »Die quasireguläre Polyeder der Kubooktaeder-Familie«.

Na osnovi sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Nacionalne akademije znanosti u Washingtonu, akad. Ivan Supek boravio je na studijskom boravku u SAD od 30. X. do 11. XII. 1985. godine. Akad. I. Supek posjetio je ugledne znanstvene ustanove u Washingtonu, Bostonu, Philadelphiji, gdje je u International Peace Policy Research Institute pokrenut zajednički projekt »Humanism and World Peace«, potom je posjetio Notre Dame University, Western Michigan University u Kalamazoo, Stanford University u San Franciscu i University of California u Berkelyju, potom University of Wisconsin, Milwakuee i Iowa State University. Osim razgovora o suradnji, akad. I. Supek pripremao je novo izdanje svoje knjige »Filozofija znanosti i humanizam«, vodio razgovore o pripremama i suradnji u vezi s obilježavanjem 200. obljetnice smrti Ruđera Boškovića i održavanjem znanstvenog skupa u organizaciji Jugoslavenske akademije u jesen 1987. godine, te održao predavanja: »Humanism and World Peace«, »The Great Croatian Humanists from the 15th Century to Modern Times« i »Reminiscences of Heisenberg and Quantum Physics«.

Izv. član Ksenofont Ilakovac boravio je u SAD od 2. XII. do 15. XII. 1985. godine, te razmijenio mišljenja i raspravio probleme istraživačkih tema na kojima postoji suradnja s brojnim uglednim znanstvenim radnicima Odjela za fiziku Floridskog sveučilišta u Tallahasseeu, Odjela za fiziku Oregonskog sveučilišta u Eugeneu, gdje je održao seminar o dvokvantnim raspadima u ksenonu i predavanje o nastajanju i raspadu atomskih stanja s dvije šupljine u K ljusci, te Odjela za fiziku Washingtonskog sveučilišta u Seattleu, gdje je održao predavanje o dvojnom rendgenskom raspadu atoma s jednom šupljinom u K ljusci. Prof. dr. Ilakovac je također imao priliku upoznati niz novih tehničkih i tehnoloških postupaka.

Član suradnik Olga Šarc-Lahodny boravila je u SAD od 15. VII. do 15. VIII. 1985. godine, gdje je posjetila Institut za istraživanje korozije Laque Center for Corrosion Technology, Inc. u Wilmingtonu, N. C. i održala predavanje »Contribution to the knowledge of iron and mild steel in the near neutral media«. To je predavanje ponovila i za posjeta Sveučilištu u Boca Raton, Fl., te za posjeta Stanford Research Institute. Potom je posjetila kompaniju »Tretolite, Inc.« i održala predavanje »Corrosion inhibitors in oil and gas production«. Sudjelovala je na znanstvenom kongresu »'85 International Clay Mineral Conference« u Denver, Co. i održala referat *K. Surayanarayana, G. Krishna Rao, O. Lahodny-Šarc, Z. Dragčević i W. D. Keller*, Bauxitization in the Eastern Ghats Range, India.

Na osnovi sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Kraljevskog društva iz Londona, izv. član Dubravko Tadić bo-

ravio je u Velikoj Britaniji od 8. do 29. IX. 1985. godine i posjetio Sussex University, University of Birmingham, te Oxford University. U Birminghamu je održao predavanje »Quark models and nuclear formfactor«. Vodio je razgovore s mnogobrojnim uglednim znanstvenim radnicima s tih ustanova i dobio vrlo korisne informacije o skirmionima i o superstrunama.

Na teret sredstava Fonda Jugoslavenske akademije za sudjelovanje članova i znanstvenih suradnika na međunarodnim znanstvenim skupovima u inozemstvu i u zemlji, izv. član Stanko Bilinski sudjelovao je na XI. kongresu austrijskih matematičara u Grazu, od 16. do 20. IX. 1985. godine i održao predavanje »Quasireguläre Polyeder der Ikosidoekaeder — Familie«. Iz istih sredstava podmireni su dijelom troškovi sudjelovanja izv. člana Gaje Alage na proslavi 100. obljetnice rođenja Nielsa Bohra i simpoziju koji je tim povodom priredio Niels Bohr Institutet u Kopenhagenu. Akad. Drago Grdenić je na teret istih sredstava sudjelovao na XX. konferenciji Jugoslavenskog centra za kristalografiju koja je održana u Sarajevu od 4. do 8. lipnja 1985. godine.

Akad. Krešimir Balenović posjetio je Saveznu višu tehničku školu u Zürichu u lipnju 1985. godine radi redovitih konzultacija na projektu »Izolacija i sinteza organskih prirodnih spojeva«.

U Zagrebu je 16. i 17. listopada 1985. godine održan, u organizaciji Elektrotehničkog fakulteta, VII. međunarodni simpozij »Projektiranje i proizvodnja podržani računalom«. Razred je stalni pokrovitelj simpozija, a predstavnici Razreda na tom skupu bili su akad. Hrvoje Požar i član suradnik Branko Souček.

Uz suglasnost Predsjedništva Jugoslavenske akademije, Razred se prihvatio stalnog pokroviteljstva nad simpozijima o molekularnim znanostima i I. jugoslavenskim simpozijem o molekularnim znanostima »Modeliranje strukture i svojstva molekula i materijala« koji će se u svibnju 1986. godine održati u Zagrebu, u organizaciji Instituta »Ruđer Bošković« preko OOUR-a Fizička kemija. Za taj skup Razred je imenovao svoje predstavnike, i to akad. Dragu Grdenića i člana suradnika Borisa Kamenara.

Razred je pokrenuo inicijativu da se u povodu 130. obljetnice rođenja Nikole Tesle organizira simpozij o temama: Energija, Zaštita ljudskog okoliša, Informatika, Nikola Tesla i njegov rad.

Također su započete pripreme za obilježavanje 200. obljetnice smrti Ruđera Boškovića, i to održavanjem simpozija o tom velikom znanstveniku, 1987. godine, i tiskanjem kritičkog izdanja djela »De maris aestu.«

Radnoj organizaciji »Jugomarka« Razred je predložio da prigodnim poštanskim markama u 1987. godini obilježe tu veliku obljetnicu.

Dana 26. i 27. prosinca 1985. godine održana je središnja proslava 100. obljetnice Hrvatskoga prirodoslovnog društva. Akad. Zlatko Janković, tajnik Razreda, prisustvovao je proslavi.

U prosincu 1985. godine održan je sastanak urednika »Rada« II. razreda na kojem su se razmatrali tekući problemi izdavačke djelatnosti Razreda.

Dana 17. XII. 1985. godine održan je sastanak članova suradnika Razreda u vezi s djelatnošću članova suradnika u okviru Razreda.

Na prijedlog Razreda, Uprava Akademije je dala odobrenje da se Knjižnici International Centre for Theoretical Physics u Trstu redovito dostavljaju »Ljetopis« i »Rad — matematičke znanosti« Razreda.

Na prijedlog Razreda, uspostavljena je suradnja i razmjena edicija s Mathematisches Forschungsinstitut, Oberwolfach.

Razred je, uz odobrenje Predsjedništva Jugoslavenske akademije, dao podršku realizaciji njemačko-jugoslavenskog projekta »Upotreba talijevih minerala kao detektora neutrina sa Sunca«.

Svojim predstavnikom u Savjetu za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju Razred je imenovao člana suradnika Franju Brauma.

Na molbu Muzejskog prostora na Jezuitskom trgu, Razred je priredio popis publikacija iz područja matematike, fizike, kemije i tehnike objavljenih u Hrvatskoj od 1945. do 1985. kao prijedlog za izložbu »Pisana riječ u Hrvatskoj«.

Akad. Drago Grdenić izabran je za člana Srpske akademije nauka i umetnosti izvan radnog sastava. Za dugogodišnji istaknuti znanstveni rad akademicima Krešimiru Balenoviću i Dragi Grdeniću dodijeljene su republičke nagrade za životno djelo.

Izdavačka djelatnost

Prihvaćeni rukopisi

Za »Rad — matematičke znanosti«

Günter Aumann, Untersuchungen über verallgemeinerte Regelflächen im euklidischen Raum E_n (na 1. sjednici od 5. II. 1985, recenzent izv. član Stanko Bilinski),

Dominik Palman, Drehzykliden im einfach isotropen Raum (Typus III) (na 1. sjednici od 5. II. 1985, recenzent akad. Vilko Niče),

Ivan Lončar, Continuity of ω-connectedness and α-connectedness (na 2. sjednici od 19. III. 1985, recenzent izv. član Sibe Mardešić),

Helmut Pottmann, Böschungslinien und Böschungsflächen im quasielliptischen Raum (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent izv. član Stanko Bilinski),

Boris Pavković, Equiform geometry of the isotropic spaces $I_3^{(1)}$ and $I_3^{(2)}$ (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent dopisni član Hans Sachs),

Vlasta Ščurić-Čudovan, Einige Probleme die durch die Einteilung eines Bündels der Flächen 2. Grades in ∞^1 Büschel solcher Flächen entstanden sind. Teil II (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent akad. Vilko Niče),

Juraj Šiftar, On the automorphism group of a 4-semiaffine linear space with 58 points (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent član suradnik Vladimir Volenec),

Mirko Polonijo, A note on parallelogram spaces and subtractive groupoids (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent član suradnik Vladimir Volenec),

Vladimir Volenec, Geometry of Medial Quasigroups (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent izv. član Stanko Bilinski),

Vladimir Volenec, Admissible Identities in Complex IM-Quasigroups II (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent izv. član Stanko Bilinski),

Lando Degoli, Un théorème sur les systèmes linéaires irréductibles de quadriques (na 7. sjednici od 7. XI. 1985, recenzent član suradnik Vladimir Volenec),

Boris J. Pavković, Ivan Kamenarović, The General Solution of the Frenet System in the Doubly Isotropic Space $I_3^{(t)}$ (na 8. sjednici od 19. XII. 1985, recenzent dopisni član Hans Sachs),

Vladimir G. Kirin, Another Simple Form of the Axiom of Choice (na 8. sjednici od 19. XII. 1985, recenzent izv. član Vladimir Devidé),

Ksenija Horvatić-Baldasar, Erika Kramer, Ida Matulić-Bedenić, A contribution to the classification of biplanes of order 9 (na 8. sjednici od 19. XII. 1985, recenzent član suradnik Vladimir Volenec),

Otto Röschel, Bemerkung zu den Torusflächen des Flaggenraumes (na 8. sjednici od 19. XII. 1985, recenzent prof. dr. Dominik Palman).

Za »Rad — tehničke znanosti«

Riko Rosman, Tragverhalten einiger Faltwerkhallen (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzent prof. dr. Vlatko Brčić),

Vojislav Bego, Naponska vaga za 10 kV i 2x5 g (na 3. sjednici od 26. VI. 1985, recenzenti akad. Hrvoje Požar i izv. član Vladimir Matković).

Za zbornik radova sa IV. savjetovanja o desalinaciji održanog 27. i 28. rujna 1984. u Pagu

B. Bevenija i *A. Kastrati,* Dobivanje soli solarnim uparivanjem morske vode u uslovima Ulcinja (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent akad. Hrvoje Iveković),

B. Lunjić i *M. Đoni,* Uparivačko postrojenje za kristalizaciju soli iz morske vode postupkom mehaničke termokompresije (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent akad. Hrvoje Iveković),

Z. Smerke, Desalinacija u domaćinstvima, dobivanje pitke vode iz morske vode (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent akad. Hrvoje Iveković),

J. Grabovac, Priprema tople vode sunčevom energijom u turističkim objektima Dalmacije (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent akad. Hrvoje Iveković),

Delfs, Aquamaker — malo mobilno postrojenje za dobivanje pitke vode iz mora (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent akad. Hrvoje Iveković),

D. Sambrailo i *B. Kunst,* Usporedba nekih postupaka za koncentriranje morske vode (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent akad. Hrvoje Iveković),

H. Iveković, Postupak za trostepenu koncentraciju morske vode u svrhu dobivanja soli (na 4. sjednici od 1. X. 1985, na temelju izvještaja autora).

Za knjigu »Tri stoljeća Belja«

D. Marijanović, S. Mađar, Odvodnja područja Baranje i poljoprivrednih površina Belja (na 4. sjednici od 1. X. 1985, recenzent prof. dr. Dionis Srebrenović).

Za ediciju Zavoda za znanstveni rad iz Varaždina

Ivan Lončar, Preslikavanja beskonačno dimenzionalnih prostora (na 6. sjednici od 22. X. 1985, recenzent izv. član Sibe Mardešić).

Objavljeno je:

»Rad — tehničke znanosti« knj. 412, XXV. knjiga Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, sv. 2. Urednik: izv. član Vladimir Matković (68 str.);

»Rad — matematičke znanosti«, knj. 413, knjiga XXVI. Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, sv. 4. Urednik: član suradnik Vladimir Volenec (160 str.);

»Rad — kemijske znanosti« knj. 418, XXVII. knjiga Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, sv. 4. Urednik: izv. član Mihovil Proštenik (24 str.);

»Predavanja održana u JAZU«, sv. 55, Mladen Paić, Značenje fundamentalnih istraživanja. Urednik: akad. Milan Herak (20 str.);

»Godišnjak Jugoslavenskog centra za kristalografiju«, vol. 19. 1—106. Urednik: akad. Drago Grdenić (106 str.).

Predavanja

Javna predavanja u Jugoslavenskoj akademiji u organizaciji Razreda održali su:

— akad. Hrvoje Iveković, pod nazivom »Osnove novog postupka za ekstrakciju svih sastojaka boksita organskim otapalom« i dr. Radoslav Despotović, pod nazivom »Tehnološka provedba i predvidive prednosti spomenutog postupka«, 26. II. 1985,

— prof. dr. Egon Matijević, Clarkson University, Postdam, New York, pod nazivom »Priprema i svojstva monodisperznih anorganskih i polimerskih koloida«, 20. III. 1985,

— akad. Ivan Supek, u povodu 100. obljetnice rođenja Nielsa Bohra, pod nazivom »Slika svijeta nakon Nielsa Bohra«, 7. X. 1985,

— akad. Bernard Pullman, Institut de biologie physico-chimique iz Pariza, pod nazivom »Specifity in nucleic acid-ligands interactions«, 10. X. 1985. To je predavanje organizirano u suradnji s Institutom »Ruđer Bošković«,

— akad. Mladen Paić, pod nazivom »Od Kaira do Asuana — Foto-reportaža 1985.«, 12. XI. 1985.

Komemoracija

Komemorativni sastanak u spomen akademika Miroslava Karšulina, dugogodišnjeg glavnog tajnika Jugoslavenske akademije, održan je 14. veljače 1985. godine. Sastanak je otvorio tajnik Razreda akad. Vilko Niče, a o životu i radu preminulog člana govorio je akad. Hrvoje Iveković. Objavit će se spomenica posvećena akademiku M. Karšulinu.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Krešimir Balenović održao je — predavanje: »Kemija je ono što ne valja«, Hrvatsko kemijsko društvo, 6. veljače 1985.

Objavio je: *V. Vela, A. Deljac* i *K. Balenović*, Laktonizacija derivata 4-pentenske kiseline i 4-metil-2-substituirane-γ-butirolaktona. Sinteza četiri stereoisomera 2-ftalimido-4-metil-γ-butirolaktona, IX. sastanak kemičara Hrvatske, 1965, knj. sinopsisa, 53

U toku je nastavak rada na projektu »Izolacija i sinteza biološki aktivnih prirodnih spojeva«.

Dodijeljena mu je republička nagrada SR Hrvatske za životno djelo.

Danilo Blanuša. U toku je njegov istraživački rad na izometričkim smještavanjima euklidskih prostornih oblika u višedimenzionalne euklidske prostore.

Drago Grdenić objavio je: *D. Grdenić, D. Matković-Čalogović* and *M. Sikirica*, The crystal structure of tris (nitratomercuri) acetic acid-nitric acid (2/1), $(NO_3Hg)_3CCOOH.O.5HNO_3$, *God. Jugosl. cent. kristalogr.*, 19 (1984), 68; *D. Grdenić, B. Korpar-Čolig* and *M. Sikirica*, Mercuretin as the condensation polymer of tris (acetoxymercuri)acetic acid. The crystal structure of $(ClHg)_3$ CCOH.DMSO, *J. organometal. chem.*, 276 (1984), 1—8.

U toku je njegov istraživački rad na merkuriranju alifatskih spojeva i određivanje kristalne i molekulske strukture proizvoda merkuriranja. Dodijeljena mu je republička nagrada SR Hrvatske za životno djelo.

Hrvoje Iveković objavio je: Postupak tiostepene koncentracije morske vode u svrhu dobivanja soli, Zbornik referata IV. savjetovanja o desalinaciji u Pagu 27—28. III. 1985 (u tisku).

U suradnji s Institutom »Ruđer Bošković« (koordinator dr. Radoslav Despotović) nastavlja se pronalaženje optimalnih parametara u postupku ekstrakcije svih sastojaka boksita organskim otapalom.

Na području desalinacije morske vode ispituje se učinak plastičnog sunčanog kolektora RO »Progres«, Varaždin pri evaporaciji morske vode (suradnik mr. Dubravko Sambrailo).

Zlatko Janković objavio je: Maxwell equations and the 4-spinor space vector structure, *ZAMM, 65* (1985), T 342 — T 344; Electromagnetic field and the 4-spinor space vector structure, Colloquia Mathematica Societatis Janos Bolyai, Budapest (u tisku).

Vilko Niče nastavio je istraživanja ništičnih prostora viših stupnjeva te nekih posve specijalnih pravčastih ploha.

Mladen Paić objavio je: »Značenje fundamentalnih istraživanja«, JAZU, Zagreb 1985, 20 str.

U toku su njegova istraživanja na temi »Faze i fazni prijelazi srebro-jodida detektirani s pomoću difuzno raspršene svjetlosti u intervalu temperatura od 4 K do 760 K. i rad na knjizi »Osnovne fizike«, III. dio, »Elektricitet, magnetizam, elektronika čvrstog stanja.

Hrvoje Požar objavio je: Snaga i energija u elektroenergetskim sistemima, Informator, Zagreb 1985, 560 str., te više referata na savjetovanjima o energetici Jugoslavije i Hrvatske.

U toku je njegov rad na pripremi petog izdanja djela »Visokonaponska rasklopna postrojenja«.

Ivan Supek objavio je roman Heretik, ruski prijevod, 2. izdanje, Raduga, Moskva, 1985.

Održao je predavanje »Principi humanizma«, u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku.

Nastavljeno je istraživanje na filozofskim aspektima kvantne teorije, tako da je u tom poslu pripremljeno i drugo izdanje »Filozofija znanosti i humanizam«. Dalje je radio na etičkim aspektima znanosti i umjetnosti, te dalje angažirano djeluje na problemima mirotvornog razvitka.

Gaja Alaga. U toku je njegov istraživački rad na temi »Problemi neparno-neparnih jezgri vezani uz protonsko neutronske multiplete«. Predao je u tisak rukopis Kvantna mehanika I (60 godina kvantne mehanike), *Sciencia Yugoslavica,* Problemi s visokim spinovima.

Smiljko Ašperger objavio je: *D. Pavlović, S. Ašperger, Z. Dokuzović, B. Jurišić, Xh. Ahmeti, M. Sertić,* and *I. Murati,* Reactions of Cobalt(II) Protoporphyrin IX Dimethyl Ester, $Co^{II}P$, and $Co^{III}P(Cl)$ in Co-ordinating Aliphatic Alcohols, *J. Chem. Soc. Dalton Trans.,* 1985, 1095—1101; *D. Pavlović, S. Ašperger,* and *B. Domi,* Mechanism of Reactions of Cobalt(II)Protoporphyrin IX Dimethyl Ester in Protic and Aprotic-Coordinating Solvents, *J. Chem. Soc. Dalton Trans.* (u tisku).

Održao je kongresna priopćenja: *D. Pavlović, S. Ašperger* i *Xh. Ahmeti,* Mehanizam reakcije kobalt(II)protoporfirin IX dimetil estera, Co(II)P, s metoksidom i $4CH_3$-piridinom u metanolu u atmosferi argona, IX. sastanak kemičara Hrvatske, Zagreb 1985, Sinopsisi radova, C-3, 172; *S. Ašperger,* Chemistry of Metallo-porphyrins. Mechanistic Studies, Third Trieste-Zagreb Chemical Meeting, Trst, 9—10. V. 1985 (plenarno predavanje).

Istražuje mehanizam supstitucija liganada i oksidacije metala u metalo-porfirinima i promjena reakcijskog mehanizma u otapalima različitih elektron-donorskih karakteristika. Također istražuje mehanizam oksidacije kompleksnih cijanida prijelaznih metala s molekularnim kisikom i peroksidima. Studira narav prijelaznog stanja u reakcijama metalocena i sekundarne deuterijske kinetičke izotopne učinke u tim reakcijama.

Dodijeljen mu je orden zasluga za narod sa srebrnom zvijezdom.

Stanko Bilinski objavio je: Die quasiregulären Polyeder vom Geschlecht 2, Sitzungsberichte der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Math. naturw. Kl., Abteilung II, *194,* 1985, 1—18. U toku je njegov istraživački rad »Kvaziregularni poliedri kubooktaedrove familije i ikozidodekaedrove familije.

Tomo Bosanac. Njegov se istraživački rad odvijao u području konverzije energije, a posebno u iskorištavanju elektromagnetike indukcije u grijanju metala. Industrijski postupak grijanja moguće je uvesti, zahvaljujući razvoju energetike elektronike, i da pritom bude ekonomičan, jer smanjuje potrošak energije i čuva čovjekov okoliš od zagađivanja. Izvršeno je istraživanje postupka indukcije taljenja metala i razvijen je kompletan uređaj indukcijskog taljenja čelika. Izrađen je projekt pretvarača frekvencije snage 400 kW, frekvencije 2000 Hz. Rad je izvršen na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu. Rad je vrlo značajan za unapređivanje naše industrije. Proizvodnja tih uređaja uvodi se u našoj industriji koja je preuzela izrađene projekte. God. 1985. bio je na studijskom boravku u Švicarskoj, u posjetu tvornici tiristora Brown Boveri, Baden, i upoznao najnoviji razvoj energetske elektronike.

Vladimir Devidé objavio je knjige: Riješeni zadaci iz više matematike I, V. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1985, 124 str.; Riješeni zadaci iz više matematike II, III. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1985, 224 str.; Iz japanske književnosti, Spektar, Zagreb 1985, 308 str.; Japanska haiku poezija, IV. izdanje, Cankarjeva založba, Zagreb 1985, 280 str.

Objavio je također radove: Remembering Meetings With Japan, *Studia Mystica*, Vol. VIII, Nr. 3, Sacramento, U.S.A., 1985, 45—59; Život i poezija zen redovnika Ryōkana, *Forum*, 7, Zagreb 1985, 138—163.

Dragutin Fleš napisao je: *A. Vuković, V. Kurešević* i *D. Fleš*, The influence of steric factors on the thermal degradation of alternating poly Phenylvinyl alkyl ethers (or thioethers) co-maleic anhydride, *J. Polym. Sci., 23* (1985) (u tisku); *R. Vuković, G. Bogdanic Galjanić, V. Kurešević* i *D. Fleš*, Calculated and experimental glass transition temperature of alternating chain substituted styrenes with maleic anhydride. or N-substituted maleimides, *J. Polym. Sci., 23* (1985) (u tisku); *R. Vuković, V. Kurešević* i *D. Fleš*, Preparation and properties of β-methylstyrene with maleic anhydride, *J. Polym. Sci., 23* (1985) (u tisku); *M. Mlinac-Mišak, F. Ranogajec, D. Fleš* i *D. Jovanović*, »Artificial ageing of LDPE film containing chemically bound UV-stabilizer, *Angew. Makromol. Chem. 97* (1985) (u tisku).

Održao je plenarna predavanja: Odnos između strukture i svojstava PVC-a, 2. savjetovanje o PVC-u, Split, svibanj 1985; Planiranje i optimalno programiranje inventivnog rada, Znanstveni savjet za naftu JAZU, 28. svibnja 1985; Razvoj novih polimernih materijala, Međunarodni simpozij iz oblasti plastike i gume, Sarajevo, 5. studenog 1985; *M. Mlinac-Mišak, F. Ranogajec, D. Fleš* i *D. Jovanović*, Artificial ageing of LDPE film containing chemically bound UV-stabilizer, 17. Donauländergespräch, 4—6. lipnja 1985, Basel.

U toku su njegovi radovi na studiju mehanizma alternirajuće kopolimerizacije elektron-donor-akceptor-monomera i utjecaja uvjeta kopolimerizacije na mikrotakticitet kopolimera.

Ksenofont Ilakovac objavio je: *K. Ilakovac, V. Horvat*, and *N. Ilakovac*, The dependence of the escape of characteristic X-rays from planar germanium detectors on the direction of the incedent radiation, *Nucl. Instr. and Methods*, 228 (1984), 210—214 i *V. Horvat* and *K. Ilakovac*, Decay of double-K-shell-vacancy state in silver atoms created in the decay of ^{109}Cd, *Phys. Rev.*, A31 (1985), 1543—1550. Završen je prijevod knjige *E. M. Purcell*, Electricity and Magnetism, Berkeley Physics Course, Vol. II.

Nastavljena su istraživanja učinaka atomskog omotača u nuklearnim raspadima i raspada atomskih stanja koja nastaju u nuklearnim raspadima.

Sibe Mardešić objavio je: *Ju. T. Lisica, S. Mardešić*, Coherent pro-homotopy and strong shape theory, *Glasnik Mat., 19* (1984), 335—399; Strong homology of inverse systems of spaces, I, *Topology and its Appl.*, 19 (1985), 29—43; Strong homology of inverse systems of spaces, II, *Topology and its Appl.*, 19 (1985), 45—64; Strong homology of inverse systems of spaces, III, *Topology and its Appl.*, 20 (1985), 29—37; *D. S. Coram, S. Mardešić* and *H. Toruńczyk*, Images of ANR's under shape fibrations, *Bull. Acad. Polon. Sci. Math.*, 32 (1985), 181—187.

Uvedena je kategorija jakog oblika za proizvoljne topološke prostore. Definirana je jaka homologija prostora i pokazano je da se radi o invarijanti

jakog oblika. Pokazano je da se svojstvo apsolutnog okolinskog retrakta čuva pri preslikavanjima koja su fibracije oblika i dominacije oblika.

Vladimir Matković je autor rada: Informacijski sustav u lančanom transportu, Zbornik JAZU, Znanstveni savjet za pomorstvo — Sekcija za luke (u tisku). Sudjelovao je na skupovima: »Potrebe i interes Slavonije i Baranje za bolje prometno povezivanje Podunavlja s Jadranom« (potpredsjednik Organizacijskog odbora. Savjetovanje održano 15. i 16. V. 1985. u organizaciji JAZU, Znanstveni savjet za pomorstvo), te »Prometno povezivanje Jadrana s posebnim osvrtom na Zadar i sjevernu Dalmaciju« (potpredsjednik Organizacijskog odbora. Savjetovanje održano 29. i 30. X. 1985. u organizaciji JAZU — Znanstveni savjet za pomorstvo).

Redaktor je Zbornika Savjetovanja o prometnom povezivanju Jadrana s posebnim osvrtom na Zadar i sjevernu Dalmaciju. Pripremljeno za tisak u 1986. godini. Član je radne grupe za identifikaciju i metodologiju šifriranja grafičkih znakova za prijenos teksta (Savezni zavod za standardizaciju).

Izabran je za počasnog člana Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije, 23. IV. 1985. godine.

Mihovil Proštenik objavio je: *J. Rupčić, M. Proštenik, V. Gall-Palla* i *V. Marić,* Sastav masnih kiselina u ceramidima kvasca Candida lipolytica 33 M u raznim fazama rasta. IX. sastanak kemičara Hrvatske, sinopsis. B-3, Zagreb 1985, 109.

Nastavlja istraživački rad o izolaciji, strukturnoj analizi i kemijskoj sintezi lipida iz životinjskih i biljnih tkiva, mikroorganizama i viših gljiva *(Basidiomycetes),* te o metabolizmu sfingolipida.

Ivo Šlaus objavio je radove: Nucleon-Nucleon Interaction below 1 GeV, počasno predavanje »24 Internat. Univ. Kernphysik«, Schladming (1985), Suppl. Acta physica Austriaca; What have we learnt from few particle experiments in nuclear physics? Internat. Conf. on Few Body Methods, Nanning, China (1985), World Sci Publ. Co.; *R. E. Brown, R. A. Hardekopf, N. Jarmie, F. D. Correll, I. Šlaus, P. Schwandt, H. O. Meyer, P. Doleschall, J. A. Tjon,* Polarization in three-nucleon breakup: experiment and theory, *Nucl. Instr. and Methods,* B10/11 (1985), 356; *M. Bittcher, A. Chisholm, K. Elsner, W. Gruebler, V. Konig, P. A. Schmelzbach, I. Šlaus, F. Sperisen, J. Ulbricht, W. Z. Zhang,* A new type of polarimeter for vector and tensor polarized deuterons in the energy range of 20—100 Mev, Proc. 6th Int. Symp. Polariz. Phen. Nucl. Phys. (Osaka 1985); *H. G. Pfutzner, Anli Li, K. Murphy, C. R. Howell, I. Šlaus, R. L. Walter, H. Herman, H. M. Hoffmann,* Measurement of A_y for neutron a and proton elastic scattering from ^{6}Li between 5 and 17 Mev compared to resonatign group calculations, ibid., 3; *C. R. Howell, I. Šlaus, W. Tornow, P. A. Treado, Anli Li, K. Murphy, R. L. Walter* Vector Analyzing Powers for the n + d Breakup Reactions, ibid., 162; *I. Šlaus,* Some aspects of the uncertainties of science and the limited domain of science, u: Political Science and Science Policy in Age of Uncertainty, Campus Forschung, Band 457, Campus Verlag, (B. Crouse and M. Th. Greven, eds.) (1985), 241.

U toku je njegovo istraživanje nuklearnih sila i simetrija u prirodi, te istraživanja u okviru neutronske fizike, medicinske fizike i znanosti o znanosti.

Dubravko Tadić objavio je: *D. Tadić* and *J. Trampetić*, Harmonic Oscillator Quark Models for. Baryons and the Momentum-Dependent Effects, *Fizika, 16* (1984), 393—418; *D. Tadić* and *J. Trampetić*, Hadronic poles and Ω nonleptonic decays, *Phys. Rev., D 30* (1984), 1990—1992; *A. Barroso, D. Tadić* and *J. Trampetić*, Weak $\triangle S = 1$ scattering experiments: Are they needed and feasible, *Phys. Rev., D 31* (1985), 623—625; *D. Tadić* and *G. Tadić*, Center-of-mass corrections and fermions consisting of confined quarks, *Phys. Rev., D 31* (1985), 1700—1704; *E. Fischbach, M. P. Haugan, D. Tadić* and *H. Y. Cheng*, Lorentz Noninvariance and the Eötvös Experiment, *Phys. Rev., D 32* (1985), 154—162.

U toku su njegova istraživanja na temama: Kvarkovski hadronski modeli, kvantna kromodinamika, kompozitni modeli za elementarne čestice, supersimetrije i strune. Neleptonske i semileptonske slabe interakcije. Narušenje Lorentzove invarijantnosti.

Vojislav Bego objavio je: *V. Bego, J. Butorac, G. Gašljević*, Naponska vaga 10 kV, 2x5 g s nesigurnošću ispod $0{,}5 \cdot 10^{-6}$, *Strojarstvo 27* (1985), 2, 73.

U toku je njegov istraživački rad na temi: Razvoj naponske vage za 2x5 g i 10 kV izmjeničnog napona s pripadnim naponskim djelilom i elektroničkim sklopovima.

Dodijeljena mu je nagrada grada Zagreba za razvoj naponske vage.

Franjo Braum. U tisku je njegov rad: Strogi prijenos mjerila modela pri priključivanju na stereoinstrumentima s centralnom osovinom za uzdužni nagib modela s pomoću visine u okolišu posrednog nadira, *Geodetski pregled*, br. 18—20, Skopje 1985.

U toku je njegov istraživački rad na temi »Orijentacija pojedinačnih amaterskih snimki«.

Žarko Dadić objavio je: Astronomical work of Stjepan Gradić, Zbornik radova VI. nacionalne konferencije jugoslovenskih astronoma — Publikacije Astronomske opservatorije u Beogradu, 33, Beograd 1985, 100—102; Matematički i fizikalni pojmovi u Lanosovićevu rukopisnom rječniku, Zbornik radova o Marijanu Lanosoviću, Osijek 1985, 239—246; Stjepan Gradić o problemima mehanike, Zbornik radova o dubrovačkom učenjaku Stjepanu Gradiću, Zagreb 1985, 35—40; Gradićevo zanimanje za polemiku oko Huygensova otkrića Saturnova prstena i njegov odnos prema Kopernikovu sustavu, Zbornik radova o dubrovačkom učenjaku Stjepanu Gradiću, Zagreb 1985, 77—84; Razvitak i djelovanje Hrvatskoga prirodoslovnog društva od njegova utemeljenja godine 1885. do danas, Spomenica HPD, Zagreb 1985, 7—26.

Istražuje rad Ruđera Boškovića, Hermana Dalmatinca, hrvatskih znanstvenika u Mađarskoj krajem 18. stoljeća i prirodoznanstvene rukopise u Hrvatskoj.

Boris Kamenar objavio je: *B. Kamenar, D. Grdenić* and *A. Hergold-Brundić*, Structure of Bis (1.3-propanediamine)mercury(II)Sukphate Dihydrate, *Acta Cryst.*, C40 (1984), 1836; *B. Kamenar, M. Penavić* and *B. Marković*, The Crystal Structure of Pyridinium salycilato-tetrachloro-μ-oxo-μ-ethoxo-dioxodimolybdate(V), *Croat. Chem. Acta, 57* (1984), 637; *Z. Binenfeld, V. Deljac, B. Kamenar* and *I. Vicković*, Structure-activity relationship in bispyridinium monooxime antidotes against soman poisoning, *Acta Pharm. Jugosl., 34* (1984), 195.

U toku je određivanje strukture kompleksnih spojeva prijelaznih metala koji mogu poslužiti kao modeli bioloških sistema, te istraživanje molekulske i kristalne strukture farmakološki interesantnih spojeva.

Boran Leontić objavio je: Investigation of Electronic Structure of Hydrogen-doped Zr-Ni Glasses by SXES in very soft X-ray Region (autori *I. Kosnok, L. Kertesz, A. Szasz, B. Leontić, J. Lukatela i D. Pavuna),* Rapidly Quenched Metals, S. Steet and H. Warlimong (eds), Elsevier Science Publishers B. V. (1985) i Influence of Hydrogen Doping on Flow and Crystallisation of $W_{66.3}Ni_{33.5}$ Metallic Glass (autori *E. Girt, P. Tomić, B. Leontić, J. Lukatela* and *K. Novalja),* Rapidly Quenched Metals, S. Steel and H. Warlimont (eds), Elsevier Science Publishers B. V. (1985).

Mjerena je susceptibilnost, a u toku je rad na magnefootporu 4d-3d metalnih stakala dopisanih vodikom. Niskotemperaturni rezultati pokazuju drastičan utjecaj depanta na spin-orbitalnu interakciju te na pojavu kvazi-Curie-Weiss ponašanja na niskim temperaturama. Objašnjenje je tih učinaka u okviru modela incipientne elektronske lokalizacije u toku.

Pavle Papić objavio je: On almost continuous mappings, *Glasnik matematički* 20(40)(1985), 153—158.

Istražuje neka poopćenja regularnih prostora, posebno s-regularnih prostora, te semi otvorena i semi zatvorena preslikavanja.

Elsa Reiner objavila je: *S. Kovač, V. Rapić, M. Laćan, E. Reiner,* Synthese und Eigenschaften einiger p-Hydroxyacetophenonderivate, *Croat. Chem. Acta, 58* (1985), 87—90. U toku su njezina istraživanja u području: biokemija — enzimologija. Razrađen je enzimski test za dokazivanje toksičnih onečišćenosti u formulacijama pesticida malationa; test dobro korelira s rezultatima dobivenim tankoslojnom kromatografijom i primijenjen je u praksi. Za atropin koji se primjenjuje kao antidot pri otrovanju organofosfatima dokazano je da kompetitivno inhibira aktivnost kolinesteraze i paraoksonaze u plazmi ljudi (in vitro). Istražena je kinetika interakcije 4,4'-bipiridila s acetilkolinesterazom, te utjecaj toga spoja na sprečavanje fosforiliranja enzima.

Zlatko Smrkić predao je za objavljivanje knjigu: Mikrovalna elektronika, sveučilišni udžbenik, 500 str., Školska knjiga i objavio radove: Kriteriji efikasnosti modulacijskih postupaka digitalnih mikrovalnih komunikacija, ETAI, Ohrid listopad 1985, Zbornik radova, 160—167; Razvoj mikrovalne elektronike, 27 ETAN u pomorstvu, Zadar, lipanj 1985, Zbornik radova, 90—98; Definiranje i korekcija greške u mikrovalnim digitalnim sustavima, Zbornik radova ETF-ZVFT, 1985. 54 — Razvoj radiokomunikacija, 2—43.

Branko Souček objavio je: Limits to growth to computerized measurements: Software and algorithms, *Measurement,* Vol. 1, No 2, 1983, 95—104; *B. Souček, S. Prohorov,* Event-Train Correlation and Real-Time Microcomputer Systems, *Microprocessing and Microcomputing* 11, 1983, 23—29; *B. Souček,* Micro-Mainframe Coexistance, International Journal of Mini and Microcomputers, I/85; *B. Souček, A. D. Carlson,* Brain Windows in Firefly Communication, *Journal of Theoretical Biology,* 1985; i *B. Souček,* Brain-Like Computers, Proceedings Internat. Symp. MIMI 1985, Spain.

U toku je njegov istraživački rad na temama »Kompjutorske arhitekture koje emuliraju biološke inteligentne sisteme« i »Efekt 'Brain Window' kao osnovica komunikacijskih jezika«.

Olga Šarc-Lahodny objavila je: Corrosion Inhibition in Oil and Gas Production. Proceed. of the 6th European Symp. on Corrosion Inhibitors, (6SEIC), Università di Ferrara, Italy (1985), 1313—1329; *Surynarayana, K. Krishna Rao, G., Lahodny-Šarc, O., Dragčević, Z., Keller, W. D.*, Bauxitization in the Eastern Ghats Range, India. Referat održan na: »1985 International Clay Conference«, Denver, CO, USA, 28. VII. 1985; *Lahodny-Šarc, O.*, Corrosion Inhibition of Iron and Mild Steel in the Near Neutral Media. Referat održan u: SRI International, Menlo Park, Ca. USA, 26. VII. 1985, — Laque Center for Corrosion Technology Inc., 18. VII. 1985, — Florida Atlantic University, Ocean Engineering Dept., 20. VII. 1985.

U toku je njezin istraživački rad na temama: Mehanizmi i kinetika korozijskih reakcija na željezu i čeliku u prisutnosti nekih stvaralaca kompleksa, studij faznih promjena u silikatnim sistemima i reakcije na površini modificiranih glina.

Vinko Škarić objavio je: *V. Škarić, D. Škarić,* and *A. Čižmek,* Synthetic Routes to Thiazolo [3,2-a]pyrimidin-7-ones *via* 1-Allyl-2-thiouracil, *J. Chem. Soc. Perkin I, 1984,* 2221—2225; *V. Škarić* and *J. Matulić-Adamić,* Syntheses of β-D-Arabinofurano[1', 2':4,5]oxa-(thia-)zolidines«, *J. Chem. Soc. Perkin I, 1985,* 779—783; *V. Škarić,* Stereochemistry and Rearrangements Related to Dihydropyrimidine Nucleosides, TRISOC II (2nd Graz-Ljubljana-Trieste Symposium on Organic Chemistry, Bled 1985 (plenarno predavanje); *V. Škarić* and *B. Kašnar,* Anti-Cyclisation Reactions of Enantiomeric 1-(2,3-Dihydroxypropyl) uracil Derivatives, *Croat. Chem. Acta, 58* (No. 4) (1985) — (u tisku); *V. Škarić,* Recent Advances in the Chemistry of Aliphatic Nucleoside Analogues, 9th International Symposium »Synthesis in Organic Chemistry«, Oxford (England) 1985; *D. Škarić, V. Škarić, S. Đokić,* Verfahren zur Hertellung von alfa-6-Deoxy-5-hydroxytetracyclin, AT Patent 374 169, Austria 1985; *V. Škarić, Z. Raza,* and *B. Kašnar,* Synthesis and Intramolecular Rearrangements of Enantiomeric Amino-alcohols in Aliphatic Thymidine Analogues Series, *Croat. Chem. Acta, — (u tisku); V. Škarić, B. Kašnar, M. Jokić, A. Čižmek,* and *D. Škarić,* Stereochemistry and Intramolecular Reactions Related to Aliphatic Nucleosides Analogues, 4th European Symposium on Organic Chemistry (ESOC IV), Aix-en-Provence (France) 1985; *M. Radačić, M. Boranić, D. Škarić, V. Škarić, H. Mihalić, V. Gajšak, J. Jerčić,* and *P. Lelieveld,* Reduction of Cis-dichlorodiammineplatinum (II) Caused Nephrotoxicity by Indazolone Carboxylic Acid«, Oncology (Basel) — (u tisku).

U području kemije i stereokemije prirodnih spojeva obavljale su se sinteze hetero-bicikličkih spojeva polazeći od 1-(2,3-dihidroksipropil)-uracila, -timina i -2-tiouracila. Razrađene su njihove sin-ciklizacije i anti-ciklizacije, a posebno priprave virostatski interesantnih (R)— i (S)-2-hidroksimetil-tetrahidrooksazolo [3,2-c]pirimidin-5,7-(4H,6H)-diona. Priređeni su 9,3'-ciklo-3-(2-hidroksipropil)-8-azaksantin i furano [2,3-d]pirimidin-2-on derivati iz 3'-azidopropil-, odnosno 5-etinil-uracil derivata. Sinteze amino-alkohola iz reda alifatskih analogona nukleozida imaju značenje kao mogući kardiovaskularni lijekovi.

Vladimir Volenec. U toku je njegovo istraživanje nekih posebnih klasa idempotentnih medijalnih kvazigrupa i njihovih geometrijskih svojstava.

Zlatko Winkler objavio je: drugo izdanje knjige u suautorstvu s prof. dr. sc. techn. Erno Wiebeck i doc. dr. inž. Martin Beyrodt, Technologie des Schiffskörperbaus, VEB Verlag Technik, Berlin, 348 str. 291 sl. i 36 tab.

U toku je njegovo istraživanje u području tehnološkog prognoziranja u brodogradnji i inženjerstvu morske tehnologije kao osnove za utvrđivanje dugoročnih razvojnih ciljeva. Tema je prijavljena kao istraživački projekt za razdoblje 1986—1990.

Radenko Wolf objavio je knjigu: Osnove električnih strojeva, Školska knjiga, Zagreb 1985, 576 + 16 str.

Istraživački rad u toku: Analiza ponašanja elektromehaničkih sustava posebnih izvedbi na osnovi promatranja energije magnetskih polja. Primjena na slučaj linearnog motora s oscilatornim gibanjem posebne konstrukcije. Osnove za proračun i program za numeričko određivanje statičkih i dinamičkih karakteristika takva motora.

III. RAZRED

ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Razred za prirodne znanosti imao je krajem 1985. godine 9 redovnih, 12 izvanrednih, 17 dopisnih i 17 članova suradnika.

Redovni članovi: Zoran Bujas, Milan Herak, Ivan Jurković, Vanda Kochansky-Devidé, Zdravko Lorković, Mirko Malez, Josip Roglić, Nikola Škreb i Mirko Vidaković.

Izvanredni članovi: Zvonimir Devidé, Andrija Kaštelan, Dušan Klepac, Krista Kostial-Šimonović, Slavko Krvavica, Vladimir Majer, Berislav Makjanić, Milan Meštrov, Davor Miličić, Stevan Milković, Ante Polšak i Stjepan Šćavničar.

Dopisni članovi: Wolfgang Bargman, Srećko Brodar, Simonne Caillère, Nikolaj P. Dubinin, Heinz Ellenberg, Tomo Gamulin, Asen I. Hadžioloff, Dušan Kanazir, Vit Karnik, Mieczyslaw Klimaszewski, Anton Kurir, Kosta Petković, Petar Stevanović, Erich Thenius, Imre Törö i Helmuth Zapfe.

Članovi suradnici: Stjepan Bahun, Velimir Kranjec, Zvonimir Krulc, Željko Kućan, Antun Magdalenić, Vladimir Mihalić, Boris Petz, Josip Potočanac, Zoltan Racz, Vlatko Silobrčić, Dragutin Skoko, Tomislav Šegota, Yvette Škreb, Anton Švajger, Josip Tišljar, Dubravko Timet i Vjera Zgaga.

U ovoj godini Razred je izgubio dva svoja dopisna člana: 8. ožujka 1985. umro je prof. dr. Paul Ramdohr, nestor geoloških znanosti u Njemačkoj, a 3. kolovoza 1985. umro je akademik Ivan Rakovec, redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, istaknuti jugoslavenski geolog i paleontolog.

Do Skupštine Akademije, održane 19. studenoga 1985, tajnik Razreda bio je akademik *Zoran Bujas,* a zamjenik akademik *Milan Herak.*

Na Skupštini Akademije, na prijedlog Razreda izabran je za tajnika Razreda akademik *Milan Herak,* a akademik Zoran Bujas izabran je za člana Predsjedništva Akademije.

Za zamjenika tajnika Razred je izabrao izvanrednog člana *Slavka Krvavicu.*

Razred je održao 9 redovnih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

I tijekom 1985. godine članovi Razreda za prirodne znanosti nastavili su svoju aktivnost na područjima znanstvenih istraživanja, organizacije znanstvenog rada i izdavačke djelatnosti. Znanstvenoistraživačku djelatnost članovi su ostvarivali u okviru istraživačkih jedinica IC-a Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, u okviru projekata uvrštenih u Osnovni program rada Akademije i u znanstvenonastavnim i nastavnim ustanovama izvan Akademije.

Umirovljeni članovi Razreda nastavili su znanstvena istraživanja uz pomoć sredstava dodijeljenih III. razredu iz Fonda za znanstvenoistraživački rad. Tako je akad. Zdravko Lorković nastavio istraživanja teritorijalne intolerantnosti između lepidoptera na granici specijesa i supspecijesa, akad. Zoran Bujas nastavio je istraživanje učinka simultanog kemijskog i električnog podraživanja okusnih receptora, a dopisni član Tomo Gamulin radio je na temi »Biološka istraživanja Jadrana«.

Izvršeni su svi planirani zadaci na projektima uvrštenim u Osnovni program Akademije za koje su i u 1985. godini bila osigurana sredstva: »Fosilni ljudi na tlu Hrvatske« (voditelj akad. Mirko Malez), »Fenomen kretanja ptica na području SFRJ« (voditelj akad. Zdravko Lorković), »Ispitivanje osjetne perzistencije« i »Psihofizička ispitivanja funkcije osjetnih organa« (voditelj akad. Zoran Bujas).

Također je nastavljen rad na projektima za koje su u ovoj godini bila osigurana sredstva od Republičke zajednice za znanstveni rad SR Hrvatske: »Korelacija geotektonskih istraživanja u Hrvatskoj« (voditelj akad. Milan Herak) i »Očuvanje genofonda važnog poljoprivrednog bilja i šumskog drveća« (voditelj akad. Mirko Vidaković).

Na prijedlog Razreda Predsjedništvo Akademije je uvrstilo još jedan projekt u Osnovni program Akademije »Magmatske stijene SR Hrvatske« (voditelj izv. član Vladimir Majer).

U Razredu je proveden izborni postupak za izbor novog tajnika Razreda i njegovog zamjenika. Za tajnika je izabran akademik Milan Herak, a za zamjenika izvanredni član Slavko Krvavica.

Također je u Razredu proveden postupak nominacije kandidata za članove nove Uprave Akademije i jednog člana Razreda za člana Predsjedništva Akademije. U skladu s nominacijom Razreda, na sjednici Skupštine član Razreda, akademik Zoran Bujas, izabran je za člana Predsjedništva.

Na sjednicama Razreda raspravljalo se o kandidatima za nove članove III. razreda. Izvršena je nominacija kandidata za nove redovne i izvnredne članove i započet je opsežan posao u vezi s daljim izbornim postupkom.

Akad. Zoran Bujas sudjelovao je u radu Komisije za izradu novog Statuta Jugoslavenske akademije i o radu Komisije redovito izvještavao na sjednicama Razreda. Razred je raspravio i dao primjedbe na tekst Statuta od kojih su samo neke usvojene. Statut je prihvaćen na sjednici Skupštine održanoj 28. ožujka 1985.

Predsjedništvo Akademije suglasilo se s prijedlogom Razreda da se poduzme inicijativa radi dodijele nagrade AVNOJ-a Hrvatskom prirodoslovnom društvu prilikom 100. obljetnice njegovog postojanja.

Ujedno je zaključeno da se Hrvatsko prirodoslovno društvo, kao najstarije naše stručno-znanstveno udruženje, koje je tijekom svog postojanja steklo izuzetne zasluge na području popularizacije i poticanju razvitka prirodnih znanosti u nas, predloži za odlikovanje ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom.

Razred se suglasio s primjedbama na Nacrt Rezolucije o razvoju i unapređenju znanstvenoistraživačke djelatnosti u SFRJ, koje je na tekst Rezolucije dao II. razred, i podržao sazivanje Plenuma Akademije na kojem bi se u vezi s Nacrtom Rezolucije razmotrio položaj znanstvene djelatnosti u nas i usvojili određeni stavovi. Na inicijativu II. razreda formirana je i Radna grupa sa zadatkom da organizira Plenum, u radu koje su kao predstavnici III. razreda sudjelovali akademici Milan Herak, Ivan Jurković i izv. član Stevan Milković. Akad. Ivan Jurković pripremio je amandmane na Nacrt Rezolucije, koje je Predsjedništvo prihvatilo kao stavove Akademije.

Članovi Razreda sudjelovali su u međunarodnoj, međuakademijskoj i međurazrednoj suradnji.

Upravi Akademije dostavljeni su prijedlozi izv. člana Vladimira Majera da se u Problemsko-tematski plan suradnje s Austrijskom akademijom znanosti uvrsti znanstvena tema »Kompleksne geološke studije u prostoru Istočnih Alpa, Dinarida i južnog dijela Panonskog bloka i njihova komparacija«, a za suradnju s Čehoslovačkom akademijom znanosti »Studij metabazita (amfibolita, zelenih škriljaca) u Čehoslovačkoj i Jugoslaviji i njihova komparacija«.

Na osnovi sporazuma o suradnji između Savjeta akademija SFRJ i i Čehoslovačke akademije znanosti boravio je izv. član Vladimir Majer od 26. rujna do 1. listopada 1985. u Pragu i Bratislavi. Za to vrijeme posjetio je Katedru za petrologiju Karlova sveučilišta u Pragu, Geofizički institut Čehoslovačke akademije u Pragu, Geološki institut Slovačke akademije u Bratislavi i katedru petrologije Sveučilišta u Bratislavi.

Na temelju sporazuma o suradnji između Savjeta akademija SFRJ bili su akad. Milan Herak i izv. član Vladimir Majer od 20. do 26. listopada 1985. na studijskom boravku u Austriji. Za boravka u Beču akad. Milan Herak održao je dva predavanja, jedno u Akademiji pod naslovom »Neue Erkenntnisse über die Tektonik der Dinariden«, i drugo u Saveznom geološkom zavodu o sličnoj problematici. Izv. član Vladimir Majer za boravka u Austriji posjetio je nekoliko znanstvenih geološko-mineraloško-petrografskih institucija u Leobenu, Grazu i Beču.

Kao delegat Savjeta akademija SFRJ sudjelovao je izv. član Zvonimir Devidé na sastanku Komiteta za zaštitu čovjekova okoliša OECD-a, koji je održan od 21. do 27. rujna 1985. u Dubrovniku.

Akad. Mirko Vidaković bio je na studijskom putovanju u SAD od 16. ožujka do 2. travnja 1985. u okviru projekta »Faktori inkompatibilnosti između crnog bora i mogućnosti masovne proizvodnje njihovih hibrida«, koji je projekt financiran od strane Jugoslavenskoameričkog zajedničkog odbora. Za boravka u Institutu u Woosteru održao je akad. Mirko Vidaković interno predavanje o odnosu samooplodnje i međuvrsne inkompatibilnosti kod križanja crnog bora *(Pinus nigra)* i običnog bora *(Pinus sylvestris)*.

Na poziv Internacionalnog centra za postdiplomske studije iz poljoprivrede i šumarstva u Parizu, sudjelovao je izv. član Dušan Klepac na Internacionalnom seminaru o alepskom boru u Dalmaciji.

Na prijedlog Razreda akad. Milan Herak sudjelovao je u radu simpozija o krškom površju održanom u Postojni od 11. do 15. listopada 1985, koji je organizirao Inštitut za raziskovanje krasa Slovenske akademije znanosti in umetnosti. U okviru programa akad. Milan Herak održao je predavanje pod naslovom »Geotektonski okvir zaravni u kršu«.

Nastavljena je suradnja s razredima i odeljenjima jugoslavenskih akademija iz područja matematičkih, prirodnih i tehničkih znanosti. Razred je podržao inicijativu Odeljenja prirodno-matematičkih i tehničkih nauka Srpske akademije nauka i umetnosti da se nastavi koordinacija znanstvenoistraživačkog rada razreda i odeljenja za matematičke, prirodne i tehničke znanosti. Također je Razred dao podršku Srpskoj akademiji nauka i umetnosti da se obnovi suradnja iz biologijske problematike i nastavi istraživanje na makroprojektu »Biologija ćelije i regulacijski mehanizmi«.

Na poziv akad. Dušana Hadžija, tajnika Razreda za matematične, fizikalne in tehničke vede SAZU, prisustvovao je akad. Milan Herak sastanku tajnika razreda i odeljenja za prirodne znanosti jugoslavenskih akademija, koji je održan 21. studenoga 1985. u Ljubljani. Na sastanku je dan pregled stanja i planiranja znanstvenoistraživačke djelatnosti i raspravljeno je o mogućnosti sudjelovanja pojedinih razreda odnosno odeljenja u međuakademijskim projektima.

Razred je podržao poziv akad. Milivoja Ćirića, predsjednika Međuakademijskog odbora za proučavanje zemljišta sa sjedištem pri ANU BiH, da se reorganizira i obnovi rad toga Odbora. Za suradnju u tom međuakademijskom odboru formirana je iz Hrvatske posebna Radna grupa, koju uz predstavnike Jugoslavenske akademije (akad. Mirka Vidakovića i člana suradnika Zoltana Racza) čine i predstavnici Projektnog savjeta za pedološku kartu SR Hrvatske. Za predsjednika Radne grupe izabran je prof. dr. Arso Škorić (Projektni savjet), a član suradnik Zoltan Racz izabran je za predstavnika naše Akademije u tom odboru. Na prijedlog Radne grupe Jugoslavenska akademija je prihvatila da sudjeluje u financiranju monografije »Klasifikacija zemljišta Jugoslavije«, koju priprema Međuakademijski odbor.

Na inicijativu IV. razreda održan je 3. lipnja 1985. konstituirajući sastanak Međurazrednog odbora za biotehnologiju u radu kojeg će uz predstavnike IV. razreda sudjelovati i predstavnici II. i III. razreda. Za predstavnike Razreda u Odboru izabrani su izvanredni članovi Zvonimir Devidé, Andrija Kaštelan i Stevan Milković. U idućoj godini razvidit će se mogućnost uključivanja planiranog programa rada toga odbora u financiranje projekatâ s istom problematikom koje već financiraju SIZ i RZZR.

Uz pomoć sredstava dodijeljenih III. razredu za sudjelovanje članova na međunarodnim znanstvenim skupovima u inozemstvu i zemlji, izv. član Andrija Kaštelan sudjelovao je na International symposium on relevant immunological factors in clinical kidney transplantantion, koji je održan u Heidelbergu od 19. do 21. lipnja 1985, a član suradnik Vlatko Silobrčić sudjelovao je na VII. evropskom imunološkom sastanku u Jeruzalemu od 7. do 15. rujna 1985. Na simpoziju je član suradnik Vlatko Silobrčić održao predavanje

pod naslovom »Efektorske funkcije T-limfocita«. Izv. član Vladimir Majer sudjelovao je na 4. inetrnacionalnom skupu grupe za istraživanje mediteranskih ofiolita pod naslovom »Geokemija ofiolita«, održanom u Ženevi od 3. do 5. prosinca 1985. Na skupu je izv. član Vladimir Majer u koautorstvu s prof. dr. Stevanom Karamatom, članom SANU, održao dva predavanja: »O žilnom kompleksu Trnave na sjevernoj strani Kozare« i »O problemu glaukofanskih stijena u Jugoslaviji«. Razred je predložio Upravi Akademije da odobri financijsku pomoć članu suradniku Josipu Potočancu za sudjelovanje na V. internacionalnoj konferenciji o pšenici, koja će se održati iduće godine, od 2. do 5. svibnja u Rabatu. Na konferenciji namjerava član suradnik Josip Potočanac održati predavanje pod naslovom »The yielding capacity of variety DIKA and variation of her yield in production«.

Akad. Zdravko Lorković kao predstavnik Razreda i Jugoslavenske akademije prisustvovao je znanstvenom skupu o Živku Vukasoviću, koji je održan u Slavonskom Brodu 14. lipnja 1985.

Uz suglasnost Predsjedništva Akademije, III. i IV. razred bili su pokrovitelji Petom sastanku sekcije za histokemiju i citokemiju Saveza društava anatoma Jugoslavije, koji je održan od 31. svibnja do 1. lipnja 1985. u Zagrebu. Izv. član Zvonimir Devidé prisustvovao je sastanku kao predstavnik Razreda za prirodne znanosti.

Tijekom godine Razred je pratio rad u pojedinim jedinicama Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije, koje izvršavaju zadatke iz područja znanstvene djelatnosti III. razreda. Prihvaćao je njihove programe znanstvenoistraživačkog rada, donosio programe rada za asistente pripravnike, imenovao im mentore i provodio postupak za izbor u viša zvanja. Tako je po provedenom postupku u Razredu izabran mr. Petar Đurasović za znanstvenog asistenta u Arboretu Trsteno; mr. Goran Sušić za znanstvenog asistenta u Zavodu za ornitologiju; Damir Rakarić za asistenta u Zavodu za paleontologiju i geologiju kvartara, a za asistente pripravnike u Zavodu za ornitologiju Eduarda Kletečkog i Grozdanu Sirotić prihvaćen je jednogodišnji program rada i izabrana je Komisija za praćenje njihova pripravničkog staža.

Razred je prihvatio izvještaj o radu Arboreta Trsteno za 1985. godinu na temama koje financira SIZ-IV u okviru projekta br. 44 »Čovjek i biosfera«.

Na sjednicama Razreda raspravljalo se o izdavačkoj djelatnosti o recenzijama rukopisa koji su predloženi za tisak u znanstvenim časopisima Razreda (»Anali za šumarstvo«, »Acta geologica« i »Palaeontologia jugoslavica«), u »Radu« i u »Larusu«, časopisu Zavoda za ornitologiju Istraživačkog centra. Razred je dao mišljenje i o radovima predviđenim za tisak u drugim edicijama pojedinih Akademijinih znanstvenih zavoda. Članovi Razreda recenzirali su u 1985. godini 35 rukopisa. Samoupravne interesne zajednice (SIZ-III i SIZ-IV) i u ovoj godini sufinancirale su objavljivanje znanstvenih časopisa Razreda.

Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom II. i III. razreda da Akademija bude jedna od suradničkih ustanova u njemačko-jugoslavenskom projektu »Upotreba talijevih minerala kao detektora neutrina na Suncu«, koji je projekt od fundamentalne važnosti. S jugoslavenske strane u projektu će sura-

đivati tri republike: SR Srbija, SR Makedonija i SR Hrvatska. Iz Hrvatske na projektu će surađivati Institut »Ruđer Bošković« i Prirodoslovno-matematički fakultet.

S dopuštenjem Uprave Jugoslavenske akademije smještena je herbarijska zbirka »Herbarium I. Horvat« u dvije prostorije u prizemlju dvorišne zgrade u Ulici A. Kovačića br. 5. Razred je svoje delegate, koji će uz predstavnike Botaničkog zavoda imati nadzor nad zbirkom, imenovao izvanredne članove Zvonimira Devidéa i Davora Miličića.

Predsjedništvo Akademije je u Izvršni odbor Znanstvenog savjeta za naftu imenovalo kao predstavnike Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti naše članove suradnike Velimira Kranjca i Dragutina Skoka.

Akad. Mirko Vidaković izabran je za delegata Akademije u Republičku konferenciju SSRN Hrvatske.

Akad. Zoran Bujas izabran je za vanjskog dopisnog člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti, a akad. Nikola Škreb izabran je za člana Srpske akademije nauka i umetnosti izvan radnog sastava.

Na prijedlog Razreda izvanredni član Slavko Krvavica dobio je nagradu za životno djelo.

Izdavačka djelatnost

Prihvaćeni rukopisi na sjednicama Razreda:

1. *sjednica od 12. veljače 1985.*

M. Šparica i J. Pamić, Prilog poznavanju tektonike Požeške gore, za »Rad«, recenzent akad. Milan Herak.

J. Pamić i D. Jamačić, Bazične intruzivne stijene iz paleozojskog Radlovačkog kompleksa na Papuku u Slavoniji (sjeverna Hrvatska, Jugoslavija), za »Rad«, recenzent izv. član Vladimir Majer.

V. Majer i B. Lugović, Metamorfne stijene u ofiolitnoj zoni Banije, Jugoslavija, II. Amfibioliti (Metabaziti), za časopis »Acta geologica«, recenzent izv. član Stjepan Ščavničar.

K. A. Astafeva-Urbajtis i A. Ramovš, Upper carboniferous bivalvia from the new finding-places in southern Karavanke mt. (Slovenia, Yugoslavia), za časopis »Paleontologia jugoslavica«, recenzent akad. Vanda Kochansky-Devidé.

2. *sjednica od 18. ožujka 1985.*

A. Švajger, Božica Levak-Švajger, Ljiljana Kostović-Knežević i N. Škreb, Developmental capacities of the primary embryonic ectoderm of the rat in renal isografts, za časopis »Acta biologica«, recenzent izv. član Krista Kostial.

J. Mužinić, Migracije zavičajnih i stranih populacija šarenog čvorka, Surnus vulgaris L., za »Larus«, recenzent akad. Zdravko Lorković.

D. Šare, Prispevek k poznavnju ornitofaune Vranskega jezera (Dalmacija) v obdobju 1978—1982, s podudarkom na obročkanje, za »Larus«, recenzent izv. član Milan Meštrov.

M. Paunović, Rana arvalis Nilson 1842 (Ranidae) iz gornjoplestocenskih naslaga Bijambarske pećine kod Olova, za »Rad«, recenzent akad. Mirko Malez.

3. *sjednica od 16. travnja 1985.*

J. Brna i D. Todorović, Lovno gospodarenje jelenskom divljači na Beljskom lovnošumskom području, za ediciju »Tri stoljeća Belja« Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Osijeku, recenzent izv. član Milan Meštrov.

4. *sjednica od 28. svibnja 1985.*

V. Malez, Novi prilog poznavanju gornjopleistocenske ornitofaune iz Šandalje kod Pule u Istri (Hrvatska, Jugoslavija), za »Rad«, recenzent akad. Vanda Kochansky-Devidé.

A. Žagar-Sakač, Unio katzeri Brusina iz slatkovodnih miocenskih naslaga Dalmacije (južna Hrvatska), za »Rad«, recenzent akad. Vanda Kochansky-Devidé.

G. Marcuzzi, Contribution to the knowledge of Coleopterous fauna of Dalmatia, za »Rad«, recenzent akad. Zdravko Lorković.

D. Srdoč, N. Horvatinčić, B. Obelić, I. Krajcar, Ada Slijepčević, Procesi taloženja kalcita u krškim vodama s posebnim osvrtom na Plitvička jezera, za časopis »Krš Jugoslavije«, recenzenti akademici Hrvoje Iveković i Mirko Malez.

J. Potočanac, Ispitivanje i iskorištavanje varijabilnosti rodnosti nad sortama pšenice na Belju, za ediciju »Tri stoljeća Belja« Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Osijeku, recenzent akad. Mirko Vidaković.

5. *sjednica od 28. lipnja 1985.*

M. Herak, A new concept of geotektonics of the Dinarides, za časopis »Acta geologica«, recenzent izv. član Ante Polšak.

A. Švajger, M. Galić, M. Saraga-Babić, Electron microscopic observations on the notochord of human embryos and fetuses, za »Rad«, recenzenti akad. Nikola Škreb i izv. član Jela Krmpotić-Nemanić.

A. Kurir, Blütenbesuch, Polyphagie und Antagonistenkomplex der Gammaeule (Antographa gamma Limmeus 1758, — Noctuidae, Lepidoptera), za ediciju »Radovi« Centra za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Vinkovcima, recenzent akad. Zdravko Lorković.

M. Malez i E. Thenius, Über das Vorkommen von Amynodonten (Rhinocerotidae, Mammalia) im Oligo-Miozän von Bosnien (Jugoslawien), za časopis »Palaeontologia jugoslavica«, recenzent akad. Vanda Kochansky-Devidé.

M. Paunović, B. Aničić, A. Ramovš, Ein Beitrag zur Kenntnis der Tertiaren Fischen Sloweniens, za »Rad«, recenzent akad. Mirko Malez.

6. *sjednica od 7. listopada 1985.*

J. Martinčić, Žitarice, za ediciju »Tri stoljeća Belja« Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Osijeku, recenzent član suradnik Josip Potočanac.

8. *sjednica od 18. studenoga 1985.*

Ilse Draxler, Pollenanalytische Untersuchungen der Sedimentproben aus der Vindija Höhle bei Donja Voća, NW Kroatien, za »Rad«, recenzent akad. Mirko Malez.

T. Šegota, Neke kvartarološke i arheološke implikacije fluktuacije vodostaja Save u Zagrebu, za »Rad«, recenzenti akad. Mirko Malez i izv. član Berislav Makjanić.

B. Korica, O morfologiji, taksonomiji, rasprostranjenosti i ekologiji oblika srodstvene skupine Asperula Staliana Visiani — Endemične svojte jugoslavenskog otočja, za »Rad«, recenzent izv. član Zvonimir Devidé.

9. sjednica od 12. prosinca 1985.

I. Stević, V. Đorđević, Ribnjačarstvo, za ediciju »Tri stoljeća Belja« Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Osijeku, recenzent izv. član Slavko Krvavica.

V. Kochansky-Devidé, Porijeklo Friedricha Katzera, za »Rad«, recenzent akad. Mirko Malez.

M. Malez, Morfometrijski i kronostratigrafski odnosi vrste Gulo-Gulo (L.) iz gornjeg pleistocena spilje Vindije, za »Rad«, recenzent akad. Vanda Kochansky-Devidé.

Objavljene edicije

»Prirodoslovna istraživanja — Acta biologica«

vol. 10/2: *Biserka Kargačin i Krista Kostial*, Rat diet ingredients reducting strontium, cadmium and mercury absorption, Zagreb 1984, 23—28.

vol. 11/1: *Zoran Bujas, Dean Ajduković, Marijan Vodanović*, Successive taste contrast and water taste in man, Zagreb 1985, 1—20.

vol. 11/2: *Anton Švajger, Božica Levak-Švajger, Ljiljana Kostović-Knežević and Nikola Škreb*, Developmental capacities of the primary embryonic ectoderm of the rat in renal isografts, Zagreb 1985, 21—33.

»Prirodoslovna istraživanja — Acta geologica«

vol. 15/1: *Ante Polšak*, Granica između krede i tercijara u svjetlu stratigrafije i sedimentologije biolititnog kompleksa u Medvednici, sjeverna Hrvatska, Zagreb 1985, 1—25.

vol. 15/2: *Vladimir Majer i Boško Lugović*, Metamorfne stijene u ofiolitnoj zoni Banije, Jugoslavija. II Amfiboliti (metabaziti), Zagreb 1985, 25—49.

»Palaeontologia jugoslavica«

sv. 32: *Zora Sučić-Protić*, Mesozoic brachiopoda of Yugoslavia middle liassic brachiopoda of the Yugoslav Carpatho-Balkanids (part III), Zagreb 1985, 1—60.

sv. 33: *Kira Aleksandrova Astafeva-Urbajtis, Anton Ramovš*, Upper carboniferous bivalvia from the new finding-places in southern Karavanke Mt. (Slovenia, Yugoslavia), Zagreb 1985, 1—47.

sv. 34: *Mirko Malez i Erich Thenius*, Über das Vorkommen von Amynodonten (Rhinocerotoidae, Mammalia) im Oligo-Miozän von Bosnien (Jugoslawien), Zagreb 1985, 1—24.

»Krš Jugoslavije«

vol. 11/3: *Josip Tišljar*, Strukturni tipovi i okoliši taloženja jurskih onkoidnih i ooidnih vapnenaca južnog Jadrana, Zagreb 1985, 71—99.

»Anali za šumarstvo«

sv. 11/1: *Ladislav Paule, Milan Križo and Jozef Pagan,* Genetics and improvement of common beech (Fagus Sylvatica L.), Zagreb 1984, 1—26.

sv. 10/6: *Dušan Klepac,* Recherches dans la forêt d'ensignement »Sugerski Lug« sur le materiel l'accroissement et le passage à la futaie, Zagreb 1985, 102—127.

»Rad« Razreda za prirodne znanosti, br. 411, knj. 20; urednik akad. Mirko Malez, Zagreb 1984, 356 str.

U ediciji: Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, sv. 54.

Dušan Klepac, Etatne mogućnosti slavonskih šuma, Zagreb 1985, 26 str.

Spomenica preminulim akademicima, sv. 24. posvećen akademiku Miroslavu Tajderu (1909—1983), str. 28. Urednik akad. Zoran Bujas.

Odbor za geotektoniku

Izvršena je korelacija geotektonskih jedinica u graničnim područjima sa Slovenijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom. U suradnji s Geološkim zavodom iz Zagreba nastavljen je rad na tektonskom dijelu Geološke karte Hrvatske 1:200 000.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Milan Herak objavio je: Geotektonski okvir spelegeneze. Deveti jugoslavenski speleološki kongres, Karlovac 1984, Zbornik predavanja, Zagreb 1984, 111—129; Geologija u kulturnom i privrednom razvitku Hrvatske, *Sci. Yugosl.*, 11/1—2, Zagreb 1985, 111—129. Održao predavanje: »Neue Erkenntnisse über die Tektonik der Dinariden« (Austrijska akademija znanosti).

U toku mu je istraživački rad na temi »Odnos jadranskih i dinarskih tektonskih struktura i dopuna koncepcije o geotektonici Dinarida«.

Ivan Jurković objavio je knjige: Međunarodna suradnja Sveučilišta u Zagrebu za 1982. i 1983. god. Dio prvi: Bilateralna suradnja s pojedinim univerzitetima. Izdanje Sveučilišne naklade Liber, 320 str.; Međunarodna suradnja Sveučilišta u Zagrebu za 1982. i 1983. god. Dio drugi: Multilateralna suradnja univerziteta: Bilateralne i multilateralne rektorske konferencije. Izdanje Sveučilišne naklade Liber, 154 str.

U tisku se nalaze ovi znanstveni radovi: Le gîte de plomb et de zinc du Kondiat Zag et Tir (Tunisie) (zajedno s *B. Šinkovec);* Kvantitativna kemijska i optička istraživanja tetraedrita baritnog ležišta Vidici na sjevernim padinama Međuvršja južno od Kreševa.

Sudjelovao je na kongresima i simpozijima: Bauxites-Geology, Prospection and Mining. Sympozium of the ICSOBA, Topolca-Balationalmady, Hungary (1—6. X. 1985); The International Responsibility of the Universities. Eight general Conference of the International Association of the Universities (IAV)

Pasadena — Los Angeles (USA 5—17. VIII. 1985); University Today (Univerzitet danas). Internacionalni simpozij u organizaciji Zajednice univerziteta Jugoslavije, Dubrovnik 26—29. VIII. 1985.

Istraživački rad u toku: Pripreme za publiciranje rezultata znanstvenih istraživanja izvedenih prijašnjih godina u inozemstvu (Tunis, Egipat, Grčka). Rad na studiji »Metalogenija Petrove gore u SRH«. Komparacija metalogenetskih područja paleozoika Hrvatske i Bosne.

Vanda Kochansky-Devidé objavila je: *Kochansky-Devidé, V., Grad, K.*, Jungpaläozoische Mikrofossilien aus dem Gebiete südwestlich von Eisenkappel, Kärnten, *Carinthia*, II, 174/94, Klagenfurt 1984, 73—78.

U toku su istraživački radovi: »Prilog poznavanju mikrofosilnih facijesa Velebita«. »Prilozi povijesti geoznanosti u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji«.

Zdravko Lorković objavio je: Fauna Durmitora, Rhopalocera (Insecta Lepidoptera), u suradnji s *R. Sijarić, C. Carnelutti* i *P. Jakšić*. Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Posebna izdanja, knjiga 18, sv. 1. Titograd 1984, 96—184; Enzyme electrophoresis and interspecific hybridisation in Pieridae (Lepidoptera, Rhopalocera), *Journal of Research on the Lepidoptera*, Vol. 24 (4), 1985 (u tisku); Montane vrste Macrolepidoptera u fauni SR Hrvatske *(Z. Lorković i L. Mladinov), Acta entomologica jugoslavica*, vol. 21, (1—2), 1985 (u tisku).

Istraživački rad u toku: Analiza obavljene eksperimentalne hibridizacije taksona Hesperiida iz njihove kontaktne zone; suradnja na izradi karte podataka rasprostranjenosti Lepidoptera u Jugoslaviji za EISC (European Invertebrate Surwey Commitee); sređivanje oko 600 stranica protokola eksperimentalne hibridizacije Rhopalocera (Lepidop.) od god. 1925. do 1982. za inozemnu upotrebu; priprema dva nedovršena rukopisa za tisak.

Zvonimir Devidé radi na pronalaženju i razradi metoda za dugoročno kontinuirano promatranje velikog broja mikroskopičnih kultura mikroorganizama ili stanica u svrhu kvantitativnih mikroskopskih istraživanja.

Ukazom Predsjedništva SFRJ odlikovan je ordenom rada sa zlatnim vijencem.

Andrija Kaštelan objavio je: *Dumić, M., Plavšić, V., Brkljačić, Lj., Sarnavaka, V., Mardešić, D., Tajić, M., Kaštelan, A.*, Kongenitalna adrenalna hiperplazija zbog nedostatka 11-β-hidroksilaze — različiti HLA genotipovi u dvoje braće, *Lij. vjes.*, 105:145—149, 1983; *Valpotić, I., Gerenčer, M., Kaštelan, M., Hršak, M., Rudolf, M., Kaštelan, A., Bašić, I.*, Immunological characteristics of equine peripheral blood lymphocytes, *Period. biol.*, 85:229—231, 1983; *Edmonds, J., Bashir, H., Thomson, G., Carbonara, A. O., Kaštelan, A.*, et al., HLA-B27-Negative Ankylosing Spondylitis. U: Histocompatibility Testing 1984 (izd. E. D. Albert i sur). Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg 388—394; *Ansell, B. M., Albert, D., Kaštelan, A.*, et al., Juvenile chronic arthritis, panciarticular type. U: Histocompatibility Testing 1984 (izd. E. D. Albert i sur.). Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg 1984, 368—374; *Dumić, M., Mardešić, D., Plavšić, V., Brkljačić, Lj., Novak, M., Pal, Đ., Kaštelan, A.* Coincidence of pseudohypoaldosteronism with gluten-enteropathy, *J. Endocrinol. Invest.*, 7:395—398, 1984; *Dumić, M., Tajić, M., Brkljačić, Lj., Mardešić, D., Radica, A., Lukenda, G., Jo-*

vanović, V., Plavšić, V., Kaštelan, A., Otkrivanje heterozigota za klasični oblik kongenitalne adrenalne hiperplazije zbog defekta 21-hidroksilaze u našoj populaciji na osnovi hormonalnih ispitivanja i tipizacije HLA, *Lij. vjes.*, 106: :466—470, 1984; *Rittner, C., Mauff, G., Kaštelan, A.*, et al., C4 Polymorphism. U: Histocompatibility Testing 1984. (ed. E. D. Albert et al.). Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg 1984, 318—324; *Marshall, W. H., Neugebauer, M., Baur, M. P., Albert, E. D., Kaštelan, A.*, et al., The second complement, C2, in the ninth workshop. U: Histocompatibility Testing 1984 (ed. E. D. Albert et al.) Springer-Verlag Berlin, Heidelberg 1984, 313—316; *Grgičević, D., Labar, B., Bogdanić, V., Kerhin-Brkljačić, V., Kaštelan, A.*, Transfuziološko liječenje bolesnika s teškom aplastičnom anemijom nakon transplantacije koštane srži, *Lij. vjes.*, 107:85—89, 1985.

Istraživački rad u toku: »Genetika i funkcija glavnog sustava histokompatibilnosti HLA«, »Uloga antigena HLA u kliničkoj transplantaciji bubrega i koštane srži.«

Odlikovan ordenom rada sa zlatnim vijencem ukazom Predsjedništva SFRJ, 1985.

Dušan Klepac sudjelovao je na simpozijima s referatima: »Etatne mogućnosti slavonske šume«, svezak 54, predavanje održano u Centru za znanstvenoistraživački rad JAZU u Vinkovcima, Zagreb 1985; na Simpoziju »Uređivanje šuma u svjetlu dostignuća šumarske znanosti i razvoja privrede« (Brijuni 18—23. II. 1985), održao uvodni referat »Znanstvene zasade uređivanja šuma u planiranju«; na Međunarodnom Seminaru CIHEAM o alepskom i brucijskom boru (Tunis 15—19. IV. 1985) održao predavanje »Pin d'Alep en Dalmatie; na Seminaru za pripremu XVIII. svjetskog kongresa IUFRO (Delnice, 13—14. VI. 1985) održao referat »Gospodarska jedinica Sungerski lug-nastavno pokusni objekt Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu«; na Simpoziju u povodu 125. godine šumarske nastave i znanosti u SR Hrvatskoj (Rab, 8—11. X. 1985) održao referat »Zapisi s internacionalnog seminara o alepskom i brucijskom boru (Tunis 15—21. travanj 1985).

U istraživanjima nastavlja rad na prirodnoj regeneraciji obične jele (Abies Alba Mill) u biljnoj zajednici Fagetum Abietetosum Horvat.

Krista Kostial-Šimonović objavila je: *Kargačin, B., Kostial, K., Landeka, M.*, The influence of age on the effectiveness of DTPA in reducing ^{141}Ce retention in rats, *Int. J. Radiat. Biol.*, 44 (1983), 363—366; *Kostial, K.*, Effect of age and diet on renal cadmium retention in rats, *Environ Health Perspect.*, 54 (1983), 679—686; *Kostial, K., Kargačin, B., Simonović, I.*, Efficiency of a composite treatment for mixed fission products in rats, *J. Appl. Toxicol.*, 3 (1983), 291—296; *Rabar, I., Kostial, K., Blanuša, M.*, Three-generation study in rats exposed to ash from coal gasification process, *Adv. Biosci.*, 1 (1983), 17—27; *Kargačin, B., Kostial, K.*, Rat diet ingredients reducing strontium, cadmium and mercury absorption, *Acta Biol., 10 (1984), 23—28; Kostial, K., Kargačin, B., Blanuša, M., Landeka, M.*, The effect of 2,3-dimercaptopropane sodium sulfonate on mercury retention in rats in relation to age, *Arch. Toxicol.*, 55 (1984), 250—252; *Kostial, K., Kargačin, B., Landeka, M.*, Influence of dietary ingredients on the body retention of strontium, cadmium and mercury in suckling rats, *Toxicol. Lett.*, 23 (1984), 163—168; *Kostial, K., Kargačin, B., Blanu-*

ša, M., Landeka, M., Lower efficiency of DTPA in reducing cadmium retention in suckling rats, *Environ. Res.,* 35 (1984), 264—269; *Šimonović, I., Kostial, K., Kargačin, B.,* ^{131}I uptake in human thyroid after antidote treatment for mixed fission products contamination, *Int. J. Radiat. Biol.,* 46 (1984), 459—462; *Piscator, M., Kostial, K., Pleština, R.,* Urinary excretion of cadmium and zinc among women with Balkan endemic nephropathy, *Trace elements in medicine,* Vol. 1, No. 3 (1984), 134—138; *Rabar, I., Maljković, T., Blanuša, M., Kostial, K., Kello, D., Bunarević, A., Stara, J. F.,* Toxicologic studies of emissions from a coal gasification process — a chronic feeding study, *Arh. hig. rada toksikol.,* 35 (1984), 255—262.

Znanstveni radovi u kongresnim zbornicima: *Kargačin, B., Kostial, K., Landeka,* M.: The effect of Na_3(CaDTPA) on radiocerium retention in rats in relation to age. U: International Conference »Heavy Metals in the Environment«, Heidelberg 1983, CEP Consultants Ltd, Edinburgh, Vel. Britanija 1983, vol. 1, 541—544; *Piasek, M., Maljkovć, T., Kostial, K.,* Učinak olova na reprodukciju u štakora. U: Zbornik radova, VI. kongres medicine rada Jugoslavije, Novi Sad 1983, Društvo lekara Vojvodine, Novi Sad 1983, 134—135; *Kargačin, B., Kostial, K., Šimonović, I.,* Composite treatment for reducing radionuclide retention in rats. U: Recent Developments and New Trends in Radiation Protection. XI. Regional Congress of IRPA, Austrian-Hungarian-Yugoslavian Radiation Protection Meeting, Beč 1984, vol. 1, 263—267; *Kostial, K.;* Age as a factor in element metabolism and toxicity Proceedings of the First International Conference on Elements in Health and Disease, New Delhi, 6—10. veljače 1983, 246—254; *Kostial, K., Blanuša, M., Landeka, M.,* The influence of sex on retention of metals in hair, International Conference »Heavy Metals in the Environment«, Athens 1985, vol. 2, 116—118; *Piasek, M., Kostial, K.,* Duration of exposure to lead and reproductive performance in rats, International Conference »Heavy Metals in the Environment«, Athens 1985, vol. 2, 463—465, *Maljković, T., Kostial, K.,* The influence of age on metal toxicity, International Conference »Heavy Metals in the Environment«, Athens 1985, vol. 2, 193—195.

Istraživački rad u toku: Metabolizam i učinak nekih metala u perinatalnom periodu; Metode za sniženje apsorpcije i pospješenje eliminacije nekih radionuklida.

Dobila priznanje Predsjedništva RZZR-a povodom desete godišnjice osnivanja.

Slavko Krvavica je objavio: *S. Krvavica, Đ. Francetić* i *A. Hadžiosmanović,* Katalitička svojstva piruvat-kinaze u Metastrongylus apri (Nematoda), *Vet. Arhiv,* 54 (4), 1984, 201—209; *S. Krvavica, Đ. Francetić* i *A. Hadžiosmanović,* Katalitička svojstva Fosfoenolpiruvat-karboksinaze u trematodu Paramphistomum microbothrium i u nematodu Metastrongylus apri, *Vet. Arhiv,* 54 (5), 1984, 251—259.

Nastavlja istraživanja o nazočnosti i distribuciji enzima sukcinat dehidrogenaze u Metastrongylus apri (Nematoda). Započeta su istraživanja kinetičkih svojstava hepatrocitne piruvat kinaze (PK) i fosfoenolpiruvat karboksinaze (PEPCK) u raznim fazama prenatalnog i postnatalnog života preživača.

Vladimir Majer je objavio: Metamorfne stijene u ofiolitnoj zoni Banije (Jugoslavija). I. Metapeliti, *Rad JAZU,* 411/20/,35—82; *Majer, V., Ivanova*

V., Volastonitski skarn od Pobregova u vardarskoj zoni (Jugoslavija), *Rad JAZU*, 411 (20), 85—93; *Majer V., Lugović B.*, Metamorfne stijene u ofiolitnoj zoni Banije (Jugoslavija), II. Amfiboliti (metabaziti), *Acta geologica*, 15/2, 25—44.

Istraživanja u toku: Studija magmatskih i metamorfnih stijena Hrvatske, posebno ofiolita, i njihova komparacija u okviru Jugoslavije. Nastavak studije metamorfnih i magmatskih stijena Jugoslavije.

Berislav Makjanić nastavlja istraživački rad na proučavanju bure.

Milan Meštrov objavio je: *M. Meštrov, Stilinović B., Habdija I., Lattinger R., Maloseja Ž., Kerovec M., Čičin-Šajn L.*, Propriétes écologiques des eaux souterraines interstitielles par raport aux eaux de la rivière Sava. Atti del secondo congresso nazionale della SITE, I, Padova 1984; *Meštrov M., Kerovec M., Čičin-Šajn L., Popović S.*, Dinamika i struktura populacija rakušaac (amphipodia crustacea) u nekim rijekama savskog porječja, III. kongres ekologa Jugoslavije, knjiga I:95—100; *Justić D., Legović T., Meštrov M.*, Vertikalna raspodjela primarne produkcije u epilimniju akumulacije Jezero na Krku, *Ekologija*, 19, 1, Beograd 1984, 65—74.

Istražuje na području sastava biocenoza i trofija površinskih i podzemnih voda.

Davor Miličić objavio je: *B. Plavšić, Ž. Erić* and *D. Miličić*, 1984: Rhabdovirus-like particles associated with vein yellowing of Hibiscus rosa-sinensis L., *Phytopath. medit.*, 23, 49—51; B. *Plavšić, D. Miličić* and *Ž. Erić*, 1985: Rhabdovirus-like particles in Hibiscus rosa-sinensis L., *Acta horticulturae*, 164, 41—43; *D. Miličić* and *B. Plavšić*, 1985: Occurrence of ivy vein clearing virus in Yugoslavia, *Acta Bot. Croat.*, 44, 1—5; *T. Bačić* and *D. Miličić*, 1985: Contribution to the leaf anatomy of Quercus ilex L., *Acta Bot. Croat.*, 44, 23—31; *B. Plavšić, Ž. Erić* i *D. Miličić*, 1985: Rasprostranjenost i svojstva dvaju biljnih rabdovirusa. Knjiga plenarnih predavanja i sažetaka. Peti kongres mikrobiologa Jugoslavije, 199; *M. Krajačić* i *D. Miličić*, 1985: Karakterizacija virusnog izolata iz pavitine (Clematis vitalba L.). Knjiga plenarnih predavanja i sažetaka. Peti kongres mikrobiologa Jugoslavije, 200.

U toku je istraživanje biljnih virusa i njihova djelovanja na rast i razvoj biljaka.

Stevan Milković objavio je: *B. Ožegović, D. Dobrović-Jenik* and *S. Milković*, Aldosterome Uptake by Rat Plasma Membrane Vesicles, *Period. biol.*, 1985 (u tisku); *S. Milković*, Znanstvene publikacije kao izvor podataka za vrednovanje znanstveno-istraživačkog rada, *Period. biol.* (Forum), 87, 1985, 71—73.

Nastavlja rad na istraživanju razvitka Na-K-ATPaze plazmatske membrane bubrega štakorskog fetusa i fiziologije reprodukcije u štakora i ljudi.

Ante Polšak objavio je: Granica između krede i tercijara u svjetlu stratigrafije i sedimentologije biolititnog kompleksa u Medvednici (sjeverna Hrvatska), *Acta geol.*, 15/1, Zagreb 1985, 1—23.

U toku je nastavak istraživanja biostratigrafskih i facijelnih odnosa mezozojskih i paleogenskih naslaga Dinarida. Paleontološka istraživanja kredne makrofaune sjeverne Hrvatske.

Stjepan Šćavničar objavio je: *Balić-Žunić T., Šćavničar S., Grobenski Z.* (1984): The Structure of Thorium(IV) Dititanium(IV) Oxide, $ThTi_2O_6$, *Croat. Chem. Acta*, 57, 645—651; *Marci V., Šćavničar S., Sijarić G.* (1984): Novi podaci o vulkanskim stijenama Ivanščice, *Geol. vjesnik*, 37, 97—104, Zagreb; *Bermanec V., Šćavničar S.* (1985): Korelacija strukturnih, kemijskih i fizičkih svojstava plagioklasa. Mineralogija, *Godišnjak JAM*, 1, 27—33; *Šćavničar B., Šćavničar S., Šušnjara A.* (1984): Vulkanogeno-sedimentni trijas u području potoka Suvaje (Svilaja pl., Vanjski Dinaridi), *Prirodoslovna istraživanja*, 49, 35—82; *Tibljaš D., Šćavničar S.* (1985): Zeoliti u eocenskom konglomeratu kod Velešnje (zapadno od Kostajnice). Mineralogija, *Godišnjak JAM*, 1, 207—215; *Balić-Žunić T., Šćavničar S.* (1985): Kristalokemija talijskih sulfosoli iz Alšara. Mineralogija, *Godišnjak JAM*, 1, 35—47.

Istraživački rad u toku: Kristalokemijski i minerogenetski problemi u okviru programa podrobnog izučavanja zeolita, glina, feldspata i sulfosoli.

Odlikovan ordenom rada sa zlatnim vijencem.

Stjepan Bahun objavio je: Trijaske naslage i Jelar-formacija u dolini Une između Srba i Brotnje, *Geol. vjesn.*, 38, Zagreb 1985, 21—30.

U toku je njegov rad na znanstvenoj temi: Istraživanje tektonskih odnosa u području Korduna trebalo bi pokazati domet navlaka i fiksirati stratigrafske elemente pokrenutih paleozojsko-mezozojskih kompleksa.

Zvonimir Krulc objavio je: Sadašnje stanje i pravci razvoja u geofizičkim istraživanjima ležišta ugljikovodika, *Nafta*, 36 (1985), 1—2, 34, Zagreb; Specifični otpor tla i geoelektrično-geološka građa tla, *Elektrotehnika*, 28 (1985), 6, Zagreb.

Istraživački rad u toku: Geoelektrična istraživanja tla: utvrđivanje specifičnog otpora tla (za potrebe uzemljenja). Geofizičko istraživanje ugroženosti od udara munje. Kompleksna primjena i interpretacija podataka geofizičkih istraživanja, posebno energetskih sirovina. Geoelektrična (geofizička) ispitivanja u utvrđivanju i procjenjivanju korozijske agresivnosti tla.

Željko Kućan objavio je: *Ž. Kućan, I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo, M. Plohl,* and *I. Kućan,* Studies of conformational changes and macromolecular contacts of the anticodon loop of yeast $tRNA^{Tyr}$. In: Cellular Regulation and Malignant Growth (Ebashi, S., ed.). Japan Sci. Soc. Press, Tokyo/ /Springer-Verlag, Berlin (1985), 81—90; *M. Podravec* i *Ž. Kućan,* Identifikacija izoakceptora serinskih tRNA (antikodon IGA) iz kvasca, Jugoslavenski simpozij o kemijskom i biokemijskom inženjerstvu, Zagreb, 14. do 15. veljače 1985, Sinopsis S-E/17, 105; *T. Naranđa* i *Ž. Kućan,* Kinetika inhibicije sinteze proteina in vitro nekim novim derivatima eritromicina, Ibid., Sinopsis S—E/ /18, 106; *M. Plohl, I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo* and *Ž. Kućan,* Role of spermine in aminoacylation of yeast $tRNA^{Tyr}$ and stabilization of its structure, 13th International Congress of Biochemistry, Amsterdam, August 25—30, 1985, Abstract FR-138, 674; *Ž. Kućan,* Structure and function of transfer ribonucleic acids, molecules reading the genetic code, XIII. kongres Saveza društava fiziologa Jugoslavije, Skopje, 18—21. IX. 1985, Abstract 343; *V. Nöthig-Laslo, I. Weygand-Đurašević,* and *Ž. Kućan,* Structural changes of yeast $tRNA^{Tyr}$ caused by the binding of divalent ions in the presence of spermine, *J. Biomol. Struct. Dynamics*, 2 (1985), 941—951.

I dalje radi na istraživanju odnosa strukture i funkcije nukleinskih kiselina u procesu prijenosa genetičkih informacija. Posebno istražuje prirodu interakcije transfer-ribonukleinskih kiselina s ostalim komponentama sustava za biosintezu proteina.

Antun Magdalenić objavio je: Hidrogeološka studija za potrebe melioracije Blata Rogoza na otoku Pagu. *Radovi*, knj. LXXV, Odjeljenje tehničkih nauka, knj. 8, 133—138, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1984; Značenje pećine Kamenak za određivanje regionalne razvodnice između crnomorskog i jadranskog sliva. Deveti jugoslavenski speleološki kongres. Zbornik predavanja, 261—268. Karlovac 1984; *Magdalenić, A., Jurak, V.* i *Bonacci, O.*, Analisis of a Karst Spring (Yugoslavia). »International Symposium on Karst Water Resources«, Ankara — Turkey (referat prihvaćen za Simpozij), 1985.

Istraživački rad u toku: Hidrogeološka istraživanja na području Like i studija sliva izvora Sv. Ivan u Istri.

Boris Petz radi na povezanosti između »sklonosti riskiranja« u tekstovima znanja tipa »točno — netočno« i nekih karakteristika ličnosti.

Josip Potočanac objavio je: Proizvodnja i potrebe pšenice zagrebačke regije, *Agronomski glasnik*, 3, Zagreb 1985; Analiza proizvodnje i limitirajućih faktora u proizvodnji pšenice, *Poljoprivredne aktualnosti*, 1, Zagreb 1985; Analiza proizvodnje i strukture faktora priroda u proizvodnji pšenice, *Privreda*, 9/85, Osijek 1985.

U toku 1985. njegova je djelatnost bila usmjerena na sortno-agrotehnička istraživanja i analize na sorti dika, na PIK-u Vinkovci, te na završnim ispitivanjima i analizi rezultata 8 kreiranih linija, i to na PIK-u Vinkovci i na 6 lokacija makro ispitivanja kombinata Hrvatske. Radi na istraživanju i analizi sortimenta pšenice u proizvodnji i makropokusima na Polj. kombinatu »Agroposavina« Ivanić-Grad.

Tijekom 1985. primio je ova priznanja: Zlatnu plaketu Zadružnog saveza Hrvatske u povodu 120 godina poljoprivrednog zadrugarstva u Hrvatskoj, te diplomu Republičke zajednice za znanstveni rad Hrvatske.

Zoltan Racz objavio je: *Racz, Z., Vidaček, Ž.*, (1984): Hidropedološka problematika odvodnjavanja i navodnjavanja na području Like u SR Hrvatskoj. Referat održan na VII. kongresu JDPZ. Zemljište i biljka, Beograd (u tisku); *Vidaček, Ž., Racz, Z.*, (1984): Agropedološka i melioracijska problema tika područja hidroelektrana na Muri. VII. kongres JDPZ. Zemljište i biljka, Beograd (u tisku); *Racz, Z.*, (1985): Investigations on the genesis of soil surface crusts. Referat podnijet na Međunarodnom simpoziju o problematici pokorice i erozije tla, održanom 1985. godine u Gentu (Belgija) (u tisku); *Racz, Z., Đaković, B.*, (1985): Postmeliorativna eksploatacija uređenog zemljišta u poljoprivrednoj proizvodnji. Referat održan na Savjetovanju o odvodnim sistemima u Zagrebu. Zbornik radova, 343—364.

Znanstvenoistraživački rad u toku: Pedološka istraživanja za potrebe hidroenergetskih sustava u dolinama rijeka Cetine, Korane, Dobre i Save. Dovršenje tiskanja udžbenika Agrikulturna mehanika tla.

Vlatko Silobrčić objavio je: Mogućnosti liječenja imunodeficijencija, *Praxis Medici* (Zagreb), 15:22—30, 1984; Urođena imunost. *U:* Opšta pato-

loška fiziologija, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb 1984, 139—143; Transplantacijska imunologija. *U:* Opšta patološka fiziologija, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb 1984, 200—217; Immunological aspects of the fetus. *In:* The Fetus as a Patient, Excerpta Medica, Amsterdam 1985, 24—29.

Istraživački rad u toku: Nastavlja istraživanja utjecaja peptidoglikanskoga monomera iz Brevibacterium divaricatum na antitumorsku reakciju miševa sa singenskim fibrosarkomom. Nastavlja istraživanja mehanizma djelovanja kunićnoga globulina protiv ljudskih limfocita.

Dragutin Skoko objavio je: *Allegretti, I., Skoko, D., Živčić, M.,* Određivanje osnovnih parametara potresa zamjenom grafičkog postupka K. Wadatija analitičkim (četiri postaje), *Geofizika,* vol. 1, 1984, 169—191; *Živčić, M., Allegretti, I., Skoko, D.,* Poopćenje analitičkog oblika Wadatijeve metode lociranja žarišta bližih potresa, Geofizika, vol. 1, 1984, 193—201; *Aljinović, B., Blašković, I., Cvijanović, D., Prelogović, E., Skoko, D., Brdarević, N.,* Correlation of Geophysical, Geological and Seismological Data in the Coastal Part of Yugoslavia, *Boll. di Oceanologia Teorica ed Applicata,* vol. II, br. 2, 1984, 77—90.

Radi na znanstvenoj temi: Istraživanje sezmičnosti na području SR Hrvatske.

U 1985. godini primio je zahvalnicu s plaketom »Andrija Mohorovičić« Zajednice za seizmologiju SFRJ.

Tomislav Šegota objavio je: Fluktuacija vodostaja Save u Zagrebu, *Radovi,* Geografski odjel PMF Sveučilišta u Zagrebu, br. 19, Zagreb 1984, 13—22.

U toku je njegovo istraživanje fluktuacije temperature u Zagrebu u vezi s radom na projektu SIZ-a »Prostorno uređenje, unapređenje i zaštita čovjekova okoliša«.

Yvette Škreb objavila je: *Fischer A. B., Škreb, Y.,* The cytotoxicity of $NiCl_2$ for mammalian cells in culture, *Toxicological and Environmental Chemistry, 8* (1984), 295—304; Fischer, *A. B., Škreb, Y.,* The cytotoxicity of $NiCl_2$ for mammalian cells in culture in »Carcinogenic and Mutagenic metal compounds« eds: Merian, e., Frei, R. W., Härdi, W., Schlatter, Ch. Gordon and Breach Science Publ. New York, London, Paris, Montreux, Tokyo (1985), 343—352.

Radi na znanstvenoj temi »Interakcije metala i zračenja na stanice u kulturi«.

Anton Švajger objavio je: *Švajger, A., Levak-Švajger, B., Kostović-Knežević, Lj., Škreb, N.,* Developmental capacities of the primitive embryonic ectoderm of the rat in renal isografts, *Acta biol., 11* (2), 21—33, 1985; *Švajger, A., Kostović-Knežević, Lj., Bradamante, Ž., Wrischer, M.,* Tail gut formation in the rat embryo, *Wilhelm Roux'Arch. devl. Biol., 194,* 429—432, 1985; *Škreb, N., Levak-Švajger, B., Švajger, A.,* Biologija razvitka, Medicinska enciklopedija, II. dopunski svezak (u tisku). *Švajger, A., Bradamante, Ž.,* Citoskelet, Medicinska enciklopedija, II. dopunski svezak (u tisku); *Bradamante, Ž., Kostović-Knežević, Lj., Švajger, A.,* Međustanična tvar, Medicinska enciklopedija, II. dopunski svezak (u tisku); *Kostović-Knežević, Lj., Bradamante, Ž., Švajger, A.,* Građa i razvitak ušne hrskavice štakora. Drugi kongres biologa Hrvatske, Zadar 1984. Zbornik sažetaka priopćenja, 172; *Kostović-Knežević, Lj.,*

Bradamante, Ž., Švajger, A., Osobitosti stvaranja repnog crijeva u zametku štakora. XX. kongres Saveza anatomskih društava Jugoslavije, Novi Sad 1985. Sažeci, 110—111, *Bradamante, Ž., Kostović-Knežević, Lj., Švajger, A.*, Eksperimentalno istraživanje diferencijacije elastične hrskavice in vitro. XX. kongres Saveza anatomskih društava Jugoslavije, Novi Sad 1985. Sažeci, 53—54.

Istraživački rad u toku: Eksperimentalno istraživanje uloge primitivnog endoderma u ranoj embriogenezi. Diferencijacija elastične hrskavice u kulturi tkiva. Regeneracija leće u eksperimentalnim uvjetima.

Dubravko Timet objavio je: *D. Timet, D. Emanović, Melita Herak, P. Kraljević* (1984): Istraživanja resorpcije kalcija u probavilu preživača. VI. Ovisnost resorpcije kalcija u složenom želucu goveda o pripadnom anionu, *Veterinarski arhiv*, 54 (6), 297—306.

Sudjelovao je: na XIII. kongresu Saveza društava fiziologa Jugoslavije u Skopju 18—21. 9. 1985. Održao uvodno sekcijsko predavanje pod naslovom: »Interakcija iona kao faktor koji određuje veličinu resorpcije kalcija«; na 53. znanstvenom sastanku Udruženja fiziologa francuskog jezičnog područja (Association des Physiologistes, Paris) (čiji je redoviti član) u Lilleu (Francuska) 24—28. 6. 1985. podnio priopćenje pod naslovom: »Influence des ions sodium sur l'absorption du calcium chez le poulet«.

Nastavljena su istraživanja uloge interakcije iona u resorpciji kalcija iz probavila goveda i kokoši. Istraživan je: 1. utjecaj prisutne koncentracije natrija u sadržaju na resorpciju kalcija iz probavila goveda u prisutnosti iona magnezija, i 2. utjecaj prisutne koncentracije kalijevih iona u sadržaju na resorpciju kalcija iz probavila pilića s posebnim obzirom na prije zabilježene rezultate u probavilu goveda (Fiziologija — Fiziologija resorpcije).

Dovršena su sustavna istraživanja dinamike razvoja aktivnosti nekih enzima u krvnoj plazmi pilića i kokošiju nesilica u fazi pripreme za nesenje i poslije proneska do zaključno kraja nesivosti. (Fiziologija — Enzimologija).

Josip Tišljar objavio je: Razvoj sedimentacijskih okoliša miocenskih naslaga na zapadnim obroncima Psunja (sjeverna Hrvatska), *Geol. vjesnik*, 37, Zagreb 1985, 11—32; Facies and Environmental Characteristics of the Jurassic Carbonate Sediments from the Southern Adriatic (Yugoslavia). Abstracts & Poster Abstracts 6th European Reg. Meeting International Association of Sedimentologists, Lleida-Spain, 1985, 686—690; Badenian submarine Fan-delta in the Mt. Psunj (Croatia). Abstracts & Poster Abstracts 6th European Reg. Meeting of International Association of Sedimentologists, Lleida-Spain, 1985, 518—522; Strukturni tipovi i okoliši taloženja jurskih onkidnih i ooidnih vapnenaca južnog Jadrana, *Krš Jugoslavije*, 11/3, Zagreb 1985, 71—99.

U toku su višegodišnja kompleksna istraživanja litofacijelnih, sedimentoloških, genetskih i dijagenetskih karakteristika jurskih i donjokrednih karbonatnih sedimenata jadranskog područja na osnovi kojih se provodi korelacija okoliša taloženja i rekonstrukcija paleosedimentacijskih uvjeta jadranske karbonatne platforme. S tim u vezi nastavljaju se radovi na izradi Atlasa litofacijesa i biofacijesa jure i donje krede vanjskih Dinarida. Pred dovršenjem je sređivanje i priprema za publiciranje rezultata istraživanja porijekla, postanka i okoliša taloženja vapnenaca koji sadržavaju tzv. »black pebbles« iz zapadne Istre i otoka Mljeta te rezultati istraživanja mehanizma sedimentacije »Prominskih konglomerata« u bazenu Mesihovina-Rakitno (južna Hercegovina).

IV. RAZRED

ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Koncem godine Razred je imao 7 redovnih članova, 9 izvanrednih, 14 dopisnih članova i 9 članova suradnika.

Redovni članovi: Sergej Forenbacher, Nenad Grčević, Drago Ikić, Radovan Ivančić, Branko Kesić, Ivo Padovan i Eugen Topolnik.

Izvanredni članovi: Tihomil Beritić, Ljubomir Čečuk, Franjo Hajnšek, Jelena Krmpotić-Nemanić, Sead Midžić, Zvonimir Pavišić, Ivo Ruszkowski, Marko Šarić i Teodor Wikerhauser.

Dopisni članovi: Vojislav Arnovljević, Khayël Michele Arslan, Nikolaj Nikolajevič Blohin, Bogdan Brecelj, Edhem Čamo, Jean Dausset, Mirko Dražen Grmek, Hilary Koprowski, Janez Milčinski, Gojko Nikoliš, Isidor Papo, Nikola Peršić, Valentin Dimitrijević Solovjev i Fedor Valić.

Članovi suradnici: Biserka Belicza, Slavko Cvetnić, Filip Čulo, Dragan Dekaris, Mladen Hajsig, Ivo Jelčić, Živko Kulčar, Željko Maričić i Radovan Medved.

Za tajnika Razreda je ponovno izabran akademik *Drago Ikić,* a za zamjenika tajnika akademik *Sergej Forenbacher.*

Održano je 12 redovitih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvenoistraživački rad i djelatnost članova Razreda unutar Akademije odvija se na temelju osnovnog programa Jugoslavenske akademije, sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od Republičke zajednice za znanstveni rad SRH i sredstava za znanstvenoistraživački rad članova Jugoslavenske akademije koji nisu u radnom odnosu, a u okviru znanstvenih jedinica koje djeluju unutar Razreda ili Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije.

U okviru osnovnog programa Jugoslavenske akademije u godini 1985. odobrena su sredstva za rad na projektima »Istraživanje i eliminacija morbila«

i »Djelovanje interferona i terapija interferonom«, voditelj akad. Drago Ikić, na projektima »Cestovna trauma u Hrvatskoj« i »Terenski istraživački program Mljet«, voditelj akad. Branko Kesić, te na projektima »F. Grisogono — kritičko izdanje izabranih djela« i »Đ. Baglivi — kritičko izdanje izabranih djela«, voditelj član suradnik Biserka Belicza.

Iz sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od Republičke zajednice za znanstveni rad SRH odobrena su sredstva za projekte »Istraživanje zdravstva u NOB-u na području Hrvatske« i »Praćenje prirodnog toka shizofrenije«, voditelj akad. Branko Kesić, te za projekt »Istraživanje razvitka zdravstva i zdravstvenih ustanova u Hrvatskoj 1850—1918. g.«, voditelj član suradnik Biserka Belicza.

Također su iz sredstava namijenjenih za znanstvenoistraživački rad članova Akademije koji nisu u radnom odnosu odobrena sredstva akad. Sergeju Forenbacheru za temu »Sustavne miopatije domaćih životinja«, akad. Dragi Ikiću za temu »Interferon — morbili«, akad. Branku Kesiću za temu »Fizički razvoj djece i omladine«, akad. Eugenu Topolniku za temu »Istraživanje uloge mikoplazme i nekih vrsta bakterija u patologiji domaćih životinja«, izv. članu Tihomilu Beritiću za temu »Profesionalne bolesti i toksikologija«, izv. članu Zvonimiru Pavišiću za temu »Istraživanje opsega traumatizacije oka u cestovnom prometu« i članu suradniku Mladenu Hajsigu za temu »Pitirosporumi u životinja i ljudi«.

Razred je također zatražio od Predsjedništva Jugoslavenske akademije da se za projekt »Problemi azbestoze« osiguraju sredstva.

I dalje je nastavljena dugogodišnja suradnja sa Središnjim institutom za tumore i slične bolesti, Istraživačkim centrom za medicinu i psihologiju prometa, Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada, te s Kliničkom bolnicom »Dr. Mladen Stojanović« koje su suradne ustanove Razreda.

Akad. Branko Kesić predsjedavao je Komisiji za izradu prijedloga novog Statuta Jugoslavenske akademije i o djelatnosti te komisije redovito izvješćivao na sjednicama Razreda. Članovi Razreda iznosili su svoja mišljenja i sugestije u vezi s izrađivanjem prijedloga Statuta koji je usvojen na sjednici Skupštine Akademije dne 28. ožujka 1985. godine.

Razred je proveo diskusiju o nacrtu Rezolucije o razvoju i unapređivanju znanstvenoistraživačke djelatnosti u SFRJ, te se, uz prijedloge manjih izmjena, pridružio primjedbama koje je na tekst rezolucije dao II. razred. Također je predloženo da integralni dio rezolucije budu »Preporuke V. znanstvenog međuakademijskog sastanka medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija na temu 'Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji' Zagreb, 26. i 27. listopada 1983.« kao dokumenat koji je rezultat rada medicinskih razreda svih akademija SFRJ i koji su prihvatile sve akademije. Akademici Drago Ikić, Nenad Grčević i Ivo Padovan sudjelovali su u radu radne grupe koja je formirana na inicijativu II. razreda i koja je izradila prijedlog rasprave o položaju znanosti na razini Skupštine Jugoslavenske akademije. Razred je podržao zaključke i stavove te radne grupe.

Akad. Drago Ikić aktivno je sudjelovao u radu Jugoslavenskog koordinacijskog odbora za genetsko inženjerstvo i biotehnologiju.

Nastavljena je dugogodišnja uspješna suradnja medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija. Razred se intenzivno pripremao za sudjelova-

nje na VI. znanstvenom međuakademijskom sastanku medicinskih razreda i odjela koji će biti održan u Beogradu. S obzirom na to da je Razred prihvatio zadatak da za taj sastanak pripremi materijale o evaluaciji znanstvenog rada na području medicinskih znanosti, održana su dva sastanka o evaluaciji znanstvenog rada u medicini. Dana 20. ožujka 1985. godine održan je sastanak kojem su, osim članova Razreda, prisustvovali i neki vanjski suradnici Razreda. Iznesen je osvrt na postojeći Pravilnik o kvantitativnoj evaluaciji znanstvenoistraživačkih projekata SIZ-a V, koji su priredili izv. članovi F. Hajnšek i I. Ruszkowski, te prof. dr. S. Gamulin i prof. dr. N. Hadžić, i provedena iscrpna diskusija. Dana 25. lipnja 1985. godine održan je drugi sastanak o evaluaciji znanstvenog rada u medicini, koji je ujedno bio i prvi, konstituirajući sastanak Međuakademijskog odbora za stanje i probleme medicinskih znanosti u Jugoslaviji. Na tom sastanku održani su ovi referati: *Čečuk, Lj., Maja Relja, Z. Lacković,* Neki međunarodni indikatori znanstvenog rada primijenjeni na stanje biomedicinskih znanosti u nas; *Maričić, S., Nevenka Gruden, V. Simeon, Nada Vajdička,* Vrednovanje medicinskih časopisa iz Jugoslavije trima neovisnim metodama; *Marić, Z., V. Silobrčić,* Evaluacija znanstvenog rada u medicini; *Hajnšek, F., I. Ruszkowski, S. Gamulin, N. Hadžić,* Evaluacija znanstvenih radova u medicini i *Radovanović, M., Z. Kovačević,* Elementi valorizacije prijava naučnoistraživačkih projekata i tema i završnih izvještaja pa projektima i temama.

Predstavnici Razreda redovito su sudjelovali u radu brojnih međuakademijskih odbora iz područja medicinskih znanosti i o njihovoj aktivnosti obavješćivali Razred. Na molbu Međuakademijskog odbora za epidemiologiju tumora, u vezi sa predstavkom tog odbora o liječenju malignih tumora u nas i potrebi zasnivanja registara za sve vrste malignih tumora, Razred je odboru dostavio informaciju o stručnjacima koji se bave epidemiologijom tumora lokomotornog sustava u Zagrebu, koji je priredio izv. član Ivo Ruszkowski. Predsjedništvo je na prijedlog Razreda imenovalo člana suradnika Ivu Jelčića zamjenikom predstavnika Jugoslavenske akademije u Međuakademijskom odboru za traumatologiju u izvanrednim uvjetima. Na prijedlog predstavnika Jugoslavenske akademije u tom odboru, izv. člana Ive Ruszkowskog, Razred je podržao i prihvatio inicijativu odbora da se i u Jugoslavenskoj akademiji pokrene istraživački projekat »Analitički studij o organiziranosti i osposobljenosti kirurških službi u SR Sloveniji za rad u vanrednim prilikama«, te su za taj projekat zatražena sredstva. Razred je predložio da prof. dr. Božidar Vrhovac bude, uz akad. Dragu Ikića, predstavnik Jugoslavenske akademije u Međuakademijskom odboru za lijekove. Razred je također bio informiran o djelatnosti Inicijativnog odbora za Sistem biomedicinskih naučnih informacija u SFRJ sa sjedištem u Ljubljani.

Razred je osnovao Sekciju za interferon Međuakademijskog odbora za biološke preparate i Radnu grupu za interferon Razreda koja će djelovati u okviru Međuakademijskog odbora za biološke preparate. U okviru tog međuakademijskog odbora pokrenut je projekt »Eliminacija morbila. Laboratorijska istraživanja«.

Uz suglasnost Predsjedništva Akademije, u okviru Razreda je osnovan Odbor za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju, sa zadatkom da koordinira aktivnosti u znanstvenom radu na području medicine rada i zdravstvene ekolo-

gije. Na molbu Republičkog komiteta za zdravstvenu i socijalnu zaštitu, Odbor je dao opsežno stručno mišljenje u vezi s činjenicom da je u vodi novoizgrađenog regionalnog vodovoda u Petrinji utvrđena prisutnost poliklioriranih bifenila.

Konstituiran je i Međurazredni odbor za biotehnologiju u radu kojeg sudjeluju članovi II, III. i IV. razreda.

Razred je dao suglasnost da se u Jugoslavenskoj akademiji osnuje Znanstveni savjet za prometne znanosti.

Razmatrani su dokumenti Zavoda za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije o kojima je Razred trebao dati mišljenje. Također su razmatrani dokumenti Zavoda za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti Istraživačkog centra Akademije, a posebno Odsjeka za povijest medicinskih znanosti. Razred je izabrao mr. Zdenku Šušnić-Fliker u zvanje znanstvenog asistenta. Razred je također dao Upravi Akademije traženo mišljenje i prijedlog u vezi s reguliranjem imovinsko-pravnih odnosa Jugoslavenske akademije i Medicinskog fakulteta s obzirom na zgradu u Demetrovoj ulici br. 18.

Razred je proveo izbor tajnika Razreda i zamjenika tajnika Razreda, a Predsjedništvu i Skupštini je predložio izbor akad. Branka Kesića za člana Predsjedništva, predstavnika Razreda za medicinske znanosti. Razred je također proveo raspravu o izboru nove Uprave Jugoslavenske akademije, te je Predsjedništvu uputio svoj prijedlog.

Mnogo je pažnje i vremena na nekoliko sjednica Razreda posvećeno predlaganju kandidata za izbor novih članova i raspravi o kandidatima. Izvršene su opsežne pripreme za provođenje izbornog postupka, koji je u toku.

U toku je postupak zaključivanja ugovora o suradnji s Akademijom medicinskih znanosti SSSR-a.

Razmatrane su mogućnosti nastavka suradnje s Poljskom akademijom znanosti, s Akademijom znanosti Čehoslovačke, s Austrijskom akademijom znanosti i s akademijama SR Njemačke. Pojedini članovi Razreda podnijeli su prijedloge tema za nastavak suradnje.

Na osnovi Sporazuma između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Austrijske akademije znanosti, izv. član Teodor Wikerhauser boravio je od 13. do 19. X. 1985. godine na studijskom boravku u Austriji. Posjetio je FAO/IAEA Agricultural Biotechnology Laboratory, Entomology Unit u Seibersdorfu i Institut za parazitologiju i opću zoologiju Veterinarskog fakulteta u Beču i razmijenio iskustva s vodećim znanstvenicima tih ustanova.

Izv. član Ljubomir Čečuk također je boravio na studijskom boravku u Austriji, i to od 23. do 28. V. 1985. godine.

Na osnovi Sporazuma između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ, Čehoslovačke akademije znanosti i Problemsko-tematskog plana za radno razdoblje 1983—1985. godine, član suradnik Filip Čulo boravio je od 13. do 16. V. 1985. godine na studijskom boravku u Čehoslovačkoj. Sudjelovao je na VIII Meeting of the European Association for Cancer Research koja je u to vrijeme održana u Bratislavi i referirao »Recovery of Antitumor Immunity after Treatment with Cyclophosphamide (CY)«. Član suradnik Čulo također je izabran za člana Upravnog odbora (Council) Evropskog društva za istraživanje raka, kao predstavnik za Jugoslaviju, te je prisustvovao sastanku toga odbora.

Na temelju Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Kraljevskog društva iz Londona, član suradnik Dragan Dekaris boravio je od 29. IX. do 13. X. 1985. godine na studijskom boravku u Velikoj Britaniji. Posjetio je National Institute for Biological Standards and Control; Department of Immunology, St. Thomas's Hospital Medical School; Bencard Allergy Clinic; Department of Immunology, St. Mary's Hospital Medical School i Department of Immunology, The Middlesex Hospital Medical School u Londonu, Department of Immunology na University of Birmingham u Birminghamu i Department of Clinical Immunology u Addenbrooks Hospital u Cambridgeu. U tim je ustanovama s mnogobrojnim uglednim znanstvenicima razmijenio iskustva o mnogim temama iz eksperimentalne i kliničke imunologije.

Na inicijativu Razreda, uz preporuku Uprave Akademije, Savjet akademija SFRJ uputio je poziv akad. Hilaryju Koprowskom da dođe u Zagreb na jednotjedni studijski boravak, na temelju postojećeg Sporazuma između Savjeta akademija i Nacionalne akademije znanosti u Washingtonu. Akad. Koprowski dopisni je član Jugoslavenske akademije.

Na prijedlog Razreda i uz odobrenje Uprave Akademije, akad. Drago Ikić boravio je u Londonu od 11. do 18. VI. 1985. godine na teret sredstava Zavoda za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija. Akad. D. Ikić posjetio je National Institute for Biological Standards and Control, Division of Viral Products, gdje je s dr. G. C. Schildom razgovarao o projektu eradikacije morbila i drugim vidovima suradnje.

Članovi Razreda, akad. Nenad Grčević, izv. članovi Tihomil Beritić i Sead Midžić i član suradnik Dragan Dekaris sudjelovali su na teret sredstava Fonda Jugoslavenske akademije za sudjelovanje članova i znanstvenih suradnika na međunarodnim znanstvenim skupovima u inozemstvu i zemlji na X. jugoslavensko-talijanskim medicinskim danima koji su u organizaciji Clinica Europea održani u Lugnano in Teverina 17. i 18. V. 1985. godine. Na skupu je također sudjelovao izv. član Marko Šarić. Članovi Razreda bili su autori ili suautori ovih referata iznesenih na tom znanstvenom sastanku: *N. Grčević*, Post-traumatic hydrocephalus: a new contribution to pathogenesis; *S. Kovač, S. Klarić, T. Beritić*, TAC in the assessment of early changes in pleural asbestosis; *S. Midžić*, The broncho-pulmonary structure and the morphogeny of its pathologic alteration in the lung diseases; *M. Šarić, A., Talijančić, M. Čonkaš*, Exposure to noise and arterial blood pressure i *D. Dekaris, V. Silobrčić, R. Mažuran, A. Sabioncello, S. Rabatić, I. Svoboda-Beusan*, Macrophage spreading assay-experimental and clinical aspects. U toku su pripreme za održavanje XI. jugoslavensko-talijanskih medicinskih dana što će se održati u Dubrovniku, u organizaciji Odbora za alergologiju Razreda, 1986. godine.

Uz suglasnost Predsjedništva Jugoslavenske akademije, Razred je bio pokrovitelj Petog znanstvenog sastanka Sekcije za histokemiju i citokemiju Saveza društava anatoma Jugoslavije, koji je održan 31. V. i 1. VI. 1985. godine u Zagrebu. Predstavnik Razreda na tom sastanku bila je izv. član Jelena Krmpotić-Nemanić, koja je u ime Razreda pozdravila sudionike skupa.

Na molbu Muzejskog prostora na Jezuitskom trgu, Razred je dao prijedlog izdanja iz područja medicinskih znanosti za izložbu »Pisana riječ u Hrvatskoj«. Popis je priredila član suradnik Biserka Belicza.

Na molbu Uprave Akademije, Razred je imenovao komisiju koja je imala zadatak da pregleda i da svoje mišljenje o inventaru Farmaceutske zbirke koja se nalazila u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti, radi preseljenja toga inventara.

Članu suradniku Slavku Cvetniću dodijeljena je, za njegovu znanstvenu aknost, republička nagrada »Ruđer Bošković«.

Izdavačka djelatnost

Prihvaćeni rukopisi:

Za »Rad« Razreda za medicinske znanosti

Vera Folnegović-Šmalc, Zdenko Folnegović, Evaluacija terapije shizofrenih bolesnika (recenzenti akad. Branko Kesić, izvanredni član Franjo Hajnšek i član suradnik Živko Kulčar, na 2. sjednici Razreda od 27. II. 1985).

M. Kalousek, Usporedba nalaza kompjutorizirane tomografije i neurološke simptomatologije tumora selarnog i periselarnog područja (recenzent akad. Ivo Padovan, na 2. sjednici Razreda od 27. II. 1985).

Radulović, R., B. Krejović, Lj. Đorđević, M. Đorđević, Topografska anatomija akustičnofacijalnog snopa u pontocerebelarnom uglu (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Radulović, R., B. Krejović, Lj. Đorđević, M. Đorđević, Pars labyrinthica canalis facialis (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Glaser, G. H., Cranial Neuropathy in Lymphoma (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Ateljević, M., T. Janjatović, S. Lučin, M. Jovanović, P. Petrović, T. Dunđerović, Značaj kompjutorizovane tomografije u dijagnostici kompresijskih procesa u orbiti (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Ateljević, M., T. Janjatović, P. Petrović, S. Lučin, M. Mešterović, T. Dunđerović, Konfrontacija pojedinih radioloških dijagnostičkih procedura pri otkrivanju razloga poremećene funkcije kranijskih živaca (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Maričić, Ž., V. Deponte, M. Šamija, D. Čović, Problemi zračenja tumora u području kranijalnih živaca (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Cohen, M. M., Toxic Effects of Antineoplastic Drugs on the Cranial Nerves (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Radonjić, D., M. Mitrović, Paralize N. facialisa uzrokovane tumorima u intratemporalnom toku (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Spaventi, Š., I. Padovan, K. Knešaurek, I. Šlaus, Detekcija tumora baze mozga jednofotonskom emisionom kompjutoriziranom tomografijom (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Trajer, D., N. Laktić, Dijagnostička oštećenja okulomotoriusa, trohlearisa i abducensa pri intrakranijalnim kompresijama (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Pegan, B., I. Padovan, V. Petric, R. Štern-Padovan, Kirurška anatomija kranijskih živaca u odnosu na tumore vrata (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Orešković, M., D. Cerenko, T. Katanec, M. Nikšić-Ivančić, Z. Tolić, D. Sklizović, Jatrogene povrede kranijskih živaca u cervikofacijalnoj onkokirurgiji (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Kosokovič, F., V. Katić, Ž. Bumber, I. Ljubijankić, Gornji laringealni živac i parcijalna laringektomija (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Krajina, Z., S. Simović, Kirurgija tumora glandule parotis i lični živac (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Ivić, Ž., V. Petric, N. Pipić, D. Sklizović, Tumori sfenoetmoidnog područja i lezija kranijskih živaca (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Ivanović, A., D. Radonjić, T. Marković, Elektronistagmografske karakteristike tumora zadnje lobanjske jame (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Zurak, N., D. Božičević, B. Barac, Neurofiziologijske osnove periferne stimulacijske analgezije u bolesnika s malignim tumorima glave i vrata (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Koršić, J., Uloga perimetrije u dijagnostici hijazmatskog sindroma (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Jeličić, I., I. Padovan, M. Radetić, V. Lupret, Kirurgija tumora selarnog i paraselarnog područja (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Jeličić, I., I. Padovan, R. Broz, M. Grgas, Tumori pontocerebelarnog kuta i konzekventne lezije moždanih živaca (recenzent akad. Ivo Padovan, na 5. sjednici Razreda od 29. V. 1985).

Padovan, I., B. Pegan, Lezije kranijskih živaca pri tumorima frontobazalnog područja (na osnovi referata akad. Ive Padovana, na 6. sjednici Razreda od 3. VII. 1985).

Padovan, I., B. Pegan, K. Petric, Benigni i maligni tumori nazofarinksa i njihov utjecaj na kranijske živce (na osnovi referata akad. Ive Padovana, na 6. sjednici Razreda od 3. VII. 1985).

Dubravka Jadro-Šantel, Nenad Grčević, Smiljka Lambaša, Nada Bešenski, Patologija tumora infundibulohijazmatske regije (na osnovi referata akad. Nenada Grčevića, na 6. sjednici Razreda od 3. VII. 1985).

Jelena Krmpotić-Nemanić, Ivica Kostović, Đorđe Nemanić, Miloš Judaš, Intrakranijalna i ekstrakranijalna topografija moždanih živaca s osvrtom na funkcionalne komponente nervusa trigeminusa (na osnovi referata izvanrednog člana Jelene Krmpotić-Nemanić, na 6. sjednici Razreda od 3. VII. 1985).

Gnjidić, Ž., A. Popov, Ž. Alić, D. Kovač, V. Bakulić, Neurokirurški tretman spastičnog tortikolisa (recenzent akad. Nenad Grčević, na 8. sjednici od 10. X. 1985).

Kao posebno izdanje:

Mladen Štulhofer i sur., Digestivna kirurgija (recenzent izv. član Ljubomir Čečuk, na 1. sjednici od 23. I. 1985).

Za »Rasprave i građa za povijest znanosti« Razreda za medicinske znanosti:

I. Erceg, Politika i neke mjere Francuza u zdravstvu Ilirskih provincija (recenzent član suradnik Biserka Belicza, na 1. sjednici od 23. I. 1985).

L. Glesinger, Prilozi za povijest zdravstva u Istri, 1. Zdravstveni radnici u prošlosti Istre, 2. Povijest epidemija i endemija u Istri i 3. Povijest zdravstvenih i humanitarnih ustanova u Istri (recenzenti akad. Branko Kesić i član suradnik Biserka Belicza, na 1. sjednici od 23. I. 1985).

Lelja Dobronić, Tri Hadviga, kirurga Županije zagrebačke (recenzent član suradnik Biserka Belicza, na 2. sjednici od 27. II. 1985).

Franjo Hajnšek, Sanja Hajnšek, Stevo Knežević i *Nikola Gubarev*, Natural History and Prognosis of Epilepsy Beginning in Infancy (na osnovi referata izv. člana Franje Hajnšeka, na 12. sjednici Razreda od 26. XII. 1985).

Biserka Belicza, Razvoj javnozdravstvenog zakonodavstva i njegov utjecaj na strukturu i rad medicinske profesije u Istri od 13. do 19. stoljeća (recenzent akad. Branko Kesić, na 3. sjednici Razreda od 27. III. 1985).

Za »Anale« Zavoda za znanstveni rad JAZU u Osijeku

Katja Čatipović-Veselica, Ante Vuković, Krunoslav Krstić, Marija Jurić, Ehokardiografska prevalencija prolapsa mitralnog zaliska u 614 zdrave djece (recenzent akad. Radovan Ivančić, na 1. sjednici Razreda od 23. I. 1985).

Objavljeno je:

»Zbornik« radova sa simpozija »Cestovna trauma u SR Hrvatskoj«, 378 str. Urednik akad. Nenad Grčević.

»Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji«, zbornik radova sa V. znanstvenog sastanka medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, 314 str. Urednici su akademici Drago Ikić, Nenad Grčević i Ivo Padovan.

Mladen Štulhofer, Digestivna kirurgija (u suradnji s izdavačkim poduzećem Grafički zavod Hrvatske iz Zagreba), 744 str.

Znanstveni skupovi

Znanstveni sastanak o evaluaciji znanstvenog rada u medicini održan je u Zagrebu, 20. III. 1985. godine. Iznesen je osvrt na Pravilnik o kvantitativnoj evaluaciji znanstvenoistraživačkih projekata i provedena rasprava. Sudjelovalo je tridesetak znanstvenih radnika.

Drugi znanstveni sastanak o evaluaciji znanstvenog rada u medicini održan je u suradnji s Međuakademijskim odborom za stanje i probleme medicinskih znanosti u Jugoslaviji u Zagrebu, 25. VI. 1985. godine. Izneseno je pet priopćenja. Sudjelovalo je četrdeset sudionika.

I. radni sastanak o problemima azbestoze u Jugoslaviji održan je pod pokroviteljstvom Razreda, a u organizaciji Odbora za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju Razreda za medicinske znanosti, Instituta za medicinu rada i radiološku zaštitu »Dr. Dragomir Karajović« i Instituta za medicinska istra-

živanja i medicinu rada u suradnji s Vijećem Saveza sindikata SFRJ i Odborom za kemiju i nemetale. Taj je znanstveni skup održan u Dubrovniku, 3. i 4. X. 1985. U radu skupa je sudjelovalo oko 100 sudionika, a održano je 46 referata, koji su bili razdijeljeni po temama što ih je skup obuhvatio:

Klinika i epidemiologija. I. Rana dijagnostika: a) dijagnostički kriteriji, b) radiologija, c) funkcionalna ispitivanja, d) citologija, histologija i imunologija, e) kasne posljedice izloženosti azbestu. II. Endemska azbestoza. III. Azbestoza u proizvodnji, preradi i primjeni: a) azbestoza u rudarstvu, b) azbestoza u izradi azbestnih produkata, c) azbestoza u brodogradnji, brodoremontu, građevinarstvu i ostalim industrijskim ili obrtnim djelatnostima koje primjenjuju ili obrađuju azbest.

Higijena i sanacija. I. Metode mjerenja koncentracije azbestnih vlakana u radnoj, odnosno općoj ekološkoj atmosferi. II. Metode tehničke zaštite u proizvodnji, preradi i primjeni azbesta. III. Kontrola indirektne ekspozicije azbestu. IV. Revizija maksimalno dopuštenih koncentracija. V. Atmosfera i učinak.

Prevencija, ocjena radne sposobnosti i zakonski aspekti. I. Principi ocjene radne sposobnosti prema ILO klasifikaciji azbestoze, II. Preostala radna sposobnost i dalja izloženost vrstama prašine. III. Zakonsko priznavanje azbestoze kao profesionalne bolesti. IV. Medicinska opća i specifična prevencija azbestoze. Objavljena je »Knjiga sažetaka« referata održanih na simpoziju. Referati će biti tiskani u zasebnoj knjizi — zborniku radova. Jedan je od najvažnijih zaključaka donesenih na sastanku da se na području SFRJ usvoji jedinstvena rendgenska klasifikacija pneumokonioza koju je propisala Međunarodna organizacija rada u Ženevi (ILO, 1980).

Radni sastanak o ulozi okratoksina u etiologiji balkanske endemske nefropatije održan je u Zagrebu i Slavonskom Brodu od 23. do 25. X. 1985. u organizaciji Razreda, Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, Medicinskog centra Slavonski Brod i Znanstvene jedinice za klinička i medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek. Bio je organiziran jednodnevni posjet Slavonskom Brodu, odnosno endemskom području. Na sastanku je sudjelovalo 8 sudionika iz inozemstva i 17 iz Jugoslavije, ukupno 25. Održano je sedam referata.

Savjetovanje o međunarodnoj klasifikaciji pneumokonioza u organizaciji Odbora za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju pod pokroviteljstvom Razreda održano je u Zagrebu, 21. XII. 1985. godine. Na sastanku je bilo 60 sudionika, a održano je 5 referata.

Komemoracije

Komemorativni sastanak u spomen dopisnog člana Vinka Frančiškovića održan je 16. travnja 1985. godine. Sastanak je otvorio akad. Drago Ikić, tajnik Razreda, a o životu i radu preminulog člana govorio je izv. član Ljubomir Čečuk. Objavit će se spomenica posvećena dopisnom članu Vinku Frančiškoviću.

Odbor za tumore

Odbor je preko svojih članova sudjelovao u radu Međuakademijskog odbora za epidemiologiju tumora Vojvođanske akademije nauka i umetnosti. Članovi Odbora su u toku 1985. godine sredili i priredili za tisak obilan materijal sa Simpozija o kompleksnim problemima kranijskih živaca u kliničkoj onkologiji.

Odbor je također sudjelovao u pripremama izrade Registra za rak SRH u zajednici s Ligom Hrvatske za borbu protiv raka. Postignuti su značajni rezultati u osuvremenjivanju Registra za rak SRH i dovršena je obrada zaostalih podataka od 1976. do 1982. godine. Odbor je poticao dovršavanje pojedinih znanstvenih tema SIZ-a V iz područja onkologije.

Odbor za kronične bolesti

Autori Vera Folnegović Šmalc i Zdenko Folnegović predali su za tisak rad »Evaluacija terapije shizofrenih bolesnika« (epidemiološka studija). Rad je potekao iz višegodišnje studije o duševnim bolesnicima u SR Hrvatskoj (»Rad« JAZU, 392, 1981), Registra psihotika SR Hrvatske i vlastitog istraživanja autora i daje realan prikaz terapije shizofrenih bolesnika u SR Hrvatskoj, osvrt na tu terapiju, te suvremene terapijske mogućnosti i s tim u vezi kritički prikaz organizacije psihijatrijske službe. Dane su i smjernice budućeg razvitka tretmana shizofrenih bolesnika i promjene toka bolesti.

Nastavljena su istraživanja na području kardiovaskularnih bolesti.

Odbor je nastavio svoju dosadašnju uspješnu suradnju s Psihijatrijskom bolnicom Vrapče i s još dvadesetak drugih ustanova s kojima je i do sada surađivao.

Započete su pripreme za održavanje stručnog simpozija na temu »Dostignuća u kardiologiji u nas«, koji će se održati u suradnji s Međuakademijskim odborom za kardiovaskularnu patolgiju sa sjedištem pri Srpskoj akademiji nauka i umetnosti.

Članovi Radne grupe za endemsku nefropatiju sudjelovali su pri organizaciji i održavanju Radnog sastanka o ulozi okratoksina u etiologiji balkanske endemske nefropatije koji je održan u Zagrebu i Slavonskom Brodu, od 23. do 25. X. 1985. godine.

Odbor za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju

Odbor je osnovan na 3. sjednici Predsjedništva JAZU od 20. svibnja 1985. godine, a na prijedlog Razreda za medicinske znanosti. Nakon konstituiranja odmah je pokrenuta inicijativa da se što prije održi znanstveni skup o neodloživim problemima azbestoze u Jugoslaviji, pa su članovi Odbora tijekom ljeta i rane jeseni održali nekoliko vlastitih sastanaka i sastanaka s Odborom za kemiju i nemetale Vijeća Saveza sindikata Jugoslavije, te s predstavnicima Instituta za medicinu rada i radiološku zaštitu u Beogradu i Inštituta za medicino dela, športa in prometa u Ljubljani odnosno s Inštitutom za plučne bolezni in tuberkulozo u Golniku. Znanstveni skup pod nazivom »I. radni sasta-

nak o problemima azbestoze u Jugoslaviji održan je u organizaciji Odbora u Dubrovniku 3. i 4. listopada 1985. Članovi Odbora su vodili taj skup, podnijeli 6 referata, te izradili smjernice za zaključke.

U Splitu je 18. studenog održan sastanak s predstavnicima industrije, medicine rada, medicinskog fakulteta i Izvršnog vijeća Skupštine općine o pristupu rješavanju najvažnijih ekoloških problema grada i okolice.

Odbor je na poziv sudjelovao u radu konferencije o pristupu Jugoslavije međunarodnoj konvenciji o zaštiti od azbesta, održane u Beogradu 20. studenog 1985. godine.

Na molbu Komiteta za zdravlje SRH izrađen je preliminarni elaborat i preporuke u vezi s problemima kontaminacije nekih rijeka polikloriranim bifenilima.

Odbor je proveo organizaciju znanstvenog skupa »Savjetovanje o klasifikaciji pneumokonioza«, koji je održan u Zagrebu 21. prosinca 1985.

Odbor za traumu

1. Predviđeni radovi na projektu »Cestovna trauma u SR Hrvatskoj« u toku 1985. godine obavljeni su u cijelosti (obrađeni prispjeli izvještaji, razmjena mišljenja s kirurškim odjelima bolnica i s patološko-anatomskim odjelima bolnica). S naslova projekta objelodanjeno je 15 znanstvenih i stručnih radova i referirano je o tome na stručnim skupovima u nas i u svijetu (X. svjetski kongres medicine prometa, Tokio 1985, objavljen zbornik radova). Prof. dr. Ivo Jelčić, član suradnik JAZU, izabran je za jednog od potpredsjednika Međunarodne organizacije za medicinu prometa i nesreće na glavnoj skupštini te organizacije održanoj u Tokiju 1985. godine.

2. Članovi Odbora za traumu sudjelovali su u organizaciji simpozija »Tehnika i sigurnost prometa«, u organizaciji Fakulteta prometnih znanosti pod pokroviteljstvom Jugoslavenske akademije, i s referatima koji su publicirani u Zborniku radova 1985. godine.

3. Predviđena konferencija o traumatiziranju sudionika u tranzitnom prometu cestama Jugoslavije nije se mogla održati zbog nedostatka financijskih sredstava, pa se preporučuje da se prisutnu aktualnost zdravstvenog problema cestovne smrti i cestovnog traumatiziranja putnika u tranzitu kroz našu zemlju pokuša razmotriti u idućoj godini uz potporu Međunarodnog udruženja za medicinu prometa i nesreće.

Odbor za alergologiju

Djelatnost Odbora odvijala se unutar više područja. Odbor je radio na istraživanju alergijskih reakcija tipa IV (na *Candida albicans)* i tipa I (standardizacija alergena tzv. biološkim jedinicama i upotreba supstancije 48/80). Određivane su koncentracije cirkulirajućih imunokompleksa u serumima bolesnika s juvenilnim reumatoidnim artritisom i ankilozantnim spondilitisom, a utvrđena je specifičnost i osjetljivost za četiri tehnike za određivanje imunokompleksa. Imunološki status je određivan u djece sa sideropeničnom anemijom, školske djece s učestalim infekcijama respiratornog trakta i u bolesnika s ankilozantnim spondilitisom, pa su nađene promjene u nizu humoral-

nih i celularnih reakcija. Posebno su proučavane funkcije fagocita i uočene su znatne promjene tih funkcija u normalnoj trudnoći, ali i razlike koje nastaju tijekom života, tj. funkcije fagocita nisu iste u zdrave novorođenčadi, djece, odraslih i starijih dobnih skupina. U protekloj godini započet je rad na određivanju subpopulacije limfocita monoklonskim antitijelima, a razrađeni su i novi testovi za morfološko određivanje K- i NK-stanica te radioizotopni test za mjerenje digestije u fagocitu.

Članovi Odbora su se nekoliko puta sastajali. U suradnji s talijanskim kolegama organizirani su X. Dies Italico-Iugoslavici Medicinae Destinati. Susret je održan u Lugano in Teverina (kraj Rima) 17. i 18. svibnja 1985. Članovi Razreda održali su 5 referata. Članovi su Odbora, osim toga, sudjelovali sa 15 referata na 1. kongresu imunologa Jugoslavije u Opatiji, te s jednim referatom na Savjetovanju o profilaksi astme.

Članovi Odbora su u protekloj godini sudjelovali u radu Stručnog odbora za alergologiju i imunologiju Poslovne zajednice zdravstva grada Zagreba te Stručne komisije za lijekove SR Hrvatske i Komisije za lijekove Saveznog komiteta za rad, zdravstvo i socijalnu zaštitu.

Odbor za transplantacijsku imunologiju

Članovi Odbora aktivno su sudjelovali na sastanku »Relevant immunological factors in clinical kidney transplantation«, održanom lipnja 1985. godine u Heidelbergu, a na kojem se raspravljalo o programu »International collaborative transplant study«. Ta studija sadržava u nas učinjenih 58 transplantacija, od kojih su ove godine izvršene 33, i to 8 s kadavera i 25 sa živog davaoca.

Članovi Odbora sudjelovali su također i u programu kliničke transplantacije koštane srži. Ove godine izvršeno je 11 transplantacija koštane srži, i to u 10 bolesnika koji su bolovali od leukemije i 1 bolesnika koji je bolovao od aplastične anemije. Također je nastavljen rad na programu »International exchange of tissues for standardization of typing (Terasaki P., Los Angeles, SAD)«.

Odlučeno je da se tijekom 1986. godine organizira Seminar iz područja transplantacijske imunologije i da se u tu svrhu pokušaju okupiti stručnjaci iz cijele naše zemlje koji se bave navedenom problematikom.

Odbor za infektologiju

Odbor za infektologiju raspravljao je na nekoliko sjednica o organizaciji znanstvenog simpozija pod naslovom »Ihtiopatologija u akvakulturi«, koji bi se trebao održati krajem 1986. godine. U organizaciji tog simpozija sudjeluje i Veterinarski fakultet u Zagrebu.

Nastavljena je suradnja s Međuakademijskim odborom za istraživanje uloge *Streptococcus agalactiae* kao uzročnika zoonoze.

Članovi odbora za infektologiju radili su na ovim znanstvenim programima: o imunoprofilaksi zaraznog rinotraheitisa i parainfluence-3 u goveda, o imunoprofilaksi influence konja, o serodijagnostici cerebralne cisticerkoze, o

ehinokokozi i toksoplazmozi, o miohepatijama, o mikoplazmozi domaćih životinja te o proširenosti kvasca *Pityrosporum i* dermatofita *Microsporum canis.*

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Sergej Forenbacher nastavlja višegodišnja istraživanja o sustavnim miopatijama u domaćih životinja. U 1985. proširena su na dodirna područja hepatologije, tj. na mio-hepatopatije. Njih je u novije vrijeme u domaćih životinja (konja, goveda, svinje) sve više, a zasnivaju se na degenerativnim promjenama u skeletnom mišiću, miokardu i jetri na osnovi kompleksne nestašice tokoferola i oligoelementa selena. Nastavlja pisanje trećeg sveska priručnika »Klinička patologija probave i mijene tvari u domaćih životinja«, II. Jetra. Sudjelovao je na znanstvenom skupu »Escherichia Coli u patologiji podmlatka«, Banja Luka, 23. V. 1985. i održao referat »Stres i stresovi s osvrtom na probavni sustav«.

Nenad Grčević objavio je ove znanstvene radove: *Grčević, N., Lovrenčić, M. and Bešenski, N.,* Tumors of the Craniocerebral Basal Zone. Neuroimaging. G. Fischer N. York, 1984, 15—27; *Aichner, F., Gerstenbrand, F., Grčević, N., Mayr, V., Naever, K., and Reuther, G.,* Identification of various pathological conditions of the CNS by Nuclear Magnetic Resonance Imaging. Neuroimaging. G. Fischer N. York 1984, 79—97; *Gerstenbrand, F., Grčević, N.,* and *Aichner, F.,* Preface. Neuroimaging. G. Fischer, N. York 1984, 7—10; *Kalousek, M., Lovrenčić, M., Jeličić, I.* i *Grčević, N.,* Usporedba nalaza kompjutorizirane tomografije mozga s patohistološkim nalazima meningeoma, *Lij. vjesnik* 107:300—304, 1985.

Nosilac je teme projekta SIZ-V »Klinička neuropatologija tumora CNS-a«, u toku kojega se multidisciplinarno istražuje korelativna patologija te grupe tumora. Projekt teče već nekoliko godina i dalje se nastavlja, a iz njega je potekao veći broj znanstvenih radova. U suradnji s Neurološkom klinikom u Innsbrucku, te s nekoliko ustanova u zemlji, radi na opsežnim istraživanjima u vezi s temom »Living pathology«, koju je kao novi koncept postavio kao radnu hipotezu korelativnog pristupa kompjuteriziranoj tomografiji mozga i drugim metodama »neuroimaginga«. Sudjeluje u interdisciplinarnom istraživanju »Unutarnje cerebralne traume«, koje je započelo u Zavodu za neuropatologiju i niz godina se dalje odvija. Taj rad predstavlja bazu za opširnije zahvate u okviru Odbora za cestovnu traumu Jugoslavenske akademije u idućem razdoblju.

Aktivno je sudjelovao na sastanku Neurološkog društva u Grazu (Austrija), Simpozij o ekstrapiramidnim bolestima, studeni 1984. i održao predavanje »Novi pogledi na neuropatološku osnovu ekstrapiramidnih bolesti«, na Dies italico-jugoslavici medicinae destinati, Lugnano in Teverina (Italija), svibanj 1985. s referatom »New contribution to etiopathogenesis of post-traumatic hydrocephalus«, na XIII. World Congress of Neurology, Hamburg, rujan 1985. i održao uvodno predavanje na IV. glavnu temu: »The role of correlative neuropathology in neuroimaging«; na XIII. World Congress of Neurology, Hamburg, rujan 1985, s referatom »Reliability of the CT-scan in evaluation of lesions of Inner brain trauma« (s D. Šantel, D. Bešenski i M. Kalousek); na 18.

Danube Symposium of Neurological Sciences Innsbruck, listopad 1985. i održao uvodno predavanje na glavnu temu: »Neoplastic processes of cerebellum« (s D. Šantel), 18. Danube Symposium of Neurological Sciences, Innsbruck, listopad 1985. s referatom »Dysplastic hypertrophy of the cerebellar cortex — Lhermitte — Duclos« (s D. Šantel, M. Kalousek i L. Negovetić); na International Symposium on Head Injury (Sattelite Symposium of the WFN-Hambur Congress), rujan, Ljubljana, s referatom »The concept of Inner Cerebral Trauma« i na Simpoziju intenzivne medicine u neurologiji, Zagreb, listopad 1985. s referatom »Dinamika razvoja traumatske bolesti mozga«.

Stalni je član kuratorija podunavskih simpozija neuroloških znanosti i kuratorija jugoistočne evropske konferencije neurologije i psihijatrije. Stalni je član Savjeta Internacionalnih neuropsihijatrijskih simpozija u Puli. Bio je organizator i član predsjedništva IV. glavne teme XIII. svjetskog kongresa neurologa u Hamburgu 1985. g.

Drago Ikić objavio je: Uvodna riječ, Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji, V. znanstveni sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, 1985, 9—11 i Uvodna riječ, Cestovna trauma u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, Simpozij, 1985, 7—9.

U toku je njegov istraživački rad na ovim projektima: »Imunobiološka terapija i profilaksa tumora«, »Intratumoralna terapija interferonom (Hu IFN α) humanih tumora glave i vrata. Poredbe s kontrolnom grupom«, »Kontrola pacijenata oboljelih od malignih tumora liječenih interferonom na pojavu recidiva«, »Mehanizam djelovanja interferona na osnovi imunohistokemijskih i histoloških nalaza«, »Terapija interferona (Hu IFNα) malignog melanoma« i »Eliminacija nekih zaraznih oboljenja cijepljenjem«, »Ispitivanje cjepiva protiv morbila, laboratorijska i terenska ispitivanja«.

Radovan Ivančić autor je poglavlja »Neinvazivne pretrage u kardiologiji. Fizikalna pretraga kardiovaskularnog sistema«, u knjizi »Dijagnostičke metode u kardiologiji«, Jumena, Zagreb (u tisku); objavio je: *R. Ivančić* i *I. Čikeš*, Untersuchungen über die inotrope Wirkung eines glykosidhaftigen Extraktes, Terapiewerke 35, Karlsruhe 1985, 2934—2941. U toku je njegov rad na projektima »Ispitivanje faktora rizika u razvoju koronarne skleroze kod kolektiva DIK »Spačva«, »Ispitivanje faktora rizika u kolektivu ŽTP Zagreb (bijelo osoblje)«, »Ispitivanje faktora rizika u infrastrukturi ŽTP Zagreb« i »Ispitivanje faktora rizika kolektiva radnika 'Naftaplin — INA' na bušotinama i na traženju u podmorju« .

Ivo Padovan objavio je: *I. Padovan, D. Cerenko,* Surgical reconstruction of voice after total laryngectomy, Excerpta Medica, 1985; *S. Štajner, I. Padovan, B. Pegan,* Makroskopski horizontalni rezovi larinksa, Symp. Otorhinol. Iug. 20 (1985) 181; *D. Cerenko, I. Padovan,* Mjesto i perspektive obostrane radikalne disekcije vrata u suvremenoj onkologiji glave i vrata, Symp. Otorhinol. Iug. 20 (1985) 221; *I. Padovan, B. Belicza,* Povijesne težnje i suvremena ostvarenja u rehabilitativnoj kirurgiji larinksa. U: Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji, V. znanstveni sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, JAZU, Zagreb 1985; *I. Padovan,* Osvrti na pojedine smjerove medicinskih istraživanja u SR Hrvatskoj, U: Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji, V. znanstveni sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, JAZU, Zagreb 1985.

U toku je njegov istraživački rad na temama: »Kronične i degenerativne bolesti s obzirom na maligne tumore«, u ovom istraživanju radi se o kliničkim i fundamentalnim istraživanjima tumora larinksa. Projekt SIZ-a V; »Organizacija službe za biomedicinsku tehnologiju i mogućnost kreiranja novih biomedicinskih aparata i pomagala u velikim zdravstvenim centrima«, u ovom projektu je naročita pozornost posvećena istraživanju novog originalnog aparata audiostrob Padovan, te mogućnosti konstrukcije novih dijagnostičkoterapijskih aparata; »Usporedba joda 123 i tehnecija 99 m kao agensa za snimanje u proučavanju štitnjače«, Međudržavni projekt Jugoslavija USA i »Primjena interferona u liječenju kože tumora glave i vrata«, dugogodišnji projekt SIZ-a V i suradnje Razreda za medicinske znanosti Jugoslavenske akademije s KB »Dr. M. Stojanović« Zagreb.

Na XIII. svjetskom kongresu otorinolaringologije dobio je nagradu za znanstvenu temu i znanstvenu izložbu »External Rhynoplasty (Decortication)«. Miami Beach, Florida, May 1985. Ukazom Predsjedništva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije broj 18 od 7. ožujka 1985. odlikovan je ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom.

Na XIII World Congress of Otorhinolaryngology, Miami Beach, 26—31. May 1985. bio je autor izlaganja: »Surgical Reconstruction of Voice after Total Laryngectomy« (Abstracts); »Decortication (External) Rhynoplasty« (Abstracts); »Quantitative Evaluation of Aspiration in a New Modification of Neoglottic Reconstruction« (Abstracts); »A New Method of Lower Lip Reconstruction« (Abstracts); »Intracutaneously Subcutaneous Suture« (Abstracts) i »A New Method for Total Septal Reconstruction in Children« (Abstracts).

Eugen Topolnik surađivao je na temi »Istraživanje mikoplazmi i nekih vrsta bakterija u domaćih životinja« i izvršio istraživanja minimalnih letalnih i inhibitornih koncentracija 6 vrsta antibiotika na 14 sojeva avijarnih mikoplazama. Surađuje i na međuakademijskom projektu »Istraživanje uloge Streptococcus agalactiae kao uzročnika zoonoze«.

Tihomil Beritić objavio je poglavlja u knjizi Medicina rada, II izd., Biblioteka »Savremena medicina«, knjiga 5, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb 1984, 171—214, 227—236, 250—259, 310—315, 476—487, te znanstvene radove: Kriteriji za dijagnozu azbestoza (sa *S. Kovač, L. Kurajica, I. Sokol), Arh. hig. rada toksikol.*, 35(1984), 363—381 i Benigni azbestni pleuralni izljev (sa S. *Kovač, Z. Car, A. Petrak), Arh. hig. rada toksikol.*, 36 (1985), 33—42.

U okviru projekta »Profesionalne bolesti i toksikologija« u Odboru za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju radi na proučavanju kliničkih aspekata azbestoze unutar zadatka o biološkim učincima mineralnih vlakana. U Odboru za alergologiju proučava alergiju na metale i na niskomolekularne antigene te imunološke aspekte azbestoze. Sudjelovao je na X. Dies italico-jugoslavici medicinae destinati, Lugnano in Teverina (Italija), 17—18. V. 1985. s referatom »Computed Tomography in the Assessment of the Early Changes in Pleural Asbestosis«, na IV. kongresu toksikologa Jugoslavije, Beograd, 11. — 14. IX. 1985, referatom »Klinička toksikologija organskih otapala«, na I. radnom sastanku o problemima azbestoze u Jugoslaviji, Dubrovnik, 2—4. X. 1985. sa izlaganjima »U eskalaciji azbestoze tri su naše temeljne obaveze: otkriti, suzbiti i spriječiti«, »Kriteriji za rano otkrivanje azbestoze« i »Citoke-

mijski i nativni dokaz azbestnih tjelešaca«, na Stručnom savjetovanju o profilaksi astme, Otočec, 22—23. XI. 1985. s referatom »Profesionalna astma« i na Savjetovanju o klasifikaciji pneumokonioza, Zagreb, 21. XII. 1985. s referatom »Neophodnost i razvoj klasifikacija pneumokonioza«.

Ljubomir Čečuk objavio je: Aktualni problemi urologije u svijetu i u nas, *Med. vjes.*, 16(1):1—3, 1984 (tiskano 1985);*Čečuk, Lj., Derežić, D., Mrazovac, D.*, Neke kliničko-epidemiološke značajke bolesnika s urolitijazom liječenih na Klinici za urologiju KBC-a Rebro tijekom posljednjih 5 godina (1979—1983), *Med. vjes.*, 16(2):103—107, 1984 (tiskano 1985); *Smetiško, A., Glavaš-Boras, S., Thune, S., Grgas, J., Puretić, Z., Bratelj, Z., Juzbašić, P., Čečuk, Lj.*, Naša iskustva s primjenom plazmafereze s pomoću filtera u terapijske svrhe — preliminarno saopćenje, *Zdravstvo*, 26:4, 383—389, 1984 (tiskano 1985); *Čečuk, Lj., Vidović, M., Vukinovac, M., Kalauz, N., Gjajić-Broz, I., Marekovič, Z.*, The Role of Autotransplantation in Kidney Revascularization. XX Kongress der Internationalen Gesellschaft für Urologie, Beč 23—28. VI. 1985, Book of Abstracts, 30, 1985; *Čečuk, Lj., Vidović, M., Marekovič, Z., Marinović, B.*, Renovascular Hypertension in Children. XX. Kongress der Internationalen Gesellschaft für Urologie, Beč 23—28. VI. 1985, Book of Abstracts, 206, 1985; *Čečuk, Lj., Pasini, J., Vidović, M., Gjajić-Broz, I., Thune, S.*, Radical Subtotal Parathyroidectomy in Treatment of Secondary Hyperparathyroidism. XX. Kongress der Internationalen Gesellschaft für Urologie, Beč 23—28. VI. 1985, Book of Abstracts, 578, 1985. i *Čečuk, Lj., Gregurek, N., Peršić, N.*, Sadašnje stanje, mogućnosti i potrebe za stručnim i samoupravnim povezivanjem u zdravstvenoj zaštiti, *Struka i znanost*, vol. 3, br. 3. 11—16, 1985.

U toku je njegov istraživački rad na znanstvenim projektima »Histokompatibilnost i transplantacija bubrega s leša« (SIZ V) i Program istraživanja nefrolitijaze u SR Hrvatskoj: »Normalna i patološka mineralizacija tkiva u organizmu« (SIZ V).

Dodijeljene su mu plaketa grada Zagreba za postignute uspjehe u radu i izuzetan doprinos socijalističkom samoupravnom razvoju i ukupnom usponu grada Zagreba, za dobrobit i bogatiji život njegovih radnih ljudi i građana i plaketa Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Sudjelovao je na XX Kongress der International Gesellschaft für Urologie, Beč, 23—28. VI. 1985. s izlaganjima »The Role of Atotransplantation in Kidney Revascularization«, »Renovascular Hypertension in Children« i »Radical Subtotal Parathyroidectomy in Treatment of Secondary Hyperparathyroidism«.

Franjo Hajnšek objavio je: Paroksizmalni poremećaji svijesti i vožnja, u: Medicina prometa, Ed. I. Jelčić i sur., Zagreb 1985, 178—185; Patofiziologija epilepsija u knjizi Fiziologija čovjeka (u tisku); Antikonvulzivna svojstva klobazana u skupini rezistentnih epileptičkih bolesnika sa *S. Hajnšek, Liječ. vjesn.*, 1985, 107:127—131; EEG promjene kod kranijalno traumatiziranih alkoholičara sa *S. Pavičević* i *M. Mimica*, Neurologija (u tisku).

Njegov istraživački rad obuhvaća nastavak multicentričnog projekta »Epilepsija — graviditet — teratogeneza«.

Nakon završene studije »Prirodni tok i prognoza epilepsije«, nastavlja se retrospektivna studija iz Centra za epilepsiju u Zagrebu na preko 1000 bole-

snika koji su registrirani unazad 30 godina i redovito kontrolirani. Faktor remisije uspoređuje se s ovim prediktorima: etiologija, dijagnoza, EEG, terapija i tzv. »compliance«. Obrada se obavlja kompjutorskom analizom.

Postao je počasni član Udruženja za EEG i kliničku neurofiziologiju Jugoslavije te Saveza ligâ za borbu protiv epilepsije SFRJ.

Dodijeljena mu je plaketa Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Sudjelovao je na 16th International Congress on Epilepsy u Hamburgu, 6—9 IX. 1985. s referatom »Natural history of epilepsy beginning in prepuberty period«.

Jelena Krmpotić-Nemanić objavila je: *Krmpotić-Nemanić J., V. Valković, G. Nemanić, J. Jakšić,* Die Spurelemente im Viscerocranium. In: Aktuelles in der Otorhinolaryngologie 1984, G. Thieme, Stuttgart, New York 1985: :347—349 i *Krmpotić-Nemanić J., V. Valković, G. Nemanić,* Analysis of trace elements in the human labyrinth by using proton microprobe, *Acta Otolaryng,* 99:466—468, Stockholm 1985, te monografiju *J. Krmpotić-Nemanić, W. Draf, J. Helms,* Chirurgische Anatomie des Kopf-Hals-Bereiches, Springer-Verlag, Berlin-Heidelberg- New York, Tokyo 1985.

U toku je nastavak rada na slušnom korteksu i nastavak rada (u zajednici s »Ruđer Bošković«, prof. V. Valković) na elementima u tragovima u kostima glave.

Aktivno je sudjelovala na znanstvenim skupovima: Alpenländisches Anatomentreffen, Beč 15—18/V s referatom »Area facialis«; na znanstvenom sastanku Njemačkog HNO društva, Berlin 19—23/V s referatom »Altersabhängige Variationen des Introitus canalis facialis im Vergleich zum Foramen stylomastoideum«; na Kongresu Udruženja anatoma Jugoslavije, Novi Sad 5—8/ /IX s referatom »Anatomska podloga starenja« i na znanstvenom skupu Austrijskog HNO društva, Beč, 11—14/IX s referatom »Spurelemente in den Gehörknöchelchen«.

Sead Midžić objavio je: Klinička bolnica za plućne bolesti Jordanovac Medicinskog fakulteta u Zagrebu u knjizi »Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu«, Stvarnost, Zagreb 1984, (401); *S. Midžić, A. Petrak,* The bronchopulmonary structure and its involvement in the morphogeny and the development of the lung diseases, Relationes 31, X dies italico-iugoslavici medicinae destinati, Lugnano in Teverina, 17—18. May, 1985.

U toku je njegov istraživački rad na temi »Klinička respiratorna patofiziologija: struktura, funkcija i patologija pluća. Klinički studij«. Sudjelovao je na Dies italico-iugoslavici od 17. do 18. V. 1985. u Lugnano in Teverina i održao navedeno izlaganje.

Zvonimir Pavišić objavio je: Ratne ozljede glave, vrata i oka u Homerovoj Ilijadi, *Jugosl. oftalm. arhiv.,* sv. XXIII, broj 1, Sarajevo 1985, 1—5; Kulturnohistorijske reminiscencije na razvoj medicine i oftalmologije u Jugoslaviji, *Acta ophthalm. Jugoslavica,* XIII, Zagreb 1985, 10 str. teksta (u tisku); *Z. Pavišić, K. Čupak, Vl. Dugački* i *Vl. Dorn,* Razvojni put Klinike za očne bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, *Acta ophthalm. Jugoslavica,* XIII, Zagreb 1985, 10 str. teksta (u tisku); *Z. Pavišić* i *Vl. Dugački,* Axenfeldovo mišljenje o vrijednosti Botterijevih istraživanja uložaka u etiologiji trahoma i uložne blenoreje, *Acta ophtalm. Jugoslavica,* XIII, 10 str. teksta (u tisku).

U toku je njegovo istraživanje manifestacije oftalmološke traume operativne terapije i profilakse oftalmološke traume u prometu. Ispitivanje fizioloških funkcija oka u prometu. Sudjelovao je na XIII. zagrebačkim oftalmološkim danima u organizaciji Medicinske akademije i Oftalmoloških sekcija ZLH u Zagrebu, 8. VI. 1985. godine i održao referate: »Kulturnohistorijske reminiscencije na početak razvoja oftalmologije i medicine u Jugoslaviji« i *Z. Pavišić, K. Čupak, VI. Dorn i Vl. Dugački,* Razvojni put klinike za očne bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te na XVII. interakcijskom sastanku oftalmologa oftalmoloških sekcija Hrvatske i Slovenije, Čakovec 20. IX. 1985. s referatom *Z. Pavišić* i *Vl.* Dugački, Axenfeldovo mišljenje o vrijednosti Botterijevih istraživanja uložaka u etiologiji trahoma i uložne blenoreje.

Ivo Ruszkowski objavio je radove: *I. Ruszkowski, D. Orlić* i *O. Muftić,* Endoproteza zgloba kuka, JUMENA, Zagreb 1985, 1—125; *I. Ruszkowski,* Koksartroza, u: Kliničkoj reumatologiji, gl. ur. J. Konečki, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb 1984, 449—525; *I. Ruszkowski,* Uloga pretilosti bolestima lokomotornog sustava, Sažeci radova IV. sastanka prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricista, Zagreb, 13—15. VI, 1985; *I. Ruszkowski, D. Orlić, O. Muftić i Z. Horvat,* Konstrukcijsko rješenje acetabularne komponente totalne zamjene zgloba kuka, Medicina i tehnika, Zbornik radova JUREMA, 30, 4, Zagreb 1985, 27—30; *I. Ruszkowski, D. Orlić* i *Ž. Kuprešak,* Mogućnosti upravljanja osobnim automobilom bolesnika s totalnom zamjenom zgloba kuka, Zbornik radova o tehnici i sigurnosti prometa '85, *Suvremeni promet,* 7, br. 2—3, Zagreb 1985, 129—134 i *I. Ruszkowski, D. Orlić* i *O. Muftić,* Liječenje inficiranih endoproteza zgloba kuka, Zbornik radova XVI. ortopedskih dana 1985, 1—125.

U toku 1985. godine je završen znanstvenoistraživački projekt: »Biomehanička i klinička istraživanja u konstrukciji vlastite endoproteze zgloba kuka«. Nosilac projekta prof. dr. Ivo Ruszkowski, financiran od SIZ-a V.

Započeta su istraživanja mehaničkih i bioloških uzroka rasklimavanja femuralne komponente endoproteze u svrhu konstrukcije bescementne endoproteze zgloba kuka.

Aktivno je sudjelovao na skupovima: Komplikacije i neuspjesi kirurškog liječenja lokomotornog aparata, Zagreb, 12—13 IV '85, s referatima, Neuspjesi u našem radu kao činilac u postizavanju istine u medicinskoj znanosti i praksi, *I. Ruszkowski* i *D. Antičević,* Komplikacije nakon prijeloma vrata femura u dječjoj dobi, na V. simpoziju »Medicina i tehnika — JUREMA«, Zagreb, 27—29. '85, s referatom *I. Ruszkowski, D. Orlić, O. Muftić* i *Z. Horvat,* Konstrukcijsko rješenje acetabularne komponente totalne zamjene zgloba kuka; na Danima Kliničkog bolničkog centra, Zagreb, 24—25. V. '85, s referatom *I. Ruszkowski, D. Orlić,* Uloga kliničkih istraživanja u interdisciplinarnim znanstvenoistraživačkim projektima; na F. Pauwels Memorial symposium on the occasion of his 100th birthday, Aachen, 31. V — 1. VI. 1985. s referatom Klinische Beobachtungen zum Gesetz der functionellen Anpassung des Bewegungsapparates; na Simpoziju o primjeni totalnih zamjena zgloba kuka, Zagreb, 2—4. VIII. 1985, s referatima Endoproteze zgloba kuka — uvodno izlaganje i Endoproteze zgloba kuka — sadašnje stanje i predodžba budućnosti; na Simpoziju o tehnici i sigurnosti prometa (TISP '85), Zagreb, 4—6. VI. 1985.

s referatom *I. Ruszkowski, D. Orlić, Ž. Kuprešak,* Mogućnosti upravljanja osobnim automobilom bolesnika s totalnom zamjenom zgloba kuka, te na XVI. ortopedsko-traumatološkim danima, Priština, 12—14. IX. '85. s referatom *D. Orlić* i *I. Ruszkowski,* Liječenje inficiranih endoproteza zgloba kuka.

Marko Šarić objavio je: *M. Šarić,* Contibutor, in: Ambient air pollutants from industrial sources A reference handbook (Eds. M. J. Suess, K. Grefen, D. W. Reinisch); Elsevier, Amsterdam-Oxford-New york 1985, 843. i *M. Šarić,* Author, Chapter 5, 6, in: Health Assessment Document for Manganese, EPA-600/8-83-01 3F, Environmental Criteria and Assessment Office, Cincinnati 1984, 87.

U toku su istraživanja na temama »Akutni i kronični respiratorni simptomi i oštećenja u izloženosti nadražljivcima — mehanizam djelovanja«, »Izloženost metalima i djelovanje na reprodukciju — epidemiološka ispitivanja«, te »Izloženost buci i arterijska hipertenzija — epidemiološka ispitivanja«.

Dodijeljena mu je plaketa grada Zagreba povodom 40. godišnjice oslobođenja, povelja gradske koferencije SSRNH Zagreb povodom 40. godišnjice oslobođenja zemlje.

Na znanstvenim skupovima održao je referate: *Šarić, M., Talijančić, A., Čonkaš, M.,* Exposure to noise and arteriablood pressure X Dies italico-iugoslavici medicinae destinati, Lugnano in Teverina, usmeno priopćenje; *Šarić, M., Majić-Prpić, D., Kostial, K.,* Exposure to lead and reproduction, Second NAS-SAJ Joint Workshop: Selected aspects of exposure to heavy metals in the environment, Washington, 29—30 April, 1985, Abstracts, *Šarić, M.,* Astma u radnika u elektrolitskoj ekstrakciji aluminija, Zdravstveni učinci u proizvodnji i preradi aluminija, Šibenik, 6—8. srpnja 1985; sažeci radova; *Žuškin, E., Skurić, Z., Kanceljak, B., Šarić, M.,* Effect of coffee and tea dust in industrial workers, Sixth International Symposium on Inhaled Particles, Cambridge 1985, BOHS Abstract of Papers, 154—155, *Šarić, M., Sruk, B.,* Exposure to manganese and reproduction. Fourth International Symposium: Epidemiology in Occupational Health, Como, 10—12 September, 1985. Abstracts, 160; *Šarić, M.,* Delayed bronchoconstirictive effects of occupational exposure to irritants of the upper respiratory tract. 1985 Adriatic Meeting on the Regulation of Breathing, Dubrovnik, 16—18 September, 1985, Abstracts, 14; *Šarić, M., Milanović, Lj.,* Work at height and workers ability. International Congress for Occupational Health in the Building Industry, Haifa, 13—16 October, 1985, Abstracts, 52—53; *Čeović, S., Hrabar, A., Šarić, M.,* Epidemiological features of Balkan endemic nephropathy, Workshop on the role of ochratoxins in the etiology of Balkan endemic nephropathy, Zagreb and Slavonski Brod, 23—25 October, 1985, Abstracts i *Šarić, M.,* Data Sources on morbidity and mortality — link with occupation. Short description with some study examples from Yugoslavia Consultation on linkage of occupational exposure information with morbidity data, WHO-Regional office for Europe, Copenhagen, 11—13 November, 1985, Mimiographed paper — 7.

Teodor Wikerhauser objavio je: Trematodoze i cestodoze goveda u SR Hrvatskoj, *Praxis veterinaria,* 33, 11—28 i *Wikerhauser, T., V. Kutičić* i

N. Džakula (1985), Rasprostranjenost toksoplazmi u tkivima ovce nakon eksperimentalne invazije oocistama. Zbornik 5. kongresa mikrobiologa Jugoslavije, Poreč, 24—28. rujna 1985, 211.

U toku je njegov istraživački rad u okviru tema »Infektivnost trakavice Echinococcus granulosus čovječjeg porijekla za domaće preživače i svinju«, »Rasprostranjenost toksoplazmi u jestivim organima i tkivima svinje i ovce«, »Serodijagnostika hidatidoze i cerebralne cisticerkoze čovjeka metodom indirektne imunofluorescencije.«

Sudjelovao je na Petom kongresu mikrobiologa Jugoslavije, Poreč, 24—28. IX. 1985. i održao predavanje »Rasprostranjenost toksoplazmi u tkivima ovce nakon invazije oocistama«.

Biserka Belicza objavila je: Osnivanje i otvorenje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 13—33; Dekani Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 289—324; Počasni doktori medicinskih znanosti na Sveučilištu u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 325—338; Katedra za povijest medicine, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 476—477, te *Lj. Čečuk, B. Belicza, B. Richter, J. Posinovec, M. Škrbić, K. Milković, Ž. Jakšić, N. Pokrajac, B. Subotičanec,* Razvoj nastave na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu — Dodiplomska nastava, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 73—119.

Sudjelovala je u postavljanju izložbe »Medicina i zdravstvo u Hrvatskoj u doba hrvatskog narodnog preporoda i ilirskog pokreta«, Zagreb, prosinac 1985.

U toku je njezin istraživački rad na evidentiranju, prikupljanju i obradi građe za povijest zdravstva, zdravstvenih prilika i zdravstvene kulture žitelja na tlu Hrvatske kroz stoljeća, te na izučavanju i evaluaciji povijesnog razvitvitka medicinske misli i medicinske prakse.

Aktivno je sudjelovala na simpoziju u prigodi 250. obljetnice osnutka franjevačke provincije presv. Otkupitelja u Splitu, Split, 2—7. prosinac, 1985. s referatom »Pučka medicina u okolici Imotskog prema zapisima fra Silvestra Kutleše«.

Slavko Cvetnić objavio je knjigu: Virusne bolesti životinja, JAZU/ Stvarnost, Zagreb 1984, 439 str. Također je objavio: *Lugović B., Čajavec S., Cvetnić S.,* Stability of infectious bovine rhinotracheitis monovalent vaccine (RI-VAK^{R}) and infectious bovine rhinotracheitis and parainfluenza-3 bivalent vaccine (RIPAVAK^{R}), *Vet. arhiv,* 54, 1984, 183—188; *Lugović B., Cvetnić S., Madić J.,* Iskustva u imunoprofilaksi influence konja inaktiviranom vakcinom, *Praxis veterinaria,* 32, 1984, 205—209; *Karlović M., Cvetnić S.,* Sto godina vakcinacije pasa protiv bjesnoće, *Praxis veterinaria,* 32, 1984, 291—297; *Cvetnić S., Čajavec S., Lojkić M., Markuš-Cizelj Lj.,* Immunoprophylaxis of Aujeszky's disease in pigs. IV. Effect of the vaccinal dose of experimental inactivated vaccine on immunologic response, *Proceedings Int. Meet. Adv. Virol.,* Catania 1985, 17 i *Lugović B., Cvetnić S.,* Virusne bolesti goveda koje se očituju poremetnjama u reprodukciji, *Vet. stanica,* 16, 1985, 18—26.

U toku su njegova istraživanja u području veterinarske virusologije, i to respiratornih bolesti goveda, serološka istraživanja influence konja i mogućnosti imunoprofilakse bolesti Aujeszkoga u svinja.

Dodijeljena mu je republička nagrada za znanstvenu aktivnost »Ruđer Bošković«.

Sudjelovao je na Drugom kongresu biologa Hrvatske, Zadar 1—6. X. 1984. s referatom »Usporedba titra protutijela za virus njukastlske bolesti u žumanjku i serumu pilića«, na IX. savjetovanju o dijagnostici, profilaksi i terapiji u suvremenoj stočarskoj proizvodnji, Primošten 9—12. X. 1984. s referatima: »Uloga i značaj veterinarske djelatnosti u suzbijanju zoonoza« i »Enzootska bronhopneumonija goveda«, na International meeting on advances in virology, Catania 15—18. May 1985. s referatima »Immunoprophylaxis of Aujeszky's disease in pigs« »IV. Effect of the vaccinal dose of experimental inactivated vaccine on immunologic response«, na V. kongresu mikrobiologa Jugoslavije, Poreč 24—28. IX. 1985. s referatima: »Antivirusna kemoterapija«, »Uporedna serološka istraživanja influence konja različitim serološkim metodama« i »Serološki odziv svinja na eksperimentalnu inaktiviranu vakcinu bolesti Aujeszkoga« i na X. savjetovanju o dijagnostici, profilaksi i terapiji u suvremenoj stočarskoj proizvodnji, Primošten 7—11. X. 1985. s referatom »Cijepljenje teladi vakcinom zaraznog rinotraheitisa i parainfluence 3 goveda«.

Filip Čulo objavio je: znanstvene radove: *J. Morović-Vergles, F. Čulo,* i*B. Starčević,* Influence of host suppressor reaction on adoptive immunotherapy of tumors in mice, *Period. biol.* (u tisku); *F. Čulo,* Limfociti. II. dopunski svezak Medicinske enciklopedije, Jugoslavenski leksikografski zavod (u tisku) i *F. Čulo,* Pasivna imunoterapija tumora. U: »Imunološki i terapijski odnosi tumora i njegovih metastaza« (ured. F. Ambrožić), Sombor 1984, 83—94.

Njegov prethodni rad je pokazao da adoptivna imunoterapija tumora u normalnih primalaca (miševa) nema uspjeha zbog supresorske reakcije domaćina na tumor. U nastavku rada istražuju se karakteristike supresorskih stanica (specifičnost Ly-fenotip i dr.), te utjecaj antisupresorskih agensa na te stanice (ciklofosfamid, nesteroidni antireumatici, cimetidin). Također će se istražiti utjecaj kombinirane primjene imunostimulativnih i antisupresorskih agensa na rast tumora.

Sudjelovao je na VIII Meeting of the European Association for Cancer Research, Bratislava, 13—17. V. 1985. s referatom »Recovery of antitumor immunity after treatment with cyclophosphamide (CY)«.

Dragan Dekaris objavio je: poglavlja »Alergijske reakcije« i »Imunodeficijencije«. U I. Tadžer i sur. »Opšta patološka fiziologija«, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb 1984, 168—195 i 196—199.

U 1985. godini radio je na istraživanjima: — promjena funkcija fagocita od rođenja do duboke starosti i u normalnoj trudnoći te u kroničnim bolestima kao što su ankilozantni spondilitis i kronična limfocitna leukemija, — promjena u celularnim reakcijama u tim kroničnim bolestima te na in vitro detekciji alergije na Candidu albicans, — promjena u populacijama T-limfocita u juvenilnom dijabetes melitusu; na istraživanju imunoloških funkcija u po-

jedinim oblicima imunodeficijencija (fagociti, izohe aglutini, celularna imunost), na razradi novih testova za mjerenje digestije u fagocitu i određivanju K- i NK- stanica, na procjeni vrijednosti testova za imunokomplekse i standardizaciji alergena i postupaka pri kožnim testovima (biološke jedinice i compaund 48/80).

Sudjelovao je na I. kongresu imunologa Jugoslavije u Opatiji, od 21. do 25. X. 1985. s referatima: »Razlike u funkciji fagocita iz krvi novorođenčadi, djece, odraslih i staraca«, »Imunološka reaktivnost staraca sa kroničnom limfatičnom leukemijom«, »Svojstva fagocita periferene krvi nisu promjenjena u normalnoj trudnoći«, »Imunološka reaktivnost bolesnika s ankilozantnim spondilitisom«, »Subpopulacije T-limfocita u djece s diabetes melitus«, »Titar izohemaglutinina u zdravih i splenektomiranih osoba te u bolesnika s kroničnom limfatičnom leukemijom«, »Jednostavan postupak za brojenje velikih granuliranih limfocita u periferenoj krvi«, »Razlike u reakciji kože na histamin i supstanciju 48/80 u bolesnika s atopijom i zdravih kontrola«, »Imunološka reaktivnost u školske djece s učestalim infekcijama respiratornog trakta«, »Testiranje digestije u fagocitu: novi test za procjenu funkcije fagocita«, »Poremećaj imunosti u dojenčadi sa sideropenijom«, »Usporedba četiri testa za otkrivanje cirkulirajućih imunokompleksa«, »In vitro detekcija celularne imunosti na Candida albicans u djece«, »Evaluacija poznate biološke aktivnosti ekstrakta polena Dactylis glomerata kožnim testom« i »Cirkulirajući imunokompleksi u bolesnika s juvenilnim reumatoidnim artritisom.«

Mladen Hajsig objavio je: *P. Lukman, M. Hajsig, Ruža Sabočanec,* Pityrosporum canis (P. pachydermatis) u pasa: osvrt na nalaze u analnim vrećicama. Zbornik referata IV. jugoslavenski simpozijum »Male životinje i urbana sredina«. Ljubljana 1984, 21—23. XI., 323—325; *M. Hajsig, T. Naglić, D. Hajsig, M. Herceg,* Systemic mycoses in domestic and wild ruminants. I. Candidosis of forestomachs in the lamb, calf, kid and newborn llama, *Veterinarski arhiv,* 55 (2) 53—59, 1985; *M. Herceg, T. Naglić, M. Hajsig,* Systemic mycoses in domestic and wild ruminants. II. Aspergillosis of the forestomachs in a calf, *Veterinarski arhiv,* 55 (4) 165—170, 1985.

U toku je njegov istraživački rad na temi Animalne mikoze: Malassezia pachydermatis u životinja i ljudi; Mikrospiroza u domaćih mesoždera (Microsporum canis infekcije). Aktivno je sudjelovao na IV. jugoslavenskom simpoziju »Male životinje i urbana sredina« u Ljubljani 1984. godine i održao referat »Pityrosporum canis (P. pachydermatis) u pasa: osvrt na nalaze u analnim vrećicama«.

Ivo Jelčić objavio je: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb 1985; *Jelčić, I., Mlačić, M., Jelčić, Ig.,* Zakon o zaštiti zdravlja i zdravstvenom osiguranju i hitna medicinska pomoć na cestama. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb, 1985; *Jelčić, I., Mlačić, M., Gurdulić-Šverko, A., Jelčić, Ig., Radović-Ljubanović, B., Potkonjak-Stojsavljević, D., Ajnšpigl, M.,* Organizacija opservacije cestovne traume u Hrvatskoj u suradnji s liječnicima kirurških odjela, Simpozij: Cestovna trauma u Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb 1985; *Mlačić, M., Jelčić, I., Radović-Ljubanović, B.,* Centri za medicinu i psihologiju prometa u SR Hrvatskoj. Simpozij: Cestovna trauma u

SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb, 1985; *Mlačić, M., Jelčić, I., Matas, D.*, Organizacija praćenja zdravlja vozača i uspješnost u vožnji. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb 1985; *Jelčić, I., Mlačić, M., Matas, D., Mihok, I., Toth, D., Vernić, Z., Vukelić, B.*, Prioriteti mjera prevencija cestovnog traumatizma na cestama SR Hrvatske. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb 1985; *Vukelić, V., Jelčić, I., Mlačić, M., Reicherzer, K.*, Pravni aspekti sigurnosti prometa na cestama. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb 1985; *Jelčić, I., Mlačić, M.*, Kirurški posteljni kapaciteti i cestovna trauma u Hrvatskoj. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb, 1985; *Filipan, T., Jelčić, I.*, Zagađivanje zraka ispušnim plinovima automobila u prizemnim slojevima atmosfere u Zagrebu. Simpozij: Cestovna trauma u SR Hrvatskoj, Zagreb, u svibnju 1981. Zbornik radova JAZU, Zagreb 1985; *Jelčić, I.*, Smrtnost i ranjavanje na glavnim pravcima u SR Hrvatskoj. Zbornik radova: Srednjoročni plan gospodarenja cestama u razdoblju od 1986. do 1990. godine, Plitvice, ožujak 1985; *Jelčić, I.*, Vidno polje vozača kao važan element u sudskim vještačenjima. Simpozij o tehnici i sigurnosti prometa, Zagreb, u lipnju 1985. Zbornik radova Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 1985. i *Jelčić, I. i sur.*, Medicina prometa. OOUR Istraživački centar za medicinu i psihologiju rada i prometa i zdravstvenu ekologiju Zavoda za zaštitu zdravlja grada Zagreba, Zagreb 1985, 415.

U toku je njegov rad na projektu »Cestovna trauma u Hrvatskoj — formiranje registra za cestovnu traumu na području USIZ-a zdravstva grada Zagreba«.

Sudjelovao je na Simpoziju o tehnici i sigurnosti prometa, Zagreb, 4—6. lipnja 1985. godine pod pokroviteljstvom JAZU, u organizaciji Fakulteta prometnih znanosti, s referatom »Vidno polje vozača kao važan element u sudskim vještačenjima«; na 10th Congres of the International Association for Accident and Traffic Medicine, Tokyo, Japan, May 27—31, 1985. s referatom »Road Traffic Accidents Involving Intoxicated Drivers in the SR of Croatia over the Period of 1974—1984« i na savjetovanju: Srednjoročni plan gospodarenja cestama u razdoblju od 1986. do 1990. godine. Plitvice, ožujak, 1985. s referatom »Smrtnost i ranjavanje na glavnim pravcima u SR Hrvatskoj«.

Živko Kulčar objavio je: Metodološka uputstva za rad klubova hipertoničara, Dom zdravlja Rijeka i Zavod za zaštitu zdravlja SR Hrvatske, Rijeka 1985, 130 stranica; *Kulčar, Ž., Bolanča, M., Strnad, M.*, Control of Cervical Cancer, WHO Expert Committee Meeting, Geneva Nov. 1985; *Bolanča, M., Kulčar, Ž., Lang S.*, Etički problemi masovnog skrininga raka cerviksa uterusa, »Petrova gora«, listopad 1985, vlastita edicija Jugoslavenskog centra za medicinsku etiku i kvalitet života.

Nastavio je rad na dugogodišnjem praćenju i proučavanju funkcionalnih psihoza na reprezentativnom uzorku bolesnika iz cijele SR Hrvatske (uzorak iz 1969/70). Unapređuju se sistemi rada registra psihotika. Prati se preživljavanje članova klubova hipertoničara (cca 120 bolesnika) od 1976—1977. Dalje se razvijaju metode medicinske suzaštite u Zagrebu (program 1986—1990).

Sudjelovao je na ovim znanstvenim skupovima: Škola zdravlja za sve — Internacionalni sveučilišni centar, predavanje, lipanj 1985; Svjetska zdravstvena organizacija — sastanak eksperata za organizaciju borbe protiv raka cerviksa — Ženeva, studeni 1985; Suradni centar za registraciju psihotika Svjetske zdravstvene organizacije; Groningen — rezultati ankete o korištenju in diktatora, rujan 1985, te Beograd — sastanak Međuakademijskog odbora za tumore, listopad 1985.

Željko Maričić objavio je: *Tiška-Rudman, Ljerka, Maričić, Ž., Milić, N., Rudman, F.*, Hemostatic Tests in Patients with Colorectum Carcinoma in the Course of Therapy, *Libri oncol.*, 13/3—4, 215—222, 1984; *Maričić, Ž.*, Onkologija i radioterapija u slijedećim desetljećima; *Ban, Jasna, Bistrović, M., Maričić, Ž., Kolarić, K.*, Interaction of Δ,-EPI-Doxorubicin and Radiation in Combined Treatment of Hamster Lung Cells. CMEA Chemotherapy Symp., Publiching House of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest 1985. 83—87.

U toku je njegov istraživački rad na projektu: »Zajednički učinak zračenja i kemijskih sredstava u liječenju malignih neoplazmi«. Rad se odvija eksperimentalno u staničnoj kulturi in vitro i u kliničkoj studiji s bolesnicima.

Dodijeljena mu je zahvalnica za izuzetan doprinos u razvoju i radu Instituta za onkologiju Medicinskog fakulteta Novi Sad.

Radovan Medved objavio je: *Heimer, S., Medved, R., Momirović K.*, Factorial structure of measured assesing the energetic capabilites of trained individuals, Quality Control and Test Criteria, Springer Verlag, Berlin 1984, 121; *Medved, R., Sabadi, V., Medved, V.*, Echocardiographic Findings in Childern participating in swimming Training, u tisku u International Journal of Sports Medicine, Heidelberg; *Medved, V., Medved, R.*, Antroloploške diferencijacije između spolova u dobi od 15—18 godina (u tisku), *Fizička kultura*, Beograd; *Medved, R., Sabadi, V., Medved V.*, Relacije ehokardiografskih veličina i dimenzija tijela u djece plivača (u tisku), *Medicinski vjesnik*, Osijek; *Medved, R., Oreb, G.*, Blood lactic acid values in boardsailors, *Journal of Sport medicine and physical Fitness*, 24:235, 1984; *Medved, R., Pavišić, V., Heimer, S.*, Volumen srca i neke antropološke karakteristike mladih sportašica (u tisku), *Kineziologija; Medved, R., Heimer, S., Medved, V.*, Suradnja trener-liječnik — mogućnosti doprinosa sportske medicine, *Športnomedicinske objave*, 22:25, 1985; *Sabadi, V., Medved, R.*, Ocjena sposobnosti za sportsku aktivnost djece sa kongenitalnim i stečenim srčanim greškama (u tisku), *Liječnički vjesnik*, Zagreb; *Heimer, S., Medved, R.*, Procjena energetskih sposobnosti s posebnim osvrtom na pokazatelje funkcije kardiovaskularnog sistema, *Sportska praksa*, 2:4, 1984. i *Medved, R., Goldner, V.*, Rijedak slučaj paroksizmalne tahikardije u toku testa opterećenja vrhunskog sportaša, *Liječnički vjesnik*, 107:240, 1985.

U toku je njegov istraživački rad na »Praćenju rasta i fioloških pokazatelja u djece od 8 do 18 godina (longitudinalna studija) i »Utvrđivanju uticaja sistematskog treninga plivanja na neke dimenzije srca«.

Sudjelovao je na II. kongresu pedagoga fizičke kulture, Zagreb, lipanj 1985. i održao referat »Rezultati praćenja rasta i razvoja učenika starije školske dobi grada Zagreba« i na Kongresu kardiologa Jugoslavije, Skopje 1985, s referatom »Korelacija ehokardiografskih i EKG nalaza u djece plivača (u suautorstvu s V. Sabadi).

V. RAZRED

ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Razred za filološke znanosti imao je krajem 1985. godine 4 redovna, 8 izvanrednih, 9 dopisnih i 12 članova suradnika.

Redovni članovi: Rudolf Filipović, Petar Guberina, Josip Hamm i Josip Torbarina.

Izvanredni članovi: Dalibor Brozović, Božidar Finka, Radoslav Katičić, Antica Menac, Milan Moguš, Milan Ratković, Franjo Švelec i Vojmir Vinja.

Dopisni članovi: France Bezlaj, Laszlo Hadrovics, Otto Höfler, Alfred Kracher, Miroslav Kravar, Žarko Muljačić, Reinhold Olesch, Alexandru Rosetti i Oleg N. Trubačëv.

Članovi suradnici: Stjepan Babić, Željko Bujas, Eduard Hercigonja, Josip Jernej, Anica Nazor, Valentin Putanec, Milivoj Sironić, Petar Šimunović, Antun Šojat, Olga Šojat, Pavao Tekavčić i Josip Vončina.

Dana 23. ožujka umro je redovni član akademik Veljko Gortan, a dana 26. rujna umro je redovni član akademik Zdenko Škreb.

Do sjednice Skupštine Akademije 19. studenoga 1985. tajnik Razreda bio je akademik *Rudolf Filipović,* zamjenik izvanredni član *Božidar Finka.*

Na sjednici Skupštine Akademije održanoj 19. studenoga 1985. potvrđena je odluka Razreda o izboru izvanrednog člana *Milana Moguša* za tajnika Razreda. Zamjenik je izvanredni član *Antica Menac.*

Tijekom 1985. godine održano je 9 redovitih, jedna svečana i jedna komemorativna sjednica Razreda.

— Tijekom 1985. godine Razred za filološke znanosti raspravljao je na svojim sjednicama o mnogim pitanjima iz područja znanstvene djelatnosti koju on pokriva.

— Na nekoliko sjednica i stručnih sastanaka nastavljena je rasprava o radu na Dopunama Akademijina Rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika. U skladu sa zaključcima Razreda, koordinatori Razreda: izv. član Milan Moguš (predsjednik komisije), izv. član Dalibor Brozović i izv. član Vojmir Vinja pratili su i usmjeravali rad na izradi toga kapitalnog djela.

— Razred je pokrenuo inicijativu i s nasljednicom pokojnog akademika Veljka Gortana postignuta je suglasnost o preuzimanju građe iz njegove ostavštine u vezi s projektom »Izdavanje sabranih djela Đure Ferića«, što ga je akad. Gortan vodio niz godina.

— Pokrenuta je inicijativa da se aktivira Odbor za »Acta Croatica« i da se kompetencije toga odbora prenesu na Razred za filološke znanosti.

— Proveden je izborni postupak za izbor novog tajnika Razreda i njegova zamjenika. Za tajnika je izabran izvanredni član Milan Moguš, a za zamjenika izvanredni član Antica Menac.

— U Razredu je proveden postupak nominiranja kandidata za članove Uprave Akademije i jednog člana Razreda za člana Predsjedništva Akademije. U skladu s nominacijom Razreda, na sjednici Skupštine 19. XI. 1985. član Razreda, akad. Rudolf Filipović izabran je za člana Predsjedništva Akademije.

— Razred je proveo izborni postupak i predložio Skupštini Akademije svoje kandidate za 3 redovna, 3 izvanredna člana, 3 dopisna člana iz SFRJ, kandidate za dopisne članove iz inozemstva i 1 člana suradnika.

— Razred je proveo postupak i predložio Upravi Akademije izbor dvaju kandidata u zvanje znanstvenog asistenta.

— U skladu sa svojim zaključcima o osposobljavanju mladih znanstvenih radnika, primljeni su izvještaji komisija za polaganje pripravničkog ispita dviju asistentica pripravnica u Zavodu za lingvistička istraživanja, koje su, položivši uspješno ispit, osposobljene za samostalni rad na radnom mjestu asistenta.

— U više navrata Razred je raspravljao o stanju u izdavačkoj djelatnosti i projektima Razreda. U vezi s izdavanjem razrednih edicija podnijete su prijave na natječaje SIZ-a VII i RZZR SRH za sufinanciranje.

— Izvanredni član Antica Menac izabrana je za člana Uredništva časopisa »Filologija«.

— Na prijedlog Uredništva časopisa »Filologija« odlučeno je da se broj »Filologije« za godinu 1986. posveti akad. Rudolfu Filipoviću o 70. obljetnici života.

— Pokrenuta je inicijativa da se akademije znanosti SFRJ uključe u sufinanciranje izdavanja »Retrospektivne onomastičke bibliografije hrvatsko-srpske«.

— Razred je odlučio da u suradnji sa Zavodom za znanstveni rad iz Varaždina preuzme organizaciju znanstvenoga skupa u povodu 400. obljetnice prve tiskane knjige u Varaždinu u godini 1986. U Organizacijski odbor izabrani su izvanredni članovi Milan Ratković (predsjednik) i Franjo Švelec te članovi suradnici Valentin Putanec, Antun Šojat i Olga Šojat.

— Razred je preuzeo organiziranje Međunarodnog znanstvenog skupa o terminologiji i izabrao Organizacijski odbor. Predstavnici su Razreda u Odboru: akad. Rudolf Filipović, izvanredni članovi Dalibor Brozović i Antica Menac i član suradnik Stjepan Babić.

— U organizaciji Odbora za orijentalistiku Razreda za filološke znanosti ponovno su pokrenuta održavanja javnih predavanja u okviru Orijentalističkih večeri. Razred je dao suglasnost na teme javnih predavanja.

— Prihvaćen je prijedlog VI. razreda da se znanstveni skup o Hanibalu Luciću održi, u organizaciji obaju razreda, u okviru »Dana hvarskog kazališta« godine 1986.

— Donijeta je odluka da Razred sudjeluje u obilježavanju 30. obljetnice smrti dr. Dragutina Boranića u organizaciji Narodnog sveučilišta Zaprešić. Kao predstavnik Razreda na toj priredbi govorio je član suradnik Stjepan Babić.

— Razred je preuzeo organiziranje znanstvenoga skupa u povodu 400. obljetnice rođenja o. Franje Glavinića, u suradnji sa Skupštinom općine Rijeka — SIZ-om za kulturu i Franjevačkim samostanom na Trsatu. U Organizacijski odbor izabrani su izv. član Milan Ratković (predsjednik) i članovi suradnici Eduard Hercigonja i Valentin Putanec.

— Prihvaćena je inicijativa VI. razreda da se u povodu 400. obljetnice smrti Jana Pannoniusa održi zajednička sjednica krajem godine.

— Razred je predložio kandidate za dodjelu odlikovanja u povodu 120. obljetnice osnivanja Akademije. Odlučeno je da se za obilježavanje 125. obljetnice osnivanja Akademije pripremi prikaz rada Razreda od njegova osnutka.

— Razred je za dodjelu nagrade za značajnu znanstvenu djelatnost za godinu 1985. predložio izv. člana Dalibora Brozovića.

— Na nekoliko sjednica davani su prijedlozi za suradnju s odgovarajućim akademijama izvan SFRJ.

— Dajući prijedloge i mišljenja u stvarima od obostranog interesa, Razred je surađivao s raznim institucijama izvan Akademije.

— Razred je komemorirao smrt svojih redovnih članova akad. Veljka Gortana i akad. Zdenka Škreba.

— Stalna je briga Razreda tijekom 1985. godine bila djelatnost stručnih odbora čiji je rad usmjeravao i koordinirao.

Prihvaćeni rukopisi na sjednicama Razreda

1. *sjednica, 7. siječnja 1985.*

— *Pavle Ivić,* Fonetika i morfologija štokavskih govora oko 1200. godine po svedočanstvu ćirilskih tekstova, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Josip Hamm.

— *Francka Benedik,* O nastanku škofjeloškega govora, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Božidar Finka.

— *Pavle Ivić* i *Antun Šojat,* Kajkavština u djelu J. Ch. Jordana »De originibus slavicis«, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Milan Moguš.

— *Josip Lisac,* Strohalovi pogledi o genezi kajkavštine s osobitim obzirom na područje Gorskog kotara, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Božidar Finka.

— *Zuzanna Topolinska,* Lingvistička geografija kao zapis jezičke istorije za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Božidar Finka.

2. *sjednica, 12. ožujka 1985.*

— *Vida Barac-Grum* i *Vesna Zečević,* Zamjenjivanje vokalnih fonema u čakavskom i kajkavskom narječju, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Antun Šojat.

— *Dušan Calić,* Problemi ekonomskog i društvenog razvoja Reljkovićeva vremena i kako se oni odražavaju u njegovu »Satiru«, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Franjo Švelec.

— *Radoslav Katičić,* Od Konstantina Porfirogeneta do Povaljske listine, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Vojmir Vinja.

— *Josip Mihojević,* Ritmičke sekvence u natpisu na Povaljskom pragu, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Franjo Švelec.

— *Vladimir Stipetić,* Agrarno-ekonomske poruke u djelima M. A. Reljkovića, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«.

— *Petar Šimunović,* Antroponimijski sustav Povaljske listine i Povaljskog praga, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Vojmir Vinja.

— *Petar Šimunović,* Povlja u doba Povaljske listine i Povaljskog praga, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Mate Suić.

— *Stjepko Težak,* Lingvometodički pristup Reljkovićevu »Satiru«, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Petar Guberina.

3. *sjednica, 1. travnja 1985.*

— *Stjepan Damjanović,* Rajićeva izdanja Reljkovićeva »Satira«, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Milan Ratković.

— *Marija Malbaša,* Tiskare u sjeveroistočnoj Hrvatskoj u 18. stoljeću, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Valentin Putanec.

— *Radmilo Marojević,* O jednom tumačenju staroruskih naziva gradova, za časopis »Onomastica Jugoslavica«, recenzent Antica Menac.

— *Josip Matešić,* Frazeologija i dijalektologija, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Antica Menac.

— *Josip Mihojević,* Pučiški rukopis pjesama Ignjata Đurđevića, za »Građu za povijest književnosti hrvatske«, recenzent Milan Ratković.

4. *sjednica, 6. svibnja 1985.*

— *Vladimir Bayer,* Povijesno značenje Povaljske listine, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Antun Cvitanić.

— *Vitomir Belaj,* Relkovićevo mjesto u povijesti hrvatske etnologije, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Maja Bošković-Stulli.

— *Ivan Mijo Brlek,* Joakim Stulli, dubrovački leksikograf, recenzent Josip Vončina.

— *Antun Cvitanić,* Prilog diskusiji na znanstvenom skupu u Bolu, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga,« recenzent Vladimir Bayer.

— *Drago Ćupić,* Ima li čakavskih elemenata u govorima Crnogorskog primorja, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Pavle Ivić.

— *Pavle Ivić,* Diskusija P. Ivića u Bolu 3. X. 1984. (prije podne), za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«.

— *Tihomira Mršić,* Determinacija imenice pridjevskim i prijedložnim atributom u francuskom jeziku, za časopis »Filologija«, recenzent Vojmir Vinja.

— *Pavle Tekavčić,* Toponomastika u suvremenom studiju retoromanskih govora, za časopis »Onomastica Jugoslavica«, recenzent Vojmir Vinja.

5. *sjednica, 24. lipnja 1985.*

— *Josip Bratulić,* Jagićev Križanić, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa o J. Križaniću, recenzent Josip Hamm.

— *Antun Djamić,* Novi podaci o M. A. Relkoviću i njegovim potomcima, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Milan Ratković.

— *Josip Kekez,* Usmena književnost i tzv. »prilika« u Relkovićevu književnom djelu, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Franjo Švelec.

— *Dragica Malić,* Čakavske crte Povaljske listine, za »Hrvatski dijalektološki zbornik«, recenzent Milan Moguš.

— *Dragica Malić,* Staro i novo u jeziku Povaljske listine, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Milan Moguš.

— *Antica Menac,* Neke jezične veze Povaljske listine i staroruskih pisanih spomenika, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«, recenzent Josip Hamm.

— *Zlatko Posavec,* Reljković i estetika, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Danilo Pejović.

— *Valentin Putanec,* Etimološki zahvati u djelu Antuna Matije Reljkovića, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Vrijeme i djelo M. A. Reljkovića«, recenzent Radoslav Katičić.

— *Branka Tafra,* Slavonski gramatičari u 18. stoljeću, za časopis »Filologija«, recenzent Radoslav Katičić.

6. *sjednica, 30. rujna 1985.*

— *Josip Badalić,* Turska opsada Beča i Juraj Križanić, za »Rad«, recenzent Rafo Bogišić.

— *Rafo Bogišić,* Juraj Križanić u kontekstu hrvatske književnosti 17. stoljeća, za »Rad«, recenzent Franjo Švelec.

— *Dragoljub Petrović,* Onomatološki prilozi, za časopis »Onomastica Jugoslavica«, recenzent Milan Moguš.

— *Tomislav Raukar,* Srednjovjekovni Brač na razmeđu društava, za zbornik radova sa znanstvenoga skupa »800. obljetnica Povaljske listine i Povaljskog praga«.

— *Stjepan Sekereš,* Osobine posavskoga govora u djelima Ivana Kozarca, za »Radove« Centra za znanstveni rad u Vinkovcima.

8. *sjednica, 11. studenoga 1985.*

— *Vladimir Skračić,* Toponimija Kornatskog otočja, za časopis »Onomastica Jugoslavica«, recenzent Vojmir Vinja.

Objavljene edicije

1. Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika, svezak II; uredio Božidar Finka.

2. Zbornik u čast Petru Skoku o stotoj obljetnici rođenja (1881—1956); Uredništvo: Mirko Deanović (glavni urednik), Rudolf Filipović, Petar Guberina, August Kovačec, Valentin Putanec, Petar Šimunović, Vojmir Vinja, Zagreb 1985, 554 str.

3. »Filologija«, broj 12, glavni urednik Rudolf Filipović, Zagreb 1984, 513 str.

4. »Onomastica Jugoslavica«, broj 11, glavni urednik Milan Moguš, Zagreb 1984, 303 str.

5. »Hrvatski dijalektološki zbornik«, broj 7, svezak 1 i 2, uredio Milan Moguš, Zagreb 1985, 748 str.

Edicije u tisku

1. *Radoslav Katičić,* Sintaksa hrvatskoga književnog jezika. Nacrt za gramatiku.

2. *Stjepan Babić,* Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku. Nacrt za gramatiku.

3. *Vojmir Vinja,* Etimologija i struktura naziva jadranske faune.

4. *Rudolf Filipović,* Teorija jezika u kontaktu — Uvod u lingvistiku jezičnih dodira.

Znanstveni skupovi

U organizaciji Razreda za filološke znanosti, Terminološkog odbora Akademije i Međunarodne komisije za lingvističku terminologiju 21. i 22. studenoga održan je u palači Akademije u Zagrebu Međunarodni znanstveni skup o jezičnim i stručnim pitanjima terminologije. Međunarodni znanstveni terminološki skupovi održavaju se redovito, uglavnom u slavenskim zemljama, a ovaj je skup organiziran u našoj zemlji u povodu zasjedanja Međunarodne komisije za lingvističku terminologiju. Sudjelovalo je 6 referenata iz inozemstva i 9 iz Jugoslavije, a izneseno je nekoliko kraćih priopćenja i obavijesti o terminološkom radu u Jugoslaviji.

Predviđeno je da referati budu objavljeni u posebnom zborniku.

Svečane sjednice

Dana 7. siječnja 1985. u palači Akademije na Zrinskom trgu 11 održana je svečana sjednica Razreda u povodu 100. obljetnice rođenja prof. Stjepana Ivšića. Uvodnu riječ održao je tajnik Razreda akad. Rudolf Filipović, a o životu i djelu Stjepana Ivšića govorio je izv. član Dalibor Brozović.

Komemorativna sjednica

Dana 16. lipnja 1985. u palači Akademije održana je komemorativna sjednica Razreda u povodu prve obljetnice smrti akademika Mirka Deanovića. Sjednicu je otvorio tajnik Razreda akad. Rudolf Filipović, a o životu i radu akad. Mirka Deanovića govorio je član suradnik Josip Jernej.

Javna predavanja

U organizaciji Odbora za orijentalistiku Razreda za filološke znanosti, u sklopu Orijentalističkih večeri 16. svibnja 1985. održano je u palači Akademije javno predavanje dr. Vitomira Belaja pod naslovom: »Balkansko-indijske paralele na primjeru kultnih tzv. Adonisovih vrtića«.

Odlikovanja i nagrade

— Akad. Rudolf Filipović izabran je za počasnog predsjednika Međunarodne federacije profesora stranih jezika (FIPLV) u Zürichu.

— Akad. Petru Guberini predsjednik Republike Portugal dodijelio je »Ordem de Benemerência« (»Confere ao Prof. Petar Guberina o grau de Oficial Ordem de Benemerência«).

— Akad. Josip Hamm dobitnik je Republičke nagrade za životno djelo.

— Akad. Hamm jednoglasno je izabran za počasnog člana (počëtnyj člen MKS) Međunarodnog slavističkog komiteta.

— Prof. dr. Miroslav Kravar izabran je za vanjskoga dopisnog člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Odbori Razreda

1. *Odbor za dijalektologiju*

Članovi Odbora: Vida Barac-Grum, Živko Bjelanović, Dalibor Brozović, Rudolf Filipović, Božidar Finka, Vesna Jakić-Cestarić, Ivan Kalinski, Mijo Lončarić, Mira Menac-Mihalić, Milan Moguš, Petar Šimunović, Antun Šojat, Stjepko Težak, Josip Vončina, Stjepan Vukušić i Vesna Zečević.

Predsjedništvo Odbora: Božidar Finka, predsjednik Odbora, Antun Šojat, potpredsjednik, Mijo Lončarić i Vesna Zečević, tajnici. Ostali članovi: Dalibor Brozović, Rudolf Filipović, Milan Moguš, Petar Šimunović, Antun Šojat i Stjepko Težak.

Tijekom 1985. godine rad Odbora obuhvaćao je zadatke koji su se nastavili iz prijašnjih godina, i to: nastavljena je suradnja na OLA u jugoslavenskoj i međunarodnoj komisiji, na ALE i na Karpatskom lingvističkom atlasu. Na hrvatsko-srpskom dijalektološkom atlasu ni ove godine nije urađeno ništa zbog teškoća u vezi s financiranjem toga posla.

2. *Odbor za onomastiku*

Predsjednik Odbora je Petar Šimunović, tajnik Dunja Brozović-Rončević, a članovi su: Vida Barac-Grum, Božidar Finka, Vesna Jakić-Cestarić, Igor Gostl, Božidar Feldbauer, Radoslav Katičić, Milan Moguš, Valentin Putanec, Dragutin Raguž, Antun Šojat, Nada Vajs, Vojmir Vinja i Vesna Zečević.

Odbor je u godini 1985. održao sastanak s Upravom Akademije, tajnikom Razreda za filološke znanosti i prof. Z. Gunjačom u vezi s onomastičkom građom bivšeg Međuakademijskog odbora za povijesni topografski rječnik, koja se dijelom nalazi kod Z. Gunjače, radi kompletiranja građe u Zavodu za lingvistička istraživanja Akademije, gdje se izrađuje Povijesni toponimijski rječnik Hrvatske.

Provedeni su uspješno pripremni radovi za sudjelovanje na VI. jugoslavenskoj onomastičkoj konferenciji. Za taj znanstveni skup izrađeno je 11 referata a sudjelovalo je 8 referenata iz Hrvatske (D. Brozović, V. Jakić-Cestarić, I. Gostl, Lj. Kolenić, M. Lončarić, M. Marasović, M. Moguš i P. Šimunović).

Obrađena su i dopunjena istarska prezimena prema Cadastre national de l'Istri u dvije knjige »Istarska prezimena — Narodnosno stanje Istre na dan oslobođenja« za ediciju Istra kroz stoljeća (J. Bratulić-P. Šimunović). Objavljena je kurentna onomastička bibliografija za god. 1982/1983. ONOMA 27,1—3, 1984,250—263 (P. Šimunović).

Objavljeno je 10 radova iz područja onomastike. Izvršena su predviđena terenska toponomastička istraživanja zadarskih otoka (B. Finka). Nastavljen je rad na ekscerpiranju građe za Povijesni toponimijski rječnik Hrvatske. Obavljeni su ostali tekući poslovi u vezi s radom Onomastičkog odbora, osobito urednički posao u vezi s 12. knjigom Onomastica jugoslavica.

3. *Odbor za orijentalistiku*

Predsjednik je Odbora Radoslav Katičić, tajnik Milka Jauk-Pinhak, a članovi su Rudolf Filipović, Vladimir Devidé, Muhamed Ždralović i Zdravka Matišić.

Odbor za orijentalistiku obnovio je održavanje »Orijentalističkih večeri« i pripremio nekoliko tema za njihovo dalje održavanje. Dana 16. svibnja u okviru »Orijentalističkih večeri« dr. Vitomir Belaj održao je predavanje pod naslovom: »Balkansko-indijske paralele na primjeru kultnih tzv. Adonisovih vrtića«.

4. *Odbor za leksikografiju*

Predsjednik Odbora je Rudolf Filipović, tajnice su Dragica Malić i Branka Tafra, a članovi su Odbora: Vida Barac-Grum, Željko Bujas, Božidar Finka, Josip Jernej, Mijo Lončarić, Antica Menac, Mira Menac-Mihalić, Milica Mihaljević, Milan Moguš, Adela Ptičar, Valentin Putanec, Petar Šimunović, Antun Šojat, Vojmir Vinja, Josip Vončina i Vesna Zečević.

Odbor za leksikografiju održao je tri sjednice na kojima je raspravljao o tekućim zadacima i o organizaciji rada na pojedinim rječnicima. Odbor je prodiskutirao plan rada skupa o etimologiji koji se priprema za 1987. Određene su osnovne teme i predložen je organizacijski odbor. Datum održavanja i naziv skupa odredit će se naknadno. Svi zaključci Odbora predloženi su Razredu za filološke znanosti da ih odobri.

Odbor je nastavio diskusiju o izradi priručnog etimološkog rječnika (Mali Skok) u kojoj su došli do izražaja problemi i teškoće u vezi s takvim radom. Na drugom sastanku Odbor je prodiskutirao ogledni primjerak etimološkog rječnika i donio dalje zaključke u vezi s organizacijom rada na tom rječniku.

Na trećem sastanku Odbor je održao diskusiju o kriterijima za izradu priručnog etimološkog rječnika i donio nekoliko konkretnih, konačnih zaključaka koji će se primijeniti u izradi tog rječnika.

Odbor je također raspravio sudjelovanje leksikografa iz SR Hrvatske na leksikografskoj konferenciji koja se planira za kraj 1986. u Sarajevu. Svi su ti prijedlozi preneseni Međuakademijskom odboru za leksikografiju koji će biti organizator te konferencije.

Osim tih održanih rasprava i donesenih zaključaka, Odbor je u godini 1985. i dalje radio na nekoliko svojih osnovnih zadataka. Redovno je pratio rad na rječnicima koji se izrađuju za Jugoslavensku akademiju i vodio brigu o organizaciji rada na rječnicima koji se izrađuju u Zavodu za lingvistička istraživanja kao posebni projekti, i to Rječnik čakavskoga narječja, Rječnik hrvatskih kajkavskih govora, Povijesni toponimijski rječnik SR Hrvatske i Etimološki rječnik anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Rudolf Filipović objavio je: The Yugoslav Serbo-Croatian-English Contrastive Project: Theoretical and Methodological Considerations, u: Chapters in Serbo-Croatian-English Contrastive Grammar, Institut za lingvistiku, Zagreb 1985, 9—36 (uredio R. Filipović); Odnos posrednog i neposrednog posuđivanja u teoriji kontaktne lingvistike, *Zbornik za filologiju i lingvistiku*, XXVII—XXVIII, Novi Sad 1984—1985, 861—867.

U toku je njegov istraživački rad u području lingvistike jezičnih dodira, kontrastivne lingvistike, na izradi Etimološkog rječnika anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku i na proučavanju hrvatskih dijalekata u SAD.

Petar Guberina objavio je: The Role of the Body in Learning Foreign Languages, *Revue de Phonétique Appliquée*, 73—74—75, Didier, Paris 1985, 37—50; Comment est conçue la structure dans la méthode audiovisuelle structuro-globale (SGAV, en serbo-croate AVGS), *Linguistica*, XXIV, In Memoriam Anton Grad oblata, I, Ljubljana 1985, 217—227.

U toku je njegov istraživački rad u području istraživanja uloge vestibularnog organa i vestibularnog osjeta u funkciji rehabilitacije slušanja, lingvistike govora u daljem razvoju učenja stranih jezika i rehabilitaciji osoba oštećena sluga, istraživanja percepcije visokih glasova s pomoću niskih komponenata glasa ili riječi i istraživanja funkcije zakašnjenja između produkcije govora i slušanja za bolje razumijevanje riječi pri rehabilitaciji nagluhosti i gluhoće.

Josip Hamm objavio je: Rol' mnimyh meločej v izučenii kul'turnogo nasledija (Problemy izučenija kul'turnogo nasledija, AN SSSR, Naučnyj sovet po istorii mirovoj kul'tury, Moskva 1985); Drevnost' i sovremennost' o Jurii Križaniče (IX Meždunarodnyj s'ezd slavistov, Naučno-informacionnye materialy, I, Moskva 1985); Morfologija slavenskih jezika i njezino značenje za

lingvistiku (Litterae slavicae medii Aevi, Sagners Slavistische Sammlung, Bd. 8, München 1985); Oxonium docet (The Formation of the Slavonic Literary Languages, Slavica Publishers, Columbus, Ohio U.S. A., 1985);

— Božidar Finka objavio je: Gradišćanskohrvatska jezična kodifikacija u Nimškogradišćanskohrvatsko-hrvatskom rječniku. Gradišćanski Hrvati 1533—1983, Zagreb 1984 (objavljeno 1985), 109—119; Kulturni leksik otoka Hvara kao pokazatelj jezične mikroevolucije, *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, 27—28, Novi Sad 1984/1985, 267—280 + 4 karte (u suautorstvu: *A. Sujoldžić* i dr.); Ime i naziv, *Jezik*, XXXII, Zagreb 1985, 11—15; Ojkonim i ojkonimija, *Jezik*, XXXII, Zagreb 1985, 15—16; Odakle sveza »prijeki posao«, *Jezik*, XXXII, Zagreb 1985, 92—93.

U toku je njegov istraživački rad u području onomastičke obrade područja zadarskog otočja i rad na izradi i redakciji Općeslavenskog lingvističkog atlasa te Hrvatsko-srpskog dijalektološkog atlasa i u području organizacije rada i uredništva Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika.

Antica Menac objavila je: *A. Menac, R. I. Trostinska*, Hrvatskosrpsko-rusko-ukrajinski frazeološki rječnik, Mali frazeološki rječnici, sv. 1, Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 1—149.

U toku je njezin istraživački rad u području kontrastivne analize ruskog i hrvatskog književnog jezika i istraživanja hrvatske frazeologije.

Milan Moguš objavio je: Moja posljednja o malinu, *Naš jezik*, 26 (1), 40—49, Beograd 1984; Glagoljica kao ortografski uzorak u hrvatskoj književnosti, *Slovo*, 34, 263—278, Zagreb 1984.

U toku je njegov istraživački rad u području kompjutorske obrade hrvatskih književnih tekstova i rječnika čakavskoga narječja.

Milan Ratković. U toku je njegov istraživački rad u području starije hrvatske književnosti (Vetranovićevo »Posvetilište Abramovo«, Stihovi Jure Radojevića Gizdelina, Nekoliko nepoznatih pjesama Grgura Kapucina, Prva hrvatska latinicom tiskana knjiga u sjevernoj Hrvatskoj, Bogati hrvatski književni rasadnik — Lekcionar Bernardina Splićanina, »Putni tovaruš« Katarine Zrinske i Dešićev »Raj duše«, Rječnik Dešićeva »Raja duše«, Pjesni razlike Mavra Vetranovića. I. knjiga Djela Mavra Vetranovića, Rukopis »Osmana« u Parmi, o dopuni Gundulićeva »Osmana«).

Franjo Švelec objavio je: Vetranovićeva crkvena prikazanja i srednjovjekovna tradicija, *Mogućnosti*, XXXII, 1—2—3, 1985, 205—223 i u Zborniku »Dani hvarskoga kazališta«, knj. II, Split 1985, 293—314.

U toku je njegov istraživački rad u području starije hrvatske književnosti.

Vojmir Vinja objavio je: Gramatika španjolskog jezika s osnovama španjolsko-francusko-talijanskog uspoređenja, Školska knjiga Zagreb, VIII + 470 str., 1985; Španjolsko-hrvatski ili srpski rječnik, Školska knjiga, Zagreb, XXI + 1287 str., 1985; Etimološki prilozi čakavskoj aloglotiji, I, *Čakavska rič*, Split 1985, 51—72.

U toku je njegov istraživački rad u području dalmatinskih elemenata u hrvatskom (ili srpskom) jeziku i u području jezika moliških Hrvata u Italiji.

Miroslav Kravar objavio je: O prozodijskoj strukturi srpske klasicističke metrike, *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, 27—28 (1984—1985), 369—380; Još jednom oko akcenta riječi scena, *Jezik*, 32 (1985), 124; Akcentuacija stranoga leksika u hrvatsko-srpskom jeziku, Jugoslavenski

seminar za strane slaviste, 35 (Zadar 1985), 1—19; Modalna tipologija hipotetičkoga perioda u hrvatsko-srpskom jeziku, MSC: Naučni sastanak slavista u Vukove dane, Referati i saopštenja, 14 (Beograd 1985), 11—20.

U toku je njegov istraživački rad u području hrvatske klasične metrike, homersko-guslarske analogije u okviru »usmene epike«, hrvatsko-srpske akcentologije i u području istraživanja pojava jezikâ u dodiru.

Stjepan Babić objavio je: O sročnosti općenito, *Jezik*, 32, Zagreb 1984, 1—5; Sročnost s više subjekata, *Jezik*, 32, Zagreb 1984, 43—49; Hrvatski i srpski nazivi u »Slovníku slovanské lingvistické terminologie«, zbornik Slavjanskaja lingvističeskaja terminologija, Kijev 1984, 26—37; Njemačke prevedenice u hrvatskom ili srpskom jeziku, Leksikologija i leksikografija — Zbornik radova, MS, Novi Sad 1984, 9—14; Sročnost s količinskim riječima, *Jezik*, 32, Zagreb 1985, 65—75; Sročnost s riječima u kojima se razlikuje oblik i broj, *Jezik*, 32, Zagreb 1985, 113—118; Sročnost s razlikom u subjektu i imenskom dijelu predikata, *Jezik*, 32, Zagreb 1985, 138—140.

U toku je njegov istraživački rad na skupljanju građe i proučavanju problematike za izradu rječnika ekonima, njihovih etnika i ktetika.

Željko Bujas objavio je: A Contrastive Analysis of Prefixation in English and Serbo-Croatian, u »Chapters in Serbo-Croatian English Contrastive Grammar« (ed. R. Filipović), Institut za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 1985, 493—528.

U toku je njegov istraživački rad na prikupljanju i analizi građe o američko-britanskim vokabularskim razlikama, izgradnji hrvatsko-engleske leksikografske i leksikološke datoteke i na prikupljanju građe za Rječnik američkog društva i civilizacije.

Eduard Hercigonja objavio je: Povijesni, društveni i kulturnoambijentalni uvjeti nastanka i razvoja hrvatskoga glagoljaškog tiska (u povodu 500. obljetnice prvotiska Misala 1483), *Slovo*, 34, Staroslavenski zavod »Svetozar Ritig«, Zagreb 1984, 17—61; Bosančica. Enciklopedija Jugoslavije, knj. 2, Zagreb, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1984, 88—92.

U toku je njegov istraživački rad na antologiji tekstova srednjovjekovne hrvatske književnosti.

Josip Jernej objavio je: I dizionari italiani unilingui e i problemi delle reggenze, *Annali VI dell'Università per stranieri*, Perugia 1985, 105—112; Talijanske riječi u Lanosovićevu rječniku, Zbornik radova o Marijanu Lanosoviću, Osijek 1985, 227—231 (u suradnji s *F. Hace* i *E. Zaina*); Redigirao i dopunio šesto izdanje »Talijansko-hrvatskog ili srpskog rječnika« *M. Deanović-J. Jernej*, Zagreb 1984, X + 1029 str.

U toku je njegov istraživački rad u području kontrastivne gramatike talijansko-hrvatsko-srpske.

Anica Nazor objavila je: O pewnch zwiezkach glagolaszy z Polsko, Zeszyty naukowe wydziału humanistycznego, *Slawistyka, 3*, Polskie kontakty z piśmiennictwem cerkiewnosłowiańskim do końca wieku XV, Gdańsk 1982, 107—112 (izašlo 1985); Tiskana glagoljska knjiga od prvotiska Misala 1483. do Brozićeva brevijara 1561, *Slovo*, 34, Zagreb 1984, 5—16 (izašlo 1985); Ćirilica u glagoljskim rukopisima, Litterae slavicae medii aevi. Francisco Venceslao Mareš, Sexagnario oblatae, München 1985, 241—252; La scrittura glago-

litica. Presso i Croati. Catalogo della mostra allestita nella Biblioteca Vaticana per l'undicesimo centenario della morte di san Metodio. Biblioteca apostolica vaticana, 1985, 57—65.

Surađivala u izložbi »Pisana riječ u Hrvatskoj«, Zagreb, Muzejski prostor, 28. X. 1985 — 31. I. 1986.

U toku je njezin istraživački rad na obradi dijela riječi slova B za Rječnik općeslavenskog (književnog crkvenoslavenskog) jezika hrvatske redakcije.

Valentin Putanec objavio je: Romanizmi u leksiku hrvatskih dijalekata u Gradišću (nacrt problema). Gradišćanski Hrvati 1535 — 1983, Zagreb 1984 (1985!) 141—148.

U toku je njegov istraživački rad u području povijesti hrvatskih inkunabula 15. stoljeća, u području etimoloških studija i na izradi Dopuna Akademijina rječnika.

Milivoj Sironić objavio je: Aktualnost Euripidovih Trojanki, *Živa antika*, god. 34, sv. 1—2, Skopje 1984, 111—117.

U toku je njegov istraživački rad i rad na prijevodima u području klasične filologije.

Petar Šimunović objavio je: Naša prezimena, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1985, 366 str.; *A. Sujoldžić, L. Szirovicza, P. Šimunović, B. Finka, D. F. Roberts, P. Rudan,* Analiza kulturnog vokabulara otoka Hvara kao pokazatelja jezične mikrorevolucije, *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, 27—28, Novi Sad 1984/1985, 267—280 (s kartama); Diskusija na Savjetovanju o pitanjima standardizacije geografskih naziva u jezicima naroda i narodnosti SFRJ, Zbornik referata, izdanje Saveza Geografskih društava Jugoslavije i Geografskog društva Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1984 (1985), 332—340; Antroponimijske značajke s kraja XII. i početka XIII. stoljeća na građi iz Povaljske listine, Zbornik referata i materijala V. jugoslovenske onomastičke konferencije, Posebna izdanja ANU BiH LXX, Odjeljenje društvenih nauka, 13, Sarajevo 1985, 187—192; Diskusijski prilozi na V. jugoslovenskoj onomastičkoj konferenciji, Zbornik radova i materijala V. jugoslovenske onomastičke konferencije, Posebna izdanja ANU BiH, LXX, Odjeljenje društvenih nauka, 13, Sarajevo 1985, 44—45, 152—153, 183—184, 247, 248—250; Zaboravljeni imendan Splita — 800. godišnjica od prvog hrvatskog spomena imena Splita, *Matica*, 1—2, 1985, 4—5; Imena — spomenici prošlosti [o zagrebačkoj toponimiji], *Kaj*, 6, Zagreb 1984, 3—16; O bruškom govoru u »Bruškim pismima«, u: Lucija Rudan, Bruške pisme, Zagreb 1985, 44—47; Bibliography Serbo-Croatian, Slovenian, Macedonian, ONOMA, 27, Leuven 1983—1984 (1985), 1—3, str. 250—263. Šklavunske naseobine u južnoj Italiji i naša prva zapisana bugaršćica, *Narodna umjetnost*, 21, Zagreb 1984 (1985!), 53—68.

U toku je njegov istraživački rad u području doseobe Hrvata u svjetlu toponimije i na suplementu retrospektivne onomastičke bibliografije za razdoblje 1975—1985.

Antun Šojat objavio je: Baština i suvremene potrebe gradišćansko-hrvatskoga književnog jezika, zbornik »Gradišćanski Hrvati 1533—1983«, Zagreb 1984, 49—58; Neki leksikološki problemi pri izradi regionalnih dijalekatskih rječnika, Leksikografija i leksikologija, Zbornik radova, MS, Novi Sad-Beograd 1984, 225—227; Lanosovićeve leksikografske bilješke, Zbornik o Marijanu Lanosoviću, Osijek 1985, 233—238.

Olga Šojat objavila je: »Cvet sveteh« Hilariona Gašparotija (1714—1762), *Croatica*, Prilozi proučavanju hrvatske književnosti, izd. Hrvatsko filološko društvo, god. XV, sv. 20/21, Zagreb 1984, 27—79.

U toku je njezin istraživački rad na proučavanju djela hrvatskih kajkavskih pisaca.

Pavao Tekavčić objavio je: Latinizmi u pisanim istroromanskim izvorima, *Filologija*, 12, 1984, 105—121; Problemi, eksperienze, prospettive nelle ricerche di linguistica istroromanza, u: Homenaje a Alvaro Galmés de Fuentes, I, Oviedo — Madrid 1985, 299—315; La formazione delle parole nell'istroromanzo rovignese contemporaneo, I. dio, *L'Italia Dialettale*, XLVII (N.S.XXIV), 1984, 111—182 (II. dio u tisku za idući broj u otprilike istom opsegu); O negaciji u jeziku, *Zbornik Pedagoškog fakulteta u Rijeci*, 6/1984, 189—196; Le funzioni pragmalinguistiche dei croatismi nei testi rovignesi contemporanei, *Linguistica*, 24, 1984, 335—353; 1835—1983: Un secolo e mezzo di tradizione scritta dell'istroromanzo, u: Actes du XVIIème Congrès International de Linguistique et Philologie Romane (Aix-en-Provence 1983), vol. 2, Marseille 1985, 161—178; Per uno quadro completo della analogia nell'evoluzione formale del verbo italiano, 16. kongres SLI, publikacija SLI 23, Linguistica storica e cambiamento linguistico, Rim 1985, 175—192.

U toku je njegov istraživački rad u području dijalektalne književnosti na rovinjskom i drugim istroromanskim dijalektima, u području studija odabranih elemenata morfosintakse s dijakronijskog stanovišta i u području klasifikacije i interpretacije vrsta riječi, posebno s obzirom na pragmatičke elemente.

Josip Vončina objavio je: Osobna imena u renesansnoj hrvatskoj dramskoj književnosti, Zbornik referata i materijala V. jugoslovenske onomastičke konferencije, Sarajevo 1985, 227—233; Ivšićev pogled u jezičnu dijakroniju, *Jugoslavenski seminar za strane slaviste*, 35, Zadar 1985, 65—85; Ilirizam i Gundulićev Osman, *Umjetnost riječi*, XXIX, br. 1, Zagreb, siječanj-ožujak 1985, 49—76; XXIX, br. 2, Zagreb, travanj-lipanj 1985, 159—184.

U toku je njegov istraživački rad u području hrvatskoga književnog jezika od kraja 15. do početka 19. stoljeća.

VI. RAZRED

ZA SUVREMENU KNJIŽEVNOST

Organizacija i sastav

Razred za suvremenu književnost imao je krajem godine 1985. 9 redovnih, 9 izvanrednih, 6 dopisnih i 10 članova suradnika.

Redovni članovi: Mirko Božić, Ivo Frangeš, Marin Franičević, Živko Jeličić, Vjekoslav Kaleb, Jure Kaštelan, Ranko Marinković, Petar Šegedin i Dragutin Tadijanović.

Izvanredni članovi: Rafo Bogišić, Zvane Črnja, Aleksandar Flaker, Jure Franičević Pločar, Slavko Mihalić, Slobodan Novak, Matko Peić, Vladimir Popović i Šime Vučetić.

Dopisni članovi: Matej Bor, Oskar Davičo, Blaže Koneski, Bratko Kreft, Mladen Leskovac i Josip Vidmar.

Članovi suradnici: Josip Barković, Nikola Batušić, Maja Bošković-Stulli, Frano Čale, Branko Hećimović, Dubravko Jelčić, Nedjeljko Mihanović, Nikola Milićević, Miroslav Šicel i Oto Šolc.

Akademik Marijan Matković preminuo je 31. srpnja 1985.

Dopisni član Aleksandar Vučo preminuo je 21. srpnja 1985.

Tajnik Razreda bio je do Skupštine Akademije, održane 19. studenoga 1985. akademik *Marin Franičević*, a zamjenik izvanredni član *Rafo Bogišić*. Tajnik Razreda sada je izvanredni član *Rafo Bogišić*.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Tijekom 1985. godine održano je 9 sjednica Razreda.

Raspravljano je o uređenju kompleksa na Gvozdu, te je Razred svoje mišljenje o tome kako bi trebalo urediti Krležinu kuću na Gvozdu uputio Predsjedništvu Akademije.

U nekoliko navrata raspravljano je o sudbini »Dana hvarskog kazališta«, te o tome kako bi ti »Dani« u budućnosti trebali izgledati. Simpozij o Hanibalu Luciću, koji je organiziran u suradnji s Razredom za filološke znanosti,

a koji se trebao održati u listopadu ove godine, odgođen je za iduću godinu, s tim da se održi na Hvaru, u svibnju, u okviru »Dana hvarskog kazališta«.

Redovito je raspravljano o izdavačkoj djelatnosti Razreda (»Rad«, »Forum«, Benešićev »Rječnik ...«, Sabrana djela Iva Vojnovića i drugo).

Povodom smrti akad. Marijana Matkovića, koji je ujedno bio urednik »Foruma«, pročelnik Odjela za jezik, književnost i teatrologiju i voditelj Zavoda za književnost i teatrologiju, urednik »Rada« te urednik Benešićeva »Rječnika«, raspravljalo se o zamjenama na spomenute funkcije. Za glavnog i odgovornog urednika »Foruma« izabran je akad. Marin Franičević. U uredništvo su još izabrani izvanredni članovi Slobodan Novak i Rafo Bogišić, te Ivan Pandžić, koji je ujedno tajnik uredništva. Uredništvo u ovom sastavu djelovat će u 1986. godini, a za kasnije Razred će odlučiti naknadno. Za urednika »Rada« izabran je akad. Ivo Frangeš, a za pročelnika Odjela za jezik, književnost i teatrologiju i voditelja Zavoda za književnost i teatrologiju akad. Jure Kaštelan. Odlučeno je da urednik Benešićeva »Rječnika« bude izabran naknadno.

Na nekoliko sjednica raspravljalo se o kandidatima za dopisne članove i članove suradnike, pa su u tom smislu učinjeni odgovarajući prijedlozi.

Razred je davao prijedloge i mišljenja o međunarodnoj suradnji, te o suradnji s institucijama izvan Akademije.

Razred je odlučio da se u skoro vrijeme svečanim sjednicama ili prigodnim predavanjima obilježe jubileji: 80. obljetnica života akad. Dragutina Tadijanovića, 100. obljetnica rođenja Ivana Kozarca i 450. obljetnica smrti Jana Pannoniusa.

Na temelju samoupravnog sporazuma sklopljenog između Jugoslavenske akademije i Televizije Zagreb, Razred je sudjelovao u pripremama i realizaciji projekta »Suvremeni oblici klasičnoga kazališnog stvaranja«, u okviru kojeg su bila prikazana djela klasika dramske literature.

Znanstveno-književne veze

I u ovoj godini nastavljena je suradnja s Madžarskom akademijom znanosti iz Budimpešte, a o temi »Hrvatsko-madžarske književne veze«. Također je ponovno osigurana suradnja Zavoda za književnost i teatrologiju s Književnim muzejom Petöfi iz Budimpešte. Razred je posjetila gospođa Maria Krukowska-Zielińska, ugledni prevodilac književnih djela s hrvatskog ili srpskog jezika na poljski, koja trenutno dovršava prijevod Krležinih »Zastava«.

Izdavačka djelatnost

Edicije objavljene tijekom 1985. godine:

1. *Živko Jeličić*, Posljednji bizantski car, prva knjiga biblioteke časopisa »Forum«, Zagreb, 341 str.
2. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 12, 1984 (XLVIII), 969—1153.
3. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 1—2, 1985 (XLIX), 5—371.

4. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 3, 1985 (XLIX), 373—635.

5. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 4—5, 1985 (XLIX), 637—1075.

6. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 6, 1985 (XLIX), 1077—1328.

7. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 7—8, 1985 (L), 5—383.

8. Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 9, 1985, (L), 385—571.

Edicije u tisku:

— Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 10—11, 1985.
— Spomenica akademiku Miroslavu Krleži.
— Rječnik hrvatskog književnog jezika Julija Benešića, sv. I—III.
— »Rad« Razreda za suvremenu književnost, br. 20 (ur. akad. Marin Franičević).

Edicije pripremljene za tisak:

— Časopis »Forum« Razreda za suvremenu književnost, broj 12, 1985.
— »Rad« Razreda za suvremenu književnost, knjiga 20 (ur. akad. Ivo Frangeš).
— Sabrana djela Ive Vojnovića.
— Rječnik hrvatskog književnog jezika, svezak IV—XI.

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda:

Tijekom 1985. godine Razred je proveo recenzijske postupke i za tisak u edicijama Akademije prihvatio ove rukopise:

— na 2. sjednici Razreda, održanoj 28. ožujka 1985, rukopis Stanislava Marijanovića: »Mladi u Beču kao akademskom središtu« (recenzent član suradnik Miroslav Šicel);

— na 4. sjednici Razreda, održanoj 3. srpnja 1985, rukopis dr. Stane Vukovac »Kraljevac u 'Slavoncu'« (recenzent akad. Ivo Frangeš).

Znanstveni skupovi

Znanstveni skup »Stoljeća hrvatske dramske književnosti i kazališta« u okviru književno-kulturne manifestacije »Dani hvarskog kazališta« održan je u Hvaru od 8. do 11. svibnja 1985. godine. U radu skupa od članova Razreda sudjelovali su M. Franičević, R. Bogišić, F. Čale, M. Šicel, I. Frangeš, B. Hećimović, N. Batušić, Ž. Jeličić, D. Jelčić, N. Mihanović. Dužnost predsjednika Odbora »Dani hvarskog kazališta« obavlja akad. M. Franičević, a od članova Razreda u Odboru su N. Batušić, R. Bogišić, J. Franičević Pločar, M. Božić, B. Hećimović, Ž. Jeličić, J. Kaštelan i M. Šicel.

Članovi Razreda aktivno su sudjelovali u organizaciji i radu znanstvenog skupa u povodu 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda, koji je održan u Zagrebu i Krapini od 11. do 14. prosinca 1985. godine. Od članova Razreda u

Odboru znanstvenog skupa bio je akad. M. Franičević, a u Organizacijskom odboru izv. član R. Bogišić, te članovi suradnici B. Hećimović i M. Šicel. Izlaganja su podnijeli: I. Frangeš, R. Bogišić, D. Jelčić, M. Šicel, N. Batušić i B. Hećimović.

Odlikovanja i nagrade

Akad. Mirko Božić primio je plaketu SSRN Hrvatske.

Akad. Marin Franičević primio je tijekom 1985. godine povelju i nagradu ZAVNOH-a, plaketu grada Zagreba, plaketu Saveza boraca Jugoslavije, plaketu »Vjesnika« te plaketu SSRN Hrvatske.

Akad. Dragutinu Tadijanoviću Predsjedništvo Republičke konferencije SSRN Hrvatske na sjednici 29. X. 1985. dodijelilo je plaketu »za izvanredno uspješan rad«.

Izv. član Aleksandar Flaker dobio je nagradu »Dimitrije Tucović« za knjigu »Ruska avangarda«. Također mu je dodijeljena nagrada »Vladimir Nazor« za životno djelo.

Izv. član Matko Peić dobio je »Srebrnu plaketu« dnevnika »Vjesnik« za tridesetogodišnju suradnju.

Član suradnik Nikola Milićević dobio je nagradu »Tin Ujević« za poeziju. Nagrada mu je dodijeljena za knjigu »Nepovrat«, Naprijed, Zagreb 1984.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Mirko Božić objavio je: Izabrana djela I—VI, Mladost, Zagreb 1985; Bomba, roman Colonnello, roman, Kijev, SSSR, 1985; HNK, esej (obljetnica HNK), Školska knjiga, Zagreb 1985. Kurlani, drama, HNK, Zagreb 1985. (praizvedba).

Ivo Frangeš objavio je: Modernost Ante Kovačića, *Forum*, 4—5, 1985, 637—646; Neprolaznost prolaznosti (o lirici Dragutina Tadijanovića), *Forum*, 10—11, 1985; Perennità del transitorio, predgovor talijanskoj Antologiji Tadijanovićevih pjesama, Rijeka 1985; uredio je VIII. kolo Sabranih djela Miroslava Krleže (1—5, Oslobođenje, Sarajevo 1985).

Kao stipendist DAAD bio je na studijskom boravku u Bonnu, u svibnju i studenom 1985. Voditelj je postdiplomskog studija »Povijest i teorija književnosti« u Dubrovniku. Održao je uvodni referat »Stoljeće i pol ilirizma« u Sarajevu, 16. listopada 1985, na Kongresu jugoslavenskih slavista, te referat »Gaj književnik« 13. prosinca 1985, na Simpoziju u povodu 150. obljetnice preporoda. Na istu temu govorio je u nastavku toga simpozija u Krapini, 14. prosinca 1985.

Radi na projektu »Povijest novije hrvatske književnosti od 1750. do 1950«. Predviđena su dva sveska od po 500 strana.

Marin Franičević objavio je: Hrvatski vezani stih XIX stoljeća *Forum*, 1—2, 1985, 285—312; Mejaši ditinjstva (17 pjesama), *Forum*, 4—5, 1985, 653—668; Govorenje Mikule Trudnega, jubilarno izdanje, Split 1985.

Živko Jeličić objavio je knjigu Posljednji bizantski car, prva knjiga biblioteke »Forum«, Zagreb 1985, 341 str. Na Danima hvarskog kazališta odr-

žao je referat »Karakter — domet drame«, u svibnju 1985, a na simpoziju o Jože Horvatu, u studenom 1985, u Društvu književnika Hrvatske, referat »Nekonformist«.

Dragutin Tadijanović objavio je: Moje djetinjstvo (Dani djetinjstva, Slike iz mog djetinjstva), ilustrirao Ivan Lacković Croata, pogovor Jože Skok, Naša djeca, Zagreb 1985, 34 str; Svakome na stolu kruh, 17 pjesama, *Forum*, 1—2, 1985; Deset pjesama, *Forum*, 10—11, 1985. U časopisu za književnost i sva kulturna pitanja »Gordogan«, VI/15—16, Zagreb, siječanj-travanj 1984. (izašlo u srpnju 1985) objavio Pisma Nikole Šopa Dragutinu Tadijanoviću (str. 6—39) i Tadijanovićeve komentare Šopovih pisama (str. 40—50).

U povodu 80. obljetnice života i 55. obljetnice književnog rada priredili su Zavod za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije i Gradska biblioteka Slavonski Brod izložbu »Dragutin Tadijanović« i objavljen je katalog izložbe »Dragutin Tadijanović«. Izložbu priredili i katalog sastavili dr. Nedjeljko Mihanović i dr. Tonko Maroević, Spomen-dom »Đuro Salaj«; izložba otvorena 25. X—8. XI. 1985. u Slavonskom Brodu, u Gradskoj biblioteci.

Rafo Bogišić objavio je: Pastirska ekloga Marijana Lanosovića, Zbornik o Marijanu Lanosoviću, Zavod za znanstveni rad Osijek, Osijek 1985, 167—174; Drame Ivana Gundulića, *Republika*, XLI/2—3—4, Zagreb 1985, 126—134; Oporuka Marina Držića, *Forum*, XXIV/1—2, Zagreb 1985, 57—85; Pastirsko prikazanje Antuna Gleđevića, Dani hvarskog kazališta II, Srednjovjekovna i folklorna drama i kazalište, Split 1985, 315—331; Marko Marulić: i srednjovjekovni i renesansni, Uvod u »Evanđelistar«, knj. II, Split 1985. Na prezentaciji Zbornika o Marijanu Lanosoviću, u studenom 1985. godine u Slavonskom Brodu, održao je predavanje »Marijan Lanosović u znanosti i kulturi«, a na znanstvenom skupu koji je organizirala Akademija u povodu 150. obljetnice rođenja Baltazara Bogišića, 11. svibnja 1985, podnio je referat. Na simpoziju povodom 150. obljetnice Hrvatskog narodnog preporoda, održao refrat »Pejzaž i opis prirode u književnosti ilirizma«.

Zvane Črnja objavio je: Marule moj, TV-drama u četiri prikazanja, *Istra*, 6—7/1984, 7—35 i 1—2/85, 5—37. Za Televiziju Zagreb napisao je TV-roman »Istrani« u 8 epizoda. Kao glavni urednik koncipirao i uredio VI. kolo biblioteke »Istra kroz stoljeća«. Na znanstvenom skupu u povodu 1100 obljetnice smrti Metoda Solunjanina, održanom u Vrbniku, podnio referat »Za novi pristup ideji glagoljaštva«. Na znanstvenom skupu u Rovinju 9. XI. 1985, posvećenom memoarima iz NOB-a i otpora fašizmu u Istri, Rijeci, Hrvatskom primorju, Gorskom kotaru i pokrajini Friuli Venezia Giulia, što su ga organizirali književni časopis »La battana« i Università popolare di Trieste, podnio referat »Književna komponenta memoaristike«. Do srpnja uređivao časopis »The Bridge«.

Aleksandar Flaker objavio je: Zum Übergang von der Moderne zur Avantgarde, »Epochenschwellen und Epochenstrukturen im Diskurs der Literatur- und Sprachhistorie«, Frankfurt am Main 1985, 166—167; Der russische Realismus, *Propyläen Geschichte der Literatur*, V, Berlin 1984, 347—370; Die serbische und die kroatische Literatur, isto, 391—412; Byt (Svagdan), Pojmovnik ruske avangarde, sv. 2, Zagreb 1984, 9—21; Der dritte Mann der kroatischen Linken. Gorenčević als intermedialer Kritiker, »Text, Symbol, Weltmo-

dell«, Johannes Holthusen zum 60. Geburstag, München 1984, 159—178; Slikarstvo z besedami, *Sodobnost*, XXXIII/1, Ljubljana 1985, 72—76; Putešestvie v stranu životopisi (Mandel'štam o francuzkoj živopisi), *Wiener slawistischer Almanach*, 14, 1984, 167—178; The Croats and Alexandar Hezen, »Alexander Hezen and European Culture: Proceedings of an International Symposium«, Cotgrave 1984, 187—199; »Nachwort, F. M. Dostojewski »Die Dämonen«, Roman, München-Zürich 1985, 1009—1026.

Slavko Mihalić objavio je knjige: Tihe lomače, pjesme, Naprijed, Zagreb 1985; Petrica Kerempuh, pripovijesti, na slovenski preveo M. Kravos, Založništvo Tržaškega tiska, Trst 1985.

Objavio pjesme: Sedam pjesama. Uvodni tekst: Pierre Seghers. Stihove na francuski preveli I. Kušan i Janine Matillon. Revija Poesie 85. Paris 1985; Pet pjesama, na bugarski preveo S. Vladimirov. Revija Panorama. Sofija 1985; Šest pjesama. Prijevod i esej o pjesniku Marina Lipovac Gatti. Revija Nuova rivista europea. Milano 1985.

Slobodan Novak objavio je: Riba Jonina, proza, *Književne novine*, br. 685, god. XXXVI, Beograd 1985; Hlap, proza, »Rad« Razreda za suvremenu književnost, 1985; Mirisi, zlato i tamjan, roman, Znanje, Zagreb 1985 (šesto, popravljeno izdanje), 205 str.

Matko Peić objavio je ove knjige: Ljubav na putu, Globus, Zagreb; Slavonija — književnost, Revija, Osijek; Skitnje, II. izdanje, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb; Račić, Galerija Račić, Zagreb; Pristup likovnom djelu, XII. izdanje, Školska knjiga, Zagreb; Evropske skitnje, Znanje, Zagreb; Josip Račić, Spektar, Zagreb; Portreti hrvatskih umjetnika XIX. i XX. stoljeća, A. Cesarec, Zagreb.

U zbornicima i časopisima objavio je: Osam eseja iz Slavonije i Srijema, *Forum*, 1—2, 1985; Svijetova škola crtanja, *Svijet*, nastavci od druge polovice 1984. do prve polovice 1985; Slikar Miroslav Kraljević i Ratarnica, zbornik »Sto godina poljoprivredne škole u Slavonskoj Požegi«, Požega 1985. Objavio je i predgovore u katalozima izložaba: M. C. Crnčić, Sjevernohrvatske slikarice u drugoj polovici XIX. stoljeća, Lj. Šestić, V. Radauš, S. Striegel, S. Raškaj.

U novinskom tisku objavio je članke: Precizni nacrtaj kistom, V. Becić, *Vjesnik* (siječanj); Pošto sam novinar terena i kulture, *Vjesnik INE* (siječanj); Neobičan arhitekt. Spomen Zvonimiru Radiću, *Vjesnik INE* (veljača); Možda zato što je realist, A. D. Segontac, *Oko* (veljača); Mozgom se životari, a srcem živi, I. Kozarac, *Vjesnik* (ožujak); Josip Račić — slikar tamnog sjaja, *Vjesnik* (ožujak); Naša najveća slikarica, Slava Raškaj, *Vjesnik INE*, (travanj); Sjećanje na Chagalla, *Oko* (travanj); Iz malih Horvata u veliki Pariz, *Vjesnik INE* (travanj); Slikar tmurnog ugođaja, Josip Račić, *Glas Slavonije* (travanj); Slikar na krovu — zapis o Chagallu, *Vjesnik* (svibanj); Slikar Siska, S. Stiegel, *Vjesnik INE* (svibanj); Slikovni embriji V. Radauša; Ispit u ateljeu Ljube Babića, *Vjesnik* (lipanj); Slikar Rokova perivoja, Lj. Babić, *Večernji list* (lipanj); U čast neobičnom profesoru, J. Badalić, *Vjesnik* (kolovoz); Oštro viđenje i meko snoviđenje, V. Hugo, *Vjesnik* (kolovoz); Jedan dan s Ivanom Kozarcem, *Vjesnik* (rujan); Život zemlje i čovjeka, M. C. Crnčić, *Vjesnik* (listopad); Dnevnik o Kraljeviću, *Vjesnik* (studeni); Račić i Kraljević, *Politika* (studeni); Kraljević i Požega, *Glas Slavonije* (studeni).

Održao je predavanje »Instinkt i književnost«, povodom 100. obljetnice rođenja Ivana Kozarca u Gradskoj knjižnici, u Zagrebu (veljača), te predavanje na otvaranju izložbe slika Slave Raškaj, u Zagrebu, u Ljubljanskoj banci (ožujak), te u organizaciji časopisa »Svijet« predavanje o slikarstvu, u povodu Dana žena. Predavanje o umjetnosti likovnog humora (organizatori Institut français i Air France), »Kako pišem«, predavanje u knjižnici »Vladimir Nazor«, te »Josip Račić — slikar tamnog sjaja«, u Gradskoj čitaonici, Zagreb, Tijekom travnja održao je predavanje na prezentaciji knjige Ljubav na putu i predavanje »Klasicizam«, na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Osijeku, zatim predavanje na prezentaciji knjige Ljubav na putu, u Gradskoj čitaonici u Zagrebu, te predavanje »Kako pišem« na tribini u Koprivnici. Tijekom svibnja održao je predavanje na prezentaciji knjige Ljubav na putu u Sisku, Belom Manastiru i na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Tijekom rujna održao je predavanje na otvaranju izložbe dokumenata (postava i katalog) o životu i djelu Josipa Račića, zatim predavanje na otvaranju izložbe »Sjevernohrvatske slikarice rođene u drugoj polovici 19. stoljeća«, u Galeriji Ulrich u Zagrebu, te predavanje na predstavljanju knjige F. Potrebice Obrt u Požegi i Požeškoj kotlini, u Požegi. Tijekom listopada održao je predavanje »Originalnost Kraljevićeva slikarstva«, na simpoziju »Josip Račić i Miroslav Kraljević«, koji je u povodu 100. obljetnice rođenja priredila Jugoslavenska akademija, te predavanje »Kraljević i Požega« u Slavonskoj Požegi, te predavanje na simpoziju u povodu 80. obljetnice života Dragutina Tadijanovića, u Slavonskom Brodu. U studenom održao je predavanje »Victor Hugo i slikarstvo«, na simpoziju »Dani Victora Hugoa«, te predavanje na izložbi »Iz etnografske baštine Novogradiškog kraja«, u Zagrebu.

Tijekom 1985. godine prikazao je oko devedeset portreta likovnih umjetnika i književnika u emisiji TV-kalendar, na zagrebačkoj televiziji, te priredio zasebne emisije »A. M. Relković« (televizijski esej); »Josip Račić«, televizijski portret; televizijski putopis »Moja domovina«, »Portret grada Osijeka«, »Portret grada Krapine«, te televizijski intervju o knjizi »Ljubav na putu«. Na radiju je emitiran roman »Crno zlato«, te putopis »Skitnje po Indiji«.

Nikola Batušić objavio je: Tri Krležina slikara, *Scena*, 1—2, Novi Sad 1985, 129—141; Prve režije Bojana Stupice u Zagrebu, Zbornik »Bojan Stupica«, Beograd 1985, 139—147; Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu 1860——1985, Školska knjiga, Zagreb 1985, 185 str. (glavni urednik i autor uvodnog teksta).

Maja Bošković-Stulli objavila je: Predstavljački aspekti usmenog pripovijedanja, Dani hvarskog kazališta, Split 1985, 69—82; Der beste Freund, der schlimmste Feind. Enzyklopädie des Märchens, Band 5, Lieferung 1, Berlin-New York 1985, 275—282; Osvrti na knjige objavljeni u godišnjaku *Narodna umjetnost*, 21, Zagreb 1984 (izašlo iz tiska 1985): »Erzählgut der Kroaten aus Stinatz im südlichen Burgenland«, 96—99, i »Armenische Märchen«, 99——100; »Dartstellerische Aspekte des Erzählens«, »Fabula«, Band 26, Heft 1—2, Berlin-New York 1985, 58—71.

Frano Čale objavio je knjige: Radovi Međunarodnog simpozija Dante i slavenski svijet — Dante e il mondo slavo, JAZU, I—II, Zagreb 1984; Marin Držić, Novela od Stanca. Skup. Dundo Maroje, uvod, komentar, rječnik, Škol-

ska knjiga, Zagreb 1985[3]; Giovanni Boccaccio, Dekameron i druga djela (s M. Zorićem), uvod, komentar, prijevodi, Školska knjiga, Zagreb 1985[3]; Mario Apollonio, Povijest Komedije dell'Arte, preveo, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1985.

Objavio je radove: Gli Alighieri a Zagabria nel Trecento, *Radovi Dante i slavenski svijet*, I, 71—80; Cronaca del Convegno, isto, XXVII—XLI; Discorso di chiusura, isto, II, 827—829; La grandezza dei »minori«, u zborniku Il »Minore« nella storiografia letteraria, prir. Enzo Esposito, Longo Editore, Roma 1984, 163—175; Mjesto Dubrovačkih ljetnih igara u novijem hrvatskom glumištu, u knjizi Dani hvarskog kazališta, XI, Split 1984, 291—317; isto, *Mogućnosti*, 1—3, Split 1984, 186—206; O autorstvu kazališne predstave, *Dubrovački horizonti*, 24, Zagreb 1984, 100—106; Umberto Saba, Petnaest pjesama, prepjevi, *Dometi*, 6, Rijeka 1984, 71—82; Uvod u čitanje »Dunda Maroja«, predgovor knjizi Marin Držić, Dundo Maroje, Rad, Beograd 1985[2], 5—26; Sulla presenza recente della cultura italiana in Croazia, *Gli Annali della Università per Stranieri*, 6, Perugia 1985, 49—56; Komedia dell'Arte i hrvatska komedija sedamnaestog stoljeća, Zbornik Trećeg programa Radio Zagreba, 12, Zagreb 1985; O sudbini i značajkama »Ljubovnika«, *Rad JAZU*, 21, Zagreb 1985; N. Machiavelli, Rasprave o prvoj dekadi Tita Livija (prijevod), u knjizi N. Machiavelli, Izabrano djelo, I, priredio Damir Grubiša, Zagreb 1985, 149—353; Desetljeća, isto, II, 387—409; Kapituli, isto, II, 411—426; Razne pjesme, isto, II, 427—431; Lirski vrhunci »slatkoga novog stila« (G. Guinizelli, G. Cavalcanti, D. Alighieri, L. Gianni, G. Alfani, C. da Pistoia, D. Frescobaldi), prepjevi, *Forum*, 7—8, Zagreb 1985, 178—183; Mirko Deanović (1890—1884), Ljetopis, 88, Zagreb 1985, 339—340; In memoriam: Mirko Deanović (1890—1984), *Dubrovački horizonti*, 25, Zagreb 1985, 271—272; Testo della presentazione degli Atti del Convegno internazionale »Dante e il mondo slavo«, *La battana*, 75, Rijeka 1985, 118—120; Carlo Goldoni, Neobična zgoda, prikazuje Akademsko kazalište, Zagreb 1985; Carlo Goldoni, Zaljubljenici, Prikazuje Zagrebačko kazalište mladih, Zagreb 1985.

Dubravko Jelčić objavio je knjigu: Slavonske male stvari (glose, elzeviri, konferense), Društvo književnika Hrvatske, sekcija Vinkovci, Vinkovci 1985, 160 str.; te znanstvene i književne radove: Književne pretpostavke Hrvatskog narodnog preporoda u Slavoniji (geneza, strujanje i odjeci), Četvrti znanstveni Sabor Slavonije i Baranje, zbornik, izdanje Jugoslavenske akademije, Zavod u Osijeku, Osijek 1985 (iz tiska izašlo 1985), 461—489; pogovor »Kletvi« Augusta Šenoe, knjiga II, Biblioteka »Hrvatski roman«, Mladost, Zagreb 1985, 525—529; Pohvala životu, Matko Peić: Skitnje, Nakladni zavod MH, Zagreb 1985, 269—272; Sudjelovao na simpoziju »Hrvatski narodni preporod« s referatom »Preporod književnosti i književnost preporoda«.

Nedjeljko Mihanović objavio je radove: Lirski uzleti pod slavoluke zvijezda Nikole Šopa, *Dubrovnik*, XXVIII, 1/2/3, Dubrovnik 1985, 5—18; isto: Voli lirici sotto gli stellati archi di trionfo di Nikola Šop, *Most*, 1/2, Zagreb 1985, 22—33; Ideal esteticizma u poeziji Olinka Delorka, *Republika*, XLI, br. 2/3/4, Zagreb 1985, 144—156; Coerenza di espressione nella poesia di Slavko Mihalić, *La battana*, XXII/77, Fiume 1985, 67—79; Ivana Brlić-Mažuranić: Priče iz davnine, Zagreb 1985, (Pogovor, 178—187); Dragutin Tadijanović, Ka-

talog izložbe, Slavonski Brod 1985, 1—31; Koherentnost izražaja u poeziji Slavka Mihalića, *Forum*, XXIV/50, br. 7—8, Zagreb 1985, 163—177; Svemirski pobratim, *Oko*, XIII/356, Zagreb, 7—21. XI. 1985.

Na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta (Hvar, 7—10. 5. 1985) sudjelovao s referatom »Dimenzija stvarnosti u mitološkim motivima Marijana Matkovića«. U povodu 80. obljetnice rođenja i 55. obljetnice rada Dragutina Tadijanovića priredio književnu izložbu »Život i djelo Dragutina Tadijanovića«, koju je postavio i otvorio 25. X. 1985. u Slavonskom Brodu. Na simpoziju o Tinu Ujeviću, održanom od 7. do 9. XI. 1985. u Splitu, sudjelovao s referatom »Neki tekstološki problemi pri uređivanju djela Tina Ujevića«. Priredio kritičko izdanje nedovršenog sveska III. Sabranih djela Ive Vojnovića, na kojemu je radio preminuli akad. Marijan Matković.

Nikola Milićević objavio je: pogovor Šenoinoj knjizi Branka, Karanfil s pjesnikova groba, Čuvaj se senjske ruke, Mladost, Zagreb 1985, 10 str; Jure Kaštelan — Tvrđava sa zastavom srca (povodom Nazorove nagrade za životno djelo), *Vjesnik*, 19. lipnja 1985; Kapetan u vrtu (proza, 15 strana), *Forum*, 10—11, 1985.

Miroslav Šicel objavio je: Riznica ilirska 1835—1985, izd. Cankarjeva založba i Nakladni zavod MH, Zagreb-Ljubljana 1985, 403 str.

VII. RAZRED

ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Organizacija i sastav

Razred za likovne umjetnosti je potkraj 1985. godine imao osam redovnih, devet izvanrednih, dvanaest dopisnih i osam članova suradnika.

Redovni članovi: Cvito Fisković, Drago Galić, Lavoslav Horvat, Andre Mohorovičić, Vjekoslav Parać, Kruno Prijatelj, Josip Seissel i Frano Šimunović.

Izvanredni članovi: Vojin Bakić, Boris Dogan, Ljubo Ivančić, Branko Fučić, Želimir Janeš, Edo Kovačević, Zlatko Prica, Nikola Reiser i Ivan Sabolić.

Dopisni članovi: Jean Cassou, Božidar Jakac, Leo Junek, Ksenija Kantoci, Antun Motika, Omer Mujadžić, Miodrag Protić, Edo Ravnikar, Gabrijel Stupica, Slavko Šohaj, Kamilo Tompa i Kenzo Tange.

Članovi suradnici: Ana Deanović, Igor Emili, Ferdinand Kulmer, Mirko Marković, Velimir Neidhardt, Sena Sekulić, Melita Viličić i Ante Vulin.

Dana 13. srpnja 1985. godine u Haarlemu, Nizozemska, preminuo je u 82. godini dopisni član, arhitekt Ernest Weissmann, 26. rujna 1985. godine u 75. godini života preminula je u Zagrebu, akademik Anđela Horvat.

Tajnik Razreda za likovne umjetnosti je izvanredni član *Edo Kovačević*, a zamjenik tajnika je redovni član *Frano Šimunović*.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

U godini 1985. održano je 8 redovitih sjednica Razreda, nekoliko radnih sastanaka pojedinih odbora i komisija. Na sjednicama se raspravljalo o izboru novih članova, razrednog tajnika, o izdavačkoj djelatnosti, o organizaciji radnih jedinica i o ostalim aktivnostima Razreda. Planirala su se sredstva za istraživačke projekte u godini 1985.

Na sjednicama Razreda za likovne umjetnosti doneseni su važniji zaključci i prijedlozi:

— Osim obavljanja redovitih zadataka i rješavanja tekućih poslova u nadležnosti Razreda, Razred je donosio zaključke o pitanjima iz unapređivanja

umjetničke i kulturne djelatnosti, te s područja znanstvene obrade teoretske problematike umjetničkog, arhitektonsko-urbanističkog i restauratorsko-konzervatorskog rada.

— Raspravljen je i sastavljen izvještaj o radu u izvještajnoj godini te plan rada za godinu 1986.

— Razred je nadalje donosio zaključke o raspodjeli sredstava za znanstvenoistraživački rad, za izdavačku djelatnost i organiziranje priredbi s područja umjetnosti i kulture.

— Kao i prijašnjih godina razvijala se veoma intenzivna suradnja između Razreda, odnosno njegovih članova i pojedinih ustanova, Zavoda za zaštitu spomenika kulture i umjetnosti, restauratorskih ustanova, muzejsko-galerijskih i ostalih institucija istoga karaktera.

— Raspravljani su i podneseni prijedlozi za dodjelu saveznih, republičkih i gradskih nagrada za umjetnički i znanstveni rad.

— Na 6. redovitoj sjednici Razreda formirana je Komisija za dodjelu odlikovanja u povodu proslave 120. obljetnice Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Imenovani su slijedeći članovi: akad. Frano Šimunović, izv. članovi Ivan Sabolić, Vojin Bakić, Boris Dogan i član suradnik Ana Deanović. Komisija je predložila za dodjelu nagrade — odlikovanja akademike Dragu Galića, Lavoslava Horvata, Krunu Prijatelja i Kamilu Tompu.

— Akad. Andre Mohorovičić i član suradnik Ana Deanović predstavnici su Razreda u komisijama i sjednicama za Provedbeni urbanistički projekt »Park Maksimir«.

— U organizaciji Razreda održan je Znanstveni skup »Život i djela Miroslava Kraljevića i Josipa Račića« u Zagrebu i Slavonskoj Požegi od 24. do 26. listopada 1985. godine.

Kao predstavnici Razreda, odnosno Akademije, članovi Razreda sudjelovali su na proslavama, kongresima, savjetovanjima i sl. Među inim:

— akad. Andre Mohorovičić sudjelovao je s referatima na znanstvenim skupovima:

— Znanstveni skup »Tisuću i sto godina od smrti Metodove, Ćirilometodsko kulturno-književno nasljeđe u Hrvata«, Zagreb, otok Krk — Istra, od 16. do 20. listopada 1985. godine.

— Znanstveni skup »Život i djela Miroslava Kraljevića i Josipa Račića«, Zagreb — Slavonska Požega, od 24. do 26. listopada 1985.

— Znanstveni skup prigodom 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda, Zagreb, 11—14. prosinca 1985.

— Izv. član Branko Fučić sudjelovao je s referatom »Glagoljaška opatija sv. Lucije kod Baške« na Znanstvenom skupu »Tisuću i sto godina od smrti Metodove, Ćirilometodsko kulturno-književno nasljeđe u Hrvata«, Zagreb — otok Krk Istra, 16—20. listopada 1985.

— Član suradnik Ana Deanović zastupala je Razred na Znanstvenom skupu IBI (Internacionalnog instituta za burgove s referatom »Les portes des villes fortifiée . . .«), Bamber, rujan 1985.

— Izv. član Branko Fučić prisustvovao na Internacionalnom znanstvenom skupu Salzburger Slawistengesprach, s referatom: »Die Grenzengebiete der Glagoliza und Kyrilliza«, Salzburg 28. XI. do 2. XII. 85.

— Član suradnik Mirko Marković radio je u Ratnom arhivu (Kriegsarchiv) na proučavanju i snimanju starih karata i planova gradova Hrvatske, a u okviru razmjene znanstvenih radnika s Austrijskom akademijom znanosti.

Sudjelovao s referatima na znanstvenom skupu »Tisuću i sto godina od smrti Metodove« i Znanstvenom skupu u povodu obilježavanja 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda. Tajnik je Odbora za narodni život i običaje Jugoslavenske akademije.

Na 5. redovitoj sjednici Razreda održanoj 14. listopada 1985. god. zaključeno je da recenziju rukopisa dr. Sene Sekulić »Monografija Kauzlarić« preuzme akad. Kruno Prijatelj, kako bi se moglo pristupiti tiskanju monografije.

O ostavštini pok. akad. Anđele Horvat, doneseni su zaključci na 5. redovitoj sjednici. Članovi Razreda zaključili su da se ostavština pohrani u Arhivu Akademije, kako bi bila dostupna svim zainteresiranima.

U sklopu Terminološkog odbora Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti Razred za likovne umjetnosti osnovao je pododbor za terminologiju. Prof. Ivan Martinčić napisao je dio rukopisa za izradu rječnika arhitektonskog i urbanističkog nazivlja. Dio rukopisa prihvaćen je na 3. redovitoj sjednici Razreda održanoj 26. lipnja 1985. godine i predan na recenziju u Terminološki odbor.

Izdavačka djelatnost

Edicije objavljene tijekom 1985:

»Rad«, knj. XII, odgovorni urednik akad. Andre Mohorovičić, likovni urednik izv. član Edo Kovačević, autor Vesna Barbić, Meštrović u Rimu — Zbirka Signorelli.

»Bulletin«, Razreda za likovne umjetnosti, god. 1984/5 broj 55/6.

Spomenica posvećena akad. Antunu Augustinčiću, glavni i odgovorni urednik akad. Drago Galić.

Edicije pripremljene za tisak:

— Spomenica posvećena akad. Marijanu Detoniju, odgovorni urednik akad. Andre Mohorovičić,

— »Bulletin« Razreda za likovne umjetnosti, broj 57, uređuje redakcijski odbor, odgovorni urednik izv. član Edo Kovačević.

— Izbor iz djela Marina Tartaglie, odgovorni urednik akad. Drago Galić.

— »Rad« o Meštrovićevoj arhitekturi, urednik akad. Andre Mohorovičić, autor dr. Ana Deanović.

Recenzija rukopisa:

— *Duško Živanović,* Palata Bunića u Ul. Marojice Kaboge, prihvaćeno na 6. redovitoj sjednici Razreda, 23. listopada 1985. recenzent akad. Cvito Fisković.

Komemoracija

Dana 18. travnja održan je u palači Jugoslavenske akademije komemorativni sastanak u spomen zaslužnog dugogodišnjeg člana akad. Marina Tartaglie. O životu i radu preminulog člana govorio je akad. Andre Mohorovičić.

Odbori Razreda

U okviru Razreda za likovne umjetnosti djelovao je Redakcijski odbor časopisa »Bulletin« Razreda za likovne umjetnosti u sastavu: Anđela Horvat, Edo Kovačević (odgovorni urednik), Josip Seissel i Frano Šimunović.

Funkcije članova Razreda

Članovi Razreda izabrani su i sudjeluju u radu ovih odbora i ustanova:

— akad. Drago Galić te izvanredni članovi Ljubo Ivančić, Nikola Reiser i Ivan Sabolić voditelji su majstorskih radionica likovnih umjetnosti Jugoslavenske akademije;

— akad. Andre Mohorovičić je potpredsjednik Akademije, predsjednik Odbora za narodni život i običaje Akademije. Član je Savjeta Republike, član Saborskog savjeta za nauku, obrazovanje i kulturu, član Saborskog savjeta za prostorno planiranje, Koordinator znanstvenog projekta Prostorno uređenje i zaštita okoline na tlu SR Hrvatske, Predsjednik Skupštinskog odbora za gradnju Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu, član Odbora za gradnju Sveučilišne bolnice u Novom Zagrebu, član Komisije za zaštitu spomenika kulture RSIZ-a kulture, član Odbora i Ocjenjivačkog suda za podizanje spomenika maršala Tita u Zagrebu, član Ravnateljstva Hrvatskog glazbenog zavoda;

— akad. Andre Mohorovičić i član suradnik Ana Deanović, članovi su Međunarodnog odbora za stručnu terminologiju;

— član suradnik Ante Vulin član je Međuakademijskog odbora za industrijalizaciju stambene gradnje i unapređivanje stanovanja;

— izvanredni članovi Nikola Reiser i Boris Dogan predstavnici su Jugoslavenske akademije u Savjetu radne organizacije Muzejskog prostora na Jezuitskom trgu.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Cvito Fisković objavio je ove znanstvene radove: Pittonijeva slika u Visu, *Peristil*, 27—28, Zagreb 1985, 193—198; Kulturno povijesni značaj ladanjskih vrtova u Dalmaciji, u knjizi: Vrtna umjetnost Jugoslavije, povijesno nasljeđe, Zagreb 1985, 21—28; Trogirski zlatari od 13. do 17. st., *Starohrvatska prosvjeta*, 14, Split 1985, 183—200; Za Hrastin spomenik Frani Buliću, *Kulturna baština*, 15, Split 1985, 51—55; Nekoliko starih zvona dalmatinskih crkava, *Arti musices*, 15/2, Zagreb 1985, 115—131; U povodu znanstvenog skupa i izložbe o spomenicima otoka Brača, *Mogućnosti*, XXXII/45, Split 1985, 577—582.

U toku je istraživački rad na proučavanju djela domaćih majstora 15—18. st. u Dalmaciji, zatim istražuje Bogišićevo zanimanje za hortikulturu, pojavu gotičkih kipova Vesperbilda u Dalmaciji, pokretne spomenike Stona na Pelješcu, graditeljstvo 18. st. na Korčuli i radi na ispitivanju građevnog sklopa franjevačkog samostana u Dubrovniku 13—17. stoljeća.

Drago Galić radi studije za gradnju Konzervatorija i Doma prijatelja glazbe u Medvedgradskoj ulici. U povodu proslave 120. obljetnice Jugoslaven-

ske akademije surađuje na pripremanju izložbe umjetnika akademika, izbor građe za izložbu arhitekata članova Akademije. Osim toga radi i na Monografiji likovnih umjetnika.

Lavoslav Horvat radi na idejnom prijedlogu za dogradnju Akademijine zgrade s obzirom na perspektivu i priključenje područja današnjeg Zavoda za opću i anorgansku kemiju Prirodoslovno-Matematičkog fakulteta u jednu cjelinu. Planovi tog prijedloga predani su već Jugoslavenskoj akademiji. Osim toga radi i na idejnom prijedlogu za rekonstrukciju splitskog Peristila. Planovi su predani Jugoslavenskoj akademiji.

Andre Mohorovičić objavio je ove znanstvene radove: Pojava Jurja Križanića u kontekstu evropskih kulturnih zbivanja, Zbornik radova, Jugoslavenska akademija, Zagreb 1985; Kulturno-povijesno značenje Virovitice, Zbornik radova, Jugoslavenska akademija i Skupština općine Virovitica, Virovitica, 1985. Provodi znanstvenoistraživački rad na analizi razvoja naselja i gradova na tlu Hrvatske s osobitim obzirom na njihovu genezu i strukturu.

U toku je nastavak rada na teorijskoj analizi razvitka arhitektonskog stvaralaštva.

Dopisni član je Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vjekoslav Parać, uz kreativni umjetnički rad u atelijeru, sudjelovao je svojim radovima na izložbi u Zadru, što ju je priredio Muzej u Zadru u povodu 40-obljetnice oslobođenja Zadra.

Primio je Nagradu grada Zagreba za 1984. godinu za ukupnu umjetničku i pedagošku djelatnost u povodu retrospektivne izložbe u čast 80-obljetnice života i 40-obljetnice rada u Zagrebu, u Umjetničkom paviljonu 1984. godine.

Kruno Prijatelj objavio je ove znanstvene radove: Caninijeva pala u dubrovačkoj crkvi Karmen, *Anali Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkod centra Jugoslavenske akademije u Dubrovniku*, 21, Dubrovnik 1983, 75—80; La pittura dalmata dagli inizi del Duecento ai primi decenni del Cinquecento e i suoi contatti colla pittura dell'altra; Slikarstvo u Splitu u vrijeme narodnog preporoda, Hrvatski narodni preporod u Splitu, Split 1984, 261—273; Omiške oltarske pale oko Palme Mlađega, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 24, Split 1984, 99—123; Lineamenti del barocco in Dalmazia, Gian Lorenzo Bernini architetto e l'architettura europea del Sei-Settecento, Roma 1984, 673—683; Novi prilog o slikaru Vjekoslavu Andriću, *Radovi OOUR-a prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu Filozofskog fakulteta u Zadru*, I (III), Split 1984, 103—110; Juraj Čulinović i slikarska zbivanja u Šibeniku u doba Jurja Dalmatinca, Juraj Matejev Dalmatinac, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 3—6, Zagreb 1979—1982 (Zagreb 1985), 238—248; O Eugeniu Scompariniju glavnom slikaru interijera splitskog kazališta (u povodu njegove retrospektivne izložbe 1984. u Trstu), *Kulturna baština*, 11/16, Split 1984, 112—119; Za biografiju Pellegrina Brocarda slikara nadbiskupa Ludovica Beccadellija, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 8, Zagreb 1984, 89—93; Nekoliko neobjelodanjenih slika iz 15. stoljeća u Dalmaciji, *Starohrvatska prosvjeta*, 14, Split 1984, 201—208; Problemi i ličnosti gotičkog slikarstva u Dalmaciji, Dani hvarskog kazališta — Srednjovjekovna i folklorna drama i kazalište, Split 1985, 233—241.

U toku 1985. godine nastavio je svoja istraživanja na povijesti umjetnosti Hrvatske s posebnim obzirom na Dalmaciju obrađujući mnoge probleme i objelodanjujući nepoznata djela naročito od 14. i 19. stoljeća s posebnim obzirom na slikarstvo i skulpturu. Sudjelovao je na znanstvenim skupovima i održao referate: Portreti Markantuna Dominisa, Znanstveni skup o Rabu, Rab, 25—27. listopada 1984. god.; Don Frane Bulić i tri suvremena umjetnika (Vidović, Kljaković, Parać), Simpozij u povodu 50-obljetnice smrti don Frane Bulića, Split 26. studenoga 1984; Problemi renesansnog slikarskog importa u Dalmaciji, Kongres Saveza Društava povjesničara umjetnosti SFRJ, Sarajevo 17. svibnja 1985.

Josip Seissel završio rad na realizaciji »Doline grobova« u kompleksu spomen-područja Dotrščina.

Održao je samostalnu izložbu slika, gvaševa, na temu »alkemija susreta«.

Frano Šimunović, stvaralački i umjetnički rad u atelijeru.

Vojin Bakić uz svoj umjetnički i stvaralački rad u atelijeru, radi na spomen-području Dotrščine »Dolina grobova«.

Boris Dogan uz kreativni umjetnički rad u atelijeru održao samostalne izložbe: Galerija Forum, Zagreb 18. IV — 16. V. 85, Kulturni centar Beograda, Beograd, 23. VI — 7. VII. 1985; Galerija Gradina Trsat, Rijeka; Galerija Amadeo, Zagreb, studeni 1985. Sudjelovao na skupnim izložbama: More, ljudi, obala, Primošten, 1. VII — 30. IX. 85; Aukcija slika, galerija školskih knjiga, Zagreb, travanj 1985. Od 1. srpnja sudjelovao je u slikarskoj koloniji Mileševo, Prijepolje. U Prijepolju je izlagao od 24. IX do 24. X. 1985. s članovima kolonije.

Objavio je i Monografiju u suradnji s Mladenkom Šolman.

Branko Fučić objavio je znanstvene radove: Stara katedrala u Osoru, izdanje KS, Zagreb, 15 str.; Glagoljski lapidarij, *Buzetski zbornik*, 9, Buzet 1985, 161—167.

Sudjelovao je na znanstvenim skupovima i održao referate: Kroatische Benediktiner Glagoliten, Simpozij povodom 1100. obljetnice smrti sv. Metoda u organizaciji Sveučilišta, Regensburg, 17—24. IV. 85; Problem hrvatskih benediktinaca glagoljaša, predavanje na Slavističkom seminaru Sveučilišta u Beču, 8. V. 1985; Granična područja glagoljice i ćirilice, Znanstveni skup Bugarske akademije znanosti u Sofiji, 20—26. VI. 1985; Ćirilometodska baština u Hrvata, Simpozij u Đakovu, 4. VII. 1985; Glagoljaška opatija sv. Lucije kod Baške, Simpozij Jugoslavenske akademije i Staroslavenskog instituta, Zagreb, 17. X. 1985; Glagolizam otoka Krka, predavanje u Vrbniku 10. XI. 1985.

Održao predavanje o zidnom slikarstvu srednjovjekovne Istre u Žminju i Kanfanaru, Žminj, 27. XII. 1984.

Stručni rad: Glagoljski lapidarij u »Aleji glagoljaša« kod Huma u Istri. Projekt i izvedba. Otvaranje 25. XI. 1984.

U toku su konzervatorski radovi u glagoljaškoj opatijskoj crkvi sv. Lucije kod Baške na otoku Krku. Predavanja i publicirani tekstovi u okviru Metodove godine, te terenska istraživanja i obradbe kulturnohistorijskih tema s područja Istre i Kvarnera. Pripremni radovi na tekstovima; na izboru i na oblikovanju izložaka za izložbu »Pisana riječ u Hrvatskoj«; freske i glagoljski grafiti u Humu, vodstvo na simpoziju Jugoslavenske akademije i Staroslavenskog instituta, 20. X. 1985.

Na posebnoj svečanosti u Austrijskoj akademiji znanosti u Beču, 7. svibnja 1985. godine, primio Herderovu nagradu (Gottfried v. Herder-Preis).

Ljubo Ivančić uz svoj umjetnički rad održao je izložbe: Iz Vjesnikova likovnog fundusa, Zagreb, Muzejski prostor, od 20. VI. do 5. VII. 1985; Autoportreti u hrvatskoj skulpturi od moderne do danas, Zagreb, HDLU, studeni 1985; 2. trijenale hrvatskog kiparstva, Zagreb, Umjetnički paviljon, 14. XI — 4. XII. 1985; Galerija umjetnina »Branko Dešković«, Bol-Brač, Paris, Centre Culturel della RSF de Yougoslavie, 18. IV — 18. V. 1985; Izložba autoportreta (samostalna izložba), Split, Muzej Revolucije, 19. XI—8. XII. 1985.

Primio je Plaketu grada Zagreba povodom 40-obljetnice oslobođenja grada Zagreba, 8. svibnja 1985. godine.

Želimir Janeš uz svoj stvaralački rad sudjelovao je na izložbama: Pečuh, NR Mađarska, Galerija »Jožef Atila« XII. 1985; Nova Gradiška, galerija »Ivo Kerdić«, svibanj 1985. Opatija, Galerija »Juraj Šporer«, 12—26. VI. 1985; Primošten, »Ljudi, more, obala«, 4. VII—25. VIII. 85. Izlagao je i na samostalnim izložbama: Ilok, Muzej Ilok, 26. VIII—30. IX. 1985; Vukovar, Gradski muzej Vukovar, 1. X—30. X. 1985.

Edo Kovačević uz kreativni i umjetnički rad u atelijeru, imao je samostalnu izložbu u Muzeju seljačkih buna u Gornjoj Stubici, Krajolik Hrvatskog zagorja od 11. X. do 31. XII. 1985, Gornja Stubica.

U toku je istraživački rad »Osebujnosti koloristićke atmosfere Hrvatskog zagorja«.

Zlatko Prica uz svoj umjetnički rad u atelijeru imao je samostalne izložbe: Galerija »Sebastijan«, Beograd, veljača 1985; Galerija »ZOOM«, Opatija, travanj 1985; Galerija »Sebastijan«, Varaždin, travanj 1985; Umjetnička galerija, Budva, lipanj 1985; Galerija »Sebastijan«, Dubrovnik, srpanj 1985; Galerija »von Oertzen«, Frankfurt a M., listopad 1985. Sudjelovao je i na skupnim izložbama: XXV. likovna jesen, Sombor, listopad 1985; Osijek, »Galerija akvarela«, likovna kolonija Osijek, studeni 1985.

Nikola Reiser uz kreativni i umjetnički rad u atelijeru imao je samostalne izložbe: Ulja i akvareli, Dugo Selo, 14—27. V; Galerija umjetnosti Vinkovci, Likovni salon, Vinkovci, 3—25. X. 1985; Dom »Vladimir Nazor«, Karlovac, 6—20. XI. 1985; Izložba jugoslavenske grafike od 1950. do 1980. u Muzeju savremene umetnosti u Beogradu, 18. X—22. XII. 1985.

Sudjelovao je na skupnim izložbama i ostalim likovnim manifestacijama: Bijenale jugoslavenskog akvarela, Karlovac, Galerija »Vjekoslav Karas«, lipanj 1985; Ljetni saziv slikarske kolonije Ozalj, lipanj/srpanj 1985; Jesenski saziv likovne kolonije, Erdut, rujan 1985.

Za svoj značajan umjetnički rad primio Plaketu Slave Raškaj — Biennale jugoslavenskog akvarela 1985.

Ivan Sabolić uz svoj umjetnički i stvaralački rad u atelijeru izradio je biste dr. Vladimira Bakarića za Sabor SRH, bistu M. Dizdara za trg Oslobođenja u Sarajevu te bistu Ismeta Mujezinovića za Galeriju jugoslavenskog portreta.

Ksenija Kantoci uz svoj umjetnički i kreativni rad u atelijeru održala je retrospektivnu izložbu (skulpture i crteži) 1938—1984, Moderna galerija, Zagreb, 27. XII—3. II 85.

Za svoj značajni umjetnički rad primila Nagradu Vladimira Nazora za životno djelo, Zagreb, 19. lipnja 1985. godine.

Antun Motika uz umjetnički rad u atelijeru imao je samostalnu izložbu »Crteži«, salon galerije »Karas«, Zagreb, 20. II — 10. III. 1985.

Omer Mujadžić uz umjetnički i stvaralački rad u atelijeru za svoj stvaralački rad primio je zlatnu medalju za zasluge na polju kulture u povodu 40. obljetnice oslobođenja Bosanske Gradiške, 1985. god. i nagradu za sliku ulje na platnu »Bosanski interijer«, Nin, Galerija »Mare nostrum«, 1985.

Slavko Šohaj, umjetnički i stvaralački rad u atelijeru.

Kamilo Tompa uz umjetnički i stvaralački rad u atelijeru sudjelovao na izložbi Jugoslavenski crteži — bijenale.

Ana Deanović objavila je znanstveni rad Maksimir perivoj evropskog značaja, Vrtna umjetnost Jugoslavije, Povijesno nasljeđe, Zagreb 1985, 89—94.

Kao član Znanstvenog savjeta IBI (Internacionalnog instituta za burgove) pri UNESCO-u, sudjelovala je u radu Savjetovanja i održala referat »Le portes des villes fortifiées du XIV s.« Sudjelovala je također u radu Association pour l'étude du XIX s. français.

U toku su istraživanja i iskopavanja u dubrovačkim utvrdama Minčeta i Revelin. U skladu s osnovnim programom Akademije vodi istraživački projekt br. 456 »Analiza specifičnog razvoja arhitekture i urbanizma na tlu Hrvatske« s temom razvitak utvrda. Na projektu br. 457 »Analiza specifičnog razvoja likovnih umjetnosti« radi na temi tehnike srednjovjekovnog slikarstva srednjovjekovne Hrvatske. U okviru projekta VII/77 sudjelovala je s temom »Zidno slikarstvo zagrebačke katedrale i njezin utjecaj na regiju«.

Igor Emili izvršio postavu izložbe likovnih radova u povodu 200. obljetnice škole u Fužinama. Na izložbi izlagao akvarele i crteže, Fužine, 16. VI — 4. VII. 1985. Izradio idejni projekt za gradnju aneksa zgrade Jugobanke s rekonstrukcijom pročelja objekta br. 16, 18 i 24 u Užarskoj ulici u riječkom Starom gradu. Dovršio studiju za kuću »Berlot« u Vantačićima, otok Krk. Izvedeno unutarnje uređenje salona i velikog predvorja u zgradi Skupštine općine Rijeka.

Radovi u toku: izvedbeni projekti upravne zgrade rafinerije nafte »INA« u Urinju; idejni projekt za zgradu »Jugokontrole« u riječkom Starom gradu; pripreme za samostalnu izložbu akvarela.

Ferdinand Kulmer uz stvaralački i umjetnički rad u atelijeru održao je samostalne izložbe; Galerie d'art International, Pariz, ožujak 1985; Galerija Sebastijan, Varaždin, svibanj 1985; Galerija Buljat, Zagreb, studeni 1985; Galerija Galženica Velika Gorica, siječanj 1985.

Sudjelovao je i na skupnim izložbama u Poreču, »Sjećanje i suvremenost«, Istarska sabornica, Poreč ožujak i kolovoz 1985; VI. dubrovački salon, Dubrovnik listopad — prosinac 1985.

Za svoj stvaralački rad primio nagradu Grand prix, za VI. dubrovački salon.

Mirko Marković radi na kulturno-povijesnoj monografiji o Slavonskom Brodu. U toku je rad na pisanju etnološke sinteze »Dinara kao planina dalmatinskih transhumantnih stočara«. Sudjelovao na znanstvenim skupovima i održao referate: na Znanstvenom skupu tisuću i sto godina od smrti Metodove održao referat »Povijesno-geografska slika Evrope i slavenskoga svi-

jeta u doba Metodova života i rada«. Na znanstvenom skupu u povodu obilježavanja 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda podnio je referat »Geografija i etnografija u Hrvatskoj u doba ilirizma«.

Velimir Neidhardt suautor je grupnog izloška izložbe natječajnih radova za urbanističko-arhitektonsko rješenje centra »Hamma« grada Alžira, Alžir, ožujak 1985. Sudjelovao na izložbi natječajnih radova za urbanističko-arhitektonsko rješenje Privredno-poslovnog centra u Zagrebu, Zagreb, Zagrebački velesajam, lipanj 1985; 20. zagrebački salon, Zagreb, svibanj-lipanj 1985. Izvršio je recenziju radova iz područja arhitekture na sedmom međunarodnom simpoziju: »Projektiranje i praćenje proizvodnje računarom«, Zagreb, Interbiro, listopad 1985.

U toku je istraživanje teorije projektiranja za potrebe Tehničke enciklopedije.

Primio je prvu nagradu na arhitektonskom natječaju za izvedbu Kongresno-poslovnog centra istočno od Zagrebačkog velesajma u Zagrebu, Zagreb, lipanj 1985.

Sena Sekulić objavila je znanstvene radove: Stručno školovanje žena — arhitekata, *Žena*, 43/I, br. 1, 1985, 97—104; Dvorac Januševac — obnova i nove namjene, *Rekonstrukcije i sanacije objekata i naselja*, 3—4, izd. ZAVRAJ, Beograd 1985, 107—111; Istrian Mediaeval Systems of Measurement, zbornik: Internationaler Kongress des Geschichteswissenschaften; Srednjovjekovni burg kao jezgra urbanizma kasnije Virovitice. U toku je istraživački rad: Tipologija naselja na tlu SRH i srednjovjekovne istarske mjere.

Održala je i predavanja: Arhitektura Chicaga, Arhitektonski fakultet, prosinac 1984, Frank Lloyd Wright, Muzej za obrt i umjetnost, prosinac 1984; Dvorac Januševac, Kupari, listopad 1985. Istrian Mediaeval Systems of Measurement, Stuttgart, rujan 1985.

Melita Viličić radi na tipologiji povijesnih urbanih sredina na tlu SRH — II. organski sistem (prethistorija i stari vijek); povijesna topografija Senja III; Gradska vrata i formiranje javne urbane površine drevnog Senja; Grafička rekonstrukcija urbanističko-arhitektonske strukture Senja u 17. stoljeću.

Ante Vulin objavio je radove: Idejni projekt poslovnotrgovačkog centra »Vidici« u Šibeniku (u toku je rad na izvedbenim projektima); izrada enterijera za upravnu zgradu i Institut za ispitivanje uzoraka industrije aluminija »B. Kidrič« u Šibeniku. Rad na idejnom projektu zgrade Općinskog SUP-a u Šibeniku. Godišnja izložba arhitektonskih ostvarenja s područja Hrvatske, Društvo arhitekata grada Zagreba, Zagreb, siječanj 1985.

U toku je istraživački rad — arhitektonska grafika i crtež.

VIII. RAZRED

ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Organizacija i sastav

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju imao je krajem 1985. godine 4 redovna, 1 izvanrednog, 3 dopisna i 4 člana suradnika.

Redovni članovi: Ivo Maček, Boris Papandopulo, Ivan Supičić, Stjepan Šulek.

Izvanredni član: Ivan Brkanović.

Dopisni članovi: Dragotin Cvetko, Uroš Krek, Mihailo Vukdragović.

Članovi suradnici: Jerko Bezić, Natko Devčić, Koraljka Kos, Lovro Županović.

U ovoj godini Razred je izgubio dvojicu zaslužnih, dugogodišnjih članova. Dana 9. srpnja 1985. preminuo je izvanredni član Milo Cipra, a 25. srpnja 1985. izvanredni član Ladislav Šaban. Njihovom smrću Razred je pretrpio nenadoknadiv gubitak.

Do Skupštine Akademije, održane 19. studenoga 1985, tajnik Razreda je bio akademik *Ivan Supičić,* a zamjenik akademik *Ivo Maček.*

Na Skupštini Akademije, na prijedlog Razreda ponovno je izabran za tajnika akademik *Ivan Supičić,* a akademik *Stjepan Šulek* izabran je za člana Predsjedništva Akademije.

Za zamjenika tajnika Razred je ponovno izabrao akademika *Ivu Mačeka.*

Razred je održao 5 redovitih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

U 1985. godini članovi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju nastavili su svoju aktivnost na područjima glazbenog stvaralaštva, pedagoškog rada, znanstvenih istraživanja, organizacije znanstvenog rada i izdavačke djelatnosti.

Znanstvenoistraživačku, izdavačku i pedagošku djelatnost članovi su ostvarivali u okviru Muzičke akademije u Zagrebu, Zavoda za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Akademije i u okviru projekata uvrštenih u Osnovni program rada Akademije.

Umirovljeni članovi Razreda imali su prilike da nastave rad na temama uz pomoć sredstava dodijeljenih VIII. razredu iz Fonda za znanstvenoistraživački rad. Tako je izv. član L. Šaban, do prerane iznenadne smrti, predano radio na temi »Korespondencija F. Ks. Kuhača«. Rad na temi i na objavljivanju Kuhačeve korespondencije nastavit će suradnici prof. L. Šabana.

Izvršeni su uglavnom planirani zadaci za 1985. godinu na projektima uvrštenim u Osnovni program rada Akademije, za koje su i u ovoj godini bila osigurana budžetska sredstva: »Spomenici hrvatske kulture — glazbena djela: Pavlinska pjesmarica« (voditelj član suradnik Koraljka Kos), »Spomenici glagoljaškog pjevanja« (voditelj član suradnik Jerko Bezić), »Spomenici hrvatske glazbene kulture — teorijska djela« (voditelj akad. Ivan Supičić) i »Fundamentalna istraživanja za povijest ranije hrvatske glazbe« (voditelj akad. Ivan Supičić).

Također je nastavljen rad na projektima za koje su u ovoj godini bila osigurana sredstva od Republičke zajednice za znanstveni rad SR Hrvatske: »Izabrana djela Ivana Zajca« (voditelj član suradnik Lovro Županović) i »Izvori za povijest hrvatske glazbe« (voditelj akad. Ivan Supičić).

U Razredu je proveden izborni postupak za izbor tajnika Razreda i njegova zamjenika.

Također je u Razredu proveden postupak nominacije kandidata za članove Uprave Akademije i jednog člana Razreda za člana Predsjedništva Akademije.

Na sjednicama Razreda raspravljalo se o kandidatima za nove članove VIII. razreda. Izvršena je nominacija kandidata za izvanredne, dopisne i članove suradnike, i započet je opsežan posao u vezi s daljim izbornim postupkom.

Akad. Ivan Supičić sudjelovao je u radu Komisije za izradu novog Statuta Akademije i o radu Komisije redovito izvještavao na sjednicama Razreda. Razred je raspravio i dao primjedbe na tekst Statuta, koji je prihvaćen na sjednici Skupštine održanoj 23. ožujka o. g.

Uz suglasnost Predsjedništva Akademije Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju bio je pokrovitelj znanstvenog skupa »Doprinos hrvatske muzikologije istraživanjima rane glazbe«, koji je održan u Zadru od 5. do 11. kolovoza 1985. i znanstvenog skupa »Dora Pejačević — život i značenje u povijesnom kontekstu obitelji Pejačević i Dorinog mjesta u razvoju hrvatske glazbe s prve polovine XX. stoljeća«, koji je održan u Našicama od 7. do 10. rujna 1985.

Na znanstvenom skupu u Zadru sudjelovali su: član suradnik Koraljka Kos s referatom »Muzikolog Dragan Plamenac« i član suradnik Lovro Županović s referatom »Dragan Plamenac kao skladatelj«. Na znanstvenom skupu u Našicama plenarno predavanje održala je član suradnik Koraljka Kos.

Na znanstvenom skupu koji je održan u povodu 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda od 11. do 14. prosinca 1985. u palači Akademije sudjelovala je član suradnik Koraljka Kos s referatom »Hrvatska umjetnička glazba prve polovice 19. stoljeća i evropski glazbeni romantizam«.

Članovi Razreda sudjelovali su u međunarodnoj i u međuakademijskoj suradnji.

Razmatrane su mogućnosti nastavka suradnje s Poljskom akademijom znanosti, s Akademijom znanosti Čehoslovačke, s Mađarskom akademijom

znanosti i s akademijama SR Njemačke. Pojedini članovi Razreda, kao i Zavod za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Akademije dostavili su Upravi Akademije prijedloge temâ za nastavak pojedinih suradnji.

Tako je na temelju sporazuma o suradnji između Savjeta akademija SFRJ i Mađarske akademije znanosti boravio mr. Zdravko Blažeković od 16. do 30. lipnja 1985. u Budimpešti. Za boravka u Budimpešti Z. Blažeković je istraživao izvore hrvatske glazbe 18. i 19. stoljeća koji su pohranjeni u ondašnjim arhivima i knjižnicama. Ujedno je pregledao i fondove muzikalija.

Uz pomoć sredstava dodijeljenih VIII. razredu za sudjelovanje članova na međunarodnim skupovima u zemlji i inozemstvu, član suradnik Jerko Bezić sudjelovao je na 28. konferenciji Međunarodnog savjeta za tradicionalnu glazbu, koji je održan od 31. srpnja do 4. kolovoza 1985. u Stockholmu. Član suradnik Jerko Bezić kao predsjednik Jugoslavenskog nacionalnog komiteta na konferenciji u Stockholmu održao je referat o cjelokupnoj etnomuzikološkoj djelatnosti u Jugoslaviji.

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju i u 1985. godini nadgledao je i pratio rad Zavoda za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Akademije. Smrću izvanrednog člana Ladislava Šabana Zavod je izgubio voditelja. Predsjedništvo Akademije na prijedlog Razreda, imenovalo je člana suradnika Koraljku Kos za voditelja u zamjeni Zavoda za muzikološka istraživanja, time da posao voditelja u zamjeni preuzme i u tekućem izbornom mandatu.

Po provedenom postupku u Razredu izabran je mr. Z. Blažeković za znanstvenog asistenta u Zavodu za muzikološka istraživanja. Za asistenta pripravnika Ennija Stipčevića Razred je imenovao mentora i izabrao Komisiju, koja je izradila program rada njegova pripravničkog staža. Nakon isteka pripravničkog staža Komisija je provjerila njegovu osposobljenost za samostalni rad.

Uz suglasnost Predsjedništva Akademije i ove su godine najeminentniji umjetnici imali priliku da nastupe na Gvarnerijevoj King violini (Tonko Ninić, Josip Klima i Tamara Smirnova-Šajfar).

I u 1985. godini uplaćena je članarina za Internacionalno muzikološko društvo, čiji je predsjednik akad. Ivan Supičić.

Izdavačka djelatnost

Prihvaćeni rukopisi na sjednicama Razreda i u pripremi za tisak:

J. Murai, Klavirska djela Ivana Zajca, za ediciju Izabrana djela Ivana Zajca, na 1. sjednici od 5. ožujka 1985, recenzent izv. član L. Šaban.

E. Stipčević, Lukačićevi moteti, kao posebno izdanje, na 1. sjednici od 5. ožujka 1985. recenzenti član suradnik K. Kos i izv. član L. Šaban.

L. Šaban, Korespondencija F. Ks. Kuhača, kao posebno izdanje, na 2. sjednici od 28. listopada 1985, recenzenti član suradnik J. Bezić i akad. B. Papan-

Spomenici glagoljaškog pjevanja, sv. II, za ediciju »Spomenici«, na 5. sjednici od 28. listopada 1985. recenzenti član suradnik J. Bezić i akad. B. Papandopulo.

Rukopisi u pripremi za tisak i u tisku:

U ediciji »Spomenice preminulim akademicima«

Akademik Jakov Gotovac 1885—1982. Urednik akademik I. Supičić

Za niz »Djela suvremenih hrvatskih autora«:

M. Cipra, Sunčev put (partitura)
J. Gotovac, Dubravka (partitura)

Kao posebno izdanje Razreda:

M. Demović, Glazba i glazbenici u Dubrovačkoj Republici od druge polovice 17. stoljeća do prvog desetljeća 20. stoljeća, rukopis je prihvaćen za tisak na 5. sjednici od 11. listopada 1984, recenzenti izv. član L. Šaban i član suradnik L. Županović.

U nizu Izabranih djela Ivana Zajca, knjiga II/2:

L. Županović, Komorne skladbe, rukopis je prihvaćen za tisak na 6. sjednici od 18. prosinca 1984, recenzent akad. B. Papandopulo i prof. dr. H. Pettan.

Objavljeno

U nizu »Djela suvremenih hrvatskih autora«:

B. Papandopulo, Stojanka majka Knežopoljka, Zagreb 1985, 185 str.

»Rad« — Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju, knj. 6, broj 409, Zagreb 1985, str. 364. Urednici izv. član L. Šaban, član suradnik K. Kos i članovi suradnici N. Devčić i L. Županović.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Ivo Maček je dovršio kritičku redakciju dodatnih kompozicija za II. svezak klavirskih djela J. Slavenskog (izdanje Društva skladatelja Hrvatske). Napisao kompoziciju za klavir: Preludij i toccata.

Boris Papandopulo. Održane su ove glazbene praizvedbe njegovih djela: Oda slobodi, Dubrovačke ljetne igre 16. VII. 85; Hommage A. Sorkočević, Dubrovnik 31. V. 85; Duhački oktet, Osor 16. VII. 85; Poljička pučka misa »Mile Gojsalića« (muzička kaseta i Jugotonova ploča); Jubilate (kantata), Dubrovnik 16. XI. 85; VI. gudački kvartet, Jugoslavenska muzička tribina, Opatija 6. XI. 85; Stara crkvena pjesmarica, Jugoslavenska muzička tribina, Opatija 9. XI. 85; Trio za violinu — violončelo i klavir, Zagreb 10. XII. 85; Himnus za muški zbor, invencije za gudače, Svečana uvertira povodom 100-godišnjice Riječkog kazališta, Komorna simfonija — za nonet i Trio — sonata, simfonija, brevis.

Ivan Supičić objavio je: Muzikologija i interdisciplinarnost: teškoće pristupa, *IRASM*, 16/2, Zagreb 1985, 131—160; Rani oblici »masovne« glazbene kulture, u Music in the Classic Period. Essays in Honor of Barry S. Book, New York, Pendragon Press, 1985, 249—257.

Istraživački rad u toku: Socijalna povijest glazbe i glazbenog života od 17. do 19. stoljeća (bibliografija i izvori s francuskog govornog područja). Muzika i interdisciplinarnost: društveno-povijesni doprinos i muzikološki radovi u Francuskoj od 1953. do 1983. (920 str. u rkp.)

Stjepan Šulek: Moje djetinjstvo, Kvartet br. 1, 2, 3, 4 i 5.

Jerko Bezić pripremio je i vodio međunarodni skup etnomuzikologa pod naslovom »Glazbeno stvaralaštvo narodnosti (narodnih manjina) i etničkih grupa« u Zagrebu, 22—24. srpnja 1985. u organizaciji Zavoda za istraživanje folklora u Zagrebu. Održao uvodno izlaganje pod naslovom »Istraživanje glazbene tradicije etničkih grupa kao kamen kušnje međunarodne etnomuzikološke suradnje«.

Uredio geštetnerom umnoženi zbornik referata na engleskom jeziku pod naslovom »Proceedings of the Meeting of Ethnomusicologists on the Occasion of the European Year of Music and in Conjunction with the 20th International Folklore Festival Traditional Music of Ethnic Groups — Minorities, Zagreb, July 22—24, 1985«, izdavač Zavod za istraživanje folklora — Zagreb, 8 referata iz SFRJ, 8 iz inozemstva, 211 stranica, 41 notni primjer, 3 geografske karte, 1 fotografija.

Istraživački rad u toku: Folklorna glazba gradišćanskih Hrvata: kritički pregled relativno obilne građe, utvrđivanje odnosa te glazbene djelatnosti s folklornom glazbom Hrvata u matičnoj zemlji te susjednih naroda Nijemaca, Mađara i Slovaka.

Natko Devčić radi na knjizi Teoretske osnove evropske glazbe, uređuje i redigira Sabrana djela Josipa Slavenskog i komponira Gudački kvartet.

Dobio je u 1985. nagradu Osorskih glazbenih večeri »Andrija Petris — Petrić« za skladbu Lirska scena (za bariton, rog i gudački kvartet), praizvedenu u Osoru 1984. g.

Koraljka Kos. Urednički rad: Dora Pejačević, Pet minijatura, *Ars Croatica*, Društvo skladatelja Hrvatske, Zagreb 1985; Dora Pejačević, Solo-pjesme, *Ars Croatica*, Društvo skladatelja Hrvatske, Zagreb 1985.

Objavila je: Dragan Plamenac (Zagreb, 8. II. 1985 — Ede, 15. III. 1983), *Mitteilungen der Österreichischen Gesellschaft für Musikwissenschaft*, 14, 1985, 2—3; Širolini minijaturni glazbeni svjetovi, *Arti Musices*, XVI/1—2, Zagreb 1985 (u tisku).

Istraživački rad u toku: Božidar Kunc — prilozi za biografiju, Ikonografski glazbeni izvori u Hrvatskoj, Stihovi Friedricha Nietzschea u vokalnoj lirici Dore Pejačević, Doprinos Dragana Plamenca međunarodnoj muzikologiji.

Lovro Županović objavio je: Glazbena komponenta starohrvatskih crkvenih prikazanja i najvjerojatniji autor sačuvanih napjeva, u: *Dani hvarskog kazališta* (zbornik radova), Split 1985, 486—500.

Dovršio je rukopis Hrvatski pisci i glazba, 298 str. Priprema XIII. svezak edicije »Spomenika hrvatske glazbene prošlosti«.

Nagrada »Ivan Lukačić« Varaždinskih baroknih večeri 1985. za njegov dosadašnji muzikološki doprinos Varaždinskim baroknim večerima.

Nagrada Prosvjetnog sabora Hrvatske za skladbe Mali razigrani diptih (za dvoglasni dječji zbor i klavir) i Uspavanka u šumi (solo i troglasni ženski zbor).

ISTRAŽIVAČKI CENTAR JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Istraživački centar je znanstvena jedinica u smislu Zakona o organizaciji znanstvenog rada, dok je u smislu Zakona o udruženom radu radna zajednica u okviru Jugoslavenske akademije.

Znanstveni i stručni radnici Istraživačkog centra svojim su radom uključeni u znanstvenoistraživačke projekte samoupravnih interesnih zajednica za znanstveni rad SR Hrvatske i programe Jugoslavenske akademije. Iz popisa objavljenih radova istraživača -- što su ga naši radnici ispunili na zahtjev Republičkog komiteta za znanost — vidljiv je njihov visoki prinos razvitku znanosti.

Istraživački centar kao radna zajednica radi i djeluje na osnovi Samoupravnog sporazuma o međusobnim pravima i odgovornostima između Jugoslavenske akademije i Radne zajednice IC-a, Statuta i ostalih samoupravnih akata, kao i odluka svojih organa upravljanja — Zbora radnika, Savjeta i komisija.

U smislu tih samoupravnih akata Predsjedništvo Akademije imenuje pročelnike odjelâ i voditelje jedinica IC-a. Voditelji imenuju svoje zamjenike — upravitelje istraživačkih jedinica, koji u suradnji s voditeljem provode sve potrebno u organizaciji i provedbi znanstvenoistraživačkih zadataka i administrativnoorganizacijskog poslovanja svoje jedinice.

Krajem 1985. Radna zajednica Istraživačkog centra organizirana je ovako:

I. ODJEL ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI — pročelnik izv. član Ljubo Boban

1. *Zavod za arheologiju*, Zagreb, Marinkovićeva 4, voditelj akademik Duje Rendić-Miočević, zamjenik voditelja — upravitelj prof. Božidar Čečuk;
2. *Kabinet za arhitekturu i urbanizam*, Zagreb, Braće Kavurića 1, voditelj član suradnik Ana Deanović;
3. *Etnološki zavod*, Zagreb, Matičina 2, voditelj akademik Andre Mohorovičić, zamjenik voditelja — upravitelj član suradnik Mirko Marković;
4. *Zavod za povijesne znanosti*, Zagreb, Strossmayerov trg 2, voditelj izvanredni član Hodimir Sirotković, zamjenik voditelja — upravitelj prof. Miroslav Kurelac;

5. *Zavod za povijesne i društvene znanosti,* Rijeka, Braće Šupak 5, voditelj izvanredni član Dragovan Šepić, zamjenik voditelja — upravitelj dr. Marko Legović;

6. *Zavod za povijesne znanosti,* Zadar, Oktobarske revolucije 8, voditelj akademik Mate Suić, zamjenik voditelja — upravitelj dr. Šime Peričić;

7. *Zavod za povijesne znanosti,* Dubrovnik, Lapadska obala 6, voditelj akademik Vladimir Stipetić, zamjenik voditelja — upravitelj dr. Ivo Perić;

8. *Zavod za ekonomska istraživanja,* Zagreb, Strossmayerov trg 2, voditelj akademik Jakov Sirotković;

9. *Zavod za muzikološka istraživanja,* Zagreb, Matičina 2, voditelj član suradnik Koraljka Kos, zamjenik voditelja — upravitelj mr. Stanislav Tuksar;

10. *Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić«,* Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik Eugen Pusić;

II. ODJEL ZA POMORSTVO — pročelnik akademik Vladislav Brajković

11. *Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva,* Zagreb, Opatička 18, voditelj akademik Vladislav Brajković, zamjenik voditelja — upravitelj dr. Vladimir-Đuro Degan;

III. ODJEL ZA PRIRODNE ZNANOSTI — pročelnik izv. član Stevan Milković

12. *Zavod za filozofiju znanosti i mir,* Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik Ivan Supek, zamjenik voditelja — upravitelj mr. Jasmina Lelas;

13. *Zavod za ornitologiju,* Zagreb, Ilirski trg 9, voditelj akademik Zdravko Lorković, zamjenik voditelja — upravitelj mr. Goran Sušić;

14. *Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara,* Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik Mirko Malez;

15. *Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti,* voditelj izv. član Mihovil Proštenik;

— Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti, Zagreb, Ante Kovačića 5, zamjenik voditelja — upravitelj član suradnik Žarko Dadić;

— Odsjek za povijest medicinskih znanosti, Zagreb, Demetrova 18, zamjenik voditelja — upravitelj član suradnik Biserka Belicza;

16. *Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju,* Dubrovnik, Vlaha Bukovca 18, voditelj član suradnik Olga Šarc-Lahodny, zamjenik voditelja — upravitelj dr. Ljiljana Krstulović;

17. *Kabinet za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa,* Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik Zoran Bujas;

18. *Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija,* Zagreb, Demetrova 18, voditelj akademik Drago Ikić;

IV. ODJEL ZA JEZIK, KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU — pročelnik akademik Jure Kaštelan

19. *Zavod za književnost i teatrologiju,* Zagreb, Opatička 18, voditelj akademik Jure Kaštelan;

— Odsjek za književnost, zamjenik voditelja — upravitelj član suradnik Nedjeljko Mihanović;

— Odsjek za teatrologiju, zamjenik voditelja — upravitelj član suradnik Branko Hećimović;

20. *Zavod za lingvistička istraživanja,* Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik Rudolf Filipović;

V. ZAVODI ZA ZNANSTVENI RAD

21. *Zavod za znanstveni rad,* Osijek, Kuhačeva 29, voditelj akademik Dušan Čalić, zamjenik voditelja — upravitelj dr. Đuro Berber;

22. *Zavod za znanstveni i umjetnički rad,* Split, Trg braće Radića 7, voditelj član suradnik Vladimir Ibler, zamjenik voditelja dr. Davorin Rudolf;

23. *Zavod za znanstveni rad,* Varaždin, Lončarićeva 4, voditelj akademik Andre Mohorovičić, upravitelj dr. Franjo Ruža;

*
* *

Poslovnica Istraživačkog centra, Zagreb, Ante Kovačića 5, ravnatelj IC-a akademik Mirko Malez, tajnik IC-a Zvonko Švegović, voditelj poslovnice IC-a Vlasta Marković.

Jedinice Istraživačkog centra radile su i u 1985. godini na programima SIZ-ova za znanstveni rad (I—VII) i podnijele izvještaje o izvršenom radu. Izvještaji su prihvaćeni na sjednici Znanstvenog vijeća IC-a, održanoj 28. listopada 1985. Znanstvenoistraživački rad jedinica IC-a po projektima izgleda ovako:

SIZ-I: ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU, Dubrovnik

Projekt br. 18 »Struktura i svojstva materijala«.
Program jedinice (I-18/0101) »Elektrokemijska istraživanja na području zaštite materijala od korozije« (O. Šarc-Lahodny).

SIZ-II: akademik Hrvoje Iveković

Projekt br. 15 »Ekstrakcija svih sastojaka boksita organskim otapalom«.
Akademik Krešimir Balenović
Projekt br. 21 »Izolacija i sinteza bioloških aktivnih prirodnih organskih spojeva«.

SIZ-III: ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA

Projekt br. 14 »Istraživanje u području mineralnih sirovina«.
Program jedinice (III-14/0101) »Paleontološka proučavanja kvartara u Hrvatskoj« (M. Malez).

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU, Dubrovnik

Projekt br. 43: »Istraživanje, iskorištavanje, zaštita i unapređenje Jadranskog mora u SR Hrvatskoj«.
Program jedinice (III-43/0101) »Ekstrakcija soli iz morske vode primjenom desalinacijskih postupaka« (H. Iveković).

SIZ-IV: ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU

Projekt br. 44: »Istraživanje, zaštita i unapređenje čovjekove okoline«.
Program jedinice (IV-44/0101) »Fenomenologija kretanja ptica na području Jugoslavije u odnosu na antropogeni utjecaj« (Z. Lorković) i »Perivoj i ljetnikovac Trsteno — razvoj perivoja u Dalmaciji« (A. Deanović).

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD, Osijek

Projekt prema čl. 26 SAS-a »Istraživanje mogućnosti Belja i Baranje u povećanju proizvodnje hrane i doprinos razvoju agroindustrijskog kompleksa u SR Hrvatskoj i SFRJ« (V. Stipetić).

SIZ-V: ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE I STANDARDIZACIJU IMUNOLOŠKIH SUPSTANCIJA

Projekt br. 56 »Istraživanje novih postupaka i razvoj opreme i materijala koji se upotrebljavaju u dijagnostici, liječenju, prevenciji i rehabilitaciji«.
Program jedinice (V-65/0101) »Primjena interferona kod pacijenata s tumorima glave i vrata« (D. Ikić).

SIZ-VI: ZAVOD ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Projekt br. 1 »Društveno ekonomski sistem i razvoj«.
Program jedinice 1/7 »Teorija i politika ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske« (J. Sirotković) i 1/8 »Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i SR Hrvatskoj« (M. Korać).

ZAVOD ZA POMORSKO PRAVO, HISTORIJU I EKONOMIKU POMORSTVA

Projekt br. 2 »Politički i pravni sistem socijalističkog samoupravljanja«.
Program jedinice (VI-2/0101) »Međunarodna unifikacija i unutrašnja kodifikacija pomorskog prava unutrašnje plovidbe« (V. Brajković).

SIZ-VII: ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI, Zagreb

Projekt br. 72 »Opća povijest, povijest hrvatskog naroda, srpskog naroda i narodnost u SR Hrvatskoj«.
Program jedinice (VII-72/0101) »Razdoblje feudalizma u Hrvatskoj« (I. Erceg), »Povijesni spomenici Istre«.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI, Rijeka

Projekt br. 72.
Program jedinice (VII-72/0101) »Povijest Istre« (D. Šepić), »Povijesni spomenici Istre«.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI, Zadar

Projekt br. 72.
Program jedinice (VII-72/0101) »Povijest Dalmacije« (M. Suić).

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI, Dubrovnik

Projekt br. 72.
Program jedinice (VII-72/0101) »Povijest Dubrovnika« (V. Stipetić).

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Zavoda za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti
Projekt br. 72.
Program jedinice (VII-72/0101) »Medicina i farmacija na tlu Hrvatske kroz stoljeća« (B. Belicza).

ZAVOD ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI I MIR

Projekt br. 74. »Razvoj marksizma i njegovi teorijski tokovi«.
Program jedinice (VII-74/0101) »Teorija znanosti« (I. Supek), »Genealoški model razvitka prirodnih znanosti« (J. Lelas), »Istraživanje ljudskog stvaralaštva u području simboličkih djelatnosti« (Z. Radman), »Razmatranje temeljnih filozofskih pitanja o odnosima raznih logika« (Z. Klanac).

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Zavoda za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti
Projekt br. 74.
Program jedinice (VII-74/0101) »Istraživanje povijesti prirodnih i matematičkih znanosti« (Ž. Dadić).

ZAVOD ZA KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU

Projekt br. 75. »Istraživanje povijesnog razvitka suvremenog hrvatskog ili srpskog jezika«.
Program jedinice (VII-75/0101) »Sabrana djela K. Š. Đalskog« (N. Mihanović), »Bibliografija hrvatske književne periodike« (D. Jelčić), »Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980.« (B. Hećimović).

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM

Projekt br. 77. »Istraživanje povijesnoumjetničke baštine od antike do 20. stoljeća«.
Program jedinice (VII-77/0101) »Razvoj srednjovjekovne sakralne arhitekture i zidnog slikarstva na području zagrebačke regije i kiparstvo u 17. i 18. stoljeću u drvu i kamenu« (A. Deanović).

ZAVOD ZA MUZIKOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Projekt br. 77.
Program jedinice (VII-77/0101) »Fundamentalna istraživanja za povijest hrvatske glazbe« (I. Supičić): Istraživanje hrvatske glazbene baštine srednjeg vijeka, Glazbena kultura renesanse u Hrvatskoj, Glazbena kultura baroka i klasike u Hrvatskoj, Istraživanje glazbene kulture u 19. stoljeću u Hrvatskoj, Istraživanje glazbene kulture u 20. stoljeću u Hrvatskoj, Dokumentacija — istraživanje i sređivanje arhivalija u SR Hrvatskoj po teritorijalnom principu, Glagoljaško pjevanje, Muzikologija i interdisciplinarnost.

ZAVOD ZA ARHEOLOGIJU

Projekt br. 78. »Istraživanje naselja i kultura prethistorijske, antičke i srednjovjekovne epohe i izrada arheološke karte SR Hrvatske«.
Program jedinice (VII-78/0101) »Kulturni problemi mlađeg kamenog doba na istočnom Jadranu« (B. Čečuk), »Starije željezno doba na kvarnerskim otocima i Hrvatskom primorju« (D. Glogović).

Osim na izvršavanju naprijed navedenih projekata i programa jedinice Istraživačkog centra radile su u 1985. i na ostalim zadacima u okviru plana rada Istraživačkog centra i Jugoslavenske akademije.

Jedinice: Etnološki zavod, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu i Kabinet za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa nisu uključene u projekte SIZ-ova, već rade na zadacima u okviru plana IC-a odnosno plana rada JAZU za 1985, i to:

— *Etnološki zavod* radi na tri područja istraživanja: proučavanje naselja, podrijetla i kretanja stanovništva, proučavanje narodnog života i običaja te etnosocioloških pojava, napose onih novijeg vremena i istraživanja sezonskih stočarskih kretanja i načina života dinarskih gorštaka.

— *Zavod za znanstveni i umjetnički rad* u Splitu proširio je svoju djelatnost s područja pomorskih znanosti na šira društvena područja.

— *Kabinet za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa* nastavlja laboratorijska istraživanja s područja eksperimentalne psihologije.

Savjet Istraživačkog centra održao je u 1985. devet redovitih i dvije izvanredne sjednice. Od komisija Savjeta najaktivnija je Komisija za kadrovska pitanja, dok su ostale radile svaka u svom području. Održano je i pet Zborova radnika.

Od ukupno 16 pripravnika koji tijekom 1985. u Istraživačkom centru obavljaju pripravnički staž, sedmoro ih radi u drugoj godini pripravničkog staža.

Krajem 1985. u Radnoj zajednici Istraživačkog centra udružuje rad 121 radnik i 16 pripravnika, dok su natječaji u toku za još 6 praznih radnih mjesta.

Od ukupno 121 radnika je:

— *znanstvenih radnika:* 46
  s doktoratom: 24
  s magisterijem: 20
  po ostalim osnovama: 2
— *istraživača:* 31
  aktivnih istraživača: 23
  pomoćnih istraživača: 8
— *stručnih radnika:* 10
— *administrativnih:* 17
— *pomoćnih radnika:* 17.

I. ODJEL ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

ZAVOD ZA ARHEOLOGIJU — ZAGREB

Organizacija jedinice

U sastavu Zavoda djeluje pet znanstvenih radnika i jedan pomoćni radnik. Voditelj Zavoda je akad. Duje Rendić-Miočević, a zamjenik voditelja upravitelj Božidar Čečuk.

Iako organizacijski pripada Zavodu za arheologiju, izvještaj Vesne Malez, znanstvenog asistenta, nalazi se u okviru Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara jer ona u tom zavodu radi na dva projekta.

Asistent Nikša Petrić, dogovorom Uprave JAZU i Istraživačkog centra, radi od 1. travnja 1985. pri Samoupravnoj interesnoj zajednici za kulturu Općine Hvar.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Rad na znanstvenoistraživačkom zadatku »Kulturni problemi mlađeg kamenog doba na istočnom Jadranu« (nosilac zadatka Božidar Čečuk, stručni savjetnik) nastavljen je i tijekom godine 1985. Obavljena su arheološka iskopavanja na dvama značajnim prethistorijskim višeslojnim nalazištima, i to u spilji Kopačini, u blizini Donjeg Humca (Nerežišća) na otoku Braču, i u Veloj spilji pokraj Vela Luke na otoku Korčuli.

Iskopavanja u spilji Kopačini odvijala su se tijekom kolovoza. Istraživan je prednji dio spilje. U dosad istraženim dubinama i kvadrantima nisu ustanovljeni tragovi čovjeka iz brončanodobnog razdoblja kakvi su nađeni u unutrašnjem dijelu spilje, gdje su otkriveni nalazi (sjekira i keramički ulomci) koji se pripisuju ranom stupnju brončanog doba.

U prednjem dijelu spilje, nakon tridesetak centimetara nanosa i humusa, pojavili su se mnogobrojni odbici i rukotvorine čije podrijetlo valja tražiti u mezolitičkim kulturama bližih i daljih područja (npr. Crvena stijena, sloj IV a i IV b 1). Dublji slojevi donijeli su također bezbroj kremenih odbitaka ali i mikrolitičkih rukotvorina koje se mogu povezati uz još starija razdoblja. Analogije im valja tražiti na istočnoj (npr. Crvena stijena, sloj V—VII) i na zapadnoj obali Jadrana (romanellian?).

Preliminarne analize pokazuju, kao što je to već utvrđeno u unutrašnjem dijelu spilje, da su i u ovom dijelu zastupane kosti divljeg konja, divljeg goveda, jelena, srne i drugih divljih životinja, te raznih ptica.

Rezultati ovogodišnjih istraživanja u Veloj spilji na Korčuli (obavljena su tijekom rujna) potvrdili su izvanrednu važnost toga nalazišta za našu i arheološku znanost uopće, a posebice za proučavanje svih stupnjeva neolitika, eneolitika i brončanog doba. Nalazi su i opet pokazali da su u raznim kvadrantima i dubinama zastupljene različite kulture, odnosno kulturne skupine. Najizraženije predstavljena je tu keramika impresso, iz starijeg stupnja mlađeg kamenog doba, zatim danilsko-kakanjsko-ripolska kultura skupina, iz srednjeg neolitika, pa hvarska kultura iz kasnog stupnja mlađeg kamenog doba; u eneolitičkom sloju prisutni su keramički ulomci koji se vezuju uz vučedolski kulturni kompleks.

Posebno vrijedan nalaz u ovogodišnjim istraživanjima jest otkriće dvaju kostura, otkopanih u sloju u kojem prevladavaju keramički ulomci što se vezuju uz hvarsku kulturu. Kosturi su nađeni položeni na boku, u zgrčenu položaju; ruke i noge bile su im zgrčene, a glava nagnuta na stranu. Položeni na kamenu podlogu, bili su međusobno udaljeni oko 1,5 metar. U »naručju« jednog od njih nalazio se dio keramičke posude koja, u to nema sumnje, pripada hvarskoj kulturi. Među kostima drugog kostura otkriveni su keramički, crno obojeni i polirani, ulomci koji pripadaju istoj kulturi. Uz lubanju jednog po-

kojnika otkriveni su morski pužići. Radi se dakle o jedinstvenom nalazu, jer se dosad na jadranskim otocima (ali i ne samo na njima) nisu našli gotovo intaktni grobovi. Poznato je, naime, da su se ostaci ljudskih kostiju ili kostura iz hvarske kulture pronašli na otoku Hvaru (Grapčeva spilja, Pokrivenik), te u Smilčiću i Lisičićima, ali su kosti na tim nalazištima bile razasute po slojevima. Dosad su se cijeli kosturi nalazili u prijašnjim fazama samo u otvorenim naseljima, a ne u spiljama, i to u svim neolitičkim stupnjevima. Prema tome, nije se moglo govoriti o grobnim konstrukcijama niti o pogrebnim obredima u spiljskim prostorima. Zbog toga nalaz i otkriće dvaju grobova iz Vele spilje bit će značajno za proučavanje duhovne kulture, odnosno kulta mrtvih u jadranskom neolitiku, a posebno u hvarskoj fazi.

Radom na znanstvenoistraživačkom zadatku »Starije željezno doba na kvarnerskim otocima i Hrvatskom primorju« (nosilac zadatka Dunja Glogović, znanstveni asistent), koji je također dio projekta »Naselja i kulture prethistorijske, antičke i srednjovjekovne epohe i izrada arheološke karte SRH«, nastavljeno je sređivanje arheološke građe koja se nalazi u Zavodu za arheologiju. Ta građa potječe s raznih lokalitetâ s područja obuhvaćena naslovom zadatka. Radi se, prije svega, o mnogobrojnim keramičkim ulomcima s gradinâ koje se nalaze na otocima Cresu, Lošinju i Krku.

Tijekom svibnja D. Glogović je rekognoscirala i obavljala iskopavanje na gradini Ljubač-Kosa u zaleđu Zadra. Tom zgodom utvrđena je liburnska nekropola s grobovima koji su bili ograđeni kamenim pločama. Uz kosture pronađeno je obilje arheološke građe (priloga). Uočeno je da su stanovnici obližnjih sela samoinicijativno raskapali pojedine grobove odnoseći pronađene predmete u Arheološki muzej u Zadru.

Naselje na gradini nije dosad istraživano, a niti su istraživani tumuli, u kojima se, vjerojatno, kriju stariji brončanodobni grobovi. Iskopavanja se obavljaju u suradnji sa stručnjacima iz Arheološkog muzeja u Zadru.

Tijekom studenoga D. Glogović je boravila nekoliko dana u Vrbniku i u Rijeci gdje je obrađivala arheološku građu koja se čuva u pojedinim zbirkama i muzejima tih gradova, a odnosi se na njezin znanstveni, gore spomenuti, zadatak.

Asistentica Branka Migotti tijekom godine dovršila je svoj magistarski rad »Topografija starokršćanskih kultnih gradnji na području između Krke i Cetine«, koji je krajem godine obranila.

U svibnju prisustvovala je iskopavanjima liburnskog lokaliteta Ljubač-Kosa kod Zadra (istraživanja su vodili dr. Zdenko Brusić, Arheološki muzej u Zadru, i mr. D. Glogović, Zavod za arheologiju JAZU). U srpnju je sudjelovala na istraživanjima rimskodobne nekropole Gornja Vas kod Samobora (iskopavanja pod vodstvom prof. Zorana Gregla, Arheološki muzej, Zagreb).

Asistent Nikša Petrić radio je na temi »Arheologija otoka Hvara«. Utvrdio je nekoliko novih prapovijesnih nalazišta u okolici grada Hvara, među kojima se ističu spiljski lokaliteti u Kozji i u Svetoj Nedjelji, gdje su utvrđeni nalazi iz neolitika, eneolitika, brončanog i željeznog doba. Posebno se ističe gradina S. Liberat kod Svirača, s brončanodobnim i željeznodobnim nalazima. Otkriveni su željeznodobni nalazi iz tumula u okolici grada Hvara i Sućurja, koji se tipološki uklapaju u već poznate znanstvene iznesene postavke.

Iz antičkog razdoblja utvrdio je također nekoliko novih nalazišta u hvarskom ageru.

U Zavodu je nastavljena laboratorijska i znanstvena obrada iskopane arheološke građe iz Vele spilje s otoka Korčule i spilje Kopačine s otoka Brača.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Znanstveno osoblje Zavoda sudjelovalo je na znanstvenom skupu »Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu i Pagu i u Hrvatskom primorju«, što je u organizaciji Hrvatskoga arheološkog društva održan u Krku od 24. do 27. rujna. Tom prilikom D. Glogović podnijela je priopćenje »Starije željezno doba na otoku Krku«.

Ostali rad

Zavod je, kao koordinacijsko tijelo za SR Hrvatsku, uključen u projekt znanstvene obrade arheološke i povijesne građe koja će poslužiti za izradu specijalizirane međunarodne edicije »Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas« u izdanju Akademije znanosti DDR, Berlin. U okviru toga projekta u Zavodu su održane dvije sjednice republičke redakcije. Ujedno je završen rad na izradi natuknica A—B za prvi svezak spomenute enciklopedije. U toku je izrada natuknica C—E.

U listopadu znanstveni radnici Zavoda posjetili su nekoliko izložbi u Firenzi, Chiusiju, Volterri, San Giminianu, Cortoni, Sieni i Arezzu koje su bile posvećene etrurskoj civilizaciji pod nazivom »Godina Etruščana«.

Za stalnu postavu arheološke zbirke »Grga Novak« Centra za zaštitu kulturne baštine otoka Hvara u Hvaru ovaj Zavod poklonio je tridesetak keramičkih ulomaka i dvadesetak kremenih i koštanih rukotvorina. Sva ta građa potječe s arheoloških istraživanja koja je vodio akad. Grga Novak u Markovoj spilji na otoku Hvaru.

Tijekom godine u priručnoj biblioteci Zavoda primljeno je i katalogizirano 98 časopisa i monografija koje Zavod prima u razmjeni s domaćim i inozemnim ustanovama za časopis »Arheološki radovi i rasprave« JAZU i za druga izdanja Akademije. Uspostavljene su nove razmjene knjiga i časopisa s različitim muzejima i fakultetima iz naše zemlje, te iz Evrope i SAD.

Osim stručnjaka Zavoda knjigama su se koristili i vanjski znanstvenici kao i studenti Filozofskog fakulteta iz Zagreba.

U Zavodu su vođeni administrativni poslovi, te korespondencija s domaćim i inozemnim arheološkim i ostalim institucijama.

Prof. Božidar Čečuk, kao predsjednik Hrvatskoga arheološkog društva i član Predsjedništva Saveza arheoloških društava Jugoslavije, prisustvovao je sjednicama tih foruma koje su se održavale u Zagrebu i Ljubljani. Organizirao je znanstveni skup »Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu, Pagu i u Hrvatskom primorju«. Uređuje stručno i znanstveno glasilo »Obavijesti«, što ga objelodanjuje Hrvatsko arheološko društvo. Član je uredništva »Arheoloških radova i rasprava«, član je Izdavačkog savjeta i Izdavačke komisije Hrvatskog arheološkog društva, te član Izdavačkog savjeta Saveza arheoloških društava Jugoslavije.

Izdavačka djelatnost

Objavljeni radovi:

B. Čečuk, Pregled arheoloških istraživanja u spiljama na području SR Hrvatske, Deveti jugoslavenski speleološki kongres, *Zbornik predavanja*, Zagreb 1985, 185—198 (zajedno s R. Drechsler). — Vela spilja kod Vela Luke (o. Korčula) nalazište prethistorijskih kultura, *ibid.*, 641—646. — Vela spilja na otoku Korčuli, *Obavijesti HAD-a*, god. XVII, br. 3, Zagreb 1985, 35—36. — Istraživanja u spilji Kopačini na otoku Braču, *ibid.*, 34—35.

N. Petrić, V. Pribojević i arheologija o. Hvara, *Prilozi za povijest otoka Hvara*, 8, Hvar 1985. — Spilja Sv. Nedjelja, *ibid.*

Radovi u tisku:

D. Glogović, Daunska geometrijska keramika iz Nezakcija, *Histria Historica*, 1. — Rana južnoitalska keramika u Istri, Zbornik radova simpozija »Antički Nezakcij u kulturi i povijesti Istre«. — Nalaz iz Šula na Krku i problem fibula s dva dugmeta na luku iz Liburnije, *Arheološki radovi i rasprave*, 10.

B. Migotti, Otok Lastovo u dodiru s grčkim svijetom, *Arheološki radovi i rasprave*, 10.

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM — ZAGREB

Organizacija jedinice

Kabinet za arhitekturu i urbanizam istražuje kulturnopovijesno nasljeđe Hrvatske iz područja arhitekture i urbanizma te prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o našim arhitektima (planoteka, grafička zbirka, arhiv, foto-teka; priručna stručna knjižnica). U sklopu Kabineta djeluje Arhiv za likovne umjetnosti, a u njemu se prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o likovnim umjetnicima (slikarima, kiparima, arhitektima) novijega razdoblja te proučava djelatnost kipara u Hrvatskoj u 17. i 18. stoljeću. Rad se odvija na tri mjesta: u Zagrebu u Ulici braće Kavurića 1 djeluje Kabinet za arhitekturu i urbanizam, a u Demetrovoj 18 smješten je Arhiv za likovne umjetnosti, a na Rijeci (Bratstva i jedinstva 171) proučava kulturnu baštinu Istre i kvarnerskih otoka dr. Branko Fučić, znanstveni savjetnik, izvanredni član JAZU. (Rad B. Fučića prikazan je u sklopu djelatnosti Razreda za likovne umjetnosti.)

U Kabinetu za arhitekturu i urbanizam radi asistent pomoćni istraživač i arhivist, a u Arhivu za likovne umjetnosti radi znanstveni savjetnik, viši stručni suradnik, asistent pomoćni istraživač na određeno vrijeme i administrator. Voditelj jedinice je dr. Ana Deanović, znanstveni savjetnik, član suradnik JAZU.

Znanstvenoistraživački rad

Znanstvenoistraživački rad odvijao se u nekoliko programa, tema i posebnih manjih cjelina u sklopu temeljnoga projekta VII.77.4.4. (Istraživanje po-

vijesno-umjetničke baštine od antike do 20. stoljeća) i programa jedinice, u sklopu projekata JAZU, a i izvan tih projekata.

Arhitektura. Nastavlja se rad u istraživačkom programu VII.77.4.4. »Središnji položaj zagrebačke katedrale i načini njezina utjecaja na stvaranje periferne umjetnosti u regiji« (nosilac programa A. Deanović). Prikuplja se građa, proučava literatura i arhitektonska dokumentacija za utvrđivanje razvoja tlocrta katedrale i sakralnih objekata na Kaptolu tijekom gradnje kroz stoljeća, te utjecaj njezina arhitektonskog stila na graditeljstvo u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (M. Kump). U sklopu projekta »Analiza specifičnog razvoja arhitekture i urbanizma na tlu Hrvatske« radilo se uglavnom u dvije teme. Rukopis monografije »Meštrovićeva arhitektura« dorađivan je, dopunjavan, obavljen je dopunski izbor i deskripcija skica i nacrta (M. Kump), te je rukopis pripreman za tisak (I. Martinčić). Za temu »Razvoj historicizma u Hrvatskoj« (A. Deanović) obavljani su pripremni radovi (M. Kump). Nastavlja se prikupljanje naziva iz područja arhitekture i urbanizma te njihova jezikoslovna obradba za višejezični nazivoslovni rječnik Razreda za likovne umjetnosti. S tim u vezi Terminološkom odboru JAZU (te za tisak) predan je rad »Arhitektonsko i urbanističko nazivlje (I. — O načelima obrade za nazivoslovni rječnik)«, a pripremljen je i drugi dio toga rada: II. — Primjeri obradbe za nazivoslovni rječnik (I. Martinčić).

Skulptura. U sklopu osnovnoga projekta nastavlja se istraživački rad uglavnom u dvije teme: »Drveno kiparstvo 17. i 18. st. u sjevernoj Hrvatskoj« i »Kamena i barokna plastika sjeverne Hrvatske«. U sastavu tih tema osobito su istraživane i obrađivane pojedine, posebne zaokružene podteme koje se ujedno pripremaju za tisak. Tako je npr. objelodanjen članak o opusu zagrebačkog kipara Antuna Reinera, pripremljeni su za tisak radovi o pokrajinskom kiparu Stjepanu Severinu iz Križevaca, te o kamenom spomeniku sv. Ivana Nepomuka, a završava se i prikaz zagrebačkog kipara Klaudiusa Kautza. U istraživanju djelatnosti kiparske radionice biskupa Jurja Branjuga na Kaptolu u 18. stoljeću osobito se proučava anonimni majstor propovjedaonice u Čučerju. (D. Baričević).

Na stručnu obradu gradiva u Arhivu za likovne umjetnosti nastavlja se znanstvenoistraživačka: biografska i bibliografska istraživanja i obrade iz područja slikarstva (V. Tartaglia-Kelemen) ili pak arhivska istraživanja iz područja slikarstva (M. Repanić-Braun).

Istraživački rad u području arhitekture i slikarstva u svezi s postdiplomskim studijem i magistarskim radovima nastavile su M. Kump i M. Repanić-Braun.

Stručni rad

Nastavljeno je sređivanje gradiva u zbirkama te izrada obavjesnih pomagala o gradivu u zbirkama i u knjižnici; obavljeni su poslovi u vezi s novim gradivom u zbirkama (I. Martinčić, M. Kump). Na obradi gradiva iz zbirke projekata arh. J. Denzlera osobito je radila M. Kump, a I. Martinčić na obradi arhivskoga gradiva i prikupljanju dokumentacijskog materijala u svezi s arhitektom M. Pilarom.

U Arhivu za likovne umjetnosti kontinuirano se i sustavno evidentira, prikuplja, klasificira u zbirke i obrađuje gradivo o likovnim umjetnicima i likovnim aktivnostima u Hrvatskoj. Rad je opsežan i razgranat. D. Baričević koordinira rad u zbirkama, vodi kartoteku izložaba umjetnika iz SR Hrvatske u zemlji i inozemstvu, bibliografiju kritika i osvrta u dnevnom tisku (690 bibliografskih jedinica), također vodi zbirku kataloga. V. Tartaglia-Kelemen obrađuje i klasificira tematski, kronološki i po lokalitetima gradivo za zbirku dokumentacije umjetnika 19. i 20. stoljeća (3950 tekstova iz dnevnog i tjednog tiska u 1985. godini); za dokumentaciju Marina Tartaglie pregledala je tisak od 1919. do 1940, sastavila kronologiju izlaganja te radi na sastavljanju kataloga djela; također je obavljala inventarnu reviziju u zbirci autora. Mirjana Repanić-Braun u radu na zbirkama registrirala je i obilježavala članke o likovnom životu i izložbama iz dnevnog i tjednog tiska (1200 članaka); tematski i kronološki razvrstavala u zbirke (660 isječaka), obrađivala kataloge (707 bibliografskih jedinica), sudjelovala u reviziji autorske dokumentacije. R. Mikulan također je u zbirkama inventirala i tehnički obrađivala kataloge izložbi (267 kataloga iz 1984. te naknadno prispjele kataloge od 1954); upisivala podatke u kartone autora (3210 kartona), otvarala temeljne kartone za nove članove udruženja likovnih umjetnika, udruženja primijenjenih umjetnosti, naivaca i likovnih amatera (171 novi član); izrezivala članke iz dnevnog tiska i časopisa, prikupljala kataloge u izložbenim prostorima.

Svi članovi Kabineta za arhitekturu i urbanizam te Arhiva za likovne umjetnosti sudjelovali su u radu sa strankama (stručnim savjetima, pomoći, izdavanjem materijala), a obavljani su i svi tekući administrativni poslovi.

Suradnja s drugim ustanovama

Živa je suradnja u raznim programima JAZU, osobito s Razredom za likovne umjetnosti, npr. V. Tartaglia-Kelemen: priprema dokumentacije za monografiju M. Tartaglie; M. Kump: sudjelovanje u popisivanju ostavštine A. Augustinčića koja se nalazi u ustanovama JAZU, prikupljanje gradiva iz opusa naših arhitekata akademika u svezi s organiziranjem proslave 120. obljetnice JAZU; I. Martinčić: rad na terminološkom rječniku Razreda za likovne umjetnosti. Razvijena je suradnja s drugim ustanovama i institucijama. Npr. za Umjetničku galeriju Bosne i Hercegovine pripremljena je bibliografija bosansko-hercegovačkih umjetnika u razdoblju 1930—1945. (V. Tartaglia-Kelemen).

Galerijama grada Zagreba pružena je pomoć u prikupljanju podataka o hrvatskoj grafici 1950—1980; za potrebe Zavoda za kulturu SRH izrađena je statistička podjela profesionalnih i amaterskih izložbi održanih 1980—1984. u SR Hrvatskoj.

Nastavlja se razna dugogodišnja suradnja, npr. na zahtjev Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu i fizičku te tehničku kulturu, a za fond V. Nazora izrađen je popis izložbi umjetnika iz SR Hrvatske u 1984. godini (R. Mikulan). Uz suradnju sa sličnim stručnim ustanovama, živa je npr. i suradnja s Jugoslavenskim leksikografskim zavodom.

Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima

A. Deanović, Znanstveni savjet Internacionalnog instituta za burgove, rujan 1985. g., Bamberg, Njemačka.

I. Martinčić, Izlaganje na XI. kongresu Saveza slavističkih društava Jugoslavije, Sarajevo 16—20. listopada 1985; tema: Bogoslav Šulek.

Izdavačka djelatnost

A. Deanović, Maksimir, perivoj evropskog značaja, *Vrtna umjetnost Jugoslavije,* Zagreb 1985, 89—94.

D. Baričević, Prijedlog za opus zagrebačkog kipara Antuna Reinera, *Iz starog i novog Zagreba,* VI, Zagreb 1984, 105—120.

Predano za tisak

D. Baričević, Kameni spomenik sv. I. Nepomuka pred varaždinskim starim gradom, predano za Zbornik gradskog muzeja Varaždin.

I. Martinčić, Arhitektonsko i urbanističko nazivlje (I. — O načelima obrade za nazivoslovni rječnik), predano u Bulletin Razreda za likovne umjetnosti JAZU.

ETNOLOŠKI ZAVOD — ZAGREB

Organizacija jedinice

Etnološki zavod osnovan je 1963. godine na inicijativu Odbora za narodni život i običaje. Glavna područja rada Zavoda su: 1) proučavanja naselja, podrijetla i kretanja stanovništva, 2) proučavanja narodnog života i običaja te etnosocioloških pojava, napose onih novijega vremena i 3) istraživanja sezonskih stočarskih kretanja i načina života dinarskih gorštaka. Zavod ima tri istraživača, od toga dva sa znanstvenim zvanjima. Tijekom 1985. godine dužnost voditelja Zavoda obavljao je akademik A. Mohorovičić, a dužnost zamjenika voditelja — upravitelja član suradnik M. Marković. U sastavu Zavoda nalazi se arhiv Odbora za narodni život i običaje. Sjedište Zavoda nalazi se u Matičinoj ulici 2, gdje ima na raspolaganju tri radne prostorije. Zavod ima priručnu knjižnicu s oko 3000 svezaka. Od 1980. g. Zavod je preuzeo organizacijske poslove oko realizacije projekta Odbora za NŽO »Život i tradicijska kultura Hrvata«. Voditelj toga projekta je akademik A. Mohorovičić.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Mirko Marković, znanstveni savjetnik, radio je tijekom 1985. godine na dovršavanju rukopisa teme »Život i tradicijska kultura Hrvata«. Prikupljao je slikovnu građu za spomenuti rad. Radio je i na temi »Dinara kao planina dalmatinskih transhumantnih stočara«. Napisao je poglavlje »Život i privređivanje na planini«. Nastavio je pisanje veće kulturnopovijesne mono-

grafije o Slav. Brodu i okolnim selima. U lipnju boravio je 7 dana u Ratnom arhivu u Beču gdje je proučavao stare karte i planove naših krajeva i gradova. Napisao je i predao za tisak rad »Kako je izgledalo Đakovo krajem 17. stoljeća« (Povodom otkrića plana mjesta iz 1697. godine). Napisao je i predao za tisak raspravu »Prilog poznavanju djela objavljenih u zagrebačkoj tiskari Pavla Rittera Vitezovića« (za »Starine« JAZU, 52 str.). Za »Geografski glasnik« predao je u tisak rad »Opis Panonije i Ilirika u Strabonovoj Geografiji (Prijevod lib. VII, cap. 5 uz komentar). Na znanstvenom skupu »1100. godina od smrti Metodove i ćirilometodska kulturno-književna baština u Hrvata«, podnio je referat »Povjesno-geografska slika Evrope i slavenskog svijeta u doba Metodova života i rada« (rukopis priredio za tisak). Na znanstvenom skupu povodom obilježavanja 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda održao predavanje »Geografska i etnografska proučavanja u Hrvatskoj u preporodnom razdoblju (1835—1848)«. Referat je priredio za tisak. Radio je u Arhivu Hrvatske na proučavanju i snimanju starih karata i planova Hrvatske. Obavljao je (zajedno s akad. A. Mohorovičićem) poslove urednika Zbornika za NŽO. Radi na priređivanju slijedeće knjige Zbornika u kojoj će biti objavljena etnološka istraživanja oko planine Dinare. Sudjelovao je na sastancima međuakademijskih odbora. Mentor je prof. dr. Elinori M. Despalatović iz SAD, koja provodi studijski boravak u Zavodu. Radio je na uredničkim i redakcijskim poslovima oko objavljivanja edicije »Virovitički zbornik«. Obavljao je poslove tajnika Odbora za narodni život i običaje.

Vesna Čulinović-Konstantinović, znanstveni savjetnik, radila je na dovršavanju rukopisa teme »Život i tradicijska kultura Hrvata«. Napisala je poglavlja o braku, o oblicima porodice, porodičnom životu i pretkršćanskim vjerovanjima. U toku je izrada skica za kartografske prikaze. U prijepisu je studija o običajnom pravu. Za temu o dinarskom stočarskom stanovništvu obavila je dodatna kraća istraživanja na terenu (Civljani), te radila na proučavanju arhivske građe u Zagrebu i Splitu. Izvršila je selekciju prikupljene građe i fotodokumentacije te izradila tabele profila porodica. Prema planu rada Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, počela je s pisanjem studije o porodičnom i društvenom životu Poljičana (prema Ivaniševiću). Održala je 10 predavanja o običajnom pravu na Pravnom fakultetu u Splitu u okviru kolegija Povijest države i prava. Boravila je 14 dana na studijskom boravku u Madžarskoj preko razmjene sa Madžarskom akademijom znanosti. Tom prilikom održala je predavanje o etnološkim i etnosociološkim istraživanjima u JAZU, te obavila tri kraća terenska ispitivanja hrvatskog stanovništva u madžarskom dijelu Gradišća. Sudjelovala je na tri znanstvena skupa s predavanjima: u Bekescsabi u Madžarskoj, na okruglom stolu na Fruškoj gori i na crkvenom simpoziju u Splitu. Napisala je i predala za tisak rad »Bogišić i proučavanja porodice i društvenih odnosa« (Balkanološki institut SANU, Beograd, 50 str.), zatim rad »Sklapanje braka i veze pripadnika raznih etničkih grupa u Jugoslaviji« (za Madžarsku akademiju u Budimpešti, 15 str.). Uz to je napisala i više recenzija. Sudjelovala je u radu kao član Arhivskog savjeta Hrvatske, Savjeta Istraživačkog centra JAZU, Planske komisije SIZ-a VII, Redakcije zbornika Mućko-lećevičkog kraja i kao voditelj radne grupe za »Ivaniševićeva Poljica i promjene«.

Zorica Petrić, asistentica, radila je na realizaciji teme »Život i tradicijska kultura Hrvata«. Završila je poglavlje o narodnoj prehrani te izradila bibliografiju o istoj temi iz rukopisne građe arhiva Odbora za narodni život i običaje. Radila je na terenskim etnološkim istraživanjima sela u Poljicama. Sudjeluje u radu oko reprint-izdanja Ivaniševićevih Poljica, gdje piše prikaz o promjenama u narodnoj prehrani. Radila je i na terenima Imotske krajine zbog dopune etnografske građe o selu Runovićima. Nastavila je rad na pisanju i sređivanju etnološke bibliografije Hrvatske. Pisala je članke za Hrvatski biografski leksikon u izdanju Jugoslavenskog leksikografskog zavoda. Radila je na sređivanju biblioteke Zavoda te obavljala razmjenu knjiga sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu. Rukovala je poslovima oko arhiva Odbora za narodni život i običaje, sređivala je stariju i noviju arhivsku građu i radila s čitačima. Obavljala je dužnost glavnog urednika etnološkog časopisa »Etnološka tribina«. Sudjelovala je s referatom na znanstvenom skupu povodom obilježavanja 250. obljetnice franjevačke provincije u Splitu (5. do 7. prosinca 1985). Obavljala je sve administrativne poslove Zavoda.

Izdavačka djelatnost

Suradnici Etnološkog zavoda objavili su tijekom 1985. godine ove znanstvene ili stručne radove:

Mirko Marković, Kako je izgledalo Đakovo krajem 17. stoljeća? Povodom otkrića plana mjesta iz 1697. godine u Ratnom arhivu u Beču, *Đakovački list,* 32, br. 1016, Đakovo 1985, 3—4 (s faksimilom).

Zorica Petrić, Građa o narodnoj prehrani u rukopisima arhiva Odbora za narodni život i običaje JAZU, *Etnološka tribina,* 8, Zagreb 1985, 98—101.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu su obavljeni radovi u okviru ovih grupa znanstvenih i stručnih djelatnosti:

a) prikupljanje, obrada i objavljivanje povijesne građe;
b) izrada znanstveno-stručnih priručnika;
c) objavljivanje znanstvenih studija iz povijesti Hrvatske razdoblja feudalizma;
d) obrazovanje znanstvenih kadrova.

U vezi s gore navedenim djelatnostima odvijali su se radovi na tematici pomoćnih povijesnih znanosti i povijesnoj metodologiji za potrebe znanstvenog rada uopće, za potrebe usmjerenog obrazovanja i posebno u okviru posebnog tečaja za potrebe znanstveno-stručnog usavršavanja.

Znanstvena i stručna djelatnost Zavoda odvijala se u sklopu ovih znanstvenih zadataka, programa i projekata:

1. Razdoblje feudalizma u Hrvatskoj — izvori, pomagala i studije za povijest (projekt »Povijest hrvatskoga naroda«),
2. Povijesni spomenici Istre (projekt »Povijest hrvatskoga naroda«),
3. Priručnici i zbornici za povijest srednjega vijeka,
4. Građa i studije za temu »Hrvatska 1945«,
5. Pomoćne povijesne znanosti — razrada teorije i prakse; tečaj pomoćnih povijesnih znanosti.

Rad na ostvarenju navedenih zadataka odvijao se u suradnji sa srodnim ustanovama, institutima, akademijama, obrazovnim centrim, fakultetima, arhivima i bibliotekama u zemlji i inozemstvu. Uža suradnja ostvarivana je sa Zavodom za povijesne i društvene znanosti IC JAZU u Rijeci i Zgodovinskim inštitutom »Milko Kos« Slovenske akademije znanosti in umetnosti u Ljubljani na zadatku »Povijesni spomenici Istre«. Održano je nekoliko sastanaka suradnika a organizacijski poslovi i koordinacija rada obavljani su u Zagrebu.

Nastavljena je suradnja s Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti na pripremanju izdanja »Kotorski notarski spisi« (Monumenta Catarensia).

U okviru Zavoda djelovalo je tajništvo Međuakademijskog odbora za Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora (međunarodno i nacionalno izdanje). Koordiniran je rad među suradnicima angažiranih akademija na ovom znanstvenom zadatku.

Nastavljena je redovna međunarodna znanstvena suradnja u koju su bile uključene ove ustanove: Istituto Storico Italiano per il Medio Evo u Rimu, Institut za povijest SSSR-a Akademije znanosti SSSR-a u Moskvi, Historijski institut Madžarske akademije znanosti u Budimpešti, Historijski institut akademije znanosti Njemačke Demokratske Republike u Berlinu, Université de Paris — Sorbonne — Centre de recherche en litterature comparée, i dr.

Ostvarivana je razmjena znanstvenih radnika, radovi na zajedničkim znanstvenim zadacima, zamjena publikacija, izmjena iskustava u radu, izmjena znanstvenih informacija, te razmjena predavača sa znanstvenim ustanovama: Austrije, Bugarske, ČSSR, Francuske, Italije, Poljske, Rumunjske, Savezne Republike Njemačke, SSSR, Švicarske, Velike Britanije, SAD i dr.

Knjižnica Zavoda bila je uključena u rad na tekućim zadacima te je nastavljena sustavna razmjena publikacija s ustanovama u zemlji i inozemstvu.

U Zavodu je radilo devet znanstvenih radnika, jedan asistent pripravnik, jedan administrativni i jedan pomoćni radnik. Osim toga bilo je angažirano i nekoliko vanjskih suradnika.

Funkciju voditelja Zavoda obavljao je izv. član JAZU prof. dr. Hodimir Sirotković, a funkciju zamjenika voditelja upravitelja prof. Miroslav Kurelac.

Znanstvenoistraživački rad

1. *Razdoblje feudalizma u Hrvatskoj — izvori, pomagala i studije za povijest*

Diplomatički zbornik — Codex diplomaticus

a) Radovi na prikupljanju i obradi građe za 19. i 20. svezak (1400—1420) odnosili su se na identifikaciju i rekognosciranje građe koja se čuva u Dr-

žavnom arhivu Madžarske u Budimpešti i u zemlji (M. Šamšalović, R. Modrić).

Rad na građi poslije 1400. g. podvrgnut je novim odlukama o načinu izdavanja Diplomatičkog zbornika do 1526. g.

S tim u vezi održana su savjetovanja stručnjaka u Jugoslavenskoj akademiji (5. III. 1985). Prijedlozi i načela utvrđeni su u posebnom elaboratu i dopunjeni zaključcima savjetovanja o daljem izdavanju Diplomatičkog zbornika. Sastanak je održan pod predsjedanjem akademika D. Rendić-Miočevića.

b) Za 18. svezak Diplomatičkog zbornika (listine 1395—1399) izrađena su regesta i pristupilo se izradi indeksa i ostali pripremni radovi u vezi s objavljivanjem ovog sveska (M. Šamšalović, R. Modrić, V. Gamulin).

c) Izrada »Supplementa« za Codex diplomaticus sv. II—XVIII: Započeo je dugoročni posao na ediciji »Supplementa Codicis regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae« do god. 1400. Načinjen je program rada o istraživanju arhivske građe u Arhivu Hrvatske te Kaptolskom i Nadbiskupskom arhivu u Zagrebu.

U Arhivu Hrvatske pregledani su arhivski fondovi i zbirke arhivske građe: Monumenta antiquissima; Privilegia regnorum Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae; Documenta mediaevalia varia; Neoregistrata acta; Acta paulinorum; Ecclesiastica varia; Transumpta privilegiorum regni; mikrofilmovi itd.

U Kaptolskom arhivu u Zagrebu u toku je rad na evidentiranju građe iz fonda Acta Capituli antiqua.

U navedenim arhivskim fondovima i zbirkama arhivske građe evidentirana je sva diplomatička građa do 1400. godine (oko 200 pojedinačnih dokumenata). Izvršeno je mikrosnimanje pronađene građe, a istodobno je započeo rad na transkripciji prikupljenih dokumenata.

U Arhivu JAZU pregledane su isprave do 1272. godine. Evidentirano je oko dvadeset isprava koje nisu bile uključene u Codex.

Izvršeno je evidentiranje isprava iz Arhiva grada Zagreba i Arhiva Hrvatske, Fond »Neoregistrata acta«. (J. Barbarić, V. Gamulin, A. Gulin, M. Matijević-Sokol).

Notarske knjige

Nastavljeno je pripremanje za tisak notarskih spisa splitskog notara Ivana iz Ankone, I i II knjiga (1341—1364). Izvršene su dopune, započet je rad na izradi regesta i indeksa (J. Stipišić).

Statuti gradova

Obavljeni su radovi na obradi statuta grada Korčule i statutarnim propisima otoka Paga (M. Šamšalović, A. Cvitanić). — Obavljani su radovi u vezi s pripremanjem kritičkog izdanja statuta grada Zadra (J. Stipišić).

Građa i studije iz hrvatske sfragistike

Nastavljeno je dodatno istraživanje na temi »Srednjovjekovna crkvena sfragistika u Hrvatskoj« u Historijskom arhivu i naučnoj biblioteci u Zadru.

Skupljena je građa za Paški kaptol i njegove pečate. Isto istraživanje provedeno je i u Arhivu Ninskog kaptola u Ninu, te u Arhivu samostana u Kraju na otoku Pašmanu (A. Gulin).

Studije iz srednjovjekovne hrvatske povijesti

Objavljeni su radovi:

A. Gulin, Prilog proučavanju rodoslovlja i važnijih posjeda obitelji Rattkay (1502—1793), *Kaj*, god. XVIII, br. 2—3, Zagreb 1985, 61—85.

J. Stipišić, Diplomatika — Hrvatska SR, Enciklopedija Jugoslavije, vol. 3, Zagreb 1984, 474—475; Dvorska kancelarija, Enciklopedija Jugoslavije, vol. 3, Zagreb 1984, 709—710.

Dovršeno je i predano u tisak:

M. Kurelac, Promjene društvenih struktura kasnog srednjeg vijeka, XIV—XV. stoljeća (studija — 15 kartica).

N. Moačanin, Ludwig Steindorff, Die dalmatinische Städte im 11. Jahrhundert (24 kartice — prikaz).

Izrada priručnika i pomagala za rad na povijesti srednjeg vijeka

Objavljen je priručnik:

J. Stipišić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi Zagreb, 1985 (dopunjeno 2. izdanje, 274, str.).

Izrađena su skripta: *J. Barbarić*, Diplomatika (oko 120 str.).

Djela pisaca hrvatske povijesti

Rad na narativnim izvorima srednjeg vijeka obuhvatio je analizu teksta povijesne legende »Život sv. Ivana Trogirskog« i djela Tome Arhiđakona »Historia Salonitanorum pontificium atque Spalatensium« (M. Kurelac, M. Matijević-Sokol).

Rad na tekstovima pisaca povjesničara 16—17. stoljeća:

a) Pripremano je za objavljivanje djelo S. Gradića »De presenti statu Ottomanici Imperii«, — prijepis rukopisa, kolacioniranje, kritika teksta. Objavljen rad u Vatikanskoj biblioteci, Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci i Arhivu JAZU u Zagrebu (M. Kurelac).

b) Izvršen je osnovni opis djela I. Lučića-Luciusa. Izvršena analiza rukopisne građe za Lučićevo djelo »Notae ad vitam B. Joannis conf. ep. Traguriensis« (M. Kurelac).

c) Evidentirana je građa o povjesničaru Zrinskih M. Fortallu i njegovu djelu »Stemmatographia Com. de Zrin«. Prepisan je dio korespondencije relevantne za njegov opus. Rad na građi u Haus-, Hof- und Staats-archivu u Beču (M. Kurelac).

d) Obavljene su pripreme za izdanje djela »De archiviis B. Bonifacija koparskog biskupa« (J. Barbarić).

Studije iz hrvatske historiografije

Objavljeni su radovi: *M. Kurelac,* Stjepan Gradić i rimski znanstveni krug XVII. stoljeća, *Zbornik radova znanstvenog skupa o Stjepanu Gradiću,* Zagreb 1985, 17—35; 300. obljetnica smrti Jurja Križanića (1683—1983), *Zbornik Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Zagrebu,* 13, Zagreb 1983 (izašlo 1985), 17—35; Juraj Križanić (1618—1683), Matica — Iseljenički kalendar — 1985, Zagreb 1984, 81—84.

Izrađene su dopune radu: *M. Kurelac,* Scrittori antiturchi croati del Quattrocento za Zbornik naučnog skupa Italija i jugoslavenske zemlje krajem srednjeg vijeka (XIV—XV. st.), Beograd 7—9. VI. 1984, Beograd — Venezia. Izdanje SANU i Fondazione CINI (u tisku).

Obavljani su dalji radovi na studiji o hrvatskoj historiografiji renesanse, reformacije i baroka (erudicije): I. Vitez, T. Debrenthe, N. Modruški, D. Zavorović, J. Rattkay, T. Mrnavić, Ivan Lucius-Lučić, V. Ponte.

Proučavana je i prikupljana građa i literatura za obradu skupine historiografa tzv. rane građanske i dvorske historiografije u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu, Östr. Nacional Bibliothek u Beču, Arhivu Hrvatske u Zagrebu, Bibliotheque Nationale u Parizu.

Dovršeni su radovi:

»Značaj dvostrukosti u filozofiranju Marka Antonija de Dominisa« — »Vjera ili hereza u filozofijskoj eklezijastičkoj misli Marka Aurelija de Dominisa« (V. Gamulin),

»Toma Arhiđakon o počecima crkvene organizacije u srednjovjekovnom Splitu« (M. Matijević-Sokol),

Izrađen članak pod naslovom »Autobiografija Bartola Kašića kao izvor za prošlost srednjeg Podunavlja početkom 17. stoljeća« (N. Moačanin).

Građa za gospodarsku povijest Hrvatske do 1848. g.

Nastavljeno prepisivanje i kolacioniranje arhivske građe o ekonomskim i demografskim pitanjima feudalne Hrvatske (cirka 14 araka).

Izvršena su istraživanja u arhivima i bibliotekama Ljubljane, Kopra i Rijeke, obavljen istraživački rad u Madžarskoj (u Budimpešti i Pečuhu). U tamošnjim arhivima i bibliotekama prikupljena je dokumentacija za ekonomsku i demografsku povijest feudalne Hrvatske, izvršeno je znanstvenoistraživačko putovanje u Englesku (London). U tamošnjim arhivima, bibliotekama i muzejima prikupljana je građa za trgovačke i pomorske veze između naše obale i Engleske u 18. stoljeću (I. Erceg).

Započet je prijepis katastarskog deftera za sandžak Požegu (srednja Slavonija) u latiničkoj transkripciji. Prepisani su podaci koji se odnose na Požegu (N. Moačanin).

Studije iz gospodarske povijesti Hrvatske do 1848. g.

Objavljeno je:

I. Erceg, Glavne oznake arhivske građe u nekim našim arhivima značajne za ekonomsku historiju razdoblja feudalizma, *Arhivist,* vol. XXXIII/1—2, Beo-

grad 1983, 36—42; Nastajanje trgovačkih poduzeća i osiguravajućih društava u Rijeci u 2. polovici 18. i 1. polovici 19. stoljeća, *Acta historico-oeconomica Iugoslaviae*, vol. 11, Zagreb 1984, 1—165.

Završen je rad:

A. Gulin, Genealoška studija i izvori o obitelji Rattkay (1400—1793) (predan na recenziju Razredu za društvene znanosti JAZU) (185 str. + 20 faksimila izvora i sl. priloga).

Obavljani su pripremni radovi na studiji iz privrede i društva u turskoj Slavoniji (N. Moačanin).

Nastavljen je rad na temi iz područja konstituiranja posjeda velikaških obitelji Zrinskih i Frankopana u 16—17. stoljeću (R. M o d r i ć).

Studije i građa na temu »Hrvatska 1945«

(Izvorna građa i studije u okviru ove teme obuhvatile su i razdoblje koje prethodi 1945. g.)

Pripremljen je za objavljivanje rad: *Lj. Boban*, Šubašićev plan za sastanak s Mačekom 1945.

Objavljen je rad: *H. Sirotković*, Teoretski stavovi Kongresa pravnika antifašista o izgradnji jugoslavenske federacije i pravnog sistema nove Jugoslavije u Glini 1944, Kultura i nauka u NOR-u i revoluciji, Skopje 1984, 67—80.

Objavljen je rad: *H. Sirotković*, Uloga prosvjetnog odjela ZAVNOH-a u izgradnji sistema prosvjete i školstva na oslobođenim područjima Hrvatske, Zbornik »Prosvjeta i školstvo u NOR-u i revoluciji naroda i narodnosti Jugoslavije«, Novi Sad 1984, 155—161.

Dovršeno je redigiranje »Zbornika dokumenata ZAVNOH-a, IV« glavni redaktor Hodimir Sirotković.

Prikupljen je dio dokumentacije koja se odnosi na veze s izbjegličkom vladom — razdoblje 1944—1945. (Lj. B o b a n).

2. Povijesni spomenici Istre

U okviru serija I. Isprave i spisi i II. Urbari i katastici obavljen je znanstvenoistraživački rad u arhivima i bibliotekama Ljubljane, Kopra, Rijeke. Prikupljena je nova i dopunjavana te kolacionirana prije sabrana građa.

U okviru serije III. Kronike, putopisi, geografska djela i drugi narativni izvori, obrađivana su historiografska djela za područje Istre 16. i 17. stoljeća, te suvremeni komentari kartografskim djelima u atlasima i putopisima (Blaeu, Spon Wheler i dr.).

U okviru serije IV. nastavljen je rad na »Bibliografiji objavljenih izvora za povijest Istre«. Redigiran je dio bibliografskih jedinica ekscerpiranih iz časopisa i zbornika predviđenih za V. svezak ove Bibliografije. Obavljani su pripremni radovi na konačnom redigiranju I—V sveska »Bibliografije« sa svrhom objavljivanja cjelokupne bibliografije.

Na gore navedenim zadacima radili su ovi radnici Zavoda: I. Erceg, A. Gulin, M. Kurelac, M. Matijević-Sokol i vanjski suradnici.

Dio zadatka »Povijesni spomenici Istre« na kojem radi Zavod za povijesne i društvene znanosti IC JAZU u Rijeci prikazan je unutar izvještaja toga Zavoda.

3. Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora

U okviru djelovanja Međuakademijskog odbora za Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora sa sjedištem u Zagrebu, pri Zavodu za povijesne znanosti IC JAZU i dalje se radilo na izvorima za hrvatsku povijest.

1. Međunarodni repertorij

Izrađene su dopune za V. svezak međunarodnog repertorija Fontes Gi—H. Romae 1983, pp. I—XIX, 621 str. koji je izašao iz tiska.

2. Nacionalni repertorij

Nastavljeno je prikupljanje podatak i obrada priloga za:

a) zbirke izvora i priručnika za izvore srednjeg vijeka,

b) pojedine izvore i grupe izvora,

c) opise arhivskih i bibliotečnih fondova u kojima se čuvaju rukopisi izvora srednjega vijeka.

Obavljeni su znanstvenoistraživački radovi u arhivima i bibliotekama u zemlji i inozemstvu (M. Kurelac).

Tajnik Međuakademijskog odbora prof. M. Kurelac sudjelovao je na sastanku Izvršnog odbora i Centralne redakcije Repertorija u Rimu i obavio radove u Istituto storico Italiano per il Medio Evo, na tekstovima izvora koji se pripremaju za tisak (25—31. X. 1985).

4. Kotorski spomenici — Monumenta Catarensia

Nastavljen je rad na pripremanju za objavljivanje Kotorskih spomenika, vol. 3. — Treća knjiga kotorskih notarskih spisa, god. 1396—1400.

Obavljeno je prepisivanje (čistopis) pisaćim strojem za potrebe objavljivanja. Prepisano je dosad oko 700 stranica (M. Matijević-Sokol i vanjski suradnici).

Obavljeni su ostali pripremni radovi u vezi s izdavanjem ove knjige kotorskih notarskih spisa.

Nastavljena je suradnja na tom zadatku s Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti. Urednici zbirke su akademik V. Brajković (JAZU) i izv. član S. Mijušković (CANU). Održan je sastanak suradnika u palači JAZU 13. XI. 1985. g.

5. Statut grada i otoka Korčule

U okviru međunarodne suradnje s Institutom za historiju SSSR-a Akademije znanosti SSSR-a nastavljen je rad na obradi Statuta grada i otoka Korčule u skladu s propozicijama programa rada.

6. Radovi ostvareni izvan programa rada Zavoda u suradnji sa srodnim ustanovama

a) Načinjen je sumarni inventar obiteljskog fonda Čikulini-Sermage (92 arhivske kutije građe) što se čuva u Arhivu Hrvatske. U toku je izrada analitičkog inventara s povijesnom bilješkom za isti fond (J. Barbarić).

b) Diplomatarium Sibenicense (suradnik J. Kolanović).

Izvršena je transkripcija teksta, a više od polovice diploma kolacionirano je prema postojećim izvornicima. Načinjen je kritički aparat. Edicija bez uvodne studije obuhvaća 600 kartica. Izići će u izdanju Muzeja grada Šibenika (J. Barbarić);

c) Hrvatske kraljevinske konferencije (ostali suradnici: J. Kolanović, A. Lukinović, V. Šojat), Arhiv Hrvatske, Zagreb 1985, svezak I, str. 426 (znanstveno-istraživački rad — J. Barbarić);

d) Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII. stoljeću — građa (voditelj J. Adamček; ostali suradnici: J. Kolanović, A. Lukinović, V. Šojat), Centar za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu — Odjel za hrvatsku povijest, Historijski arhiv Sisak, Arhiv Hrvatske, Zagreb 1985, 646 str. (J. Barbarić).

Stručni rad

— Radi dalje izobrazbe, te znanstvenog i stručnog osposobljavanja mlađeg znanstvenog kadra koji radi na povijesti srednjega vijeka i razdoblju feudalizma Zavod je u 1985. g. organizirao »Tečaj pomoćnih povijesnih znanosti«, na temelju odluke Uprave Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Razreda za društvene znanosti JAZU. Predavanja i vježbe održavani su tri puta tjedno po dva sata (I. semestar od 25. III. do 27. VI. i II. semestar od 7. X. do 30. XII. 1985), i to iz slijedećih disciplina: latinska paleografija, diplomatika, srednjovjekovni latinitet, kronologija, sfragistika, poznavanje arhiva. Održano je ukupno 120 sati. Predavači su bili: J. Barbarić, M. Pandžić, O. Perić, J. Stipišić. U tečaj je bilo uključeno 17 polaznika. (tajnički poslovi: M. Matijević-Sokol)

— Za potrebe usmjerenog obrazovanja Zavod je pružao pomoć u nastavi pomoćnih povijesnih znanosti. Obavljani su u Zavodu poslovi u vezi s programom usmjerenog obrazovanja i poslovi Odbora za obrazovanje kadrova na području povijesne i kulturne baštine na latinskom i grčkom jeziku.

— Radovi u vezi s postizanjem doktorata znanosti i magisterija:

— A. Gulin obranio je 31. I. 1985. g. doktorsku disertaciju »Srednjovjekovna crkvena sfragistika u Hrvatskoj« na Filozofskom fakultetu u Zadru.

— M. Matijević-Sokol obranila je 26. XII. 1985. g. magistarski rad »Toma Arciđakon o počecima crkvene organizacije u srednjovjekovnom Splitu« na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

— V. Gamulin dovršila je i predala mentoru magistarski rad »Vjera ili hereza u filozofijsko-eklezijastičkoj misli Marka Antonija de Dominisa«, Filozofski fakultet u Zagrebu.

— N. Moačanin prijavio je doktorsku disertaciju pod naslovom »Gradovi u turskoj Slavoniji i Srijemu u 16. i 17. stoljeću«.

— Radnici Zavoda sudjelovali su na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. M. Kurelac održao je predavanje: »Le cadre et les grandes étapes de l'histoire des Croates au Moyen Age« na Université de Sorbonne, na znanstvenom skupu »La culture Croate au Moyen Age«, 6—7. XII. 1985. g.; I. Erceg održao je predavanje na znanstvenom skupu u povodu 150. obljetnice narodnog preporoda u Hrvatskoj u organizaciji Jugoslavenske akademije u Zagrebu.

— U okviru međunarodne i međuakademijske razmjene u Zavodu je boravilo nekoliko znanstvenih i stručnih radnika (7) iz Mađarske (Mađarska akademija znanosti) i SR Njemačke. S njima je raspravljena tematika od zajedničkog znanstvenog interesa, pružena im je pomoć u znanstvenim istraživanjima koje su obavljali u Zagrebu.

Radnici Zavoda obavili su znanstvenoistraživačke radove u okviru međunarodne razmjene u Austriji, Mađarskoj, Demokratskoj Republici Njemačkoj i Velikoj Britaniji.

Ostali rad

— Knjižnica Zavoda obavljala je redovitu djelatnost: nabavu knjiga i časopisa kupnjom, zamjenom sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu (posebno Zbornik Zavoda. vol. 13) ili poklonom; obavljana je inventarizacija i katalogizacija knjiga. Izvršene su obveze prema Jugoslavenskoj akademiji napose prema njenoj Knjižnici, prema Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci i drugim ustanovama s kojima Zavod surađuje. Obavljana je posudba knjiga, posebno znanstvenim radnicima i ustanovama (Jugoslavenski leksikografski zavod, Institut za jezik, Filozofski fakultet i dr.). Knjižnica i dalje nije imala redovitog bibliotekara u stalnom radnom odnosu što je znatno otežavalo njen rad s obzirom na broj knjiga i časopisa (oko 38.500), golemu zamjenu i znanstvene zadatke Zavoda kojima knjižnica prvenstveno služi.

— Zavod, odnosno radnici Zavoda, sudjelovali su u nekoliko projekata fundamentalnih istraživanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti: Korpus dokumenata i spomenika; Život i tradicionalna kultura Hrvata; Sabrana djela J. Križanića; Acta Croatica i dr. Radnici zavoda sudjelovali su u nekoliko odbora ili sekcija koji redovito djeluju unutar JAZU ili povremeno za potrebe određenih zadataka ili znanstvenih skupova.

— Radnici Zavoda bili su uključeni u znanstvene projekte u suradnji s vanjskim ustanovama: Sinteza hrvatske povijesti, Enciklopedija Jugoslavije, Hrvatski biografski leksikon, Leksikon pisaca Matice srpske; edicije Povijesnog društva Hrvatske, Arhiva Hrvatske i dr. Društva historičara Jugoslavije (Acta oeconomica-historica Iugoslaviae) i dr.

Izdavačka djelatnost

1. Diplomatički zbornik — Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae, sv. 18 (objavljuje se kao redovito izdanje JAZU),

2. Prilozi za bibliografiju objavljenih izvora za povijest Istre, svezak V (u pripremi).

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI — RIJEKA

Organizacija jedinice

Organizacija rada Zavoda u svemu je usklađena s radom i zadacima Zavoda. Ona se manifestira uglavnom kroz tri grupe istraživača: za povijest, ekonomiju i etnologiju. Prema teritorijalnom principu, rad i djelovanje Zavoda proteže se na cijelo područje Zajednice općina Rijeka: Istru, Hrvatsko primorje, Gorski kotar i otoke Cres i Lošinj. U sastavu Zavoda djeluje i Radna jedinica u Puli, Pionirska 2. Shodno cilju i zadatku Zavoda, organizirano je i istraživanje Zavoda na području Istre, Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i otoka Cresa i Lošinja. Također i sadržaj istraživanja usmjeren je prvenstveno na istraživanja političke, društveno-ekonomske, etnološko-demografske i kulturne povijesti naroda i narodnosti ovog područja. Otuda i izvještaj o radu podijeljen je prema pojedinoj grupi istraživača, iako prema zajedničkom programu i planu rada: Znanstveno istraživanje povijesti Istre.

Voditelj Zavoda je izvanredni član JAZU prof. dr. Dragovan Šepić, a zamjenik voditelja upravitelj dr. Marko Legović.

Tijekom godine u Zavodu je radilo 11 radnika, i to: 2 viša znanstvena suradnika, 3 znanstvena asistenta, 3 asistenta istraživača, 2 administratora i 1 čistačica.

Zavod je i ove godine nastavio održavati dobre odnose i suradnju prije svega sa sličnim ustanovama i službama, općinskim organima i društveno-političkim organizacijama na području Zajednice općinâ Rijeka i na širem području naše i drugih republika. Suradnici Zavoda aktivno su sudjelovali na znanstvenim i stručnim skupovima na području Zajednice općinâ Rijeka i izvan nje, npr. na znanstvenom skupu: »Pazinski memorijal« u Pazinu, na Znanstvenom skupu u povodu 100. godišnjice djelovanja zavičajnog muzeja u Poreču, na znanstvenom skupu »Susreti na dragom kamenu« u Labinu, na znanstvenom skupu »Prilozi za povijest Rijeke i Opatije u povodu 40-godišnjice oslobođenja«. Posebnu suradnju Zavod je nastavio s općinom Buje na dovršenju i predaji u tisak Monografije Bujštine i radu zbornika: Radnički pokret i NOB općine Buje.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavljena su znanstvena istraživanja povijesti Istre po disciplinama: za povijest, ekonomiju i etnologiju. Rad se odvijao u arhivima i znanstvenim bibliotekama na području Zajednice općinâ Rijeke u Puli, Pazinu i Rijeci, a isto tako i u arhivima, znanstvenim knjižnicama i ustanovama glavnih gradova Hrvatske i Slovenije, Zagrebu i Ljubljani, te u arhivima i znanstvenim knjižnicama u Italiji (Trstu, Veneciji i drugim gradovima) i Austriji u Grazu. Istraživanja su bila usmjerena u prvom redu na političku povijest, društveno-ekonomske odnose, kretanje pučanstva i način života i rada stanovništva Istre i Kvarnera, kvarnerskih otoka, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara.

A. Povijest

Nastavljena su znanstvena istraživanja povijesti Istre i šireg područja Zajednice općinâ Rijeka. Posebna pažnja posvećena je istraživanjima Bujštine, te pisanju priloga za zbornik »Radnički pokret i NOB općine Buje«.

— Dr. Miroslav Bertoša, viši znanstveni suradnik, nastavio je arhivska istraživanja i sistematiziranje prikupljene građe u okviru nekoliko cjelina:

S istraživanjem gospodarsko-društvenih prilika i pojava u mletačkoj pokrajini Istri od 16. do konca 18. stoljeća u Državnom arhivu u Veneciji (Senato Secreta: Dispacci Rettori d'Istria; Consiglio dei Dieci: Processi criminali, te Cinque Savii alla Mercantia), u historijskim arhivima u Pazinu, Rijeci, Ljubljani i Zagrebu, te u istarskim arhivima. Prikupljenim podacima koristio se pri pisanju, sređivanju i dopunjavanju radova o Istri u doba Venecije (16—18. st.).

Nastavio je istraživanje istarske historiografsko-horografske baštine prvenstveno na obradi podataka prikupljenih u rukopisnom fondu Biblioteke Marciane i Muzeja Correr u Veneciji, te u istarskim arhivima (Historijskom arhivu u Pazinu, Arhivu biskupskog ordinarijata i župnim arhivima), koji bacaju više svjetla na problem autorstva rukopisnog djela De' Commentarj storici-geografici della Provincia dell' Istria, libri otto, koje se dosad pripisivalo isključivo novigradskom biskupu G. F. Tomasiniju. Za konačnu obradu toga pitanja trebat će izvršiti dopunska istraživanja u arhivu samostana San Francesco della Vigna u Veneciji.

Nastavio je proučavanje i praćenje teorijskih i metodoloških kretanja u suvremenoj evropskoj povijesnoj znanosti radi razmatranja mogućnosti praktične primjene na istarsku povijest uglavnom na tekuću periodiku francuskog i talijanskog jezičnog područja (dostupnu u bibliotekama Pule, Rijeke, Kopra, Zagreba i Trsta, te u osobnoj biblioteci) u kojoj se očituje naglašenija orijentacija prema modernijim strujanjima u »novoj historiji«. U proučavanju nastojao je da uoči one modele koji bi se mogli primijeniti na društvene pojave u istarskoj prošlosti.

— Mr. Darinko Munić, znanstveni asistent, u okviru osnovne teme: »Društveni odnosi u Kastavskoj općini u razvijenom srednjem vijeku« nastavio je rad na istraživanju i obradi arhivske građe za 16, 17. i početak 18. stoljeća. Posebnu je pažnju usmjerio na ustanke kastavskih, veprinačkih i mošćeničkih pučana, te razmeđivanja općina Kastavske gospoštije u 16, 17. i početkom 18. stoljeća.

Ujedno je nastavio rad na izradi bibliografskih kartica za V. svezak »Prilozi za bibliografiju objavljenih radova za povijest Istre«. Taj je zadatak obavio u suradnji s A. Gulinom (Zavod za povijesne znanosti IC JAZU u Zagrebu) i suradnicima A. Štokovićem, D. Milotti i M. Miculian.

— Prof. Antun Giron, znanstveni asistent, u okviru svoje osnovne teme nastavio je istraživanja radničkog pokreta i NOB na području Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara. U toku 1985. godine svoja istraživanja obavljao je uglavnom u Historijskom arhivu u Pazinu. Pregledao je fond Oblasnog NOO-a za Istru i izdvojio za snimanje zapisnike sjednica Kotarskog NOO-a Kastav.

— Prof. Alojz Štoković, asistent istraživač, pročitao je i izvršio analizu 351 stranica Izvješća apostolskog vizitatora Augustina Valiera 1579/80. godine. Ujedno je na dijelu arhivske građe pod nazivom »Lib(r)o I. (Valier) La Communità di Umago al Commune di Materada (1574)« i obradio 83 kartice.

— Prof. Goran Crnković, asistent istraživač, nastavio je s prikupljanjem građe i ekscipiranjem podataka iz arhivskih fondova i zbirki Historijskog arhiva u Rijeci (Zemaljski sabor Istre — Kategorije X, XV, XVI; zbirka okružnica i spisa 1799—1861; spisi tzv. prve austrijske uprave; matične knjige općina Cres—Lošinj), Državnog arhiva Slovenije u Ljubljani (fond Glavni intendant ilirskih provinc i Intendant u Trstu 1809—1813) i Historijskog arhiva u Zadru (fondovi rapskih i creških knezova i bilježnika). Ispisao je oko 100 kartica relevantnih podataka o mijenama administrativno-teritorijalnog ustrojstva Istre od pada Venecije do prvog svjetskog rata. Radio je i na čitanju rukopisa iz ostavštine Fr. Combija.

B. Etnologija

— Mr. Josip Milićević, znanstveni asistent, proučavao je terensku građu i literaturu o riječnom ribolovu u Istri. (Rad se nastavlja.) Proučavao je arheološku i povijesnu literaturu Istre i Jugoslavije radi pisanja povijesnog pregleda razvitka rukotvorstva od praslavenske zajednice do prvog i drugog doseljenja Slavena u Istru. Dešifrirao je terenske magnetofonske snimke o životu Istrorumunja u Žejanima.

— Prof. Tihomira Stepinac-Fabijanić, asistent istraživač, nastavila je istraživanja načina života i stanovanja na području Istre, te rad na komparativnoj studiji ruralne arhitekture Buzeštine, odnosno Slovenskog primorja. Etnološke i povijesne izvore prikupljala je u Arhivu Rijeke (za Račice u Istri), u Muzeju u Kopru i Zavodu za spomeniško varstvo arhitekturne dediščine Piran (za Koštabonu). U suradnji s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu prisustvovala je Međunarodnoj ljetnoj školi arhitekture u Motovunu od 8. do 20. srpnja 1985, gdje je sudjelovala u istraživanjima graditeljskog nasljeđa sjeverne Istre i njegove revitalizacije. Nadalje, radila je na proučavanju nekadašnjih stočarskih (ovčarskih) naselja, tipova pastirskih stanova i pomoćnih zgrada, te običaja vezanih uz taj način života i rada u Istri (Učka) i na otocima (Krk, Cres).

C. Ekonomija

— Dr. Marko Legović, viši znanstveni suradnik, nastavio je znanstvenoistraživački rad općeg stanja i uzroka zaostajanja poljoprivredne proizvodnje u Istri. U tom pravcu posebnu pažnju je posvetio znanstvenim istraživanjima strukturnih promjena u poljoprivredi Istre poslednjih stotinjak godina. Prije svega promjenama stanovništva i poljoprivredne proizvodnje kao osnovnih činilaca tih promjena. U tom kontekstu posebno je istraživao promjene proizvodnih odnosa i gospodarske strukture kao bitnih faktora društveno-ekonomskih odnosa. S tim u vezi istraživao je i mogućnosti korištenja poljoprivrednog zemljišta i postizavanje barem određene proizvodnje. Došao

je do spoznaje da disproporcije u vlasništvu nad zemljištem uvijek predstavljaju jednog od osnovnih uzroka i disproporcije u proizvodnji i raspodjeli proizvedenih dobara, kao osnovnih činilaca i svih ostalih razlika i proturječnosti u društveno-ekonomskim odnosima.

Izdavačka djelatnost

Izašla iz tiska Monografija »Bujština — Il Buiese« na hrvatskom i talijanskom jeziku u opsegu od 30 autorskih araka uz stotinjak fotografskog materijala enciklopedijskog formata u dva stupca u izdanju »Istarske naklade« iz Pule.

Izašao iz tiska Zbornik ovog Zavoda »Problemi sjevernog Jadrana«, 5/85, u opsegu od 260 tiskanih stranica.

Objavljeni radovi:

Miroslav Bertoša, Istarsko »akulturacijsko« ravnotežje druge polovice XIX. stoljeća. U: Istarski preporoditelj Juraj Dobrila (1812—1982), Pazin 1985, 76—97; Razbijeni migaracijski val: propast Bolonjaca u Južnoj Istri (1560—1567). *Istra,* 3—4, Pula 1985, 127—142; Pula. From the 14th to the 20th Centuries. U: Pula, Pula 1985, 55—63.

M. Legović, Korištenje poljoprivrednih površina u Istri posljednjih 160 godina, *Problemi sjevernog Jadrana,* 5/85, 51—88; Raspodjela prema radu ili zaradi, Privreda, 11—12, Privredna komore Rijeka, 1985, 32—33; Proivozdnja i raspodjela i njihova uzajamna uvjetovanost, Privreda, 13—14, 1985, 46—47. *D. Munić,* Liber iurium episcopalium (Una fonte inedita concernente il passato di Parenzo), *Atti del Centro di ricerche storiche di Rovigno,* XIV/1983—1984, Rovinj 1984, 235—244; Gradnja općinske šterne u Kastvu, Kalendar Jurina i Franina 1985, Istarska naklada Pula, Pula 1985, 181—182; Današnje područje Opatije u okviru nekadašnje Kastavske gospoštije, *Dometi,* XVIII/1—2—3, Rijeka 1985, 89—93; Rab od najstarijih vremena do potkraj XIX. stoljeća (Kratak povijesni pregled), *Posebno izdanje,* 21, Otok Rab u radničkom pokretu i NOB, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara — Rijeka i Skupština općine Rab, Rijeka—Rab 1985, 7—56; Arhivska građa o Labinu u XVI. stoljeću u Historijskom arhivu Pazin, zbornik radova »Susreti na dragom kamenu« 1985, Viša ekonomske i etnografske problematike Istre, *Pazinski memorijal,* XIII, Katedra 1985, 121—129; Prilog dataciji Kastavskog statuta, *Problemi sjevernog Jadrana,* 5, Zavod za povijesne i društvene znanosti IC JAZU — Rijeka, Rijeka 1985, 171—195; »Dometi« o putovima i rezultatima suvremene historiografije i društveno-povijesne znanosti, *Pazinski memorijal,* XIII, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1984, 436—441; Novi prinosi istraživanju povijesne, ekonomske i etnografske problematike Istr, *Pazinski memorijal,* XIII, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1984, 441—445; Koristan i vrijedan vodič o pohranjenoj arhivskoj građi u riječkom arhivu, *Pazinski memorijal,* XIII, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1984, 447—452.

A. Giron, Neki problemi razvoja NOP-a na području sjeverozapadne Istre, *Problemi sjevernog Jadrana,* 5, Rijeka 1985, 3—30; Novi svesci novog Uredništva Arhivskog vjesnika (Arhivski vjesnik sv. 24/1982, 25/1983, 26/1984), *Pazinski memorijal,* 14, Pazin 1985, 219—221; Opskrba solju u NOR-u i socijalističkoj revoluciji (Mira Kolar-Dimitrijević: Gospodarska problematika ZAVNOH-a. Izbor građe o soli. Posebno izdanje Arhivskog vjesnika, sv. 1, Zagreb 1984), *Pazinski memorijal,* 14, Pazin 1985, 207—208; Oslobođenje opatijskog područja 1945. godine, *Pazinski memorijal,* 14, Pazin 1985, 63—68; Radnici riječkog brodogradilišta u narodnooslobodilačkoj borbi, *Dometi,* 1—2—3, Rijeka 1985, 45—50; Riječka bitka, Rijeka 1985, 96 str. — 68 fotografija — 13 shema — 2 faksimila; Riječka bitka i njeno značenje za sjedinjenje Istre i Rijeke s Federalnom Hrvatskom u Demokratskoj Federativnoj Jugoslaviji (u koautorstvu s Petrom Strčićem), *Pazinski memorijal,* 14, Pazin 1985, 35—62; Zbornik radova o radničkom pokretu i NOB općine Rab (Otok Rab u radničkom pokretu i NOB. Posebno izdanje, 21, Centra za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara — Rijeka, Rijeka 1985), *Pazinski memorijal,* 14 Pazin 1985, 221—222.

J. Milićević, Izvori za etnografiju Istre 1848—1945. godine, *Etnološka tribina,* 6—7, Zagreb 1984, 165—170; Prehrambeni artikli kao lijek (Istra), *Etnološka tribina,* 8, Zagreb 1985, 71—76.

A. Štoković, Jedan oblik društvenog života u Labinu koncem XVI. stoljeća (Crkveno-vjerske prilike u Labinu neposredno iza tridentinskog koncila 1579/80),Zbornik »Susreti na dragom kamenu«, 13, Pula 1985, 131—139; Poreština prije 400 godina, Istarska Danica, 1985, 77—84.

T. Stepinac-Fabijanić, Prašćine u Batlugu, Kalendar Jurina i Franina 1985, 178, 179; Ručna izrada bačava, Kalendar Jurina i Franina 1985, 180; Način i kultura stanovanja u Istri, na Krasu i sjevernojadranskim otocima: povijesni pregled arhitektonskog razvoja, *Problemi sjevernog Jadrana,* 5, Zagreb 1985, 197—231; Kuharin va Gore Glušići, Istarska danica, 1985, 203, 204.

G. Crnković, Borba narodnjačke općine Volosko — Opatija za hrvatsko školstvo, *Problemi sjevernog Jadrana,* 5, Rijeka 1985, 147—174; Druga hrvatska gimnazija u Istri, Istarska Danica, Pazin 1985, 98—104; Jedan strani časopis s našim temama, *Dometi,* 6, Rijeka 1985, 55—57; Svjetski kongres historičara u Stuttgartu, *Dometi,* 6, Rijeka 1985, 61—63.

b) Dovršeni radovi:

M. Bertoša, Između gospodarske kategorije i socijalne napetosti (Sukobi na mletačko-austrijskoj granici u Istri od XV. do XVIII. stoljeća), *Problemi sjevernog Jadrana — Zbornik Zavoda za povijesne i društvene znanosti IC JAZU, 6* (116 kartica); Neotkriveni svijet istarske sublaterne kulture (Arhivska sondiranja, teze i problemi), *Forum JAZU,* Zagreb 1985 (32 kartice); Etos i etnos zavičaja (Istra kao historiografski problem). Edicija Istre kroz stoljeća, VI kolo, Pula—Rijeka 1985, 372; Mletačka Istra u XVI. i XVII. stoljeću, knjiga prva, Kolonizacija: teme i problemi, Istarska naklada, Pula (572 kartice); Mletačka Istra u XVI. i XVII. stoljeću, knjiga druga, Etnička struktura, populacija, gospodarstvo (Prema društvenoj povijesti), 468 kartica + indeksi; Tlaka u Istri. U: Enciklopedija Jugoslavije (II. izdanje), 7 kartica.

M. Legović, Neka razmišljanja o predmetu i subjektu udruživanja rada i sredstava, *Dometi,* Rijeka, 5 kartica; U monografiji Bujštine: a) Demografske promjene Bujštine — 25 kartica, b) Razvoj privrede Bujštine — 35 kartica, c) Poljoprivreda Bujštine — 33 kartice, d) Uvod — 3 kartice; Ekonomske neprilike — glavni uzrok migracije stanovništva otoka Krka, Krčki zbornik, 22 kartice; Gospodarska struktura poljoprivrede Istre u 20. stoljeću, *Zbornik zavoda,* 6, 74 kartice; Uzroci zaostajanja poljoprivredne proizvodnje u Istri i mogućnosti razvoja, 604 kartice (izaći će kao posebna knjiga).

D. Munić, Dokument o uvrđivanju prava ribolova i svjedočanstva o lovu između Kastavske gospoštije i Pazinske grofovije, *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu,* 27, Pazin—Rijeka, 18 kartica; Neposredna svjedočanstva istarske povijesti, *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu,* 27, 5 kartica; Tri istarska povijesnopravna spomenika, *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu,* 27, Pazin—Rijeka, 5 kartica; Doprinos specijalne bibliografije objavljenih povijesnih izvora kao preduvjet znanstvenih istraživanja prošlosti Poreča i Poreštine, Zbornik Poreštine, 2, Poreč, 26 kartica + prilozi.

A. Giron, Djelatnost Kotarskog narodnooslobodilačkog odbora Čabar prema dokumentima plenarne sjednice održane 25. studenog 1944, godine, 60 kartica; Nastanak i razvoj organa narodne vlasti na otoku Rabu, 20 kartica; Talijanski izvori o događajima na obalnom području Liburnije u prvoj polovici rujna 1943. godine, 15 kartica.

J. Milićević, Etnografske značajke Poreštine. U: Zbornik Poreštine, 2, 9 str.

A. Štoković, Poreč i Poreština u jednom izvještaju od prije 400 godina. Zbornik Poreštine, 2, 19 str.

T. Stepinac-Fabijanić, Kažuni, kažete, hiške, koče..., Paralele slovenske in hrvaške etnologije, 3, Portorož 1984, 78 kartica; Pregled novije bibliografije na temu: ruralna arhitektura u Istri, na Krasu i u Hrvatskom primorju, Jadranski zbornik, 12, 5 kartica; Paleoetnološka i folklorna istraživanja kamenih poljskih kućica okruglog tlorisa u Istri (46 kartica, predano na recenziju u JAZU); Kažuns — the Corbelled Field-houses of Istria, With an Experimental Reconscruction (21 kartica, predano za »The Bulletin«, Institute of Archaeology, University of London); Mošune na otoku Krku (4 kartice, za Kalendar Jurina i Franina 1986).

G. Crnković, Administrativno-teritorijalno ustrojstvo upravnih i sudskih oblasti u Istri 1797—1825. s osvrtom na Poreč i Poreštinu, Porečki zbornik 2, 36 kartica; Najstariji podaci o stanovništvu Veloga Lošinja, *Problemi sjevernog Jadrana,* 6, 40 kartica.

Ostali rad

M. Bertoša, sudjelovao je u radu Pripremnog odobra znanstvenog skupa »Susreti na dragom kamenu« u organizaciji simpozija o 410. obljetnici smrti Matije Vlačića Ilirika. U svibnju sudjelovao je u ekipi TV-Zagreb kao stručni suradnik za snimanje filma o Gračišću. Prvog i drugog lipnja vodio je po Istri studente povijesne grupe zagrebačkog i ljubljanskog Filozofskog fakulteta i održao predavanje o suvremenim kretanjima u historiografiji, s osobitim osvrtom na povijesnu demografiju i istarske populacijske prilike (XVI—

XVIII. stoljeća). Na Filozofskom fakultetu u Zadru održao je seriju predavanja o povijesnoj demografiji u okviru postdiplomskog studija »Srednjovjekovno društvo«. Pohađao je Stage de formation intensive à la dèmographie historique na L'Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales u Parizu od 16. rujna do 19. listopada 1985.

M. Legović, Kao upravitelj Zavoda najveću pozornost posvetio je koordinaciji rada znanstvenih radnika i izvršenju plana i programa rada Zavoda. Kao odgovorni urednik monografije Bujštine nastavio je rad na njezinu dovršavanju.

D. Munić, sudjelovao je u organizaciji znanstvenog skupa »Prilozi za povijest Rijeke i Opatije«, Opatija — Rijeka, 22. i 23. travnja 1985. Na znanstvenom skupu u Opatiji (22. IV. 1985) podnio je priopćenje »Današnje područje Opatije u okviru nekadašnje kastavske gospoštije«. Na znanstvenom skupu »Prošlost Poreča i Poreštine« podnio je priopćenje »Doprinos specijalne bibliografije objavljenih povijesnih izvora kao preduvjet znanstvenih istraživanja prošlosti Poreča i Poreštine«, Poreč, 26. travnja 1985. Na znanstvenom skupu »40 godina jugoslavenske historiografije o Istri«, Pazin 19—20. rujna 1985. podnio je koreferat »Značaj specijalne bibliografije za dalja istraživanja povijesti Istre«. Na znanstvenom skupu »Matija Vlačić Ilirik i njegovo doba — Labin i Istra danas« podnio je priopćenje: »Arhivska građa o Labinu u XVI. stoljeću u Historijskom arhivu Pazin, Labin«, 26—28. rujna 1985. Kao tajnik redakcije surađivao je u radu na pripremama zbornika radova »Radnički pokret i NOB općine Buje«.

A. Giron, sudjelovao je u organiziranju znanstvenog skupa u povodu 40. obljetnice oslobođenja Rijeke i Istre koji je održan u Opatiji i Rijeci 22. i 23. travnja 1985. Na savjetovanju u Rijeci podnio je referat pod naslovom: »Radnici riječkog brodogradilišta u NOB-u«. Na znanstvenom skupu u Pazinu — Pazinski memorijal — podnio je referat: »Poslijeratna jugoslavenska historiografija o NOB-u Istre«. Na savjetovanju o revolucionarnom omladinskom pokretu u Crikvenici podnio je dva referata: »Razvoj i djelatnost SKOJ-a i USAOH-a u Gorskom kotaru tokom NOB-a« te »Revolucionarni omladinski pokret na Bujštini od 1943. do 1945«. Sudjelovao je u uređivanju monografije Bujštine i u radu redakcije Zbornika o radničkom pokretu i NOB-u općine Buje.

J. Milićević, dešifrirao je s magnetofonske vrpce, prepisao i predao u arhivu Zavoda za istraživanje folklora u Zagrebu rukopisnu zbirku br. 1110 pod nazivom »Etnološka i folklorna građa otoka Korčule«, 90 str. Sudjelovao je s referatom: »Etnografske značajke Poreštine« na Znanstvenom skupu: »Poreč i Poreština«. Sudjelovao je i u radu Hrvatskog etnološkog drutšva, na Savjetovanju Saveza etnoloških društava Jugoslavije u Cetinju, kao i u radu ostalih srodnih stručnih društava na području Istre.

A. Štoković, sudjelovao je na znanstvenom skupu »Poreč i Poreština« (U povodu 40. obljetnice oslobođenja), 24—26. travnja 1985. Sudjelovao je na znanstvenom skupu »Matija Vlačić Ilirik (Flacius) i njegovo značenje u kulturnoj povijesti Evrope XVI. stoljeća«, Labin 26. i 27. rujna 1985. godine.

T. Stepinac-Fabijanić, sudjelujući u Internacionalnoj ljetnoj školi arhitekture Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu u Motovunu od 8. do 20. srpnja 1985.

godine održala je dva predavanja: »Najstariji primjerci graditeljstva u Istri«; An Ethnological Approach to Architecture — Organization of Living Space in Istria. U nastavku suradnje s Institute of Archaelogy, University of London priprema za objavljivanje jedan rad o kažunima u Istri. Prisustvovala je znanstvenim i stručnim skupovima Hrvatskog etnološkog društva i Društva folklorista, te Hrvatskog arheološkog društva.

G. Crnković, sudjelovao je u radu znanstvenog skupa u Poreču s referatom u povodu stote obljetnice turizma u Opatiji. Pomogao je i u izradi monografije općine Buje.

Knjižnica Zavoda:

U sastavu Zavoda djeluje i biblioteka s više od 10.700 knjiga, te časopisa i novina iz raznih područja znanosti. Odlaskom u mirovinu radnice u biblioteci, rad u Biblioteci ne odvija se pravovremeno i sustavno, pa je i korištenje knjiga i popunjavanje bilioteke neadekvatno i neracionalno.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI — ZADAR

Organizacija jedinice

Tijekom 1985. je Zavod zadržao organizacijsku strukturu iz prethodne godine. Rad se odvijao u nekoliko odsjeka. U njegovu sastavu je djelovalo pet znanstvenih radnika (znanstveni savjetnik, znanstveni suradnik i 3 asistenta), te jedan pripravnik. Na znanstvenim zadacima jedinice je radilo nekoliko vanjskih suradnika. Zavod ima dva administratora i dva pomoćna službenika.

Voditelj Zavoda je akademik Mate Suić, a zamjenik voditelja upravitelj dr. Šime Peričić.

Znanstvenoistraživački rad

Shodno srednjoročnom planu, ove godine se radilo također na zadacima i obradi tema iz političke, kulturne i gospodarske prošlosti Dalmacije, napose Zadra i njegova područja. Ti poslovi su bili kabinetski i terenski (manjim dijelom): istraživanja su obavljana u Historijskom arhivu u Zadru, Arhivu Hrvatske u Zagrebu i Državnom arhivu u Beču. Manje se radilo u Naučnoj biblioteci u Zadru i Splitu, odnosno knjižnici Arheološkog muzeja u Splitu.

Obavljeni su ovi poslovi:

— Započela obrada seobe Hrvata i Srba prema izvještaju K. Porfirogeneta i relevantnoj odnosnoj literaturi.
— Istraživani i obrađeni Vlasi u okolici Zadra u 19. st. te obrađena zadarska kopnena topografija.
— Završena istraživanja i započeta obrada političko-upravnog uređenja Dalmacije 1821—1918. godine.

— Obrađena Vojna krajina u Dalmaciji (1566—1850).
— Istraživana izvorna građa o agrarnoj reformi u sjevernoj Dalmaciji.
— Obrađen udio M. Pavlinovića u nastanku pravaštva u Dalmaciji (M. Diklić).
— Obavljena završna istraživanja omladinskog pokreta u Dalmaciji pred prvi svjetski rat, te istraživana problematika razvoja društvenih struktura u 19. i na početku 20. stoljeća u Dalmaciji.
— Djelomično obrađene mjere zadarskog područja u doba mletačke uprave.
— Nastavljena istraživanja biografike o Dalmaciji u 19. st. (F. Carrara, I. Čulić, P. Kumičić i dr.)
— Započeta istraživanja prošlosti Skradina i njegove okolice.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Znanstveni radnici Zavoda pripremili su svoje referate za znanstveni skup »150. obljetnica hrvatskog narodnog preporoda«. Dr. Šime Peričić je pripremio referat pod naslovom »Doprinos Vladislava Vežića hrvatskom narodnom preporodu«, a dr. Tereza Ganza-Aras »Glavne karakteristike društva u Dalmaciji u vrijeme ilirskog pokreta«. Za skup o obljetnici franjevačke dražve u našim krajevima dr. Ganza-Aras je pripremila referat »Demokratska stranka u Dalmaciji i franjevci«. Vesna Jakić-Cestarić je na VI. jugoslavenskoj onomastičkoj konferenciji u D. Milanovcu podnijela referat: »Kalendarska imena i njihovo onomastičko okruženje na dečanskom vlastelinstvu u prvoj polovici 14. st.«

Ostali rad

Kako Zavod nema knjižničara, to je jedan administrator vodio poslove priručne knjižnice i obradio pristigle naslove. Isto tako su neki radnici vodili pojedince i grupe učenika kroz Pomorski muzej.

Izdavačka djelatnost

Adriatica maritima, sv. 4 uskoro izlazi iz tiska, ali pripremljeni Radovi, sv. XXXI, iz objektivnih razloga nisu tiskani, kao ni planirana posebna izdanja.

Radnici Zavoda su objavili ili pripremili za tisak ove radove:

Š. *Peričić*, Društva u Splitu i okolici oko 1880. godine, ed. Hrvatski narodni preporod u Splitu, Split 1984, 199—204; Prilog poznavanju prerade u Dubrovniku u 19. stoljeću, *Dubrovnik*, 5—6, 1984, 81—93; Iz života Zadra u 19. stoljeću, *Zadarska revija*, 5—6, Zadar 1984, 549—556; Prvobitna proizvodnja dubrovačkog okružja od 1815. do 1848. godine, *Anali Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku*, XXI, Dubrovnik 1983, 251—269; Vrlika krajem XVII. i početkom XVIII. stoljeća, Kačić, XV, Split 1983, 37—44; Znanstveni skup »Split u preporodno doba«, *Historijski zbornik*, XXXVI, Zagreb 1983, 339—341 (prikaz); Svijest o pomorskoj orijentaciji u Dalmaciji XIX. stoljeća,

Naše more, 3—4, Dubrovnik 1985, 179—180; Prilog upoznavanju gospodarskih prilika otoka Raba u XIX. stoljeću.

T. Ganza-Aras, Odnos hrvatske politike prema Talijanima u vrijeme krize dualizma početkom 20. stoljeća; Struktura otoka Raba na smjeni 19. u 20. stoljeće; Pokušaji rješavanja agrarnih problema.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI — DUBROVNIK

Organizacija jedinice

U usporedbi s ostalim zavodima IC-a JAZU, ovaj Zavod ima znatno složeniju organizaciju. Sastoji se se od tri radne jedinice, i to: od znanstvenoistraživačke jedinice, po kojoj cijeli zavod i nosi ime (smještene u Sorkočevićevu ljetnikovcu u Lapadu), zatim od jedinice Pomorski muzej (smještene u Tvrđavi sv. Ivana u starom dijelu grada), te od jedinice Bogošićeva biblioteka s pripadajućim joj zbirkama u Cavtatu.

Zavod ima ukupno šest zgrada (tri na području Dubrovnika i tri na području Cavtata). U Zavodu je na kraju 1985. godine bilo 13 radnika, od toga: 5 na znanstvenim zadacima (2 znanstvena savjetnika, 2 znanstvena asistenta, asistent), kustos, knjižničar, dministrator i 5 pomoćnih službenika.

Voditelj Zavoda je akademik Vladimir Stipetić. Zamjenik voditelja upravitelj do 30. VI. 1985. bio je dr. Josip Luetić, a od 1. VII. 1985. dr. Ivo Perić.

Znanstvenoistraživački rad

Izvršavajući svoje znanstvenoistraživačke zadatke, znanstveni su radnici Zavoda istraživali i obrađivali niz tema iz dubrovačke privredne, političke i kulturne prošlosti, što je osobito vidljivo iz pojedinačnog pregleda njihova rada, koji slijedi:

Dr. Josip Luetić, znanstveni savjetnik, bavio se istraživanjem i obrađivanjem pomorstva Dubrovačke Republike. Objavio je ove radove: Iz međunarodne plovidbene i lučke djelatnosti pomoraca, trgovaca i brodova iz Zadra, Rijeke, Šibenika i Trogira u pomorskoj privredi Dubrovačke Republike, *Dometi*, 4—5; Novi prilozi o nautičko-komercijalnim vezama Engleske i Dubrovačke Republike (Engleski tereti osigurani u Dubrovniku 1570—1641), *Dubrovnik*, 47, 1985; Doprinos Konavljana u međunarodnom brodarstvu Dubrovačke Republike 1579—1807, *Naše more*, 1—2, 1985; Uvid u međunarodno brodarstvo Stonjana 1563—1807, *Dubrovački horizonti*, 25, 1985. i Dva priloga pomorskoj povijesti Dubrovačke Republike, *Anali Zavoda za povijesne znanosti IC-a JAZU u Dubrovniku*, 22—23, 1985. Od 1. srpnja 1985. dr. J. Luetić se nalazi u mirovini.

Dr. Ivo Perić, znanstveni savjetnik, istraživao je i obrađivao privredna, politička i druga pitanja u Dubrovniku i na dubrovačkom području tijekom 19. i početkom 20. stoljeća. Objavio je dva znanstvena rada: Osnutak i

početno djelovanje Ribarske zadruge na Koločepu, *Dubrovnik*, 4, 1985. i Organizacija i djelovanje pokrajinske bolnice u Dubrovniku od izgradnje njene nove zgrade do prvog svjetskog rata, *Anali Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Dubrovniku*, 22—23, 1985, zatim prigodni natpis i 2 prikaza novoizašlih knjiga. Kao član uredništva »Anala« brinuo se za prikupljanje suradničkih priloga i njihovo odašiljanje na recenziranje. Brinuo se i za prikupljanje financijskih sredstava, potrebnih za izdavanje »Anala«. Kontaktirao je s vanjskim suradnicima Zavoda i poticao njihov rad. Kao upravitelj Zavoda obavljao je razne organizacijske i administrativne poslove, te surađivao s pojedinim čimbenicima društvenog života u Dubrovniku i Cavtatu. U listopadu 1985. izabran je za predsjednika Znanstvenog vijeća IC-a JAZU.

Dr. Ilija Mitić, znanstveni savjetnik, istraživao je pomorsko-trgovačke veze starog Dubrovnika s albanskim lukama i s Aleksandrijom, te s Hrvatskim primorjem, Istrom i sjevernom Hrvatskom. Istraživao je, nadalje, sadržaje i oblike konzularno-diplomatskog ceremonijala u starom Dubrovniku, kao i građu za monografiju »Dubrovačka država — Republika u međunarodnim odnosima«. Objavio je 4 rada: Dubrovačka Republika i njezin arhiv — dva značajna fenomena evropske povijesti, *Pomorski zbornik*, 23, 1985; Neke značajke iz pomorsko-trgovačke prošlosti Dubrovačke Republike, *Dubrovački horizonti*, 25, 1985; Politički i pomorsko-trgovački odnosi Dubrovačke države — Republike i Napuljske kraljevine od 13. do sredine 17. stoljeća, *Naše more*, 1—2, 1985. i Diplomatski poslovi Stjepana Gradića za Dubrovačku Republiku, Zbornik radova o dubrovačkom učenjaku Stjepanu Gradiću, Zagreb 1985. Za tisak su mu prihvaćeni ovi članci: Prilog proučavanju odnosa Napuljske kraljevine — Kraljevstva Dviju Sicilija i Dubrovačke Republike od sredine 17. do početka 19. stoljeća; Dubrovačka Republika — jedna od najznačajnijih među malim evropskim državnicima i Tri ugledna podanika Dubrovačke Republike s otoka Lopuda. Uz to, za tisak je pripremio još ove radove: Međunarodni položaj Dubrovačke Republike u vezi s boravkom napuljskog »guvernera oružja« u Dubrovniku od kraja 17. do početka 19. stoljeća i Povijesni razvoj konzularne službe evropskih država i Dubrovačke Republike od prvih početaka do kraja 18. stoljeća. Objavio je i nekoliko prikaza novoizašlih knjiga.

Mr. Anica Kisić, znanstveni asistent, obavljala je dalja istraživanja, radeći na temi: Slikovni prikazi zbivanja na istočnoj obali Jadrana od 16. do 18. stoljeća. U vezi s tim, kao stipendist Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu bila je na studijskom boravku u Veneciji od sredine veljače do kraja lipnja 1985, gdje je radila u bibliotekama Marciana i Querini Stampalia, u muzejima Correr i Navale, te u Archivio di Stato i Fondazione Giorgio Cini. Nakon povratka iz Venecije, čitavo drugo polugodište 1985. bila je zaokupljena radom na realizaciji nove proširene postave i preseljenja Pomorskog muzeja u obnovljenu Tvrđavu sv. Ivana. Za »Anale« je predala rad Nalaz potonulog trgovačkog broda iz početka 4. stoljeća u uvali Sobra na Mljetu.

Miljenko Foretić, znanstveni asistent, istraživao je tri veće tematske cjeline: Dubrovačka Republika u 18. stoljeću — Povijest kazališta u Dubrovniku — Ilirizam (Hrvatski narodni preporod) i Dubrovnik. Objavio je radove: Dubrovnik u vrijeme austrijsko-turskog rata 1736—1739, *Anali Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Dubrovniku*, 21, Kulturne prilike u Dubrov-

niku u vrijeme Luke Sorkočevića 1734—1788. i 40 godina dubrovačkog kazališta. Za tisak su mu prihvaćeni ovi članci: Repertoar dubrovačkog kazališta, Le compagnie teatrali italiane nella Dalmazia, specialmente a Dubrovnik (Ragusa), nel settecento e all'inizio dell'ottocento, Dubrovački kazališni život između dva rata (1918—1941), te oko tridesetak jedinica o pojedinim ličnostima (za »Hrvatski biografski leksikon«). Za tisak je pripremio dva rada: Dubrovačka Republika i rat za španjolsko nasljedstvo 1701—1814. i Ilirizam i Dubrovnik. Sudjelovao je na dva znanstvena skupa: Dani hvarskoga teatra i Ilirski pokret (hrvatski narodni preporod). U okviru stručnog rada obavljao je poslove oko nove postave Muzeja dubrovačkog pomorstva i bio autor dviju izložbi: »40 godina dubrovačkog kazališta« i »Ilirizam i Dubrovnik«.

Nenad Vekarić, asistent, dovršio je svoj magistarski rad: Zemljišna knjiga Stona i Rata iz 1393/6. g. kao izvor za naselja Stonskog rata u 14. stoljeću. Objavio je dva članka: Stanovništvo Stona 1673/4. godine, *Dubrovački horizonti*, 25, 1985. i O obitelji Kerša, *Anali Zavoda za povijesne znanosti IC-a JAZU u Dubrovniku*, 21. Za tisak je pripremio ove radove: Stanovništvo Stona od 1333. do 1900. godine i Stanovništvo Trstenice 31. 12. 1751. godine na temelju knjige Status animarum župe Karmen (1747—1790). Sudjelovao je na znanstvenom skupu u Dubrovniku o historijskoj demografiji Balkana i srednje Evrope s referatom: Primjena genealogije u povijesnoj demografiji.

Izdavačka djelatnost

Izašao je broj 22—23 »Anala«, u kojem su objavljeni suradnički prilozi ovih autora: Frano Čale, Vesna Čulinović-Konstantinović, Dušanka Dinić-Knežević, Stane Đivanović, Cvito Fisković, Bogumil Hrabak, Stjepan Krasić, Josip Lučić, Josip Luetić, Ante Marinović, Ilija Mitić, Ivo Perić i Pavo Živković.

U pripremi je idući broj »Anala«.

Znanstveni skupovi

Kao završna manifestacija povodom 150. obljetnice Bogišićeva rođenja održan je 11. V. 1985. u Cavtatu svečani skup, na kojem su, poslije uvodne, pozdravne riječi akademika J. Sirotkovića, predsjednika JAZU, govorili H. Sirotković, izv. član JAZU, akademik C. Fisković i R. Bogišić, izv. član JAZU. Njihova izlaganja na tom skupu bit će tiskana u posebnom izdanju JAZU.

Dana 24. V. 1985. održan je u prostorijama ovog zavoda (u Lapadu) međunarodni skup o povijesnoj demografiji Balkana i srednje Evrope, kojim je rukovodio voditelj ovog Zavoda akademik Vladimir Stipetić.

Stručni i ostali rad

U Bogišićevoj biblioteci s pripadajućim joj muzejskim zbirkama u Cavtatu (voditelj Stane Đivanović) radilo se na stručnoj i znanstvenoj obradi građe, obavljani su restauratorski i konzervatorski zahvati na fundusu, a obavljana je i izdavačka djelatnost, i to sve u okviru programa aktivnosti prema SAS-u o dugoročnoj suradnji na zaštiti, korištenju i prezentaciji Bogišićevih zbirki.

Na obradi etnografske i numizmatičke zbirke u Cavtatu radili su dr. Katica Benc-Bošković (15 dana) i dr. Ivan Mirnik (20 dana). Muzejski savjetnik Renata Gotthardi-Škiljan nastavila je svoj rad na grafici 16. i 17. stoljeća u Kabinetu grafike JAZU u Zagrebu. Izvršeni su konzervatorsko-restauratorski zahvati na 15 primjeraka oružja, 275 komada novca (akad. restaurator Maja Velicogna) i 50 grafičkih listova (ing. Vera Hršak). Brošura S. Đivanović »B. Bogišić 1834—1908« tiskana je u prijevodu na 4 strana jezika. Katalog izložbe »B. Bogišić 1834—1908.« s pregledom historijata i sadržaja Bogišićevih zbirki u Cavtatu, koji priprema Stane Đivanović, izaći će u 1986. g. Započeta je i izrada projekta za uređenje unutarnjeg dvorišta Kneževa dvora, odnosno stalnog postava arheološke zbirke. Koordinacijski odbor za provođenje SAS-a imao je 5 sjednica. Prigodom održavanja svečanog skupa (11. V) otvorena je izložba djela dalmatinskih umjetnika 16. i 17. st. iz Bogišićeve grafičke zbirke. Prethodno su bili tiskani plakat te izložbe i katalog »Grafika Natala Bonifacija, Cornelisa Corta prema J. Kloviću, Martina Kolunića Rote i Andrije Medulića i njegovih kopista iz Bogišićeve zbirke u Cavtatu. Grafika 16. i 17. st. I« — čiji je autor R. Gotthardi-Škiljan. U suradnji s tom jedinicom, Arheološki odjel Dubrovačkog muzeja organizirao je u prostorijama ove jedinice (Knežev dvor u Cavtatu) izložbu: Rezultati arheoloških istraživanja u Cavtatu 1984—85. Izložba je otvorena od 26. VII. 1985, a njezin je autor kustos Romana Menalo. Udjelom RSIZ-a u oblasti kulture nastavljen je kontinuirani program zaštite rukopisa i inkunabula Bogišićeve knjižnice. Građom Bogišićeva arhiva, biblioteke i muzeja služila su se 32 korisnika (znanstvenici, ustanove i ostali), a izložbeni prostor Bogišićeva muzeja posjetilo je više od 8.000 osoba.

Preseljenje Pomorskog muzeja u Tvrđavu sv. Ivan obavljeno je u organizaciji i pod nadzorom A. Kisić. Ona je izradila sinopsis nove proširene postave muzeja, izvršila izbor svih izložaka, te dala predloške za konačnu izradu karata i panoa s pismenim i slikovnim informacijama. Likovna realizacija novog proširenog postava ovog muzeja povjerena je akademskom slikaru Mladenu Pejakoviću.

U knjižnici Zavoda (knjižničar Nevenka Kojić) obrađene su 102 knjige iz starog knjižnog fundusa otkupljenih kućnih knjižnica Medini, Gradi-Pucić, Negrini-Gradić, Andrović-Chersa, Vuletić-Vukasović i N. Peš. Zamjenom za »Anale«, koja se obavlja sa 60 inozemnih i 95 tuzemnih institucija, povećan je knjižni fond za 85 knjiga i 79 stranih i domaćih časopisa. Pregledan je arhiv arheologa Petra Nisitea, koji sadržava građu iz arheologije, matematike, fizike i biologije, te je ona svrstana po predmetima u fascikle. Dani su u nekoliko navrata podaci Matičnoj bibliotečnoj službi u Splitu. Tijekom 1985. bilo je 25 korisnika usluga ove knjižnice.

Tijekom cijele godine obavljani su u zgradama Zavoda razni zaštitni radovi (građevinski, ličilački, stolarski i dr.). Radilo se i na protupožarnom pročišćavanju parkova.

ZAVOD ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Zavod za ekonomska istraživanja otpočeo je rad 1. listopada 1979. godine. Zavod svoju djelatnost ostvaruje preko ovih projekata: 1. Teorija i politika ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske, 2. Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj, 3. Društveno-ekonomski uvjeti, rezultati i potrebe odnosa SFRJ i SSSR-a, 4. Istraživanja demografske povijesti SR Hrvatske, te 5. Suvremeno svjetsko bankarstvo.

Osim rada na tih pet projekata završen je rad na projektnom zadatku »Ekonomika valutnih tečajeva«. Istraživanje je proveo prof. dr. Vladimir Pertot, a naručilac rada bila je Privredna komora Hrvatske. Na ostvarivanju zavodskih projekata, osim vanjskih suradnika, sudjelovali su radnici Zavoda: 1 asistent, 1 administrator. Voditelj Zavoda je akademik Jakov Sirotković.

Znanstvenoistraživački rad

1. Projekt: Teorija i politika ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske.

Rad na projektu »Teorija i politika ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske« dio je projekta »Znanstvene osnove dugoročnog razvoja SR Hrvatske do 1995. odnosno 2000. godine«.

Rad na studiji je bio prilično opsežan i po broju tema koje su bile predmet istraživanja i po rezultatima istraživačkog rada. Obrađena su neka pitanja od izuzetne važnosti za dalji razvitak naše zajednice, kao što su: Osnovna pitanja teorije i politike ekonomskog razvoja — Jakov Sirotković; Razvojna politika i proizvodna orijentacija — teorijski aspekti, jugoslavensko iskustvo i prijedlozi — Mato Crkvenac; Društveno-političke i privredno-sistemske pretpostavke dugoročnog razvoja — Vjekoslav Lacković; Regionalni razvoj socijalističke Jugoslavije i Hrvatske — Aleksandar Bogunović; Strategija razvoja nesvrstanih zemalja i zemalja u razvoju — Soumitra Sharma; Strukturalni model razvoja nesvrstanih zemalja i uklapanje Jugoslavije i Hrvatske u međunarodnu strategiju razvoja — Soumitra Sharma i Božidar Tepeš. Rad Teodosija Vujkovića — Tehnički progres u razvoju industrije od 1954. do 1981. godine prilog je ovoga projekta; rad Alice Wertheimer-Baletić uključen je u parcijalnu studiju »Analiza i projekcija stanovništva SR Hrvatske« Ekonomskog instituta u Zagrebu.

Rad na ovom projektu nastavljen je i u 1985. godini.

2. Projekt: Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj.

Nakon iscrpnih radova na izradi dokumentacijske osnove za analizu ekonomskog položaja društvenih djelatnosti u proteklom razdoblju, pristupilo se samoj analizi. Opsežna dokumentacijska osnova od ukupno 10 266 stranica postavila je pred istraživački tim problem svladavanja tako opsežne građe. Izuzetnim naporima istraživača do 30. rujna 1985. godine svi radovi na ovom

projektu su završeni ili su u završnoj fazi. Težište rada ovog projekta je primjena objektiviziranog pristupa za analizu ekonomskog položaja društvenog sektora privrede Jugoslavije i Hrvatske, odnosno privrednih grupacija.

3. Projekt: Društveno-ekonomski uvjeti, rezultati i potrebe odnosa SFRJ i SSSR-a.

U okviru rada na ovom projektu potpisan je plan rada s Institutom za ekonomiku svjetskog socijalističkog sistema AZ SSSR-a o zajedničkom istraživanju na temu: »Usavršavanje mehanizma ekonomske suradnje između SFRJ i SSSR-a«. U dosadašnjem radu izvršene su prve konzultacije; svaka strana je izradila svoj program istraživanja i sastavljen je istraživački tim. Završetak istraživanja predviđen je u 1986. godini, a rezultate bi predstavljala zajednička monografija.

4. Projekt: Istraživanje demografske povijesti SR Hrvatske.

U toku 1985. godine održan je simpozij u Dubrovniku i Zagrebu na kojemu su sudjelovali demografski historičari iz Jugoslavije, Madžarske, Austrije, Švicarske i SAD, a na kojemu se raspravljalo o vrelima za precizno utvrđivanje demografske povijesti. Osim arhiva u Dubrovniku i Zagrebu, grupa istraživača (M. Bertoša, A. Gabričević, J. Gelo, I. Karaman, S. Krivošić, I. Perić, V. Stipetić, O. Supek-Zupan, N. Vekarić i A. Wertheimer-Baletić) posjetila je arhive u Grazu, Beču i Budimpešti, tražeći u njima vrela za utvrđivanje demografske povijesti Hrvatske.

Dovršeni su u 1985. godini (i dijelom prihvaćeni za tisak) u izdanjima JAZU ovi radovi: »Stanovništvo Dubrovnika i demografske promjene u prošlosti« (Krivošić); »Stanovništvo Pelješca u prošlosti« (Vekarić); »Stanovništvo Zadra godine 1608.« (R. Jelić); »Stanovništvo Varaždina« (Gabričević). Pri kraju su radovi na analizi popisa stanovništva u 18. stoljeću u Slavoniji (I. Mažuran), zatim radovi o demografskim kretanjima u tri župe Istre (Bertoša) i drugi. E. Hammel objavio je u inozemstvu dva rada o demografskim promjenama u stanovništvu Vojne krajine.

Rad suradnika ovog odbora sukobljava se s teškoćama nedostatnih sredstava i teškoćama pri tiskanju zbog kojih neki radovi, već prihvaćeni za tisak, dugo čekaju da budu objavljeni.

5. Projekt: Suvremeno svjetsko bankarstvo.

U toku 1985. godine zbog niza razloga vrlo malo se radilo na projektu »Suvremeno svjetsko bankarstvo«. Realizacija predviđenog plana prikupljanja i obrade dokumentacija iz najinteresantnijih zemalja (Japan, V. Britanija, Francuska i Njemačka) pomaknuta je za 1986. godinu, ali bi se tijekom 1986. godine pokušalo srediti sve podatke o internacionalnim tokovima kapitala.

Izdavačka djelatnost

Projekt: Teorija i politika ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske

J. Sirotković, Osnovna pitanja teorije i politike ekonomskog razvoja socijalističke Jugoslavije i Hrvatske, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 1, 1983, 200 str.

A. Bogunović, Regionalni razvoj socijalističke Jugoslavije i Hrvatske, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 2, 1984, 272 str.

M. Crkvenac, Politika razvoja i proizvodna orijentacija, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 3, 1984, 355 str.

T. Vujković, Tehnički progres u razvoju industrije SFRJ od 1954. do 1981. godine, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 4, 1985, 43 str.

S. Sharma, Strategija razvoja nesvrstanih zemalja i zemalja u razvoju, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 5, 1985, 125 str.

Vj. Lacković, Društveno-političke i privredno-sistemske pretpostavke dugoročnog razvoja, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 6, 1985, 89 str.

S. Sharma i *B. Tepeš,* Strukturni model razvoja nesvrstanih zemalja i uklapanje Jugoslavije i Hrvatske u međunarodnoj strategiji razvoja, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 7, 1985, 31 str.

A. Šokman, Financiranje proširene reprodukcije i monetarni sistem, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 6, 1985.

Z. Jakšić, Poticanje razvitka nedovoljno razvijenih područja u SFR Jugoslaviji i SR Hrvatskoj, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 9, 1985.

R. Tepšić, Obrtna sredstva, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 10, 1985.

A. Wertheimer-Baletić, Specifičnosti razvoja stanovništva SR Hrvatske, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 11, 1985; Ekonomsko-socijalna struktura stanovništva i suvremene demografske značajke SR Hrvatske, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 12, 1985.

Sažeci, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 13, 1985.

Projekt: Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj:

M. Korać, Analiza ekonomskog položaja društvenog sektora privrede republika i pokrajina u sticanju i raspodeli dohotka u periodu 1971—1982. godine, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 14, 1985, 224 str.

M. Pavlović i *M. Korać,* Analiza položaja privrednih grana i grupacija u sticanju dohotka u društvenom sektoru jugoslavenske privrede u periodu 1971—1982. godine, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 15, 1985, 268 str.

B. Cerović, Analiza namenske raspodele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora privrede SFRJ 1971—1982. godine, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 16, 1985, 159 str.

V. Zeković, Analiza sekundarne raspodele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora jugoslovenske privrede u periodu 1971—1982. godine, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 17, 1985, 124 str.

P. Jurković, Analiza ekonomskog položaja društvenih djelatnosti u razdoblju od 1977. do 1982. godine.

V. Konvalinka, Metodološka objašnjenja dokumentacione osnove za analizu ekonomskog položaja privrednih grupacija u SFRJ 1971—1982., *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja,* 18, 1985, 113 str.

Ostali rad

Vođena je i sređivana pomoćna biblioteka Zavoda. Održavane su stručne veze s domaćim i inozemnim znanstvenim institucijama (Republički zavod za društveno planiranje, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Institut za ekonomiku svjetskog socijalističkog sistema AZ SSSR-a, Ekonomski institut AZ SSSR-a i drugi).

ZAVOD ZA MUZIKOLOŠKA ISTRAŽIVANJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Zavod je djelovao u 1985. godini u okviru projekta »Fundamentalna istraživanja za povijest hrvatske glazbe od antike do 20. stoljeća«. Ukupna djelatnost Zavoda konstituirala se u osam zadataka: 1. Istraživanje hrvatske glazbe srednjega vijeka, 2. Istraživanje glazbene renesanse u Hrvatskoj, 3. Istraživanje glazbe baroka i klasike u Hrvatskoj, 4. Istraživanje glazbene kulture 19. stoljeća u Hrvatskoj, 5. Istraživanje glazbene kulture 20. stoljeća u Hrvatskoj, 6. Dokumentacija, 7. Istraživanje glagoljaškog pjevanja, 8. Muzikologija i interdisciplinarnost.

Rad na projektu obavljan je u suradnji s Regionalnim zavodom za zaštitu spomenika kulture u Splitu, Muzikološkim zavodom Muzičke akademije, Muzičkim informativnim centrom Koncertne direkcije Zagreb, Centralnom redakcijom projekta RISM u Kasselu (BRD), Hrvatskim glazbenim zavodom, Muzejom grada Zagreba, Historijskim arhivom Zagreb, Arhivom Hrvatske, Nacionalnom i sveučilišnom bibliotekom, Zavodom za istraživanje folklora IFF, Arhivom Srbije u Beogradu, Arhivom i bibliotekom SANU, Arhivom i bibliotekom Fakulteta za muzičku umetnost Beograd, Zavodom za književnost i teatrologiju JAZU, te SIZ-VII RZZR-a koja je djelomično financirala program. U ostvarivanju zavodskog programa znanstvenog istraživanja sudjelovalo je 6 radnika zaposlenih u Zavodu, i to tri znanstvena asistenta, dva asistenta istraživača, jedan asistent pripravnik i 10 vanjskih suradnika. Voditelj Zavoda bio je do 25. srpnja 1985. prof. Ladislav Šaban, izvanredni član JAZU, a poslije njegove smrti prof. dr. Koraljka Kos, član suradnik JAZU, a zamjenik voditelja upravitelj mr. Stanislav Tuksar.

Knjižnicom, arhivskim materijalom i kartičnim katalozima Zavoda služili su se radnici Zavoda, vanjski suradnici i drugi znanstveni i kulturni radnici.

Znanstvenoistraživački rad

Projekt: *Fundamentalna istraživanja za povijest hrvatske glazbe.* Nosilac: prof. dr. Koraljka Kos, član suradnik JAZU.

1. Zadatak: Istraživanje hrvatske glazbene baštine srednjega vijeka. Nosilac: K. Kos.

Glazbena ikonografija (antika — srednji vijek). Suradnici: mr. Josip Belamarić, Split, Ennio Stipčević.

Evidentirani su glazbeno-ikonografski izvori na četrdesetak objekata u Trogiru (Belamarić) te su katalogizirani neki ikonografski izvori u Arheološkom muzeju u Zagrebu, za katalog Zavoda (serija F) (Stipčević).

Izvori srednjovjekovne glazbe u Hrvatskoj. Suradnik: dr. Miho Demović.

Pregledano je i analizirano pedesetak rukopisnih kodeksa sa srednjovjekovnim višeglasjem u Dalmaciji, Hrv. primorju i Istri. Rezultati istraživanja izloženi su na znanstvenom skupu »Doprinos hrvatske muzikologije istraživanju rane glazbe«, Zadar, kolovoz 1985.

Teorijska djela. Suradnik: mr. Stanislav Tuksar.

Preveden je glazbenoteorijski tekst *Ad Marianum de Musica* I. Crijevića.

Srednjovjekovna glazbena notacija. Suradnik: K. Kos. Izrađen je pregled srednjovjekovne notacije s posebnim osvrtom na varijante u hrvatskoj notaciji.

2. Zadatak: Istraživanje glazbene renesanse u Hrvatskoj.
Nosilac: dr. Lovro Županović, član suradnik JAZU.

Glazbena djela. Suradnik: E. Stipčević.

Započeto je transkribiranje djela *Canzonette* N. Toscana i *Ricercari et arie francesi* F. Sponge-Uspera, te je napisana studija o glazbi u Držićevu teatru.

Teorijska djela. Suradnik: S. Tuksar.

Istražena su i identificirana djela hrvatskih autora s glazbeno-teorijskom problematikom (J. Dragišić, J. Šižgorić).

3. Zadatak: Istraživanje glazbe baroka i klasike u Hrvatskoj.
Nosilac: S. Tuksar.

Glazbena djela. Suradnici: V. Katalinić, E. Stipčević.

Dovršene su transkripcije djela *Messe* G. Pulitija, *Brevis et facilis psalmorum* D. Nemrbija (Stipčević), obrađena su 4 violinska koncerta I. M. Jarnovića (17. je priređen za izvedbu) te analizirane komorne skladbe (Katalinić).

Dovršena je studija opusa *Armonici accenti* G. Pulitija i bio-bibliografska studija o F. Spongi-Usperu (Stipčević), a u toku je pisanje teze o životu i djelovanju I. M. Jarnovića (Katalinić).

Teoretska djela. Suradnik: S. Tuksar.

Sastavljen je popis hrvatskih autora 17. i 18. stoljeća u čijim se djelima nalaze elementi glazbene teorije (10 autora), te je nastavljen rad na sintetičkoj studiji o hrvatskoj baroknoj glazbenoj terminologiji (12 termina instrumentalne glazbe).

4. Zadatak: Devetnaesto stoljeće.
Nosilac: Dubravka Franković.

Ilirska štampa 1835—1849. Suradnik: D. Franković.

Nastavak radova na tekstu Muzički život u Hrvatskoj i ilirska štampa 1835. do 1849.

Glazbena kritika 1835—1918. Suradnik: D. Franković.

Evidentirana je i obrađena glazbena kritika u časopisima *Gusle, Glazba, Prosvjeta, Luna* i *Croatia.*

Glazbena kultura u razdoblju apsolutizma 1850—1860. Suradnik: D. Franković.

Napisan je tekst »Glazbena terminologija u Slovniku umetnikah jugoslavenskih I. K. Sakcinskog«.

Glazbeno-literarna ostavština Franje Ks. Kuhača. Suradnici: D. Franković, V. Katalinić, mr. Marija Janaček-Buljan.

Nastavak istraživanja odnosa F. Ks. Kuhača sa Srbima, St. Miletićem, te Kuhačevog doprinosa hrvatskom kazalištu; napisan tekst »Franjo Ks. Kuhač i Stjepan Miletić — susreti, dodiri, značenja« (Franković). Nastavljen je rad na katalogizaciji XIII. kutije Kuhačeve ostavštine (Janaček-Buljan), obradi i pripremama za izdavanje II. sveska Kuhačeve korespondencije, a posebno su obrađena pisma i rasprave s područja akustike F. Ks. Kuhača i I. B. Zocha te je napisan rad »Akustička problematika kod F. Ks. Kuhača i I. B. Zocha« (Katalinić).

Glazbeno nakladništvo i tiskarstvo. Suradnici: mr. Zdravko Blažeković, V. Katalinić.

Sastavljen je katalog muzikalija tiskanih u Hrvatskoj do 1945. kod nakladnika: St. Kugli, S. Šidak, Ed. Slave, Hrvatska tamburica i Ed. Rirop (Blažeković), te je dopunjen tematski dio kataloga (Katalinić).

Kontakti Zagreba i Hrvatske s evropskim centrima u 19. st. Suradnik: Z. Blažeković.

Započeto je istraživanje arhivske građe u arhivima Beča i Budimpešte o kontaktima Zagreba s gradovima u Austriji i Madžarskoj na području glazbe u 19. stoljeću.

Glazbeni život Splita u 19. stoljeću. Suradnik: mr. Mirjana Škunca.

Pregledani su izvori o glazbenom životu Splita u 19. stoljeću u *Narodnom listu* od 1886. do 1894.

5. Zadatak: Dvadeseto stoljeće.
Nosilac: mr. Eva Sedak.

Pojam stila i folklorne pojave u hrvatskoj glazbi. Suradnici: K. Kos, Gorana Doliner, V. Katalinić, Bosiljka Perić-Kempf. Istražene su glazbenofolklorne pojave u 5 skladbi Krste Odaka i 10 skladbi B. Širole (Doliner), nastavljeno je istraživanje komornog opusa K. Odaka (Katalinić), zborskog opusa I. Brkanovića (Perić-Kempf), te je napisan rad o poeziji F. Nietzschea u vokalnoj lirici D. Pejačević (Kos).

Istraživanje i kataloška obradba glazbenih ostavština skladatelja rođenih nakon 1870. Suradnici: K. Kos, E. Sedak, Z. Blažeković, S. Tuksar.

Pregledane su i istražene ostavštine L. Matačića (u Zagrebu, Dubrovniku i Beču — Sedak), B. Kunca u New Yorku, D. Plamenca u New Havenu (Yale University) (Kos), nastavljen je rad na dokumentaciji R. Matza (Blažeković, Tuksar), te je započeto istraživanje ostavštine P. Dumičića (Blažeković).

Glazbeno nakladništvo i tiskarstvo. Suradnici: Z. Blažeković, V. Katalinić.

Suradnici su dopunjavali katalog tiskanih muzikalija u Hrvatskoj do 1945.

6. Glazbena dokumentacija.
Nosilac: K. Kos.

Sređivanje arhiva. Suradnici: Z. Blažeković, V. Katalinić, E. Stipčević.

Sređen je glazbeni arhiv franjevačkog samostana u Rovinju (Katalinić, Stipčević), započeto je sređivanje novog fonda u glazbenom arhivu samostana ma-

le braće u Dubrovniku (Katalinić, Blažeković) i na Trsatu (Blažeković), te su popisane muzikalije u fondu Gaj u Arhivu Hrvatske (Blažeković)

Obradba arhivskih materijala. Suradnici: S. Tuksar, Z. Blažeković, V. Katalinić.

Napisana je inventarska knjiga starijeg fonda franjevačkog samostana na Trsatu, identificirani su autografi u zbirci don N. Udine-Algarottija i o tome napisan članak »Music autographs in Udina-Algarotti collection in Zagreb c1730—c1830« (Blažeković).

Katalogizirani su autori u seriji G iz glazbenog fonda samostana male braće u Dubrovniku (slova A—H, Katalinić), te 30 jedinica glazbenog arhiva Dubrovačkog muzeja (Tuksar).

Rezultati arhivskih istraživanja prezentirani su u člancima: »Music research libraries and collections in Croatia« (referat na konferenciji IAML u istočnom Berlinu, Tuksar); »Some relations between Croatia and Apulia in the 18th century« (referat na međunarodnom simpoziju »Musicisti nati in Puglia ed emigrazione musicale tra '600 e '700«, Lecce, Italija, Katalinić); »Glazbeni arhiv samostana male Braće u Dubrovniku: opći pregled fonda i rane tiskovine« (Tuksar), »Rani rukopisi od početka 18. st. do oko 1820« (Katalinić).

Međunarodni repertoar glazbenih izvora (RISM). Suradnik: V. Katalinić.

U toku je identifikacija materijala za projekt RISM A/II (rani rukopisi) u novopronađenom fondu glazbenog arhiva samostana male braće u Dubrovniku.

7. Zadatak: Narodna obredna glazba i glagoljaško pjevanje.
Nosilac: dr. Jerko Bezić, član suradnik JAZU.

Terensko istraživanje i snimanje. Suradnik: G. Doliner.

Istraženo je i snimljeno glagoljaško pjevanje u Kraljevici, Lovranu, na Krku i okolici Pule, a arhivski materijal o tome pregledan je u Novom Vinodolskom, Senju, Kraljevici i Lovranu.

Obradba materijala. Suradnik: G. Doliner.

Obrađen je materijal na karticama koji je skupljen u Munama i Lanišću u Istri; nastavljen je rad na Kuhačevoj ostavštini (materijali o glagoljaškom pjevanju), a rezultati istraživanja prezentirani su u člancima: »Rhythmic structure of glagolitic chant in Novi Vinodolski« (konferencija ICTM u Stockholmu); »Metro-ritamske strukture u gradnji glagoljaškog pjevanja u Novom Vinodolskom« (Kongres folklorista Jugoslavije u Somboru); »Tetrachordal system in glagolitic tunes of Novi Vinodolski« (Modal Music Congress u Istambulu).

8. Zadatak: Muzikologija i interdisciplinarnost.
Nosilac: akademik Ivan Supičić.

Socijalna povijest glazbe. Suradnik: akad. I. Supičić.

Započeto je istraživanje socijalne povijesti glazbe u francuskoj muzikologiji 1953—83, te je nastavljeno skupljanje bibliografije.

Glazba i književnost. Suradnik: dr. Lovro Županović, član suradnik JAZU.

Dovršen je rukopis knjige »Hrvatski pisci i glazba« (Preradović, Domjanić, Cesarić, Zoranić, Gaj, Kukuljević-Sakcinski, Šenoa, Vojnović, Nazor, Ujević, Tadijanović, Hektorović, Držić, Matoš).

Glazbena kritika i publicistika (20. stoljeće). Suradnica: mr. Sanja Majer-Bobetko.

Istraženi su i na kartice ekscerptirani glazbeno-publicistički radovi J. Andreisa, N. Polića, B. Papandopula, u razdoblju između 2 rata.

Izdavačka djelatnost

Planom za 1985. godinu predviđeno je pokretanje i izdavanje nekoliko serija raznih tipova glazbene dokumentacije u suradnji s Razredom za glazbenu umjetnost i muzikologiju:

a) serija pretisaka hrvatske glazbene baštine i evropske glazbene baštine sačuvane na tlu SRH. Za izdavanje je pripremljena zbirka *Sacrae cantiones* I. Lukačića (Stipčević).

b) serija kataloga glazbenih arhiva u SRH koje su sredili radnici Zavoda. Za tisak su pripremljeni katalozi Historijskog arhiva i Muzeja grada Dubrovnika (Blažeković, Tuksar).

Radnici Zavoda napisali su i objavili ili pripremili za tisak niz radova koji su objavljeni (ili će biti objavljeni) u domaćim i stranim publikacijama:

Z. Blažeković, Franz von Suppés Kontakte mit Dalmatien, Grazer musikwissenschaftliche Arbeiten; Glazba u vrijeme hrvatskog narodnog preporoda, Katalog izložbe u povodu 150. obljetnice hrvatskog narodnog preporoda; Music autographs in the Nikola Udina-Algarotti collection in Zagreb c1730—c1830, Current Musicology, Muzikološki interesi Ladislava Šabana (referat na znanstvenom skupu u Zadru); Dragan Plamenac i Hrvatski glazbeni zavod (referat na okruglom stolu u Zagrebu); Ishodišta glazbenih nastojanja u vrijeme hrvatskog narodnog preporoda (referat na znanstvenom skupu u Zagrebu); Stotinu zanemarenih godina (serija emisija o hrvatskoj glazbi u 19. stoljeću, za III. program Radio-Zagreba); Prve izvedbe skladbi J. S. Bacha i G. F. Händela u Hrvatskoj i Sloveniji (serija emisija za radio stanicu Sender Freies, Zapadni Berlin).

G. Doliner, Rhytmic structure of glagolitic chant in Novi Vinodolski, (referat na kongresu u Stockholmu); Metroritamske strukture u građi glagoljaškog pjevanja u Novom Vinodolskom (referat na Kongresu folklorista Jugoslavije u Somboru); Tetrachordal system in glagolitic tunes of Novi Vinodolski (referat na Modal Music Congress u Istambulu);

D. Franković, Kornelije Stanković u hrvatskoj leksikografiji 19. stoljeća, Kornelije Stanković i njegovo doba, Beograd 1985, 227—241; Glazbena terminologija u Slovniku umjetnikah jugoslavenskih Ivana Kukuljevića Sakcinskoga, *Arti musices;* Franjo Ks. Kuhač i Stjepan Miletić — susreti, dodiri, značenje, *Kronika Zavoda za teatrologiju i književnost;* Ilirizam i glazba slavenskih naroda (referat na znanstvenom skupu u Zagrebu).

V. Katalinić, zajedno s A. Wagner, Akustička problematika kod F. Ks. Kuhača i I. B. Zocha, *Anali Zavoda za znanstveni rad u Osijeku;* Komorna glaz-

ba Božidara Širole, *Arti musices*, 16/1—2, 1985; Some relations between Croatia and Apulia in the 18th century (referat na simpoziju u Lecce); Glazbeni arhiv samostana male braće u Dubrovniku, rukopisi od početka 18. stoljeća do oko 1820, Zbornik radova u povodu 750. obljetnice samostana male braće; *E. Stipčević*, Glazbeni život u Zadru 1860—1918, *Zadarska revija*, 1, 1985, 78—87; Ugovor o gradnji orgulja za novosagrađenu župnu crkvu u Buzetu 1786. godine, *Buzetski zbornik*, 9, 1985, 183—188; Svjetovni madrigal Lamberta (Courtoysa starijeg), *Dubrovnik*, 4, 1985, 117—120; Monodija Tomasa Cecchinija, *Sv. Cecilija*, 4, 1985; Francesco Sponga-Usper, venecijanski skladatelj iz Istre, *Atti*, 15, Rovinj, 1985; Ivan Lukačić, Sacrae cantiones, (transkripcija, izrada continua i predgovor notnom izdanju), Padova 1985; Glazba u teatru Marina Držića, *Zvuk*, 1985. Počeci glazbenog baroka u Hrvatskoj, *Vjesnik*, 29. X. do 4. XI. 1985; Počeci glazbenog baroka u Hrvatskoj (referat na simpoziju u Zagrebu).

S. Tuksar, New musical sources in Croatia (Yugoslavia), *Acta Musicologica*, LVII/I, Basel 1985, 121—138; Music research libraries and collection in Croatia (referat na konferenciji IAML u Istočnom Berlinu); Glazbeni arhiv samostana male braće u Dubrovniku. Opći pregled fonda i rane tiskovine, Zbornik radova u povodu 750. obljetnice samostana male braće; La culture musicale chez les Croates au Moyen Age (referat na simpoziju u Parizu).

Stručni rad

Vođena je i sređivana zavodska knjižnica (D. Franković).

Održavane su i uspostavljene stručne i znanstvene veze sa stručnjacima iz domaćih i inozemnih institucija istovjetnog i srodnog profila. Bili su to: Muzikološki zavod Muzičke akademije u Zagrebu, i SAZU u Ljubljani, Muzikološki institut SANU u Beogradu, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu, Centralna redakcija RISM A/II projekta u Kasselu, Centralna redakcija RILM projekta pri City University of New York, i dr.

Radnici zavoda skupljali su stručnu bibliografiju, pratili znanstvenu i stručnu literaturu, vodili kartoteke Zavoda i obavljali ostale srodne poslove.

Održavani su radni sastanci i savjetovanja s voditeljima i vanjskim suradnicima Zavoda.

Radnici Zavoda sudjelovali su u predavanjima i diskusijama u vezi sa stručnim i znanstvenoistraživačkim problemima i sudjelovali u radu međunarodnih (Paris, Lecce, Istočni Berlin, Stockholm, Istambul) i domaćih znanstvenih skupova (Zagreb, Zadar, Sarajevo, Sombor, Split).

ZAVOD ZA PRAVNE, POLITIČKE I SOCIOLOŠKE ZNANOSTI »JURAJ KRIŽANIĆ«

Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić« obuhvatio je, svojim osnivanjem, ove djelatnosti Razreda za društvene znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

— Odbor za znanstvenu problematiku samoupravljanja objavio je tokom izvještajnog razdoblja knjigu: »Kadrovi u samoupravljanju društvenim poslovima — Međuakademijsko savjetovanje«, ured. E. Pusić, JAZU, Zagreb 1984. (Knjiga je izašla 1985. godine, a datirana je 1984. kad je, u prosincu, održano savjetovanje.)

— Radna grupa »Pravo i društvo — Temeljna istraživanja« održavala je svoje redovite radne sastanke jednom mjesečno i objavila godišnjak »Pravo i društvo«, vol. IV, JAZU, Zagreb 1985, uredili E. Pusić i I. Pađen.

— Radna grupa za izradu Rječnika hrvatske pravne i upravne terminologije nastavila je rad na prikupljanju literature i sređivanju prvih materijala.

II. ODJEL ZA POMORSTVO

ZAVOD ZA POMORSKO PRAVO, HISTORIJU I EKONOMIKU POMORSTVA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda odvijala se tijekom 1985. godine u dva pravca:

1. *Pomorsko pravo,* s težištem na proučavanju problema jugoslavenske kodifikacije i međunarodne unifikacije pomorskog prava.

2. *Međunarodno pravo mora,* naročito razrada Konvencije UN o pravu mora iz 1982, područja mora koje ta Konvencija nije obuhvatila (unutrašnje morske vode), s posebnim osvrtom na stvaranje novog međunarodnog režima za istraživanje i korištenje morskog dna.

Rad na područjima historije i ekonomike pomorstva privremeno je prekinut odlaskom znanstvenog savjetnika dr. Branka Kojića u mirovinu.

Zavod je surađivao s Jugoslavenskim udruženjem za pomorsko pravo, Saveznim sekretarijatom za vanjske poslove (Pravni savjet, Uprava za međunarodne organizacije, Komisija za pravo mora) i Saveznim komitetom za saobraćaj i veze. Zavod je također surađivao sa privrednim brodarskim organizacijama, s agencijama i organizacijama iz područja pomorskog osiguranja. Predmet te suradnje bila je međunarodna unifikacija pomorskog prava, revizija jugoslavenskog pomorskog zakonodavstva, te usklađivanje jugoslavenskog zakonodavstva s novom Konvencijom UN o pravu mora i pripreme za njezinu ratifikaciju.

Nastavljena je dugoročna suradnja s Pomorskom enciklopedijom Jugoslavenskog leksikografskog zavoda u vezi s pojedinim temama uvrštenim u drugo izdanje knjige 7.

Voditelj Zavoda je akademik Vladislav Brajković. Do kraja travnja 1985. akademik Brajković obavljao je ujedno i poslove upravitelja Zavoda. Akademik Brajković je također glavni i odgovorni urednik časopisa »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« koji izdaje Zavod.

Zamjenik voditelja — upravitelj Zavoda je od 1. svibnja 1985. prof. dr. Vladimir-Đuro Degan, znanstveni savjetnik.

Znanstveno osoblje čine znanstveni savjetnik, znanstveni asistent, tri asistenta istraživača, i od 1. prosinca 1985. jedan asistent pripravnik.

U Zavodu stalno surađuje dr. Emilio Pallua, znanstveni savjetnik u miru i član suradnik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

U Zavodu još rade bibliotekar, administrativni tajnik i pomoćni službenik.

Znanstvenoistraživački rad

Vladimir-Đuro Degan. — Dovršio rukopis udžbenika za studente prava — »Osnove međunarodnog javnog prava mora« (rad otpočet u kolovozu 1984). — Dovršio rukopis znanstvene studije na engleskom jeziku — »Internal Waters« (Unutrašnje morske vode), namijenjene za Netherlands Yearbook of International Law iz 1986. — Dovršio rukopis rasprave — »Režim plovidbe i prelijetanja Otrantskim vratima po Konvenciji UN o pravu mora iz 1982« za periodiku Zavoda — »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja«, broj 105—106 u 1985. godini. — Dovršio raspravu — »Miroljubive upotrebe mora«, za »Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu«. — Dovršio raspravu — »Pravo Ujedinjenih naroda« za »Jugoslovensku reviju za međunarodno pravo u Beogradu«.

Vesna Polić-Ćurčić. — Dovršila rad »Odgovornost za zakašnjenje u prijevozu robe prema međunarodnom i jugoslavenskom pravu«. Obradila preostale konvencije međunarodnog prometnog prava koje još nisu na snazi, u zračnom, pomorskom i multimodalnom prijevozu. Iz prikazanog i obrađenog materijala izvukla zaključke o promjenama u odgovornosti vozara za zakašnjenje, koje su se dogodile u novije vrijeme. Također naznačila promjene u našim zakonima koje će biti potrebno provesti kad nove konvencije stupe na snagu.

Ljerka Mintas-Hodak. — Nastavila istraživački rad o rezultatima djelatnosti međunarodnih kongresa pomorskih arbitara, posebno VI. kongresa, održanog 11—14. listopada 1983. u Monaku, s posebnim osvrtom na pitanja o imenovanju arbitara, odgovornosti arbitara za nesavjesno ponašanje za vrijeme arbitražnog postupka i za nepravilno presuđivanje, o sastavu i radu višestranačkih pomorskih arbitraža, te o miriteljskoj ulozi arbitara u raznim državama.

Ana Sihtar. — Dovršila rad »Spašavanje i pomoć na moru — de lege lata i de lege ferenda«, za časopis Zavoda »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja«, 1985, br. 107—108.

Klara Vedriš. — Nastavila rad na temi: »Stvarna prava na brodovima — pomorski privilegiji i hipoteke«.

Sudjelovanje na znanstvenim, stručnim i diplomatskim skupovima, te stručno usavršavanje u inozemstvu

— 8. siječnja A. Sihtar sudjelovala u pripremnim radovima Saveznog komiteta za saobraćaj i veze za Diplomatsku konferenciju o uvjetima upisa brodova u državne registre.

— Od 28. siječnja do 15. veljače V. Polić-Ćurčić sudjelovala u radu Konferencije UN o uvjetima za upis brodova na Drugom zasjedanju u Ženevi, u svojstvu člana jugoslavenske delegacije.

— Od 11. do 14. travnja A. Sihtar sudjelovala u radu Jugoslavenskog međunarodnog seminara o pravnim aspektima novog međunarodnog ekonomskog poretka, održanog u Beogradu.

— 18. i 19. travnja V. Polić-Ćurčić, A. Sihtar i Lj. Mintas-Hodak sudjelovale su na Okruglom stolu s temama »Ograničenje izvanugovorne odgovornosti brodara« i »Pravna zaštita mora od zagađenja«, održanom u Poreču, a organizirala ga je Croatia, zajednica rizika osiguranja transporta i kredita, Zagreb.

— Od 17. do 30. lipnja Lj. Mintas-Hodak bila je u Londonu na studijskom boravku, međuakademijskom razmjenom, u okviru kojeg je posjetila razne privredne ustanove s kojima pomorska privreda naše zemlje surađuje (P and I klubove, Anglo-Yugoslav Shipping Co., brokerske firme, Lloyd's of London, urede pomorskih adjustera, itd.), pravne biblioteke (Advanced Legal Studies, London School of Ecconomy, Institute of Maritime Law u Southamptonu, itd.) i znanstvene institucije (British Academy, Faculty of Law, University of Southampton, itd.), a prisustvovala je i dvjema međunarodnim pomorskim arbitražama.

— Od 8. do 19. srpnja V. Polić-Ćurčić sudjelovala u radu Konferencije UN o uvjetima za upis brodova na Trećem zasjedanju u Ženevi u svojstvu člana jugoslavenske delegacije.

— Od 19. do 30. kolovoza V. Đuro Degan sudjelovao na 62. zasjedanju Instituta za međunarodno pravo u Helsinkiju. Aktivno sudjelovao u Komisiji Instituta za primjenu načela pravičnosti u međunarodnom pravu u pitanjima razgraničenja na moru.

— Od 25. kolovoza do 7. rujna Lj. Mintas-Hodak prisustvovala na međunarodnom seminaru: »Methods of Alternate Dispute Resolution« održanom u Salzburgu, a na kojem se raspravljalo o različitim metodama izvansudskog rješavanja međunarodnih sporova između privatnih subjekata, privatnih subjekata i suverenih država i samo između suverenih država.

— 3. listopada V. Đuro Degan sudjelovao je na znanstvenom skupu povodom 40. obljetnice Ujedinjenih naroda u Institutu za međunarodnu politiku i privredu u Beogradu. Podnio referat: »Rezolucije Generalne skupštine UN i progresivni razvoj općeg običajnog međunarodnog prava«.

— Od 7. do 11. listopada A. Sihtar sudjelovala u radu 55. zasjedanja Pravnog odbora Međunarodne pomorske organizacije u Londonu u svojstvu člana jugoslavenske delegacije.

— 14. listopada Vladimir-Đuro Degan sudjelovao na znanstvenom skupu u Ljubljani u organizaciji Slovenskog društva za međunarodno pravo, posvećenom temi — »Pravo na samoodređenje«. Sudjelovao u diskusiji.

— Od 23. listopada do 1. studenog A. Sihtar sudjelovala u radu Međuvladine grupe za pomorske prijevare i pirateriju na drugom zasjedanju u Ženevi u svojstvu člana jugoslavenske delegacije.

— Nastavljeno je praćenje rada UNCTAD-a, posebno Odsjeka za pomorsko zakonodavstvo unutar njegova Pomorskog odjela. Posebna pozornost poklonjena je kontejnerskom i multimodalnom prijevozu, uvjetima za upis brodova u nacionalne upisnike, pomorskim prijevarama, pomorskim privilegijima i hipotekama i pomorskom osiguranju (V. Polić-Ćurčić, A. Sihtar, Lj. Mintas-Hodak, K. Vedriš).

— Nastavljeno je praćenje rada IMO-a (International Maritime Organization — Međunarodna pomorska organizacija), posebno u vezi s donošenjem novih odredaba o građanskoj odgovornosti za štete zbog zagađivanja naftom, o fondu osnovanom u tu svrhu i o spašavanju i pružanju pomoći na moru (A. Sihtar i Lj. Mintas-Hodak).

— Nastavljeno je praćenje rada Međunarodnog pomorskog odbora (Comité maritime international — C.M.I.), prikupljanjem i analizom dokumenata koji se odnose na pomorske privilegije i hipoteke i na spašavanje i pomoć na moru, te pripremanjem materijala za sudjelovanje naših predstavnika u radu Konferencije u Lisabonu (A. Sihtar, Lj. Mintas-Hodak, K. Vedriš).

— Započeto je praćenje rada na donošenju model-klauzula za osiguranje tereta i za osiguranje trupa i stroja broda koje je izradio UNCTAD (Lj. Mintas-Hodak).

— Nastavljeno je proučavanje Konvencije UN o pravu mora iz 1982. u svrhu rada na temi: »Oživotvorenje principa Deklaracije o načelima korištenja morskog dna i podzemlja izvan nacionalne jurisdikcije u Konvenciji o pravu mora 1982« (A. Sihtar).

— Izrađene su primjedbe Zavoda za nacrt izmjena Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi za Savezni komitet za saobraćaj i veze (dr. Emilio Pallua i prof. dr. Branko Jakaša).

— Suradnici Zavoda izradili su prijevode ugovornih tekstova i prihvaćenih rezolucija od strane UNCTAD-a, Međunarodnog pomorskog odbora i Instituta za međunarodno pravo (A. Sihtar, K. Vedriš, V. Polić-Ćurčić).

— Izrađeni su prikazi presuda Stalnog odbora Tajnog savjeta (Privy Council) u Londonu, britanske Kuće lordova; engleskog Apelacionog suda; saveznog Apelacionog suda za Petu oblast, saveznih Okružnih sudova za južni okrug Texasa i za sjeverni okrug Illinoisa u Sjedinjenim Američkim Državama; francuskog Apelacijskog suda u Rennesu, te Okružnog privrednog suda u Titogradu (E. Pallua, V. Polić-Ćurčić, K. Vedriš, A. Sihtar, Lj. Mintas-Hodak).

— Izrađen je Indeks periodika Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja za brojeve 82—100 (V. Polić-Ćurčić, A. Sihtar, Lj. Mintas-Hodak i A. Bravar).

— Izrađen tekst uvjeta uz putnu kartu za prijevoz putnika i prtljage u skladu s Atenskom konvencijom o prijevozu putnika iz 1974, te uvjeta uz putnu kartu za prijevoz putnika i prtljage po pravu Sjedinjenih Američkih Država (E. Pallua, Lj. Mintas-Hodak, V. Polić-Ćurčić).

— Izrađene su primjedbe na prijevod Konvencije o upisu brodova unutrašnje plovidbe i Protokola 1 i 2 uz Konvenciju, za potrebe Saveznog komiteta za saobraćaj i veze (E. Pallua, V. Polić-Ćurčić).

— Nastavljena je suradnja u Radnoj grupi za izradu Rječnika pravnog i upravnog nazivlja od uvođenja hrvatskog jezika kao službenog do danas, u okviru JAZU (E. Pallua, V. Đ. Degan, V. Polić-Ćurčić).

— Nastavljeno je praćenje dostupnih domaćih i stranih stručnih i znanstvenih časopisa radi bibliografske i terminološke obrade.

— Prikupljane su informacije o bazama podataka iz područja prava, posebno pomorskog prava, radi njihove moguće upotrebe u budućem radu ovoga Zavoda (V. Polić-Ćurčić, K. Vedriš, A. Sihtar, Lj. Mintas-Hodak).

— U okviru teme »Stvarna prava na brodovima — pomorski privilegiji i hipoteke« proučena Konvencija o pomorskim privilegijima i hipotekama, Bruxelles 1926, zatim Izmjene i dopune Konvencije od 1926, Bruxelles 1967, te prijedlog izmjene Konvencije od 1967, Bruxelles 1985 (K. Vedriš).

— Uspoređen je s našim pozitivnim propisima Zakon o pomorskim privilegijima i hipotekama Venezuele, Caracas 1983, kao i članak uz Zakon (John K. Anduiz i Nancy K. Callahan, Haight's Memo 1983) — (K. Vedriš).

— Za potrebe Uprave za međunarodne organizacije Saveznog sekretarijata za vanjske poslove u Beogradu izrađeno je nekoliko pismenih stavova o problemima iz rada organa Ujedinjenih naroda (V. Đ. Degan).

— Sudjelovanje u radu Pravnog savjeta Saveznog sekretarijata za vanjske poslove (V. Đ. Degan).

— Sudjelovanje u radu Komisije za pravo mora Saveznog sekretarijata za vanjske poslove u Beogradu (V. Đ. Degan i A. Sihtar).

— Sudjelovanje u radu Komisije za humanitarno pravo Predsjedništva Crvenog križa Jugoslavije u Beogradu (V. Đ. Degan).

— Nastavljeno praćenje međunarodne sudske i arbitražne prakse s obzirom na razgraničavanja morskih prostora (V. Đ. Degan).

Ostali rad

Suradnici Zavoda sudjelovali su u radu Jugoslavenskog udruženja za pomorsko pravo, Hrvatskog društva za međunarodno pravo, Jugoslavenskog udruženja za međunarodno pravo i Saveza udruženja pravnika Jugoslavije.

Zora Novak, V. Polić-Ćurčić i Darko Getliher obavljali su administrativne, organizacijske i tehničke poslove za potrebe izdavanja časopisa »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« (UPPPK).

Izdavačka djelatnost

Zavod je tijekom 1985. godine, kao što je bilo planom predviđeno, nastavio objavljivanje periodičnog časopisa »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« (UPPPK).

Objavljeni su zaostali brojevi za 1984. kao dvobroji 101—102 i 103—104, te dvobroj 105—106 za 1985. U pripremi je i dvobroj 107—108 za 1985.

Suradnici Zavoda su tijekom 1985. godine objavili slijedeće znanstvene i stručne radove:

E. Pallua, Dopuštenost od ovrhe na državnu imovinu i pojmovi »commercial transactions« i »commercial purposes« u State Immunity Acta 1978, *Upo-*

redno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja (UPPPK), 101—102, 1984, 350—355; Gubitak prava brodovlasnika na ograničenje odgovornosti u suvremenoj engleskoj judikaturi, *UPPPK*, br. 103—104, 1984, 533—547; Tumačenje engleskih zakona donesenih na temelju međunarodnih konvencija, *UPPPK*, 105—106, 1985, 1—10; Bankovni račun ambasade nije imun od ovrhe (Prikaz presude engleskog Apelacionog suda iz 1983) i Bankovni račun ambasade je imun od ovrhe (Prikaz presude Kuće lordova iz 1984), *UPPPK*, 101—102, 1984, 347—350.

V. Đuro Degan, Opća načela prava u međunarodnom pravu, *Prinosi za poredbeno proučavanje prava i međunarodno pravo*, Zagreb 1984, 1—68; La contribution des communautés locales yougoslaves aux relations de bon voisinage entre l'Italie et la Yougoslavie, u Zborniku radova — Calamia-Mengozzi-Ronzitti: I rapporti di vicinato tra Italia e Jugoslavia, Milano 1984, 171—214; Intervencija u postupku pred Međunarodnim sudom, *Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci*, 1984, 17—37; Intervencija trećih država u sporovima iz prava mora, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 2—3, 1985, 251—266; Pravo Ujedinjenih naroda, *Jugoslovenska revija za međunarodno pravo*, 1—2, 1985, 114—133; Režim plovidbe i prelijetanja Otrantskim vratima prema Konvenciji UN o pravu mora iz 1982, *UPPPK*, 105—106, 1985, 11—40.

V. Polić-Ćurčić, O klauzulama »Himalaya« i »Paramount«, *UPPPK*, 101—102, 1984, 360—365; Autonomija volje stranaka i primjena Konvencije CMR u Italiji, *UPPPK*, 103—104, 1984, 603—609; Klauzula Himalaya (Prikaz presude Apelacijskog suda SAD (11. područje) iz 1982) i Klauzula Paramount (Prikaz Okružnog suda SAD, Okrug New Jersey iz 1981), *UPPPK*, 101—102, 1984, 355—360; Primjena Konvencije CMR (Prikaz presude talijanskog Kasacionog suda — III sekcija iz 1983), *UPPPK*, 103—104, 1984, 601—603; O tjelesnoj ozljedi putnika u cestovnom prometu (Prikaz presude Sudskog odbora Tajnog savjeta, London iz 1984), *UPPPK*, 105—106, 1985, 127—133.

Lj. Mintas-Hodak, Valjanost »Both-to-Blame Collision Clause«, *UPPPK*, 101—102, 1984, 370—377; Razvoj pomorskog prava s obzirom na objekt normiranja, *UPPPK*, 103—104, 1984, 581—591; Stvarna prava u našem Zakonu o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, *UPPPK*, 105—106, 1985, 186—193; Naknada štete u sudaru brodova (Prikaz presude SAD za Južni okrug Teksasa, Odjel u Hustonu iz 1983), *UPPPK*, 101—102, 1984, 365—370; Sudar dviju dasaka za jedrenje (Prikaz presude Apelacionog suda, Rennes (IV. odjel) iz 1982), *UPPPK*, 103—104, 1984, 579—581; Okrugli stol Jugoslavenskog udruženja za pomorsko pravo, održan u Zagrebu 14. prosinca 1984, *UPPPK*, 105—106, 1985, 177—185; O brodu »Amoco Cadiz« i o ograničenju odgovornosti brodara odnosno brodovlasnika za štetu nastalu zagađivanjem mora zbog potonuća broda (Prikaz presude Okružnog suda SAD za sjeverni okrug Illinoisa iz 1984), *UPPPK*, 105—106, 1985, 147—159.

A. Sihtar, Neka pitanja po Zakonu o arbitraži 1950. i 1979, *UPPPK*, 105—106, 1985, 138—142; Brodarski ugovor na vrijeme (brod 'Ante Banina') (Prikaz presude Arbitražnog suda, London iz 1982), *UPPPK*, 101—102, 1984, 377—385; Pomorska praksa, Zaustavljanje broda, Pomorsko osiguranje, Primjena Zakona o organizaciji pravosuđa iz 1956. (Prikaz presude Kuće lordova iz 1984), *UPPPK*, 105—106, 1985, 119—123; Arbitraža, Obveza osiguranja broda pod mortgageom, (brod »Maira«) (Prikaz presude engleskog Apelacionog suda iz 1984), *UPPPK*, 105—106, 1985, 133—138.

K. Vedriš, Pomorska praksa, Zahtjev za zaustavljanjem broda kao jamstvo namirenja tražbine, Nadležnost suda (Prikaz presude Kuće lordova iz 1985), *UPPPK*, 105—106, 1985, 123—127.

Biblioteka

U sastavu Zavoda nalazi se biblioteka, koju vodi bibliotekar D. Getliher, a koja je krajem godine imala 38.058 svezaka knjiga, časopisa i novina iz znanstvenoistraživačke djelatnosti Zavoda.

Prinove u 1985. godini: 30 svezaka knjiga, 71 godište časopisa i 3 godišta novina. Od toga se zamjenom dobilo 12 svezaka knjiga, 73 sveska časopisa, a darom 5 svezaka knjiga i 23 sveska časopisa. Kupljeno je 13 svezaka knjiga, 17 godišta domaćih i inozemnih časopisa i 3 godišta novina.

Zamjena se obavlja s 107 domaćih i inozemnih ustanova.

Tijekom 1985. godine u biblioteci je bilo 311 korisnika. U biblioteci je čitano 475 knjiga i časopisa, a posuđeno je 129 knjiga i 352 časopisa.

III. ODJEL ZA PRIRODNE ZNANOSTI

ZAVOD ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI I MIR — ZAGREB

Organizacija jedinice

Multidisciplinarni pristup predmetu istraživanja — znanosti kao pojavi — realizira se u skladu sa srednjoročnim planom rada Zavoda kroz projekt »Teorija znanosti«. Ovo proučavanje znanosti obavlja se preko četiri različita teorijska pristupa: 1. povijest i filozofija fizike i egzaktnih znanosti (akademik Ivan Supek, mr. Jasmina Lelas), 2. filozofija simboličkih oblika (dr. Zdravko Radman), 3. filozofija matematike, logike i društvenih znanosti (asistent Zlatko Klanac) i 4. odnos znanosti i etike (asistent pripravnik Bojan Marotti).

Od ove godine započinje šire i sustavnije bavljenje odnosom znanosti i etike tako da je odobren novi, zaseban projekt »Znanost i etika«, koji bi trebao interdisciplinarno obuhvatiti i analizirati njihovo međuutjecanje i odnos s društvenom praksom.

Voditelj Zavoda je akademik Ivan Supek, a zamjenik voditelja upravitelj mr. Jasmina Lelas.

Znanstvenoistraživački rad

Koordinator projekta »Teorija znanosti«, kao i tek započetog projekta »Znanost i etika«, akademik I. Supek i dalje je radio na filozofiji znanosti i humanizma kao ljudskog i povijesnog fenomena uopće, a modernih prirodnih i tehničkih znanosti posebno. Za glavne podteme projekta »Znanost i eti- I. Supeka.

ka« odredio je: a) etika znanstvenog istraživanja i moralna odgovornost znanstvenika u suvremenom svijetu, b) umjetničko stvaralaštvo i etika, c) filozofija humanizma. Upravo filozofija humanizma kao sintetski pristup znanosti, umjetnosti i društvenoj praksi predstavlja glavno područje rada akademika

U okviru projekta »Teorija znanosti« mr. J. Lelas nastavila je rad na zadatku »Genealoški model razvitka prirodnih znanosti kao tumačenje izraslo u okviru povijesne epistemologije« s ciljem da se pokuša pokazati vrijednost Bohrova principa korespondencije kao općeg principa što povezuje znanstvene teorije u povijesnom toku znanosti i tako argumentirati u prilog »genealoškog« modela razvitka znanosti. Dovršen je rad: »'Unutrašnji' i 'vanjski' pristup povijesti znanosti«, koji u adekvatnom načinu povezivanja »racionalnih« (unutrašnjih) i »socijalnih« (vanjskih) faktora što utječu na znanastveni razvitak vidi rješenje odnosa dviju postojećih vrsta znanosti, te pojavu sjedinjene teorije povijesti znanosti kao dijela nove teorije znanosti, koja je bitno interdisciplinarno istraživanje.

U okviru interdisciplinarnog istraživanja usmjerenog proučavanju stvaralačkog čina dr. Z. Radman bavio se, među ostalim, ulogom mašte u kreativnom procesu, pri čemu je od posebnog interesa bio odnos mišljenja i mašte. Na toj osnovi bilo je moguće sagledati neke fundamentalne srodnosti između znanstvenog istraživanja i umjetničkog stvaralaštva. Suprotno uobičajenoj polarizaciji zastupan je sintetski pristup znanstveno-umjetničkoj djelatnosti, unutar kojega se tragalo za znanstvenim elementima u umjetnosti, kao i za estetskom dimenzijom znanstvenog rada i istraživanja.

Asistent Z. Klanac nastavio je rad na istraživačkom zadatku »Razmatranje temeljnih filozofskih pitanja o odnosima raznih logika, popraćeno potrebnom formalnom analizom« proučavanjem odnosa modalnih i intuicionističkih logika, posebno u smislu njihova odnosa u vezi s odgovarajućim Kripkeovim semantikama te neki osnovni pokušaji konstruktivističkog utemeljenja modalnih logika.

Asistent pripravnik Bojan Marotti u svojoj drugoj godini rada u Zavodu nastavio je bavljenje problemima odnosa znanosti i etike u suvremenom svijetu. Unutar te teme on razmatra odnos etike i metafizike u Aristotelovoj filozofiji.

Stručni rad

Akademik I. Supek održao je javno predavanje u povodu 100. obljetnice rođenja Nielsa Bohra 7. listopada ove godine pod nazivom »Slika svijeta nakon Nielsa Bohra«, u palači JAZU. Krajem godine boravio je u okviru međuakademijske razmjene u SAD i Kanadi gdje je održao niz predavanja na tamošnjim sveučilištima iz područja filozofije znanosti i humanizma.

J. Lelas je u okviru razmjene s British Academy boravila dva tjedna na sveučilištu Oxford od 1. do 16. ožujka ove godine. Nadalje, održala je predavanje »Odnos filozofije znanosti i povijesti znanosti« 30. svibnja ove godine na seminaru »Teorija znanosti« u Zagrebu.

Z. Radman je kao dobitnik stipendije Goetheova instituta proveo dva mjeseca na usavršavanju njemačkog jezika u Berlinu.

Ostali rad

I u ovoj je godini nastavljen rad u okviru seminara »Teorija znanosti«, koji nalazi dobar odziv i zanimanje naše znanstvene javnosti. Nadalje, Zavod je i u prošloj godini bio suorganizator niza javnih predavanja s pagvaškom tematikom. Osim toga, članovi Zavoda nastoje redovito sudjelovati u radu međunarodnog tečaja »Philosophy of Science« u Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku, jer je to prilika da se sretnu i upoznaju s međunarodnim stručnjacima iz filozofije znanosti.

Izdavačka djelatnost

Z. Radman, Mjerenje, mašta i metafora, *Filozofska istraživanja*, 13, Zagreb 1985, 247—258.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu za ornitologiju udružuje rad 6 radnika: dva znanstvena asistenta, dva asistenta pripravnika postdiplomanda, stručni referent i pomoćni službenik.

U okviru znanstvenih programa, pri terenskim istraživanjima, sudjeluje 5 vanjskih suradnika, a u okviru redovitog programa prstenovanja ptica 71 dobrovljni suradnik.

Voditelj Zavoda je akademik Zdravko Lorković, koji je uz organizacijske poslove i voditelj znanstvenih programa: »Fenomen kretanja ptica na području Jugoslavije u odnosu na antropogeni utjecaj« i »Ekološka istraživanja ornitofaune SR Hrvatske«.

Znanstveni asistent Goran Sušić, magistar biologije, od 15. listopada 1985. godine obavlja radne zadatke zamjenika voditelja upravitelja Zavoda i uz to je voditelj dvaju znanstvenih programa: »Ornitološka istraživanja područja NE Prevlaka« i »Istraživanje brojnosti orla štekavca *(Haliaeetus albicilla)* u SR Hrvatskoj«, te sukoordinator za SR Hrvatsku, na međurepubličko-pokrajinskom istraživačkom projektu »Fauna Jugoslavije — Aves«. Osim toga, uključen je u interdisciplinarni projekt istraživanja trajnih ploha Hrvatskog ekološkog društva, radi na istraživanju rasprostranjenosti i statusa ptica grabljivica (red *Falconiformes)* u Hrvatskoj, te na izradi ornitološke bibliografije do 1900. godine za SR Hrvatsku.

Znanstveni asistent Jasmina Mužinić, magistar biologije, radi na proučavanju endoparazita ptica kao mogućih determinatora migracije ptica, istraživanjima vezanim uz migraciju ptica, te uz status i rasprostranjenje pojedinih vrsta u SR Hrvatskoj.

Asistent pripravnik postdiplomand Grozdana Sirotić, dipl. inž. biologije, udružuje rad na određeno vrijeme, u trajanju od godinu dana, počevši od 1. listopada 1985. U okviru znanstvenih programa Zavoda radi na obradi

domaćih i stranih nalaza prstenovanih ptica i analizi migracije na temelju nađenih prstenovanih ptica, a uključena je i u terenska istraživanja.

Asistent pripravnik postdiplomand Eduard Kletečki, dipl. inž. biologije, udružuje rad na određeno vrijeme u trajanju od godinu dana, počevši od 1. listopada 1985. god. U okviru znanstvenih programa Zavoda radi na obradi izvještaja o prstenovanim pticama, a uključen je i u terenska istraživanja.

Stručni referent Ranka Vodanović obavlja reorganizaciju znanstvene biblioteke, distribuciju zavodskog godišnjaka »Larusa«, te opširnu korespondenciju u vezi razmjene sa stranim ornitološkim časopisima. Uz to obavlja i poslove administratora.

Znanstvenoistraživački rad

Znanstvenoistraživački rad se tijekom 1985. godine odvijao u okviru četiri znanstvena programa: »Fenomen kretanja ptica na području Jugoslavije u odnosu na antropogeni utjecaj«, »Ekološka istraživanja ornitofaune SR Hrvatske«, »Ornitološka istraživanja područja NE Prevlaka« i »Istraživanje brojnosti orla štekavca *(Haliaeetus albicilla)* u SR Hrvatskoj«. U 1985. godini provodila su se istraživanja terenskog, laboratorijskog i kabinetskog karaktera.

a) *Terenska istraživanja*

Terenska ornitološka istraživanja imala su u 1985. god. ekološki, faunistički i migracijski karakter. Istraživanja kojima su ciljevi bili prikupljanje faunističkih podataka ili praćenje migracije obavljana su na području: zadarskog zaleđa, nacionalnog parka »Paklenica«, planine Dinare i okolice, a pothvatom prebrojavanja gnijezda bijele rode *(Ciconia ciconia)* neprekidno su obilažene općine u SR Hrvatskoj. Ornitološka istraživanja ekološkog karaktera obavljana su na području nacionalnog parka »Risnjak« i predviđene lokacije za NE Prevlaka.

b) *Laboratorijska istraživanja*

Skupljeno je 150 primjeraka običnog galeba *(Larus ridibundus)* i galeba klaukavca *(Larus argentatus)*, s obalnog i kontinentalnog dijela Jugoslavije u proljetnom, ljetnom i jesenskom razdoblju. Sekcijskom su pretragom izolirani helmintoparaziti koji su histološki obrađeni i uklopljeni u trajne preparate. Determinacija helmintoparazita obavljena je za skupine *Cestoda* i *Trematoda*.

c) *Kabinetska istraživanja*

U okviru kabinetskih istraživanja obavljena je obrada izvještaja o prstenovanim pticama, zaključno s 1984. godinom, analiza i obrada domaćih i stranih nalaza prstenovanih ptica, zaključno s 1981. godinom. Obavljena su i istraživanja vezana uz migraciju zavičajnih populacija velikog vranca *(Phalacrocorax carbo)*, analizom 84 nalaza ptica ove vrste, prstenovane u našoj zemlji ili u inozemstvu.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

G. Sušić je prisustvovao I. kongresu biosistematičara Jugoslavije (Popova šapka) gdje je održao referat.

J. Mužinić je s referatom prisustvovala I. kongresu biosistematičara Jugoslavije (Popova šapka), International Stork Conservation Symposium, Walsrode, SR Njemačka, te X. savjetovanju o dijagnostici, profilaksi i terapiji u suvremenoj stočarskoj proizvodnji (Primošten), s referatom u koautorstvu.

Stručni rad

Uvedena su znatna poboljšanja u sustavu prstenovanja ptica, izmijenjen je način izdavanja ovlaštenja za lov i prstenovanje ptica koje obavljaju dobrovoljni suradnici širom Jugoslavije, a realiziran je i plan izmjene dimenzija prstenova za ptice, te pojednostavljenja brojčane šifre na prstenovima pojedine dimenzije. Umjesto dosadašnjih pet veličina, od 1985. godine ptice se prstenuju s devet različitih veličina prstenova, koje sada odgovaraju dimenzijama većine evropskih centrala za prstenovanje ptica. Provedena je također i reorganizacija obrade izvještaja o prstenovanim pticama, te domaćih i stranih nalaza. Novi formulari sada sadržavaju i EURING-ove šifre vrsta i podvrsta, što omogućuje kompjutorsku obradu podataka, a analiza nalaza je standardizirana po međunarodnim pravilima.

Ostali rad

Zahvaljujući pomoći vanjskih suradnika, uspješno je obavljena kompletna katalogizacija znanstvene zbirke ptičjih svlakova. Tijekom 1985. godine zbirka je povećana s više primjeraka i nekoliko novih vrsta ptica i sada broji ukupno 6604 primjerka, 321 različite vrste. Znanstvenom zbirkom ptičjih svlakova, te najbogatijom ornitološkom znanstvenom bibliotekom u Jugoslaviji koristio se tijekom 1985. godine velik broj ornitologa iz svih naših republika, diplomanata biologije na PMF-u u Zagrebu, postdiplomanada iz područja ornitologije (4), te doktoranada (2).

Izdavačka djelatnost

U 1985. godini priređen je za izdavanje zavodski godišnjak »Larus«, vol. 38, koji treba izaći tijekom 1986. godine. Broj stranih znanstvenih publikacija (ornitoloških, zoooloških i ekoloških) koje Zavod prima u vidu razmjene, povećao se za 16 naslova, pa sada Zavod prima 302 strana znanstvena ili stručna časopisa i četrdeset domaćih. Zahvaljujući objavljivanju osvrta za novoizašle ornitološke knjige, koji se objavljuju u »Larusu«, Zavod je u 1985. godini, bez ulaganja vlastitih sredstava, nabavio četrnaest novih, vrlo vrijednih ornitoloških knjiga.

Objavljeni radovi

J. Mužinić, A. Marinculić, Huber, Đ., O biologiji i ekologiji gradskog goluba, *Columba livia dom.*, na području grada Zagreba, *Ekologija*, 19, Beograd 1984, 73—84.

G. Sušić, Razlike u načinima ishrane morskih ptica, *More*, 30, Rijeka 1985, 1. dio, 15—16.

Marinković, S., Sušić, G., Grubač, B., Šoti, J. P., Simonov, N., The Griffon Vulture in Yugoslavia, u knjizi: Newton, I. and Chancellor, R. D. (izd.), Conservation Studies on Raports, ICBP Technical Publication No. 5, Cambridge 1985, 131—135.

Vasić, V., Grubač, B., Sušić, G., Marinković, S., The status of Birds of Prey in Yugoslavia, with particular reference to Macedonia, u knjizi: Newton, I. and Chancellor, R. D. (izd.), Conservation Studies on Raports, ICBP Technical Publication No. 5, Cambridge 1985, 45—53.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu za paleontologiju i geologiju kvartara udružuje rad 8 radnika, i to 4 znanstvena radnika, 1 aktivni istraživač, laborant, crtač i pomoćni službenik. Na izvršavanju zadataka u okviru znanstvenih programa sudjeluju 2—3 vanjska suradnika.

Voditelj Zavoda je akademik Mirko Malez, znanstveni savjetnik, koji uz organizacijske poslove voditelja i ravnatelja Radne zajednice Istraživačkog centra radi na paleontološkom proučavanju tercijarnih i kvartarnih mamalija, stratigrafiji pleistocena, paleoantropologiji i slijedu paleolitičkih materijalnih kultura na tlu Hrvatske.

Znanstveni asistent Maja Paunović, magistar geologije, radi na proučavanju fosilnih predstavnika nižih skupina vertebrata, osobito vodozemaca, gmazova i riba.

Znanstveni asistent Marija Poje, magistar geologije, radi na istraživanju malakofaune kvartarnih naslaga, te obavlja taksonomsku obradu kvartarnih mekušaca.

Znanstveni asistent Vesna Malez, magistar geologije, radi na istraživanju paleoornitoloških nalaza i proučava faze domestifikacije u starijem holocenu naših krajeva. Uključena je u znanstvenu temu »Paleontološka proučavanja kvartara u SR Hrvatskoj«, s radnim mjestom u ovom Zavodu, dok organizacijski pripada u znanstvenu jedinicu Zavoda za arheologiju Istraživačkog centra JAZU.

Aktivni istraživač (asistent pripravnik) Damir Rakarić, dipl. inž. geologije, radio je u ovom Zavodu do 31. svibnja 1985. g. u okviru rada na paleontološkom proučavanju skupine *Cervidae, Bovidae* i *Rhinocerotidae*, te na stručnim poslovima vezanim uz dokumentaciju i fosilni materijal.

Laborant Ivica Lajtner, preparira, signira i sortira skupljeni fosilni materijal, prikuplja i upotpunjuje recentnu komparativnu osteološku zbirku, obavlja poslove u vezi s foto-dokumentacijom, uređuje zbirke, aktivno sudjeluje na terenskim istraživanjima itd.

Crtač Adrijana Orlić, radi na izradi grafičke obrade kvartarnogeološke, paleontološke, paleolitičke i speleološke dokumentacije.

Na izvršavanju pojedinih zadataka u okviru znanstvenih zadataka i projekata stalno su angažirani ovi vanjski suradnici: dr. Helena Percač obavlja paleostomatološka proučavanja na skupljenom materijalu; dr. Maria Teschler-Nicola bavi se antropologijom iz mlađih materijalnih kultura (neolitika i eneolitika), nekoliko suradnika iz Radiokarbonskog laboratorija Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu određuju starost fosilnih nalaza radiometrijskim metodama.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost tijekom 1985. godine odvijala se u okviru znanstvenog zadatka »Paleontološka proučavanja kvartara u SR Hrvatskoj« financiranog od SIZ-a III i teme »Fosilni čovjek na tlu Hrvatske« iz operativnog radnog plana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Tijekom 1985. godine izvršena su ova terenska, laboratorijska i kabinetska istraživanja:

a) Terenska istraživanja:

U 1985. izvršena su terenska iskopavanja kvartarnih naslaga i skupljanje ostataka pleistocenske i holocenske faune na brojnim lokalitetima u Hrvatskoj (spilja Vindija, Duzluk kod Slavonske Orahovice, Vukovar, Strmica kod Knina, Razvođe i pećina u Brini kod Drniša, nekoliko pećina u kanjonu Kličevica kod Benkovca, Dupcima kod Makarske itd.), te na susjednim područjima (u kanjonu rijeke Gradac kod Valjeva, Popovom polju u Hercegovini, Savinoj pećini kod Sarajeva itd.), što je omogućilo donašanje sigurnijih zaključaka o migracijama pleistocenskih faunskih zajednica na širem prostoru jugoistočne Evrope.

Nastavljena su kvartargeološka i paleontološka iskopavanja u spilji Vindiji kod Donje Voće kao nastavak planskih istraživanja toga lokaliteta. Ta istraživanja kontinuirano traju od 1974. godine. Ovogodišnja terenska iskopavanja bila su usmjerena na pleistocenske naslage u predspiljskom prostoru. Prilikom prijašnjih radova iskopan je gornji kompleks naslaga koje su nataložene od III virmskog stadijala do holocena, a ovogodišnjim iskopavanjima zahvaćene su naslage nataložene od početnih faza riške glacijacije do III virmskog stadijala. Naslage su u predspiljskom terenu iskopavane na prostoru s desne strane ulaza, a površina je iznosila 20 x 4 m. Dubina sedimentnog kompleksa varirala je uslijed nagnutosti terena od 1,5 do 5,0 m. U iskopavanim naslagama iz riškog glacijala skupljeni su ostaci vrlo bogate faune vertebrata, a dominantni predstavnik je medvjed vrste *Ursus deningeri* sa svim razvojnim fazama do spiljskog medvjeda *(Ursus spelaeus)*. Nadalje su u tom kompleksu naslaga skupljeni ostaci izumrlih nosoroga, dvije vrste bovida, više vrsta cervida i suida, te pojedinačni nalazi carnivora, rodentia i aves. Uz sve te nalaze koji predstavljaju ostatak lovačkog plijena fosilnog čovjeka otkriveni su mnogobrojni kremeni artefakti koji se na osnovi tipološke diferencijacije mogu uvrstiti u pojedine faze šelensko-ašelenske i musterijenske

kulture. Najznačajniji nalaz je otkriće zuba fosilnog čovjeka, i to je ujedno najstariji fosilni hominid u sjevernoj Hrvatskoj.

Iznad naslaga nataloženih u pojedinim fazama riškog glacijala leži vrlo kompaktan kompleks tamnih crvenkasto-smeđih ilovača nataloženih tijekom ris-virmskog interglacijala. Toplodobni karakter naslage dobro dokumentiraju osteološki i odontološki nalazi toplodobnog nosoroga vrste *Dicerorhinus kirchbergensis*, te jelena lopatara *(Dama dama)*, leoparda *(Panthera pardus)* i ostalih toplodobnih životinja. U tom je kompleksu naslaga skupljeno vrlo mnogo definiranog kamenog oruđa, koje na osnovi tipologije pripada razvijenom musterijenu. Iz tog kompleksa naslaga uzeti su uzorci mineralnih konkrecija za kabinetsko proučavanje.

Osteološkim i odontološkim ostacima također je bogat kompleks naslaga nataloženih od I. virmskog do II. virmskog stadijala. Pretežno su iskopane kosti i zubi raznih razvojnih stadija spiljskog medvjeda, no česti su i skeletni ostaci spiljskog lava, hijene, bizona, raznih jelena, male zvjeradi, glodavaca i ptica. Kameno oruđe iz tih naslaga pripada finalnim fazama razvijenog musterijena. Ovogodišnjim iskopavanjima u spilji Vindiji načinjene su predradnje za istraživanje najdubljih naslaga u središnjem dijelu te spilje. Neki dosadašnji rezultati objavljeni su u nekoliko rasprava.

Nastavljeno je proučavanje ležišta koštanih breča u »Plavom Majdanu« kod Duzluka nedaleko Slavonske Orahovice, zatim u Razvođu na planini Promini u Dalmaciji i Dupcima iznad Luke Vrulje kod Makarske. Na osnovi proučavanja i faunskih ostataka zaključuje se da su koštane breče Razvođa i Dubaca nastale u bihariju, dok za koštanu breču kod Duzluka moći će se starost odrediti nakon preparacije skupljenog materijala koja je sada u toku.

Proučavanje gornjopleistocenskih spiljskih naslaga nastavljeno je u Velikoj i Maloj Kličevici kod Benkovca. U naslagama iz gornjeg pleistocena skupljena je bogata fauna, koja se pretežno sastoji od skeletnih ostataka spiljskih hijena, divljih konja, bizona, svinja, golemih jelena, kozoroga itd., a uz njih skupljeno je i preko 20 komada kamenog oruđa. Skupljeni materijal nalazi se u stadiju prepariranja i priprema se za znanstvenu obradu.

Nastavljena su proučavanja spiljskih naslaga u pećinama u Brini kod Drniša te u Vjetrenici na Popovu polju. Skupljeni materijal također se nalazi u stadiju prepariranja.

Izvršena su kvartarnogeološka proučavanja naslaga u okolici Vukovara i tu su na više mjesta sabrani ostaci mamuta, bizona, nosoroga, golemog medvjeda, divljih konja i drugih velikih kopnenih sisavaca. Proučavanje te faunske zajednice već sada preliminarno daje posve nove spoznaje o paleoekološkim odnosima koji su za vrijeme gornjeg pleistocena vladali na širem području istočne Slavonije.

Značajan nalaz je otkriće gotovo cijelog skeleta mamuta u gliništu ciglane Dilj kod Vinkovaca.

Nedaleko od Vukovara obavljaju se u Vučedolu opsežna prethistorijska iskopavanja, a uz materijalne kulture više faza eneolitika sabrano je vrlo mnogo skeletnih ostataka raznih kopnenih sisavaca, ptica i riba, koji će pružiti važne podatke o faunskoj zajednici i početnim fazama domestikacije u našim krajevima.

Proučeni su speleokronološki odnosi i faunske zajednice u Petničkoj pećini i Visokoj pećini kod Valjeva s ciljem da se ustanove odnosi i pravci migracija pojedinih vrsta tijekom gornjeg pleistocena. Studija o tim odnosima nalazi se u završnoj fazi za objavljivanje.

b) Laboratorijska istraživanja:

Osteološki i odontološki materijal koji je skupljen u spilji Vindiji, Velikoj i Maloj Kličevici, pećinama u Brini, okolici Vukovara i na drugim gore spomenutim lokalitetima nalazi se u fazi prepariranja i konzerviranja u laboratoriju Zavoda. Veći broj skupljenih uzoraka raznih sedimenata, organskih ostataka ili sigastih konkrecija podvrgnut je kompleksnim sedimentološkim analizama, a nekim uzorcima određuje se starost pomoću radiometrijske metode ili se određuje starost metodom aminokiselina. Na stanovite teškoće nailazi se prilikom prepariranja osteološkog materijala iz koštanih breča, jer je matriks (cement) čvršći od kostiju. Primijenjene su metode sa razrijeđenim kiselinama i do sada su najbolji rezultati postignuti s octenom kiselinom. Nastavljen je i laboratorijski rad na izradi potrebne fotografske i grafičke dokumentacije.

c) Kabinetska istraživanja:

Paleontološka proučavanja nastavljena su na gornjopleistocenskim faunama iz Vindije, Velike pećine, Krapine, pećina u Brini i još nekih lokaliteta, a dvije studije o hladnodobnim sisavcima su završene i predane u tisak. Također je završena studija o palinološkim analizama iz spilje Vindije i rad je predan za tisak. Također su u toku kvartarnogeološka i paleontološka proučavanja pojedinih skupina sisavaca iz nekih lokaliteta koštanih breča donjopleistocenske starosti. U završnoj fazi je studija o velikim kopnenim sisavcima biharijske starosti iz koštane breče Podumaca kod Unešića.

Nastavljen je rad na paleontološkom proučavanju više skupina nižih vertebrata. Određeni su fosilni ostaci ranida iz gornje Bijambarske pećine, zatim su obrađeni nalazi fosilnih riba iz lapora dvaju lokaliteta u Sloveniji i načnjena je revizija ostataka miocenske kornjače iz Voće. Te rasprave su završene i predane u tisak. Nadalje je izvršena determinacija riba i kornjača (oko 1500 komada) iz eneolitičkog lokaliteta u Vučedolu. Također je započeto s novim statističkim metodama u proučavanju mikroevolucijskih procesa na zubima ursida.

Paleoornitološka proučavanja izvršena su na bogatom fosilnom materijalu iz spilje Šandalje kod Pule i rasprava je predana u tisak. Nastavljen je rad na paleoornitološkoj obradi pleistocenskih ptica iz spilje Vindije kod Donje Voće. Također je nastavljen rad na paleontološkoj obradi ostataka pleistocenskih vertebrata iz spilje Kopačine na otoku Braču.

Nastavljen je rad na proučavanju pleistocenske malakofaune iz više lokaliteta u istočnoj Slavoniji. Podrobno je obrađen tzv. »Vukovarski profil« i rad je predan za tisak u Geološkom vjesniku.

Popis objavljenih radova

Malez, M. & Percač, H., Paleostomatološka proučavanja eneolitske populacije iz Velike pećine na Ravnoj gori (SR Hrvatska, Jugoslavija), *Rad JAZU*, 411, Zagreb 1984, 157—196.

Malez, M., Šimunić, An. & Šimunić, Al., Geološki, sedimentološki i paleoklimatski odnosi spilje Vindije i bliže okolice, Rad JAZU, 411, Zagreb 1984, 231—264.

Malez, M. & Rabeder, G., Neues Fundmaterial von Kleinsäugern aus der altpleistozänen Spaltenfüllung Podumci 1 in Norddalmatien (Kroatien, Jugoslawien), *Beitr. Paläont. Österr.*, 11, Wien 1984, 439—510.

Malez, M., Neandertalci iz spilje Vindije, *Priroda*, 73/1, Zagreb 1984, 4—8; Dragutin Gorjanović-Kramberger (Zagreb, 1856 — Zagreb, 1936), Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva, 1885—1985, Zagreb 1985, 59—61; Fran Šuklje (Samobor, 1886 — Zagreb, 1949), Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva, 1885—1985, Zagreb 1985, 74—76; Povijest speleoloških istraživanja u Hrvatskoj, Zbornik predavanja, Deveti jug. speleol. kongres, Karlovac 1984, Zagreb 1984, 73—102; Kvartarnogeološka, paleontološka i paleolitička istraživanja u spiljama Hrvatske, Zbornik predavanja, Deveti jug. speleol. kongres, Karlovac 1984, Zagreb 1984, 169—183; Paleobiološke osobitosti spilje Sparožne u Kastavštini (Hrvatska), Zbornik predavanja, Deveti jug. speleol. kongres, Karlovac 1984, Zagreb 1984, 681—695.

Garevski, R. & Malez, M., Kvartarna fauna vertebrata iz spiljskih naslaga Makedonije, Zbornik predavanja, Deveti jug. speleol. kongres, Karlovac 1984, Zagreb 1984, 667—680.

Malez, M. & Slišković, T., Kvartarnogeološki i paleontološki odnosi u spilji Megari na planini Bjelašnici (SR Bosna i Hercegovina), Zbornik predavanja, Deveti jug. speleol. kongres, Karlovac 1984, Zagreb 1984, 697—710.

Malez, M. & Thenius, E., Über das Vorkommen von Anynodonten (Rhinoceratoidea, Mammalia) im Oligo-Miozän von Bosnien (Jugoslawien), *Paleont. Jugosl.*, 34, Zagreb 1985, 1—26.

Paunović, M., Süsswasserschildkrötenrest aus den Promina-Schichten bei Varoš (Sivérić, Kroatien), *Rad JAZU*, 411, Zagreb 1984, 7—16; Fische, Amphibien und Reptilien aus oberpleistozänen Ablagerungen von Šandalja bei Pula (Istrien, Jugoslawien), *Palaeont. jugosl.*, 31, Zagreb 1984, 5—44; Ribe, vodozemci i gmazovi u pleistocenskim naslagama spilja u Hrvatskoj, Zbornik radova 9. jugosl. speleol. kongresa, Zagreb 1984, 721—730; Spilja Ramesch (Totes Gebirge, Austrija), *Priroda*, 73/1, Zagreb 1984, 2—3; Ždrijelni zubi riba i njihovo značenje u paleontološkim proučavanjima spiljskih naslaga, *Priroda*, 73/1, Zagreb 1984, 18—19; Prikaz rada M. Malez i G. Rabeder, Neues Fundmaterial von Kleinsäugern aus der altpleistozänen Spaltenfühlung Podumci I in Norddalmatien (Kroatien, Jugoslawien), *Geol. vjesnik*, 37, Zargeb 1985.

Poje, M., Praporne naslage »vukovarskog profila« i njihova stratigrafska pripadnost, *Geol. vjesnik*, 37, Zagreb 1985, 45—64.

Malez, V., Ornitofauna starijeg holocena iz Velike pećine na Ravnoj gori (SR Hrvatska, Jugoslavija), *Rad JAZU*, 411, Zagreb 1984, 265—297; Spilje kao biološka niša za ptice, *Priroda*, 1, Zagreb, 1984, 16—17; Zooarheološka osnova

naseljavanja Markove spilje na otoku Hvaru, Deveti kongres speleol. Jugosl., Zbornik predavanja, Zagreb 1984, 617—621; Paleoornitološki ostaci iz kvartarnih naslaga nekih spilja Hrvatske i Slovenije. Deveti kongres speleol. Jugosl., Zbornik predavanja, Zagreb 1984, 711—719.

Percač, H. & Teschler-Nicola M., Paleostomatološka proučavanja na prethistorijskom materijalu iz spilje Veternice u Medvednici. Deveti jugosl. kongres speleol. Jugosl., Zbornik predavanja, Zagreb 1984, 731—739.

Popis radova prihvaćenih za tisak

Malez, M. i *Teschler-Nicola, M.*, Die menschlichen Skelettreste aus der Höhle Veternica, Nordwestkroatien, 22 str., 4 tab., 5 sl., i 4 table, *Rad Razreda za prirodne znanosti JAZU*, 21.

Malez, M., On the Possibility of the Existance of a »Skull cult« in Neanderthals from the Vindija Cave (Croatia, Yugoslavia), 12 str., 4 sl., *Collegium Antropologicum*, Zagreb; Paleobiološki odnosi u pećini Vjetrenici na Popovu polju u Hercegovini. 12 str., 4 slike, *Naš krš*, Sarajevo; Geološki, paleontološki i prethistorijski odnosi otoka Raba. 13 str., 3 sl., Zbornik o otoku Rabu, JAZU Zagreb; Vrsta Gulo gulo (L.) (Mustelidae, Carnivora) u gornjem pleistocenu Istre i Dalmacije. 32 str., 6 sl., 3 table, *Razprave SAZU*, Ljubljana.

Paunović, M., Rana arvalis Wilson, 1842. (Ranidae) aus Oberpleistozänen Ablagerungen von Bijambarehöhle bei Olovo (Mittelbosnien, Jugoslawien). 15 str., 5 sl., 2 tabele, 1 tabla, *Rad Razreda za prirodne znanosti JAZU*, 21.

Paunović, M., Aničić, B. i *Ramovš, A.*, Ein Beitrag zur Kentnis der Tertiären Fischen Sloweniens. 18 str., 1 sl., 2 tabele, 1 tabla, *Rad Razreda za prirodne znanosti JAZU*, 21.

Malez, V., Novi prilog poznavanju gornjopleistocenske ornitofaune iz Šandalje kod Pule u Istri (Hrvatska, Jugoslavija). 22 str., 2 tabele, 2 table, *Rad Razreda za prirodne znanosti JAZU*, 21.

ZAVOD ZA POVIJEST PRIRODNIH, MATEMATIČKIH I MEDICINSKIH ZNANOSTI — ZAGREB

Organizacija jedinice

Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti sastoji se od dva odsjeka, i to:

1. *Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti,*
2. *Odsjek za povijest medicinskih znanosti.*

Voditelj Zavoda je izv. član prof. dr. Mihovil Proštenik. Zamjenik voditelja upravitelj Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti je prof. dr. Žarko Dadić, a u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti prof. dr. Biserka Belicza.

U Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih znanosti prof. dr. Žarko Dadić, znanstveni savjetnik, proučava povijest matematike, fizike i astrono-

mije, dr. Ilinka Senčar-Čupović, znanstveni savjetnik, proučava povijest kemije, dr. Josip Balabanić, viši znanstveni suradnik, proučava povijest biologije, mr. Snježana Paušek-Baždar, znanstveni asistent, proučava povijest kemije, Stipe Kutleša, asistent pripravnik, proučava povijest fizike i Jadranka Merlin, administrator I, obavlja administrativne poslove Odsjeka.

U Odsjeku za povijest medicinskih znanosti prof. dr. Biserka Belicza, znanstveni savjetnik, proučava povijest medicine, a mr. Zdenka Šušnić-Fliker, znanstveni asistent, proučava povijest farmacije.

1) ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuje razvitak prirodnih (astronomskih, fizikalnih, kemijskih, bioloških) i matematičkih znanosti u Hrvata. Svojim temama sudjeluje i na projektu »Razvoj marksizma i njegovi aktualni teorijski tokovi« s programom »Istraživanje povijesti matematike, fizike, astronomije, kemije, biologije, geologije i tehnike u Hrvata«, koji financira SIZ-VII.

Znanstvenoistraživački rad

Prof. dr. Žarko Dadić istraživao je astronomski rad Mirka Daniela Bogdanića i napisao o toj temi poseban rad. Radio je i na drugim hrvatskim znanstvenicima koji su djelovali u Mađarskoj krajem 18. i početkom 19. stoljeća. Istraživao je prirodoznanstvene rukopise u Hrvatskoj, posebno rukopise sačuvane u knjižnici samostana Male braće u Dubrovniku i astrološki rukopis iz 17. stoljeća sačuvan u arhivu rapske obitelji Nimira i o tome napisao dva rada. Istraživao je radove Ruđera Boškovića iz mehanike i ulogu Hrvatskoga prirodoslovnog društva u Hrvatskoj u posljednjih stotinu godina i o tome napisao nekoliko radova. Također je istraživao ulogu Vladimira Filipovića na zbližavanju filozofije i prirodnih znanosti i o tome napisao rad. Istraživao je i položaj prirodnih znanosti u doba hrvatskoga narodnog preporoda.

Dr. Ilinka Senčar-Čupović nastavila je istraživati razvitak kemijskih znanosti i odraze svjetskih znanstvenih dostignuća na području kemije u Hrvatskoj. Proučavala je relevantna djela analitičke kemije i valorizirala radove, prvi priručnik (G. Janeček, Zagreb 1883) i prvi udžbenik (R. Gasperini, Split 1896) iz analitičke kemije koji su objavljeni u nas do kraja 19. st. Obrađivala je primjenu kemijskih analitičkih metoda od najranijeg razdoblja sve do osnivanja analitičkih laboratorija u nas. Posebno je istraživala organizaciju i opremu prvih kemijskih analitičkih laboratorija, vezanih uz srednje škole i sveučilišnu katedru iz kemije, kao i djelovanje samostalnog analitičkog kemijskog laboratorija koji je devedesetih godina 19. st. osnovao S. Bošnjaković u Zagrebu i o tome pripremila rad za tisak.

Dr. Josip Balabanić je završio istraživanja o implikacijama teorije selekcije u biološkim znanostima i društvu u Hrvatskoj pred drugi svjetski rat i o tome piše rad. Proučavao je povijest Hrvatskoga prirodoslovnog društva, naročito njegovu ulogu u razvitku biološke znanosti u nas.

Mr. Snježana Paušek-Baždar istraživala je utemeljenje i razvitak sekcija Hrvatskoga prirodoslovnog društva u sto godina njegova postojanja i o tome napisala rad. Također je, u okviru višegodišnjeg zadatka »Flogistonska teorija u djelima hrvatskih autora«, istraživala rukopisnu ostavštinu Pavla Thallera iz druge polovice 18. stoljeća. Započela je istraživati i ulogu Gospodarskog društva u razvitku prirodnih znanosti u doba hrvatskoga narodnog preporoda.

Stipe Kutleša je istraživao mehaničke probleme u djelima Ivana Paskvića.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Ž. Dadić je sudjelovao na skupovima:

1. Third Yugoslav Studies Seminar at UCLA, The Medieval and Renaissance Culture in Yugoslav Lands, University of California, Los Angeles, 7—10. veljače 1985. Referat: The Impact of European Culture of Science in Croatia during the Renaissance.

2. GAMM Congress 85, Dubrovnik 1—4. travnja 1985. Uvodno predavanje: Rudjer Bošković's Beitrag zur angewandten Mathematik und Mechanik.

3. Simpozij Vladimira Filipovića, život i djelo, Zagreb, 16—17. svibnja 1985. Referat: Nastojanja Vladimira Filipovića na zbližavanju filozofije i prirodnih znanosti.

4. VIII. kongres matematičara, fizičara i astronoma Jugoslavije, Priština, 23—27. rujna 1985. Referat: Smjernice istraživanja povijesti astronomije u Jugoslaviji.

5. Savjetovanje »Matematika i prirodne znanosti u obrazovanju«, Zagreb, 24—26. listopada 1985. Referat: Povijesni osvrt na prirodne znanosti i matematiku, njihov društveni status te njihov utjecaj na obrazovanje i društvo (posredstvom Hrvatskoga prirodoslovnog društva i direktno).

6. Znanstveni skup posvećen 150. obljetnici hrvatskoga narodnog preporoda, Zagreb 11—14. prosinca 1985. Referat: Prirodne znanosti u doba Hrvatskoga narodnog preporoda.

I. Senčar-Čupović je sudjelovala na skupovima:

1. Deveti sastanak kemičara Hrvatske, Zagreb 14—15. veljače 1985. Referat: Prvi originalni udžbenici kemije u Hrvatskoj u 19. stoljeću.

2. Četvrti Jugoslavenski simpozij o analitičkoj kemiji, Split 9—12. rujna 1985. Referat: Prvi naši priručnici i udžbenik analitičke kemije objavljeni u drugoj polovici 19. stoljeća.

J. Balabanić sudjelovao je na savjetovanju:

Matematika i prirodne znanosti u obrazovanju, Zagreb 24—26. listopada 1985. Referat: Popularizacija prirodnih znanosti kao svrha Hrvatskoga prirodoslovnog društva i obrazovanje.

S. Paušek-Baždar sudjelovala je na skupu:

150. obljetnica hrvatskoga narodnog preporoda, Zagreb 11—14. prosinca 1985. Referat: Važnost utemeljenja Gospodarskog društva za razvitak prirodnih znanosti u doba Hrvatskoga narodnog preporoda.

S. Kutleša je sudjelovao na skupu:

VIII. kongres matematičara, fizičara i astronoma Jugoslavije, Priština, 23—27. rujna 1985. Referat: Mehanički problemi u Paskvićevim djelima.

Stručni rad

Ž. Dadić je sudjelovao u organizaciji proslave 100. obljetnice Hrvatskoga prirodoslovnog društva. Surađivao je s Jugoslavenskim leksikografskim zavodom »Miroslav Krleža«, posebno kao urednik struke Hrvatskoga biografskog leksikona. Napisao je i objavio 5 recenzija na znanstvenostručna djela u časopisu »Dijalektika«.

J. Balabanić, održao je 5. prosinca 1985. u Osijeku predavanje: Osnutak Hrvatskoga prirodoslovnog društva i njegova uloga u razvoju naše prirodne znanosti. Za Turističko društvo Silba i njihovu izložbu o ekološkim problemima otoka (lipanj—listopad 1985) uredio dio »Hrvatsko prirodoslovno društvo i zaštita prirode«. Napisao je pogovor »Charles R. Darwin — mitovi i stvarnost« i izvršio stručnu redakciju prijevoda knjige Irving Stone: Čudesni putovi postanja (romanizirana biografija C. Darwina).

S. Paušek-Baždar sudjeluje u izradi natuknica za Hrvatski biografski leksikon Jugoslavenskog leksikografskog zavoda.

S. Kutleša je nastavio istraživanje i sređivanje Boškovićeve korespondencije.

J. Merlin je sređivala priručnu biblioteku i nastavila izradu kataloga radova iz povijesti znanosti.

Izložbe

Ž. Dadić je sudjelovao u postavljanju izložbe »Pisana riječ u Hrvatskoj« kao konzultant za prirodne i matematičke znanosti.

J. Balabanić je u Muzeju grada Zagreba koncipirao, sastavio vodič i organizirao izložbu o 100. obljetnici Hrvatskoga prirodoslovnog društva (1885—1985), postava od 26. prosinca 1985. do 31. siječnja 1986. godine.

Ostali rad

Ž. Dadić uređuje »Bulletin scientifique«, Section A, koji objavljuje Savjet akademija SFRJ. U Razredu za matematičke, fizičke i tehničke znanosti sudjeluje kao nosilac zadatka »Kritičko objavljivanje djela Hermana Dalmatinca »De esentiis«.

S. Paušek-Baždar surađuje s tim razredom u okviru izdavačkog projekta »Kritičko izdanje djela Josipa Franje Domina: Dissertatio Physica de aeris factitii genesi, natura et utilitatibus, 1784«.

Ž. Dadić je u godini 1985. predavao na postdiplomskom studiju Filozofija znanosti predmet »Povijest znanosti« i na postdiplomskom studiju »Kulturna prošlost istočne obale Jadrana«. Na Filozofskom fakultetu u Zadru, studij u Splitu predavao je predmet »Povjest matematike i fizike«. Vodio je nekoliko magistarskih i diplomskih radova.

Ž. Dadić je bio predsjednik, a S. Paušek-Baždar tajnik Nacionalnog komiteta za povijest znanosti SFRJ.

I. Senčar-Čupović predavala je 1985. i vodila kolegij iz »Povijesti kemije« na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, a na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu predavala je predmet »Povijest kemije« studentima koji studiraju uz rad.

J. Balabanić, kao urednik struke Biologija u Enciklopediji Jugoslavije, uredio je IV. knjigu latiničkog izdanja. Pohađao je dvosemestralni tečaj iz latinske paleografije u organizaciji Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Isti tečaj pohađao je i S. Kutleša.

S. Paušek-Baždar je bila na studijskom boravku u Austriji od 11. do 16. studenog 1985.

Izdavačka djelatnost

a) *Popis objavljenih radova:*

Ž. Dadić, Osvrt Nikole Gučetića u 16. stoljeću na dvije spilje u okolici Dubrovnika, Deveti jugoslavenski speleološki kongres, Zbornik predavanja, Zagreb 1984, 741—746 (izašlo u 1985); Hrvatsko prirodoslovno društvo — utemeljenje i djelovanje do godine 1945, *Priroda,* LXXIII/5, Zagreb 1985, 132—134; Hrvatsko prirodoslovno društvo 1945—1985, *Priroda,* LXXIII/6, Zagreb 1985, 164—166; Astronomical Work of Stjepan Gradić, Zbornik radova VI. nacionalne konferencije jugoslavenskih astronoma. Publikacije Astronomske opservatorije u Beogradu, sv. 33, No. 33, Beograd 1985, 100—102; Razvitak i djelovanje Hrvatskoga prirodoslovnog društva od njegova utemeljenja godine 1885. do danas, Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva, 1885—1985, u povodu 100. obljetnice postojanja, Zagreb 1985, 7—26; Razvitak zvjezdarnice Hrvatskoga prirodoslovnog društva, Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva, 1885—1985, u povodu 100. obljetnice postojanja, Zagreb 1985, 47—52; Matematički i fizikalni pojmovi u Lanosovićevu rukopisnom rječniku, Zbornik radova o Marijanu Lanosoviću, Osijek 1985, 239—246; Stjepan Gradić o problemima mehanike, Zbornik radova o dubrovačkom učenjaku Stjepanu Gradiću, Zagreb 1985, 35—40; Gradićevo zanimanje za polemiku oko Huygensova otkrića Saturnova prstena i njegov odnos prema Kopernikovu sustavu, Zbornik radova o dubrovačkom učenjaku Stjepanu Gradiću, Zagreb 1985, str. 77—84.

I. Senčar-Čupović, The Rise and Breakdown of Vitalism in Nineteenth Century South Slavic Chemical Literature, History and Phylosophy of the Life Science, 6, No. 2, Firence 1984, 183—198 (objavljeno 1985. god.); Podíl Čechů a Slováků na razvoji chrovatské chemie ve 2. pol. 19. stol«. Dějinu věd a techniky 18, No. 3, Praha 1985, 159—169.

J. Balabanić, Boris Zarnik in darvinizem, Zbornik skrajšanih referatov a simpozija ob 100-obletnici treh slovenskih biologov: Pavla Grošlja, Gvidona Sajovica in Borisa Zarnika. Ljubljana 1985, 48—51; Povijest ideja ili socijalna povijest znanosti? *Dijalektika,* 1—4, 1984 (izašlo 1985), 53—56; Osnutak i djelovanje Hrvatskoga prirodoslovnog društva u svjetlu njegovih arhivskih dokumenata. Jedno stoljeće Hrvatskoga prirodoslovnog društva (brošura), Zagreb 1985; Predsjednici Hrvatskoga prirodoslovnog društva. S. Brusina, A. Heinz, L. Car, V. Vouk, B. Zarnik, M. Hirtz, M. Gračanin, Spomenica — Hr-

vatsko prirodoslovno društvo 1885—1985, Zagreb 1985, 55—57, 58, 65, 70—71, 73—74, 78—80; Vodič izložbe o 100. obljetnici Hrvatskoga prirodoslovnog društva. U: Jedno stoljeće Hrvatskoga prirodoslovnog društva, Zagreb 1985.

S. Paušek-Baždar, Neka Gradićeva mišljenja o anorganskoj tvari, Zbornik radova o dubrovačkom učenjaku Stjepanu Gradiću, Zagreb 1985, 107—112; Razvitak sekcija Hrvatskoga prirodoslovnog društva, Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva 1885—1985, Zagreb 1985, 27—43; Fran Tućan (1878—1954); Fran Bubanović (1883—1956), Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva 1885—1985, Zagreb 1985, 66—70.

S. Kutleša, Biografije predsjednika Hrvatskoga prirodoslovnog društva (O. Kučera, S. Škreb, S. Hondl, V. Vrkljan, J. Kovačević, V. Muljević, L. Rendić, M. Strbašić), Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva 1885—1985, Zagreb 1985, 61—63, 71—73, 76—77, 81—82, 84—85, 85—87, 87—89 i 89—90.

b) *Radovi prihvaćeni za tisak:*

Ž. Dadić, Astronomski tekstovi na narodnom jeziku u Hrvatskoj do 18. stoljeća, Zbornik VII. konferencije astronoma Jugoslavije; Ruđer Bošković. Monografija. Školska knjiga; Stjepan Gradić kao matematičar, fizičar i astronom. Predavanja u Jugoslavenskoj akademiji; Prinos samostana male braće u Dubrovniku prirodoslovnim znanostima, Spomenica 750. obljetnice samostana male braće u Dubrovniku; Astrološki rukopis sačuvan u rapskoj obitelji Nimira. Zbornik o otoku Rabu; Rudjer Bošković's Beitrag zur angewandten Mathematik und Mechanik, *Zeitschrift für angewandte Mathematik und Mechanik,* Berlin; Mirko Daniel Bogdanić kao astronom, Zbornik o Virovitici.

J. Balabanić, Teorija selekcije, kontraselekcija i eugenika u djelu Borisa Zarnika (1883—1945), *Glasnik Antropološkog društva Jugoslavije,* Beograd: Botaničko putovanje Josipa Hosta u Istru, na Kvarnerske otoke i u Dalmaciju 1801—1802, Zbornik o otoku Rabu (JAZU).

S. Paušek-Baždar, Dominisovo gledište o strukturi elemenata, Zbornik radova o znanstvenoj baštini otoka Raba.

S. Kutleša, Paskvićev rad na određivanju oblika i veličine Zemlje, *Dijalektika,* Beograd.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Zadatak i rad Odsjeka za povijest medicinskih znanosti usmjeren je na stvaranje trajnih temelja za sustavno i svestrano proučavanje povijesti medicine i farmacije, zdravstvenih prilika i zdravstvene kulture žitelja Hrvatske.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost Odsjeka u protekloj godini odvijala se u okviru projekta Opća povijest, povijest hrvatskog naroda, srpskog naroda i narodnosti u SR Hrvatskoj program: Medicina i farmacija na tlu Hrvatske kroz stoljeća — izvori, pomagala i prilozi za povijest, koji financira SIZ-VII i dijela programa iz osnovnog plana JAZU 1981—1985.

Znanstvenoistraživački rad

Prikupljen je i obrađen znatan dio građe, osobito arhivske, koja do sada nije bila ponzata ni korištena i koja pruža nove mogućnosti u znanstvenom izučavanju i evaluaciji povijesnog razvitka medicinske misli i prakse, institucionalizacije i profesionalizacije liječništva i ljekarništva. Realiziran je novi pristup u istraživanju zdravstvene kulture žitelja, osobito elemenata tradicijske etnomedicine i etnofarmacije.

Nastavljen je rad na evidentiranju, prikupljanju i prepisivanju građe za povijest zdravstva, zdravstvenih ustanova i zdravstvenog osoblja, zdravstvenih prilika i medicinskog prava. Započeli su pripremni radovi na obradi Hrvatsko kraljevsko vijeće, djelatnost povjerenstva za zdravstvo 1767—1779. i Acta politica grada Zagreba 1800—1850.

Posebna pažnja posvećena je proučavanju medicine i zdravstva u Hrvatskoj u doba narodnog preporoda i ilirskog pokreta, te ljekarništvu u Hrvatskoj od 13. do 16. stoljeća.

Na temelju izvršenih istraživanja znanstveni radnici Odsjeka izradili su ove studije: Medicina i zdravstvo u Hrvatskoj u doba narodnog preporoda; Elementi medicinske etike u drevnim modelima utopističkog društva; Pučka medicina u okolici Imotskog prema zapisima fra Silvestra Kutleše (B. Belicza); Ljekovito bilje narodnih ljekaruša iz Hrvatske XVII. i XVIII. stoljeća; Ljekovito bilje narodnih ljekaruša iz Hrvatske s osobitim osvrtom na njihovu primjenu nekad i mogućnost upotrebe danas s obzirom na farmakološka svojstva (Z. Šušnić-Fliker).

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Z. Šušnić-Fliker sudjelovala je na simpoziju »Zdravstvena kultura in zdravilne rastline«, Ljubljana 24. svibnja 1985. s referatom »Ljekovito bilje narodnih ljekaruša iz Hrvatske XVII. i XVIII. stoljeća.«

U prosincu 1985. B. Belicza sudjelovala je s predavanjem »Konstituiranje i djelatnost liječničkog društva u Zagrebu u doba hrvatskog narodnog preporoda« na znanstvenom skupu u organizaciji JAZU u Zagrebu, i s referatom »Pučka medicina u okolici Imotskog prema zapisima fra Silvestra Kutleše (fond JAZU)« u Splitu na simpoziju u povodu 250. obljetnice postojanja franjevačke provincije sv. Otkupitelja u Splitu.

Z. Šušnić-Fliker održala je predavanje »Ljekovito bilje narodnih ljekaruša iz Hrvatske s osobitim osvrtom na njihovu primjenu nekad i mogućnost upotrebe danas« u Znanstvenom društvu za povijest zdravstvene kulture u Zagrebu.

Stručni rad

Izrada kartoteka zdravstvenih ustanova i zdravstvenog osoblja: B. Belicza, Liječnici, kirurzi-ranarnici, primalje 1800—1850, hospitali, lazareti, bolnice (13—16. stoljeće i 19. st.). Z. Šušnić-Fliker, Ljekarne i ljekarnici od 13. do 16. stoljeća.

Izložbe

B. Belicza, Medicina i zdravstvo u Hrvatskoj u doba narodnog preporoda i ilirskog pokreta, Zagreb, tematska cjelina u sklopu izložbe Hrvatska u doba

narodnog preporoda i ilirskog pokreta (odabir izložaka, obrada i opis kataloških jedinica iz fundusa Odsjeka za povijest medicinskih znanosti, ZLH, NSB i suradnih muzejskih institucija i arhiva, te uvodni tekst).

U suradnji s Razredom za medicinske znanosti konzultacije za izložbu Pisana riječ u Hrvatskoj, medicina od 1945. do 1985.

Ostali rad

U toku 1985. znanstveni radnici Odsjeka ponijeli su gotovo sav teret preseljenja muzejskog, arhivskog i bibliotečnog fundusa Odsjeka, angažirajući se u pripremama za preseljenje i postavu u novim prostorijama u Demetrovoj 18. Rad na tim poslovima još nije završen.

Suradnja sa srodnim znanstvenim ustanovama i društvima

U sklopu međuakademijske razmjene znanstvenih radnika dr. Linda Bennett iz George Washington University Medical Center — Washington provela je šest mjeseci na radu u Odsjeku istražujući povijesne i kulturološke aspekte alkoholizma u Jugoslaviji.

U sklopu suradnje s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu pod mentorstvom B. Belicze izrađeno je 10 diplomskih radova povijesnomedicinskog sadržaja, a u toku je izrada 3 magistarska rada. Osim toga B. Belicza je nosilac dodiplomskog kolegija Povijest medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i sudjeluje u postdiplomskoj nastavi u kolegiju Metodika znanstvenog rada. Kao predavač sudjelovala je i u programu Health for all — Human Rights and Medicine Interuniverzitetskog centra za postdiplomski studij u Dubrovniku.

Nastavljena je suradnja s Razredom za medicinske znanosti JAZU, s Odborom za narodni život i običaje JAZU, s Jugoslavenskim leksikografskim zavodom, sa stručnim i znanstvenim društvima u zemlji i inozemstvu.

Izdavačka djelatnost

B. Belicza, Osnivanje i otvorenje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1985, 13—33; Dekani Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, *ibid.*, 289—324; Počasni doktori medicinskih znanosti na Sveučilištu u Zagrebu, *ibid.*, 325—338; Katedra za povijest medicine, *ibid.*, 476—477.

Lj. Čečuk, B. Belicza, B. Richter, J. Posinovec, M. Škrbić, K. Milković, Ž. Jakšić, N. Pokrajac, B. Subotičanec, Razvoj nastave na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu — Dodiplomska nastava, *ibid.*, 73—119.

Z. Šušnić-Fliker, Ljekovito bilje iz Hrvatske XVII. i XVIII. stoljeća, Zbornik skrajšenih referatov (povzetkov) s simpozija III. zdravstvena kultura in zdravilne rasline, Ljubljana 1985, 65.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU — DUBROVNIK

Organizacija jedinice

U godini 1985. Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju imao je 6 radnika, i to tri znanstvena radnika, jednog višeg kemijskog tehničara, administratora i čistačicu. Slobodno radno mjesto jednog znanstvenog asistenta još uvijek nije popunjeno.

Voditelj Zavoda je prof. dr. inž. Olga Šarc-Lahodny, član suradnik Akademije, koja je ujedno i znanstveni voditelj problematike na području korozije i zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime.

Istraživanja na području desalinacije morske vode provode se pod znanstvenim nadzorom akademika Hrvoja Ivekovića.

Zamjenik voditelja Zavoda upravitelj je dr. Ljiljana Krstulović.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

I. Rad na području zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime

Znanstvena istraživanja tijekom godine 1985. odvijala su se dijelom u okviru projekta br. 18 »Svojstva i primjena materijala« financirana od RSIZ-a za znanstveni rad (SIZ-I), a drugim dijelom u okviru osnovne teme »Istraživanja korozije i zaštite materijala«.

U okviru istraživanja na području katodne zaštite čelika s pomoću galvanskih anoda istraživanja su se nastavila s posebnim osvrtom na ispitivanje djelovanja zaštitnih anoda na željezo u moru *in situ*. U tu svrhu rađeni su pokusi velikim brojem uzoraka anoda na bazi aluminija kao zaštitnih anoda i uspoređivani su rezultati dobiveni s onima u laboratorijskim uvjetima. Zaštitno djelovanje pojedinih anoda *in situ* i u laboratorijskim uvjetima poklapaju se u većini slučajeva. Istraživanja na ovom području i dalje će se nastaviti.

Istraživanja na kinetici i mehanizmu elektrokemijskih reakcija dvovalentnih metala VIII. grupe elemenata (Fe, Co i Ni) također su nastavljena. Posebno je praćen utjecaj sulfatova iona na polarizacijski tok kao i na pojavu pasivnosti metala ovisno o koncentraciji i aciditetu elektrolita.

Pasivnost kod kobalta u sumpornoj kiselini u literaturi je vrlo često osporavana. Korištenjem različitih brzina polarizacijskog mjerenja, a u okviru ovog rada, nađeno je da je pasivnost i kod kobalta apsolutno prisutna, a registrirana je kod vrlo malih brzina polarizacijskog mjerenja. Ustanovljeno je također da se pasivizacija kobalta u otopinama sumporne kiseline rastuće koncentracije odvija u etapama uz nastajanje intermedijarnih produkata koji imaju znatnog udjela u daljem procesu pasivizacije metalne površine kobalta.

Istraživanjem niklja u otopinama rastuće koncentracije sumporne kiseline nađeno je da povećana koncentracija kiseline uvjetuje izrazito anodno otapanje niklja, dok se u pasivnom području povećava poroznost pasivne prevlake izražene povećanim vrijednostima struje u pasivnom području. Složenost ovih reakcija upućuje na potrebu daljih sustavnih istraživanja ovih sustava.

Nastavljena su također i istraživanja elektrokemijskih reakcija različitih tipova mjedi u prirodnoj morskoj vodi. Rezultati su upozorili da je proces decinkacije prisutan u oba tipa mjedi i da se kao posljedica pojavljuje korozija na površini mjedi.

Inhibitorsko djelovanje vanadata kao i borata na koroziju mekog čelika ispitivano je u otopinama acetat- i klorid-iona. Potenciostatska i potenciodinamička polarizacijska mjerenja izvedena su u otopinama natrijeva klorida niske koncentracije uz dodatak vanadata u različitim koncentracijama kao i u otopinama octene kiseline niske koncentracije a uz dodatak borata kao inhibitora.

Krivulje potenciodinamičke polarizacije mekog čelika u natrijevu kloridu uz dodatak iona vanadat pokazuju pomak anodne krivulje u pozitivnije područje potencijala već kod niskih koncentracija inhibitora, a uz pojavu konstantnih graničnih struja koje upućuju na zaštitni efekt inhibitora.

Rezultati elektrokemijske potenciodinamičke polarizacije za meki čelik u octenoj kiselini a uz dodatak borata, također upozoravaju na znatni pomak mirujućeg potencijala i anodne krivulje u pozitivnije područje potencijala kod veoma niskih gustoća struje, kod kojih su registrirane i konstantne granične struje. Istraživanja će se nastaviti.

II. Rad na području desalinacije slanih voda

Nastavljen je rad u okviru osnovne teme istraživanja na području desalinacije slanih voda »Dobivanje pitke vode i soli iz mora«, kao i na projektu br. 43 »Istraživanje, iskorištavanje, zaštita i unapređenje Jadranskog mora u SR Hrvatskoj« (koordinator programa akad. H. Iveković). Projekt 43 je financiran od SIZ-a za znanstveni rad SR Hrvatske (SIZ-III).

Težište istraživanja bilo je usmjereno na rješavanje problema u vezi s određivanjem procesnih parametara reverzno osmotskih sustava. Povečavanjem mase eksperimentalnih podataka dobivenih s različitim RO membranama, odstupanja od Saltonstallovih jednadžbi, koje se s uspjehom primjenjuju na desalinacijske sisteme (faktor konverzije do 0,35 za morsku vodu), postaju sve veća te ni modifikacije ovih jednadžbi napravljenih prije ne zadovoljavaju.

Kako aproksimacija da faktor separacije opada linearno s porastom koncentracije više ne zadovoljava, bilo je potrebno s boljom približnošću opisati promjenu ovog parametra. Najpribližniji oblik krivulje koja grafički opisuje promjenu faktora separacije s promjenom koncentracije jedna je vrsta kubne parabole. Uvrštavanje te jednadžbe u naše izraze, te rješenjem tako dobivenih diferencijalnih jednadžbi, dobili smo vrlo složene izraze za tražene parametre. S pomoću tih izraza dobivene vrijednosti parametara dobro se slažu s vrijednostima dobivenim eksperimentalnim putem. Da bi se omogućila primjena tih jednadžbi na proizvođača membrana, postavljaju se zahtjevi za dodatne podatke uz proizvedene membrane.

Nastavljen je i rad na daljem poboljšavanju karakteristika celulozno-acetatnih membrana vlastite izrade. Usporedba s komercijalnim membranama namijenjenim za primarno dobivanje pitke vode iz mora moguće je samo do srednjih koncentracija saline (cca 80.000 mg/l TDS) i ona pokazuje da u

tom području naše membrane imaju zadovoljavajuće karakteristike. Iznad navedenih koncentracija zbog visokog faktora separacije, fluks komercijalnih membrana je vrlo malen, tako da dalje koncentriranje s pomoću ovih membrana nije moguće bez znatnijeg povećanja radnog tlaka iznad primijenjenog (60 bara).

Radi poboljšanja efikasnosti II. stupnja procesa koncentriranja morske vode izvršena je zamjena čeličnih solarnih kolektora plastičnim, s direktnim protokom morske vode. U probnom radu uređaj je pokazao niz tehničkih nedostataka, kao što su slabo brtvljenje na spojevima, nepoželjno strujanje vode u suprotnom smjeru nakon prestanka rada optočne crpke, te hvatanje kondenzata s unutarnje strane staklenog pokrova kolektora. Uočene nedostatke još nije otklonila tvrtka »Progres«, proizvođač plastičnih kolektora, što momentalno onemogućuje provođenje mjerenja.

Dosadašnji pozitivni rezultati naših istraživanja koncentriranja morske vode korištenjem solarnih kolektora bili su poticaj za započinjanje pokusa za neposrednu primjenu sunčevih kolektora u solani »Gojko Maštrović« u Ninu.

Realiziran je i prvi dio dogovorene suradnje sa SOUR-om Brodograđevne industrije »Split«, RO Institut »Split«. U okviru toga izrađen je pregledni rad o postupku reverzne osmoze, najnovijim dostignućima na tom polju, te o perspektivnosti tog postupka i mogućnostima uključivanja naše industrije u proizvodnju RO uređaja.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Suradnice Zavoda sudjelovale su na internacionalnom znanstvenom skupu »Journées d'electrochimie '85«, Firenca (Italija), svibanj 28—31, 1985, s dva izvorna znanstvena rada.

U lipnju ove godine u Zavodu za istraživanje korozije i desalinaciju održan je IX. jugoslavenski simpozij o elektrokemiji, u organizaciji Srpskog hemijskog društva, Unije kemijskih društava Jugoslavije i Međuakademijskog koordinacijskog odbora za kemijske i primijenjene kemijske znanosti i Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju IC — JAZU Dubrovnik. Osim plenarnih predavanja, rad je bio organiziran u 7 sekcija i izneseno je 134 referata. Izdana je i Knjiga proširenih radova s oko 560 stranica. Suradnici Zavoda aktivno su sudjelovali na pripremama i održavanju ovog znanstvenog skupa i na skupu podnijeli dva izvorna rada.

Dio rezultata ovogodišnjih istraživanja na području desalinacije slanih voda iznesen je na IX. sastanku kemičara Hrvatske i Jugoslavenskom simpoziju o kemijskom i biokemijskom inženjerstvu.

Ostali rad

Nastavljena je stručna i znanstvena suradnja sa srodnim ustanovama kao što su: Tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut za nuklearne nauke »Boris Kidrič« — Vinča, Tehnološko-metalurški fakultet u Beogradu, te s tvrtkom Munters GMBH-Industrie-Klima-Hamburg, koja nam je omogućila da i ove godine redovito primamo časopis »Werkstoffe und Korrosion«.

Nastavljena je suradnja sa Zavodom za fizikalnu kemiju Tehnološkog fakulteta u Zagrebu u okviru koje se provode istraživanja desalinacijskog postupka reverzne osmoze pod vodstvom prof. dr. Branka Kunsta.

Nastavlja se i suradnja sa SOUR-om Brodograđevna industrija »Split«, RO Institut »Split« na istraživanju desalinacijskih sustava, pogodnih za primjenu i gradnju u našim uvjetima.

Održavaju se kontakti s United Nation Industrial Development Organization sa sjedištem u Beču, od koje se redovito dobivaju UNIDO Newsletter i druge vrijedne publikacije iz područja istraživanja ovog Zavoda.

Izdavačka djelatnost

Tijekom 1985. godine prezentirani su i obrađeni rezultati navedenih istraživanja:

B. Kulušić, Lj. Krstulović, Pasivacija niklja u sumpornoj kiselini, IX. jugoslavenski simpozij o elektrokemiji, knjiga radova, Dubrovnik 1985, 161—165; Anodno ponašanje kobalta u sumpornoj kiselini, IX. jugoslavenski simpozij o elektrokemiji, knjiga radova, Dubrovnik 1985, 165—169; The influence of the alloying elements on the corrosion behaviour of aluminium, Journées d'electrochimie '85, Abstracts and author index, Firenca 1985, 6b—07 — 6b—09; Brass corrosion in sea water, Journées d'electrochimie '85, Abstracts and author index, Firenca 1985, 6b—32 — 6b—34.

Na području desalinacije objavljeni su ovi radovi:

D. Sambrailo, B. Kunst, Određivanje parametara reverzno osmotskog postrojenja za koncentriranje tvari, Sinopsisi radova Jugoslavenskog simpozija o kemijskom i biokemijskom inženjerstvu, Zagreb 1985, 26.

D. Sambrailo, Poglavlja 2.5 i 2.6 u studiji »Istraživanje mogućnosti razvoja proizvodnje sistema za desalinaciju morske vode na bazi korištenja srednjotemperaturnih solarnih uređaja s mogućnošću korištenja na plutajućem objektu«, Sveučilište u Splitu, Split 1985, 110—142.

Akademik H. Iveković bio je glavni recenzent navedene studije, a D. Sambrailo je također sudjelovao u recenziji radova ostalih suradnika na ovoj studiji.

KABINET ZA PROUČAVANJE STRUKTURE I FUNKCIJE OSJETNIH ORGANA — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Kabinetu je stalan suradnik laborant Marijan Vodanović, a voditelj je Kabineta akademik Zoran Bujas. U radu Kabineta u godini 1985. surađivali su prof. Dragutin Mayer, docent dr. Silvija Szabo i docent dr. Dean Ajduković.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Tijekom 1985. radilo se u Kabinetu na tri projekta koji se financiraju iz sredstava Akademije za znanstveni rad.

1. *Psihofizička ispitivanja funkcije osjetnih organa*

Dovršene su tehničke predradnje i konstruirana je aparatura za ispitivanje psihofizičke funkcije u području električnog okusa tehnikom progresivnih porasta podražaja. Novom aparaturom izvršeni su pretpokusi da se utvrde optimalni uvjeti za globalnu percepciju porasta intenziteta osjeta u toku podraživanja.

Radilo se na metodološkom poboljšanju Stevensove metode direktnih numeričkih procjena psihičkih veličina. Numeričke procjene dopunjene su sudovima o zoni nesigurnosti i stupnjem uvjerenja u točnost procjene, što omogućuje da se odredi raspon podražajnih intenziteta u kojem procjene imaju prihvatljivu pouzdanost.

Izrađen je i novi psihofizički pristup u određivanju podražajne uspješnosti okusnih otopina koji se sastoji u kombiniranoj primjeni postupka uspoređivanja u parovima s longitudinalnim korigiranjem perceptivno izjednačenih koncentracija na osnovi numeričkih procjena intenziteta prema standardu.

Jedan dio dobivenih rezultata izložen je u rukopisu koji je priređen za tisak.

2. *Simultano kemijsko i električno podraživanje okusnih receptora*

Završeno je opsežno ispitivanje utjecaja katodne i anodne struje na slanoću niza natrijevih i kloridnih soli.

To je ispitivanje pokazalo da su specifični elektroforetični učinci gotovo potpuno prekriveni općim inhibitornim djelovanjem katodne struje na osjetljivost okusnih receptora, odnosno inhibicijom koju izaziva anodni kiseli okus u mješavini s okusom otopine. Dobiveni rezultati upućuju da utjecaj struje nije ograničen na transfer aniona i kationa iz okusne otopine. Struja koja simultano djeluje uz okusnu otopinu mijenja hidratnu veličinu i polarizaciju iona, a utječe i na negativni naboj proteinskog sloja na membranama okusnih mikrovilija.

Ispitano je djelovanje katodne struje na okusne profile nekih polisapidnih tvari. Katodna struja, osim općeg inhibitornog djelovanja, osobito smanjuje kiselu komponentu a katkada pojačava gorku komponentu okusnih otopina.

Rezultati su izloženi u rukopisu koji je priređen za tisak.

3. *Ispitivanje osjetne perzistencije*

U okviru tog projekta izvršene su predradnje za mjerenje okusne perzistencije u području električkog okusa i to kritičke perzistencije i totalne perzistencije. Razrađena su dva pristupa: jedan koji se sastoji u repetitivnom podraživanju serijama električnih impulsa različite frekvencije i ukupnog trajanja i drugi pri kojem se upotrebljavaju samo dva podražaja s različitim međuintervalom. Osim toga konstruiran je i uređaj za kontinuirani protok kontaktne tekućine koji dopušta mijenjanje brzine protoka.

Ostali rad

Konstruirana je aparatura za ispitivanje vremena reakcije na podražaje okusnim otopinama. Novo je u toj završnoj varijanti da je stabilizirana brzina i snaga impakta otopine s okusnim receptorima uz točnu kontrolu ukupnog trajanja podražaja. S tom aparaturom namjeravamo istražiti neke od uvjeta transdukcije kemijsko-fizikalne energije u neurofiziološku kao i specifikaciju receptora koji reagiraju istom okusnom kvalitetom.

Započeto je ispitivanje utjecaja koncentracije subliminalnih kontaktnih otopina na apsolutnu osjetljivost za zatvor na anodi i utjecaja udaljenosti podražajnih elektroda različitog tipa od receptivne površine na efikasnost podražaja.

U okviru suradnje između Kabineta i Rockefellerova Univerziteta u New Yorku boravio je u listopadu ove godine u Zagrebu prof. dr. Carl Pfaffmann.

Izdavačka djelatnost

Objavljeni rad:

Z. Bujas, D. Ajduković i *M. Vodanović,* Successive taste contrast and water taste in man, *Acta Biologica,* 11/1, 1985, 1—20.

Radovi priređeni za tisak:

Z. Bujas, D. Ajduković, D. Mayer i *M. Vodanović,* Taste effectiveness of some sodium and chloride salts.

Z. Bujas, D. Ajduković i *D. Mayer,* The influence of electric current on the saltiness of some sodium and chloride salts.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE I STANDARDIZACIJU IMUNOLOŠKIH SUPSTANCIJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

U toku 1985. godine u Zavodu je udružio rad jedan pripravnik liječnik postdiplomand, dok pitanje ostalih potrebnih kadrova još nije riješeno.

Voditelj Zavoda je akademik Drago Ikić.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

U toku 1985. godine Zavod je nastavio rad na dijelu projekta »Primjena interferona (nativni Hu IFNα) u pacijenata s tumorima glave i vrata«, u okviru projekta 56 — »Istraživanje novih postupaka i razvoj opreme i materijala koji se koriste u dijagnostici, liječenju, prevenciji i rehabilitaciji«.

U skladu s programom istraživanja liječeno je interferonom 25 pacijenata s rakom kože glave, vrata i usne šupljine. Interferon je apliciran perilezijalno i sublezijalno u količini od 500.000 do 1.000.000 jedinica dnevno izuzev subote

i nedjelje. Broj aplikacija interferona varirao je od 15 do 25, a dužina tretmana od 3 do 5 tjedana. Dob pacijenata kretala se od 37 godina do 83 godine, a prema spolu bilo je 9 žena i 16 muškaraca.

Dijagnoza i evaluacija rezultata liječenja tumora s interferonom zasnivala se na histološkom nalazu. Biopsija je urađena prije početka i poslije završetka liječenja.

Histološki se radilo o planocelularnom karcinomu u 3 pacijenta, basaliomu u 22 pacijenta.

Klinički rezultati pokazali su da je kod 8 pacijenata učinak terapije interferonom bez efekta. Kod 3 pacijenta učinak terapije pokazao je vrlo dobar učinak — veličina tumora smanjena više od 75 %, odnosno prisutna jedva vidljiva neepitelizirana lezija. Kod 14 pacijenata postignut je izvanredan efekt — nestanak tumora, potpuno epitelizirana lezija.

Histološki i klinički rezultati primjene interferona kod prve grupe bolesnika (Rad objavljen u Lancetu 1981) pokazali su da je negativan nalaz utvrđen u 10 do 30 pacijenata. U drugoj grupi od 30 pacijenata prikazanih u izvještaju 1983. godine, izvanredan efekt, nestanak tumora i potpuno epitelizirana lezija utvrđeni su u 20 od 30 pacijenata.

U trećoj grupi od 22 pacijenta prikazanoj u izvještaju 1984. godine izvanredan učinak, nestanak tumora i potpuno epitelizirana lezija utvrđeni su u 16 od 22 pacijenta.

U četvrtoj grupi od 25 pacijenata prikazanih u ovom izvještaju u 1985. godini izvanredan učinak, nestanak tumora i potpuno epitelizirana lezija utvrđeni su u 14 od 25 pacijenata.

Rezultati druge i treće grupe bolesnika pokazuju da se povećanjem količine aktivne supstancije interferona, intenzivnijom i prvenstveno sublezijalnom primjenom interferona značajno povećava postotak negativnih nalaza (u prvoj grupi oko 33 %, u drugoj i trećoj 66, odnosno 72 % i u četvrtoj 56 %) i značajno smanjuje dužina tretmana. (U prvoj grupi dužina tretmana 5—20 tjedana, a u drugoj i trećoj grupi 3 do 5 tjedana).

Ukupno je tretirano interferonom (nativni Hu IFNα) u 1983. godini, 1984. i do prvog listopada 1985. godine 77 pacijenata. Daljih 26 pacijenata nalazi se u postupku liječenja, koje će biti dovršeno do kraja godine. Od tih 77 pacijenata izvanredan učinak terapije interferonom, nestanak tumora i potpuno epitelizirana lezija utvrđeni su kod 50 pacijenata, a to je oko 65 %.

Mislimo, na osnovi naprijed iznesenih rezultata, da sublezijalna i perilezijalna primjena interferona može dovesti do potpunog uklanjanja invalidnosti i disfiguracije pacijenata oboljelih od tumora glave i vrata, što se »standardnom« terapijom nije moglo izbjeći.

Rezultati istraživanja su pokazali da se nativni humani leukocitni interferon (Hu IFNα) može primijeniti subtumoralno i peritumoralno u svrhu liječenja tumora glave i vrata. Izvanredan učinak terapije interferona, nestanak tumora i potpuno epitelizirana lezija utvrđeni su u 50 od 77 pacijenata. Skraćena je shema primjene interferona na 3 do 5 tjedana, umjesto početne sheme koja je iznosila 5 do 20 tjedana. Sublezijalna i perilezijalna primjena interferona može dovesti do potpunog uklanjanja invalidnosti i disfiguracije pacijenata oboljelih od tumora glave i vrata, što se »standardnom« terapijom nije moglo uvijek izbjeći. Rezultati tih istraživanja bit će objavljeni u posebnoj publikaciji.

U toku 1985. godine Zavod je u suradnji s KB »Dr. Mladen Stojanović« izvršio sve pripreme za realizaciju novog projekta »Imunološka terapija i profilaksa tumora«, koji uključuje četiri dijela operativnog programa, i to: »Intratumoralna terapija interferonom (Hu IFNα) humanih tumora glave i vrata. Uspoređenje s kontrolnom grupom«, »Kontrola pacijenata oboljelih od malignih tumora liječenih interferonom na pojavu recidiva«, »Mehanizam djelovanja interferona na osnovi imunohistokemijskih i histoloških nalaza«, »Terapija interferonom (Hu IFNα) malignog melanoma«.

U Zavodu se obavljaju i svi stručni i tehnički poslovi vezani uz rad Međuakademijskog odbora za biološke preparate i njegovih radnih tijela (radne grupe za biološke preparate u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani, Sekcija za interferon, te radna grupa za standardizaciju bioloških preparata alergena).

IV. ODJEL ZA JEZIK, KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU

ZAVOD ZA KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU — ZAGREB

Organizacija i sastav

U godini 1985. Zavod za književnost i teatrologiju imao je 13 znanstvenih i drugih pomoćnih radnika u stalnom radnom odnosu.

Djelatnost Zavoda odvijala se u dva odsjeka: *Odsjek za književnost* i *Odsjek za teatrologiju.*

Znanstvenu i organizacijsku djelatnost Zavoda za književnost i teatrologiju vodio je pročelnik Odjela za jezik, književnost i teatrologiju akademik Marijan Matković. Smrću akademika Matkovića 31. srpnja 1985. Zavod je ostao bez svoga voditelja, koji je od 1974. do smrti bio tijesno povezan s njegovom znanstvenom i kulturnom djelatnošću. U tom desetljeću upravljanja Zavodom, Matković je inicirao niz akcija u području znanstvenoistraživačkog rada u djelokrugu hrvatske književnosti i teatrologije. S njegovim neumornim nastojanjem započeto je uređenje zavodskih prostora, uvedeno je centralno grijanje i izvršeno saniranje temelja zgrade. Za njegovu iznimnu predanost na promicanju znanstvene književno-teatrološke djelatnosti Zavoda, kolektiv Zavoda za književnost i teatrologiju bit će mu trajno zahvalan.

U povodu smrti akademika Marijana Matkovića Zavod je u svojim prostorijama u »Ilirskoj dvorani« priredio 5. kolovoza 1985. u 11 sati prije podne komemorativnu akademiju. Na tom komemorativnom skupu o životu i djelu akademika Marijana Matkovića govorili su potpredsjednik Jugoslavenske akademije akademik Branko Kesić, znanstveni savjetnik Zavoda dr. Dubravko Jelčić, viši stručni suradnik mr. Vida Flaker i znanstveni savjetnik dr. Branko

Hećimović. Izabrane odlomke iz djela Marijana Matkovića čitali su glumci Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu, Božidar Smiljanić i Boris Buzančić.

Na pokopu 5. kolovoza 1985. pred obiteljskom grobnicom na Mirogoju oprostio se od zaslužnog voditelja Zavoda Marijana Matkovića i dr. Branko Hećimović.

U počast književnika i akademika Marijana Matkovića, članovi Zavoda za književnost i teatrologiju posvetili su *in memoriam* cijeli broj svoga časopisa »Kronika« (XI, br. 31, Zagreb, 1985).

Poslove zamjenika voditelja upravitelja Zavoda obavljao je u Odsjeku za književnost znanstveni savjetnik dr. Nedjeljko Mihanović, a u Odsjeku za teatrologiju znanstveni savjetnik dr. Branko Hećimović.

Tijekom godine 1985. nastavljeni su radovi na uređenju i saniranju zavodske zgrade u Opatičkoj 18. Izvršeni su opsežni radovi na hidroizolaciji zgrade duž pročelja prema Opatičkoj ulici. Sastavljen je i plan obnove i rekonstrukcije palače nekadašnjega »Narodnog doma« i »Dvorane« u Opatičkoj 18.

1. *Redigiranje »Sabranih djela« Iva Vojnovića*

a) Zbog bolesti akad. M. Matkovića rad na svesku III, Drame I. bio je prekinut. Dovršenje tog sveska preuzeo je N. Mihanović, pa su svi redaktorski poslovi na toj knjizi završeni.

b) Prikupljena je građa za kronologiju života i rada Iva Vojnovića (nosilac zadatka dr. Dubravko Jelčić).

c) Rad na priređivanju sveska V, Drame III. još je u toku. Konačno dovršenje ovog sveska nije obavljeno zbog urgentnosti rada priređivača B. Hećimovića na izradbi »Repertoara hrvatskih kazališta 1860—1980«, u povodu 125. obljetnice Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu.

2. *Redigiranje »Sabranih djela« Ksavera Šandora Gjalskoga*

a) Djelomično je izrađena bibliografija književnih djela (romani, pripovijetke, novele, priče, feljtoni, članci, polemike, intervjui) Ksavera Šandora Gjalskoga (nosilac zadatka N. Mihanović).

b) Istražena je i popisana rukopisna građa Ksavera Šandora Gjalskoga (nosilac zadatka mr. Vida Flaker).

c) Započet je rad na izradbi cjelokupne literature o Ksaveru Šandoru Gjalskome (nosilac zadatka Nina Vinski).

d) Započeto je prepisivanje tekstova Gjalskoga iz književne periodike (nosilac zadatka Silva Fabijanović).

3. *Redigiranje »Sabranih djela« Ante Kovačića*

a) Istraživana je raspoloživa i relevantna arhivska građa koja bi mogla poslužiti za napomene uz kritičko izdanje Kovačićevih djela (nosilac zadatka D. Jelčić).

b) Obavljeni su pripremni radovi za svezak I. »Sabranih djela« Ante Kovačića (nosilac zadatka V. Flaker).

c) U pripremnim radovima na projektu »Sabranih djela« A. Kovačića sudjelovali su Tihomil Maštrović i N. Vinski.

4. *Rad na stvaranju dokumentacijskog centra Zavoda*

a) Sređena je i evidentirana sva do sada obrađena građa o hrvatskoj književnoj periodici 19. stoljeća, a posebno je obrađeno 6 novih bibliografskih jedinica (nosilac zadatka D. Jelčić).

b) Skupljena je građa za studiju o književnosti Hrvatskoga narodnog preporoda i predpreporodnog razdoblja u Slavoniji (nosilac zadatka D. Jelčić).

c) Završen je rad na »Zborniku radova o A. G. Matošu«; rukopis zbornika predan je u tisak (nosioci zadatka V. Flaker i D. Jelčić).

d) Izrađena je bibliografija časopisa »Forum« od godine 1982. do 1984. (nosilac zadatka V. Flaker).

e) Sastavljen je popis literature u periodici i u knjigama od 1935. do 1984. o Marijanu Matkoviću, te popis prijevoda Matkovićevih djela na strane jezike. Građa objavljena u »Kronici«, br. 31, str. 8—24 (nosilac zadatka N. Vinski).

5. *Izdavačka djelatnost*

Članovi Zavoda surađivali su svojim radovima u zavodskom časopisu »Kronika«. Priređena su dva broja »Kronike«, br. 31 i br. 32, 1985 (ukupno 122 + 180 stranica teksta). Broj 31 »Kronike« u cijelosti je posvećen *in memoriam* životu i radu preminulog voditelja Zavoda, akad. M. Matkovića (glavni i odgovorni urednik »Kronike« Tomislav Sabljak).

6. *Izložbena djelatnost*

U povodu 80. godišnjice života i 55. obljetnice književnog rada akademika Dragutina Tadijanovića postavljena je u »Domu Đuro Salaj« u Slavonskom Brodu književna izložba o Dragutinu Tadijanoviću. Izložba je otvorena 25. listopada 1985. (Izložbu je otvorio autor izložbe N. Mihanović.)

Za izložbu je objavljen »Program proslave Dragutina Tadijanovića« u Slavonskom Brodu i »Katalog izložbe Dragutin Tadijanović« (Slavonski Brod, 1985), str. 31. (Izložbu priredio i katalog sastavio N. Mihanović.)

Dne 15. IV. do 26. IV. 1985. održana je u Sveučilišnoj knjižnici izložba o Antunu Gustavu Matošu.

Zavod za književnost i teatrologiju sudjelovao je s opsežnom dokumentarnom književnom i kazališnom građom, kao i knjižnim i periodičnim izdanjima, te likovnim djelima iz vlastitog izložbenog fundusa, na izložbi »Pisana riječ u Hrvatskoj«, otvorenoj u Muzejskom prostoru 28. listopada 1985.

Odsjek za teatrologiju organizirao je s Dramskim kazalištem Gavella prigodnu izložbu povodom premijere drame »Na kraju puta« M. Matkovića. Izložba je otvorena u Dramskom kazalištu Gavella 9. svibnja 1985. (Nosilac zadatka: B. Hećimović, suradnik: Josipa Lončar.)

S centrom za kulturu i film »August Cesarec« i knjižnicom »Vladimir Nazor«, Odsjek za teatrologiju organizirao je izložbu o životu i radu Branka Gavelle, koja je otvorena 6. lipnja 1985. u Knjižnici »Vladimir Nazor«, Vatrogasna 6. (Nosilac zadatka: B. Hećimović, suradnik: J. Lončar.) Na dan otvaranja izložbe na tribini Knjižnice »Vladimir Nazor« posvećenoj stogodišnjici Branka Gavelle govorili su dr. Nikola Batušić i dr. Branko Hećimović.

S gradskom bibliotekom »Ivan Goran Kovačić«, Karlovac, Odsjek za teatrologiju upriličio je izložbu »Marijan Matković, život i rad (1915—1985)«. Izložba

je bila otvorena u karlovačkoj biblioteci od 1. do 21. listopada 1985. (Nosilac zadatka: T. Sabljak, suradnik: J. Lončar.)

U suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem i Vjesnikovom press-agencijom, Odsjek za teatrologiju organizirao je izložbu »Poslijeratna scenografija HNK u Zagrebu«, kojom je popraćeno predstavljanje monografije »Scenografija Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu (1945—1967)« Antuna Celia Cege. Izložba je otvorena u foajeu Hrvatskog narodnog kazališta 15. studenoga 1985. (Izbor izložaka: Antun Celio Cega, suradnik: J. Lončar.)

U suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem organizirana je izložba »Marijan Matković, život i rad«, koja je otvorena u foajeu Hrvatskog narodnog kazališta 18. prosinca 1985. Isti dan upriličeno je i predstavljanje Matkovićeve knjige »Razgovori i pogovori«, Znanje, Zagreb 1985. (Autor izložbe: T. Sabljak, suradnik: J. Lončar.)

Za retrospektivnu izložbu o »Narodnom preporodu«, postavljenu u Povijesnom muzeju Hrvatske, izbor građe o kazalištu u doba Narodnog preporoda sastavio je T. Sabljak.

7. *Rad na prikupljanju i obradi kazališne građe te na kazališno znanstvenoj problematici*

a) Utvrđivanje stanja i značenja kazališne građe u SR Hrvatskoj (voditelj projekta: B. Hećimović).

— U skladu s planiranim radom za 1985. godinu nastavljeno je popisivanje i sređivanje preuzete kazališne građe (ostavština — Slavka Batušića, Božene Begović, Aleksandra Biničkog, Jakše Kušana i Drage Ivaniševića, te donacija Božene Kraljeve i nekoliko scenografa).

— Preuzeta je ostavština Kalmana Mesarića, te dio ostavštine Frana Lhotke, Dubravka Dujšina i Tee Lovrenčević, te donacije Ančice Mitrović i Franje Majetića. (Nosilac zadatka: B. Hećimović.)

— U toku je preuzimanje i popisivanje ostavština Branka Gavelle i Milana Ogrizovića.

— Preuzeto je niz manjih donacija, kao što su donacije Amanda Alligera, Ivana Andrića (građa o Nikoli Andriću), Grozdane Cvitan, Bee Derenčić, Ljudevita Galica i Fadila Hadžića (građa o Vedrom kerempuhovom kazalištu), Elize Gerner (građa o Dramskom ansamblu Strozzi), Dubravka Jelčića, Sonje Kastl, Štefe Kutijaro (građa o Emilu Kutijaru), Miroslava S. Mađera (građa o vinkovačkom kazalištu), Mire Marottija (građa o zadarskom kazalištu), Mie Oremović, Zvonimira Potkovca i Franje Švelca. (Nosilac zadatka: B. Hećimović.)

— Nova kazališna građa, kao i nova kazališna izdanja dobijena su na poklon od Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, Rijeka; Hrvatskog narodnog kazališta, Osijek; Narodnog pozorišta Bosanske krajine, Banja Luka; Sterijinog pozorja, Novi Sad; »Vjesnika«, »Večernjeg lista« i Nakladnog zavoda Znanje, Zagreb.

— U zadarskom Historijskom arhivu istražena je relevantna građa o djelatnosti »Kazališnoga cenzurnog vijeća za Dalmaciju« početkom XX. stoljeća. Sva dokumentacija je fotokopirana i pohranjena u kazališnom arhivu Zavoda. (Nosilac zadatka: T. Maštrović.)

— Nastavljeno je proučavanje lutkarskog kazališta u Hrvatskoj, te je istraživano prijeratno lutkarstvo u Zagrebu (1918—1930, 1935—1938), prijeratno i poslijeratno u Splitu, te prijeratno u Rijeci i Osijeku. Postojeća građa u Zavodu obogaćena je nizom novih presnimaka. (Nosilac zadatka: Antonija Bogner-Šaban).

— Započet je rad na istraživanju »Dječjeg carstva«. (Nosilac zadatka: A. Bogner-Šaban.)

b) Hrvatsko dramsko prevoditeljstvo. (Voditelj projekta: B. Hećimović.) Rad na ovom projektu nalazi se u stanovitom zastoju zbog bolesti ili zauzetosti suradnika na dovršavanju projekta »Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980«. Nastavljena je verifikacija prikupljenih jedinica, kao i nadopunjavanje i prepisivanje na kartotečne kartice. (Suradnik projekta: N. Vinski.)

c) »Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980« (voditelj projekta: B. Hećimović). Dovršena je obrada svih pojedinačnih repertoara (B. Hećimović: glumačke škole HNK, Dramski studiji HNK, Vedro Kerempuhovo kazalište, Tjedni jadranskih kazališta...; A. Bogner-Šaban: Komorna pozornica 1943—1944, Gavelline večeri; T. Maštrović: Narodno kazalište u Zadru 1945—1974: dopuna repertoara Hrvatskog dramskog društva u Splitu za kazališnu sezonu 1898—1899; T. Sabljak: Scena revolucije). Obavljeno je ujednačavanje i redaktura svih repertoara (B. Hećimović), te transliteriranje ruskih i bugarskih naslova i imena (V. Flaker), kao i stručna redaktura stranih naslova i imena (V. Flaker, I. Meden). Napisani su uvodni i popratni informativni tekstovi, te je sav repertoar predan na kompjutorsku obradu, odnosno u tisak.

d) Pripremni rad na otvaranju »Muzejsko (arhivske) kazališne zbirke«. Napisan je programsko-informativni tekst o budućoj zbirci i upućen s molbom za sugestije za njezino oblikovanje i sastav na 180 naslova. Primljeno je četrdesetak odgovora, koji će biti objavljeni u »Kronici«.

Zatraženo je i dobiveno od Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu Rješenje o preventivnoj zaštiti muzejsko kazališne zbirke, a Arhivskom savjetu Hrvatske upućen je zahtjev za registraciju arhivske zbirke.

Obavljene su i konzultacije s Muzejsko dokumentacijskim centrom, te audio i vizualnim stručnjacima RTV Zagreb za ozvučavanje i osvjetljivanje prostora, te stvaranja preduvjeta za moguća radijska i televizijska snimanja (nosilac zadatka: B. Hećimović).

e) Nastavljen je rad na svakodnevnom odabiranju, izrezivanju i arhiviranju članaka i prikaza o hrvatskim kazalištima, kazališnim umjetnicima i dramatičarima iz dnevnog tiska (nosilac zadatka: J. Lončar).

f) Građom kazališnog arhiva koristili su se uz brojne znanstvene i kazališne radnike, književnike i kritičare te studente i đake, i muzealci i galeristi, te je građa Zavoda posuđena za nekoliko manjih izložbi, te za nekoliko televizijskih ekipa. Građa kazališnog arhiva korištena je, primjerice, za televizijsku emisiju o Dimitriju Demetru, ciklus o zagrebačkom baletu te za emisiju u čast 125. obljetnice Hrvatskog narodnog kazališta. Kazališna građa uveliko je korištena i za monografiju »125 godina Hrvatskog narodnog kazališta«, te je za ovo izdanje izlučeno i presnimljeno oko 180 fotografija.

8. *Sudjelovanje na znanstvenim skupovima i književnim priredbama*

a) Na znanstvenom simpoziju »Dani hvarskog kazališta«, koji se održavao u Hvaru od 7. do 11. svibnja 1985. članovi Zavoda sudjelovali su s ovim priopćenjima: N. Mihanović, Dimenzija stvarnosti u mitološkim motivima Marijana Matkovića; D. Jelčić, Stilske oznake Kosorovih drama; A. Bogner-Šaban, Lutkarska kazališta u Hrvatskoj u poslijeratnom razdoblju.

b) Na znanstvenom skupu održanom 25. listopada 1985. o Dragutinu Tadijanoviću u Slavonskom Brodu, sudjelovao je s priopćenjem »Tragom pjesnikovih nadahnuća« N. Mihanović.

c) Na znanstvenom zasjedanju u povodu 30. obljetnice smrti Tina Ujevića, održanom u Splitu od 6. do 9. studenoga 1985. sudjelovao je s priopćenjem »Neki tekstološki problemi na uređivanju djela Tina Ujevića« N. Mihanović.

d) Na znanstvenim skupovima o A. G. Matošu (Zagreb, 15. i 16. travnja 1985. Matoševe polemike), o Ivanu Kozarcu (Vinkovci, 1985. Pjesme Ivana Kozarca) sudjelovao je s referatima D. Jelčić.

e) U povodu 150. obljetnice hrvatskoga narodnog preporoda sudjelovali su na realizaciji triju TV-emisija iz ciklusa »Tragom rukopisnih ostavština« s prilozima o Ivanu Mažuraniću, Stanku Vrazu, o Vjekoslavu Babukiću, o Dimitriju Demetru, o Petru Preradoviću članovi Zavoda: akad. M. Matković, N. Mihanović, D. Jelčić, B. Hećimović i V. Flaker.

f) U povodu 130. obljetnice smrti Ante Kovačića V. Flaker napisala je i priopćila rad »Feljtonski dijalozi Ante Kovačića«.

g) B. Hećimović govorio je 22. svibnja 1985. na predstavljanju »Izabranih djela« Mirka Božića u Hrvatskom narodnom kazalištu.

9. *Rad u djelokrugu književnog arhiva*

a) Započet je rad na prijevodu dnevničkih zabilježaka Irme Šinko, supruge Ervina Šinka, što ih je pisala na mađarskom jeziku za vrijeme svoga boravka u Drvaru u razdoblju od 22. srpnja do 27. rujna 1941, u vrijeme kada se E. Šinko nalazio u izbjeglištvu u Dalmaciji. Spomenuti mađarski tekst je pročitan, dešifriran i strojem prepisan (nosilac zadatka: viši arhivist Ivan Meden).

b) Sređivana je priručna biblioteka (knjige i časopisi) i obavljeni su poslovi u vezi sa zahtjevima stranaka (nosilac zadatka: I. Meden).

10. *Suradnja u »Enciklopediji Jugoslavije«*

Znanstveni radnici Zavoda (N. Mihanović, B. Hećimović, V. Flaker, T. Sabljak, T. Maštrović, N. Vinski, A. Bogner-Šaban) nastavili su suradnju u izradi natuknica o hrvatskim piscima u »Enciklopediji Jugoslavije«.

11. *Objavljeni znanstveni radovi članova Zavoda za književnost i teatrologiju*

N. Mihanović, Proslava 100. obljetnice rođenja Julija Benešića, *Vijesti JAZU,* V/12, Zagreb 1984, 24—25; Lirski uzleti pod slavoluke zvijezda Nikole Šopa, *Dubrovnik,* XXVIII/1/2/3, Dubrovnik, siječanj—ožujak, 1985, 5—18; isto:

Voli lirici sotto gli stellati archi di trionfo di Nikola Šop, *Most*, N. s., 1/2, Zagreb 1985, 22—33; Ideal esteticizma u poeziji Olinka Delorka, *Republika*, XLI/2/3/4, Zagreb, veljača—travanj 1985, 144—156; XII. dani hvarskog kazališta, *Vijesti JAZU*, VI/13—14, Zagreb 1985, 11; Coerenza di espressione nella poesia di Slavko Mihalić, *La battana*, XXII/77, Fiume, settembre 1985, 67—79; Ivana Brlić-Mažuranić: *Priče iz davnine* (pogovor, str. 178—187), MH, Zagreb 1985; Dimenzija stvarnosti u mitološkim motivima Marijana Matkovića, *Kronika*, XI/31, Zagreb, rujan 1985, 30—40; Američki triptih Marijana Matkovića, *Kronika*, XI/31, Zagreb, rujan 1985, 58—59; Katalog izložbe Dragutin Tadijanović, Slavonski Brod 1985, 1—31; Koherentnost izražaja u poeziji Slavka Mihalića, *Forum*, XXIV/7—8, Zagreb 1985, 163—177; Svemirski pobratim, *Oko*, XIII/356, Zagreb, 7—21, XI, 1985, 11.

B. Hećimović, Dramski ciklus »Igra oko smrti« i drama »Na kraju puta«, *Hrvatsko narodno kazalište* (premijerna knjižnica). Svibanj, 1985, Zagreb; Život i rad Marijana Matkovića, *Kronika*, 31, Zagreb 1985, 5—7; Sudionik vremena, *Kronika*, 31, Zagreb 1985, 73—74; isto: u knjizi — Marijan Matković »Razgovori i pogovori«, Zagreb 1985, 5—7; Nacrt za Izabrana djela Marijana Matkovića, *Kronika*, 31, 1985, 81—82.

D. Jelčić, Slavonske male stvari (Glose, elzeviri, konferanse). Knjiga, str. 160, Naklada Društva književnika Hrvatske, Vinkovci 1985; Književne pretpostavke hrvatskoga narodnog preporoda u Slavoniji, *Zbornik Četvrti znanstveni sabor Slavonije i Baranje*, JAZU, Osijek 1985; August Šenoa: *Kletva* (pogovor, str. 16), Mladost, Zagreb 1985; Matko Peić: *Skitnje* (pogovor, str. 17), MH, Zagreb 1985; Neostvareni pjesnik Vladimir Kovačić, *Kronika*, XI/32, Zagreb 1985; U potrazi za vjerodostojnim Kovačićem, *Kronika*, XI/32, Zagreb 1985; Matoševe polemike, *Kronika*, XI/31, Zagreb 1985, 83—89.

V. Flaker, O Barčevoj metodi u »Hrvatskoj književnoj kritici«, *Barčev zbornik*, Zagreb 1984, 91—101; Predgovor Bibliografiji Foruma 1962—1981. — Slikovni prilozi u Forumu 1962—1981. — Napomena Bibliografiji — Tablica godišta, *Forum*, 12, Zagreb, prosinac 1984, 969—986; Matkovićeva kronika »Stope na stazi«, *Kronika*, XI/31, Zagreb 1985, 60—68; Marijan Matković (1915—1985), *Naša knjiga*, 15—16, Zagreb, listopad 1985, 9.

T. Maštrović, Hrvatsko kazalište u Zadru (knjiga), Teatrologijska biblioteka, sv. 11, Zagreb 1985, 242; Počeci hrvatske drame i kazališta u Zadru, *Mogućnosti*, XXXII/1—2—3, Split, siječanj—ožujak 1985, 119—131; isto: *Dani hvarskog kazališta*, II, Split 1985, 161—176; Pobjedonosna Talija, *Oko*, XIII/343, Zagreb, 9—23. svibnja 1985, 28; Pogledi na kazališni život Zadra XVII, XVIII. i XIX. stoljeća, *Kronika*, XI/31, Zagreb 1985, 90—104; D. Jelčić: Matoš, Kranjčević, Šenoa; M. Šicel: Gjalski, Kovačić, *Most*, 4, Zagreb 1984, 77—78 (izašlo iz tiska 1985); Prvi susret Hrvata s Danteom, *Vjesnik Bibliotekara Hrvatske*, XXIV/1—4, Zagreb 1985, 303—305.

T. Sabljak, Okrutni bog maturanta Wagnera, *Kronika*, 31, Zagreb 1985, 25—29; Riječ o Josipu Kulundžiću, *Kronika*, 32—33, Zagreb 1985; Pregled obljetnica u 1985. godini, *Kronika*, 32—33, Zagreb 1985; Post festum o Erotskoj mapi, *Kronika*, 32—33, Zagreb 1985; Zavod za književnost i teatrologiju JAZU, Odsjek za teatrologiju, *Godišnjak jugoslavenskih pozorišta*, 83/84, Novi Sad 1985, 283—284.

A. Bogner-Šaban, Pregled kritike o Marijanu Matkoviću, *Kronika,* 31, Zagreb 1985, 41—52; Popis izvedbi dramskih djela Marijana Matkovića, *Kronika,* 31, Zagreb 1985, 53—57.

12. *Sudjelovanje u znanstvenoj djelatnosti izvan Zavoda*

Članovi Zavoda surađivali su svojim prilozima u izradi »Hrvatskoga biografskog leksikona« (N. Mihanović, B. Hećimović, D. Jelčić).

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

U godini 1985. Zavod za lingvistička istraživanja imao je četiri asistenta pripravnika te osam vanjskih suradnika. Voditelj Zavoda jest akademik Rudolf Filipović.

Znanstvenoistraživački rad

Suradnici Zavoda rade na pet znanstvenih projekata:

1. *Rječnik čakavskoga narječja.* Voditelj projekta je prof. Milan Moguš, izvanredni član JAZU, a asistent pripravnik Sanja Vulić.

Tijekom 1985. godine ispisana je građa iz djela Božidara Finke i Slavka Pavešića »Rad na proučavanju čakavskoga govora u Brinju i okolici« te Mate Hraste »Crtice o bruškom dijalektu« prema uputama sadržanim u dokumentaciji. Započeto je ispisivanje iz djela Stjepka Težaka »Ozaljski govor«. Obavljeno je prikupljanje leksikografske građe na terenu, i to: u Splitu u predjelu Varoš, u Svirčima na otoku Hvaru, u Vela Luci na otoku Korčuli te u Crikvenici.

2. *Rječnik hrvatskih kajkavskih govora.* Voditelj projekta je dr. Antun Šojat, član suradnik JAZU, a asistent pripravnik Iverka Haramina radila je do 1. rujna 1985.

Tijekom 1985. proučavana je literatura vezana uz građu za rječnik. Ispisana je cjelokupna građa iz djela Stjepka Težaka »Ozaljski govor« (oko sedam tisuća kartica).

3. *Povijesni toponomastički rječnik SRH.* Voditelj projekta je dr. Petar Šimunović, član suradnik JAZU, a asistent pripravnik Dunja Brozović.

U 1985. ekscerpirana je toponomastička građa iz ovih izvora: Comitatus Poseganensis, Comitatus Crisiensis i Comitatus Bachiensis et Bodrogiensis. Nastavljen je rad na sređivanju i abecediranju toponomastičke građe iz ostavštine akademika S. Gunjače.

4. *Etimološki rječnik anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku.* Voditelj projekta je akademik Rudolf Filipović, a vanjski suradnici su Vesna Muhvić-Dimanovski i Miljenka Prohaska-Kargović.

Nastavljeno je prikupljanje građe iz velikog korpusa znanstvenog projekta »Engleski elemenat u evropskim jezicima« te je izrađeno nekoliko stotina kartica za svaku od triju razina: fonološku, morfološku i semantičku. Dovršena su slova G, H i L i nastavljen je rad na slovima C, J, K i I. Izrađene su prve probne stranice rječnika koje služe kao materijal za diskusiju. Nastavljeno je redovito čitanje izvora objavljenih u 1985. godini radi dopune korpusa.

5. *Terminološki rječnici.* Voditelj projekta je dr. Stjepan Babić, član suradnik JAZU, a asistent pripravnik mr. Milica Mihaljević.

Nastavljeno je prikupljanje bibliografije terminoloških rječnika i članaka posvećenih terminološkoj problematici. Nastavljeno je prikupljanje građe i pisanje »Priručnika za izradu terminoloških rječnika« prema »Smjernicama za izradu terminoloških rječnika« S. Babića.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Asistentica D. Brozović sudjelovala je na 6. jugoslavenskoj onomastičkoj konferenciji u Donjem Milanovcu (8—13. listopada) s referatom »Tragovi poganskih i kršćanskih kultova u toponimiji«.

V. ZAVODI ZA ZNANSTVENI RAD

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD — OSIJEK

Organizacija jedinice

Proces konstituiranja Zavoda za znanstveni rad JAZU u Osijeku kao jedinice Istraživačkog centra još je u toku. Izrađena su Pravila o radu Zavoda koje treba usvojiti Predsjedništvo Akademije.

Akad. Dušan Čalić imenovan je za voditelja Zavoda. U toku su pripreme za primanje još dva znanstvena radnika. Time bi se završio proces popunjavanja stručnog osoblja u Zavodu. Zamjenik voditelja upravitelj je dr. Đuro Berber.

Znanstvenoistraživački rad

Programom znanstvenoistraživačkog rada u 1985. godini ostvareni su ovi zadaci:

1. U okviru projekta *Tri stoljeća Belja* završavaju se poslovi na programu »Istraživanje mogućnosti Belja i Baranje u povećanju proizvodnje hrane i doprinos razvitku agroindustrijskog kompleksa u SR Hrvatskoj i SFR Jugoslaviji«.

Završeno je istraživanje povijesnih tema razvitka Baranje i Kombinata »Belje«. Istraživanje je obavljeno uz suradnju znanstvenih radnika iz Pečuha (NR Mađarska).

U toku je obrada tema o razvitku Kombinata »Belje« u razdoblju od 1953. do 1984. godine, te dio tema kojim se utvrđuju osnovni pravci proizvodnje hrane u budućnosti. Realizacija programa ostvaruje se uz pomoć akad. V. Stipetića i prof. dr. D. Rilkea uz suradnju većeg broja znanstvenih i stručnih radnika iz Kombinata »Belje«, Osijeka i Zagreba.

2. *Istraživanje povijesti Osijeka*

Program istraživanja povijesti Osijeka u 1985. godini nalazi se u okviru planiranih zadataka. Utvrđene su teme istraživanja, angažiran odgovarajući broj znanstvenih istraživača. Voditelj projekta je akad. D. Čalić.

Prvi rezultati istraživanja upućuju na potrebu šireg obuhvata, što će se utvrditi programom istraživanja povijesti Slavonije i Baranje za razdoblje od 1986. do 1990. godine.

3. Izvozne mogućnosti privrede općine Osijek i njezino brže uklapanje u međunarodne privredne tokove

Rad na prikupljanju i obradi dokumentacijske građe je u toku. Istraživanjem su obuhvaćene radne organizacije koje mogu ostvariti plasman svojih proizvoda na svjetskom tržištu.

Prvi rezultati istraživanja upućuju na potrebu podrobnije analize proizvodnih mogućnosti privrede Osijeka, kao osnove za utvrđivanje koncepcije razvitka proizvodnje s aspekta povećanja izvoza.

U realizaciji ovog projekta, osim radnika Zavoda, sudjeluju i vanjski suradnici iz organizacija udruženog rada.

4. *Govor Đakovštine*

Nastavljen je rad na snimanju građe u svim selima Općine Đakova. Realizacija programa je u okviru planirane dinamike. Obrada prikupljene građe je u toku. Prvi rezultati bit će prezentirani u toku 1986. godine.

Organizacija znanstvenih skupova

Znanstveni savjet za pomorstvo — Sekcija za luke JAZU i Zavod za znanstveni rad organizirali su u Osijeku 15. i 16. svibnja 1985. godine savjetovanje »Potrebe i interes Slavonije i Baranje za bolje prometno povezivanje Podunavlja s Jadranom«.

U toku su pripreme za organizaciju znanstvenog skupa »Tri stoljeća Belja«, koji će se održati u jesen 1986. godine. Taj program realizira se u suradnji s Kombinatom »Belje«. Počele su pripreme za održavanje V. znanstvenog sabora Slavonije i Baranje. Skup će biti održan 1987. godine u povodu obilježavanja 300 godina oslobođenja Slavonije i Baranje od Turaka.

U toku su pripreme za održavanje znanstvenog skupa o fra Grguru Čevapoviću, koji će se održati u prosincu 1986. godine u Slavonskoj Požegi. Taj program realizira se uz suradnju s Općinom Slavonska Požega.

Izdavačka djelatnost

U toku 1986. g. u izdanju Zavoda tiskane su ove knjige:

M. Malbaša, Osječka bibliografija Tiskarsko-izdavačka djelatnost u Osijeku od 1742. do 1978. godine, sv. II (1945—1978) uvrštena u NIZ C Hrvatske bibliografije, knj. 7, Osijek 1985, 437 str.

Četvrti znanstveni sabor Slavonije i Baranje, Zbornik radova, sv. I, Osijek 1984, 743 str.

Zbornik o Marijanu Lanosoviću, Osijek 1985, 291 str.

U tisku je treći broj »Anala« Zavoda koji sadržava 12 radova u opsegu od 300 kartica. Tiskanje će biti završeno u siječnju 1986. g.

U pripremi je tiskanje četvrtog broja »Anala« Zavoda. Također je u pripremi i tiskanje knjige »Tri stoljeća Belja«.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD — SPLIT

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu nastavio je svoju proširenu djelatnost, i to u okviru pomorstva, povijesnih znanosti i književnosti. Voditelj ove jedinice je prof. dr. Vladimir Ibler, a u toku godine za zamjenika voditelja imenovan je prof. dr. Davorin Rudolf, inače član Savjeta za pomorstvo Akademije. Uz voditelja i njegovog zamjenika te osoblja Zavoda, posebno su se u radu angažirali svi članovi Akademije koji djeluju u Splitu.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

U Zavodu se radilo na problematici ekonomske zone, novog instituta prava mora, i to s obzirom na položaj Jugoslavije (M. Rismondo-Berket). Nadalje, organiziran je rad na istraživanju promjena narodne kulture i života u Poljicima od 1905. do 1985. i obavljena su dva terenska istraživanja u Poljicima (dr. V. Čulinović-Konstantinović, koja radi pri Zavodu). Također je razrađena koncepcija istraživanja ekonomske povijesti Dalmacije druge polovine 18. i prve polovine 19. st., posebno djelovanja agrarnih akademija (vanjski suradnik dr. B. Božić-Bužančić).

Izrađen je program za znanstveni skup »Jadransko more — upotreba, iskorištavanje, zaštita« koji bi Zavod održao iduće godine (dr. D. Rudolf).

U Zavodu su pružani pomoć i stručni savjeti korisnicima materijala iz arhivskog, muzejskog i bibliotečnog fundusa, i to onoga pomorskog karaktera. Nadalje, V. Čulinović-Konstantinović sudjelovala je u radu redakcije Zbornika za povijest srednje Dalmatinske zagore kao član i recenzent.

Popunjavala se novom građom spomen-soba Marka Marulića, prije otvorena u Zavodu i u kojoj se sastajao Odbor za izdavanje Sabranih djela M. Marulića. Soba se popunjavala Marulićevim djelima i studijama o Maruliću a ovakvom građom, uz onu koju će ilustrirati odgovarajuću epohu, postavit

će se izložba »Marko Marulić i njegovo doba«. Zavod je originalnim materijalom iz prve polovice 19. st., koji ima u svome fundusu, sudjelovao na velikoj izložbi »Hrvatska u vrijeme ilirskog pokreta« (Zagreb, prosinac 1985).

Dogotovljen je idejni projekt za izložbu »Brodograđevna industrija Split — razvoj i postignuća«, koja bi se postavila u Zavodu početkom iduće godine, a na kojoj bi se izložio i dio Zavodskog materijala. Konačno, obavljene su i neke pripremne radnje za izložbu »Riznica splitske katedrale«, koja će se prirediti iduće godine u dvoranama Zavoda (organizator Muzej grada Splita).

U skladu s mogućnostima (u dvoranama se još nalazi muzejski materijal) i raspoloživim sredstvima izvršeni su znatni popravci zgrade, kako bi se prostorije mogle konačno osposobiti za nove aktivnosti (izložbe, predavanja i sl.).

Izdavačka djelatnost

Za prvi svezak pokrenutog Zbornika Zavoda skupljen je u toku godine znatan broj radova, i to iz pomorstva (uključujući i ribarstvo), srednjovjekovne povijesti Splita, povijesti umjetnosti, te povijesti književnosti. Također su poduzete potrebne radnje za objavljivanje rukopisa dr. N. Cambija »Antički sarkofazi na istočnoj obali Jadrana«, te edicije »Riznica splitske katedrale«, koja bi uslijedila nakon priređivanja izložbe. Recenziran je rukopis pomorskog dnevnika Bone Božića iz 18. st. ponuđen Zavodu (dr. V. Ibler).

U 1985. g. izašla je iz tiska knjiga dr. D. Rudolfa »Međunarodno pravo mora«, kao prva knjiga Radova Znanstvenog savjeta za pomorstvo Akademije.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD — VARAŽDIN

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni rad u Varaždinu započeo je rad nakon 1. sjednice Znanstvenog savjeta Zavoda održane 12. srpnja 1984. godine. Zavod je smješten u dvije prostorije Zakmardijeve palače u Lončarićevoj ulici 5 u Varaždinu.

Voditelj Zavoda je akad. Andre Mohorovičić, a zamjenik voditelja upravitelj prof. dr. Franjo Ruža, koji je istovremeno i profesor na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Administrativne i tehničke poslove vodila je jedna osoba 4 sata na dan, angažirana preko studentskog servisa. Preko studentskog servisa organizirani su poslovi prijepisa i drugi tehnički poslovi, jer u 1985. godini ti poslovi nisu bili takva opsega da bi zahtijevali osobu u stalnom radnom odnosu.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Na temelju odluke Savjeta održano je 22. veljače 1985. godine u Varaždinu savjetovanje s potencijalnim suradnicima Zavoda koje je vodio akad. A. Mohorovičić. Rezultat je savjetovanja dogovor o objelodanjivanju godišnjice edicije »Radovi Zavoda«. Prilikom savjetovanja, kojem je prisustvovalo 45 sudionika, prijavilo se 15 suradnika s temama za prvi broj »Radova«.

Tijekom 1985. godine svoje radove je predalo 13 autora. Svi radovi upućeni su na recenziju u Akademiju i preostaje još da se obave tehnički poslovi tiskanja prvog broja »Radova« početkom 1986. godine.

Radove su dostavili: D. Feletar, B. Filipan, S. Hranjec, A. Jembrih, M. Klem, I. Lončar, M. Marković, S. Marčec-Petr, M. Malez, Lj. Perči, Ređep-Žugaj, A. Šimunić, I. Zvonar.

Muzikološko savjetovanje predviđeno za 1985. godinu odgođeno je na prijedlog Programskog odbora Varaždinskih baroknih večeri. Novi termin za to savjetovanje pod nazivom »Vinko Jelić i njegovi suvremenici« planirano je za rujan 1986. godine, te su dogovori s dva autora iz Austrije i Njemačke i desetak domaćih autora o njihovu sudjelovanju u radu savjetovanja privedeni kraju.

Za planirano savjetovanje »400 godina prve tiskane knjige na kajkavskom književnom jeziku u Varaždinu« dogovoreno je između Zavoda i Razreda za filološke znanosti da se ono održi u posljednjem tjednu listopada 1986. Razred za filološke znanosti imenovao je Organizacijski odbor i predvidio 14 tema za savjetovanje. Pripreme su za to savjetovanje u toku.

U Zavodu se nalaze rukopisi:

Stjepan Krivošić, Stanovništvo i demografske prilike u sjeverozapadnoj Hrvatskoj u XVIII. i prvoj polovici XIX. stoljeća, opseg 478 stranica i

Zlatko Herkov, Šest stoljeća uprave slobodnog i kraljevskog grada Varaždina (iz prošlosti naših gradova), opseg 335 stranica.

Iz raspoloživih sredstava Zavoda te sredstava Zajednice općina Varaždina i traženih sredstava od SIZ-a za znanost SR Hrvatske očekuje se da će u 1986. godini uz »Radove« biti tiskan još najmanje jedan od dva spomenuta rukopisa.

Zavod je uključen, kao suorganizator, u pripreme savjetovanja povodom obilježavanja 350. obljetnice Gimnazije Varaždin i u pripreme za objelodanjivanje monografije za tu prigodu.

U toku 1985. voditelj Zavoda akad. A. Mohorovičić i upravitelj Zavoda vodili su razgovore s predstavnicima Skupština općina Čakovec, Ivanec i Koprivnica o djelatnosti Zavoda na području tih općina. Sa Skupštinom općine Čakovec dogovoren je zajednički rad na postavljanju spomen-ploče na roditeljsku kuću akademika Vinka Žganca u Vratišincu, te jedno savjetovanje koncem 1986. godine u Čakovcu povodom 10. obljetnice njegove smrti.

Prije ugovoreno preuzimanje ostavština prof. Stjepana Vukovića i prof. Krešimira Filića nije izvršeno zbog nedostatka prostora za njihov smještaj. Izostale su i neke druge aktivnosti zbog istog razloga, te je Izvršnom vijeću Skupštine općine Varaždin upućeno pismo kojim se traži rješenje problema prostora. Obećano je da će se pitanje prostora riješiti u 1986. godini.

ZNANSTVENI SAVJETI I DRUGA TIJELA AKADEMIJE

CENTAR ZA KEMIJU ORGANSKIH PRIRODNIH SPOJEVA

Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva osnovan je 1980. godine na prijedlog Razreda za matematičke, fizičke i tehničke znanosti i djeluje u njegovu okviru.

Centar je tijekom 1985. godine nastavio rad unutar svojih znanstvenih obveza, a u okviru petogodišnjeg plana Republičke zajednice za znanstveni rad SR Hrvatske i plana rada Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, s projektom »Izolacija i sinteza biološki aktivnih prirodnih spojeva«. U ovoj godini je Republička zajednica za znanstveni rad odobrila Centru sredstva za osiguranje kontinuiteta znanstvenih djelatnosti, što je omogućilo poboljšanje uvjeta laboratorijskog rada unutar postojećeg prostora na Strossmayerovom trgu 14.

U izvješću za 1985. godinu ističe se:

— Sporazum Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva Akademije i poduzeća »Fotokemika« sklopljen prijašnjih godina produžen je i za ovu godinu u istom opsegu.

— Na molbu dekana Kemijskog fakulteta Univerziteta »Ćiril i Metodije« u Skopju produžena je u Laboratoriju Centra specijalizacija iz organske kemije na području znanstvene problematike Centra mr. Ivanču Janevu za još jednu godinu, tj. do 1. listopada 1985.

— Od 1. listopada 1985. mr. Marijana Jukić, inž. kem., radnik »Fotokemike«, počela je u Laboratoriju Centra specijalizaciju s izradom eksperimentalnog dijela svoje doktorske disertacije.

— Centar je u ovoj godini, prema raspisanom natječaju za asistenta pripravnika postdiplomanda, popunio to mjesto. Prema odluci Natječajne komisije izabran je Mladen Krištofić, dipl. inž.

Predstojnik Laboratorija za organsku kemiju Savezne visoke tehničke škole (ETH) u Zürichu Oskar Jeger poklonio je Laboratoriju Centra zbirku prirodnih spojeva, znanstvenih preparata, kemikalija i čistih prirodnih spojeva

od velike stvarne i neprocjenjive povijesne vrijednosti, jer se u poklonu nalaze skupocjeni znanstveni preparati iz svih faza eksperimentalnog rada Ružičkina laboratorija (1928—1957) kao i kasnijeg jednako izuzetna Jegerova razdoblja (1958—1985).

Savjet Centra (B. Gašpert, K. Jakopčić, R. Seiwerth, V. Škarić, M. Prošteník i K. Balenović) potaknuo je ove godine:

— raspravu i prihvaćanje teksta prijedloga o korištenju prostorija za Laboratorij Centra u zgradi Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na Strossmayerovu trgu 14. Prijedlog je proslijeđen Upravi Akademije;

— prijedlog da se profesor Vlado Prelog, inozemni dopisni član naše Akademije, izabere za počasnog člana, što je Razred jednoglasno prihvatio i uputio ga Predsjedništvu Akademije;

— prijedlog za izbor Ante Deljca, profesora kemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, za člana Centra, što je Razred jednoglasno prihvatio.

Savjet je, osim toga, razmatrao:

— način kako se referiraju neki kemijski radovi u Bulletin Scientifique (Bull. Sci., Sect. A Yougosl.),

— mogućnost uključivanja omladine SR Hrvatske u budućim internacionalnim kemijskim omladinskim olimpijadama koje se već 17 godina održavaju bez naših natjecatelja.

Savjet je zaključio da će se o ovim problemima ubuduće brinuti u interesu naše kemijske znanosti.

INTERNACIONALNI KOMITET ZA ISTRAŽIVANJE BOKSITA, GLINICE I ALUMINIJA (ICSOBA)

Internacionalni znanstveni komitet ICSOBA, koji djeluje u sastavu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, ima 200 članova iz 30 zemalja.

Organizacija znanstvenih skupova

Internacionalni znanstveni simpozij »ICSOBA International Symposium on Bauxite Prospecting and Mining« održan je u Tapolci, Mađarska, od 2. do 5. listopada 1985. Na simpoziju je sudjelovalo 116 znanstvenih radnika i stručnjaka iz privrede sa 47 referata i 20 radova predstavljenih na posterima. Rad se odvijao u nekoliko sekcija:

1. Geologija, mineralogija i geokemija boksita,
2. Rudarski radovi i
3. Geofizičke metode.

Tijekom simpozija organiziran je posjet Istraživačkom centru u Bakonyszentlaszlo mađarskog poduzeća za istraživanje i proizvodnju boksita »HUNGALU«, te Rudarskom centru »Fejer County Mines Centre«. Sudionici su posjetili također nalazišta i rudnik boksita.

Na sastanku Predsjedništva ICSOBE i Izvršnog komiteta ICSOBE razmotrena je i prihvaćena ponuda članova ICSOBE iz Brazila, o organizaciji 6. međunarodnog kongresa ICSOBE u Sao Paulo u Brazilu godine 1988. Točan datum održavanja kongresa i sastav organizacijskog komiteta bit će predložen na sastanku Izvršnog komiteta ICSOBE, koji će se održati 1986. u Parizu. Održan je sastanak s predstavnicima znanstvenog društva »Clay Mineral Society« o mogućnosti organizacije zajedničkog znanstvenog skupa u SAD. ICSOBA je ostvarila takav zajednički simpozij 1977. god. u Kingstonu, Jamaika, koji su članovi oba znanstvena društva ocijenili kao vrlo uspio. Prihvaćena je ideja da se zajednički znanstveni skup održi, a vrijeme održavanja dogovorit će se s Organizacijskim odborom jednog od godišnjih skupova »Clay Mineral Society« u SAD.

Izdavačka djelatnost

U toku je skupljanje i postupak recenzije znanstvenih radova za br. 19 časopisa »Travaux de l'ICSOBA«, koji će izići iz tiska 1986. godine.

JUGOSLAVENSKI CENTAR ZA KRISTALOGRAFIJU

20. plenum Jugoslavenskog centra za kristalografiju održan je 5. lipnja 1985. u Sarajevu (Ilidža), prilikom 20. konferencije Jugoslavenskog centra za kristalografiju. Plenum je razmatrao i prihvatio izvještaj o radu odbora Centra u razdoblju od 19. do 20. plenuma. Prema prijašnjem dogovoru 21. konferencija jugoslavenskog centra za kristalografiju trebala bi biti zajednička s godišnjom konferencijom Talijanskog kristalografskog udruženja (Associazione italiana di cristallografia). Po utvrđenom redu ona bi se održala u Italiji, jer je prethodna zajednička konferencija bila u Jugoslaviji, na Bledu, u lipnju 1982, a naš Centar bio je organizator i domaćin. Budući da o tome još nije bilo potvrde s talijanske strane, Plenum je prihvatio prijedlog prof. dr. Vinka Rogića (Univerzitet »Džemal Bijedić« u Mostaru) i zaključio da Mostar bude mjesto održavanja Konferencije u god. 1987, odnosno u 1986, ako izostane zajednička talijansko-jugoslavenska kristalografska konferencija. Nedavno, u rujnu, Centar je primio obavijest da će talijanski kristalografi prirediti zajedničku konferenciju u Padovi, u lipnju god. 1986.

9. evropski kristalografski sastanak

Redoviti 9. evropski kristalografski sastanak održan je u Torinu od 2. do 6. rujna 1985. Na njemu je sudjelovalo oko 600 sudionika iz 37 zemalja Evrope i svijeta. Istovremeno s održavanjem Sastanka zasjedao je i Evropski kristalografski komitet u kojem su Jugoslavenski centar za kristalografiju zastupali prof. dr. B. Kamenar, dosadašnji prdsjednik Evropskog komiteta, i prof. dr. F. Lazarini.

Idući sastanak održat će se u kolovozu 1986. godine u Wrocławu.

20. konferencija Jugoslavenskog centra za kristalografiju

Redovita godišnja konferencija Jugoslavenskog centra za kristalografiju održana je u Sarajevu od 5. do 7. lipnja 1985, ali tako da je svečano otvaranje i prvo poludnevno zasjedanje bilo u prostorijama Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, koja je time bila dijelom domaćin Konferencije. Ostala zasjedanja Konferencije održala su se u dvorani hotela »Terme« u Ilidži. Odbor za pripremu Konferencije sačinjavali su prof. dr. Drago Grdenić, prof. dr. Boris Kamenar i dr. Stanko Popović iz Zagreba, i prof. dr. Vladimir Milićević, doc. dr. Albi Papo, doc. dr. Galiba Sijarić i prof. dr. Fabijan Trubelja iz Sarajeva.

Pomoć za održavanje Konferencije pružili su SIZ nauke Bosne i Hercegovine, Prirodno-matematički fakultet i njegov Hemijski institut u Sarajevu, te CIRM-Centar za istraživanje i razvoj materijala Energoinvesta u Sarajevu. Održana su četiri plenarna predavanja: V. Stubičan (Pennsylvania State University, SAD), Kristalografija i primjena cirkonij-oksida; D. Kolar (Institut »Jožef Stefan«, Ljubljana), Sintrovanje i mikrostruktura u kemijski heterogenoj keramici; H. Löffler (Pädagogische Hochschule, Halle, DDR), Details of Phase Transitions in an Al-(6.8 a/o)Zn Alloy by High Voltage Transmission Electron Microscopy; F. Trubelja (Univerzitet u Sarajevu), Mineralogija i kristalografija u Bosni i Hercegovini za posljednjih 150 godina. Održana su 54 znanstvena priopćenja.

Publikacije

U god. 1985. tiskan je »Godišnjak Jugoslavenskog centra za kristalografiju«, sv. 19 (1984), na 105 stranica. Sadržava tri obzorna članka, 49 sažetaka znanstvenih priopćenja, izvještaj o radu Odbora podnesen na 19. plenumu u Ljubljani 31. svibnja 1984; bibliografiju radova jugoslavenskih kristalografa za razdoblje od 1980. do 1984, te naknadno uvrštene naslove preostale iz godine 1975—79. Bibliografija sadržava ukupno 200 znanstvenih naslova, 13 naslova stručnih radova, te po tri naslova doktorskih disertacija, odnosno magistarskih radova. Članci objavljeni u tom svesku Godišnjaka osnivaju se na predavanjima i priopćenjima održanim na 19. konferenciji Jugoslavenskog centra za kristalografiju, Ljubljana od 31. svibnja do 2. lipnja 1984.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Jugoslavenski centar za kristalografiju, u okviru znanstvenoistraživačkog programa »Preparacija i strukturna istraživanja spojeva posebnih svojstava«, bavio se i poticao kristalografska i strukturna istraživanja o ovisnosti kemijskih, fizičkih i bioloških svojstava o kristalnoj i molekulskoj strukturi. Istraživani su najpovoljniji uvjeti sinteze i kristalizacije, te identifikacija i struktura novih spojeva i materijala.

Članstvo u Centru

Jugoslavenski centar za kristalografiju u god. 1984. imao je 135 pojedinačnih članova i 11 učlanjenih radnih organizacija.

ODBOR ZA NARODNI ŽIVOT I OBIČAJE

Rad Odbora za narodni život i običaje odvijao se tijekom 1985. godine oko priprema za tisak 50. knjige »Zbornika za narodni život i običaje«, te oko poslova na dovršavanju rukopisa za djelo Život i tradicijska kultura Hrvata. U tisak je predana monografija A. Sekulića Narodni život i običaji bačkih Bunjevaca. U toku su recenzije slijedećih rukopisa:

1) *Stjepan Pavičić,* Rječnik mjesnih naziva istočnog dijela Hrvatske (monografija). Recnzent je M. Marković.

2) *Vesna Čulinović-Konstantinović.* Tradicijsko ponašanje i vjerovanja stanovnika zagrebačke regije. Recenzent je akad. A. Mohorovičić.

3) *Mirko Barjaktarević,* Selo Petnik (Etnološka monografija). Recenzent je M. Marković.

4) *Ivo Jelenović,* Dobrinj (Krk) u narodnim poslovicama. Recenzent je akad. A. Mohorovičić.

5) *Zvonko Lovrenčević,* Bilogorci kod jela. Recenzent je Z. Petrić.

Odbor će zajedno s Razredom za medicinske znanosti biti suorganizator prvog jugoslavenskog znanstvenog skupa iz etnomedicine, koji će se održati u Zagrebu 1986. godine.

Na sjednici Odbora održanoj dne 15. travnja 1985. zaključeno je da se 1988. godine na svečani način obilježi stogodišnjica postojanja i rada Odbora. Tom prilikom objavit će se u slijedećoj knjizi »Zbornika« prigodni Spomen-spis, s kratkim prikazom historijata rada, bibliografijom članaka objavljenih u dosadašnjim knjigama »Zbornika« i popisom rukopisne građe u arhivu Odbora. U jesen 1988. godine planira se održavanje svečane akademije, kojom prilikom bi sudionici teme »Život i tradicijska kultura Hrvata« održali prigodne referate.

Rad na dovršavanju rukopisa za monografiju Život i tradicijska kultura Hrvata privodi se kraju. U 1986. godini očekuju se gotovi rukopisi, nakon čega će se prići redakcijskim poslovima i predaji djela za tisak. Očekuje se da će spomenuta edicija biti objavljena uz jubilej stogodišnjice rada Odbora.

Odbor je tijekom 1985. godine radio u ovom sastavu: predsjednik akad. A. Mohorovičić, članovi Odbora: akademici L. Horvat, E. Pusić i J. Roglić; izv. članovi: R. Katičić, M. Peić i N. Reiser; članovi suradnici: B. Belicza, J. Bezić, M. Sironić, A. Vulin i M. Marković (tajnik).

SAVJET ZA DALJINSKA ISTRAŽIVANJA I FOTOINTERPRETACIJU

Savjet je poticao, razvijao i koordinirao znanstveni i stručni rad svojih članova u području daljinskih istraživanja i fotointerpretacije. Velik dio postignutih znanstvenih rezultata ima primjenu u praksi u vrlo različitim stručnim i znanstvenim disciplinama.

Djelatnost Savjeta odvijala se prema planovima prihvaćenim na 5. i 6. redovitom plenumu. Dana 14. svibnja 1985. održan je 6. redoviti plenum na kojem su podneseni izvještaji o stručnom radu i financijskom poslovanju Savjeta između dva plenuma. Svi izvještaji su prihvaćeni, a prihvaćen je i plan rada do 7. plenuma. Zaključeno je također da se u Pravilima o radu Savjeta provede Uneskova klasifikacija znanosti. Sudionicima Plenuma podijeljen je »Bilten« br. 6 te izmijenjena Pravila o radu Savjeta, koja je odobrilo Predsjedništvo Akademije.

U 1985. godini održano je sedam sjednica Izvršnog odbora na kojima su redovito razmatrani tajnički i blagajnički izvještaji, te izvještaji Uredničkog odbora. Koordinator rada komisija Savjeta izvještavao je Izvršni odbor o znanstvenom i stručnom radu Savjeta, koji se odvijao po komisijama i radnim grupama. Radi poboljšanja rada u komisijama u »Biltenu« br. 6 objavljena je anketa kojom bi se prikupili podaci o stručnim i znanstvenim interesima članova Savjeta. Osim toga Izvršni odbor je vodio potrebnu korespondenciju s ustanovama u našoj zemlji i u inozemstvu. U 1985. godini u Savjet je učlanjeno poduzeće Učila-kartografija iz Zagreba, te Vojnogeografski institut iz Beograda.

Predsjednik Savjeta prof. dr. Ante Polšak primio je 27. lipnja 1985. u Akademiji gosp. Jeana Aretsa, funkcionara Evropske svemirske agencije, i tim povodom vođeni su vrlo korisni razgovori o stručnoj suradnji u području daljinskih istraživanja, o pronalaženju mogućnosti nabavke stručne literature i dr. Razgovoru su prisustvovali članovi Savjeta dr. Marinko Oluić i dr. Roman Galić.

Dana 12. studenog 1985. održan je 7. izvanredni plenum na kojem su podneseni izvještaji o radu Savjeta od 6. plenuma. Plenum je prihvatio sve izvještaje i dao razrješnicu dotadašnjem Izvršnom odboru. Za predsjednika Savjeta ponovno je izabran prof. dr. Ante Polšak, izv. član Jugoslavenske akademije, a u Izvršni odbor izabrani su: dr. Dragutin Cvijanović i mr. Ivan Hećimović (potpredsjednici), dipl. inž. Đuro Bodrožić i mr. Terezija Jagačić (tajnici), dipl. inž. Milan Tonejec (predsjednik uredničkog odbora) i mr. Vilko Klein (koordinator rada komisija). Od strane Predsjedništva Jugoslavenske akademije imenovani su u Izvršni odbor Savjeta prof. dr. Berislav Makjanić, izv. član, i prof. dr. Franjo Braum, član suradnik Akademije. Radne organizacije, članice Savjeta, predložile su u Izvršni odbor 16 delegiranih članova i njihovih zamjenika. Sve delegirane članove Plenum je jednoglasno prihvatio.

Na Plenumu je prihvaćen i Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Savjeta. Održana je također diskusija o prijedlogu Izvršnog odbora da se u prvoj polovici 1986. godine održi u organizaciji Savjeta »Savjetovanje o položaju i razvoju daljinskih istraživanja u Jugoslaviji«. Temelj za diskusiju bio je prikaz koji je o toj tematici dao dr. Marinko Oluić. Plenum je prihvatio prijedlog da se to savjetovanje održi, a Izvršni odbor se nastojao pobrinuti za dobivanje potrebnih financijskih sredstava od odgovarajućeg SIZ-a.

Predavanja

Na 6. redovitom plenumu Savjeta dr. M. Oluić održao je predavanje Osvrt na 15. međunarodni kongres za fotogrametriju i daljinska istraživanja (Rio

de Janeiro, 1984) i novija snimanja Zemlje iz svemira. Isti je autor na 7. izvanrednom plenumu Savjeta dao prikaz pod nazivom Savjetovanje o položaju i razvoju daljinskih istraživanja u Jugoslaviji.

Članovi Savjeta održali su nekoliko znanstvenih i stručnih predavanja na različitim skupovima. Tako su na 7. kongresu Jugoslavenskog aerokozmonautičkog društva u Zagrebu 1985. godine održana ova predavanja članova Savjeta:

— *Prof. dr. Z. Tomašegović,* Djelatnost Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju JAZU,

— *Dr. M. Oluić,* Novija dostignuća u snimanju Zemlje s pomoću umjetnih satelita,

— *M. Nikolić* i *S. Lazić,* Korištenje slika (snimaka Landsata i Spacelaba) za izradu topografskih karata,

— *A. Tretjak, D. Mover, M. Hlovatij* i *T. Banovec,* Uporaba digitalnih satelitskih podatkov za ocjenjivanje izrade tal v SR Sloveniji in SFR Jugoslaviji.

Također je dr. Z. Tomašegović održao predavanje: Primjena fotogrametrije i fotointerpretacije u planiranju, Simpozij za uređenje šuma 1985, Brioni, a dr. M. Oluić Snimanje Zemlje iz svemira povodom »Mjeseca astronautike«, Tehnički muzej 1985, Zagreb.

Publikacije i članci

Tijekom godine 1985. izdan je »Bilten« br. 6, posvećen 5. redovitom plenumu Savjeta. U »Biltenu« je uvedena rubrika »Znanstvena i stručna djelatnost« u kojoj je prikazan referat »Uporaba digitalnih satelitskih podatkov za ocjenjivanje izrade tal v SR Sloveniji in SFR Jugoslaviji« (A. Tretjak i grupa autora). M. Tonejec, A. Tretjak i D. Maver dali su opširan prikaz javnog predavanja dr. S. Kristofa, Purdue University, Indiana, USA. Isto tako dan je prikaz o sudjelovanju članova Savjeta na jugoslavenskim i međunarodnim skupovima. I dalje se nastavlja objavljivanje jugoslavenske literature i izbor važnije inozemne literature.

Započela je priprema za izdavanje druge knjige daljinskih istraživanja pod radnim naslovom »Digitalna obrada i praktična primjena podataka daljinskih istraživanja«. Formiran je uredničkí odbor za knjigu, a za urednika izabran je dr. M. Oluić. Potencijalni autori knjige dostavili su uredničkom odboru opširan prikaz tema koje će obrađivati u knjizi.

Prikupljen je i razrađen materijal za »Bilten« br. 7, koji je pripremljen za tisak.

Ostali rad

Ostali znanstvenoistraživački rad odvijao se po komisijama i radnim grupama. Rad se uglavnom odvijao prema programu prihvaćenom na 5. i 6. redovitom plenumu Savjeta.

Komisija za tehnologiju snimanja radila je na uređenju foto-laboratorija (Zavod za katastar grada Zagreba), a nabavljen je i aparat za kopiranje s elektronskim uređajem za izjednačavanje kontrasta. Također se radilo na pripremi podataka za izradu karte izvršenih aerosnimanja u SRH.

Komisija za geologiju i geofiziku. U ovoj komisiji postignut je veliki stupanj primjenljivosti metode daljinskih istraživanja gotovo pri svim geološkim radovima. Tako su uspješno korišteni satelitski snimci pri izradi neotektonske karte SR Slovenije radi istraživanja ugljikovodika. Radilo se na projektu »Geološka upotreba satelitskih snimaka pri istraživanju mineralnih sirovina i izvora energije u SR Sloveniji«. Radilo se i na izradi seizmotektonske karte SR Slovenije na temelju satelitskih podataka.

Aerosnimci i satelitski snimci korišteni su pri izradi Osnovne geološke karte Jugoslavije, zatim pri izradi znanstvenih i stručnih studija iz područja tektonike, geomorfologije, naftne geologije, geotermalnih istraživanja i dr., a u hidrogeologiji pri istraživanju podzemnih voda, i pri istraživanju ležišta ugljena, boksita, kvarcnog pijeska i dr.

Komisija za vegetaciju s ekologijom. U ovoj Komisiji u protekloj godini završen je rad na temi: »Primjena stereoortofotografija u šumarstvu umjerenih zona«, a radilo se i na ovim projektima koji su u toku: značenje pseudokolor-aerosnimaka za inventarizaciju šteta na šumskom drveću; izrada optimalnih fotointerpretacijskih volumnih jednadžbi za procjenu drvnih masa sastojina jela, smreke ili bukve; multidisciplinarna fotointerpretacijska dorada osnovne državne karte u vidu karte šumskih cjelina i ekotopa u mjerilu 1 : 5000; izrada tablica za procjenu prsnih promjera srednjih stabala bukovih sastojina na osnovi uočljivog broja stabala na aerosnimcima.

Komisija za oceanografiju. U protekloj godini uspostavljeni su kontakti s više međunarodnih organizacija koje se bave primjenom daljinskih istraživanja u oceanografiji. Posebno je uspostavljena čvrsta veza s organizacijom MEDEAS (Mediterranean environment and development association). Od međunarodnog ALPEX-DATA CENTER nabavljeni su mikrofilmovi s infracrvenim satelitskim snimcima za istraživanja u okviru MEDALPEX-a.

Komisija za arheologiju i povijesno nasljeđe radila je na izvršavanju ovih zadataka: fortifikacija istarskih gradova; arheološka studija Velebita, studija Sv. Mihovila i okolice kod Stona; studija o promjenama u nivou mora na sjeveroistočnoj obali Jadrana u suradnji sa zemljama članicama AIESE.

Radna grupa za pedologiju. Djelatnost te radne grupe odvijala se uglavnom na izradi Osnovne pedološke karte SRH u mjerilu 1 : 50 000. Pri tome je posebna pažnja poklonjena određivanju »ključeva« na aerosnimcima za dešifriranje zemljišnog pokrova u pojedinim istraživanim predjelima. Prikupljan je materijal i rađen je program za izradu pedološke karte SRH krupnog mjerila.

ZNANSTVENI SAVJET ZA NAFTU

Znanstveni savjet za naftu navršio je tijekom godine 1985. šesnaest godina postojanja, te je nakon 16. izbornog plenuma održanog 23. travnja 1985. godine nastavio svoju znanstvenu djelatnost i učvrstio organizacijske oblike svojih sekcija, skupina i odbora.

Izabran je novi izvršni, nadzorni i izdavački odbor, a za predsjednika Znanstvenog savjeta izabran je Velimir Kranjec.

Povećan je broj individualnih članova u pojedinim sekcijama, pa je krajem godine 1985. bilo u Znanstvenom savjetu za naftu 351 redovitih članova, 169 izvanrednih članova, 17 članova suradnika, 35 inozemnih članova i 16 članova utemeljitelja radnih organizacija.

U Znanstvenom savjetu za naftu okupljeno je ukupno 551 individualnih članova i 16 članova organizacija.

Individualno članstvo djeluje u 5 sekcija u područjima naftne i petrokemijske djelatnosti.

Izvršni odbor Znanstvenog savjeta za naftu održao je u godini 1985. pet sjednica, na kojima se raspravljalo o radu Savjeta, pojedinih sekcija i odbora. Savjet je potvrđivao izbor novih članova, razmatrao plan rada i njegovo izvršavanje i pripremao plenarno zasjedanje.

Na 16. plenumu inž. Božena Plavljanić održala je predavanje pod naslovom »Zaštita okoliša u naftnopetrokemijiskim postrojenjima INE«.

I. sekcija (za primjenu geologije, geofizike i geokemije)

U Sekciji djeluje: 144 redovita člana, 68 izvanrednih članova i 9 članova suradnika — ukupno 221 član. Pročelnik Sekcije je Bruno Aljinović.

Sekcija je 8. travnja 1985. godine održala Godišnju skupštinu. Tim povodom je dr. P. Mioč iz Geološkog zavoda — Ljubljana održao predavanje: »Pokušaj korelacije geološke građe granične zone južnih i istočnih Alpa u Sloveniji sa širim područjem«.

U zajednici sa ostalim sekcijama ZSN JAZU održani su ovi skupovi:

1. Plinofikacija i buduća opskrba plinom u SR Hrvatskoj, Zagreb, 21. svibnja 1985. godine,
2. Organizirani razvoj masovnog i znanstvenog inventivnog rada, Zagreb, 28. svibnja 1985. godine,
3. Mjesto i uloga nafte i plina u razvoju Jugoslavije kroz razdoblje 1986—90. godine, Sarajevo, 18—19. lipnja 1985.

Aktivnost članova Sekcije manifestira se i u kontinuitetu rada na prikupljanju bibliografskih podataka radi njihova objavljivanja. Intencija objelodanjivanja ove bibliografije nije samo u tome da se evidentira aktivnost članova Sekcije već da se dobije informativni uvid i pregled u naslove znanstvenih radova i njihovu zastupljenost po pojedinim geografskim regijama.

Formiran je Organizacijski odbor za izradu monografskih serija ZSN JAZU, i to ovih monografija:

1. Naftna i plinska polja SFRJ,
2. Naftoplinonosnost većih jedinica istraženog prostora.

Odbor je održao dvije sjednice i riješio osnovne postavke za uspješan rad na ovom složenom makroprojektu.

II. sekcija (za naftno rudarstvo)

U Sekciji djeluje 47 redovitih članova i 43 izvanredna člana. Pročelnik sekcije je Josip Sečen.

17. lipnja organizirano je predavanje prof. G. Eglintona (University of Bristol) pod naslovom »Chemical Fossils — Molecular Record of Past Life«.

Sekcija je u suradnji sa Sekcijom za petrokemiju organizirala 11. listopada predavanje prof. W. G. Millera (University of Minnesota) pod naslovom »An Approach Understanding Tertiary Oil Recovery«.

U okviru 19. sjednice mr. A. Bauk održao je predavanje pod naslovom »Novi pristupi istraživanju raspucanih kolektora«.

Članovi sekcije aktivno su sudjelovali u organizaciji i radu međunarodnog simpozija »4. jadranski susret naftaša«, održanog od 14. do 17. listopada u Cavtatu.

III. sekcija (za preradu i primjenu nafte)

U Sekciji djeluje 79 redovitih članova, 26 izvanrednih i 6 članova suradnika. Pročelnik Sekcije je Boris Prohaska.

Sekcija je održavala svoje redovite sastanke na kojima su osim redovitih poslova (izbor novih članova, izvještaja i dr.) održavane rasprave iz posebno aktualnih tema.

Članovi Sekcije su u znatnom broju bili aktivni sudionici i suorganizatori na Simpoziju JUGOMA 85, koji je održan u Poreču od 16. do 18. listopada 1985. godine. Održano je nekoliko predavanja i rasprava iz užeg djelokruga rada Sekcije, s obzirom na to da je Simpozij bio posvećen kvaliteti ugljikovodičnih goriva.

Članovi Sekcije bili su aktivni sudionici kao predavači na »Simpoziju o mjestu i ulozi nafte i plina u razvoju Jugoslavije u razdoblju 1986—1990«, koji je organizirao Znanstveni savjet za naftu u Sarajevu od 18. do 19. lipnja 1985. godine.

IV. sekcija (za petrokemiju)

U Sekciji djeluje 59 redovitih i 9 izvanrednih članova. Pročelnik Sekcije je Zvonimir Katović.

Djelatnost Sekcije očitovala se u ovome:

a) Početkom godine održana je izborna godišnja skupština s uvodnim predavanjem: F. Reščec, »Razvoj petrokemijskog kompleksa INA-Petrokemija Omišalj«.

b) Predavanja stranih stručnjaka:

— Prof. dr. Garry W. Poehlein, Georgia Institute of Technology, School of Chemical Engineering, Atlanta, USA, »Emulsion polymerisation in continuous reactors«, kolovoz;

— Prof. W. G. Miller, University of Minnesota, Department of Chemistry, Minneapolis, Minn., USA, »An approach to understanding tertiary oil recovery«, listopad.

— Prof. K. C. Frisch, Polymer Institute, University of Detroit, USA, »New advances in interpenetrating polymer network«, listopad. Predavanje je održano u zajednici s Društvom plastičara i gumaraca.

c) Sudjelovanje članova na skupovima:

— 9. sastanak kemičara Hrvatske, Zagreb, veljača 1985;

— Polymer 85. An International Symposium on Characterisation and Analysis of Polymers, Melbourne, veljača 1985;

— 30th IUPAC International Symposium on Macromolecules, Hague, kolovoz 1985;

— skupovi o organizaciji DPG.

Članovi su na skupovima sudjelovali s referatima.

V. sekcija (za ekonomiku naftne privrede)

U Sekciji djeluju 31 redoviti član i 23 izvanredna člana. Pročelnik Sekcije je Ante Lešić.

U okviru predviđenih aktivnosti za godinu 1985. Sekcija za ekonomiku naftne privrede Znanstvenog savjeta za naftu organizirala je:

— Okrugli stol na temu: »Problematika formiranja cijena domaće nafte i plina« 6. ožujka 1985. godine u Zagrebu, a uvodno izlaganje imao je mr. Marijan Mađerić.

— Savjetovanje na temu: »Organizirani razvoj znanstvenog i masovnog inventivnog rada«, održano 28. svibnja 1985. godine u Zagrebu, a predavači su bili: prof. dr. Dragutin Fleš, prof. dr. Ifet Ibrahimpašić, prof. dr. Mira Čudina, prof. dr. Josip Županov i dr. Josip Mikulić.

— Simpozij: »Mjesto i uloga nafte i plina u razvoju Jugoslavije u razdoblju 1986—1990«, održan u Sarajevu 18. i 19. lipnja 1985. godine u suorganizaciji »Energoinvesta« iz Sarajeva.

U toku 1985. godine pojedini članovi Sekcije sudjelovali su u radu drugih sekcija i skupova svojim stručnim prilozima i referatima. Dio članova javljao se u stručnoj periodici i novinama.

Uredički odbor

Na 16. izbornom plenumu izabran je i Uredički odbor u sastavu: Darko Maljković, predsjednik, Zorica Veksli, Igor Dekanić, Vjekoslav Spaić i Ladislav Berdon.

Tijekom 1985. godine nastavljena je politika suradnje na stručnim i znanstvenim časopisima uz stalno nastojanje podizanja kvalitete objavljanih tekstova i dosljednu kategorizaciju.

Sastanci su se organizirali po potrebi, a predsjednik je kao i do sada održavao češće pojedinačne kontakte s članovima Uredičkog odbora ovisno o izdavačkoj aktivnosti njihove Sekcije.

Izvršene su pripreme za izdavanje publikacije »Simpozij o mjestu i ulozi nafte i plina u razvoju Jugoslavije u razdoblju 1986—1990«, Sarajevo 18. i 19. lipnja 1985, u suradnji sa časopisom »Nafta«. Radovi su u tisku.

ZNANSTVENI SAVJET ZA ZAŠTITU PRIRODE

U 1985. godini održana su dva sastanka na kojima je razmatran problem potapanja rijeke Tare, analizirana je suradnja s Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u vezi s održavanjem savjetovanja »Problemi zaštite endema u živom svijetu Jugoslavije« i razmotreni rezultati konferencije o zaštiti Jadrana. Razmatran je problem zaštite okoliša u vezi s gradnjom nove TE Plomin 2, te su o stavovima Savjeta obaviješteni organi uprave u SR Hrvatskoj. Podržan je niz pozitivnih inicijativa o zaštiti okoliša u pojedinim krajevima Hrvatske.

ZNANSTVENI SAVJET ZA POMORSTVO

Dana 24. travnja 1985. godine održan je III. redoviti plenum na kojemu su podneseni izvještaji o radu Znanstvenog savjeta za razdoblje od II. do III. redovitog plenuma, izvještaj Nadzornog odbora, prijedlog programa i plana rada Savjeta do IV. redovitog plenuma, čije je održavanje predviđeno 23. travnja 1986. godine i financijski plan za razdoblje do IV. redovitog plenuma. Plenum je prije navedene izvještaje raspravio i prihvatio.

Tijekom rada Plenuma redoviti suradnik Neda Andrić podnijela je zapaženo izlaganje o turizmu kao značajnom faktoru društveno-ekonomskog razvoja otokâ i obale jugoslavenskog dijela Jadrana.

Na III. redovitom plenumu sudjelovao je velik broj redovitih i izvanrednih suradnika Savjeta, pozvani gosti i članovi Akademije s glavnim tajnikom, akad. Hrvojem Požarom na čelu.

Izvršni odbor Znanstvenog savjeta za pomorstvo čine: predsjednik, akad. Vladislav Brajković, potpredsjednik Ivo Vrandečić, dipl. inž., i admiral Bogdan Pecotić, tajnik prof. dr. Zlatko Winkler, delegirani članovi od strane Predsjedništva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti: prof. dr. Vladimir Matković, prof. dr. Dragovan Šepić, prof. dr. Vladimir Ibler, pročelnici sekcija: dr. Drago Crnković, pročelnik I. sekcije za prirodno-znanstvene aspekte pomorstva, prof. dr. Ivo Grabovac, pročelnik II. sekcije za društveno-znanstvene aspekte pomorstva, dr. Ladislav Zobundžija (do 20. lipnja 1985), mr. Ivan Brnelić (od 21. lipnja 1985), pročelnik III. sekcije za luke, dr. Jozo Lovrić, pročelnik IV. sekcije za brodarstvo, prof. dr. Želimir Sladoljev, pročelnik V. sekcije za brodogradnju i Josip Tolja, dipl. inž., pročelnik VI. sekcije za morsku tehnologiju.

U 1985. godini održane su 4 sjednice Izvršnog odbora: 21. II, 21. VI, 15. X, i 3. XII. Izvršni odbor raspravljao je i odobrio plan i program rada Savjeta odnosno pojedinih sekcija za razdoblje od III. do IV. redovitog plenuma. Zbog proširenja djelatnosti i obuhvaćanja većeg broja stručnjaka i znanstvenih radnika Izvršni odbor, prema ustaljenoj praksi, potvrdio je na sjednici u prosincu 1985. prijedloge Uprava sekcija za izbor novih redovitih i izvanrednih suradnika kao i unapređivanja izvanrednih suradnika u redovite. Time

je Izvršni odbor potvrdio svoju prije donesenu odluku da izbor novih suradnika obavlja jedanput na godinu, i to na sjednici u prosincu.

Na nekoliko sjednica Izvršni odbor je raspravljao pitanja organizacije savjetovanja na temu »Znanost i znanstvena djelatnost u ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvoja pomorstva do 2000. godine« (radni naslov).

Odbor je ocijenio kako je spomenuto Savjetovanje vrlo aktualno, jer omogućuje da se svestrano i na znanstvenim osnovama provjere već utvrđeni ciljevi razvoja pomorstva i uspostavi koordinacija znanstvenih istraživanja za uspješno i racionalno ostvarivanje tih ciljeva.

S obzirom na to da se radi o razvoju pomorstva, Izvršni odbor je utvrdio da Savjetovanje treba imati jugoslavensko značenje. U tom smislu bit će uspostavljeni dodiri i suradnja s akademijama SR Slovenije i SR Crne Gore i s odgovarajućim znanstvenim ustanovama u spomenutim Republikama koje se bave istraživačkom djelatnošću u pomorstvu.

Izrađen je popis znanstvenih i znanstveno-nastavnih ustanova u SRH koje se bave znanstvenim istraživanjima u pomorstvu te popis istraživača iz tog područja registriranih u Republičkom komitetu za znanost, tehnologiju i informatiku.

O toku priprema za Savjetovanje obavještavan je Republički komitet za znanost, tehnologiju i informatiku koji je podržao održavanje savjetovanja i omogućio uvid u programe istraživačkih projekata iz područja pomorstva.

I. sekcija za prirodno-znanstvene aspekte pomorstva

U Sekciji djeluju: 24 redovita i 3 izvanredna suradnika, ukupno 27 suradnika. Pročelnik Sekcije: dr. Drago Crnković.

S obzirom na dislokaciju suradnika djelatnost Sekcije odvija se u tri grupe, i to: u Rovinju u Centru za istraživanje mora Instituta »Ruđer Bošković«, u Splitu u Institutu za oceanografiju i ribarstvo i u Zagrebu u Centru za istraživanje mora Instituta »Ruđer Bošković«. Voditelji grupa održavali su kontakte s pročelnikom Sekcije.

Sekcija je organizirala savjetovanje na temu »Problematika procjene opasnosti od štetnih tvari u Jadranu«, koje je održano u Zagrebu u palači Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti dana 24. i 25. travnja 1985. godine u povodu III. redovitog plenuma Savjeta.

Formiran je Organizacijski odbor kojemu je na čelu bio dr. Drago Crnković, pročelnik Sekcije. Pozvano je sedam referenata da održe svoja izlaganja na temu ulaska zagađivala u more, anorganska zagađivala u moru, biološki učinci anorganskih zagađivala, biološki učinci organskih zagađivala, utjecaj zagađivanja na životne zajednice u moru i provođenje zakonskih mjera o maksimalno dopuštenim koncentracijiama štetnih tvari u moru.

Referat na temu organska zagađivala u moru nije održan.

Sudionici Savjetovanja dobili su uz drugu obavijest Zbornik radova u kojem su objavljeni prijespomenuti referati.

Uvodno izlaganje održao je dr. Drago Crnković. Na Savjetovanju doneseni su zaključci koji će biti objavljeni s tekstovima autoriziranih rasprava.

II. sekcija za društveno-znanstvene aspekte pomorstva

U Sekciji djeluju: 32 redovita i 5 zvanrednih suradnika, ukupno 37 suradnika. Pročelnik Sekcije: dr. *Ivo Grabovac.*

Na sjednicama uprave Sekcije raspravljana su pitanja o pripremama za održavanje savjetovanja »Međunarodno pravni aspekti plovidbenih putova u Jadranu«, koje je održano u suradnji sa Savezom društava za proučavanje i unapređivanje pomorstva Jugoslavije u Splitu.

Za Savjetovanje bio je formiran Organizacijski odbor od 7 članova s dr. Stipe Lakošem na čelu, kao predsjednikom, i redakcijskim odborom od 3 člana s dr. Dragom Crnkovićem na čelu, kao predsjednikom.

Organizacijski odbor Savjetovanja pozvao je 8 referenata koji su održali referate o temama: sadašnji i budući plovidbeni putovi na Jadranu, plovidbeni putovi prema novoj konvenciji o pravu mora, međunarodni standardi sigurnosti plovidbe na plovnim putovima u Jadranu, označavanje pomorskih plovnih putova i njihova podjela u našem obalnom moru, sadašnje i buduće pomorske radio-veze za sigurnost i pogibelj na Jadranu, imovinskopravna odgovornost za posljedice zagađivanja s brodova, Međunarodna konvencija o traganju i spašavanju na moru i problematika napuštenih brodova na plovidbenim putovima na Jadranu.

Spomenuti referati objavljeni su u »Pomorskom zborniku« br. 23/1985, dok je njihov poseban izvadak dostavljen sudionicima prije Savjetovanja.

U okviru II. sekcije formiran je Odbor za jadranski turizam kojem je na čelu prof. dr. Neda Andrić. Odbor je izradio program i plan rada za godinu 1985. i 1986. koji je odobrio Izvršni odbor na sjednici održanoj 20. lipnja 1985. godine.

Suradnici i članovi Odbora bili su uključeni u pripremne radove međunarodnog savjetovanja »Nautički turizam Jugoslavije«, koji je održan 17. i 18. svibnja 1985. godine u Opatiji u povodu održavanja I. sajma »Nautika 85« u Rijeci. Pokrovitelji Savjetovanja bili su Znanstveni savjet za pomorstvo i Sveučilište »Vladimir Bakarić« u Rijeci.

III. sekcija za luke

U Sekciji djeluju: 11 redovitih i 16 izvanrednih suradnika, ukupno 27 suradnika. Pročelnik Sekcije: dr. *Ladislav Zobundžija* (do 20. VI. 1985), mr. *Ivan Brnelić* (od 21. VI. 1985).

Uprava Sekcije održavala je redovito sjednice, nekima od njih prisustvovao je veći broj suradnika, posebno tada kad se raspravljalo o pripremama predstojećih savjetovanja.

Prema planu rada Sekcija je predvidjela održavanje savjetovanja na temu »Potrebe i interes Slavonije i Baranje za bolje prometno povezivanje Podunavlja s Jadranom«.

Za Savjetovanje formiran je Počasni odbor s predsjednikom Privredne komore Hrvatske Antom Milovićem na čelu i Organizacijski odbor s Mihajlom Strešnjakom na čelu.

Na Savjetovanju su podnesena 24 referata koji će biti objavljeni zajedno s autoriziranim tekstovima rasprava i zaključcima u Zborniku savjetovanja.

Savjetovanje je održano u Osijeku 15. i 16. svibnja 1985. godine u suradnji sa Zavodom za znanstveni rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku, uz prisutnost vrlo velikog broja sudionika.

Sekcija je u suradnji s Privrednom komorom Hrvatske i Privrednom komorom Zadra organizirala savjetovanje na temu »Prometno povezivanje Jadrana s posebnim osvrtom na Zadar i sjevernu Dalmaciju«.

Za savjetovanje je formiran Počasni odbor s akademikom Jakovom Sirotkovićem, predsjednikom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, na čelu i Organizacijski odbor s Borisom Projićem na čelu.

Na Savjetovanju je podneseno 37 referata koji će biti objavljeni zajedno s autoriziranim tekstovima rasprava i zaključaka u Zborniku savjetovanja.

Sudionicima Savjetovanja koje je održano 29. i 30. listopada 1985. godine u Zadru uručen je komplet sažetaka.

IV. sekcija za brodarstvo

U Sekciji djeluju: 13 redovitih i 10 izvanrednih suradnika, ukupno 23 suradnika. Pročelnik Sekcije: dr. *Jozo Lovrić.*

Sekcija nije ostvarila zadatke predviđene planom rada za godinu 1985.

V. sekcija za brodogradnju

U Sekciji djeluju: 31 redoviti i 5 izvanrednih suradnika, ukupno 36 suradnika. Pročelnik Sekcije: prof. dr. *Želimir Sladoljev.*

Iz objektivnih razloga Sekcija nije u potpunosti ostvarila zadatak po planu rada u 1985. godini koji je predviđao raspravu sudionika o pitanjima koncepcije razvoja jugoslavenskih brodogradilišta do 2000. godine, i u okviru toga, 9 do 10 predavanja o aktualnim tehničkim i tehnološkim pitanjima razvoja znanstvenih disciplina brodogradnje i raspravu o ispitivanju potrebe da se formiraju posebni odbori za brodostrojarstvo, brodoelektrotehniku i elektroniku i dr.

Održano je predavanje suradnika Sekcije Mladena Klasića, dipl. inž. brodogradnje, na temu »Determinante razvoja jugoslavenske brodogradnje«.

VI. sekcija za morsku tehnologiju

U Sekciji djeluju: 25 redovitih suradnika. Pročelnik Sekcije: *Josip Tolja,* dipl. inženjer. Planom rada Sekcije bilo je predviđeno u IV. kvartalu održavanje kolokvija na temu »Visokoškolsko obrazovanje kadrova u području inženjerstva morske tehnologije«. Uprava Sekcije predložila je odgodu predviđenog kolokvija, koji će se održati u IV. kvartalu 1986. godine.

Uredički odbor

Članovi Uredničkog odbora: dr. Adam Benović (Dubrovnik), prof. dr. Branko Bonefačić (Rijeka), Anđelko Kalpić (Beograd), dr. Tamara Vučetić (Split), prof. dr. Budislav Vukas, predsjednik (Zagreb).

Izvršni odbor Savjeta odobrio je praksu Uredničkog odbora da se njegove sjednice ne održavaju ako se zadaci Odbora mogu izvršiti i na temelju do-

govora njegovih članova preko pisama. Stoga se Uredničkl odbor nije posebno sastajao u godini 1985. Tekstovi pripremljeni za tisak u ovoj godini bili su duije vrijeme dostupni članovima Odbora u Akademiji, odnosno na Pravnom fakultetu u Splitu, gdje su ih oni pojedinačno mogli pregledati, a o svojim primjedbama su informirali predsjednika Odbora.

U godini 1985. objavljena je prva posebna publikacija Savjeta, »Međunarodno pravo mora«, djelo dr. Davorina Rudolfa, profesora međunarodnog prava na Pravnom fakultetu u Splitu. Za to značajno sustavno djelo o pravu mora Savjet je dao svoje pokroviteljstvo, a objavljeno je bez angažiranja financijskih sredstava Savjeta ili Akademije.

Od redovitih publikacija Savjeta objavljen je Zbornik radova savjetovanja »Problematika procjene opasnosti od štetnih tvari u Jadranu«, koje je održano 24. i 25. travnja 1985. godine u Zagrebu, prilikom III. redovnog plenuma Savjeta.

Na temelju inicijative članova jugoslavenske delegacije na III. konferenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora, i prošlogodišnje odluke Izvršnog odbora Savjeta, započele su pripreme za izdavanje Zbornika materijala o našem sudjelovanju na toj konferenciji. Kako Savjet nije imao niti sredstava za sastanak Uredničkog odbora za tu posebnu publikaciju, održavanje takva sastanka financirao je Institut za međunarodno pravo i međunarodne odnose Pravnog fakulteta u Zagrebu (Zagreb, 19. travnja 1985). Na sastanku su sudjelovali: Z. Perišić, V. Ibler, Ž. Jazić, S. Novaković, S. Kotevski i B. Vukas, koji su podrobnije razradili predviđeni sadržaj Zbornika. Idući sastanak urednički će odbor održati u Splitu 9. siječnja 1986. godine, a financijska sredstva će osigurati spomenuti institut i Savezni sekretarijat za vanjske poslove. Na tom će se sastanku definitivno utvrditi lista autora i sadržaj Zbornika.

CENTAR ZA TEORIJSKU FIZIKU

Znanstvenoistraživački rad

Proučavana je struktura elementarnih čestica i njihova svojstva o kojima ovise fundamentalna svojstva materije, teorijskim proračunima statičkih osobina čestica, opisom međudjelovanja među česticama i proračunom njihovih raspada. Osnovni su teorijski modeli ujedinjena elektroslaba teorija (QFD), baždarna teorija jakih interakcija (QCD) te ideje o strukturi kvarkova i leptona. Proučavane su elektroslabe neleptonske interakcije hadrona kroz raspad hiperona i kroz nuklearne sile koje narušavaju paritet. Istraživani su i neleptonski raspadi Ω^- čestice. U okviru kvarkovskih i supkonstituentnih modela proučavane su korekcije pri proračunu magnetskih momenata protona i elektrona.

Iskustva stečena višegodišnjim radom u području lančastih vodiča (metalnih legura, organskih vodiča i vodljivih polimera) sintetizirana su u dva opširna pregledna članka. Posebna pažnja tu je posvećena usporedbi bogatih eksperimentalnih podataka i teorijskih proračuna, osnovanih na modelu elektrona koji međudjeluju Coulombovom silom, a vezani su i s vibracijama kri-

stalne rešetke. Između ostalog, dokazano je da dugodosežne kulompske sile uvijek igraju važnu ulogu pri formiranju rešetaka sačinjenih od nabijenih solitona. Promatrana je i uloga tih sila u koheziji organskih vodiča a zatim i u njihovim niskotemperaturnim faznim prijelazima. Ti prijelazi su strukturnog i magnetskog karaktera, a uključuju i prvu pojavu supravodljivosti u organskim vodičima.

U teorijskoj nuklearnoj fizici istraživani su nuklearna struktura i reakcije. Uvedena je metoda mikroskopskog izvoda fizikalnih operatora (jedno i dvočestični transfer, E2 operator) u modelu SU(6), zasnovana na aproksimaciji RPA i preslikavanju iz fermionskog u bozonski prostor. Otkrivena je nova granična simetrija za neparno-parne jezgre i unificirani su analogoni Bohr-Mottelsonove i Stephensove sheme u rotacijskom modelu. Prvi put su u nuklearnu fiziku uvedene i izvedene bozonsko-fermionske simetrije i supersimetrije za neparnoneparne jezgre i za hiperjezgre. Proveden je rigorozni matematički dokaz ekvivalencije bozonskih realizacija SU(6) kvadrupolno-kolektivne algebre (Holstein-Primakoffova, Schwingerova i Dysonova realizacija) na nivou reprezentacija. Izvedena je nova višerazinska formula za neelastično raspršavanje na jezgrama. Istraživana je struktura neparno-neparnih jezgara u okviru bozonsko-fermionskih modela. Istraživana je mikroskopska baza modela SU(6) zasnovana na aproksimaciji slomljenih parova. Izveden je niz teorijskih proračuna za strukturu konkretnih jezgara i usporeden s eksperimentalnim podacima.

Posjeti stranih znanstvenih radnika Centru

Prof. L. P. Gorkov, Akademia nauk SSSR, Moskva; dr. H. Seyfarth, Institut für Kernphysik, KFA Jülich, Z. Njemačka; prof. T. Fényes, Institute of Nuclear Research, Debrecen, Hungarian Academy of Sciences, Mađarska; dr. G. Kyrchev, Institute of Nuclear Research and Nuclear Energy, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bugarska; dr. E. Dragulescu, Tandem Laboratory, Central Institute of Physics, Bucharest, Rumunjska; dr. R. F. Casten, Brookhaven National Laboratory, New York, SAD; prof. R. A. Mayer, Lawrence Livermore National Laboratory, University of California, Livermore, SAD; prof. W. D. Hamilton, University of Sussex, Brighton, Engleska.

BULLETIN SCIENTIFIQUE — CENTRALNA REDAKCIJA

U 1985. godini nastavljeno je redovito izlaženje časopisa jer su tiskani ovi svesci Bulletina scientifique:

Sekcija A: Vol. 29, sv. 7—12 (1984) + Index za 1984.
Vol. 30, sv. 1— 6 (1985)

Sekcija B: Vol. 20, sv. 7—12 (1984) + Index za 1984.
Vol. 21, sv. 1— 6 (1985)

Iz prethodnog se pregleda vidi da je u potpunosti izvršen predviđeni plan rada od 4 volumena na godinu posebno za svaku sekciju, odnosno 12 svezaka za svaku ediciju. Takva je ažurnost plod kontinuiranog rada u republičkim i pokrajinskim uredništvima akademija i dobre suradnje s Centralnom redakcijom. U nastojanju da se u Bulletinu scientifique prikazuju samo znanstveni članci i monografije, što je prvi kriterij u uređivačkoj politici Centralne redakcije, ima još pokatkad problema, ali se svako pitanje rješava dogovorno.

U objavljena 24 sveska Bulletina scientifique nalazi se 2683 sažetka iz publikacija svih republika i pokrajina i 2 indeksa gdje su podaci razvrstani po autorima i po UDK. To je povećanje od 818 sažetaka u odnosu na prošlu godinu. Time se želi bar donekle ublažiti raskorak između dobivene i objavljene količine sažetaka s obzirom na činjenicu da BS već drugu godinu objavljuje 4 volumena na godinu, a ne 6 volumena. Smanjenje od 2 volumena godišnje posljedica je velikoga povećanja tiskarskih troškova jer dobivena financijska sredstva nisu dovoljna da se održi dosadašnji ritam izlaženja od 6 volumena na godinu.

Rad na podizanju kvalitete našega časopisa doveo je BS na razinu pravih diseminatora informacija za svjetske sekundarne službe. Tako je npr., koliko nam je dosad poznato, sekundarni časopis »Art and Archeology Technical Abstracts« počeo izravno preuzimati sažetke objavljene u Bulletinu scientifique, a nastavlja se suradnja i s »R. R. Bowker Company«, koja u New Yorku objavljuje »Ulrich's International Periodicals Directory«. Valja se nadati da će takvih primjera biti sve više.

U toku je redovita godišnja revizija i ažuriranje adresara. Zbog boljeg pregleda sav je adresar upisan u kompjutor. Osobita se pažnja poklanja inozemnim korisnicima jer veliko povišenje poštarine za inozemstvo znatno opterećuje financiranje BS.

BS zajednički financiraju sve jugoslavenske akademije i Savez zajednica za nauku Jugoslavije prema samoupravnom sporazumu. Financiranje ne bi trebalo smetati kontinuiranom radu ako se sudionici drže dogovorenih obveza. Sve jugoslavenske akademije ispunjavaju redovito svoje financijske obveze, ali Savez zajednica za nauku Jugoslavije uvijek odobrava manje financijskih sredstava od onoga što je potrebno. Tako je za godinu 1985. od Saveza zajednica za nauku Jugoslavije traženo 2.180.000 din, a doznačeno je samo 1 520.266 dinara.

MUZEJSKO-GALERIJSKE JEDINICE AKADEMIJE

GLIPTOTEKA U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Gliptoteka je radna jedinica Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Za javnost su bile otvorene ove zbirke: antička umjetnost, galerija kopija fresaka, zbirka stećaka, zbirka moderne skulpture (19. i 20. stoljeće), te samo dio srednjovjekovne i renesansne umjetnosti (velik dio te zbirke zaprema privremeno smješteno skladište Znanstvene knjižare »Mladost«, u toku je njihovo preseljenje i osposobljavanje izložbenog prostora).

Gliptoteka ima 14 zaposlenih i to: dva muzejska savjetnika od kojih je jedan v.d. upravitelj (mr. Ljerka Gašparović), jednog višeg kustosa, tri kustosa, dva restauratora preparatora, jednog višeg muzejskog tehničara, jednog stolara, dva pomoćna radnika, pomoćnog službenika i spremačicu.

Stručna i znanstvena djelatnost

Stručnjaci Gliptoteke su tijekom 1985. godine sustavno obrađivali skulpturu 1. hrvatskog salona, članova Društva hrvatskih umjetnika i umjetničkog udruženja »Medulić« (mr. Ana Adamec); srednjovjekovnu umjetnost Dalmacije, Primorja i Crnogorskog primorja — heraldiku (Mirjana Sakač); suvremenu hrvatsku umjetnost — skulpture Ive Lozice (Božena Kličinović) i hrvatsko medaljerstvo kao i teorijsku zasnovanost pojma originala i kopije u skulpturi (Vesna Mažuran-Subotić).

Na osnovi istraženih podataka održane su izložbe u pripremi, obradi i organizaciji Gliptoteke:

1. Izložba »Dvaju vremena« — crteža, slika i skulptura Tomislava Hruškovca (od 20. XII. 1984. do 15. II. 1985. godine — izložbeni prostor Gliptoteke). Na izložbi su radile: A. Adamec i Lida Roje-Depolo.

2. »Grbovi naše obale« — izložbena dvorana Gliptoteke od 2. V. do 21. VII. 1985. godine. Izložbu pripremila M. Sakač.

3. »Drugi triennale hrvatskog kiparstva« (od 14. XI. do 5. XII. 1985. godine — izložbeni prostor Umjetničkog paviljona u Zagrebu). Izložba je prikazivala pregled trogodišnje produkcije hrvatskog kiparstva (86 autora sa 168 djela). Osim stručnjaka zaposlenih u Gliptoteci (mr. Ljerke Gašparović, V. Mažuran-Subotić i B. Kličinović) na pripremi izložbe je radio Organizacijski odbor u čijem su sastavu bili još i: Vojin Bakić, Kosta Angeli-Radovani, Dušan Džamonja, Želimir Janeš, Slobodan Kaštela, Lada Ratković, Ive Šimat Banov, Branko Ružić, Stevan Luketić, Lea Ukrainčik.

4. »Autoportret« u hrvatskoj skulpturi od moderne do danas (od 13. XI. do 5. XII. 1985. godine — izložbeni prostor Hrvatskog društva likovnih umjetnosti. Starčevićev trg 6, Zagreb). Izložbu pripremile: V. Mažuran-Subotić i L. Roje-Depolo.

Na osnovi obrađene građe u pripremi za otvaranje su:

1. Stalna postava zbirke medaljâ i plaketa hrvatskih umjetnika (V. Mažuran-Subotić).
2. Monografska izložba skulptura Ive Lozice (B. Kličinović).

Znanstveni skupovi

U toku 1985. muzejski radnici sudjelovali su:

— na Kongresu povjesničara umjetnosti Jugoslavije — Sarajevo;

— referate su podnijeli A. Adamec i Z. Balog. Kongresu je prisustvovala i Lj. Gašparović. Tekstovi su objavljeni u sarajevskom časopisu »Odjek«;

— na Međunarodnom kongresu ICOM-a, Zagreb 1985. godine referat je podnijela V. Mažuran-Subotić (tekst je objavljen u »ICOM News«, 9, Stockholm 1985).

Na studijskim putovanjima u SAD, Francuskoj i Italiji bila je Lj. Gašparović.

Muzejska djelatnost

Tijekom 1985. godine radilo se na uređenju otvorenih stalnih zbirki Gliptoteke. U svrhu lakšeg praćenja izložene građe započet je rad na vodiču kroz Gliptoteku.

Iz fundusa Gliptoteke posuđivale su se skulpture koje su bile potrebne za organizaciju izložaba koje su pripređivale druge muzejsko-galerijske ustanove. Tako je za izložbu »Pisana riječ u Hrvatskoj«, koja se održava u Muzejskom prostoru, posuđeno 59 izložaka iz zbirke srednjeg i novog vijeka; za izložbu »Vanja Radauš — Branko Ružić«, koju je pripremio Gradski muzej iz Slavonske Požege, posuđeno je 16 izložaka, za izložbu »Autoportret u hrvatskoj skulpturi« — 5 izložaka, za izložbu »Animalisti« (Lovački muzej) — 7 izložaka, te niz manjih posudbi. Sva djela predviđena za posudbu bila su prethodno uređena i po potrebi restaurirana te pripremljena za izlaganje u restauratorskoj radionici Gliptoteke. U restauratorskoj radionici također su izrađivani i radovi Frana Kršinića koji se povlače iz pohrane (negativ-pozitiv), te svi tekući poslovi vezani za održavanje zbirki.

U sklopu pedagoškog rada, osim stalno organiziranih stručnih vodstava za grupe učenika, upućivalo se u rad i djelatnost muzeja učenike Centra za kulturu i umjetnost koji su dolazili na obvezatnu praksu. Također su u restauratorskoj radionici Gliptoteke učenici Škole za primijenjenu umjetnost kroz praktičnu nastavu (Boris Sakač i Mladen Ivekovič) bili upućivani u rad.

U inventar vlasništva Gliptoteke ušla su dva potreta F. Kršinića (pravo koje se stječe po prekidu pohrane) i za numizmatičku zbirku 10 brončanih i 7 sadrenih medalja (rad i poklon akademskog kipara Zdravka Brkića).

Tijekom protekle godine radilo se na uređenju stubišta upravne zgrade, te na preuređenju prostorija bivšeg stana (sanacija nakon požara) u izložbeni prostor. U toku je uređenje prostora numizmatičke zbirke (II. kat jugozapadne zgrade) te jedne dvorane zbirke antičke skulpture u istoj zgradi. Rađeno je također i na sanaciji drvenog spremišta u dvorištu Gliptoteke koje je bilo vrlo oštećeno elementarnom nepogodom (pad stabla). Uz sanaciju stanja u drvenom spremištu sustavno se radilo i na preseljenju najugroženijih izložaka, tako da je dio skulptura A. Augustinčića preuzela »Galerija Antun Augustinčić« u Klanjcu. Prema obavljenom dogovoru navedena galerija će početkom 1986. godine preuzeti još nekoliko djela.

U svoje prostore Gliptoteka je također pohranila nekoliko najugroženijih spomenika.

Izdavačka djelatnost

1. Za izložbu »Dva vremena« objavljen je opsežan katalog posvećen radu T. Hruškovca s predgovorima A. Adamec, L. Roje-Depolo i V. Buzančića. Katalog je bio bogato fotografski opremljen, a osim njega uz izložbu su tiskani i plakat (likovno rješenje: J. Ivandić) i pozivnice.

2. Katalog izložbe »Grbovi naše obale« — predgovor i prigodni heraldički rječnik napisala je M. Sakač. Uz izložbu je tiskan plakat (likovno rješenje kataloga i plakata: Z. Kulundžić) i pozivnica.

3. Katalog izložbe »Drugi trienale hrvatskog kiparstva« — predgovor: I. Šimat Banov, kataloška obrada podataka B. Kličinović i V. Mažuran-Subotić. Uz bogat tekst katalog je opremljen i sa 165 crnobijelih fotografija. Likovno rješenje kataloga i plakata izradio je M. Galić. Uz plakat je tiskana i pozivnica.

Za objavljivanje su pripremljeni tekstovi kataloga:

1. Katalog stalne zbirke medalja i plaketa s kratkim rječnikom medaljerstva (V. Mažuran-Subotić);

2. Katalog monografske izložbe Ive Lozice (B. Kličinović).

Nastavlja se rad na pripremnim radovima vodiča Gliptoteke, a također je pripremljen i propagandni letak Gliptoteke. Propagandni letak se želi objaviti radi povećanja broja posjetilaca Gliptoteke, a čije je izložbe kao i stalnu postavu u 1985. godini posjetilo 8.217 posjetilaca.

Gliptoteka je i ove godine vrlo uspješno surađivala s RTV Zagreb, »Jadran-filmom« — Zagreb, a ostvarena je i vrlo uspješna suradnja s Hrvatskim numizmatičkim društvom.

KABINET GRAFIKE U ZAGREBU

Organizacija jedinice

U sastavu Kabineta djeluju tri stručnjaka: muzejski savjetnik — upravitelj, kustos i kustos pripravnik, zatim muzejski tehničar, tehnički pomoćnik i čistačica.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Ostvareni su ovi zadaci:

— Objavljen je znanstveni katalog grafičkih listova (I. dio) Bogišićeve zbirke u Cavtatu.

— Pripremljen za tisak znanstveni katalog grafika obitelji Sadeler i njihovih kopista iz Bogišićeve zbirke u Cavtatu.

— Završena je obrada listova (komparativni materijal Albertine) obitelji Perelle.

— Djelomično je završena obrada listova iz kruga L. Cranacha iz Bogišićeve zbirke u Cavtatu (Renata Gotthardi-Škiljan).

— Izvršena je revizija Valvasorove zbirke Nadbiskupije zagrebačke na čuvanju u Kabinetu grafike (R. Gotthardi-Škiljan i povjerenik A. Lukinović).

— Djelomično je izvršena obrada listova osječke slikarske škole iz fundusa KG (Marija Kršinić).

— Započeta je znanstvena obrada plakata (poslijeratni period) iz fundusa KG u vezi s III. stupnjem studija (magisterij).

— Inventirano je na abecedne kartice 289 plakata; razvrstani su po abecedi već prije kaširani plakati (ukupno 291 plakat) (Predrag Haramija).

— Za ustanove i za pojedince davane su na njihov zahtjev usmene ekspertize i stručna mišljenja o staroj i suvremenoj grafici i crtežima, o grafičkim tehnikama, o inventarizaciji lista i mapa i dr. (R. Gotthardi-Škiljan).

— Napisani su stručni zapisnici o stanju umjetnina u vezi s posudbom ili s preuzimanjem radova na izložbe (M. Kršinić) — ukupno 730 listova.

— Inventirano je preko 500 listova u inv. knjige i prepisano 700 kartica za abecednu kartoteku (Tanja Trupković).

— Ispisani su znanstveni listići (cahieri) prema katalogu VZ A. Dürer i njegovi kopisti i nasljedovatelji (69 komada) (T. Trupković).

— Inventirane su i ispisane kartice i u kartoteke uvedene sve prinove i pokloni, i to: 2 otkupne nagrade Kabineta grafike, 15 otkupa RSIZ-a, zatim pokloni: 12 otkupa — poklona RSIZ-a kulture SR Hrvatske, 1 crtež H. Šercara — ukupno 30 radova.

— Na osnovi izbora i priprema stručnjaka, Foto-služba JAZU snimila i izradila po dva povećanja iz fundusa 580 radova, iz Valvasorove zbirke 20, iz Bogišićeve zbirke 89 listova.

— Restaurirano u Laboratoriju Arhiva JAZU iz fundusa Kabineta grafike 26 listova.

— Na zahtjev pojedinaca pripremljen je i dan na uvid materijal fundusa Kabineta i Valvasorove zbirke (originalni radovi i kartoteka).

— Kaširani su svi listovi fundusa za izložbe i posudbe drugim ustanovama, ukupno 214 lista (Gabrijel Leškovć).

— Nastavljena revizija grafičkih listova fundusa KG.

Upravitelj Kabineta grafike boravio je 14 dana u Beču (Grafička zbirka Albertina) radi studija i komparativnog materijala.

Tijekom 1985. godine stručnjaci Kabineta grafike razgledali su 16. bienale grafike u Ljubljani.

Stručnjaci Kabineta preuzeli su samo sumarno izbor crteža V. Radauša na čuvanje u KG (bez pobliže obrade, a na želju obitelji autora).

Izložbena i izdavačka djelatnost

U okviru izložbene i izdavačke djelatnosti Kabineta grafike održane su ove izložbe, popraćene katalozima:

1. *X. zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža,* 10. V. do 9. VI. Tradicionalna bijenalna manifestacija upriličena je u čast obljetnice oslobođenja grada Zagreba. Izlagalo je 116 autora 206 radova; podijeljena je jedna premija (JAZU), 10 otkupnih nagrada, jedna nagrada kolonije (lik. kolonija Sisak). Katalog s predgovorom, biografskim podacima i kataloškom obradom lista izradila je i izložbu postavila R. Gotthardi-Škiljan.

2. *Josip Račić — Miroslav Kraljević, crteži i grafika,* u povodu 100. obljetnice rođenja, 24. X. do 22. XII. Izložba obuhvaća cjelokupnu građu obaju umjetnika što ju čuva fundus Kabineta grafike, zatim dva rada J. Račića i 3 rada M. Kraljevića iz fundusa Moderne galerije, Zagreb, 6 crteža J. Račića i 10 crteža M. Kraljevića iz fundusa Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Zagreb, 2 crteža M. Kraljevića u vlasništvu M. Peića, izv. člana i 16 crteža J. Račića iz Pohrane u Kabinetu, ukupno je izloženo 332 rada obaju umjetnika. Katalog (s predgovorm akad. A. Mohorovičića) s uvodom, kataloškom obradom i biografskim podacima napisala R. Gotthardi-Škiljan.

Kolektiv Kabineta grafike sudjelovao je u svim organizacijsko-tehničkim poslovima obiju izložbi.

Organizacijsko-tehničke poslove ustanove obavljala je T. Trupković, muzejski tehničar, pod nadzorom upravitelja. Sve poslove vezane uz investicijske radove, od pripremanja, spremanja i vraćanja umjetnina, kaširanja listova i njihovo spremanje u mape, popis umjetničkih predmeta za SDK, nadalje dopremu i otpremu, otvaranje i svrstavanje umjetnina za izložbe ili posudbu, njihovo pakiranje obavljao je tehnički službenik G. Leškovć.

MAJSTORSKE RADIONICE LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU

Djelovanje predviđeno u Planu rada za godinu 1985. nije izvršeno zbog činjenice da ni ove godine nije do kraja razriješen status majstorskih radionica.

U majstorskoj radionici prof. Reisera i prof. Ivančića mogli su se prostorijama koristiti stariji polaznici tečaja za stručno i umjetničko usavršavanje. Usprkos svim navedenim zaprekama uspjeli su svoje radove prikazati na samostalnim izložbama:

Alen Biočić, u Galeriji Zagreb u Zagrebu,
Anto Jerković, u Knjižnici Vladimir Nazor i Galeriji M. Pijade, Zagreb,
Dušan Jurić, u Galeriji Studentskog centra u Zagrebu,
Jelena Perić, u Galeriji Zagreb u Zagrebu,
Davorin Radić, u Studiju Forum u Zagrebu,
Danka Šošić, u Prostoru proširenih medija u Zagrebu,
Dražen Trogrlić, u Studiju Forum u Zagrebu.

U majstorskoj radionici prof. Sabolića rad je bio potpuno onemogućen.

U majstorskoj radionici prof. Galića najveći problem bio je dotrajalo krovište i pokrov terasâ te prokišnjavanja u radne prostore.

U smislu Samoupravnog sporazuma s Arhitektonskim fakultetom održana je nastava poslijediplomskog studija s temom »Arhitektura turizma«. Studij traje četiri semestra, a nastava je u ljetnom semestru školske godine 1984/1985. održana u svibnju i lipnju 1985. godine, a u zimskom semestru održat će se čim budu izvedeni glavni popravci krovišta, predvidivi početkom 1986. godine.

Predviđeni radni sastanci s diskusijama morali su se također odgoditi. Predviđene teme tih sastanaka jesu: Zaštita psihotika kao multidisciplinarni problem suvremenog društva, Plivački stadioni (u vezi s Univerzijadom), Pješačke zone u centru grada.

STROSSMAYEROVA GALERIJA STARIH MAJSTORA U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Strossmayerova galerija starih majstora djelovala je kao muzejsko-galerijska jedinica. Znanstvene i stručne zadatke izvršavala su dva muzejska savjetnika (jedan od njih upravitelj Galerije), dva kustosa, jedan knjižničar administrator, jedan muzejski tehničar i jedan pomoćni službenik. Čuvarsku službu u stalnoj postavi Galerije obavljala su tri studenta povijesti umjetnosti.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Za planiranu izložbu »Akademici umjetnici, članovi Razreda za likovne umjetnosti«, koja obuhvaća djela 40 slikara, 12 kipara i 28 arhitekata dovršena izrada 80 biografija, izvršen izbor djela za izlaganje (po 3 rada od svakog sudionika izložbe) i napisan predgovor kataloga (Povijesni prikaz djelovanja Razreda za likovne umjetnosti). Projektom rukovodi dr. Vinko Zlamalik uz suradnju Miroslava Gašparovića, Damira Grubića, Đure Vanđure i Žarka Vulić.

Za izložbu »Donacija Dragana Plamenca«, koja obuhvaća 10 slika starih majstora, organizirano čišćenje umjetnina i djelomično restauriranje, proučena ispravnost atributivnih određenja i izvršene korekture na temelju komparativnog materijala, priređen katalog s predgovorom o donatoru i interpretacijom umjetnina (V. Zlamalik).

Dovršen rukopis »Dodatak katalogu Strossmayerove galerije«, koji obuhvaća izložene umjetnine nove postave galerije (1984) proširenog sa 88 novih djela (Đ. Vanđura).

Znanstveno su reinterpretirani i objelodanjeni atributivni problemi slika: »Majstor slike 'Virgo inter virgines'« (V. Zlamalik), Rembrandtova škola — »Sv. Pavao«, Maitre de Flemalle — »Bogorodica s Isusom i anđelima« (Đ. Vanđura).

U toku je obrada djela nizozemskih slikarskih škola u Strossmayerovoj galeriji, te je proučeno 556 bibliografskih jedinica, snimljeno 336 djela komparativnog materijala i stručno interpretirane 22 slike za planiranu publikaciju Đ. Vanđure: »Nizozemske slikarske škole«. Teme »Opus Giovannija Battiste i Alessandra Maganza« i »Venecijansko slikarstvo na tlu Istre« studiozno obrađuje M. Gašparović, kojemu je omogućen studijski boravak u Italiji i Istri.

Održana predavanja »Donacija Ante Topića Mimare« i »B. Čikoš — začetnik simbolizma u Hrvatskoj« u Gradskoj knjižnici u Zagrebu (V. Zlamalik). RTV Zagreb emitirala 6 intervjua na aktualne teme o djelatnosti Strossmayerove galerije i problemska pitanja povijesti umjetnosti, značenja privatnih kolekcionara i opusa J. Račića i M. Kraljevića.

Na sedmodnevnom praktičnom radu nalazilo se 27 učenika škola usmjerenog obrazovanja, koje su uptili u djelatnost galerije i važnije muzeološke probleme M. Gašparović, D. Grubić i Đ. Vanđura. Uz to je galerija bila otvorena za javnost svakog dana (osim ponedjeljka), te je registrirano 19.748 posjetilaca. Stručna vođenja obavljali su kustosi, dok su goste Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti upoznali s galerijom muzejski savjetnici (ukupno 98 vodstava).

Inventar knjižnice povećan je za 428 knjiga: zamjenom 30 knjiga, kupnjom 29, a pohranom dragocjene bilioteke dr. Đ. Kokše iz Zagreba 369 knjiga. Kartoteku pohranjenih knjiga načinila Ž. Vujić. Izvršeno slanje »Bulletina VII. razreda za likovne umjetnosti« u zamjenu (280 primjeraka). Djelima iz knjižnice koristilo se 107 stručnjaka i studenata pvijesti umjetnosti (628 knjiga ili znanstvene periodike). Stručnjaci galerije davali su ekspertize (usmeno ili pismeno) o umjetninama privatnih vlasnika, vodeći evidenciju o djelima starih majstora.

Izložbe i izdavačka djelatnost

1. Izložba djela iz donacije J. J. Strossmayera povodom 1100. obljetnice Metodove smrti u Đakovu. Izbor djela V. Zlamalik, postava izložbe i katalog Đ. Vanđura.

2. Izložba »Dobitnici nagrade Kollowitz«, u suradnji s Akademijom umjetnosti Njemačke Demokratske Republike od 8. X. do 20. XI. 1985). Dodatak

katalogu na hrvatskom jeziku s predgovorom V. Zlamalik. Organizacija i postava izložbe: mr. Ljerka Gašparović, M. Gašparović, D. Grubić, Đ. Vanđura i Ž. Vujić. Izložbu posjetilo 1348 posjetilaca.

3. Izašla je iz tiska reprezentativna monografija V. Zlamalika — »Strossmayerova galerija« u 3 jezične verzije (hrvatska, engleska i njemačka; naklada 5.300 primjeraka, sa 127 reprodukcija u boji). Djelo predstavljeno javnosti 4. XII. 1985. uvodnim izlaganjem predsjednika Akademije akad. J. Sirotkovića, ocjenom mr. Lj. Gašparović i izlaganjem dr. V. Zlamalika.

Ostalo

Na 4. kongresu Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije u Sarajevu sudjelovali su Lj. Gašparović, M. Gašparović (s priopćenjem »G. B. i Alessandro Maganza«) i Đ. Vanđura (s priopćenjem »Prilog renesansnim majstorima u Strossmayerovoj galeriji«).

Stručno osoblje sudjelovalo na studijskim putovanjima u Beč (izložba »Traum und Wirklichkeit«), Varaždin i Čakovec (znanstveni kolokvij o problemima restauracije i konzervacije povijesnih objekata u kojima su smješteni muzeji). Lj. Gašparović je boravila u Parizu, i New Yorku, M. Gašparović u Veneciji i Vicenzi, Đ. Vanđura u Beču, Münchenu i Augsburgu.

Kao član radne grupe na projektu »Muzejsko-galerijskog centra« na Roosveltovom trgu u Zagrebu V. Zlamalik načinio je Prijedlog postave Muzeja Ante Topića Mimare.

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI AKADEMIJE

ARHIV U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Tijekom godine 1985. Arhiv je radio u sastavu:

1. *Osnovna zbirka,*
2. *Orijentalna zbirka,*
3. *Laboratorij za restauraciju rukopisa i arhivalija,*
4. *Foto-služba,*
5. *Knjigovežnica.*

1. Osnovna zbirka

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Nastavljen je rad na pripremanju za tisak regesta iz arhiva Jugoslavenskog odbora. Regesta su složena po godinama i završeno je prepisivanje godina 1920—1938. Sređivana je registratura JAZU i prikupljena cjelokupna građa iz arhiva Jugoslavenskog odbora o odnosima Trumbića i Meštrovića. Sudjelovanje u TV-eimsiji o Arhivu JAZU (Zvonimir Passek).

Završena je izrada regesta i inventariziranje isprava Senjskog kaptola (1463—1706), sign. D-CCXVII-9, kao i Acta prinove 17. stoljeća sign. D-CCXIII. Izrađen je scenarijo TV-emisije o Arhivu Jugoslavenske akademije i pripremljena izložba »Illyrica varia u Arhivu JAZU«. Izrađen je registar regesta ćirilskih isprava, a nastavljen je rad na registru regesta latiničkih isprava te opisu latiničkih kodeksa (mr. Tihomira Mršić).

Izrađen je inventar korespondencije F. Rački — J. J. Strossmayer. U toku je rad na sređivanju, popisu i izradi inventara rukopisne ostavštine Janka Barléa. Uz redovan administrativni posao provedene su revizije kodeksa i arhivalija te inventariziranje novoprispjelih knjiga za priručnu biblioteku Arhiva. Redovito se pripremala arhivska građa za demonstriranje studentima i učenicima na praksi, za snimanje u Foto-službi, restauraciju, uvez i fotokopiranje. Pružana je stručna pomoć domaćim i stranim znan-

stvenim radnicima i ustanovama — posudba rukopisa i arhivalija za izložbe u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci i Muzejskom prostoru, te stručna suradnja na izradi teksta i snimanju TV-emisije o Arhivu (Marta Jašo).

Uz stručnu pomoć i nadzor, koristeći se građom i evidencijom, u čitaonici Arhiva radilo je 150 istraživača, a izdano je 550 arhivalija.

2. Orijentalna zbirka

Zbog odsutnosti dr. Muhameda Ždralovića Orijentalna zbirka nije radila u 1985. godini.

3. Laboratorij za restauraciju rukopisa i arhivalija

U okviru plana izvršeni su restauratorsko-konzervatorski radovi na građi Arhiva JAZU, Knjižnice JAZU, Grafičkog kabineta i Muzejskih zbirki »Baltazar Bogišić« u Cavtatu. Građa je obuhvaćala zbirke rukopisa na papiru i pergameni, pisma, diplome, geografske karte, knjige, grafike i crteže raznih formata i stupnja oštećenosti. Ukupni broj tretiranih listova iznosi 4.770.

Uz radove na restauriranju i konzerviranju obavljena su potrebna ispitivanja radi uspješne terapije i restauriranja papira dokumenata i knjiga oštećenih vlagom, tj. kiselom hidrolizom, kiselinom iz željezno-galnih tinta, plijesnima, insektima i drugo. Za pojedine jedinice Jugoslavenske akademije izvršeno je restauriranje ove građe:

Za Arhiv Jugoslavenske akademije restaurirano je:

1. 21 rukopis iz raznih ostavština (1.334 lista),
2. Iz skupina Acta prinove, Acta ćirilica, Acta Jelačićiana (790 listova),
3. Razne isprave, dokumenti i fragmenti (ćirilski, glagoljski i latinički) na papiru i pergameni (542 lista),
4. Razna građa (2 kom geografskim karata, pismo Strossmayera Račkom i diploma »Maximilian Verhovacz«),
5. Razni tiskani materijal i litografije iz vremena Ilirskog pokreta (305 listova).

Za Knjižnicu Jugoslavenske akademije restaurirane su:

1. 3 glagoljske knjige iz 17 st. (848 listova),
2. Lekcionar Bernardina Spličanina, 1543 god. (140 listova).

Za Grafički kabinet restaurirano je:

Povodom Izložbe Kraljević-Račić 11 crteža, 15 grafičkih listova i 16 Kraljevićevih skica ugljenom.

Osim toga restauriran je jedan Becićev plakat i crtež Danke Rakidžić: Iz ciklusa »Modni dossier«.

Za Muzejske zbirke »Baltazar Bogišić« u Cavtatu restaurirana su 104 grafička lista raznih formata i raznog stupnja oštećenosti.

Uz planirane poslove restaurirano je također:

za Muzej grada Šibenika

1. Šibenski statut iz 1608 god. (222 lista),
2. Ratni dnevnik Šibenčanina narodnog heroja Macure Bonde (22 lista);

za Jugoslavenski Leksikografski zavod

Jacobi Micalia: Blago jezika slovinskoga 415 listova).

Svi podaci o navedenoj građi i izvršenim radovima nalaze se u kartoteci Laboratorija Arhiva Jugoslavenske akademije pod brojevima 1199 do 1264 (dipl. inž. Vera Hršak-Flajšman i Sanja Prelčec).

4. Foto-služba

U Foto-službi obavljeno je snimanje u laboratoriju i na terenu, razvijani su filmovi, izrađene fotografije i dijapozitivi za pojedince i ustanove.

Foto-služba je bila prisutna pri održavanju predavanja koja je organizirala Jugoslavenska akademija radi snimanja ili projekcije. U Foto-laboratoriju izrađeno je 11.369 snimaka, 10.809 fotografija raznih veličina, te 555 dijapozitiva i 185 dijakolora (Ivica Buzjak i Goran Kos).

5. Knjigovežnica

Knjigovežnica je u okviru svoje djelatnosti radila za potrebe: Arhiva, Uprave, Knjižnice, Laboratorija za restauraciju rukopisa i arhivalija, Strossmayerove galerije i Zavoda za povijesne znanosti.

U Knjigovežnici je tijekom 1985. god. uvezeno 128 knjiga (koža, platno). Načinjeno je 29 kutija, 7 mapa, 85 fascikla, 5 futrola za knjige i 2860 kartica, a u pripremi za uvez je 35 knjiga. (Edita Marojević, Gordana Šepak, — Mira Martinec).

KNJIŽNICA U ZAGREBU

Sređivanje Knjižnice ostao je i ove godine krupan zadatak. Smještaj novih knjiga na police, premještanje knjiga iz jedne prostorije u drugu radi boljeg iskorištavanja raspoloživog prostora bili su poslovi koji su zahtijevali mnogo vremna i o kojima je ovisilo funkcioniranje Knjižnice u cjelini. Potpuno je presloženo i uređeno spremište (4 prostorije) u prizemlju i tri prostorije u podrumu.

Nabavljeno je 776 dužnih metara metalnih Primatovih knjižnih polica; za čitaonicu je naručen nov stručni katlog, a u prizemlju palače Akademije, kraj spremišta knjiga, jedna je prostorija preuređena i pridodana radnom prostoru Knjižnice.

Dovršena je izrada popisa »Izdanja JAZU 1867—1985« (potrebno je još izraditi kazalo autora i predmetno kazalo). Tijekom godine izrađivani su popisi novih izdanja Akademije, koji su tiskani u »Vijestima Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti« i u »Ljetopisu«.

Radnici Knjižnice i ove su godine sudjelovali na stručnim i znanstvenim skupovima te išli na stručna putovanja. Upraviteljica Ljerka Filaković boravila je od 20. do 26. listopada u Budimpešti na sjednici Komiteta za društvena pitanja i povijest Međunarodne federacije za dokumentaciju (FID/C 30+92/99). U svibnju 1985. Komitet je održao sjednicu u Zagrebu. Skupštini Hrvatskog bibliotekarskog društva u Zadru prisustvovao je Mirko Kratofil.

Tijekom godine *Lj. Filaković* objelodanila je knjigu: Univerzalna decimalna klasifikacija (Shema za stručni katalog u narodnim knjižnicama), Knjižnice grada Zagreba, 170 str. te članke Nova shema sociologije u UDK-u, *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, XIV, 1979—80 (1985!), 1—4, str. 67—87. i Tezaurus za obradu informacija u sociologiji (prikaz), *VBH*, XIV, 1979—80 (1985!), 1—4, str. 369—370.

M. Kratofil objavio je: »Marija Malbaša, Osječka bibliografija« sv. 1 (prikaz), *Vijesti JAZU*, 5, 1985, 11, str. 45 i Prve kritike Stullijeva rječnika, *Filologija*, 12, 1984 (1985!), 455—459.

Knjižnica je koordinirala nabavu knjiga i časopisa za zavode i institute Jugoslavenske akademije.

Za Centralni katalog znanstvene i stručne periodike u bibliotekama Hrvatske Knjižnica je dala podatke za 1120 naslova časopisa i serijskih publikacija za period 1981—1984. godine.

Za dvije značajne izložbe koje su otvorene u Zagrebu pred kraj godine: Pisana riječ na tlu Hrvatske i Ilirski preporod te za izložbu u povodu 1.100 obljetnice smrti sv. Metoda, u Senju, posuđene su knjige iz fondova Akademijine knjižnice.

Krajem godine personalno stanje Knjižnice bilo je: upravitelj, 4 bibliotekara, 5 knjižničara, 1 administrator, 1 skladištar, 1 radnik u ekspeditu, 1 bibliotečni manipulant; ukupno 14 radnika. Od toga broja 1 bibliotekar i 2 knjižničara rade sa skraćenim radnim vremenom. Zbog dugotrajnih bolovanja i nedovoljnog broja zaposlenih, Knjižnici su odobrena 2 manipulanta na određeno vrijeme.

Nabava knjižnog fonda

Najveći broj knjiga i periodike Knjižnica nabavlja zamjenom s domaćim i inozemnim akademijama, znanstvenim institucijama te bibliotekama.

a) Zamjena

U 1985. godini Knjižnica je razmjenjivala publikacije s 573 institucije (402 strane i 171 domaćom). Putem zamjene Akademijine se knjige šalju u 45 zemalja na 5 kontinenata. Trideset šest inozemnih akademija znanosti uključeno je u zamjenu. Tijekom godine razmjena je uspostavljena u ovim institucijama:

Austrija

Institut für Byzantinistik und Neogräzistik der Universität Wien, Wien;

Belgija

Koninklijke academie voor wettenschapen, letteren en schone kunsten van Belgie, Brussel;

Jugoslavija

Institut za crkveno zgodovino, Ljubljana,
Knjižnica Teološke fakultete, Ljubljana,
Fakultet za likovni umetnosti, Skopje,
Centralna narodna biblioteka »Đurđe Crnojević«, Cetinje.

Nastavljena je suradnja s Nacionalnom i sveučilišnom bibliotekom na zamjeni dubleta.

b) Kupnja

Knjižnica je bila pretplaćena na 161 časopis, od toga 77 domaćih i 84 strana, te na 9 naslova novina. Kupljeno je 546 novih knjiga. Broj kupljenih knjiga povećan je za 100% u odnosu na 1984. godinu.

c) Darovi

Knjižnica je tijekom godine dobila na dar 111 svezaka knjiga.

Obrada knjižnog fonda

Za knjige tiskane u 1985. godini primijenjen je međunarodni standardni bibliografski opis za monografske publikacije ISbD(M). Započeli su pripremni radovi na uvođenju univerzalne decimalne klasifikacije (UDK) u stručnoj obradi monografskih publikacija.

Ukupno je fond Knjižnice povećan za 5900 svezaka (knjige i časopisi). Zbog nedovoljnog broja radnika u Knjižnici nije obrađena sva knjižna građa prispjela tijekom 1985. Izvršena je selekcija prioritetne literature, te je potpuno obrađeno (klasificirano, katalogizirano i inventarizirano) 905 knjiga i 10 časopisa. Obrađeno je također 995 naslova knjiga i 110 naslova časopisa nabavljenih prijašnjih godina. Kontinuacija časopisa je ažurna i, osim tekućih, obrađen je niz knjiga neobrađenih prijašnjih godišta. Obrada serijskih publikacija i nadalje je neažurna. Na matrice je prepisano 1320 kataložnih listića i u Gradskoj knjižnici umnožen je na minigrafu potreban broj kopija. U abecedni, matični, topografski i stručni katalog uloženo je cca 7000 kataložnih listića. Restaurirano je 16 knjiga i 146 je uvezano; časopisi se već nekoliko godina ne uvezuju, nego se stavljaju u ovitke i tako pohranjuju na spremište. Dnevne novine i tjednici, zbog pomanjkanja prostora, više se ne uvezuju i čuvaju (korisnicima su na raspolaganju samo prethodna tri mjeseca).

Uporaba knjižnice

Tijekom godine u čitaonici je boravilo 350 čitača, a na čitanje je dano 1090 svezaka knjiga i periodike. Izvan Knjižnice posuđeno je 1320 svezaka (putem međubibliotečne posudbe 62 sveska), te je ukupno posuđeno 2410 svezaka.

U prostorijama Knjižnice obavljala se distribucija besplatnih primjeraka izdanja Akademije onima koji na to imaju pravo a žive u Zagrebu.

Skladište i ekspedit

U Ulici braće Kavurića 1 uređena je jedna podrumska prostorija za ekspedit Akademijinih izdanja, a skladište knjiga nanovo je uređeno. Tijekom godine poštom je poslano 2570 pošiljki knjiga: distribuirano je 4900 svezaka knjiga za zamjenu, besplatnih primjeraka članovima Akademije i zavodima 3850 svezaka te autorski primjerci.

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboret Trsteno je organizacijska jedinica Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Rad u Arboretu Trsteno odvija se u sklopu Radne zajednice stručnih službi, a u okviru III. razreda za prirodne znanosti. Predstojnik Arboreta je akad. Mirko Vidaković, a v. d. upravitelj mr. Petar Đurasović. Organizacijska jedinica broji 12 radnika od toga 2 s visokom školskom spremom, 2 sa srednjom školskom spremom, 1 kvalificirani i 7 polukvalificiranih ili nekvalificiranih radnika.

Znanstveni rad

Znanstveni rad u Arboretu Trsteno provodio se u 1985. godini na četiri zadatka, što u sklopu petogodišnjeg plana 1981—1985. g. Republičke samoupravne interesne zajednice za znanstveni rad SR Hrvatske (SIZ IV) i plana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

1. Introdukcija stranih vrsta drveća i grmlja za naše područje mediterana

Međunarodnom razmjenom sjemena nabavljeno je sjeme pojedinih rodova drveća i grmlja iz suptropskog područja i područja klimatski sličnih mediteranu. Prije sijanja sjeme je obrađeno odgovarajućim metodama za ubrzanje i poboljšanje klijavosti. Sijanje je izvršeno u nekoliko grupa kako bi se zadovoljile različite ekološke potrebe različitih skupina vrsta. Tijekom klijanja i rasta vođena je svakodnevna njega i kontrola i dobiven je ovaj rezultat: izniklo je 40% od broja posijanih vrsta, što iznosi ukupno 160 biljaka. Krajem godine biljke će biti presađene u kontejnere i pripremljene za prezimljavanje. Biljke dobivene sjetvom od prošle kao i prijašnjih godina uzgajaju se u plastičnim kontejnerima svrstanim u nekoliko grupa prema ekološkim zahtjevima biljaka, gdje su pod različitim mikroklimatskim uvjetima podvrgnute procesu aklimatizacije. Tijekom ovog kratkog trajanja procesa aklimatizacije, koliko traje pokus, zapažen je manji postotak oštećenja i stradadavanja biljaka od hladnoće i vjetra, a mnogo veći od suhoće tla i zraka. Iz toga izlazi da dosadašnji kratkoročni rezultati potvrđuju adekvatan izbor ekoloških grupa za podneblje u Trstenome uz potrebu povremene intervencije ublažavanja nekih klimatskih ekstrema.

2. Oplemenjivanje mediteranskih i submediteranskih borova

U pokus vrsta i hibrida nekih mediteranskih borova uključene su vrste i hibridi: *Pinus halepensis, Pinus brutia, Pinus brutia x P. halepensis, Pinus pinaster* i *Pinus nigra subsp. dalmatica.* Tip eksperimeta je latinski kvadrat s pet ponavljanja. Koncem 1984. godine, tj. nakon tri godine plantažne starosti, odnosno šest godina ukupne starosti biljke, vidljivo je da najbolje prirašćuje alepski bor, na drugom mjestu je hibrid između brucijskog i alepskog bora, dok je na trećem mjestu čisti brucijski bor. Iza njega slijedi primorski bor, a najslabiji rast pokazuje dalmatinski crni bor. Hibrid između brucijskog i alepskog bora ima prosječnu visinu 106 cm, dok je prosjek visine za alepski i brucijski bor 104 cm (120 + 88)/2 = 104 cm. Ovaj rezultat upućuje na pojavu aditivnog efekta gena za rast kod hibrida brucijski x alepski bor.

3. Proučavanje vegetativnog razmnažanja hortikulturnog drvenastog bilja podesnog za uzgoj u eumediteranu

Pokus vegetativnog razmnožavanja vršnim reznicama crnogoričnih vrsta: *Pinus halepensis, P. pinaster* i *P. pinea* postavljen je u listopadu 1984. godine. Reznice su uzete s matičnih stabala čija se starost kreće unutar tri klase: 3 godine; od 3 do 15 god.; od 15 do 30 godina. Unutar svake starosne klase u pokus su uključene bazalne reznice s talonom, koje su posipane prahom IBA. Rezultat pokusa je negativan kao i rezultati prijašnjih pokusa postavljenih u različitim intervalima vegetacijskog perioda. Pokusi oživljavanja bazalnih terminalnih i supterminalnih reznica vrsta bez primjene hormonskih preparata u razdoblju od veljače do lipnja dali su pozitivne rezultate u rasponu od 80 % do 100 %.

4. Čuvanje genofonda šumskog drveća

Koncem 1984. godine postavljen je živi arhiv dalmatinskog crnog bora na Biokovu na nadmorskoj visni od oko 1.300 m. U arhivu su zastupljene dvije populacije (Žrnovica i Križ) s poluotoka Pelješca, tri populacije (Hum, Vrh i Sv. Nikola) s otoka Hvara, jedna populacija (Progon) s otoka Korčule, i u 1985. godini pripremaju se biljke od jedne populacije (Vidova gora) s otoka Brača.

Stručni rad

Krajem 1984. g. magistrirao je na Šumarskom fakultetu u Zagrebu v. d. upravitelj mr. Petar Đurasović, a biolog-botaničar mr. Maja Kovačević sudjelovala je u radu III. kongresa ekologa Jugoslavije u Sarajevu. Tijekom 1985. godine v. d. upravitelj sudjelovao na sastanku i ekskurziji sekcije za šumarsku genetiku.

Predstojnik Arboreta Trsteno akad. M. Vidaković organizirao je rad na prezentiranju Arboreta, u vezi s XVIII. svjetskim šumarskim Kongresom IUFRO, koji će se 1986. godine održati u Jugoslaviji.

Ostali rad

Od važnijih radova, poslova i zadataka u Arboretu je u 1985. godini napravljeno slijedeće:

— *Osnovno održavanje Arboreta:* starog parka i arboretskih nasada, dvorca Gučetić, kapelice sv. Jeronima, stare mlinice, paviljona i drugih građevinskih objekata i vrtnoarhitektonskih spomenika u Arboretu.

— *Osnovna zaštita Arboreta:* čuvarska služba kroz cijelu godinu, pojačana preventivna danonoćna protupožarna služba ljeti u turističkoj sezoni od svibnja do listopada.

— *Zaštitni radovi:* proširenje glavne zaštitne protupožarne prosjeke prema Bresečinama u dužini od cca 800 m, a širini od cca 20 m, produženje prosjeke na Crvenim stijenama, čišćenje maslinika u dužini od cca 20 m, a širini od cca 40 m, podizanje i učvršćivanje urušenih terasa u središnjem dijelu starog parka u dužini od cca 200 m, pojačana preventivna protupožarna služba u ljetnoj sezoni.

— *Restauratorsko-konzervatorski radovi:* popravak fontane »Nimfej«, tri glavne figure, čišćenje figura od naslage kamenca, restauracija dijelova udova na figurama i postavljanje metalnog koplja (trident) na figuri Neptunu.

— *Meteorološka mjerenja i fenološka motrenja* redovito su obavljana tijekom cijele godine na području Arboreta Trsteno.

— *Popravak dvorca Gučetić* — na kancelariji su izmijenjeni stari i postavljeni novi dvostruki dvokrilni prozori.

— *Nabavka važnije opreme:* motorna pila »tomos«, nešto vatrogasnih cijevi od 2 cola, bojler i sl.

— Ostvaren je vlastiti prihod od oko 70 milijuna starih dinara, od prodanih ulaznica i sadnica.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD — VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar je djelovao kao i proteklih godina u sklopu Radne zajednice stručnih službi Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Radni prostor Centra nalazi se u Ulici JNA 11/I.

Suosnivači Centra su uz Akademiju kao osnivača (1969), Skupština općine Vinkovci i ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci.

U Centru je djelovao u 1985. znanstveni radnik istraživač, u svojstvu upravitelja, stručni radnik u odjelu za šumarstvo u svojstvu asistenta, koji je dodijeljen u rujnu od strane ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci, te administrator.

U izvršavanju radnih zadataka sudjelovalo je 19 vanjskih suradnika. Rad se odvijao u suradnji sa srodnim ustanovama, arhivima, bibliotekama, muzejima u zemlji i dijelom u inozemstvu.

Savjet Centra čine: voditelj Centra izv. član JAZU Dušan Klepac, te članovi: upravitelj Centra Dionizije Švagelj i predstavnici suosnivača po funkciji: savjetnik SO Vinkovci Dragutin Žanić, predsjednik IVO Nikola Delaš, direktor RO »Hrast« Zvonimir Koščević.

Na sjednici Savjeta dogovoreno je da se sjednica Vijeća Centra održi u rujnu ove godine, ali zbog bolesti upravitelja Dionizija Švagelja sjednica je odgođena za kasnije.

Dana 16. studenog 1985. Centar za znanstveni rad ostao je bez svojega upravitelja i osnivača Centra Dionizija Švagelja, jer je smrt prekinula njegov stvaralački život. Smrt upravitelja nenadoknadiv je gubitak za Centar i sve suradnike u Centru.

Pokop upravitelja obavljen je u Vinkovcima 18. studenog 1985. Na pokopu su sudjelovali predstavnici Akademije: glavni tajnik akad. Hrvoje Požar i voditelj Centra izv. član Dušan Klepac, koji je održao i oproštajni govor ispred Akademije i Centra Vinkovci.

Centar za znanstveni rad Vinkovci i Znanstveno vijeće Centra ostalo je 31. srpnja 1985. bez svog dugogodišnjeg člana i jednog od urednika izdanja Centra akademika Marijana Matkovića. Odlaskom akademika Matkovića Centar je izgubio suradnika, voljenog čovjeka, koji je zdušno pridonosio svoj obol kontinuitetu i unapređivanju znanstvenog i književnog rada ovog Centra.

Znanstveno vijeće Centra u sastavu: voditelj Centra izv. član Dušan Klepac, zamjenik voditelja upravitelj Dionizije Švagelj (do smrti), akad. Marijan Matković (do smrti), akad. Dragutin Tadijanović, akad. Mirko Vidaković, te predstavnici suosnivača po funkciji: predsjednik Skupštine općine Vinkovci Jozo Bošković, predsjednik IVO Nikola Delaš, direktor ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci, Mirko Andrašek, direktor RO »Hrast« Zvonimir Košćević.

Znanstvenoistraživački i stručni rad

1. Istraživanja iz šumarstva

Voditelj istraživanja iz šumarstva je izv. član D. Klepac. Rad se odvija u području šuma ROŠ »Slavonska šuma«. Rezultati istraživanja objavljuju se u »Radovima« Centra i drugim zbornicima, zatim na stručnim predavanjima Centra.

Obavljene su pripreme za sudjelovanje na 18. kongresu JUFRO 1986. u Ljubljani.

Akad. M. Vidaković nastavio je terenski i kabinetski rad u istraživanju poligona »Lisičine« Podravska Slatina. Rad je predviđen za duže razdoblje.

Zadatak su izvršavali znanstveni radnici Sveučilišta Zagreb i predstavnici udruženog rada šumarstva Slavonije.

U toku godine nastavljena su istraživanja u šumama ROŠ »Slavonska šuma«, tako da će se rezultati istraživanja objaviti u idućoj godini. Tako je nastavljeno istraživanje o hrastu lužnjaku.

Upravitelj Centra D. Švagelj završavao je prikupljanje građe za studij o slavonskoj šumi u književnosti, glazbi i likovnoj umjetnosti.

2. Istraživanja iz jezika i književnosti

U toku godine nastavljeni su radovi na istraživanjima sintakse fundamentalnih književnih ostvarenja regije, tako je S. Sekereš dostavio rad: »Osobine posavskog govora u djelima Ivana Kozarca«. Rad je bio na ocjeni u Razredu za filologiju gdje je prihvaćen za tisak.

Upravitelj D. Švagelj radio je na većem projektu »Ilirci iz Slavonije«, na istraživanjima korespondencije Mate Topalovića s J. J. Strossmayerom, započeo pripreme za nastavak proučavanja o Moysesu, ali ga je opaka bolest prekinula u daljem radu. Radio je na komentaru »Satira« za kritičko izdanje ovoga djela, zatim na kritičkom izdanju Ernesta Benešića, »Čestitka Tomi Ilakovcu« 1839.

D. Švagelj započeo je rad na Becićevim pismima Brodskoj imovnoj općini, kao slici onovremenskih socijalnih prilika ovog hrvatskog književnika.

Uz voditelja iz književnosti i jezika surađivali su: Stana Vukovac, Stjepan Sekereš, Živko Mandić, Filip Potrebica, Marko Landeka, Miroslav Čizmek, Antun Šojat, Božidar Finka.

Prikupljeni rukopisi iz književnosti i jezika primljeni su od Razreda za književnost i predloženi za tisak: Stana Vukovac, »Slavonac« Miroslava Kraljevića.

Od Razreda za filologiju prihvaćen je rad: Stjepan Sekereš; »Osobine posavskog govora u djelima Ivana Kozarca«.

Živko Mandić; »Obiteljski nadimci bošnjačkih Hrvata u Madžarskoj«; isti, »Obiteljski nadimci šokačkih Hrvata u Madžarskoj«,

3. Istraživanja iz povijesti

Antun Dorn radio u toku godine na proučavanju rimskih spomenika vukovarskog područja, što sprema za priloge u »Radovima« Centra.

4. Istraživanje iz medicinskih znanosti

Vladimir Utvić nastavio je rad iz povijesti zdravstvene kulture ove regije: »Najstariji recepti u Slavoniji«, »Thanatos — nekad i danas«.

Dražen Švagelj radi na istraživanjima iz područja patologije na području regije.

Martin Rašić nastavlja istraživanja iz otorine. Nastavak istraživanja o smetnjama poslije operacije maksilarnog sinusa.

5. Nastavljene su predradnje za monografiju Vinkovaca.

Izdavačka djelatnost

Početkom godine tiskano je predavanje voditelja Centra izv. člana Dušana Klepca: »Etatne mogućnosti slavonske šume«, predavanje održano u Vinkovcima u 1984.

U pripremi je skupljanje rukopisa za novi svezak »Radova«, Centra, koji se posvećuje preminulom upravitelju D. Švagelju i članu Znanstvenog vijeća akad. M. Matkoviću.

Prilozi za »Radove«, sv. 6, su:

A. Kurir, Blütenbesuch, Polyphagie und Antagonistenkomplex der Gammaeule (Autographa gamma Linnaeus 1758, — Noctuidae, Lepidoptera).

S. Vukovac, »Slavonac« Miroslava Kraljevića.

S. Sekereš, Osobine posavskog govora u djelima Ivana Kozarca.

Ž. Mandić, Obiteljski nadimci šokačkih Hrvata u Madžarskoj; Obiteljski nadimci bošnjačkih Hrvata u Madžarskoj.

Ostali rad

Suradnici Centra sudjelovali su na različitim znanstvenim skupovima, konferencijama i tribinama. Tako npr. na skupu o 80. obljetnici života akad. D. Tadijanovića u Slavonskom Brodu.

U Našicama je održan skup 7. i 8. rujna 1985. o 100. obljetnici rođenja Dore Pejačević, hrvatske skladateljke. Skup se odvijao pod pokroviteljstvom Skupštine općine Našice, a stručni nosilac skupa bila je Jugoslavenska akademija, Razred za muzičku umjetnost.

U toku godine bilo je više susreta s predstavnicima udruženog rada u šumarstvu i privredi Vinkovaca, susreti sa suradnicima fakulteta, knjižnica, arhiva.

Pružana je pomoć u istraživačkom radu diplomandima i doktorandima.

POPIS IZDANJA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI OBJELODANJENIH U GODINI 1985.

1. ANALI Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku / [glavni i odgovorni urednik akademik Vladimir Stipetić]. — Dubrovnik : Zavod za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — 24 cm

Sv. 21. — 1983. — VII, 298 str.: ilustr.

Sažeci na engl., njem., franc. i tal. jeziku.

Sadržaj: Stjepan *Krasić,* Dnevnik s puta u Ukrajinu i Tursku dubrovačkog poklisara harača Mata Gundulića (godine 1672—1684), str. 1—23; Duško *Živanović,* Kuća s troja vrata u Žudioskoj ulici, str. 25—38; Miljenko *Foretić,* Dubrovnik u vrijeme austrijsko-turskog rata (1736—1739), str. 39—73; Kruno *Prijatelj,* Caninijeva pala u dubrovačkoj crkvi Karmen, str. 75—80; Josip *Luetić,* Obrisi ekonomsko-društvenih prilika u Dubrovačkoj Republici 1797—1807. godine, str. 81—95; Ilija *Mitić,* Prilog proučavanju veza Dubrovačke Republike i Trsta tokom XVIII. i početkom XIX. stoljeća, str. 97—136; Josip *Vončina,* Nekonvencionalni jezik Đurđevićeva »Derviša«, str. 137—145; Stjepan *Krivošić,* Starije matične knjige s područja nekadašnje Dubrovačke Republike, str. 147—159; Šime *Jurić,* Zbornik književnih radova Korčulanina Nikole Petrovića, str. 161—198; Vinko *Ivančević,* Stjepan Kerša Antunov — dubrovački brodovlasnik rodom s Pelješca na razmeđu 18. i 19. st., str. 199—223; Ivan *Pederin,* Đuro Ferić kao pjesnik hrvatskih fiziokrata i jedan od začetnika hrvatskog narodnog preporoda, str. 225—250; Šime *Petričić,* Prvobitna proizvodnja dubrovačkog okružja od 1815. do 1848. godine, str. 251—269; Ivo *Perić,* O nastanku, ustrojstvu i djelovanju novčarskih zavoda u Dubrovniku u zadnjim decenijima pod austrijskom vlašću, str. 271—291; Prikazi: Ilija *Mitić,* Žarko Dadić, Povijest egzaktnih znanosti u Hrvata, Knjiga I. i II., str. 293—295; Verena *Han,* Tri veka dubrovačkog staklarstva (XIV—XVI), str. 295—297; Josip *Lučić,* Zbornik Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU br. 12, str. 297—298.

2. ANTUN Augustinčić

Antun Augustinčić : 1900—1979 / [uredio akademik Drago Galić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za likovne umjetnosti, 1985. — 82 str. : ilustr.; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 23)

Str. 49—82: Iz biografije Antuna Augustinčića.

3. ASTAFIEVA-URBAJTIS, Kira Aleksandrova

Verhnekamennougol'nye dvustvorki iz novyh mestonahoždenij v Južnyh Karavankah = Upper carboniferous bivalvia from the new finding-places in Southern Karavanke Mt. (Slovenija, Yugoslavia) / Kira Aleksandrova ASTAFIEVA-URBAJTIS, Anton RAMOVŠ. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, [Razred za prirodne znanosti], 1985. — 47 str., [4] str. s tablama ; 29 cm. — (Palaeontologia jugoslavica ; sv. 33)

4. BILTEN Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju / [ovaj su bilten uredili Milan Tonejec, Petrica Novosel Žic, Franjo Braum i Dražen Cestar]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Savjet za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju. — 29 cm

Serija P, knj. 6. — 1985. — 115 str., [2] str. s tablama : ilustr.

Sadržaj: V. redovni plenum Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju, str. 10—16; Izvještaj o radu Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju od IV. plenuma (M. *Rukavina),* str. 17—18; Izvještaj o radu Komisije Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju između IV. i V. plenuma (dr. *M. Oluić),* str. 19—22; Diskusija o izvještajima (prof. dr. *D. Klepac,* dr. *A. Faber, R. Radaković,* mr. *A. Tretjak, M. Tonejec, M. Hlavaty),* str. 23—25; Izvještaj o financijskom poslovanju Savjeta od IV. plenuma (mr. V. *Klein),* str. 26; Verifikacija financijskog izvještaja (T. *Jagačić,* dr. J. *Martinović,* doc. Š. *Meštrović),* str. 26—27; Program i plan rada Savjeta za razdoblje od VI. redovnog plenuma (dr. M. *Oluić),* str. 27—29; Financijski plan Savjeta do VI. plenuma (mr. V. *Klein),* str. 29; Stručni dio plenuma (referat s diskusijom); dr. J. *Martinović* i mr. A. *Vranković,* Primjena fotointerpretacije u izradi ekotopa, str. 30—45; Znanstvena i stručna djelatnost: T. *Banovec,* A. *Tretjak,* M. *Hlavaty,* M. *Miklić,* T. *Kralj,* A. *Bilc,* M. *Poljak* i M. *Hočevar,* Uporaba digitalnih satelitskih podatkov za ocjenjivanje izrabe tal v SR Sloveniji in SFR Jugoslaviji, str. 46—64; Izdavačka djelatnost: Knjiga »Digitalna obrada i praktična primjena podataka daljinskih istraživanja«, str. 64—65; Prikazi: — Javna predavanja: Dr. Stevan J. Kristof, Landsat 4, Tematski kartograf — novi senzor za ispitivanje zemlje, (M. *Tonejec,* A. *Tretjak,* D. *Maver),* str. 66—78; Publikacija dr. V. Donassyja: »Daljinska istraživanja u prostornom planiranju«, (J. *Pleško),* str. 78—79; Američko jugoslavenska znanstvena suradnja (mr. M. *Poljak)* str. 79—80; Sudjelovanje članova Savjeta na jugoslavenskim i međunarodnim skupovima: 15. međunarodni kongres za fotogrametriju i daljinska istraživanja (dr. M. *Oluić),* str. 81—82; XXV. plenarni sa-

stanak Komiteta za svemirska istraživanja — COSPAR (mr. M. *Poljak)*, str. 83—84; Daljinska istraživanja na XXVII. međunarodnom geološkom kongresu u Moskvi (B. *Košćec)*, str. 84—87; Međunarodni balkanološki skup iz područja humanističkih znanosti (A. *Faber)*, str. 87—88; VIII. jugoslavenski simpozij o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji (M. *Tonejec)*, str. 88—89; Četvrto jugoslavensko savjetovanje o fotogrametriji (dr. V. *Donassy)*, str. 89—93; Oprema za fotogrametriju, fotointerpretaciju i daljinska istraživanja koju posjeduju članice Savjeta za daljinska istraživanja: Zavod SR Slovenije za statistiko, (mr. A. Tretjak), str. 93; Značenje kratica: Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana, str. 94—98; Bibliografija jugoslavenske literature i izbor važnije inozemne literature s područja daljinskih istraživanja i fotointerpretacije, str. 99—108; Kongresi-savjetovanja-simpoziji-kolokviji : VII. kongres Jugoslavenskog aerokosmonautičkog društva, Zagreb, str. 109; IUFRO — konferencija. Glavni problemi i nadzor ugroženosti šuma, Zürich, str. 110; Međunarodni simpozij na temu »Fotointerpretacija za prostorno planiranje«, Bled, str. 111; In memoriam dr. Ivo Juras, prof. dr. Zoltan *Racz*, str. 112—113;

5. BOŽIDAR Oklješa

Božidar Oklješa : 1903—1983 / [urednik akademik Drago Ikić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti, 1985. — 23 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 27)

Str. 19—23: Popis radova Božidara Oklješe.

6. BULLETIN : Razreda za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / odgovorni urednik Edo Kovačević. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za likovne umjetnosti. — 22 cm

Br. 1 (55 i 56) (1984)85. — 87 str. : ilustr.

Sažeci na stranim jezicima.

Sadržaj: Andre *Mohorovičić*, Prilog poznavanju kulturno-povijesne atmosfere na području Hrvatske u doba osnivanja Strossmayerove galerije, str. 5—10; Vinko *Zlamalik*, Majstor slike »Virgo inter virgines« (?) Sveto Trojstvo i Oplakivanje Krista, str. 11—14; Draginja *Jurman-Karaman*, Bartolomej Felbinger (1785—1871), zagrebački klasicistički graditelj, str. 15—37; Cvito *Fisković*, Poiretov portret obitelji Bizar u Dubrovniku, str. 39—49; Kruno *Prijatelj*, Pittonijeva pala u župnoj crkvi u Visu, str. 51—57; Anđela *Horvat*, Prilog tipološkoj klasifikaciji romaničkih crkava kontinentalne Hrvatske, str. 59—87.

7. CEROVIĆ, Božidar

Analiza namenske raspodele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora privrede SFRJ 1971—1982. godine / Božidar Cerović. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti, Zavod za ekonomska istraživanja,

1985. — 159 str.; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 16) (Projekt Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj u periodu 1971—1982 ; sv. 3)

8. DEVELOPMENTAL capacities of the primary embryonic ectoderm of the rat in renal isografts = Razvojne sposobnosti primarnog embrionalnog ektoderma štakora u izotransplantatu pod bubrežnom čahurom / Anton ŠVAJGER, Božica LEVAK-ŠVAJGER, Ljiljana KOSTOVIĆ-KNEŽEVIĆ, Nikola ŠKREB. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 13 str., [3] str. tabla; 28 cm. — (Prirodoslovna istraživanja ; 52) (Acta biologica ; vol. 11; br. 2)

Str. 11—13: Sažetak na hrv. jeziku.

9. FILOLOGIJA : časopis Razreda za filologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu / glavni i odgovorni urednik Rudolf Filipović. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filologiju. — 24 cm

Knj. 12. — 1984. — 512 str. : ilustr.

Str. 213—512: Referati sa Znanstvenog skupa o leksikografu, Joakimu Stuliju / urednik Rudolf Filipović, Josip Vončina.

Sažeci na stranim jezicima

Sadržaj: László *Hadrovics*, Cantilena pro sabatho, str. 7—25; Dragica *Malić*, Imenice sa nesufiksalnim završetkom -ar, str. 27—103; Pavao *Tekavčić*, Latinizmi u pisanim istroromanskim izvorima, str. 105—121; Pavao *Galić*, Odabrana pisma Francesca Carrare Anti Strmiću, str. 123—178; Ivan *Golub*, Bibliografija o Ivanu Paštriću od 1683. do 1983., str. 179—194; Prikazi: Iva *Lukežić*, Radovi Zavoda za slavensku filologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, br. 17, str. 195—203; Ivan *Zoričić*, Vrijedno akcentološko djelo, str. 205—212; Rudolf *Filipović*, Uvodna riječ, str. 217—219; Mijo Ivan *Brlek*, O rukopisnoj baštini Joakima Stullija, str. 221—244; Josip *Vončina*, Joakim Stulli i starija hrvatska leksikografija, str. 245—263; Valentin *Putanec*, Riječnik JAZU i Stullijevi rječnici, str. 265—273; Zlatko *Vince*, Stullijev udio u Broz-Ivekovićevu Rječniku hrvatskog jezika, str. 275—291; Antun *Šojat*, Kajkavske riječi u Stullijevu rječniku, str. 293—313; Mate *Šimundić*, Jezikoslovno nazivlje u Lexiconu Joakima Stullija, str. 315—325; Jozo *Vidović*, Znanstveno nazivlje Joakima Stullija, str. 327—348; Jozo *Vidović*, Medicinska terminologija Joakima Stullija, str. 349—391; Vatroslav *Frkin*, Rad Marijana Lanosovića na rječniku Joakima Stullija, str. 393—412; Josip *Jernej*, O talijanskim i latinskim izvorima Stullijeva rječnika, str. 413—422; Josip *Luetić*, Utjecaj Stullijeva Rječoslovja na višejezični Glossaire nautique A. Jala, str. 423—447; Monica *Partridge*, Pojava Stullijeva rječnika u Velikoj Britaniji, str. 449—447; Mirko *Kratofil*, Prve kritike Stullijeva rječnika, str. 455—459; Josip *Nagy*, Leksikograf Joakim Stulli u slavenskoj filologiji, str. 461—469; Antun *Djamić*, Stullijevi podaci o Šafaříkovoj knjizi Geschichte der illirischen und kroatischen Literatur, str. 471—482; Vinko *Ivančević*, Veze Joakima Stullija i Dubrovačke Republike s bečkim bankarima Schuller, str. 483—512.

10. FORUM : časopis Razreda za suvremenu književnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / glavni i odgovorni urednik Marijan Matković. — Zagreb : Razred za suvremenu književnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — 22 cm

God. 23 (Knj. 48), 1984. br. 10—11, str. 568—968.

Sadržaj: Branko *Hećimović,* Dva ogleda (Zbiljsko i umjetničko u dramskom djelu D. Roksandića. Prozaik Ivan Katušić), str. 567—601; Petar *Šegedin,* Dvije pripovjetke, str. 602—629; Živko *Jeličić,* Tri pripovjetke str. 630—723; Ivan *Golub,* Ultima solitudo personae (Lice osame), str. 724—733; Leo *Pavlát,* Osam židovskih legendi (Preveo D. Karpatsky), str. 734—755; Pavao *Despot,* Deset pjesama, str. 756—760; Dragutin *Dumančić,* Mohamed Choukri, str. 761—763; Mohamed *Choukri,* Goli kruh (Preveo D. Dumančić), str. 764—789; Ivan *Jelinčić Merlin,* Običan izlaz iz pjesme, str. 790—792; Cvjetko *Milanja,* Arabeska kodova, str. 793—841; Josip *Grbelja,* Slikovitost pokušaja (Prilog proučavanju Kalebovih djela), str. 842—867; Jovan *Ivanović,* Moj otac nije i jest živ, str. 868—872; Živan *Filippi,* Sedam antropoloških struktura u postmodernoj književnosti, str. 873—903; Jozo *Laušić,* Bogotvorci (Disput u pet prizora), str. 904—968.

God. 23 (Knj. 48), 1984. br. 12. str. 970—1162.

Sadržaj: Bibliografija. Vida *Flaker,* Predgovor, str. 969—975; Vida *Flaker,* Slikovni prilozi u Forumu 1962—1981, str. 976—981; Vida *Flaker,* Napomena o Bibliografiji Foruma 1962—1981; Vida *Flaker,* Tablica godišta, str. 984—986; Marta *Grinvald,* Bibliografija Foruma 1962—1981 (Stručna redakcija: Vida Flaker), Pjesme i pjesničke proze, str. 987—1066; Dramski tekstovi, str. 1067—1073; Priče-novele-romani, str. 1074—1090; Putopisi, str. 1091—1094; Članci-eseji-rasprave-dnevnici, str. 1095—1142; Registar pisaca, str. 1143—1153; Registar prevodilaca, str. 1154—1162:

God. 24 (Knj. 49), 1985. br. 1—2, str. 371

Sadržaj: Dragutin *Tadijanović,* Svakome na stolu kruh, str. 5—13; Zlatko *Posavac,* Interferencija tradicije i moderniteta (Studija o »stekliškoj estetici« Ante Starčevića), str. 14—56; Rafo *Bogišić,* Oporuka Marina Držića, str. 57—85; Zlata *Kolarić-Kišur,* Fosili, str. 86—100; Milo *Dor,* Salto mortale (Prevela T. Stamać), str. 101—119; Josip *Barković,* Posljednja provincijska priča, str. 120—135; Jara *Ribnikar,* Hölderlin 44, 136—142; Matko *Peić,* Osam eseja iz Slavonije i Srijema, str. 143—192; Dragan *Božić,* Žabenska šuma, str. 193—224; Jakov *Jurišić,* Dom radosti dom plača, str. 225—230; Ljerka *Schiffler-Premec,* Drugi kraj dana, str. 231—236; Predrag *Matvejević,* Po — etika Danila Kiša, str. 237—248; Božidar B. *Bagola,* Josip Murn — Trs u osami ili čudo samo — to si ti, str. 249; Josip *Murn,* Pjesme (Preveo B. B. Bagola), str. 250—255; Zlatko *Vince,* Pripreme i odjek Brozova »Hrvatskog pravopisa« u hrvatskoj jezično-kulturnoj javnosti, str. 256—284; Marin *Franičević,* Hrvatski vezani stih XIX stoljeća, str. 285—312; Mirko *Tomasović,* Hrvatska renesansna književnost problemi proučavanja, str. 313—323; Toma *Podrug,* Otokom Bračom do

pustinje Blaca, str. 324—332; Dinko *Štambak,* Iz »Korabljice«, Poljski povjesničar jugoslavenskih književnosti Wladzimierz, str. 333—366; Eduard *Madany,* Kot (Preveo Dalibor Blažina), str. 367—371.

God. 24 (Knj. 49), 1985. br. 3, str. 373—635.

Sadržaj: Ranko *Marinković,* Fuga, str. 373—387; Josip *Lešić,* Komični ljetopis Fadila Hadžića, str. 388—423; Goran *Babić,* Voda za led, str. 424—435; Mirko *Andrić,* Drugo nevreme, 436—468; Šime *Balen,* Za kosicom, str. 469—485; Marijana *Strčić,* Kratka priča Sretena Asanovića, str. 486—501; Jože *Mahnič,* Ljubavna drama i pjesme iz pisama (Preveo Špiro Matijević), str. 502—510; Oton *Župančič,* Pjesme za Bertu, (Preveo Špiro Matijević), str. 511—539; Nada *Marinković,* Portret umetnice čistog srca, str. 540—559; Bogomil *Gjuzel,* Razmetni sin (Preveo Slavko Mihalić), str. 560—570; Mirjana *Buljan,* Posljednji noćni tramvaj, str. 571—584; Ivo *Svetina,* Osvit (Preveo Josip Osti), str. 585—589; Janez *Strehovec,* Poezija za uvijek i poezija tek tako (Preveo Franci Zagoričnik), str. 590—599; Jevgenija *Knipović,* O Aleksandru Bloku (Prevela Vera Zogović), str. 600—635.

God. 24 (Knj. 49), 1985. br. 4—5, str. 637—1075, sa sl.

Sadržaj: Ivo *Frangeš,* Modernost Ante Kovačevića, str. 637—646; Ivan *Katušić,* Nova korablja Čakavskih stihova Marina Franičevića, str. 647—652; Marin *Franičević,* Mejaši ditinjstva, str. 653—668; Živko *Jeličić,* Četiri pripovijetke, str. 669—730; Antun Šoljan, Bard, str. 731—789; Grgo *Gamulin,* Galateja, str. 790—798; Radovan *Ivančević,* Čitajući Krležu: Na rubu pameti, str. 799—840; Vlatko *Pavletić,* Visoki napon Dragojevićevih pjesama, str. 841—856; Julija *Najman,* Ljubav, str. 857—871; Krešimir *Šego,* Kuća od svjetlosti, str. 872—879; Milovan *Baletić,* Zeka u zamku, str. 880—899; Mate *Šimundić,* Dane *Zajc,* str. 900—902; Dane *Zajc,* Gruda pepela, str. 903—921; Miodrag *Rackvić,* Jahači s groblja, str. 922—954; Tomislav Marijan *Bilosnić,* Pusta voda Aheronta, str. 955—965; Stjepan *Tomaš,* Herostrat, str. 966—972; Slobodan P. *Novak,* O »Robinji« Hanibala Lucića i njenom odnosu prema sijenskom dramaturškom istovrsniku, str. 973—983; Sreten *Vujković,* Lirska snaga poetskog izraza, str. 984—998; Augustin *Stipčević,* Pad pred zidom, str. 999—1075.

God. 24 (Knj. 49), 1985. br. 6, str. 1078—1328 + tabla s portr.

Sadržaj: Zvonimir *Golob,* Rana, str. 1077—1090; Ivan *Raos,* Tri pasje sudbine (Sandra-Valter-Kokü), str. 1091—1135; Irena *Vrkljan,* Marina ili vrijeme pjesnika, str. 1136—1153; Darko *Suvin,* O metaforičnosti i narativnosti u književnosti, str. 1154—1167; *Euripid,* Bakhe (Prevela Lada Kaštelan), str. 1168—1207; Srećko *Diana,* Nabrajanja i ostali subjekti poezije, str. 1208—1212; Mladen *Machiedo,* »Klesani« stih Michelangela Buonarrotija, str. 1213—1218; Michelangelo *Buonarroti,* U kamenu vrletnom i tvrdom (Preveo Mladen Machiedo), str. 1219—1229; Risto *Trifković,* Oglasna Sofija, str. 1230—1234; Ibrahim *Kajan,* Huhujek, str. 1235—1239; Vlado *Popović,* Malaparte, str. 1240—1270; Marko *Marulić,* Judita (Prepjevao i komentirao Nikica Kolumbić), str. 1271—1328.

God. 24 (Knj. 50), 1985. br. 7—8, str. 383.

Sadržaj: Vjekoslav *Kaleb*, Bez mosta, str. 5—75; Predrag *Vranicki*, Socijalizam na pragu XXI stoljeća, str. 76—92; Petar *Šegedin*, Zvijezda nad »Pokonjim dolom«, str. 93—137; Vladimir *Devidé*, Život i poezija Zen Redovnika Ryōkana (1758—1831) Izbor, prijevod i bilješke V. Devidé, str. 138—162; Nedjeljko *Mihanović*, Koherentnost izražaja u poeziji Slavka Mihalića, str. 163—177; Frano *Čale*, Lirski vrhunci »Slatkoga novog stila« (Izabrao i prepjevao F. Č.), str. 178—183; Draško *Ređep*, Putovanje u bezdan, str. 184—200; Luko *Paljetak*, Između tog i tog, str. 201—208; Sonja *Rode-Kuntarić*, Dva ogledala o epistolarnoj književnosti, str. 209—220; Joža *Skok*, Krležine »Balade« u kontekstu evropske književne tradicije, str. 221—235; Nikola *Pulić*, Panonsko more (putopis), str. 236—274; Kolja *Mićević*, Matoš u štampariji, str. 275—291; Pavao *Pavličić*, Manirizam i avangarda — podudarnost i razlike, str. 292—313; Srečko *Kosovel*, *Pjesme* (Prevela Anamarija Paljetak), str. 314—318; Biserka *Rako*, Književni susreti (Krleža, Nazor, Tadijanović — prema zapisima Blaža Jurišića, urednika »Hrvatske revije«), str. 319—334; Milorad *Stojević*, Arhipelag magijskih sjena, str. 335—346; Zlatko *Matetić*, Tajne priče, str. 347—359; Hrvoje *Božičević*, Panoptikum, str. 360—361; Mirjana *Polić-Bobić*, Autonauti na kozmocesti, str. 362; Julijo *Kortazar*, Dnevnik putovanja (Prevela M. Polić-Bobić), str. 363—371; R. K. i N. O. Nobelovac Jaroslav Seifert, str. 372; Jaroslav *Seifert*, Halleyev komet (Prevela R. Kuchar i N. Opačić), str. 373—379; Jaroslav *Seifert*, Sve zemaljske ljepote (Prevela R. Kuchar i N. Opačić), str. 380—383.

God. 24 (Knj. 50), 1985. br. 9, str. 385—571

Sadržaj: Vjekoslav *Kaleb*, Bez mosta, str. 385—434; Zdravko *Malić*, Kletve str. 435—438; Cvjetko *Milanja*, Božićeva kurlanska trilogija, str. 439—457; Miroslav *Bertoša*, Neotkriveni svijet istarske subalterne kulture, str. 458—477; Zvonimir *Mrkonjić*, Pierre Jean Jouve, str. 478—482; Pierre Jean *Jouve*, Krvavi znoj (Preveo Zvonimir Mrkonjić), str. 483—495; Branko *Brusar*, U čemu je veličina Georgea Merditha?, str. 496—504; George *Meredith*, Diana s raskršća (Preveo Branko Brusar), str. 505—518; Ljerka *Car-Matutinović*, Bajkoviti Soneti, str. 519—524; Gordana *Slabinac*, Novi obrasci dramskih konvencija u hrvatskoj književnoj avangardi, str. 525—540; Milovan *Milinković*, Napomena o stvaralaštvu Andreja Voznesenskog, str. 541—543; Andrej *Voznesenski*, Izbor iz poezije (Preveo Milovan Milinković), str. 543—547; Blanka *Dovjak-Matković*, Moj pakao, str. 548—551; Ivan *Škovrlj*, Himna mojoj glavi, str. 552—554; *Ivan Grljušić*, Olimpski osmijeh, str. 555—559; Dušan *Moravec*, Borštnikovo sudjelovanje i razmimoilaženje s intendantom Treščecom (Preveo Branimir Žganjer), str. 560—571.

11. FRANJO Kogoj

Franjo Kogoj : 1894—1983 / [urednik akademik Drago Ikić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 37 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 28)

Str. 23—37: Popis radova Franje Kogoja.

12. GODIŠNJAK Jugoslavenskog centra za kristalografiju = Annual of the Yugoslav Centre of Cristallography / [glavni urednik Drago Grdenić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Jugoslavenski centar za kristalografiju. — 24 cm

Vol. 19. — 1984. — 105 str. : ilustr.

Sadržaj: K. W. *Muir* and Lj. *Manojlović-Muir*, Diphosphinomethane complexe of platinum and palladium: molecular structure and reactivity, str. 5—19; V. *Kaučić*, Chalcogenohalides of the transition metals, str. 21—34; I. *Vicković*, Some experiences with direct methods in organic crystal structure determinations, str. 35—58; Kratka saopćenja podnesena na XIX Konferenciji Jugoslavenskog centra za kristalografiju, Ljubljana, 31. svibnja — 2. lipnja 1984., str. 59—82; Ljudevit Barić (1902—1984) — in memoriam, str. 83—84; XIX plenum Jugoslavenskog centra za kristalografiju, str. 85—86; Bibliografija znanstvenih i stručnih radova iz kristalografije, str. 87.104; Indeks autora, 105.

13. GOTTHARDI-ŠKILJAN, Renata

Grafike Natala Bonifacija, Cornelisa Corta prema J. Kloviću, Martina Kolunića Rote i Andrije Medulića i njegovih kopista : katalog izložbe / [popratni tekst priredila] Renata Gotthardi-Škiljan ; [postav izložbe izvršila Branka Matica, Stana Đivanović ; fotografije Ivan Buzjak]. — Cavtat : Zavod za povijesne znanosti Istraživačkog centra JAZU u Dubrovniku, Zbirka Baltazara Bogišića u Cavtatu, 1985. — 57 str. : ilustr. ; 23 str. s tablama ; 22 cm. — (Grafika XVI. i XVIII. str. ; 1.)

Str. 55—57: Summary.

14. GOTTHARDI-ŠKILJAN, Renata

Josip Račić — Miroslav Kraljević, crteži i grafika : u povodu 100. godišnjice rođenja, Zagreb 24. X. — 24. XI. 1985. / Renata Gotthardi-Škiljan ; [urednik i autor predgovora akademik Andre Mohorovičić]. — Zagreb : Kabinet grafike Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1985. — [46] str., [96] str. s tablama ; 22 cm

15. HRUŠKOVEC, Tomislav

Izložba dvaju vremena : 1959—1962 : ekshumacije, tkiva, smole, površine : 1981—1984 : radovi, predmeti, objekti izrađevine : izložba stvaralaštva Tomislava Hruškovca 20. prosinac 1984 — 16. siječnja 1985. / Tomislav Hruškovec ; [tekstovi Ana Adamec, Vlado Bužančić, Tomislav Hruškovec, Lida Roje Depolo]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka, 1985. — 210 str. : ilustr.; 20 cm

16. HRVATSKI dijalektološki zbornik / [Milan Moguš]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filologiju. — 24 cm

Knj. 7. — 1985. — 2 sv. — 747 str.: ilustr.

Sažeci na engl., franc., ruskom i njem. jeziku.

Sv. 1. — Str. 1—361: Znanstveni skup »Štokavsko narječje« Zagreb, 17—19. travnja 1980.

Sadržaj: Riječ akademika Rudolfa Filipovića tajnika Razreda za filologiju, str. 7—8; Riječ Božidara Finke predsjednika Odbora za dijalektologiju Razreda za filologiju, str. 9—10; Stjepan *Babić*, Štokavština i današnji književni idiomi na njoj utemeljeni, str. 13—27; Eugenija *Barić*, Ruski jezik u štokavskom okruženju, str. 29—36; Živko *Bjelanović*, Novoštokavski modeli tvorbe u onomastičkom leksiku sjeverne Dalmacije, str. 37—49; Wieslaw *Boryś*, Inovacijske tendencije tvorbe riječi u štokavskom narječju, str. 51—58; Dalibor *Brozović*, Suvremeno štokavsko narječje kao plod konvergentnoga jezičnoga razvoja, str. 59—71; Drago *Ćupić*, Odnos štokavštine sjeverozapadne Boke i Dubrovnika, str. 73—80; Barbara *Falinska*, Dialekty sztokawskie wobec niestokawskich w świetle leksyki tkackiej, str. 81—87; Rudolf *Filipović*, Sociolingvistički uvjeti očuvanja konavoskog dijalekta u Wytsonvilleu (SAD), str. 89—97; Božidar *Finka*, Glasovni i naglasni odnos u (srpskim) štokavskim ijekavskim govorima na području između Kupe i Velebita i u hrvatskom književnom jeziku, str. 99—110; Alojz *Jembrih*, Štokavština u pjesništvu gradišćanskih Hrvata, str. 111—125; Zvonimir *Junković*, Dioba posavskih govora, str. 127—131; Mijo *Lončarić*, Kalničko-bilogorska štokavština, str. 133—150; Wladysław *Lubás*, Štokavska tvorba toponima na području drugih dijalekata u Jugoslaviji, str. 151—157; Mile *Mamić*, Jezik nekih hrvatskih pravnih tekstova u 2. polovici XIX. st., str. 159—167; Mira *Menac*, Neki štokavskočakavski govorni odnosi, str. 169—172; Milan *Moguš*, Križanićev doprinos štokavskoj dijalektologiji, str. 173—180; Gerhard *Neweklowsky*, O štokavskim elementima u iseljeničkim hrvatskim govorima u Gradišću, str. 181—189; Dragoljub *Petrović*, Iz problematike sjeverozapadnih ijekavsko-štokavskih govora, str. 191—197; Valentin *Putanec*, Prijedlozi Jakova Mikalje za reformu grafije u hrvatskoj latinici, str. 199—212; Wladysław *Sledzik*, Poštokavljivanje čakavskoga narječja, str. 213—221; Mate *Šimundić*, Jezične osobitosti u »Cvitu razgovora« Filipa Grabovca, str. 223—240; Josip *Vončina*, Štokavizmi u djelima hrvatskih čakavskih i kajkavskih pisaca, str. 241—254; Stjepan *Težak*, Kajkavsko-čakavski utjecaji na štokavske govore Žumberka, str. 255—274; Stjepan *Vukušić*, Hrvatska naglasna norma na osnovi zapadnog dijalekta ikavaca, str. 275—290; Divna *Zečević*, Poziv Slavoncima na ljubav prema jeziku u kalendaru Adama Filipovića Heldentalskog 1832. godine, str. 291—295; Vesna *Zečević*, Kajkavsko-štokavska Čazma, str. 297—316; Milan *Moguš*, Nacrt za rječnik čakavskog narječja, str. 319—336; Antun *Šojat*, Nacrt za rječnik čakavskog narječja, str. 337—361.

Sv. 2. — Str. 373—747: Rječnik bruškoga govora / Jure Dulčić i Pere Dulčić.

Sadržaj: Božidar *Finka*, O rječniku Jure i Pere Dulčića i o njegovu jeziku, str. 373—380; Jure *Dulčić* i *Pere Dulčić*, Rječnik bruškoga govora, str. 381—747.

17. JAŠIĆ, Zoran

Poticanje razvitka nedovoljno razvijenih područja u SFR Jugoslaviji i SR Hrvatskoj / Zoran Jašić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 16 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja; sv. 9)

18. JELIČIĆ, Živko

Posljednji bizantinski car : (druga knjiga pripovijedaka) / Živko Jeličić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za suvremenu književnost, 1985. — 341 str. ; 21 cm. — (Biblioteka Forum ; knj. 1)

19. JURKOVIĆ, Pero

Analiza ekonomskog položaja društvenih djelatnosti u razdoblju od 1977. do 1982. godine / Pero JURKOVIĆ. Metodološka objašnjenja dokumentacione osnove za analizu ekonomskog položaja privrednih grupacija u SFRJ 1971—1982 / Vojan KONVALINKA. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti, Zavod za ekonomska istraživanja, 1985. — 113 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 18) (Projekt Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj u periodu 1971—1982 ; sv. 5)

20. KADROVI u samoupravljanju društvenim poslovima : međuakademijsko savjetovanje / urednik Eugen Pusić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti, Odbor za znanstvenu problematiku samoupravljanja, 1984. — — 116 str. ; 24 cm

Sadržaj: Predgovor, Eugen *Pusić*, str. 1—4; Josip *Kregar*, Eugen *Pusić*, Ivan *Šimunović*, Gospodarenje društvenim radnim potencijalom. Kadrovi u upravi, str. 5—29; Stane *Saksida*, Kadrovski supsistem u društvenom sistemu, str. 30—43; Diskusija s međuakademijskog savjetovanja »Kadrovi u samoupravljanju društvenim poslovima«, održanoj 16. prosinca 1983. u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Zagreb, Zrinski trg 11. Eugen *Pusić*, Josip *Kregar*, Stane *Saksida*, Eugen *Pusić*, Siniša *Maričić*, Inge *Perko-Šeparović*, Velimir *Ivančević*, Krsto *Kilibarda*, Anton *Vratuša*, Boško *Bjelajac*, Vlado *Obradović*, Milan *Ramljak*, Velimir *Ivančević*, Inge *Perko-Šeparović*, Vlado *Obradović*, Inge *Perko-Šeparović*, Vlado *Obradović*, Stipo *Ivanišević*, Vlado *Obradović*, Eugen *Pusić*, Stipo *Ivanišević*, Vlado *Obradović*, Dragan *Medvedović*, Velimir *Ivančević*, Boško *Bjelajac*, Siniša *Maričić*, Eugen *Pusić*.

21. KLEPAC, Dušan

Etatne mogućnosti slavonske šume / Dušan Klepac. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 12 str.; 20 cm. — (Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti ; sv. 54)

Sažetak na engl. jeziku

22. KLEPAC, Dušan

Recherches dans la forêt d'enseignement de »Sungerski lug« sur le matériel, l'accroissement et le passage à la futaie = Istraživanja drvne zalihe, prirasta i priliva u nastavno-pokusnoj šumi »Sungerski lug« / Dušan Klepac. — Zagreb : Razred za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1985. — 14 str.; 24 cm. — (Annales forestales = Anali za šumarstvo; 10/6)

Sažeci na hrv. i engl. jeziku

23. KRONIKA Zavoda za književnost i teatrologiju JAZU / [glavni i odgovorni urednik Tomislav Sabljak]. — Zagreb : Zavod za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — 24 cm

God. XI. — br. 31. — 1985. — 122 str.

Sadržaj: Redakcijski uvod, str. 3—4; Branko *Hećimović,* Život i rad Marijana Matkovića, str. 5—7; Nina *Vinski,* Literatura o Marijanu Matkoviću, str. 8—21; Nina *Vinski,* Prijevodi djela Marijana Matkovića na strane jezike, str. 22—24; Tomislav *Sabljak,* Okrutni bog Maturanta Wagnera, str. 25—29; Nedjeljko *Mihanović,* Dimenzija stvarnosti u mitološkim dramskim motivima Marijana Matkovića, str. 30—40; Antonija *Bogner-Šaban,* Pregled kritike o Marijanu Matkoviću, str. 41—52; Antonija *Bogner-Šaban,* Popis izvedbi dramskih djela Marijana Matkovića, str. 53—57; Nedjeljko *Mihanović,* Američki triptih Marijana Matkovića, str. 58—59; Vida *Flaker,* Matkovićeva kronika Stope na stazi, str. 60—68; Ivan *Pandžić,* Četvrt stoljeća za »Forumovim« stolom, str. 69—72; Branko *Hećimović,* Sudionik vremena, str. 73—74; Mladen *Martić,* Nikola *Batušić,* Branko *Hećimović,* Igor *Mrduljaš* i Georgij *Paro,* Aktualna tema — Marijan Matković: Na kraju puta, str. 75—80; Branko *Hećimović,* Nacrt za izabrana djela Marijana Matkovića, str. 81—82; Dubravko *Jelčić,* Matoševe polemike, str. 83—89; Tihomil *Maštrović,* Pogledi na kazališni život Zadra XVII, XVIII. i XIX. stoljeća, str. 90—104; Zusammenfassung, str. 105; In memoriam Marijan Matković (1915—1985). Zusammenfassung, str. 107—122.

God. XI. — br. 32—33. — 1985. — 152 str.

Sadržaj: Marijan *Matković,* Prijedlog za Krležin Gvozd, str. 3—6; Dubravko *Jelčić,* U traganju za vjerodostojnim Kovačićem, str. 7—9; Vida *Flaker,* Feljtonski dijalozi Ante Kovačića, str. 10—17; Dubravko *Jelčić,* Neostvareni pjesnik Vladimir Kovačić, str. 18—21; Tomislav *Sabljak,* Riječ o Josipu Kulundžiću, str. 22; Borjana *Prodanović,* Josip Kulundžić, str. 23; Zehra *Kreho,* O neobjavljenim dramama Josip Kulundžića, str. 24—30; Dalibor *Paulik,* O elementima strukture libreta, str. 31—34; Vladimir *Matković,* Polemika oko čakavštine 1934—1940, str. 35—42; Nina *Vinski,* Popis članaka Marina Franićevića tiskanih u periodici, str. 43—50; Ivan *Mačkala,* Kazalište u Požegi 1944—1984, str. 51—64; Mladen *Medar,* Repertoar Narodnog kazališta u Bjelovaru 1945—1959, str. 65—72; Tihomil *Maštrović,* Korespondencija Milana Begovića i Dinka Šimunovića, str. 73—88; Dubravko *Jelčić,* A. G. Matoš i Francuska,

str. 89—90; Božidar *Petrač,* O sporu A. G. Matoša i Društva hrvatskih književnika, str. 91—97; Dražen *Budiša,* Dva nepoznata Matoševa pisma, str. 98—99; Tomislav *Sabljak,* Pregled obljetnica u 1985. godini, str. 100—104; Ivan *Meden,* Iz Arhiva — Krleža i Šišić o Benešiću, str. 105—106; Branko *Hećimović,* Muzejsko kazališna zbirka, str. 107—110; Hubert *Pettan,* Iz prošlosti Zagrebačke opere, str. 111—150; Tomislav *Sabljak,* Post festum o Erotskoj mapi, str. 151—152; Zusammenfassung, str. 152.

24. LACKOVIĆ, Vjekoslav

Društveno-političke i privredno-sistemske pretpostavke dugoročnog razvoja / Vjekoslav Lacković. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 89 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 6)

25. LJETOPIS Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : za godinu 1984. / [urednik akademik Hrvoje Požar]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. — 23 cm

Knj. 88. — 1985. — 358 str., [8] str. s tablama.

26. MAJER, Vladimir

Metamorfne stijene u ofiolitnoj zoni Banije, Jugoslavija. II. Amfiboliti (metabaziti) = Metamorphic rocks in the ophiolite zone in Banija, Yugoslavia. II. The amphibolites (metabasites) / Vladimir MAJER i Boško LUGOVIĆ. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 25 str. ; ilustr., [1] tabela ; 28 cm. — (Prirodoslovna istraživanja ; 51) (Acta geologica ; vol. 15; br. 2)

Str. 23—25: Sažetak na engl. jeziku.

27. MAKSIMILIJAN Konrad

Maksimilijan Konrad : 1924—1980 / [urednik akademik Vilko Niče]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke i tehničke znanosti, 1985. — 21 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 25)

Str. 17—21: Popis radova Maksimilijana Konrada.

28. MALEZ, Mirko

Über das Vorkommen von Amynodonten (Rhinocerotoidea, Mammalia) im Oligo-Miozän von Bosnien (Jugoslawien) = Nalaz aminodonta (Rhinocerotoidea, Mammalia) u oligocenskim naslagama Bosne / Mirko MALEZ, Erich THENIUS. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, [Razred za prirodne znanosti], 1985. — 26 str.: ilustr., [2] str. s tablama ; 29 cm. — (Palaeontologia jugoslavica ; sv. 34)

29. MIROSLAV Karšulin

Miroslav Karšulin : 1904—1984 / [uredio akademik Vilko Niče.] — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, 1985. — 30 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 29)

Str. 25—30: Popis radova Miroslava Karšulina.

30. MIROSLAV Krleža

Miroslav Krleža : 1893—1981 / [uredio izv. član Rafo Bogišić.] — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za suvremenu književnost, 1985. — 31 str.: ilustr.; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 26)

31. MIROSLAV Tajder

Miroslav Tajder : 1909—1983 / [uredio Zoran Bujas]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti, 1985. — 28 str. : fotografija ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 24)

Str. 25—28: Popis radova Miroslava Tajdera.

32. ONOMASTICA Jugoslavica / [glavni i odgovorni urednik Milan Moguš]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filologiju. — 23 cm

Knj. 11. — 1984. — 303 str.

Sadržaj: Wiesław *Boryś*, Još o podrijetlu slavenskih toponima Naklo, Nakla, Nakal, str. 1—9; Mitar *Pešikan*, O tzv. albansko-vlaškoj simbiozi, str. 11—27; Skënder *Gashi*, O nekim saskim onomastičkim i leksičkim ostacima i o albansko-saskim dodirima na Kosovu, str. 29—78; Bogusław *Kreja*, Problem ogólnej klasyfikacji nazw własnych, str. 79—91; Svetozar *Georgijević*, Prvobitna stočarska terminologija i toponimika, str. 93—110; Amos *Rube Filipi*, Hidronimija zadarskih otoka, str. 111—154; Živko *Mandić*, Toponimija šokačkih Hrvata u Madžarskoj, str. 157—261; Sanja *Vulić*, Onomastica Jugoslavica, bibliografija, sv. 1—10, str. 265—284; VII. plenarna sjednica Slavenske onomastičke komisije pri Međunarodnome slavističkom komitetu i II. sjednica Onomastičke komisije pri Jezikoslovnome komitetu Poljske akademije znanosti od 23. do 26. rujna 1980, str. 286—290; Polsko-jugosłowiańskie sympozjum socjolingwistyczo-onomastyczne, Mogilany, 1—2. XII. 1983. r., str. 291—293; Nekrolozi: Radosav Bošković (1907—1983), str. 296—297; Henri Draye (1911—1983), str. 298—299; Stanisław Rospond (1906—1982), str. 300—301; Vladimir Šmilauer (1894—1983), str. 302—303.

33. PAIĆ, Mladen

Značenje fundamentalnih istraživanja / Mladen Paić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 20 str.; 20 cm. — (Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti ; sv. 55)

34. PAPANDOPULO, Boris

Stojanka Majka Knežopoljka : muzička poema na tekst Skendera Kulenovića za sopran solo, mješoviti zbor i veliki simfonijski orkestar : partitura / Boris Papandopulo; [notografija Hajrudin Osmanagić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 185 str. s notama ; 30 cm. — (Djela suvremenih hrvatskih autora ; 25)

35. PAULE, Ladislav

Genetics and improvement of common beech (Fagus sylvatica L.) = Genetika i oplemenjivanje obične bukve / Ladislav PAULE, Milan KRIŽO i Jozef PAGAN. — Zagreb : Razred za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1984. — 25 str. : ilustr. ; 24 cm. — (Annales forestales = Anali za šumarstvo ; 11/1)
Sažeci na hrv. i njem. jeziku

36. PAVLOVIĆ, Milovan

Analiza položaja privrednih grana i grupacija u sticanju dohotka u društvenom sektoru jugoslovenske privrede u periodu 1971—1982. godine / Milovan PAVLOVIĆ, Miladin KORAĆ. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti, Zavod za ekonomska istraživanja, 1984. — 268 str.; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 15) (Projekt Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj u periodu 1971—1982; sv. 2)

37. PLANOVI rada : za godinu 1985 / [uredio Ante Bartulica]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 106 str. — 24 cm

38. POLŠAK, Ante

Granica između krede i tercijara u svjetlu stratigrafije i sedimentologije biolitnog kompleksa u Medvednici (sjeverna Hrvatska) = The boundary between the cretaceous and tertiary in terms of the stratigraphy and sedimentology of the biolithitic complex in Mt. Medvednica (Northern Croatia) / Ante Polšak. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985. — 23 str. : ilustr., 13 str. s tablama ; 29 cm — (Prirodoslovna istraživanja; 51) Acta geologica ; vol. 15 ; br. 1)

39. PRAVO i društvo : godišnjak Radne grupe »Pravo i društvo — temeljna istraživanja« / uredili Eugen Pusić i Ivan Padjen. — 24 cm

Vol. 4. — 1985. — [IV] + 136 str.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Natko *Katičić* i Eugen *Pusić*, Izvadak iz poziva na sudjelovanje u Radnoj grupi »Pravo i društvo — temeljna istraživanja« od 29. studenog

1979, str. II; Predgovor, str. III; Pregled rada Radne grupe na sastancima tijekom akademske godine 1983—84, str. IV—V; Teze za diskusiju i autorizirani prinosi diskusiji podneseni Radnoj grupi tijekom akademske godine 1983—84.; Branko *Horvat*, »Društveno vlasništvo« (izvorni članak: sažetak), str. 1; Eugen *Pusić*, »Razvoj prava u razvoju samoupravnog socijalističkog društva«, (izvorni članak), str. 3—20; Branko *Horvat*, »Reformulacija određenja društvenog vlasništva« (izvorni članak), str. 21—24; Martin *Vedriš*, »Društveno vlasništvo« (izvorni članak), str. 25—32; Ivan *Padjen*, »Kritika politekonomskog i građanskopravnog poimanja vlasništva« (izvorni članak), str. 33—79; Eugen *Pusić*, »Usputna razmišljanja uz kritiku politekonomskog i građanskopravnog poimanja vlasništva« (izvorni članak), str. 81—87; Jakša *Barbić*, »Društveno vlasništvo i poslovna praksa« (izvorni članak), str. 89—103; Siniša *Triva*, »Napomene o koncepcijama društvenog vlasništva« (izvorni članak), str. 105—108; Eugen *Pusić*, »Regulacija u sistemu uključivanja« (izvorni članak), str. 109—112; Berislav *Perić*, »Odnos sociologije kao znanosti« (izvorni članak), str. 119—122; Ivan *Padjen*, »Što može pravna znanost očekivati od sociologije?« (izvorni članak), str. 123—133; Berislav *Perić*, »Prijedlog za definiranje teorije prava, filozofije prava i sociologije prava« (izvorni članak: sažetak), str. 135—136.

40. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / [glavni i odgovorni urednik Eugen Pusić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti. — 24 cm

Knj. 410. — Razred za društvene znanosti ; knj. 23. — 1985. — 243 str.

Sažeci na engl. i hrv. jeziku

Sadržaj: Vladimir *Stipetić*, Korijeni društveno-ekonomskih pogleda Jurja Križanića, str. 1—80; Samuel H. *Baron*, Was Križanić a mercantilist?, str. 81—98; M. *Letiche*, Basil *Dmytryshyn*, Economic Ideas of Jurii Križanić's Politika: Their historic and contemporary Relevance, str. 99—115; Obren *Blagojević*, Križanićeva ekonomska misao u djelu Mihaila Vujića, str. 117—128; E. P. *Naumov*, Jurij Križanić v trudah akademika V. I. Pičety, str. 129—142; Lazar *Pejić*, Križanićev odnos prema problemima ruskog društva u XVII veku, reforme Petra Velikog i rad Ivana Tihonovića Posoškova, str. 143—153; L. B. *Tjaginenko*, Ekonomičeskie vzgljady Jurija Križaniča (Programma ekonomičeskogo preobrazovanija Rossii), str. 155—164; Berislav *Perić*, Revolucija i kontraaktualnost, str. 165—240;

41. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : prirodne znanosti / [urednik akademik Mirko Malez]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti. — 24 cm.

Knj. 411. — Prirodne znanosti ; knj. 20. — 1984. — 356 str. : ilustr., [24] lista s tablama, [9] presavijenih listova sa tablama i zemljop. crtežima

Sadržaj: Maja *Paunović,* Süsswasserschildkrötenrest aus den Promina-Schichten bei Varoš (Siverić, Kroatien), str. 7—16; Zoran *Bujas,* Antun *Roháček,* Dragutin *Majer* Marijan *Vodanović,* Neke materijske karakteristike metode skaliranja osjeta na osnovi percepcije porasta podražaja, str. 17—34; Vladimir *Majer,* Metamorfne stijene u ofiolitskoj zoni Banije, Jugoslavija. I. Metapeliti, str. 35—82; Vladimir *Majer* Vera *Ivanova,* Volastonitni skarn od Pobregova u Vardarskoj zoni (Jugoslavija), str. 83—91; Jakob *Pamić,* Domagoj *Jamičić* Josip *Crnko,* Petrološki prikaz ultramafita iz metamorfnog kompleksa središnjeg dijela Psunja, str. 93—104; Radosna *Mužinić,* Oslić (Merluccius merluccius /(L./), ugotica dubinka (Micromesistius poutassou /Risso/) i ugotica mala (Trisopterus minutus capelanus /Lac./) u širem području Palagruže, str. 105—119; Branka *Bečejac,* Jan *Brna,* Jozsef *Mikuška* Josip *Valter,* Veličina rogovlja jelena običnog (Cervus elaphus L., 1758) na području Baranje i sjeverozapadne Bačke s obzirom na starosnu dob, str. 121—149; Vanda *Kochansky-Devidé,* Geolog Franz Kossmat i njegovo porijeklo, str. 151—156; Mirko *Malez* Helena *Percač,* Paleostomatološka proučavanja eneolitske populacije iz Velike pećine na Ravnoj gori (SZ Hrvatska, Jugoslavija), str. 157—196; Zlata *Jurišić-Polšak,* Novi fosarulusi u slatkovodnom neogenu Dalmacije (Južna Hrvatska), str. 197—208; Andrejka *Žagar-Sakač* Krešimir *Sakač,* Nalazišta unionacejske faune neogenskih (miocenskih) naslaga Dalmacije (Južna Hrvatska), str. 209—230; Mirko *Malez,* Antun *Šimunić* Alka *Šimunić,* Geološki sedimentološki i paleoklimatski odnosi spilje Vindije i bliže okolice, str. 231—264; Vesna *Malez,* Ornitofauna starijeg holocena iz Velike pećine na Ravnoj gori (SZ Hrvatska, Jugoslavija), str. 265—298; Ivan *Galović* Rozalija *Mutić,* Gornjopleistocenski sedimenti istočne Slavonije (Hrvatska), str. 299—356.

42. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : tehničke znanosti / [urednik izvanredni član Vladimir Matković]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke i tehničke znanosti. — 24 cm

Knj. 412. — Razred za matematičke, fizičke i tehničke znanosti ; sv. 2. — 1985. — 67 str. : ilustr.

Sažeci na hrv. jeziku

Sadržaj: Riko *Rosman,* Arch-Cable-Grid Methods in the Analysis of Shallow Straight-Edged Hypar Shells, str. 1—32; Riko *Rosman,* Tragverhalten und Anwendung von Flachdecken, str. 33—67.

43. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : matematičke znanosti / [urednik član suradnik Vladimir Volenec]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti. — 24 cm

Knj. 413. — Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti; knj. 24. Matematičke znanosti ; sv. 4. — 1985. — 159 str. : ilustr.

Sadržaj: Ante *Vuković,* On nonlinear functions from the basic functional type ⟨012⟩, str. 1—5; Ksenija *Horvatić-Baldasar,* A contribution to the classi-

fication of semi-biplanes with 10 points on a line, str. 7—13; Ksenija *Horvatić-Baldasar,* The elation semi-biplane with 26 points on a line, str. 15—19; Nikolaus K. *Stephanidis,* Strahlensysteme mit $\triangle h + 2h = 0$, str. 21—29; Erika *Kramer,* A new result about projective planes of order 20, str. 31—37; Ida *Matulić-Bedenić,* Projective planes of order 11 with a collineation group of order 5, str. 39—43; Ivan *Kamenarović,* On the natural geometry of ruled surfaces in isotropic space $I_3^{(1)}$, str. 45—59; Vladimir *Volenec,* Admissible identities in complex IM-quasigroups. I, str. 61—85; Boško S. *Tomić,* The asymptotic relations for idefinitely increasing zeros of polynomials with alternate coefficients, str. 87—101; Boško S. *Tomić,* The distribution of idefinitely increasing zeros of polynomials with alternate coefficients, str. 103—123; Ksenija *Horvatić-Baldasar,* Erika *Kramer,* Ida *Matulić-Bedenić,* Biplanes with k = 16 points on a line, str. 125—127; Fritz *Hohenberg,* Über die Isogonalkurve zweier Kegelschnitte, str. 129—141; Herbert *Zeitler,* Berührzykelketten in endlichen Miquelschen Minkowski-Ebenen, str. 143—153; Boris J. *Pavković,* On a property of a cubic parabola in isotropic plane, str. 155—158.

44. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / [urednik akademik Andre Mohorovičić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za likovne umjetnosti. — 31 cm

Knj. 416. — Razred za likovne umjetnosti ; knj. 12. — 1985. — 104 str. : ilustr.

Dodaci na tal. i engl. jeziku.

Sadržaj: Vesna *Barbić,* Meštrović u Rimu. Zbirka Signorelli.

45. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : kemijske znanosti / [urednik izv. član Mihovil Proštenik]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti. — 24 cm

Knj. 418. — Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti; knj. 27. Kemijske znanosti ; sv. 4. — 1985. — 22 str. : ilustr.

Sažeci na hrv. jeziku.

Sadržaj: J. *Tanevski,* O. *Lahodny-Šarc,* H. *Lechert,* and Xu *Ruren,* The Synthesis of Zeolites X and Y from Silicate Raw Materials and the Influence of Different Seed Materials on their Crystallization, 5—10 str. ; S. *Dërmaku* and M. *Popović,* Lipids of Peony (Paeonia decora Andrs.) Seeds from the Territory of Kosovo, 11—16 str. ; M. *Proštenik,* N. *Paić,* Č. *Ćosović,* Z. *Jandrić,* V. *Ondrušek,* and Lj. *Gospočić,* Lipids of Higher Fungi. IX. Long-Chain Bases of Basidiomycetous Sphingolipids, 17—22 str.

46. RADOVI Centra za znanstveni rad Vinkovci = Papers of the Centre for scientifics work Vinkovci / [urednik Dušan Klepac, Marijan Matković, Dionizije Švagelj]. — Vinkovci : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad Vinkovci. — 24 cm

Br. 5. — 1984. — 290 str. : ilustr., [22] str. s tablama, zemljop. karta, [1) presavijen list tabela

Sadržaj: Stjepan *Sekereš,* Sintaksa rečenica u »Đuki Begoviću«, str. 5—43; Stjepan *Sekereš,* Sintaksa rečenica u Kozarčevim »Mrtvim kapitalima«, str. 45—75; Živko *Mandić,* Toponimija bošnjačkih Hrvata u Mađarskoj, str. 77—105; Ante *Sekulić,* Bački Šokci i njihova naselja, str. 107—149; Andrija *Bognar,* Pitanje geneze prapornih i praporu sličnih naslaga fluvijalnog porijekla u Baranji, str. 151—174; Dionizije Švagelj, Filip Kapušvarac, str. 175—220; Stana *Vukovac,* Položaj Ivana Kozarca u kritici, str. 221—277; Drago *Andrašić,* Djelovanje profilaktičko-mehaničkog sredstva plastičnih naočala — protiv kanibalizma na prosječnu pogonsko-godišnju oplođenost fazanskih jaja u inkubatorskom načinu uzgoja fazana kod uzgojnog centra »Kompas« — — Petrovci, str. 279—290;

47. RJEČNIK hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika / urednik Božidar Finka. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti; Zavod za jezik IFF, 1984 — . sv. — 28 cm.
Knj. 1. sv. 2. — Cenitel-Drištavica. — 1985. — 241—480 str.

48. SAVJETOVANJE Problematika procjene opasnosti od štetnih tvari u Jadranu, Zagreb, 24. i 25. travnja 1985. : zbornik radova / [redaktor Drago Crnković]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstveni savjet za pomorstvo, Sekcija za prirodno-znanstvene aspekte pomorstva, 1985. — 179 str. : ilustr. ; 24 cm. — (Radovi Znanstvenog savjeta za pomorstvo . Serija B, Sekcija za prirodno-znanstvene aspekte pomorstva; knj. 1)
Sažeci na engl. jeziku

Sadržaj: Bogdan *Sekulić,* Procjena ulaska zagađivala u more, str. 5—23; Biserka *Raspor,* Anorganska zagađivala u moru, str. 25—46; Čedomil *Lucu,* Biološki efekti anorganskih zagađivala, str. 49—83; Mladen *Picer,* Organska zagađivala u moru, str. 85—110; Branko *Kurelac,* Biološki efekti organskih zagađivala, str. 113—131; Dušan i Nevenka *Zavodnik,* Utjecaj zagađivanja na životne zajednice u moru, str. 133—160; Boško *Petrik,* Granične vrijednosti opasnih tvari u vodi u kriterijima i zakonskim propisima, str. 163—177; Popis suradnika, str. 179.

49. SAVJETOVANJE Značenje riječkog pravca kao veze Jadrana s unutrašnjošću Jugoslavije i Evrope, Opatija listopad, 20, 21. i 22. 1983. : zbornik radova / [redaktor Vladimir Matković ; priredio Velimir Šimičić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstveni savjet za pomorstvo, Sekcija za luke, 1984. — 228 str. : ilustr. ; 24 cm — (Radovi Znanstvenog savjeta za pomorstvo : Serija A , Sekcija za luke ; knj. 1)
Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Otvaranje savjetovanja: Stipica *Citković,* Ante *Marković,* Hrvoje *Požar,* str. 3—8; Josip *Roglić,* Analiza prometno-geografskih prednosti riječkog pravca, str. 11—26; Josip *Štefan,* Komparativne prednosti riječkog pro-

metnog pravca i njegovo društveno-ekonomsko značenje, str. 27—32; Ladislav *Zobundžija*, Položaj pravca Zagreb-Rijeka u prometnom sustavu Evrope, str. 33—41; Ivan *Brnelić*, Opis današnje prometne situacije na riječkom pravcu, str. 42—53; Ivo *Marković*, Perspektiva unapređenja željezničko-riječkog puta: Riječka luka-Zagreb-Sava-Dunav, str. 54—66; Željko *Lužavec*, Plan dugoročnog razvitka riječke luke u ovisnosti o načinu i dinamici gradnje prilaznih prometnica, str. 67—86; Boris *Glavan*, Međuzavisnost razvitka jugoslavenskog brodarstva (posebice linijskog) s razvitkom prometa na kopnenim prilazima k Rijeci, str. 87—102; Stjepan *Lamer*, Izgradnja autoceste Rijeka-Zagreb, str. 103—121; Vladimir *Matković*, Komunikacije za prijenos informacija u riječkom prometnom koridoru. Opis zamisli izgradnje jedinstvenog upravljačko-informacijskog sistema, str. 122—130; Davorin *Desselbrunner*, Plan izgradnje ravničarske pruge Zagreb-Rijeka sa baznim tunelom ispod planine Risnjak, str. 131—151; Velimir *Šimičić*, Otvoreno pitanje dinamike izgradnje ravničarske pruge, str. 152—173; Josip *Kirinčić*, Eugen *Varga*, Veza ravničarske pruge s Istrom i otokom Krkom, str. 174—184; Boris *Prikril*, Zaključni prikaz riječkog prometnog pravca kao uvjet za bržu i uspješniju primjenu novih transportnih tehnologija, str. 185—191; Diskusija: Zvonimir *Jelinović*, Ivan *Liović*, Juraj *Pađen*, Zvonimir *Jelinović*, Petar *Dabić*, Milivoj *Beniger*, Hugo *Kolb*, Čedomil *Čavlina*, Uglješa *Subotić*, Ivan *Novačić*, Zvonimir *Jelinović*, Juraj *Padjen*, Petar *Dabić*, Petar *Kožar*, Željko *Lužavac*, Ante *Mrakovčić*, Velimir *Šimičić*, Uglješa *Subotić*, Ivan *Jelen*, Ladislav *Zobundžija*, str. 194—223; Zaključci Savjetovanja, str. 225.

50. SHARMA, Soumitra

Strategija razvoja nesvrstanih zemalja i zemalja u razvoju / Soumitra Sharma. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 128 str. ; 24 cm. — (Radovi za ekonomska istraživanja : sv. 5)

51. SHARMA, Soumitra

Strukturni model razvoja nesvrstanih zemalja i uklapanje Jugoslavije i Hrvatske u međunarodnoj strategiji razvoja / Soumitra SHARMA, Božidar TEPEŠ. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 31 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 7)

52. SIMPOZIJ : cestovna trauma u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, Zagreb, 19. i 20. svibnja 1981. / urednik akademik N. Grčević. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Istraživački centar za medicinu i psihologiju prometa, 1985. — 378 str. : ilustr. ; 24 cm

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: D. *Ikić*, Uvodna riječ, str. 7—9; I. *Jelčić*, Cestovna trauma u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, str. 11—24; Lj. *Kraljević*, Z. *Dittrich*, S. *Krsti-*

nić i Z. *Vlahović*, Osnovni stavovi i problemi organizacije hitne medicinske pomoći u cestovnom prometu, str. 25—34; I. *Tomaseo*, J. *Slapničar*, M. *Pezzi* i M. *Planjar*, Cestovni traumatizam Splitske regije i organizacija hitne medicinske pomoći i zdravstvene skrbi na Kirurškom odjelu bolnice u Splitu, str. 35—42; J. *Batinica*, Organizacija zbrinjavanja i specifičnosti traumatiziranja sudionika u cestovnom prometu šibenskog područja, str. 43—55; Lj. *Ribarić*, A. *Longhino* i Ž. *Najman*, Plan organizacije tima za hitnu medicinsku pomoć u bolnici »Braća dr Sobol« u Rijeci, str. 57—64; G. *Jakšić*, I. *Basioli*, J. *Žunić*, A. *Visković* i T. *Vanjak*, Zapažanja o transportu i obradi traumatiziranih od trenutka traume do dolaska na odjel na zadarskom području, str. 65—74; Z. *Hrečkovski*, V. *Jerković*, J. *Mitar*, J. *Šapina* i D. *Pukljak*, Hitni prijemni trakt u bolnici Slavonski Brod (plan) i problem traumatiziranih u cestovnom prometu, str. 75—80; G. *Janjanin* i V. *Janjić*, Prijemno-tiražni odjel hitne medicinske pomoći bolnice u Ogulinu, str. 81—86; M. *Štritof*, D. *Marković* i M. *Radmilović*, Učestalost intervencija hitne medicinske pomoći u Zagrebu za razdoblje od 1. 11. 1979. do 31. 12. 1980., str. 87—93; D. *Marković* i M., *Štritof*, Služba pomoći i spasavanja u Danskoj — »Falck« model, str. 95—102; I. *Jelčić*, M. *Mlačić*, Ig. *Jelčić*, Zakon o zaštiti zdravlja i zdravstvenom osiguranju i hitna medicinska pomoć na cestama, str. 103—108; I. *Jelčić*, M. *Mlačić*, A. *Gurdulić-Šverko*, Ig. *Jelčić*, B. *Radović-Ljubanović*, D. *Potkonjak-Stojsavljević* i M. *Ajnšpigl*, Organizacija opservacije cestovne traume u Hrvatskoj u suradnji s liječnicima kirurških odjela, str. 109—120; M. *Mlačić*, I. *Jelčić*, B. *Radović-Ljubanović*, Centri za medicinu i psihologiju prometa u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, str. 121—127; I. *Jelčić*, M. *Mlačić* i D. *Matas*, Organizacija praćenja zdravlja vozača i uspješnost u vožnji, str. 129—132; D. *Toth*, A. *Sindić*, Prikaz ozljeda stanovništva općine Koprivnica u 1980. godini, str. 133—144; Ž. *Najman*, M. *Horvat* i M. *Sabol*, Problem medicinske dokumentacije ozlijeđenih, str. 145—148; A. *Sila*, Alkohol, alkoholizam u prometu, str. 149—156; M. *Golubić*, Specifičnost traumatiziranih sudionika u cestovnom prometu Međimurja, str. 157—171; B. *Zimmerman*, Padivna sigurnost putnika i vozača motornih vozila, str. 173—180; Z. *Čanić*, Cestovni traumatizam starijih osoba u Zagrebu, str. 181—186; E. *Širola*, Javna rasvjeta prometnica i sigurnost pješačkog prometa, str. 187—202; I. *Jelčić* i V. *Kos*, Naše ceste i sigurnost prometa, str. 203—211; V. *Vukelić*, I. *Jelčić*, M. *Mlačić* i K. *Reichherzer*, Pravni aspekti sigurnosti prometa na cestama, str. 213—220; B. *Faber* i V. *Stein*, Reoencefalografija u ocjenjivanju radne sposobnosti profesionalnih vozača, str. 221—226; D. *Topolnik*, Građevinskotehničko stanje ceste kao važan faktor sigurnosti prometa, str. 227—243; D. *Markužić*, D. *Marković*, V. *Gabelica* i M. *Valentić*, Cestovni traumatizam u našoj petogodišnjoj statistici (1975—1980), str. 245—248; T. *Filipan* i I. *Jelčić*, Prilog poznavanju zagađenosti zraka prizemnih slojeva na ulicama grada Zagreba, str. 249—258; I. *Čulina*, Štetno djelovanje komunalne buke na čovjeka, str. 259—267; V. *Kotarac*, R. *Maršanić* i V. *Sabljak*, Karakteristike cestovne traume u Varaždinskoj regiji, str. 269—278; B. *Nemeth*, J. *Mühlstein*, D. *Starčević* i A. *Škoda*, Opservacija građana traumatiziranih u cestovnom prometu liječenih u Medicinskom centru u Čakovcu, str. 279—296; S. *Kožić* i Z. *Mihelić*, Pregled jednogodišnjeg kretanja cestovne traume na djelu Istre (Opatija-Labin), str. 297—303; V. *Mandić*, P. *Vladović* i A. *Vladović*, Rehabilitacija traumatiziranih u cestovnom

prometu, str. 305—309; K. *Janoši* i Z. *Zorić*, Cestovni politraumatizam na osječkom području u razdoblju od 1976. do 1980. godine, str. 311—317; K. *Tomić*, Osobitosti prometnog traumatizma u dječjoj dobi, str. 319—323; S. *Vikić*, B. *Hranilović* i D. *Belančić*, Traumatološka bolnica u Zagrebu i cestovni traumatizam, str. 325—337; D. *Dubravčić*, M. *Ivanušić* i J. *Šojat*, Parcijalna patelektumija u terapiji kominutivnih prijeloma patele u cestovnom prometu, str. 339—342; M. *Ivanušić*, D. *Dubravčić* i J. *Šojat*, Segmentalne, bifokalne ili komadne frakture tibije nastale naletom osobnih kola na pješaka i njihovo liječenje, str. 343—349; M. *Ivanušić* i D. *Dubravčić*, Dorzo-radijalna luksacija promaksimalne falange ručnog palca s interpozicijom duge tetive fleksora kod biciklističkih nesreća i njihovo liječenje, str. 351—354; V. *Janjić*, Kvalifikacija ozljeda glave (potresa mozga), str. 355—359; V. *Bakulić* i D. *Kovač*, Kraniocerebralne ozljede alkoholiziranih sudionika u cestovnom prometu, str. 361—364; I. *Padovan* i T. *Katanec*, Ozljede larinksa i traheje u prometnim nesrećama, str. 365—373; Rezolucija sudionika simpozija, str. 375—378.

53. SUČIĆ-PROTIĆ, Zora

Mesozoic Brachiopoda of Yugoslavia : middle liassic brachiopoda of the Yugoslav Carpatho-Balkanides : (Part III) = Mezozojski brahiopodi Jugoslavije : srednjolijaski brahiopodi Jugoslovenskih Karpato-Balkanida : (Deo III) / Zora Sučić-Protić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti, 1985. — 60 str. : ilustr., [30] str. s tablama, [4] lista s tabelama; 29 cm. — (Palaeontologia jugoslavica ; sv. 32)

Sažeci na hrv., ruskom i franc. jeziku

54. SUVREMENI ekonomski problemi / urednik Dušan Čalić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. — 24 cm

Knj. 7. — 1985. — VII, 94 str. : ilustr.

Sažeci na engl. jeziku

Sadržaj: Dušan *Čalić*, Refleksije o našoj društvenoj stvarnosti, str. 1—46; Ivo *Vinski*, Osnovna sredstva u privredi podravsko-bilogorske regije od 1962. do 1979. godine s posebnim osvrtom na cijelu Hrvatsku, str. 47—66; Lazar *Pejić*, Ekonomske koncepcije Uroša Milankovića i njegov pozni kameralizam, str. 67—94.

55. ŠOKMAN, Antun

Financiranje proširene reprodukcije i monetarni sistem (neka od osnovnih zapažanja) / Antun Šokman. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 9 str., [15] str., priloga ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 8)

56. ŠTULHOFER, Mladen

Digestivna kirurgija / Mladen Štulhofer ; u suradnji Mitja Kovič ... et al. — Zagreb : GZH : JAZU, 1985. — XV, 726 str., [16] str. priloga u boji ; ilustr. ; 25 cm

Str. 1—2: Predgovor / Mladen Štulhofer. — Str. 683—717: Literatura.

57. TEPŠIĆ, Radivoje

Obrtna sredstva / Radivoje Tepšić : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 41 str., [11] str. prilozi ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 10)

58. TRIENNALE hrvatskog kiparstva (2, 1985)

Drugi triennale hrvatskog kiparstva, 14. studenoga — 3. prosinca 1985. / [glavni urednik Andro Mohorovičić ; urednik kataloga Vesna Mažuran Subotić ; fotografije Nenad Ilijić, Josip Zeman, Renco Kosinožić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka : Umjetnički paviljon, 1985. — [Nepag.] : ilustr. ; 22 cm

59. UPOREDNO pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja / [glavni i odgovorni urednik akademik Vladislav Brajković]. — Zagreb : Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — 24 cm

Br. 101—102. — Indeks, — 291—436 str.

Br. 103—104. — 1984. — 437—614 str.

Br. 105—106. — 1985. — 207 str.

60. VIJESTI Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / [urednik Ante Bartulica]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. — 28 cm

God. V. — 1984. — br. 12. — 44 str.

VI. — 1985. — br. 13—14. — 44 str.

61. VUJKOVIĆ, Teodosije

Tehnički progres u razvoju industrije SFRJ od 1954. do 1981. godine / Teodosije Vujković. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 43 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja : sv. 4)

62. WERTHEIMER-BALETIĆ, Alica

Specifičnosti razvoja stanovništva SR Hrvatske / Alica Wertheimer-Baletić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 43 str. : ilustr. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 11)

63. WERTHEIMER-BALETIĆ, Alice

Ekonomsko-socijalna struktura stanovništva i suvremene demografske značajke SR Hrvatske / Alice Wertheimer-Baletić. — Za-

greb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za ekonomska istraživanja, [Razred za društvene znanosti], 1985. — 62 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja ; sv. 12)

64. ZAGREBAČKA izložba jugoslavenskog crteža (10 ; 1985)

X. zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža : u čast obljetnice oslobođenja grada Zagreba / Kabinet grafike JAZU, Zagreb svibanj-lipanj 1985. ; [dokumentaciju sabrala i obradila, katalog priredila i izložbu postavila Renata Gotthardi Škiljan ; fotografije izradio Ivan Buzjak]. — Zagreb : Kabinet grafike JAZU, 1985. — 172 str. : ilustr., str. 15—72 table

65. ZBORNIK radova o Marijanu Lanosoviću / urednici Zbornika Dragutin Tadijanović i Đuro Berber. — Osijek : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad Osijek, 1985. — 289 str. : ilustr., [20] str. tabla sa sl. i faks. ; 29 cm. — (Posebna izdanja / JAZU, Zavod za znanstveni rad Osijek ; 6)

Sadržaj: Pozdravna riječ potpredsjednice Skupštine općine Slavonski Brod dr. Ljiljane Marin, str. 9; Pozdravna riječ akademika Dragutina Tadijanovića, str. 10—11; Pozdravna riječ predstojnika Zavoda za jezik instituta za filologiju i folkloristiku iz Zagreba dr. Božidara Finke, str. 11—12; Pozdravna riječ mons. Ćirila Kosa, biskupa đakovačkog i srijemskog, str. 12—13; Pozdravna riječ fra Rajka Gelemanovića, provincijala Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, str. 13—14; Pozdravna riječ dr. Jerka Fućaka, profesora Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, str. 14; Govor Ivana Mataića, predsjednika Skupštine općine Slavonski Brod, str. 15; Završna riječ dr. Antuna Šojata, str. 16—17;

I. Vrijeme i sredina

Vatroslav *Frkin*, Slavonski Brod: Marijan (Stjepan) Lanosović, str. 21—26; Marija *Mirković*, Zagreb: Orubica u vrijeme djetinjstva fra Marijana Lanosovića, str. 27—34; Ante *Sekulić*, Zagreb: Društveno-gospodarske prilike i franjevci u Slavonskom Brodu u Lanosovićevo doba, str. 35—58; Miljenko *Pandžić*, Zagreb: Hrvatsko kraljevsko vijeće i gramatika Marijana Lanosovića, str. 59—63; Anđelko *Barbić*, Slavonski Brod: Brodski književnici Lanosovićeva vremena u kontekstu slavonske književnosti 18. stoljeća, str. 65—73; Stjepan *Sršan*, Osijek: Marijan Lanosović u osječkom kulturnom krugu, str. 75—85; Marin *Srakić*, Đakovo: Antun Mandić, biskup, realizator školskih reformi u Hrvatskoj, str. 87—97; Antun *Djamić*, Zagreb: Joso Krmpotić, pjesnik i član pravopisne komisije, str. 99—112; Ladislav *Šaban*, Zagreb: Glazba u slavonskim samostanima u Lanosovićevo vrijeme, str. 113—122;

II. Pedagoški i kroničarski rad

Franjo Emanuel *Hoško*, Zagreb: Lanosović i filozofsko-teološke škole u Slavoniji i Podunavlju, str. 125—130; Tadej Stjepan *Vojnović*, Osijek: Teološki spisi Marijana Lanosovića, str. 131—135; Marijan Jerko *Fućak*, Zagreb: Lanosovićev lekcionar, str. 137—142; Paškal *Cvekan*, Virovitica: Lanosovićev kroni-

čar, str. 143—149; Ivan *Penzar*, Branka *Penzar*, Zagreb: Lanosovićevi mete orološki zapisi i pojmovi u samostanskim kronikama i drugim djelima, str. 151—164;

III. Jezikoslovni rad

Rafo *Bogišić*, Zagreb: Pastirska ekloga Marijana Lanosovića. Ecloga ... Domino Antonio Mandich, str. 167—174; Adela *Ptičar*, Zagreb: Latinska gramatika Marijana Lanosovića, str. 175—178; Branka *Tafra*, Zagreb: Lanosovićeva »Slavonska« gramatika, str. 179—192; Mijo *Lončarić*, Zagreb: Govor Lanosovićeva rodnog kraja, str. 193—198; Stjepan *Sekereš*, Osijek: Jezik Marijana Lanosovića u »Evanđelistaru iliričkom«, str. 199—210; Mijo Ivan *Brlek*, Dubrovnik: Lanosovićevo unošenje njemačkih riječi u Stullijev »Ilirsko-talijansko-latinski rječnik«, str. 211—217; Valentin *Putanec*, Zagreb: Lanosovićevi rukopisni rječnici, str. 219—226; Josip *Jernej*, Franka *Hace*, Eliza *Zaina*, Zagreb: Talijanske riječi u Lanosovićevu rječniku, str. 227—231; Antun *Šojat*, Zagreb: Lanosovićeve leksikografske bilješke, str. 233—238; Žarko *Dadić*, Zagreb: Matematički i fizikalni pojmovi u Lanosovićevu rukopisnom rječniku, str. 239—246; Jozo *Vidović*, Dubrovnik: Medicinski pojmovi u Lanosovićevu rječniku, str. 247—256; Franjo *Zenko*, Zagreb: Filozofijski pojmovi u Lanosovićevu rječniku, str. 257—268; Ivan *Šugar*, Zagreb: Značenje botaničke građe u Lanosovićevim rukopisima za hrvatsku botaničku nomenklaturu, str. 269—276; Izložba život i djelo Marijana Lanosovića (1742—1812), str. 277—289.

66. ZBORNIK u čast Petru Skoku o stotoj obljetnici rođenja : 1881—1956 / [glavni urednik akademik Mirko Deanović]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filologiju, 1985. — 553 str.: ilustr., faks.; 23 cm. — (Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti ; knj. 59)

Sažeci na hrv., franc. i ruskom jeziku

Sadržaj: Idriz *Ajeti*, Reč-dve o dostignućima na polju etimoloških studija arbanaskog jezika, str. 1—10; Moshe *Altbauer*, Sluxomb uxa slišax (U kakvoj mjeri prijevod »iz druge ruke« odražava značajke biblijskog stila?), str. 11—18; Joseph *Aquilina*, The Problems of a Bilingual Dictionary, str. 19—26; Petar *Atanasov*, Survivances latines en roumain, str. 27—32; Andrei *Avram*, Sur les nasales initiales préconsonantiques en roumain et en albanais, str. 33—43; José de Azevedo *Ferreira*, Un nouveau fragment de la Terceira Partida d'Alphonse X str. 45—64; Stjepan *Babić*, Etimologija i tvorba riječi u etimološkim rječnicima, str. 65—69; Werner *Bahner*, Einige specifische Aspekte des rumänischen Wortschatzes in der Frühpause der romanischen Sprachenwicklung, str. 71—77; Henrik *Birnbaum*, New Approaches to Balkan Linguistics, str. 79—87; Dalibor *Brozović*, O nekim nejasnim slavenskim nazivma za punoglavca, str. 89—92; Bojan *Čop*, Sur l'origine de quelques mots pre-romans, str. 93—98; Agnuja V. *Desnickaja*, K izučeniju tureckih elementov leksičeskoj sistemy albanskogo jazyka. — Problemy i zadači, str. 99—109; Vlado *Drašković*, Značenje glagola amer u Pesmi o Rolandu, str. 111—120; Henri *Draye*, Petar Skok et le Comité international des Sciences Onomastiques, str. 121—126; Otto *Ducháček*, La formation des noms d'habitants en français, str. 127—133; Ivan *Duridanov*, Bulg. ŠINA, skr. ŠIŃUTI, str. 135—136; Knut-Olof

Falk, Das altpreussische Wort lapinis' Löffel', str. 137—141; Rudolf *Filipović,* Principi za sastavljanje »Etimološkog rječnika anglicizama u evropskim jezicima, str. 143—152; Giuseppe *Francescato,* Elementi romanzi nella parlata slovena di Mersino Alto (Udine), str. 153—160; Milovan *Gavazzi,* Leksikologijski prilozi (druga rukovet), str. 161—166; Vera *Gerersdorfer,* Tipovi romanizama u Etimologijskom rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika Petra Skoka, str. 167—174; Anton *Grad,* Toponomastički prispevki, str. 175—179; Petar *Guberina,* La diphtongaison vegliote est-elle une diphtongaison romane ? str. 181—191; Eric P. *Hamp,* dêsni, str. 193—195; Giulio *Herczeg,* La sintassi delle proposizioni eccettuative in italiano, str. 197—206; Joseph *Herman,* Témoignage des inscriptions latines et préhistoire des langues romanes: la cas de la Sardaigne, 207—216; Johannes *Hubschmid,* Vorarbeiten für das Rumänische etymologische Wörterbuch, str. 217—221; Henry and Renée *Kahane,* A Case of Glossism: Greghesco and Lingua Franca in Venetian Literature, str. 223—228; Jurij A. *Karpenko,* Marsianskie nazvanija, str. 229—235; Radoslav *Katičić,* »Bog Hrvata« u Konstantina Porfirogeneta, str. 237—247; Miroslav *Kravar,* K voprosu o soglasovanii vremen v russkom literaturnom jazyke, str. 249—261; Marius *Lavency,* Critères logiques et critères syntaxiques dans la description du latin classique, str. 263—271; Rene *L'Hermite,* Postverbaux ou calques ?, str. 273—275; Eugen *Lazovan,* La »lèpre« en Dacie ?, str. 277—283; Lia *Magdu,* Leksički elementi srpskohrvatskog porekla u jeziku rumunskih banatskih pisaca s kraja XIX veka i početkom XX veka, str. 285—289; Yakov *Malkiel,* The Etymology of Spanish tras-[h]-egar' to decant', Italian trafficare 'to trade': A New Balance Sheet, str. 291—300; Maria *Manoliu-Manea,* Genetic Type Versus Areal Coherence: Roumanian Case Markers and the Definite Articles, str. 301—308; Witold *Mánczak,* Russe devjanosto, str. 309—315; Boris *Markov,* O sufiksu -ishtë (-ishte) u albanskom i -ište u slovenskim jezicima, str. 317—324; Haralambie *Mihăescu,* Remarques sur la romanité du sud-est de l'Europe, str. 325—330; Žarko *Muljačić,* Su alcuni lessemi di origine slava nei dialetti dell' Italia meridionale, str. 331—340; Bado *Müller,* Die Ortsnamen auf -acum und die Verteilung der gallischen Substratwörter in Südfrankreich, str. 341—348; Ernest *Nègre,* Le toponyme »buleau« en France, str. 349—355; Muhamed *Nezirović,* Liber legiptimationum — nepoznati katastik župe Grbalj iz XV stoljeća, str. 357—374; Ioan *Pătrut,* Dans le contexte des relations linguistiques slavo-roumaines, str. 375—377; Giovan Battista *Pellegrini,* I continuatori del lat. scoria (REW 7739) e alcuni nomi della 'placenta', str. 379—386; Ivan *Petkanov,* Anthroponymes et toponymes roumains d'origine bulgare, str. 387—392; Vittore *Pisani,* Genovese brata; italiano imbrattare, str. 393, Jacques *Pohl,* Aux frontieres de notre parler familial, str. 395—401; Bernard *Pottier,* Typologie des relations à l'intérieur du signe linguistique, str. 403—407; Valentin *Putanec,* Prilog za proučavanje aloglotema u hrvatskom ili srpskom jeziku: Marulićev hapaks datati = zdatati kao romanizam, str. 409—414; Guy *Raynaud de Lage,* Hommes et femmes dans le jeu des fabliaux, str. 415—418; Gerhard *Rohlfs,* Ignote colonie slave sulle coste del Gargano, str. 419—422; Alexandru *Rosetti,* Études de vocabulaire, str. 423—424; Stanislav *Rospond,* Onomastica sacra u Novom zavjetu, str. 425—435; Valeriu *Rusu,* Torna torna fratre, dans la perspective de l'ethnographie balkanique, str. 437—439; Aurélien *Sauvageot,* De la préformation de la phrase en français

d'aujourd'hui, str. 441—447; Momčilo D. *Savić,* Moyens d'exprimer le temps passé dans le style scientifique des langues des peuples balkaniques, str. 449—460; Mitja *Skubic,* Remarques sur la concordance des temps dans les langues romanes, str. 461—466; Ismet *Smailović,* O etimologiji i značenju nekih osobnih imena u bosanskohercegovačkoj muslimanskoj antroponimiji, str. 467—473; Aleksandra V. *Suneranskaja,* Genotoponimija Kryma, str. 475—481; Pavao *Tekavčić,* S'agit-il vraiment de contamniations ?, str. 483—489; Stjepko *Težak,* O gramtičkom rodu sanktorema u nekim čakavsko-kajkavskim govorima, str. 491—495; Vladimir I. *Toporov,* Horv.-serbsk. bátriti, sloven. bátriti i pod. v slavjanskoj perspektive, str. 497—504; Oleg N. *Trubačev,* Kobyla-caballus-KABALLHΣ, str. 505—509; Vincenzo *Valente,* Annotazioni al LLMAL, str. 505—515; Christiane *Villain-Gandossi;* La place du vocabulaire maritime dans les dictionnaires français (1539—1848), str. 517—526; Vojimir *Vinja,* Kirnja — un ichtyonyme typiquement dalmate, str. 527—538; Alberto *Zamboni,* Un'integrazione all'ERHSJ: serbo-croato kavurma, kaurma, veneziano cavroman, str. 539—542; Alfred *Zareba,* Iz geografije slavenskih izraza šija-krkЬ , str. 543—546; Valentin *Putanec,* Pogovor o Petru Skoku i njegovu radu, str. 547—533.

67. ZBORNIK za narodni život i običaje Južnih Slavena / [urednik član suradnik Mirko Marković]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. — 23 cm

Knj. 49. — 1985. — 739 str. : ilustr. ; [132] str. s tablama, [3] presavijena lista sa zemljop. crtežima

Sadržaj: Urednik, Uvodna riječ povodom objavljivanja 49. knjige Zbornika, str. 5—8; Mihailo *Apostolski,* Etničkite promeni vo Makedonija vo XX vek, str. 9—25; Ljubica *Bakrač,* Prilog istraživanju koprivničke utvrde, str. 27—43; Mirko R. *Barjaktarović,* O crnogorskim plemenima (s posebnim osvrtom na formiranje dva brđanska plemena), str. 45—65; Đuro *Basler,* Terasasto svetište u Gracu kod Posušja, str. 67—71; Vitomir *Belaj,* Običaj vučara u južnih Slavena i pokušaj njegova interpretiranja, str. 73—94; Biserka *Belicza,* »Pomochnici i likovi stari« — dalmatinska ljekaruša iz 18. stoljeća, str. 95—103; Jerko *Bezić,* Elementi za klasifikaciju folklorne glazbe u Hrvatskoj, str. 105—117; Josip *Buturac,* Lovrečina Grad i varoš 1223—1983, str. 119—139; Tomislav *Bužančić,* Temeljni principi u strukturi naselja, str. 141—150; Vesna *Čulinović-Konstantinović,* Procesi društvenog razvoja u selu Zaile na Papuku, str. 151—169; Lelja *Dobronić,* Palača Narodni dom ili Dvorana, Zagreb, Opatička ulica 18, str. 171—178; Božidar *Finka,* O našoj dijalekatskoj geografiji, str. 179—194; Cvito *Fisković,* Dubrovnik u akvarelima Fedora Karačaja početkom 19. stoljeća, str. 195—214; Dubravka *Franković,* Ludvik Kuba: Pjesme iz Dalmacije, str. 215—244; Eugen *Franković,* Regulatorna osnova istočnih područja Zagreba, str. 245—274; Anđela *Horvat,* Dva gotička kipa iz Križevaca, str. 275—279; Mira *Ilijanić,* Prilog istraživanju historijsko-urbanističke situacije na varaždinskom forumu, str. 281—286; Danilo *Klen,* Feudalna desetina u Rijeci (XIV. do XIX. stoljeće), str. 287—299; Aleksandra — Sanja *Lazarević,* Etnološko kulturno dobro u proširenoj muzejskoj interpretaciji, str. 301—306; Josip *Lučić,* Prva komora vunarskog obrta u Hrvatskoj, str. 307—

—323; Josip *Luetić*, Iz inventara pokretne imovine mornara i kormilara koji su plovili na jedrenjacima Dubrovačke Republike 1788—1804. godine (Zlatni i srebrni ukrasni predmeti dubrovačkih mornara), str. 325—331; Mirko *Malez*, Prilog poznavanju kulta spiljskog medvjeda u paleolitiku Hrvatske, str. 333—347; Jerko *Marasović*, Poštovanje zatečenih vrijednosti — temelj suvremenog izraza u intervencijama na graditeljskom nasljeđu, str. 349—352; Ksenija *Marković*, O tradicijskoj arhitekturi kao kulturnoj pojavi, str. 353—372; Mirko *Marković*, Seoska naselja Požeške doline, str. 373—388; Zlatko *Mileusnić*, Ornamentika pletenih čarapa u fundusu Etnografskog muzeja Istre u Pazinu, str. 389—396; Josip *Milićević*, Život i gospodarstvo nekadašnjeg sela Zaile, str. 397—411; Ilija *Mitić*, Prilog proučavanju običajnog prava na području Dubrovačke Republike, str. 413—427; Matko *Peić*, Turopoljem (Sjećanje na registriranje spomenika s A. Mohorovičićem), str. 429—433; Ivo *Perić*, O organizaciji javnog putničkog prijevoza na dubrovačkim prigradskim prometnicama tokom 19. i početkom 20. stoljeća, str. 435—451; Mario *Petrić*, Površ i Rakitno. Prilozi za proučavanje naselja i porijekla stanovništva Hercegovine, str. 453—482; Đurđica *Petrović*, Zapisi o cergi (čergi), str. 483—504; Kruno *Prijatelj*, Canalettov crtež Dioklecijanova mauzoleja u Splitu, str. 505—513; Jelka *Radauš-Ribarić*, »Kićeni biljac« i nordijski »ryij« — srodni predmeti kućne opreme u tradicijskoj kulturi stanovanja, str. 515—527; Duje *Rendić-Miočević*, Salona »Quadrata«. Salonitanski oppidum (Caes., b. c. III 9) u svjetlu novih istraživanja, str. 529—545; Josip *Roglić*, Sociogeografske implikacije cestovnog tunela kroz Učku, str. 547—560; Franjo *Ruža*, Varaždinsko školstvo od njegovih početaka do danas, str. 561—569; Davor *Salopek*, Dugo sjećanje predajnog graditeljstva, str. 571—574; Ante *Sekulić*, Značajke bunjevačkog narodnog života u Žedniku do sredine XX. stoljeća, str. 575—587; Sena *Sekulić-Gvozdanović*, Crkve-tvrđave na tlu SR Hrvatske, str. 589—613; Milivoj *Sironić*, Kako je postala grčka komedija? str. 615—623; Aleksandar *Stipčević*, Zmija kao čuvarica groba. Prilog proučavanju ilirskih ostataka u suvremenim narodnim vjerovanjima, str. 625—629; Ladislav *Šaban*, Starije orgulje Osijeka i njihovi graditelji, str. 631—651; Petar *Šimunović*, Najbrojnije hrvatsko prezime Horvat, str. 653—659; Zorica *Šimunović-Petrić*, Život i rad Pavline Bogdan-Bijelić suradnice Odbora za narodni život i običaje, str. 661—668; Jovan F. *Trifunoski*, Oblast Gornja reka, str. 669—677; Stanislav *Tuksar*, Vijesti o tursko-osmanlijskoj glazbi u spisu »De turcarum ritu èt caeremoniis« Bartola Đurđevića (1506?—1566?), str. 679—693; Melita *Viličić*, Urbanističko arhitektonska povijest Senja, str. 693—705; Jovan *Vukmanović*, Megdan u Crnogoraca, str. 707—713; Zdravko *Živković*, Prilog vrednovanju »ušorenih« naselja u Hrvatskoj, str. 715—739.

68. ZBORNIK Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / [urednik Ljubo Boban]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. — 24 cm

Vol. 13. — 1983. — 274 str. : ilustr.

Sažeci na engl. i njem. jeziku

Sadržaj: Ivan *Erceg*, Kretanje stanovništva u bivšoj mletačkoj Istri za vrijeme austrijskog i francuskog vladanja (1803—1811), str. 1—50; Ante *Gulin*, Srednjovjekovni Požeški kaptol i njegovi pečati, str. 51—102; Nenad *Moačanin*, Granice i upravna podjela Požeškog sandžaka, str. 107—119; Bernard *Stulli*, Građa o stanju u Dalmaciji 1818. god., str. 119—190; Ivan *Pederin*, Koriolan Cippico, njegov odnos prema mletačkoj vlasti i njegove veze s ugarskim dvorom, str. 191—196; Vesna *Gamulin*, Regesta dokumenata iz arhiva Public Record Office u Londonu koji su vezani uz boravak Marka Antonija de Dominisa u Engleskoj, str. 197—216; Miroslav *Kurelac*, 300. obljetnica smrti Jurja Križanića (1683—1983), str. 219—244; Ivan *Borsa*, Diplomatička zbirka fotokopija Mađarskoga zemaljskoga arhiva, str. 245—248; Lujo *Margetić*, Srednjovjekovno hrvatsko pravo — stvarna prava, izd. Pravnog fakulteta u Zagrebu i Pravnog fakulteta u Rijeci (Zagreb, Rijeka, Čakovec 1983, str. 184) (Hodimir *Sirotković*), str. 249—253; Karl *Binswanger:* Untersuchungen zum Status der Nichtmuslime im Osmanischen Reich des 16 Jahrhunderts (mit einer Neudefinition des Begriffes »dimma«) Dr. Rudolf Trofenik, München 1977, VI + 418 strana, 6 karata, 1 dijagram. Diskusija o vjerskoj toleranciji u islamu i kršćanstvu, (Nenad *Moačanin*), str. 255—266; Trendovi ruralne sociologije (Između V. i VI. svjetskog kongresa) (Vesna *Čulinović-Konstantinović*).

69. ZNANSTVENI sabor Slavonije i Baranje (4 ; 1984)

Zbornik radova / Četvrti znanstveni sabor Slavonije i Baranje ; urednici Dušan Čalić, Đuro Berber. — Osijek : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad Osijek, 1984 — . — sv. — 24 cm. — (Posebna izdanja / Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad Osijek ; 7)

Sv. 1. — 1984. — 743 str. : ilustr.

Sažeci na engl. jeziku

Sadržaj: Otvaranje Sabora, str. 5—11; Obilježavanje obljetnica, str. 15—32; Frano *Dragun*, Društvene djelatnosti danas na području Slavonije i Baranje, str. 35—48; Jasna *Šimić*, Problematika daljeg istraživanja neolita i eneolita u Slavoniji i Baranji, str. 51—64; Zorko *Marković*, O početku i razvoju eneolita u sjevernoj Hrvatskoj, str. 65—72; Korenelija *Minichreiter*, Prilozi daljem proučavanju brončanog doba u Slavoniji i Baranji, str. 73—92; Zlatko *Vinski*, Doprinos stanovništva južne Panonije razvoju antičkih naselja s osobitim obzirom na Slavoniju, str. 93—100; Marcel *Gorenc* i Valerija *Damevski*, Rimska ladanjska vila u Benkovcu kod Okučana, str. 101—115; Dubravka *Sokač-Štimac*, Arheološka iskapanja u Požeškoj kotlini, str. 116—137; Mirko *Bulat*, Antičko zidno slikarstvo u Slavoniji, str. 138—148; Zvonko *Bojčić* i Mladen *Radić*, Srednjovjekovni grad Ružica u svjetlu novih istraživanja, str. 149—177; Filip *Potrebica*, Doprinos Požeške gimnazije narodnom pokretu u Požegi 1848., str. 178—188; Nikola *Kosanović*, Zaboravljeni Mojsije Georgijević — istaknuti osječki narodnjak u revolucionarnim zbivanjima 1848/49. godine u Hrvatskoj i Slavoniji, str. 189—203; Živko *Sekulić*, Operativna aktivnost jedinica 40. udarne (slavonske) divizije NOVJ radi ugrožavanja neprijateljskih komunikacija i pozicija u pozadini srijemskog fronta 1944/45. godine, str. 204—218;

Dane *Pavlica,* Kulturno-prosvjetne i druge aktivnosti u zbjegovima Slavonije u Vojvodini za vrijeme NOB-a, str. 219—232; Gordana *Gojković,* Muzički teatar na osječkoj pozornici u drugoj polovini 19. stoljeća, str. 233—260; Dragan *Mucić,* Kazališni prostori u Osijeku od 1735. do 1975., str. 261—274; Oto Švajcer, Dragan Melkus, str. 275—282; Andrija *Mutnjaković,* Mogućnost suvremene interpretacije povijesne arhitekture Slavonije, str. 283—303; Stana *Vukovac,* Oblici kulturno-prosvjetne djelatnosti u prvim poslijeratnim godinama u Slavoniji i Baranji (1945—1950), str. 304—319; Milan *Lukić,* Oblici društvljavanja brige o spomenicima revolucije u Požeškoj kotlini, str. 320—326; Vlado *Horvat,* Uloga kompleksnih zavičajnih muzeja na slavonsko-baranjskom području, str. 327—339; Mato *Batorović,* Prikupljanje znanstvene dokumentacije sadašnjosti kao muzeološka tema za budućnost, str. 340—345; Miroslav *Valašek-Hadžihusejnović,* Folklor, folklorizam i folklorni amaterizam na tlu Slavonije i Baranje, str. 346—371; Milan *Ivanović,* Tatjana *Duić* i Zoran *Gucunski,* Ekonomska osnova funkcioniranja samoupravnih interesnih zajednica u djelatnostima kulture (na primjeru općine Osijek), str. 372—390; Slavica *Garonja,* Zbirke narodnih pjesama iz Slavonije, str. 391—403; *Pogačnik,* Jože, O regionalnim istraživanjima (Mogućnosti i granice), str. 404—418; Stanislav *Marijanović,* Osijek kao književno središte u prošlosti (Književnopovijesna ekspozicija 18. i 19. stoljeća), str. 419—439; Jasna *Melvinger,* Sintaktičke odlike jezika Matije Antuna Relkovića u djelu »Satir iliti divji čovik«, str. 440—449; Ivo *Bogner,* Iz »ratničke« književnosti Slavonije u 18. stoljeću s osvrtom na »Ispisanje ...« Vase Bošnjaka, str. 450—460; Dubravko *Jelčić,* Književne pretpostavke hrvatskog narodnog preporoda u Slavoniji (Geneza, strujanja i odjeci), str. 461—489; Dionizije *Švagelj,* Novi prilozi književnosti ilirizma u Slavoniji i Baranji (Pitanja recidiva i recepcije), str. 490—507; Pavle *Blažek,* O romanu Miroslava Kraljevića »Požeški đak«, str. 508—516; Marko *Landeka,* Prilog pedagoga Mijata Stojanovića hrvatskoj usmenoj književnosti, str. 517—523; Anđelko *Barbić,* Uloga i značenje časopisa »Savremeni pogledi« u hrvatskoj književnosti između dva rata (u kontekstu socijalne literature i novog realizma), str. 524—535; Ilija *Lavrnić,* Glasovne obične i naglasne osobine ikavskog govora istočne Slavonije, str. 536—550; Katica *Čorkalo,* Pejzaž kao estetska kategorija na primjerima iz slavonske literature, str. 551—562; Branka *Brlenić-Vujić,* Suvremena slavonska proza (Kekanović i Tomaš), 563—574; Diskusija, str. 575—586; Dragica *Gucunski* i Janja *Horvatić,* Planktonska primarna produkcija u Dunavu kraj Dalja, str. 589—600; Dragica *Gucunski* i Željko *Popović,* Fitoplankton rijeke Drave kraj Osijeka, str. 601—612; Dragica *Gucunski* i Vera *Cesar,* Primarna planktonska produkcija u Dravi kraj Osijeka, str. 613—622; Jasenka *Topić,* Agrofitocenoze okopavina kao značajni ekosistemi Slavonije i Baranje, str. 623—632; Milan *Vraneš,* Učestalost malih sisavaca na različitim poplavnim biotopima Slavonije i Baranje, str. 633—639; Dušan *Jeličić,* Značenje i uloga šireg prostora Kopačkog rita u zaštiti i unapređenju životne okoline Osijeka, str. 640—646; Jozsef *Mikuska,* Promjena ribljeg fonda Kopačkog rita i Dunava s obzirom na zagađivanje, 647—657; Zlata *Mikuska,* Stara Drava — glavni zagađivač Specijalnoga zoološkog rezervata Kopački rit, str. 658—663; Mile *Davidović,* Zaštita urbane sredine od negativnih utjecaja saobraćaja, str. 664—679; Vladimir *Utvić* i Stjepan *Čeović,* Nedoumice oko uspješnosti sanitarnog kordona Vojne

krajine u suzbijanju kuge, str. 680—686; Mirko *Burić*, Veterinari u povijesti zdravstvene kulture Osijeka XIX. stoljeća, 687—696; Ante *Prlić*, Tomislav *Sablek*, Georgije *Diklić* i Stanko *Milić*, Korozije jednjaka kao socijalno-zdravstveni i gospodarski problem Slavonije i Baranje, str. 697—707; Tomislav *Sablek*, Štefica *Sablek* i Ružica *Pus*, Oštećenja sluha šumskih radnika sjekača, str. 708—717; Helga *Füredi-Milhofer*, Vesna *Babić-Ivančić*, Ljerka *Brečević*, Nada *Filipović-Vinceković*, Vladimir *Hlady*, Ljepša *Komunjer*, Milenko *Marković* i Drago *Škrtić*, Normalna i patološka mineralizacija tkiva u ljudskom organizmu. Stanovište fizikalnog kemičara, str. 718—730; Diskusija, str. 733—739.

70. ZNANSTVENI sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija (5 ; 1985 ; Zagreb)

Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji : V. znanstveni sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, Zagreb, 26. i 27. listopada 1983 / [urednici Drago Ikić, Nenad Grčević, Ivo Padovan]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti, 1985. — 314 str. : ilustr. ; 24 cm

Sadržaj: Drago *Ikić*, Uvodna riječ, str. 9—11; V. *Kanjuh*, S. *Petković*, J. *Ristić*, M. *Simić*, I. *Spužić*, B. *Vračarić*, Đ. *Kozarević*, Jasenka *Demetrović*, V. *Otašević*, D. *Kentera*, D. *Beleslin*, *M. Radotić*, A. *Pišćević*, M. *Marković*, Ž. *Vidović* i N. *Nastić*, Stanje, problemi i perspektive razvoja medicinskih i stomatoloških nauka u SANU i Srbiji izvan autonomnih pokrajina, 13—25; *Brzin, M.*, Medicinske raziskave v SR Sloveniji, str. 27—42; Š. *Adamič*, Evaluacija publikacija kao element u ocjeni uspješnosti istraživačkog rada na području biomedicine u Sloveniji, str. 43—46; Z. *Petrović*, Kratak pregled naučnoistraživačkog rada u oblasti vetrinarske medicine, str. 47—51; *Batis* Istraživački rad na području veterinarstva u Sloveniji, str. 53—60; S. *Huković*, Prilog analizi stanja medicinske naučne oblasti u SR BiH, str. 61—68; D. *Vukotić*, Stanje medicinske nauke u zdravstvenoj službi Crne Gore, str. 69—72; M. *Mirilov*, S. *Goldman*, Z. *Kovačević*, Naučnoistraživački rad u oblasti medicinskih nauka u Vojvodini, str. 73—82; I. *Tadžer*, A. *Andreevski* i G. D. *Efremov*, Stanje medicinskih nauka u SR Makedoniji, str. 83—85; A. *Gilić*, Z. *Marić*, Stanje i problemi medicinskih znanosti u SR Hrvatskoj, str. 87—105; M. *Šarić*, Razvoj medicinskih istraživanja u nas do 2000. godine, str. 107—121; Prilozi studiji M. Šarić i suradnici: Razvoj medicinskih istraživanja u nas do 2000. godine:

K. *Čupak*, Mogućnosti razvoja oftalmologije u senzoričkoj medicini do 2000. godine, str. 125—128; Z. *Pavišić*, Stanje i razvoj oftalmološke znanosti u SR Hrvatskoj, str. 129—135; D. *Dekaris*, Primjedbe, str. 137; M. *Sekso*, Perspektive istraživanja u području endokrinologije, str. 139—140; Š. *Spaventi*, Razvoj multidisciplinarnog istraživanja na područjima nuklearne medicine, onkologije i radiologije, str. 141—144; N. *Peršić*, Perspektive razvoja znanstvene psihijatrije u SR Hrvatskoj, str. 145—151; V. *Frančišković*, Neka kirurška pitanja, str. 153—154; Ž. *Maričić*, Onkologija i radioterapija u slijedećim desetljećima, str. 155—156; M. *Grims*, Neka zapažanja na prijedlog razvoja medicin-

skih istraživanja u SR Hrvatskoj iz područja lijekova, str. 157—158; R. *Buzina*, Značaj uključivanja primarne zdravstvene zaštite u epidemiološkim istraživanjima — prilog diskusiji, str. 159—160; Ž. *Reiner-Banovac*, Osvrt na prijedlog razvoja medicinskih istraživanja u nas do 2000. godine, str. 161—162; Lj. *Zergollern-Čupak*, Problemi vezani za prenatalnu i perinatalnu dob, str. 163—165; I. *Škrinjarić*, Pravci budućih znanstvenih istraživanja na području stomatologije, str. 167—169; I. *Padovan*, Osvrti na pojedine smjerove medicinskih istraživanja u SR Hrvatskoj, str. 171—176; Lj. *Čečuk*, M. *Relja*, Z. *Lacković*, Neki pokazatelji sadašnjeg stanja biomedicinskih znanosti u Jugoslaviji, str. 177—185; G. *Žarković*, O mogućnostima za unapređivanje položaja i funkcija medicinskih nauka u SFRJ, str. 187—193; Diskusija: I. *Padovan* i Š. *Spaventi*, Z. *Pavišić*, S. *Petković*, G. *Nikoliš*, str. 195—198; Preporuke V. znanstvenog međuakademijskog sastanka medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija na temu »Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji« — Zagreb, 26. i 27. 10. 1983., str. 199—203; Slobodne teme: F. *Novak*, Traumatologija u izuzetnim uvjetima, str. 207—212; V. *Šulović*, O. *Genbačev*, D. *Plećaš*, Funkcija posteljice u trudnoćama sa RH-izoimunizacijom, str. 213—225; Lj. *Rakić*, R. *Mileusnić*, Lj. *Rogač*, R. *Veskov*, Some molecular aspects of electroconvulsive seizure, str. 227—248; M. *Jovanović*, Đ. *Đurđević*, V. *Stojić*, Neke fiziološke varijacije tireoidnih hormona u krvi krava visoke mlečnosti, str. 249—251; *Gaon*, J., *Turić*, A., *Telebak*, B., *Petrović*, D., Terensko-laboratorijsko ispitivanje incidencije Brill-Zinsserove bolesti u SR Bosni i Hercegovini, str. 253—260; I. *Čikeš*, B. *Breyer* i R. *Ivančić*, Nova metoda kateterizacije srca vođena ultrazvukom, str. 261—268; I. *Padovan*, B. *Belicza*, Povijesne težnje i suvremena ostvarenja u rehabilitativnoj kirurgiji larinksa, str. 269—280; I. *Ruszkowski*, Lokomocija i starost, str. 281—286; *Krmpotić-Nemanić*, J., V. *Valković* i *Nemanić*, Đ., Dobne promjene ljudskog labirinta, str. 287—289; S. *Midžić*, Osobitosti patologije respiratornog sustava u starijoj dobi, str. 291—303; T. *Wikerhauser*, Zanimljivi noviji parazitološki nalazi u živežnim namirnicama animalnog podrijetla u SR Hrvatskoj, str. 305—310; F. *Stanković*, Uloga animalne medicine u eksperimentalnoj kirurgiji, str. 311—314.

71. ZNANSTVENI skup u povodu 300. obljetnice smrti Jurja Križanića: (1683—1983) : zbornik radova / [uredio Eugen Pusić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985 — . — (Radovi o životu i djelu Jurja Križanića ; sv. 3.)

Sažeci na hrv. i engl. jeziku.

Dio I. — 1985. — XXVI, 166 str. : ilustr.

Sadržaj: Riječ Uredničkog odbora, str. V—VI; Znanstveni skup u povodu 300. obljetnice smrti Jurja Križanića — Program znanstvenog skupa, str. VII—XII; Jakov *Sirotković*, Pozdravna riječ na otvaranju Skupa, str. XVII—XVIII; Andre *Mohorovičić*, Pojava Jurja Križanića u kontekstu evropskih kulturnih zbivanja, str. XIX—XXIV; Vladimir *Stipetić*, Korijeni društveno-ekonomskih pogleda Jurja Križanića, str. 1—80; Samuel H. *Baron*, Was Križanić a mercantilist?, str. 81—98; John M. *Letiche*, Basil *Dmytryshyn*, Economic ideas of Jurii Križanić's politika: Their historic and contemporary relevance, str. 99—115; Obren *Blagojević*, Križanićeva ekonomska misao u djelu

Mihaila Vujića, str. 117—128; E. P. *Naumov,* Jurij Križanič v trudah akademika V. I. Pičety, /Ćir./, str. 129—142 Lazar *Pejić,* Križanićev odnos prema problemima ruskog društva u XVII veku, reforme Petra Velikog i rad Ivana Tihonovića Posoškova, str. 143—153; L. V. *Tjagunenko,* Ekonomičeskie vzglajady Jurija Križaniča (Programma ekonomičeskogo preobrazovanija Rossii), /Ćir./, str. 155—164.

72. ZEKOVIĆ, Velimir

Analiza sekundarne raspodele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora jugoslovenske privrede u periodu 1971—1982. godine / Velimir Zeković. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti, Zavod za ekonomska istraživanja ; sv. 17) (Projekt Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj u periodu 1971—1982 ; sv 4)

73. ZLAMALIK, Vinko

Strossmayerova galerija starih majstora Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : [u okviru proslave sto godina Strossmayerove galerije] / Vinko Zlamalik ; [snimci Milan Babić]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Spektar, 1985. — 218 str. : reprodukcije u boji ; 40 cm

Str. 5—8: Predgovor / Jakov Sirotković.

Hrv. engl. i njem. izdanje.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU 1985.

Osnovna djelatnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u 1985. godini financirana je iz tri izvora, i to: iz sredstava budžeta SR Hrvatske, iz sredstava Republičke zajednice za znanstveni rad i iz sredstava Republičke samoupravne interesne zajednice u oblasti kulture. Visinu i strukturu osiguranih sredstava iz svakog od tih izvora prikazujemo u nastavku.

Sredstva osigurana iz budžeta SR Hrvatske

— za redovne poslove Predsjedništva i razreda Akademije	din.	1,950.000
— za redovnu izdavačku djelatnost Akademije	din.	14,690.000
— za osnovni program rada Akademije	din.	9,360.000
— za stalne mjesečne nagrade redovnih i izvanrednih članova Akademije	din.	40,332.635
— za redovnu djelatnost Akademijinih jedinica	din.	72,948.064
— za materijalne i operativne izdatke	din.	14,538.489
— za amortizaciju opreme	din.	6,041.643
— za investicijsko održavanje zgrada i opreme	din.	33,200.000
— za otplatu anuiteta	din.	4,500.000
Ukupno:	din.	197,560.831

Sredstva osigurana od Republičke zajednice za znanstveni rad

— za redovnu djelatnost Akademijinih jedinica	din.	119,558.501
— za materijalne i operativne izdatke	din.	17,749.526
— za amortizaciju opreme	din.	525.420
— za investicijsko održavanje zgrada i opreme	din.	5,600.000
— za otplatu anuiteta	din.	2,958.696
— za znanstvenoistraživački rad po projektima	din.	20,795.841
— za osiguranje kontinuiteta znanstvene djelatnosti	din.	11,241.121
— za revitalizaciju spomenika kulture Blaca, Brač	din.	1,481.760
Ukupno	din.	179,910.865

Sredstva osigurana od Republičke samoupravne interesne zajednice u oblasti kulture

— za redovnu djelatnost Akademijinih jedinica	din.	23,969.000
— za materijalne i operativne izdatke	din.	7,155.000
Ukupno	din.	31,124.000

REKAPITULACIJA

osiguranih sredstava za osnovnu djelatnost Akademije iz sva tri izvora financiranja

1. Sredstva iz republičkog budžeta SR Hrvatske	din.	197.560.831
2. Sredstva od RZZR-a	din.	179.910.865
3. Sredstva od RSIZ-a u oblasti kulture	din.	31,124.000
Sveukupno	din.	408,595.696

Slijedi tablica 1. Pregled ostvarenih prihoda po financijskom planu Jugoslavenske akademije za osnovnu djelatnost iz sva tri navedena izvora financiranja te pregled izvršenih rashoda po namjenama.

RASHODI

Iz podataka koji su prikazani u tablici 1. vidljivo je da je Akademija, u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 1985. godine, utrošila ova sredstva:

1. Za redovne poslove Predsjedništva i razreda Akademije ukupno 2,629.271 dinar, a od toga za:

— znanstvena i druga službena putovanja dinara 793.898. Na ovoj poziciji prikazan je utrošak sredstava vezan za službena putovanja članova Akademije i zaposlenih radnika u Akademiji koja su obavljena isključivo radi ostvarivanja redovnih poslova i zadataka Akademije;

— nabavku domaćih časopisa, stručnih publikacija, dnevne i tjedne štampe 491.875 dinara. Osim redovnih sredstava, koja su republičkim budžetom osigurana za tu namjenu, za jedan dio nabavljenih stručnih časopisa utrošila su se i sredstva osigurana za ostvarivanje znanstvenih projekata. Strani časopisi nabavljaju se preko NIKRO »MLADOST«. Za tu svrhu (a za časopise koji će biti isporučeni tijekom 1986. godine) isplaćen je avans u iznosu od 1,971.724 dinara. Troškovi za nabavljene knjige kojima se popunjava fond knjiga u Knjižnici Akademije podmireni su iz sredstava ostvarenih prodajom knjiga u prijašnjim godinama;

— zastupanje Predsjedništva 794.436 dinara. Na ovoj poziciji prikazani su troškovi nastali prilikom organiziranja značajnijih skupova i drugih manifestacija u okviru redovite djelatnosti Akademije;

— ostale funkcionalne troškove 549.062 dinara. Pod ostalim funkcionalnim troškovima podrazumijevaju se utrošena sredstva za oglase u štampi, uplate članarina raznim institucijama i ustanovama itd.

PREGLED

Tablica 1.

prihoda i rashoda sredstava za osnovnu djelatnost
po financijskom planu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
od 1. I. do 31. XII. 1985.

Red. broj	Naziv pozicije	Prihod	Rashod	Odstupanje + više utrošeno — manje utrošeno
1.	Za redovne poslove Predsjedništva i razreda Akademije	1,950.000	2,629.271	+679.271
	— znanstvena i druga službena putovanja		793.898	—
	— nabava knjiga i časopisa		491.875	—
	— zastupanje Predsjedništva		794.436	—
	— ostali funkcionalni troškovi		549.062	—
2.	Za redovnu izdavačku djelatnost	14,690.000	14,769.092	+79.092
3.	Za osnovni program rada Akademije	9,360.000	9,360.000	—
4.	Za stalne mjesečne nagrade redovnih i izvanrednih članova Akademije	40,332.635	40,160.300	—172.335
5.	Za redovnu djelatnost Akademijinih jedinica	216,475.565	216,475.565	—
6.	Za materijalne i operativne izdatke	39,443.015	46,457.645	+7,014.630
7.	Za amortizaciju opreme	6,567.063	6,537.865	—29.198
8.	Za investicijsko održavanje zgrada i opreme	38,800.000	38,711.951	—88.049
9.	Za otplatu anuiteta	7,458.696	7,458.683	—13
10.	Za znanstvenoistraživački rad	20,795.841	20,795.841	—
11.	Za osiguranje kontinuiteta znanstvene djelatnosti	11,241.121	11,241.121	—
12.	Za revitalizaciju spomenika kulture Blaca, Brač	1,481.760	1,481.760	—
	SVEUKUPNO pozicije 1—12.	408,595.696	416,079.094	+7,483.398

2. Za redovnu izdavačku djelatnost utrošeno je 14,769.092 dinara, i to za troškove tiskanja i isplatu autorskih i ostalih honorara. Publikacije koje su tijekom 1985. godine tiskane iz sredstava namijenjenih izdavačkoj djelatnosti Akademije prikazani su u izvještajima o radu pojedinih razreda, odnosno pojedinih jedinica Akademije.

Prihodi od prodaje Akademijinih izdanja u 1985. godini iznosili su 3,205.744 dinara.

3. Sredstva za osnovni program rada Akademije, koja su osigurana u visini od 9,360.000 dinara, raspoređena su odlukom Predsjedništva Akademije na znanstvene projekte koji se ostvaruju u okviru rada pojedinih razreda Akademije. Kako se većina znanstvenih projekata ne može realizirati tijekom jedne godine, na taj način osigurava se mogućnost nastavka rada na započetim projektima.

4. Za stalne mjesečne nagrade redovnih i izvanrednih članova Akademije utrošen je iznos od 40,160.300 dinara. Redovni i izvanredni članovi Akademije primaju stalnu mjesečnu nagradu za sudjelovanje u radu i izvršavanju Akademijinih zadataka. Osim redovne nagrade, isplaćuju se i funkcionalni dodaci u skladu i prema kriterijima Odluke Predsjedništva Akademije od 22. 2. 1979. godine. Tijekom 1985. godine republički budžet izvršio je dva puta rebalans, te je zbog toga i osnovica za isplatu nagrada redovnim i izvanrednim članovima Akademije bila korigirana i iznosila je u razdoblju od 1. siječnja do 30. ožujka 20.000 dinara, od 1. travnja do 30. rujna 22.500 dinara, te od 1. listopada do 31. prosinca 25.000 dinara.

5. Sredstva za redovnu djelatnost Akademijinih jedinica prenesena su radnim zajednicama Akademije u punim iznosima kako su osigurana iz republičkog budžeta, od RZZR-a i RSIZ-a u oblasti kulture, i to:

— Radnoj zajednici stručnih službi	din.	77,195.326
— Radnoj zajednici Istraživački centar	din.	115,311.239
— Radnoj zajednici muzejsko-galerijskih jedinica,	din.	23,969.000
što sveukupno predstavlja iznos od dinara		216,475.565

Iz tih sredstava radne zajednice prema zakonu utvrđuju svoj prihod i sredstva koja se koriste za podmirenje općedruštvenih i zajedničkih potreba, za bruto osobne dohotke i Fond zajedničke potrošnje za stambene namjene. Raspodjela sredstava unutar radnih zajednica obavlja se prema samoupravnim općim aktima kojim utvrđuju osnove i mjerila za raspodjelu dohotka, osobnih dohodaka i sredstva za zadovoljavanje zajedničkih potreba.

6. Za materijalne i operativne izdatke utrošen je iznos od 46,457.645 dinara, što u odnosu na visinu osiguranih sredstava predstavlja veći utrošak za 7,014.630 dinara. Premda se u Akademiji permanentno vodi briga o racionalnom korištenju društvenih sredstava, ekonomičnijem poslovanju i provođenju stabilizacijske politike nije bilo moguće zadržati troškove za materijalne i operativne izdatke na razini osiguranih sredstava, a da to ne ide na štetu normalnog funkcioniranja službi i obavljanja redovnih poslova i zadataka. Tendencija inflatornog kretanja prisutna u 1985. godini prouzrokovala je značajna poskupljenja svih vrsta usluga, kancelarijskog i ostalog potrošnog materijala, ogrjeva, električne energije, plina, PTT-usluga, komunalnih naknada itd. Radi

poboljšanja materijalnog položaja zaposlenih u Akademiji donesena je odluka da se na teret sredstava namijenjenih za ovu svrhu djelomično pokriju troškovi prijevoza prilikom dolaska i odlaska s posla, te da se vrši naknada za topli obrok zaposlenih, što je također utjecalo na sveukupno probijanje troškova. Više utrošena sredstva na toj poziciji Akademija će pokriti iz vlastitih sredstava.

7. Sredstva odobrena za amortizaciju opreme Akademije utrošena su u visini od 6,537.865 dinara. Iz tih sredstava nabavljene su stvari opreme potrebne za rad, koje imaju karakter osnovnih sredstava, kao npr. razni računski i pisaći strojevi, uredski namještaj i police za knjige, aparat za fotokopiranje te osobni automobil Volkswagen »Golf«.

8. Za investicijsko održavanje zgrada i opreme utrošeno je, odnosno angažirano, 38,711.951 dinar. Podrobniji opis izvršenih radova plaćenih iz navedenih sredstava prikazan je u izvještaju Službe za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara Jugoslavenske akademije, a iznos od dinara 22,000.000 rezerviran je za investicijske troškove koji će nastati prilikom uređenja palače Akademije.

9. Za otplatu anuiteta po kreditima kojima se Jugoslavenska akademija koristila za uređenje svojih objekata utrošen je iznos od 7,458.683 dinara.

10. Sredstva osigurana za znanstvenoistraživački rad Akademije u visini od dinara 20,795.841 raspoređena su na pojedinačne znanstvene projekte koji su u fazi ostvarivanja.

11. Sredstva osigurana radi kontinuiteta znanstvene djelatnosti prenesena su i raspoređena u Fond Akademije za istraživački rad i opću kulturnu djelatnost na području znanosti i umjetnosti, centrima i odborima koji djeluju u okviru Jugoslavenske akademije u iznosu od 11,241.121 dinar.

12. Sredstva osigurana za revitalizaciju i restauraciju spomenika kulture Blaca na otoku Braču prenesena su u korist SIZ-a u oblasti kulture općine Brač, koji vodi realizaciji programa.

DEVIZE

Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti odobreno je Odlukom o utvrđivanju opsega i prava na kupnju deviza za potrebe SR Hrvatske u godini 1985. (N. N. 2/85) za plaćanje u inozemstvo ukupno dinara 4,289.670, od čega za nerobna plaćanja u konvertibilnoj valuti dinara 3,064.050, u nekonvertibilnoj valuti dinara 668.520, te za robna plaćanja u konvertibilnoj valuti dinara 557.100.

Radi štednje deviznih sredstava Jugoslavenska akademija odrekla se i tijekom 1985. godine dijela odobrenih sredstava. Od odobrenog iznosa za nerobna plaćanja u konvertibilnim valutama utrošeno je za pokriće putnih troškova u inozemstvo i za uplatu kotizacija i članarina dinara 1,419.417, a u nekonvertibilnoj valuti za putne troškove dinara 25,998. Odobrena devizna sredstva za robna plaćanja u konvertibilnoj valuti utrošena su u iznosu od 132.550 dinara. Svaki priljev na devizni račun Jugoslavenske akademije u godini 1985. po osnovi članarina, pretplata na časopise, kotizacija za simpozije i slično otkupila je, prema Zakonu o deviznom poslovanju, Zagrebačka banka po tečaju na dan otkupa i doznačila dinarsku protuvrijednost na žiro-račun Akademije.

STANJE SREDSTAVA VOĐENIH S POSEBNOM NAMJENOM NA DAN 31. XII. 1985.

Sredstva za znanstvenoistraživačku, kulturnu i umjetničku djelatnost Akademije i jedinica Akademije koja se osiguravaju slobodnom razmjenom rada u neposrednim odnosima s organizacijama udruženog rada te u okviru odnosno preko samoupravnih interesnih zajednica i iz drugih izvora prate se posebno i stanje tih sredstava na dan 31. XII. 1985. godine iskazujemo u nastavku.

1. Sredstva za izdavačku djelatnost	din.	1,334.374,00
2. Sredstva za međunarodnu i međuakademijsku suradnju	din.	7,572.134,50
3. Sredstva za simpozije i ostale namjene	din.	38,504.044,50
4. Sredstva za znanstvenoistraživački rad		
— iz budžeta SR Hrvatske	din.	8,616.705,50
— iz sredstava RZZR-a	din.	41,665.672,00
— iz sredstava SIZ-ova II.	din.	24,666.483,00
— iz drugih raznih izvora	din.	7,566.445,00
Ukupno:	din.	130,925.858,50

PREGLED

SREDSTAVA FONDA ZA ISTRAŽIVAČKI RAD NA PODRUČJU ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Stanje na dan 31. XII. 1985. g.

I. razred

Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	75.950,00
Izv. član H. Sirotković — Narodna vlast u SRH u razdoblju 1944—1945. g.	din.	60.500,00
Izv. član V. Bayer — Povijest načina dokazivanja u krivičnom postupku u Hrvatskoj	din.	90.000,00
Akad. P. Vranicki —	din.	90.000,00
Akad. M. Suić —	din.	90.000,00
Akad. D. Rendić-Miočević —	din.	90.000,00
Izv. član D. Šepić —	din.	90.000,00

II. razred

Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	85.730,00

Akad. H. Iveković — Desalinacija morske vode i dobivanje soli	din.	90.000,00
Akad. M. Paić — Istraživanje spektra difuzne refleksije	din.	73.780,00
Izv. član S. Bilinski — Geometrijske strukture i modeli s primjenama	din.	70.523,00

III. razred

Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	180.000,00
Akad. Z. Lorković — Istraživanje teritorijalne intolerantnosti između lepidoptera na granici specijesa i supspecijesa	din.	90.000,00
Akad. J. Roglić — Geografija Rogozničkog primorja i obrada dokumentacije za priručnik Geomorfologija	din.	90,000,00
Akad. Z. Bujas — Simultano kemijsko i električko nadražavanje okusnih receptora	din.	—25.365,50
Dop. član T. Gamulin — Biološka istraživanja Jadrana	din.	90.000,00

IV. razred

Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	149.528,00
Akad. B. Kesić — Fizički razvoj djece i omladine	din.	90.000,00
Akad. E. Topolnik — Istraživanje uloge mikoplazma i nekih vrsta bakterija u patologiji domaćih životinja	din.	89.720,00
Akad. S. Forenbacher — Sustavne miopatije domaćih životinja	din	55.705,00
Akad. D. Ikić — Interferon — Morbili	din.	46.769,00
Izv. član T. Beritić — Profesionalne bolesti toksikologije	din.	82.902,00
Izv. član Z. Pavišić — Istraživanje opsega traumatizacije	din.	90.000,00
Član surad. M. Hajsig — Pitirosporumi u životinja i ljudi	din.	65.059,00

V. razred

Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	—142.949,00
Akad. R. Filipović — Izrada Etimološkog rječnika anglicizama u evropskim zemljama	din.	90.000,00

Izv. član M. Ratković — Rukopisi i stara izdanja hrvatskih autora u domaćim i stranim bibliotekama	din.	76.000,00
VI. razred		
Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	23.263,00
Akad. M. Franičević — Istraživanje u španjolskim bibliotekama	din.	90.000,00
Akad. I. Frangeš — Povijest hrvatske književnosti	din.	90.000,00
VII. razred		
Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	80.070,00
Akad. C. Fisković — Istraživanje likovnih majstora Dalmacije	din.	90.000,00
Akad. A. Mohorovičić —	din.	81.504,00
Akad. J. Seissel — Arhitektura između dva rata	din.	90.000,00
Izv. član E. Kovačević — Krajolik sjeverne Hrvatske	din.	90.000,00
Član surad. A. Deanović — Monografija kapele sv. Stjepana	din.	90.000,00
Član surad. M. Viličić — Povijesna topografija Senja	din.	90.000,00
VIII. razred		
Raspored sredstava za sudjelovanje na znanstvenim skupovima i članarine u međunarodnim organizacijama	din.	32.600,00
Izv. član L. Šaban — F. Ksaver Kuhač	din.	90.000,00
* * *		
Sredstva za znanstvena istraživanja članova Akademije koji nisu uključeni u planove i programe drugih organizacija	din.	264.753,00
Sredstva za sudjelovanje suradnika Akademijinih jedinica na znanstvenim skupovima i drugim priredbama	din.	66.113,00
Sredstva za sudjelovanje predstavnika Akademije na znanstvenim skupovima	din.	138.948,00
Sredstva za dodatno financiranje priredbi i drugih pothvata Akademije	din.	—661.892,00
Sredstva skupnog fonda Akademije	din.	1,673.493,00
Ukupno stanje sredstava fonda na dan 31. XII. 1985.	din.	4,442.704,00

NEKROLOZI

BORISLAV BLAGOJEVIĆ

(1911—1985)

Na svečanom skupu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, održanom 29. lipnja 1983. godine, proglašen je, na temelju izbora na Skupštini Akademije od 9. lipnja 1983. godine, za dopisnog člana u Razredu za društvene znanosti Borislav Blagojević. Uz izvještaj o izboru »Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnósti« za godinu 1983. (knj. 87, Zagreb 1984) donio je poseban članak o životu i radu istaknutog znanstvenog i društvenog radnika, te selektivni popis iz bogatog opusa njegovih radova.

Osim podataka o velikoj znanstvenoj i obrazovnoj aktivnosti kao profesora na Pravnom fakultetu u Beogradu, te o značajnijim funkcijama u zakonodavnim tijelima, u visokim sudskim i arbitražnim domaćim i međunarodnim forumima, navedene su i neke od mnogih društvenih i znanstvenih djelatnosti prof. B. Blagojevića, kao što su: osnivač i dugogodišnji direktor Instituta za uporedno pravo u Beogradu, direktor Jugoslavenskog bibliografskog zavoda, urednik enciklopedijskih izdanja Jugoslavenskog leksikografskog zavoda, Pravnog leksikona i Pravne enciklopedije, urednik Enciklopedije za imovinsko pravo i pravo udruženog rada, osnivač Međunarodnog seminara »Univerzitet danas« u Dubrovniku, sedam godina rektor Univerziteta u Beogradu, osnivač Zajednice jugoslavenskih univerziteta i njezin prvi predsjednik, član Međunarodne akademije za uporedno pravo u Parizu i Udruženja za međunarodno pravo u Londonu, član Savjeta Instituta za unifikaciju Privatnog prava u Rimu, glavni pravni savjetnik Saveznog sekretarijata za vanjske poslove, član mnogih međunarodnih znanstvenih organizacija. Za samoprijegoran znanstveni i društveno-politički rad dobio je mnoga priznanja i mnogobrojna odlikovanja (orden rada s crvenom zastavom, orden zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom, orden Republike sa zlatnim vijencem).

I da ne nabrajamo njegove znanstvene radove, funkcije, mnogostruke društvene djelatnosti i priznanja, dostajalo bi donedavno sa-

mo spomenuti ime: u njemu je ličnost i djelo. Danas je to samo u značenju besmrtne uspomene na osobu koje više nema i djelo koje nema nastavka.

Borislav Blagojević umro je u Beogradu 29. prosinca 1985. godine, podlegao srčanom napadu u 75. godini života, u času kada je, prema karakterističnoj živosti stvaralačkog elana, bilo nezamislivo da bi ga nesmiljena kob smrti mogla tako nenadano oteti.

Ostavio je svoje, u našoj pravnoj literaturi bez premca, golemo djelo nedovršeno, jer je pripremao i planirao nove priloge. Od svojega izbora u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, prije dvije i po godine obogatio je popis radova iz prije spomenutog »Ljetopisa Akademije« za 15 novih autorskih jedinica i jednim egzegetskim komentarom našeg zakona o obligacijskim odnosima. Veliki sistemi Procesnog prava i Izvršnog postupka, Građanskopravnih obligacijskih ugovora, Ugovora po pristanku, Nauke o državljanstvu, Ugovora o naučnoistraživačkom radu, Nasljednog prava (u više izdanja) jesu trajni telemoni koje je Blagojević dao pravnoj znanosti. Studije u domaćim i stranim pravnim i drugim stručnim časopisima (na francuskom, njemačkom, talijanskom, španjolskom i engleskom jeziku), posebna monografija, kritičke i komparativne rasprave, recenzije, bibliografski osvrti iz širokog područja pravnih odnosa, pružaju svojevrsnu antologiju, bogat izvor podataka o suvremenim pravnim problemima i razvoju društvenih odnosa.

Prof. B. Blagojević je svojom erudicijom, naprednim pogledima, izvanrednom poduzetnošću i organizatorskim sposobnostima, obdaren lakoćom uspostavljanja i održavanja uzornih međuljudskih odnosa, kao primjeran drug i suradnik, uživao iskreno povjerenje i poštovanje ne samo bližih znanstvenih krugova nego i šire javnosti.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti je posebno pogođena nenadanom smrću svog istaknutog člana Borislava Blagojevića, ne samo kao velikog znanstvenika nego i kao svog osvjedočenog prijatelja. U povjesnici Akademije njegovo će ime, zlatnim slovima zapisano, sjajiti vječnim sjajem uglednog njezinog člana.

Vladislav Brajković

Borislav Blagojević

MILO CIPRA

(1906—1985)

Smrću Mila Cipre naša je sredina izgubila ne samo istaknutog umjetnika nego iznad svega umjetnika humanista širokog intelektualnog i duhovnog horizonta, čija se stručna i ljudska prisutnost tako pozitivno odrazila u našem, a napose zagrebačkom glazbenom životu.

Milo Cipra rodio se u Varešu 13. listopada 1906. Jedan je od najistaknutijih likova iz starije generacije hrvatskih skladatelja. Zarana je pokazivao živo i široko zanimanje za umjetnička, književna i filozofska područja. O tome govori i tok njegovih studija: u Zagrebu je na Filozofskom fakultetu studirao njemački jezik s književnošću i čistu filozofiju, a na Muzičkoj akademiji kompoziciju (u klasi Blagoja Berse, istaknutog hrvatskog skladatelja i glazbenog pedagoga). Osim toga, Cipra se sav život bavio likovnim umjetnostima, razvivši se u veoma sigurnog poznavaoca razvoja slikarstva, kiparstva i arhitekture.

Na području glazbe Ciprina se djelatnost razvijala u nekoliko pravaca. Nije on bio samo skladatelj. Neprekidno se bavio problemima glazbenog odgoja. Desetljećima je predavao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, osobito glazbene oblike, u čemu je imao uvijek mnogo uspjeha. Posebno ga je privlačila i metodika glazbene nastave. Cipra se istakao i kao vrstan predavač te kao glazbeni pisac. Objavio je nekoliko studija i članaka, među kojima se ističe brošura »Sunčana polja« Blagoja Berse (1976).

No aktivnost koja mu je odredila istaknuto mjesto u razvoju novije hrvatske glazbe — to je njegovo stvaralaštvo. Izgrađujući se kao skladatelj, Cipra je prošao kroz nekoliko razvojnih faza. Može se reći da se u njegovoj glazbi odražava i sav razvoj hrvatske glazbe od tridesetih godina do danas.

Cipra je započeo svoje stvaranje kao uvjereni pobornik nacionalnog glazbenog smjera uz koji su u doba završetka njegovih glazbenih studija pristajali gotovo svi tadašnji hrvatski skladatelji. U posljednjoj godini kompozicijskog studija piše zrele radove kao što su

»Prvi gudački kvartet, Sonatina za klavir i Slavenska rapsodija«, njegov diplomski rad. U okviru nacionalnog glazbenog stila nastaje nadalje niz djela u koja pripadaju »Drugi gudački kvartet« (prerađen zatim za gudački orkestar, pod naslovom »Concertino«), »Sinfonietta«, »Druga simfonija«, »Rondo« za klavir i više solo-pjesama. Tim svojim djelima mladi je skadatelj privukao pažnju glazbene publike i glazbenika. Skladbe su to koje odaju ne samo sigurnost tehničkog znanja već i svježinu inspiracije koja na svoj način oživljuje ljepotu narodnih napjeva i plesova.

No postupno, upoznavši i drukčija nastojanja zapadnoevropskih skladatelja, Cipra se počeo udaljavati od obilježja nacionalnog glazbenog stila. U nekim Ciprinim djelima kao što su »Druga suita« za klavir, »Varijacije na bosanski narodni napjev« za klavir »Sonata« za violinu i klavir i »Prva simfonija« još su zamjetljiva folklorna obilježja, ali se uz njih primjećuju i druga, s elementima internacionalnog zapadnoevropskog glazbenog stvaralaštva. Uskoro se u djelima ovoga umjetnika zamjećuje potpuno oslobođenje od utjecaja narodne umjetnosti. Neobarokne crte očite su u »Četvrtom gudačkom kvartetu«, dok se »Sonata« za violončelo i klavir kreće u okvirima izvjesne neoromantike, prilično rijetke u Ciprinu stvaralaštvu. Sa »Sonatom 1954« za klavir Cipra ulazi u nov zvukovni svijet. Disonanca zadobiva slobodu koja najavljuje okretanje prema avangardi kakvu ćemo sresti u kasnijim djelima. Iz tih je godina Ciprina »Kantata o čovjeku«, osebujna skladba, jedinstvena u hrvatskoj i jugoslavenskoj glazbenoj literaturi nakon drugog svjetskog rata. U četiri stavka toga djela, služeći se tekstovima Sofokla, Goethea i Menčetića, skladatelj daje bogat portret Čovjeka, prikazuje snagu njegove mašte i pobune, opisuje njegovu zadivljenost ljepotom, ali i potrebu ravnopravnosti i bliskosti među ljudima.

Posljednje razdoblje očituje Ciprina nastojanja da se uklopi u pokušaje suvremene glazbe naših dana. Ali on to čini ne povodeći se za beznačajnostima pomodarstva. Cipra prihvaća samo one slobode u kojima i dalje vidi mogućnosti za oblikovanje umjetničkog glazbenog govora. Nastaje tada niz novih djela, među kojima treba posebno istaknuti vrlo osebujni »Sunčev put« za duhački orkestar i udaraljke, seriju sugestivnih sličica bogata kolorita, pa »Aubade« za duhački kvintet, simfonijsku pantomimu »Leda«, »Dijaloge« za orkestar, »Peti gudački kvartet«, »Asphalatos« za orkestar itd.

Cipra je pisao i scensku glazbu za više kazališnih djela i glazbenu pratnju za nekoliko filmova.

U Ciprinim djelima odrazile su se nacionalne smjernice, neobarokne težnje, približavanje avangardnim nastojanjima i njihovo usvajanje.

Smrću Mila Cipre 9. srpnja 1985. Jugoslavenska akademija, a napose njezin Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju gube istaknutog člana, koji je bio ne samo umjetnik, mislilac i nastavnik nego prije svega ispravan i uvijek blizak čovjek, oštrouman i dobronamjeran, oduševljen i pouzdan.

Ivan Supičić

Milo Cipra

VELJKO GORTAN

(1907—1985)

Rodio se 4. svibnja 1907. u Preku kod Zadra, a umro je 23. ožujka 1985. u Zagrebu. Osnovnu školu i niže razrede klasične gimnazije polazio je u Zadru, a četiri viša razreda u Splitu, gdje je na klasičnoj gimnaziji god. 1925. položio ispit zrelosti. Od školske godine 1925/6. do 1928/9. studirao je klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1931. do 1934. bio je profesor klasičnih jezika na klasičnoj gimnaziji u Splitu. Kao stipendist francuske vlade proveo je škol. god. 1932/3. na Faculté des Lettres u Besançonu. Tu je radio kod poznatog latinista prof. F. Gaffiota. Od godine 1934. do 1945. bio je profesor latinskog i grčkog jezika na Prvoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Doktorat iz klasične filologije postigao je god. 1936. na Sveučilištu u Zagrebu. Od god. 1936, uz redovitu dužnost na gimnaziji, bio je honorarni nastavnik za latinski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Nakon oslobođenja imenovan je god. 1945. za asistenta u klasičnom seminaru, a potkraj iste godine za docenta na katedri za latinski jezik i rimsku književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na istoj katedri imenovan je god. 1952. za izvanrednog, a god. 1958. za redovitog profesora. Od god. 1960. do 1962. bio je dekan Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Sve do umirovljenja god. 1977, profesor Gortan je i kao član Savjeta Sveučilišta dao dragocjen prilog organizaciji znanstvenog rada i studija na Filozofskom fakultetu i na Sveučilištu u Zagrebu. Izvanredno je koristan bio njegov rad u Savjetu Nacionalne i sveučilišne biblioteke, Arhivskom savjetu Hrvatske, Stručnom savjetu Glipoteke Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Na Skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu godine 1959. profesor Gortan izabran je za dopisnoga, a 1965. za redovnoga člana. Od 1961. do smrti bio je član Predsjedništva Jugoslavenske akademije. Od 1972. do 1978. bio je njezin potpredsjednik. Od mnogih funkcija treba istaći one u kojima je aka-

demik Gortan plodonosno surađivao kao član triju međuakademijskih odbora: Rječnik srednjovjekovnog latiniteta Jugoslavije, Rječnik novovjekovnog latiniteta Jugoslavije i Repertorij srednjovjekovnih povijesnih izvora. Nadalje, bio je član Savjeta Instituta za jezik, predstojnik Arhiva Akademije, član Savjeta Historijskog instituta Akademije, predsjednik Stručnog savjeta Kabineta grafike Akademije.

Kao ugledan znanstveni radnik akademik Gortan dugi niz godina bio je djelatnik u važnim uredničkim poslovima i u mnogim domaćim i inozemnim društvima: urednik časopisa »Živa antika« za SR Hrvatsku (Skopje), član uže redakcije Rječnika srednjovjekovnog latiniteta Jugoslavije, urednik zbirke Grčki i rimski klasici Nakladnog zavoda Matice hrvatske, urednik zbirke »Hrvatski latinisti« u Akademiji, urednik struke »Klasika« u Enciklopediji Jugoslavenskog leksikografskog zavoda i jedan od urednika časopisa »Humanistica Lovaniensia« (Leuven, Belgija).

Zapažen je i rad akademika Veljka Gortana u našim i međunarodnim znanstvenim društvima: Hrvatsko filološko društvo (Zagreb), Hrvatsko društvo klasičnih filologa (Zagreb), Matica srpska (Novi Sad), Société de linguistique (Pariz), Société européenne de culture (Venecija), Međunarodna akademija za širenje latinskog jezika (Rim); bio je predstavnik Jugoslavije u komitetu »Eirene« za unapređivanje antičkih studija u socijalističkim zemljama (Prag). Kao predsjednik Organizacijskog komiteta organizirao je vrlo uspješno XIII. međunarodni kongres »Eirene« u Dubrovniku od 7. do 12. X. 1974.

Akademik Gortan sudjelovao je zapaženim referatima na brojnim kongresima i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu: Međunarodni simpozij o redigiranju nacionalnih rječnika srednjovjekovnog latiniteta 1963. u Zagrebu, Doprinos Slavonije hrvatskoj književnosti 1966. u Vinkovcima, Znanstveni skup o 300. godišnjici djela Ivana Lučića »De regno Dalmatiae et Croatiae« 1966. u Trogiru, Znanstveni skup o Marku Antoniju de Dominisu 1967. u Splitu, Simpozij o »Juditi« Marka Marulića 1971. u Splitu, XIII. međunarodni kongres »Eirene« 1974. u Dubrovniku, Dani hvarskog kazališta 1977. u Hvaru, X. međunarodni kongres »Eirene« 1967. u Görlitzu (DDR), I. međunarodni kongres za novolatinske studije 1971. u Leuvenu (Belgija), Međunarodni kolokvij o Pannoniusu 1972. u Pečuhu; XII. kongres »Eirene« 1973. u Cluju, Međunarodna konferencija o latinskoj srednjovjekovnoj leksikografiji 1973. u Krakovu.

Za svoj bogat i plodan rad akademik Gortan dobio je više nagrada i priznanja: god. 1972. nagradu »Božidar Adžija«, zajedno s V. Vratovićem, za djelo Hrvatski latinisti, I—II, god. 1975. Republičku nagradu za životno djelo, god. 1965. Orden rada sa zlatnim vijencem, god. 1978. Orden rada s crvenom zastavom.

Veljko Gortan objavio je preko 150 znanstvenih i stručnih radova, a povrh toga napisao je mnogo recenzija i prikaza. Njegov znanstveni rad ostvaruje se na dva područja: rimskoj književnosti i hr-

Veljko Gortan

vatskom latinizmu, kojemu je posvetio najveći dio svojih istraživanja. Nastavljajući tradiciju F. Maixnera, M. Šrepela i Đ. Körblera, akademik Gortan je novim istraživačkim metodama postigao izvanredne rezultate u proučavanju hrvatskog latinizma. Posebnu pažnju posvetio je u svojim raspravama latinistima Šižgoriću, Maruliću, Đurđeviću, Dominisu i Feriću. S tim raspravama u najužoj je vezi njegov plodan rad na kritičkom izdavanju hrvatskih latinista. Na tom je području Veljko Gortan najveći autoritet ne samo u našoj zemlji nego i u svijetu. Tu posebno treba istaći četiri kritička izdanja: Đurđević, Šižgorić, Hrvatski latinisti I—II i Marulić, kojim se bavio više od dvadeset godina. Krunu toga rada predstavlja III. izdanje latinskog teksta »Davidijade« (Zagreb 1974). Tu je do punog izražaja došlo Gortanovo izvanredno znanje latinskog jezika i metrike. U vezi s Davidijadom pisao je o kritici teksta, o nedostacima Marulićeve latinske prozodije i o upotrebi mitološkog aparata u tom kršćanskom spjevu. U raspravi »O Elektri Dominika Zlatarića«, na temelju usporedbe sa Sofoklovim tekstom, utvrdio je principe i način prevođenja grčkih stihova tog našeg humanista, koji je prevodio izravno iz grčkog originala.

Sinteza tridesetogodišnjeg Gortanova filološkog (književnog i lingvističkog) rada na proučavanju hrvatskog latinizma sadržana je u ova tri dijela: Hrvatski latinisti; kritičko izdanje Marulićeve »Davidijade« i »Lexicon Latinitatis medii aevi Iugoslaviae« (vol. I, Zagreb 1973. i vol. II, Zagreb 1978).

Osobite zasluge stekao je akademik Gortan svojim nastojanjem za unapređenje i učenje latinskog jezika u našoj zemlji. U suradnji s profesorima O. Gorskim i P. Paušem sastavio je četiri udžbenika latinskog jezika. Neki su doživjeli više od dvadeset izdanja, a prevedeni su i na makedonski jezik. Sve te udžbenike odlikuje postupno i jasno izlaganje jezične građe, a posebno se ističe kristalnom jasnoćom izlaganja »Latinska gramatika«, koja u svakom pogledu spada u klasičnu gramatičku literaturu. Svojim prilozima Gortan je sudjelovao i u časopisima: »Živa antika«, »Historijski zbornik«, »Jezik«, »Filologija«.

I prevodilački rad Gortanov je izvanredno bogat i raznovrstan. Prevodio je s latinskog i grčkog jezika. Uz tekstove iz hrvatskog latinizma posebno ističemo filozofske tekstove Descartesa, Abelarda, Grotiusa, Boškovića. Vjeran, jasan, čitak i lijepim jezikom napisan je Gortanov prijevod vrlo opsežnih Krčelićevih »Annua«. Kako Krčelić gdjekad piše nejasnom latinštinom i kako je prije prevođenja trebalo riješiti teško pitanje terminologije ondašnjih političkih časti i položaja, Gortanovo nastojanje oko »Annua« nije bilo obično prevođenje, nego je bilo potrebno mnogo drugih predradova i kritike teksta.

Prijevodi s grčkoga jezika su filozofski tekstovi. Uz mnoge ulomke iz Aristotela, Platona i druge, posebno treba istaći izvanredne Gortanove prijevode Platonovih filozofskih djela: »Sedmo pismo«,

»Državnik«, »Zakoni« (najopsežnije Platonovo djelo), »Fileb« (ili »O nasladi«, etički dijalog). Iz kapitalnog djela predsokratovske filozofije: H. Diels, Predsokratovci, II — fragmenti — preveo je fragmente Leukipa i Demokrita (str. 71—186). Sve Gortanove prijevode odlikuje poštovanje izvornog teksta, točnost i kristalna jasnoća stila i jezika.

Napose treba reći da je akademik Veljko Gortan kao sveučilišni nastavnik bio izvrstan predavač i pedagog, pravi učitelj svojih studenata, koje je učio samostalnosti u razmišljanju, slobodnoj i argumentiranoj raspravi, poštenju i temeljitosti u radu. Bio je velik i temeljit znanstveni radnik i humanist širokih pogleda.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i osobito klasična filologija u Hrvatskoj i Jugoslaviji izgubili su u Veljku Gortanu izuzetnu ličnost, koja je bila i ostat će uzorom budućih generacija klasičnih filologa.

Milivoj Sironić

ANĐELA HORVAT

(1911—1985)

Iznenadnom i bezbolnom smrću, pravom smrću pravednika, napustila nas je Anđela Horvat.

Napustila je društvo osobnih prijatelja i poklonika, kolega i suradnika i neslužbenih učenika; napustila ga usred vlastitih svojih i zajedničkih planova, usred radova u toku, usred tekstova koji su ostali nedovršeni na njezinu pisaćem stolu i usred razgovora i konzultacija koji su se idućih dana trebali živo nastaviti.

Bez najbližeg roda i poroda živjela je sama. Ne samotarski. U svom toplom i prijateljskom domu uvijek je bila okružena ljudima, uvijek potrebna i mladima i starima; potrebna svima kao stručnjak, kao stari majstor pun znanja i iskustava; potrebna nadasve kao čovjek, kao rijetka duša od čovjeka.

Žalimo za njom. Žalimo osjetno jer smo mi njenom smrću na gubitku ali u svojoj 75. godini života, ona, stojeći pred perspektivom starosti i nemoći, sâma i bez obitelji, možda je preminula u svoj čas, pravi i zreli, onaj darovani. Umrla je u onoj rubnoj dobi kada je čovjek stvaralac još uspravan, u punom dostojanstvu svoje ličnosti, još lucidan i plodan.

Ono što poslije nje ostaje, trajat će kao živ trag u srcima prijatelja dok ne izblijedi i nestane s jednom ili s dvije generacije koje se udiljno pomiču prema Mirogoju.

Uskoro neće biti više nikoga da pamti njezino životno probijanje, zaboravit će se njezina ulaganja i napori, nitko više neće znati o njezinu vjernom robovanju zadacima dok je u Konzervatorskom zavodu godinama sjedila prikovana za pisaćim stolom, krcatim fotografijama i bilješkama, i tko će sebi moći još predočiti beskonačne njezine korake koje je gazila teškim terenskim cipelama u potrazi za kulturnim spomenicima po cestama i bespućima diljem domovine Hrvatske. To će pamtiti samo još njezini suvremenici — a oni već ne pripadaju mladosti — pamtit će najbliži njezini kolege i suradnici, a to je tako malen broj ljudi, koji s vremenom biva sve manji.

Trajno će na kraju ostati samo njezino pisano djelo: ono rukopisno i ono tiskano.

Koliko obasiže ono rukopisno, to u ovom trenutku, dok su joj stan i ostavština pod pečatom, još zapravo ne znamo. Netko će morati posvetiti dosta svoga vremena da joj intelektualnu ostavštinu sredi i katalogizira. Svi koji smo s njome drugovali, zalazili joj u kuću i njezinim se bilješkama služili, znamo da se u Đelinom stanu nalazio zapravo sav jedan znanstveni institut, koji se sastojao od specijalizirane biblioteke, od opsežne fototeke, od skica i crteža i od malih terenskih bilježnica koje su svojim formatom mogle stati u njezin džep ili u njezinu putnu torbu i koje su godinama bile gusto ispisivane sitnim rukopisom. U njima je golem rudnik podataka o spomenicima, o onima koji još postoje i o mnogima koji više ne postoje. Njima se služila najprije ona sama za svoje članke, za studije, za velike enciklopedijske sinteze i za svoje monografije o umjetničkoj baštini Hrvatske, a jednoga dana te će bilježnice biti nezaobilazan izvor za umjetničku topografiju domovine. Mislim da bi im pravo mjesto bilo uz dragocjenu arhivsku ostavštinu Kukuljevićevu, Sabljarovu i drugih istraživača nacionalnih kulturnih i povijesnih spomenika uz ona imena u niz kojih se svrstava i ime Anđele Horvat.

Pisala je i publicirala mnogo od mladih dana. Počela je s esejima, putopisima, feljtonima, osvrtima na knjige i na fascinantna Babićeva predavanja, pisala je za novine i časopise, popularno, ali joj je jedna vulgarna krađa njezina teksta (koji je izišao u novinama potpisan drugim imenom) bila bolno ali spasonosno upozorenje da se okani publicistike i da se posveti većim i trajnijim zadacima.

Nekoliko imena predstavljalo je ugaono kamenje u izgradnji i profilranju njezine ličnosti i njezina profesionalnog usmjerenja. Na sveučilištu to je bio Ljudmil Hauptmann, njezin profesor iz opće povijesti, koji joj je dao solidan temelj i koji je u njoj razvio smisao za velike sinteze. Bio je to, zatim, Đuro Szabo, koji ju je iz anonimnosti otkrio i koji ju je oduševio za konzervatorsku službu i za terenska istraživanja i, konačno, bio je to Ljubo Karaman, njezin veliki meštar metode rada na domaćem gradivu i veliki meštar suvremenih konzervatorskih načela i prakse.

Isprva mali gimnazijski profesor kod časnih sestara u Zagrebu i zatim uhljebljenik na državnoj školi u Sisku, Anđela Horvat, zahvaljujući Đuri Szabu, postala je u ratnim godinama konzervator. Tada, gonjen sudbinom, napuštajući okupiranu Dalmaciju, dolazi u Zagreb kao konzervator Ljubo Karaman. Dolazi još u svojim čvrstim, napetim godinama taj naš (poslije Kršnjavoga) prvi školovani historičar umjetnosti; zadojen novim konzervatorskim shvaćanjima Riegla i Dvořaka.

Između bolesnog i umirućeg Szaba i vitalnog Karamana kretao se od tada njezin novi životni put.

Odgovarajući samoj sebi na pitanje što je to konzervatorstvo, već je u ratnim godinama formulirala svoj konzervatorski *Credo* u Ča-

Anđela Horvat

sopisu za hrvatsku povijest i zatim, godine 1944. u knjizi »Konzervatorski rad kod Hrvata«, kada je popularizirala metodu kreativnog konzervatorstva, ispovijedajući načelo da kreativni umjetnik može svojim suvremenim djelom ući u stari povijesni objekt.

Nakon rata, godine 1945, počinju njezini službeni zadaci — ispitivanje terena u Istri, Primorju i otocima a zatim sustavna rekognosciranja po općinama. Zatim slijede zadaci koje diktiraju nepredviđene političke poratne situacije (ubrzano rekognosciranje Baranje i pregled pravoslavnih spomenika u Slavoniji) ili pak globalni planovi koji se diktiraju s vrha. Anđela Horvat je u službi pa izvršava postavljene zadatke, ali joj ubrzo sviće vlastita njezina vizija osobnih zadataka, te od tada svako službeno putovanje iskorištava da *sua sponte* pregleda doslovno sve što na zadanom joj terenu može predstavljati kulturnopovijesni spomenik. Time je ona zapravo — sretnom intuicijom — otvorila svoj osobni istraživački institut.

Zadani zadaci nizali su se redom: Lika, Banija, Kordun, gdje su ratom oštećene crkve dinamitom frcale u zrak, a Đeline se terenske teke nabijale podacima i podacima. U to vrijeme pred njezinim se očima počeo grušati konačni cilj rada, a to je bila: kulturnohistorijska topografija Hrvatske. Toj viziji — koja se za njezina života nikada nije ostvarila — posvetila je sav svoj život, sve svoje sile, sve svoje korake. »Upravo suludo bilježila sam sve: od arhitekture do kaleža, od paleolita do Tita«.

Tada je počela publicirati bilo aktualnu konzervatorsku problematiku, bilo svoje osobne preokupacije. A terenske bilješke su se gomilale i iz njihove kvantitete neodoljivo se počela pomaljati i nova kvaliteta.

Njezin katalizator postao je Karaman. »Nije me isprva vidio. Prema meni, ženi, bio je isprva podozriv. Tek sam postepenim radom i nepredviđenim rezultatima ulazila u njegovu orbitu«. Prekretna točka s Karamanom bila je njezina smjela interpretacija portala na crkvi sv. Marka u Zagrebu.

Jutarnji radni razgovori s Karamanom, direktorom, kad bi obišao sve sobe, bili su za sve, pa i za nju, najživlji u životu doživljeni seminar. Karaman je na Konzervatorskom zavodu počeo ljude — uz njihove tekuće službene poslove — usmjeravati i specijalizirati. Nju je usmjerio na srednjovjekovnu plastiku.

»Mnogo sam od Karamana naučila i faktografski i problemski i metodološki. Pričajući do beskraja, on je zapravo koncipirao svoje članke. Ali kao stručnjak on me je — nakon Hauptmanna — naučio lučiti bitno od nebitnoga, naučio me provlačiti crvenu nit i naučio me vrednovati svoje domaće, ono što je bodenständig. Naučio me orati vlastitu njivu«.

Isprva nije zapravo imala gdje publicirati. Veliki stimulans bili su joj Miše i Babić, koji su je nutkali da piše za Akademijin »Bulletin likovnih umjetnosti«. Tu je izišla najprije njezina Požega pa godinama zatim, vjerno, niz zaokruženih studija.

Jedan službeni nalog da za konzervatorsku službu obiđe Međimurje imao je za posljedicu njezinu rigoroznu pripremu, savjesno terensko rekognosciranje, trajnu foto i arhitektonsku-dokumentaciju, a usporedo s terenskim radom i njezino dugotrajno arhivsko istraživanje, pri čemu je pročitala oko 16000 stranica kanonskih vizitacija i u njema ekshumirala bezbroj uništene drvene arhitekture; sav taj njezin temeljiti, golemi napor urodio je njezinom doktorskom disertacijom: »Spomenici arhitekture i likovnih umjetnosti u Međimurju«, Zagreb 1956. Tu se sučelila sa svim problemima umjetničke topografije i na sjajan način ga prvi put zaokruženo riješila u Hrvatskoj.

Još dok je radila na disertaciji, stigao joj je od Izvršnog vijeća nalog da napiše sintetski pregled spomenika u cijeloj SRH. Sa suradnicima i pretežno s njezinim prilogom o gornjoj Hrvatskoj i u njezinoj redakciji izišla je knjiga »Spomenici u Hrvatskoj«, sintetski prikaz, preveden na svjetske jezike.

Bavila se, naravno, pojedinačnim temama: iz ikonografije, konzervatorstva, srednjovjekovne plastike, urbanizma, arhitekture, slikarstva, pisala je recenzije o tuđim radovima, zalazila u »rubne«, granične i interdisciplinarne teme, obrađivala ličnosti s područja konzervatorstva i istraživanja nacionalne povijesti umjetnosti, nastupala na tematskim znanstvenim skupovima, sastavljala za Konzervatorski zavod pravilnike o pojedinim naseljima i o velikim spomeničkim cjelinama, ali je već poslije njezina »Međimurja« bilo jasno da joj je životno djelo usmjereno u velike preglede i sinteze.

U velikom slivu mnogobrojnih potoka i pritoka njezinih pripremnih radova kroz godine i desetljeća konačno su se — uz već spomenute knjige — ostvarile njezine velike monografije:

Između gotike i baroka. Umjetnost kontinentalnog dijela Hrvatske od oko 1500. do oko 1700. Zagreb 1975.

Barok u kontinentalnoj Hrvatskoj (u knjizi: Horvat-Matejčić-Prijatelj: Barok u Hrvatskoj, Zagreb 1982).

Gotika u Hrvatskoj (u knjizi: Gotika u Sloveniji i Hrvatskoj, Zagreb, Beograd, Mostar 1984), dok joj je veća, opsežnija, temeljna studija o gotici u nas ostala nedovršena, u rukopisu negdje na polovici predviđena opsega.

Negdje nam, nepredviđeno, mora puknuti film.

Ovim monografijama koje su izišle u obliku knjige, treba pribrojiti i njezine velike sintetske članke u enciklopedijama, našim i stranim, a to su poimence naslovi: Burg, Gotika, Historicizam, Hrvatska, Klasicizam, Renesansa u kontinentalnoj Hrvatskoj, Romanika u Hrvatskoj, Zagreb. Sve su to sažeti, zbijeni nacrti cijelih knjiga.

Za svoj predani, plodni i nadahnuti rad primila je i društvena priznanja. Najviše: članstvo u Jugoslavenskoj akademiji, gdje je od osnutka te ustanove do danas bila po redu druga žena akademik.

Branko Fučić

MARIJAN MATKOVIĆ

(1915—1985)

Potonuo si u neki duboki zdenac tišine i osame sa svojim izazovno bijelim papirom, te si se odjednom — usprkos tome što si mislio da sve znaš i o drami i o današnjici, što si se oboružao vojskom usklični ka — našao okružen nekim pitanjima koja su ti bila još tren prije jasna, a koja se već vjekovima postavljaju istom zagonetnom tajanstvenošću pred svakom neizvjesnošću. Još malo prije snabdjeven uskličnicima znanja i volje, ti stojiš sada suočen s upitnicima, koji nikako neće da izgube svoju zlokobnu grbu: zaplovio si u noć, a obala je daleko, i ukoliko nemaš svog vlastitog kompasa, primitivnog kao što ga je imao i onaj tvoj davni predak, prvi dramatičar, zacijelo će tvoja plovidba brzo završiti na prvoj podvodnoj hridi. Sve najsuvremenije navigacione sprave neće te spasiti! Nema čovjeka koji će ti moći objasniti tvoj eventualni poraz ili tvoju eventualnu pobjedu. Tko te može odteretiti i jednog tvog upitnika, jer nikakvo iskustvo tvog bližeg i daljnjeg kolege ne može ti savršeno ništa pomoći: sam si, i sam treba da se snađeš sa svojom sudbinom! A ona, preskočivši kao potpuno suvišne sve naučene odgovore na banalna pitanja o tome što je drama? Što je današnjica? — pita te jednostavno, upravo djetinjski naivno, samo: ZAŠTO PIŠEŠ? ZA KOGA PIŠEŠ? I pitajući te to uvijek nanovo, poslije prve kao i poslije desete drame, ona te grozničavog i u tremi vodi preko raznih kriza do izvora istinske dramatike i istinske suvremenosti, bez obzira na to nalaziš li ti ili ne nalaziš na to pitanje svoje, i samo za tebe i tvoje djelo relevantne, dakle svakako originalne odgovore.

Sada kad Marijana Matkovića nema više među nama, te njegove misli i pitanja kao da dobivaju novu, dotad neshvaćenu težinu. One nisu više samo solilokvij jednoga nadahnutog, sumnjama razdiranog autora, koji grozničavo traži ne samo autentičnu riječ nego i razlog i smisao njezin; one su sada nešto mnogo više: njegova književna oporuka, u kojoj je izražen umjetnički nemir i potvrđen stva-

ralački napor, kojemu se ovaj pisac predao i kojim je živio od svojega prvog koraka u svijetu književnosti. Od svojega književnog početka.

A započeo je u znaku neobičnosti, i mnoge su neobičnosti obilježile i kasnije njegove stvaralačke korake, sve do posljednje stope na njegovoj stazi.

Rođen u Karlovcu, 21. rujna 1915, bio je Matković svim srcem pravi i potpuni Zagrepčanin: imao je samo šest tjedana kad su mu roditelji preselili u Zagreb, i tako je on sav svoj život, može se reći, proživio u gradu Šenoe, Matoša i Krleže, što je ostavilo neporeciv i neizbrisiv, iako, možda, ne uvijek i na prvi pogled primjetljiv trag u njegovu književnom djelu. Poslije klasične gimnazije završio je u Zagrebu i pravni studij, ali se pravničkom praksom nikada nije bavio. Pravi njegov poziv bijaše književnost, on se odjednom pojavio u javnosti, i odmah kao gotov pisac! Bilo mu je samo dvadeset godina kad je, student prve godine, doživio praizvedbu svoje drame »Slučaj maturanta Wagnera« u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, 1935, i otad je ostao zauvijek vjeran književnosti, a kao književnik i kazalištu. I onaj žar spontanosti, mladenački nesputani polet i ushit njegove rečenice, karakterističan za njegov dramski prvijenac, ostat će trajna osobina, a smijemo reći, bez ustručavanja, i trajna vrijednost cjelokupnog Matkovićeva opusa: i dramskog i esejističkog i putopisno-memoarskog.

Bio je Matković svestran i neumoran i kao književnik, i kao javni djelatnik, i gotovo da nam je nemoguće makar i samo nabrojiti sve što je napisao, a pogotovu što je sve uradio kao pisac i kazališni čovjek, kao što nam je isto tako jedva moguće navesti sve dužnosti što ih je obavljao tijekom posljednjih četrdeset godina. Ušavši, godine 1939, u krug suradnika Krležina »Pečata«, vezao je svu svoju književnu i ljudsku sudbinu s nedogmatskom strujom na ljevici, razvijajući se kao književnik, idejno i stilski, u ozračju Krležine književne riječi. S blizu tridesetak dramskih tekstova bio je jedan od najplodnijih naših dramskih pisaca, množinom kazališnih, književnih i likovnih kritika, eseja i studija jedan od najutjecajnijih kritičara, a kao urednik većeg broja časopisa i zbornika on je, s pravom to možemo reći, uvelike oblikovao naš književni život tijekom posljednjih desetljećâ. Omogućile su mu to i brojne dužnosti na kojima se nalazio: bio je šef kulturno-umjetničkog programa Radio-Zagreba (1945—1946), književni tajnik i urednik Nakladnog zavoda Hrvatske (1946—1949), intendant Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu (1949—1953), predsjednik Društva književnika Hrvatske (1957—1958), umjetnički direktor Zagreb-filma (1959—1964), potpredsjednik Saveza književnika Jugoslavije (1961—1964). Naročito živu i svestranu djelatnost razvio je u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Bio je svakako jedan od njezinih najagilnijih članova do danas. Postavši godine 1950. dopisnim, a 1960. redovnim članom Akademije, on je već 1954. izabran za vršioca dužnosti tajnika, a 1960. za tajnika VI. odjela za suvremenu književnost, i tu je

Marijan Matković

dužnost obavljao neprekidno do godine 1978. Kad je 1962. počeo izlaziti Akademijin književni časopis »Forum«, postao mu je glavnim urednikom, i s izuzetkom dvije godine (1964/1965, kada putuje Sjedinjenim Američkim Državama), uređivao ga je do kraja života: dvadeset i tri godišta potpisana su njegovim imenom! I upravo na tom poslu Matković je, otvorenošću i širinom, pokazao svoje dragocjene ljudske i umjetničke kvalitete: prihvaćao je suradnju bez ikakvih ograničavanja i aprioristićkih mišljenja. Sve što je imalo vrijednost, literarnu ili znanstvenu, moglo je naći, i nalazilo je, mjesto u »Forumu«. U vrijeme kad je naša izdavačka i napose časopisna situacija bila tako mračna, urednik »Foruma«, znalo se, bio je mnogima često i jedina nada. Zaista, on je mnogim piscima od vrijednosti otvorio stranice toga časopisa, zaduživši time i njih i čitaoce. Od 1974. bio je, uza sve to, i voditelj Zavoda za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Kao predsjednik Uređivačkog odbora zaslužan je za realizaciju kritičkih izdanja sabranih djela A. G. Matoša, Vladimira Nazora i Ive Vojnovića. Uredio je i dvadeset svezaka »Rada« VI. razreda Jugoslavenske akademije, i niz drugih izdanja. S Markom Fotezom bio je pokretač Dubrovačkih ljetnih igara, sudjelujući godinama u njihovoj realizaciji i kao član Vijeća i kao rukovodilac dramskog programa.

Živo zainteresiran za sve i strasno uronjen u naš ne samo književni nego i uopće javni život, neumorni inicijator i organizator mnogih književnih i kulturnih manifestacija i edicija, i unutar Akademije i izvan nje, te k tome izraziti skeptik koji se, kako je to već primijećeno u kritici, zaokupljao mišlju »kako spasiti čovjeka od njega samoga« (Šicel), Matković je, snagom izgrađena intelektualca, uspijevao pomiriti u sebi te dvije naoko nepomirljive suprotnosti. Njegov temperament nije trpio pasivnost ni onda kad je sumnjao u djelotvornost svojih nastojanja i svoga otpora. Tako je, iz dana u dan, raslo njegovo obilno i u svim pojedinostima gotovo nesagledivo djelo, koje mu je pribavilo i niz zasluženih priznanja i nagrada, od kojih su na prvome mjestu one najveće: Herderova, Goranova, Nazorova i AVNOJ-eva.

Bio je pisac velikih poteza, širokih zamaha; njegove književne zamisli, umjetnička viđenja života i svijeta mogla su se adekvatno izraziti samo kompozicijama grandioznih razmjera, pa se valjda zato njegovo dramsko djelo kristalizira u četiri čvrsto komponirana, impozantna ciklusa: »Igra oko smrti« (deset drama u kojima je fiksirana naša društvena stvarnost, s njezinim karakterističnim protagonistima, tridesetih i četrdesetih godina ovoga stoljeća), »I bogovi pate« (tri drame u kojima mitološka podloga pomaže autoru da, varirajući tzv. vječne teme, dramskom napetošću punom intelektualne i umjetničke zrelosti, progovori na sceni nenametljivo i dojmljivo, s okusom gorčine, ne o bogovima nego o ljudima: o njihovim naravima, mržnjama i crnim strastima), »Trojom uklete« (tri dramoleta srodna prethodnom ciklusu, na koji se nastavljaju i koji do-

punjavaju), te »Ikari bez krila« (sedam drama »iz suvremenosti«, u kojima se scenski oblikuju tragične ljudske sudbine u vrtlozima aktualnih moralnih dilema).

I njegovi feljtonski zapisi »Stope na stazi«, što ih je posljednjih godina objavljivao na stranicama »Foruma«, vodeći u njima otvoreni, a nerijetko i polemički dijalog sa suvremenošću koja često lakše podnosi devijacije humanosti nego kritičku ljudsku riječ, imaju u biti isto obilježje: mozaik, što ga tvore ovi zapisi, po svojim dimenzijama je također ogroman, kao što je svojom odlučnošću i čistoćom stava jedinstven, upravo osamljen u hrvatskoj književnosti.

U Matkoviću je bila živa svijest o našoj tradiciji, ne samo književnoj; živa i djelotvorna. Deseci njegovih eseja svjedoče o njegovu iznimnom poznavanju naše baštine i poštivanju naslijeđenih vrijednosti; a nekoliko njih, kao npr. eseje o Matošu, Krleži, Vojnoviću, Šinku, možemo slobodno ubrojiti među najizabranije stranice hrvatske esejistike. No koliko je još njegovih eseja, briljantnih eseja o velikim imenima i događajima iz naše prošlosti, ostalo nenapisano! Koliko nam ih je on, u slučajnim susretima ili u radnim kontaktima, ispričao, improvizirao, onako spontano i elokventno, dokazujući svaki put iznova da njegov odnos prema hrvatskoj kulturnoj baštini nije bio ni prolazan ni površan, nego je naprotiv bio nerazdvojni dio njegove ljudske i stvaralačke svijesti. Mnogi su njegovi radovi te vrste bili upozorenje i poziv svima kojih se to moglo ticati, pa i našem dobu u cjelini, da se ne odriče olako i nepromišljeno svojih izvora i korijena, što ono čini često i zato jer ih uopće ne poznaje.

Sada kad je Matkovićevo sveukupno djelo 31. kolovoza 1985. naglo i svakako prerano završeno i zaokruženo, možemo sa sigurnošću reći da ovaj pisac, ovaj čovjek i sanjar, uvijek nemiran i neumoran, vječno zaokupljen novim planovima netom bi jedne realizirao, nije bio samo više-manje uspješan prolaznik kroz život, nego istinski stvaralac koji je svoje mašte i snove, čežnje i nade zauvijek obilježio na svome putu pod zvijezdama; obilježio stopama, koje će na toj stazi bez kraja biti uvijek prepoznatljive, jer su — samo njegove i neponovljive.

Dubravko Jelčić

RICHARD PITTIONI

(1906—1985)

Dana 16. travnja 1985. u 79. godini života umro je ugledni austrijski arheolog prethistoričar Richard Pittioni. Austrijska i evropska arheologija njegovom smrću izgubile su ličnost koja je u arheološkoj znanosti djelovala gotovo pet i pol desetljeća. R. Pittioni bio je vodeći austrijski prethistoričar, jedan od najistaknutijih evropskih znalaca u proučavanju brončanodobnog i željeznodobnog razdoblja.

Richard Pittioni rođen je 9. travnja 1906. u Beču. Bio je pravi član Austrijske akademije znanosti i umjetnosti i emeritirani redoviti profesor prethistorije na Bečkom sveučilištu. Dugo godina bio je predstojnik Instituta za prethistoriju i protohistoriju, dekan Filozofskog fakulteta, pročelnik Prethistorijske komisije Austrijske akademije, senator *h. c.* Sveučilišta u Beču. Bio je dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i član i drugih evropskih akademija, član mnogih znanstvenih društava i instituta. Za dopisnog člana Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti izabrala ga je 23. lipnja 1966. godine.

Znanstveni opus preminuloga profesora Pittionija obuhvaća tridesetak monografija, preko 300 znanstvenih rasprava i članaka, koje je objavljivao ponajviše u časopisu »Archaeologia Austriaca« u kojem je bio gotovo 30 godina i urednikom. Objavljivao je i u mnogim drugim značajnim evropskim i izvanevropskim časopisima, edicijama i zbornicima. Objavio je također nekoliko stotina prikaza i ocjena.

Kao asistent u Institutu za prethistoriju (od 1929. do 1937) u svojoj 24. godini objelodanio je svoje prvo djelo, koje je zaokupilo pažnju tadašnjih stručnjaka, »La Tène in Niederösterreich« (Wien 1930). Taj njegov znanstveni prvenac navijestio je arheologa koji će u proučavanjima latenske civilizacije postati značajno ime.

Od toga vremena Pittioni objelodanjuje znanstvene monografije, rasprave, članke, ocjene i prikaze kojima ulazi u krug izvanrednih poznavalaca evropske prethistorijske arheologije. R. Pittioni nije samo objelodanjivao sintetske cjeline nego je uvodio i izvjesne me-

todološke novosti. Njegova uloga u razvitku austrijske i evropske prethistorijske znanosti u svakom je pogledu nezaobilazna. Pojedine njegove knjige služile su i još uvijek služe kao fakultetski udžbenici ne samo austrijskim nego i drugim studentima pa i našim.

Osvrnut ćemo se tek na nekoliko njegovih radova koji su neposredno nakon II. svjetskog rata predstavljali novost u arheološkom proučavanju metodološkog i sintetskog gledišta.

Za njegovu monografiju »Vom geistigen Menschenbild der Urzeit« (Wien 1952) kritičari su napisali »da će ovo djelo R. Pittionija odigrati bez sumnje značajnu ulogu u daljem razvoju prethistorijske arheologije. Stoga je nužno da ga prouči ne samo svaki arheolog prethistoričar nego i svi oni koji se bave historijskim naukama uopće«. U tom djelu Pittioni je pokušao dati sintezu o duhovnom životu prethistorijskog čovjeka. Bio je to zapravo prvi pokušaj obradbe toga problema. Tek je kasnije napisano niz radova o duhovnom životu davnog čovjeka, ali ostaje činjenica da Pittionijev rad pripada prvima te vrste.

Pittionijeva monografija »Die urgeschichtlichen Grundlagen der europäischen Kultur« (Wien 1949), ispunjena bogatstvom odabrane građe, novom metodološkom obradom, pridonijela je umnogome da se i naši stručnjaci, pa i studenti arheologije upoznaju s evropskom, pogotovu srednjoevropskom prethistorijom. To djelo služilo je kao udžbenik mnogim generacijama ponajprije austrijskih, ali i naših, studenata arheologije, kao što i još danas služi njegova monografija »Urgeschichte des österreichischen Raumes« koja je, kad je 1954. godine objelodanjena, izazvala nepodijeljena priznanja domaće (austrijske) i inozemne kritike. O tom monumentalnom djelu izrečene su laskave ocjene iz pera vrhunskih evropskih prethistoričara. S obiljem ilustracija, sustavno dokumentiranom građom, literaturom i uopće znanstvenom akribijom R. Pittioni je pretpovijest na tlu današnje Austrije uspješno uvrstio u širi kontekst evropske pretpovijesti.

Velike zasluge za primjenu sustavnog istraživanja metalnih predmeta pripadaju R. Pittioniju. Kao predvodnik nove metode rada R. Pittioni je naglašavao važnost sustavne analize metala, podrijetlo ruda i otkrivanje rudnika u raznim zemljama. Njegov članak »Spectralanalytische Untersuchungen von Bronzen aus Hallstat« (Wien 1949) upravo obiluje primjerima analize metalnih predmeta. Takve analize, koje su u vrijeme kad je ta rasprava bila objelodanjena bile sporadične, kasnije su prihvaćene u mnogim zemljama. Inicirao je također i uvođenje radio-karbonske analize, kao i ostalih prirodnih i tehničkih pomoćnih metoda u istraživanju austrijske prethistorije.

U monografiji »Geschichte Österreichs«, Band 1: Urzeit (Wien 1980) R. Pittioni je još jednom znalački obradio pretpovijest na tlu današnje Austrije, ali ovoga puta s mnogo novih podataka, novih nalazišta i kultura. Iscrpna dokumentacija, pregledan tekst, opsež-

Richard Pittioni

na bibliografija arheološke literature objelodanjene od 1954. do 1978. govore o velikim i opsežnim ostvarenjima na polju prethistorijske arheologije.

R. Pittioni nije se bavio samo arheološkom problematikom svoje domovine nego je svoj rad proširio i na susjedne zemlje, osobito na Italiju i našu zemlju, a obrađivao je arheološke probleme i Francuske, pa čak i Afrike i Indonezije.

I kao čovjek i kao arheolog R. Pittioni je bio blizak i našim znanstvenicima. Održavao je stalne veze s Jugoslavenskom akademijom znanosti i umjetnosti te uopće s našim arheolozima i stručnjacima. Vezalo ga je pravo prijateljstvo s arheologom Grgom Novakom, kojemu je u čast 80. obljetnice života posvetio zapaženi članak »Zu den Grabfunden von Nin bei Zadar« (Adriatica praehistorica et antiqua, Miscellanea Gregorio Novak dicata, Zagreb 1970).

U njegovoj bibliografiji mogu se naći još i druge rasprave koje se tiču naših krajeva. Tako je davne 1959. godine u raspravi »Die Beziehungen zwischen den beiden Küsten der mittleren Adria während der Eisenzeit« raspravljao o odnosima i vezama dviju jadranskih obala u vrijeme željeznog doba.

Svima onima koji su ga poznavali Richard Pittioni će ostati u trajnom sjećanju i kao čovjek i kao izvanredan znanstvenik na polju prethistorijske znanosti, a njegovo djelo ostat će kažiput mnogim arheološkim generacijama ne samo u njegovoj domovini Austriji nego i širom svijeta.

Božidar Čečuk

IVAN RAKOVEC

(1899—1985)

Ivan Rakovec rodio se u Ljubljani 18. rujna 1899. Tu je diplomirao (1926) i odmah postao asistent Geografskog instituta Univerziteta. Doktorirao je 1927. Nakon položenog asistentskog ispita 1929. dobiva Turnerovu stipendiju te se specijalizira iz paleontologije u Münchenu (prof. F. Broili). Izvršio je više studijskih putovanja u Njemačku, Švicarsku, Francusku, Belgiju i Englesku. Godine 1932. postaje honorarni predavač, 1933. docent i predstojnik Geološko-paleontološkog zavoda, 1939. izvanredni, a 1944. redoviti profesor do umirovljenja 1971. Od 1934. bio je istovremeno honorarni predavač Tehničkog fakulteta u Ljubljani. Od 1934. do 1941. bio je član Državnog geološkog komiteta u Beogradu.

Za dopisnog člana Slovenske akademije bio je izabran 1946, za redovitog 1949. Bio je dopisni član Srpske akademije. Jugoslavenska akademija ga je izabrala 20. lipnja 1968. za dopisnog člana. Akademik Rakovec osnovao je 1949. Institut za paleontologiju SAZU i bio mu predstojnik do g. 1983. Od g. 1966. do 6. svibnja 1981. bio je tajnik Prirodoslovno-medicinskog razreda (kasnije Razreda za naravoslovne vede).

Rakovec je istraživao svoju genealogiju te se zanimao i za ilirce Zagorce Dragutina i Aleksu Rakovca. Uspio je slijediti svoje rodoslovlje do u 16. stoljeće. Rakovci potječu iz Gorenjske, iz zaselka Rakovca, 3 km uzvodno Savom od Kranja.

Nakon nekoliko geomorfoloških rasprava I. Rakovec prelazi na geološka istraživanja (tektonika u vezi s morfogenezom, razvitak pojedinih porječja, regionalna i stratigrafska geologija s prikazima invertebratskih fauna miocena i gornjeg karbona, paleogeografija, vulkanizam). Osobito je svestran Rakovčev opus o fosilnim sisavcima pleistocena i tercijara. Istražio je i publicirao u nizu rasprava svoje studije fosilnih svizaca, nosorožaca, goveda, kozoroga, rilaša, jelena, vodenih konja, dabara, spiljskih medvjeda i spiljskih pantera, njihovu taksonomiju, paleogeografiju, migracije, stratigrafsko

Ivan Rakovec

značenje i paleobiologiju. Osim toga obradio je čitave faune fosilnih beskralješnjaka pojedinih nalazišta u Sloveniji, Srbiji i Crnoj Gori, kao i komparacijska zapažanja fauna čitave Jugoslavije.

U prosincu 1983. akad. Rakovec je sam brižno sastavio bibliografiju svojih publikacija. Malo nakon toga obolio je od leukemije; oslabljen dugotrajnom bolešću umro je 3. kolovoza 1985. od upale pluća.

Bibliografija mu obuhvaća 64 znanstvena rada, 6 stručnih, 77 biografija, bibliografija pojedinaca i nekrologa, 29 popularnoznanstvenih radova te 48 recenzija publikacija i objavljenih izvještaja u pojedinim ustanovama, znanstvenim skupovima, geološkom kartiranju i dr. Kako je sudjelovao u Enciklopediji Jugoslavije LZ i u Slovenskom biografskom leksikonu, te je napisao niz prikaza života i rada domaćih i stranih znanstvenika na polju geoznanosti u Sloveniji i Jugoslaviji. Tu treba primijetiti da je 26 prikaza predano uredništvu Slovenskog biografskog leksikona, koji još izlazi, a koji još nisu tiskani, što je Rakovec točno zabilježio. Posebno treba istaknuti popularnoznanstvene Rakovčeve članke, koji su svi izašli u Proteusu, a naglašena im je znanstvena komponenta, često fundirana na njegovim vlastitim rezultatima istraživanja. Rakovec je zajedno sa S. Vilfanom napisao i uredio knjigu: Povijest Ljubljane. I. Geologija i arheologija.

Od 1937. do 1982. kao glavni urednik Rasprava SAZU IV. razreda, a već od 1964. kao urednik paleontološkog dijela utjecao je mnogo na podizanje nivoa znanstvenih radova ne samo Slovenije nego i šire, osobito strogim primjenama moderne taksonomije i nomenklaturnih pravila, za koje se istočnije od Ljubljane do njegovih poticaja nitko nije brinuo. Od 1953. do 1964. te od 1965. do 1970. bio je suurednik odnosno glavni republički urednik časopisa »Bulletin scientifique«.

Radio je i geološke ekspertize za praksu. Godine 1945. predložio je Ministarstvu za prosvjetu osnivanje Geološkog zavoda za Sloveniju i još iste godine na poziv Ministarstva sastavio njegove statute. Zavod je popunio prvom poslijeratnom generacijom svojih učenika geologa. Nadalje je sudjelovao u radu muzeja u Ljubljani, Mariboru i Kranju istražujući materijal njihovih zbirki. Već 1933. je kao rezultat toga izašao geološko-paleontološki prikaz zbirke Narodnog muzeja u Ljubljani, ujedno prvi cjeloviti stratigrafsko-paleontološki opis Slovenije, sažet na 64 stranice.

Radovi I. Rakovca, od kojih su mnogi uzorna djela svoje struke, njegov nastavnički, organizacijski i urednički rad, a osobito istraživački duh, koji je prenio na svoje učenike, odrazuju se i dalje od Slovenije, pa će i naša znanost i naša Akademija sačuvati trajni spomen na svojega člana, vodećeg jugoslavenskog paleontolga svoga vremena.

Vanda Kochansky-Devidé

PAUL RAMDOHR

(1890—1985)

Prof. dr. Paul Ramdohr, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, rođen je 1. siječnja 1890. godine u Überlingenu na Bodenskom jezeru u jugozapadnoj Njemačkoj. Umro je u svom domu u Hohensachsenu, sjeverno od Heidelberga (Odenwald), 8. ožujka 1985. godine u 96. godini života.

Do svoje 11. godine živi u rodnom gradu, a nakon toga u Darmstadtu. Ondje nastavlja školovanje i maturira 1909. godine. Studij je započeo na Sveučilištu u Heidelbergu, gdje je uz jednosemestralni prekid studija zbog vojne obveze proveo četiri semestra. Studij nastavlja u Göttingenu. Od 1914. do 1918. mobiliziran je za ratnu vojnu službu. Po povratku studira još jedan semestar na Sveučilištu u Göttingenu gdje brani 1919. god. doktorsku disertaciju: »Über die blaue Kuppe bei Eschwege und benachbarten Basaltvorkommen«.

Od 1919. do 1921. god. na dužnosti je asistenta na Sveučilištu u Darmstadtu, a od 1921. do 1926. asistent je i privatni docent na Tehničkom sveučilištu u Clausthalu. Godine 1926. postaje redoviti profesor i predstojnik katedre za mineralogiju i ekonomsku geologiju na Tehničkoj visokoj školi u Aachenu, gdje je oženio 1931. god. Anne-Sophie r. Souheur, s kojom je imao četiri sina i jednu kćer. Profesorom na Sveučilištu Friedrich-Wilhelm (kasnije Humbold sveučilište) u Berlinu postaje 1934. god. U 1950. godine pozvan je za redovitog profesora na Sveučilište na Karls-Ruprecht u Heidelbergu, gdje ostaje do umirovljenja 1958, odnosno prijelaza u Max-Planck Institut für Kernphysik u Heidelbergu 1960. god. U Heidelbergu je bio predstojnik katedre za mineralogiju i petrografiju.

Paul Ramdohr promoviran je za počasnog doktora znanosti *(honoris causa)* na Tehničkom sveučilištu u Berlinu (1955); na Tehničkoj visokoj školi u Aachenu (1960), na Sveučilištu u Nancyju (1968); na Tehničkom sveučilištu u Clausthalu (1969) i na Sveučilištu u Madridu (1973).

Zbog izuzetnih znanstvenih zasluga izabran je za člana nekoliko akademija: za redovitog člana u Deutsche Akademie der Wissen-

Paul Ramdohr

schaften, Berlin; Heidelbergische Akademie der Wissenschaften, Heidelberg; Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina, Halle te za dopisnog člana: Österreichische Akademie der Wissenschaften Wien i Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (1966).

Mnoga mineraloška i geološka društva izabrala su P. Ramdohra za dopisnog i počasnog člana: Geological Society of America, New York; Geological Society, London; Geologiska Föreningen, Stockholm; Société Française de Minéralogie et Cristallographie, Paris; Suomen Geologinen Seura, Helsinki i Suomalainen Tiedeakademia, Helsinki.

Bio je također počasni član: Deutsche Mineralogische Gesellschaft; Deutsche Geologische Gesellschaft; Geological Society Finland; Mineralogical Society of America; Mineralogical Society of Great Britain; Mineralogische Gesellschaft Österreich; Geological Society of South Africa; Mineraloškog društva SSSR-a; Poljskog mineraloškog društva; Clube de Mineralogia, Sêde; Escola de Geologia, Brazil; Diploma de Honor al Merito, Argentina.

Prof. Ramdohr dobitnik je značajnih medalja: Roebling-Medal (SAD); Friedrich Becke-Medaille (Austrija); Andre H. Dumont-Medaill (Belgija); Georg-Agricola-Denkmünze (Njemačka); Penrose-Medal (SAD); Leonard Medal (SAD); Draper Medalje (J. Afrika).

P. Ramdohr sudjelovao je svojim znanstvenim radovima na mnogobrojnim međunarodnim znanstvenim skupovima i kongresima, između kojih ističemo: geološke kongrese u J. Africi (1929), Alžiru (1952), Meksiku (1956) i Danskoj (1960); simpozije o meteoritima u u Davosu (1973), Los Angelesu (1974), Toursu (1975) i Cambridgeu (1977); konferencije o Lunar Science u Hustonu (1970, 1971 i 1972) te konferencije Inter. Miner. Ass. u Japanu (1970) i Berlinu (1974).

Na svojim duljim studijskim putovanjima (3—12 mjeseci) upoznao je svjetski značajna rudna ležišta u J. Africi i Namibiji (1929, 1957 i 1973); Australiji (1948, 1949, 1962 i 1972); u SAD (1930, 1960 i 1964); a kraća putovanja posvetio je pregledu rudnih pojava u Švedskoj i Norveškoj (1929), SAD (1930, 1956, 1967 i 1970), Islandu i Norveškoj (1976), Alžiru, Maroku i Gvineji (1952), Meksiku i Kanadi (1956), Egiptu (1962), SSSR-u (1967), Španjolskoj (1970), Japanu (1970) i Jugoslaviji (1973).

Prilikom višekratnog boravka (1960, 1961, 1963 i 1964) u Geophysical Laboratory of the Carnegie Institution of Washington proučavao je kamene meteorite, a u kasnijoj fazi i željezne meteorite.

Kao najveći priznati svjetski autoritet u određivanju minerala imenovan je savjetnikom Američke svemirske agencije (NASA) u Houstonu. Po njezinu zahtjevu istraživao je uzorke stijena i praha Mjesečeve površine, sabrane prilikom lunarnih ekspedicija Apollo 11 — Apollo 17.

Paul Ramdohr bio je izvanredno plodan znanstveni radnik. U razdoblju od 1919. do 1982. publicirao je 277 radova, većinom u svjetskim renomiranim znanstvenim časopisima. Od toga broja o mine-

ralima 72 rada, o stijenama 13 radova, o paragenezama, genezi i strukturama ruda 55 radova, o meteoritima 37 radova, o mineralnim stijenama Mjeseca 23 rada, prikaze i obavijesti o studijskim putovanjima 25 radova, nekrologa 15, publiciranih predavanja 11, diskusijskih kritičkih osvrta 12 te 14 izdanja udžbenika i monografija.

Iz pregleda radova očituje se dominantna istraživačka djelatnost P. Ramdohra na problematici identifikacije minerala i njihove mikrofiziografije optičkim i fizikalno-kemijskim metodama u stijenama, rudama, meteoritima i Mjesečevim stijenama.

Na mnogobrojnim studijskim putovanjima, te poklonima svojih učenika i kolega sa svih kontinenata, skupio je golemu istraživačku građu iz koje je izrađeno oko 15000 rudnih preparata. Radom koje je trajao nekoliko decenija P. Ramdohr je te preparate istražio, utvrdio parageneze, mikrofiziografiju svakog minerala, strukture i teksture. Podaci toga izvanrednog opsežnog rada publicirani su u monografiji »Die Erzmineralien und ihre Verwachsungen«, Berlin 1960, koja je doživjela 4 njemačka izdanja (zadnje izdanje 1975. god.) 2 izdanja na engleskom jeziku (1969. i 1980), prijevod na ruski (1962) i na kineski jezik. Tim djelom kao udžbenikom i priručnikom služe se tisuće istraživača rudnih minerala.

Drugo je kapitalno djelo *Klockmann's-Ramdohr-Strunz*, Lehrbuch der Mineralogie, Kristall-und Mineralkunde, koje je doživjelo 15 izdanja.

Vrijedni su još i udžbenici: *Bruhns-Ramdohr*, Kristalographie (6. izdanje 1965) i Petrographie (6. izdanje 1966), zatim *Hüttenlocher-Ramdohr*, Mineral-und Erzlagerstättenkunde I. u. II (1965).

Između mnogih mineraloških radova posebno ističemo otkrića i opise novih minerala: klokmanita (1928), falkmanita (s Oedman 1939), stipelmanita (1940), stileita (1955), angelelita (s F. Ahlfeldu, 1959), oregonita (s M. Schmitt, 1970), armalkolita (s Mjeseca s grupom suradnika, 1970), trankvilitita (s Mjeseca, s grupom suradnika, 1972).

Od radova o rudnim pojavama i ležištima posebno značenje imaju monografske studije: o najvećem svjetskom ležištu Pb-Zn Broken Hill (Australija) svrstanom u grupu singenetsko-sedimentnih ležišta (1950); o Pb-Zn-Cu ležištu Pammelzberg (Njemačka, 1953 i 1972), o Cu-Ge ležištu Tsumeb (Namibija, 1939); o najvećem svjetskom ležištu U-Au Witwatersrand (J. Afrika, 1958); o švedskim željeznim ležištima (1945) itd.

Uočivši važnost nove fizikalne metode »Microsonde Electronique«, koju je izradio Castaing, posvetio se intenzivnom proučavanju meteorita, u prvoj fazi kamenih (1960—1964) u Carnegie Inst. u Washingtonu, a onda i željeznih meteorita u Max-Planck-Institut für Kernphysik u Heidelbergu (1965—1982). Proučio je velik broj meteorita, između kojih posebno ističemo radove o meteoritima: Allende, Mundrabilla (oba iz Australije), »Peckelsheim« (Njemačka),

Harvard (SAD) Haverö (Finska). Po tim radovima priznat je za najboljeg svjetskog stručnjaka i poznavatelja meteorita.

Radovima o meteorima stekao je svjetski ugled u planetarnim znanostima, te mu je NASA u Houstonu (SAD) povjerila istraživanje stijena i minerala s Mjeseca skupljenih prilikom ekspedicija od Apollo 11 do Apollo 17. Među znanstvenim radovima na toj problematici naročito se ističu opisi stijena i praha s »Mare Tranquillitatis«, »Oceanus Procellarum«, kratera »Fra Mauro«, »Descartes Site«, »Taurus-Littrow« itd. Najmodernijim znanstvenim metodama, naročito optičkim i mikrosondom, u široko komponiranim timovima znanstvenika i specijalista publicirao je seriju rezultata o sastavu, strukturi i geokemiji stijena s Mjeseca, otkrivši pri tome i dva nova minerala: trankvilitit i armakolit. Trajno će ostati u svjetskoj literaturi tri pionirska rada iz planetarne geologije: Opaque Minerals of The Lunar Rocks and Dust from Mare Tranquillitatis (s A. El Goresy, 1970), Zur Mineralogie des Mondes (s A. El Goresy, 1970) i The Opaque Minerals in The Lunar Rocks from Oceanus Procellarum (s A. El Goresy, A. Lawrence i A. Taylor, 1972). U dva znanstvena rada o oksidativnom stanju Fe i Ti u ilmenitu Mjesečevih stijena i u jednom radu o spojevima Zn, Pb, Cl i getitu sudjelovao je u istraživačkom timu naš zemljak M. Pavičević.

Paul Ramdohr održavao je znanstvene veze s nekoliko naših znanstvenika: F. Tućanom, L. Marićem, Lj. Baričem. U njegovu laboratoriju za rudnu mikroskopiju, i sudjelujući na odabranim njegovim predavanjima, specijaliziralo se u optičkim metodama u reflektiranoj polariziranoj svjetlosti više jugoslavenskih znanstvenika: I. Jurković i A. Ferenčić (oba iz Zagreba), S. Grafenauer (Ljubljana), S. Rakić, S. Janković, V. Vujanović (sva trojica iz Beograda).

Na temelju izvanrednih znanstvenih rezultata i prisnih veza s našim znanstvenicima P. Ramdohr je 1966. god. prilikom proslave 100. obljetnice djelovanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti izabran za njezina dopisnog člana. Tada je i posjetio našu zemlju. Drugi njegov boravak u Jugoslaviji bio je 1973. godine, kad je u Akademiji održao predavanje: Zur Mineralogie des Mondes, objavljeno u »Radu«, knj. 41. Za toga boravka posjetio je rudište Bor u istočnoj Srbiji.

Paul Ramdohr bio je nestor svjetske mineralogije, posljednji od onih izuzetno velikih znanstvenika koji je svojim neiscrpnim, enciklopedijskim znanjem i izvanredno dugim istraživačkim radom pokrivao cijeli spektar mineraloških disciplina, pa i znatno šire. Njegovi udžbenici i priručnici iz mineralogije i rudne mikroskopije predstavljaju kapitalna djela međunarodnog standarda u kojima je skupljeno golemo iskustvo i znanje akumulirano desetljećima neumornog istraživačkog rada i pedagoškog iskustva. Njegova katedra za mineralogiju i petrologiju na Sveučilištu u Heidelbergu postala je u razdoblju 1950—1960, u njegovom zlatnom dobu stvaralaštva, znanstvena Meka ne samo za studente, postdiplomande i doktoran-

de iz cijelog svijeta već i mjesto crpljenja novih spoznaja i ideja za druge znanstvenike iz znanstvenih disciplina mineralogije, geokemije, znanosti o rudištima, znanosti o meteoritima i planetarne geologije.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti odaje ovime posljednju počast svom dopisnom članu, akademiku Paulu Ramdohru, velikanu svjetske mineralogije, promotoru rudne mikroskopije, zahvaljujući mu na svemu što je učinio za odgoj znanstvenika u našoj zemlji.

Ivan Jurković — Vladimir Majer

BERNARD STULLI

(1915—1985)

U Zagrebu je 10. listopada 1985. u 70. godini života preminuo dr. Bernard Stulli, umirovljeni direktor Arhiva Hrvatske i član suradnik naše Akademije.

Rođen je 17. kolovoza 1915. god. u Dubrovniku, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1941. godine. Stulli je već od rane mladosti, krećući se među povijesnim relikvijarima dubrovačkih mira, usisao ljubav za povjesnicu svojega grada i svojega naroda. Nakon diplomiranja, kratko vrijeme radio je kao advokatski i sudski pripravnik. Već 1. rujna 1942. zaposlio se kao arhivst u Historijskom arhivu u Dubrovniku, gdje žarom mladog istraživača sabire i obrađuje njegove bogate arhivske fondove. Na tom poslu ostaje do 1. srpnja 1947. godine, kad je imenovan za opunomoćenika saveznog ministra pomorstva pri vladi NR Hrvatske. Aktivni suradnik NOP-a u ratu, Stulli od 1945. do do 1947. obnaša dužnost predsjednika gradskog odbora Narodne fronte za Dubrovnik. U prvom mirnodopskom zasjedanju Sabora NRH Stulli je 1946. izabran za narodnog zastupnika grada Dubrovnika. I u svom daljem radu, nakon preseljenja u Zagreb, nije zaboravio svoj rodni kraj kojemu je posvetio svoje brojne radove.

Nakon osnivanja Jadranskog instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (1948), Stulli je 1. srpnja 1949. postavljen za njegova tajnika, a od 13. lipnja 1956. imenovan je za njegova direktora. S te dužnosti odlazi dne 1. kolovoza 1958. za direktora Arhiva Hrvatske. Punih 20 godina, tj. sve do umirovljenja u studenom 1978, Stulli — iako trajno krhkog zdravlja — posvećuje svoju veliku radnu energiju sustavnom sređivanju i objavljivanju najvažnijih dijelova arhivske građe prvog arhiva SRH. Stulli ima i neprolazne zasluge u stvaranju arhivskog zakonodavstva Hrvatske i SFRJ.

Dr. B. Stulli objavio je preko 70 znanstvenih i stručnih radova, od čega 3 veće monografije i 1 knjigu arhivske građe, a povrh toga napisao je brojne recenzije i prikaze. Niz važnih znanstvenih priloga

ostalo je još u rukopisu. Znanstveni stupanj doktora povijesnih znananosti stekao je godine 1977. na Filozofskom fakulteu u Zadru.

Kroz dugi niz godina Stulli aktivno sudjeluje na poslovima organizacije povijesnog i arhivskog rada u našoj Republici. Stulli je dugogodišnji član Komisije za historijske nauke u Savjetu za naučni rad SRH, Komisije za historiju SKH pri CK KPH, Arhivskog savjeta Hrvatske i Arhivskog savjeta Jugoslavije. Dužnost predsjednika Arhivskog savjeta Hrvatske obnašao je od 1957. do 1965. a predsjednik Saveza društava arhivista Jugoslavije bio je od 1961. do 1964. Stulli je obnovio izlaženje časopisa »Arhivski vjesnik« u Zagrebu i punih 20 godina bio je njegov glavni urednik (1958—1978).

U vezi sa zadacima na čuvanju i prezentiranju arhivske građe, Stulli je napisao mnogobrojne operate, referate i stručne analize o stanju i problemima čuvanja i zaštite arhivske građe. Između niza vrijednih priloga o našoj arhivistici spominjemo ovdje neke veće studije koje predstavljaju važan teorijski i stručni prinos arhivskoj problematici u nas: »Arhivska građa u novom zakonodavstvu SRH« (1965), »Osnovni principi novog arhivskog zakonodavstva u SRH« (1964), »Dva pokušaja inventarizacije Dubrovačkog arhiva početkom 19. st.« (1969), »O valorizaciji i kategorizaciji arhivske građe« (1970).

Stulli je uvijek spremno i odgovorno prihvaćao mnoge stručne i društvene funkcije, u kojima se isticao svojim inicijativama i produbljenom analizom aktualnih problema.

Glavni radovi dr. Bernarda Stullija pripadaju znanstvenom području povijesti i odnose se na ove temeljne probleme: 1. na povijest primorskih gradova i regija, 2. na povijest pomorstva, ribarstva i prometnih veza u Hrvatskoj, 3. na revolucionarna previranja 1917—1918. godine, 4. na obračun s aspiracijama talijanske iredente na naše jadranske krajeve. Među tim njegovim raspravama posebno ističemo: »Pregled povijesti pomorstva Jugoslavije do kraja 19. st.« (1957), »Pregled povijesti Dubrovačke Republike« (1958), »Ustanak mornara u Boki kotorskoj« (1959), »Albansko pitanje 1875—1882, (1959), »1918. Revolucionarni pokreti mornara« (1968), »Prijedlozi i projekti željezničkih pruga u Hrvatskoj 1825—1863« (1975), »Povijest Zlarina« (1980), »Oko pripadnosti kvarnerskih otoka 1848/49. i 1861« (1982), »Građa o stanju u Dalmaciji 1818. godine« (1983), »Istarsko okružje 1825—1860« (1984).

Nakon smrti dr. B. Stullija ostao je još niz važnih neobjavljenih radova kao: integralna monografija »Povijest Dubrovačke Republike«, »Židovi u Dubrovniku«, »Poreština sredinom 19. stoljeća« i drugo.

Dr. B. Stulli mnogo je surađivao s našom Akademijom i u našoj Akademiji u tri razdoblja svojega radnog vijeka 1. Bio je tajnik i direktor Jadranskog instituta punih 9 godina. 2. Nakon osnivanja Savjeta za naučni rad SRH (1959) dr. Stulli je kao dugogodišnji predsjednik njegove Komisije za povijesne znanosti aktivno sudjelovao i u promicanju, valorizaciji i financiranju znanstvenih zadataka Akademije na ovom važnom znanstvenom području. 3. I na kraju svog

Bernard Stulli

životnog puta dr. B. Stulli bio je u lipnju 1983. god. izabran za člana suradnika naše Akademije, u Razredu za društvene znanosti. Iako tada već teško načeta zdravlja, on aktivno pripomaže stručnom radu Razreda za društvene znanosti s nekoliko svojih temeljitih recenzija radova suradnika koje mu je Razred povjerio na ocjenjivanje.

Nemilosrdna smrt grabi nam suradnike, drage kolege i prijatelje, i u dobi kad su još mogli dati nova, vrijedna djela. Ali, takva je već ljudska sudbina.

Za ono što je dr. Bernard Stulli dao našoj znanosti, a posebno našoj Akademiji, ostaje mu naša topla zahvalnost.

Hodimir Sirotković

LADISLAV ŠABAN

(1918—1985)

Smrću Ladislava Šabana u našoj je muzikološkoj znanosti nastao velik i nenadoknadiv gubitak. Praznina što ju je iza sebe ostavio taj toliko aktivni i nesebični pregalac na području istraživanja domaće glazbe i njezine prošlosti neće se ni lako ni brzo popuniti. Entuzijast i iskreno zauzet za sve glazbene vrijednosti naše kulturne prošlosti, Šaban je ispunio velik dio života njihovu temeljitom i sustavnom istraživanju.

Rodio se 3. siječnja 1918. u Lepoglavi. Školovao se u Zagrebu, gdje je maturirao na klasičnoj gimnaziji. God. 1937. položio je završni ispit iz klavira na Državnoj muzičkoj srednjoj školi u Zagrebu. Iste je godine nastavio studij toga instrumenta na Visokoj školi zagrebačke Muzičke akademije kod prof. Svetislava Stančića. Studij je završio 1941. diplomom umjetničkog (koncertantnog) i pedagoškog smjera.

Početak djelatnosti Ladislava Šabana bio je obilježen podjednakim nastojanjima na koncertnom i pedagoškom području. On je do 1948. nekoliko puta uspješno javno nastupao. No, poput njegova učitelja Svetislava Stančića, uviđa da je pravo područje njegova rada klavirska pedagogija, pa joj se otada i posvećuje, najprije kao profesor Srednje muzičke škole u Zagrebu, a od 1950. kao docent Muzičke akademije, na kojoj je u toku vremena postao izvanredni pa redoviti profesor. Na toj ustanovi niz godina predaje i metodiku klavira. God 1967. kad je Muzička akademija u Zagrebu osnovala Muzikološki zavod, postao je Šaban stalnim članom upravnog odbora toga zavoda, sudjelujući na ostvarivanju različitih projekata oko organiziranja i provođenja rada na proučavanju i sređivanju arhivske glazbene građe u raznim arhivima Zagreba i Hrvatske. God. 1972. izabran je za stalnog vanjskog suradnika Instituta za historijske i ekonomske nauke Jugoslavenske akademije u Zadru, s kojim je surađivao još od 1967.

Već u početku svojega pedagoškog rada na Muzičkoj akademiji Šaban stječe glas vrsnog klavirskog pedagoga, i to jednog od naj-

Ladislav Šaban

istaknutijih u Hrvatskoj. Šaban je odgojio čitav niz istaknutih nastavnika klavira, a pojedini njegovi učenici uspješno nastupaju i na koncertnom podiju.

Šabanova aktivnost na području klavirske pedagogije nije se iscrpljivala u radu s učenicima. On je sudjelovao u više tijela i komisija za unapređivanje i reformu glazbenog školstva. Predavao je stručnim aktivima i na seminarima te objavljivao članke iz stručne problematike a sastavljao je i klavirske udžbenike na kojima je naše glazbeno školstvo u poratnim godinama oskudijevalo. Osim toga priređivao je školska izdanja raznih klavirskih djela, od kojih jedan svezak klavirskih skladbi starih dubrovačkih glazbenika. Za svoje pedagoške uspjehe 1968. odlikovan je ordenom rada sa zlatnim vijencem.

Još od svojih studentskih dana bavio se Šaban proučavanjem hrvatske glazbene povijesti, tada još samo povremeno. Započeo je surađivati s nekim muzejskim ustanovama, pa je i današnja zbirka starih instrumenata u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu dobrim dijelom plod takve suradnje.

No od 1963. postaje Šabanova djelatnost na području muzikologije kudikamo intenzivnija. Objavio je u domaćim i stranim periodičkim i drugim publikacijama desteke radova koji se, uglavnom, mogu podijeliti u dvije skupine: radove posvećene proučavanju hrvatske glazbene povijesti i one koji obrađuju pitanja organologije i orguljarstva u Hrvatskoj.

U prvoj skupini Šabanovih radova posebno se ističu studije povezane uz razvoj Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu, ustanove koja je dugo bila jednim od žarišta zagrebačkog glazbenog života i glazbene nastave u Zagrebu, a i u Hrvatskoj. Pobudu za rad na osvjetljavanju historijata Hrvatskog glazbenog zavoda pružila je svakako i okolnost da je Šaban bio dugogodišnji član ravnateljstva toga zavoda i čuvar njegovih arhivskih zbirki na čijem je sređivanju sustavno radio. Iz te skupine rasprava naročitu pažnju zaslužuje monografija »150 godina Hrvatskog glazbenog zavoda« (1982).

Rad na historijatu Zavoda nužno ga je doveo u vezu i s djelatnošću Vatroslava Lisinskog. Njemu je posvetio niz studija, od kojih neke konačno osvjetljuju pravu ulogu Lisinskog u tom zavodu. Neka je djela Lisinskog Šaban pronašao i o njima pisao (»Dvije nepoznate skladbe Vatroslava Lisinskoga u rukopisu Morfidisa-Nisisa«, 1970; »Jedna do sada nepoznata popijevka Vatroslava Lisinskoga«, 1971. Ali Šabana nije privlačila samo glazbena povijest Hrvatske u 19. stoljeću. Njegovi radovi proučavaju i hrvatski glazbeni život prijašnjih vremena. Upravo Šabanovim istraživanjima dugujemo spoznaje o prvim hrvatskim glazbenicima iz 13. stoljeća (»Glazbenici u 13. stoljeću u Sjevernoj Hrvatskoj«, 1969).

Drugi članci i studije opisuju glazbenu nastavu u Varaždinu krajem 18. st., glazbeni život na zagrebačkom Gradecu u 17. st., glazbu u dvorovima Draškovića u 18. st. itd. Svi se ti Šabanovi radovi isti-

ču ozbiljnošću i temeljitošću te obiljem dokumentacije. Posebno je u njima istaknuta važnost arhivskog rada kao vrela prvotnih informacija, provjera i spoznaja.

Velik dio Šabanovih znanstvenih istraživanja posvećen je razvoju orguljarstva u nas. Do pojave njegovih radova nije se mnogo pisalo o orguljarstvu u našim krajevima, pa su znanstveni radovi što ih je Šaban objavio s toga područja zapravo prvi u nas koji temeljito istražuju povijest našeg orguljarstva. Posebno valja istaći radove što ih je posvetio čuvenom hrvatskom graditelju orgulja iz 18. str. Petru Nakiću, koji je svoju djelatnost razvijao u Italiji i u naseljima našega primorja. Veoma su značajne i rasprave kojima je bogato osvijetlio orguljarsku djelatnost ljubljanskog orguljara Ivana Jurja Eisla u Hrvatskoj te obitelji Moscatelli u Dalmaciji. Sva obilježja kojima se odlikuju Šabanove rasprave glazbeno-historijskog karaktera susrećemo i u njegovim djelima iz područja orguljarstva: temeljitost i preciznost znanstvene misli, bogatu, sigurnu stručnost, oštroumnost u pronalaženju potrebnih podataka.

Svojim pedagoškim kao i svojim muzikološkim radom Ladislav Šaban stekao je velike zasluge. Rezultati do kojih je u svom plodnom radu stigao osigurali su mu jedno od prvih mjesta među našim muzikolozima. Istaknute su i njegove zasluge kao voditelja Zavoda za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije. Šaban je na osobiti način znao prenijeti svoje istraživačko oduševljenje na mlade.

Njegovim odlaskom 25. srpnja 1985. Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju JAZU izgubio je svojega uvaženog člana, a muzikološki znanstvenici u nas ne samo vrlo istaknutog suradnika nego u prvom redu čovjeka i prijatelja koji im je u mnogočem mogao biti uzor i blistav primjer neumorne radinosti i neiscrpne predanosti vrijednostima u koje je vjerovao.

Ivan Supičić

ZDENKO ŠKREB

(1904—1985)

Zdenko Škreb rođen je 20. rujna 1904. u Zagrebu. U Zagrebu se školovao i diplomirao germanistiku i romanistiku na Filozofskom fakulteu 1927, a doktorat je stekao na temelju disertacije o Grillparzerovim epigramima 1931. Srednjoškolski profesor između 1928. i 1942; postaje najprije lektorom njemačkog jezika na Filozofskom fakultetu, od 1947. predavačem, a 1948. izabran je za docenta na temelju habilitacijskog rada »Značenje igre riječima« *(Rad JAZU,* 278, 1949). Od 1958. redoviti profesor Filozofskoga fakulteta, izabran je 1965. za dopisnog a 1977. za redovnog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, nakon što su sveopće priznanje stekli ne samo znanstveni radovi, objavljivani u časopisima i zbornicima nego i knjige iz područja teorije književnosti: Uvod u književnost (s F. Petrèom 1961, 1969), Stilovi i razdoblja (s A. Flakerom, 1964), Zur Kritik literaturwissenschaftlicher Methodologie (s V. Žmegačem, Frankfurt a/M 1973), Studij književnosti (1976), pa i povijesti njemačke književnosti: Grillparzer (Kronberg/Ts. 1976). Ovim je knjigama kasnije dodao i knjigu Književnost i povijesni svijet (1981), a Uvod u književnost doživio je i novo, prerađeno izdanje (sada s A. Stamaćem, 1983). Škrebovi prinosi povijesti hrvatske književnosti nisu se, međutim, našli u zajedničkim koricama, premda su i njegove interpretacije Šenoinih, Vidrićevih, Cesarićevih ili Kolarovih tekstova imale prijelomno značenje za hrvatsku književnu historiografiju i metodologiju studija književnosti na cijelom jugoslavenskom tlu.

Značenje profesora i akademika Zdenka Škreba za znanost o književnosti i hrvatsku kulturu premašuje opseg tiskanih radova. Kao djelatnik Hrvatskog filološkog društva, utemeljio je 1957. časopis »Umjetnost riječi« i okupio oko sebe cijeli niz suradnika, koji su zajedno s njim u središte znanstvene pozornosti postavili književni tekst kao umjetninu i pomagali mu u pročišćavanju i izgradnji pojmovnog oruđa kojim se umjetnini pristupa.

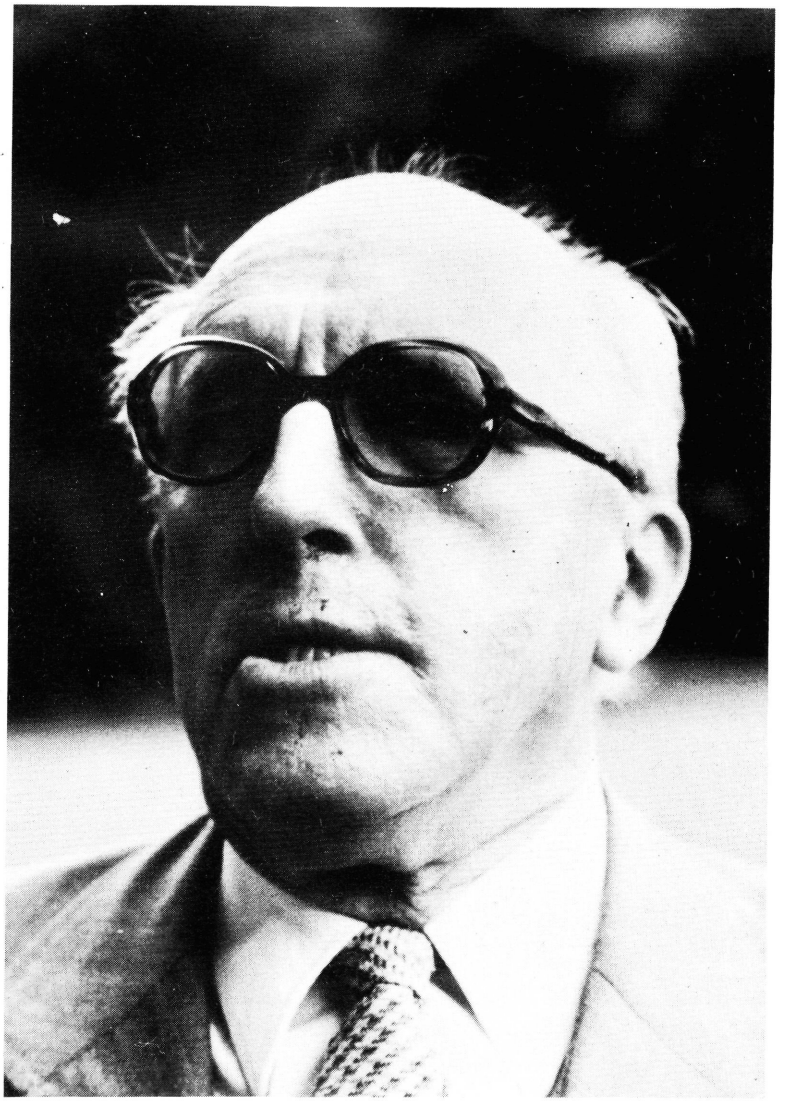
Sa Zdenkom Škrebom naša je znanost o književnosti ušla u ravnopravni dijalog s evropskom suvremenom znanošću i stekla brojna priznanja u svijetu. »Umjetnost riječi« kao i druga izdanja koja je nadahnjivao Zdenko Škreb postala su gradilištima nove znanstvene metodologije koja je danas, usprkos otporima, u našoj sredini općenito prihvaćena, a odlikuje se naglašenom težnjom da se znanstveni formocentrizam dovede u neposrednu vezu s rigoroznim povijesnim pristupom književnoj građi.

Profesor Škreb nije pripadao tipu zatvorenog u svoju radionicu znanstvenog radnika. Svoje je znanje uvijek znao prenijeti na druge: studente germanistike u redovitom školovanju, studente književnog smjera postdiplomskog studija kojemu je mnogo vremena posvećivao nakon što je 1974. umirovljen, slušaoce mnogobrojnih auditorija u zemlji i u svijetu, kojima je znanost znao učiniti pristupačnom i ljudski bliskom.

U svojoj okolini Zdenko Škreb zračio je svojom izuzetnom osobom koja je znanstvenu rigoroznost znala spajati s tolerantnom kolegijalnošću; bio je u svakom pogledu uzorom, nosiocem intelektualne i moralne savjesti.

Smrt je zatekla Zdenka Škreba samo prividno u poodmakloj dobi; ne samo što se upravo bio vratio sa svog redovitog pohoda u planine nego je još bio pun znanstvenih zamisli koje nije dospio ostvariti. Gubitak smo stoga teže osjetili; odjednom se pred nama otvorila praznina koju nismo očekivali. Nestao je Evropljanin, dopisni član Austrijske akademije znanosti, nosilac Grillparzerova prstena, medalje Goetheova instituta, dobitnik Gundolfove i Herderove nagrade, ali smo najviše osjetili gubitak velikog čovjeka hrvatske kulture, zaljubljenika u Zagreb i Hrvatsku koji je svoje radove tiskao podjednako u uglednim izdanjima Jugoslavenske akademije ali i u novinama Književne omladine Srbije, čovjeka koji nas je svojom pojavom upozoravao na visoke znanstvene ali i etičke kriterije koje je nenametljivo ispovijedao. Vrijednosti je nosio u sebi, ali je bio ujedno mjerilom naših vrijednosti. Napustio nas je znanstvenik, kolega, prijatelj i učitelj, doktor znanosti i akademik, ali ponajprije ipak — Čovjek.

Aleksandar Flaker

Zdenko Škreb

IVO VINSKI

(1915—1985)

Smrt je opet presjekla jedan iznimno bujni stvaralački život, utrnuvši žar bogata uma i uzvišene inspiracije. Ivo Vinski član je Akademije od 1975. godine (tada je izabran za člana suradnika, godine 1977. biran je za izvanredna člana), koja ga je primila za člana na osnovi njegova iznimna doprinosa ekonomskim znanostima.

Rodio se 10. rujna 1915. godine u Zagrebu, gdje je završio i gimnaziju. Studirao je ekonomiju u Beču i Firenzi, gdje je 1938. godine doktorirao.

Desetak je godina radio u privredi; po oslobođenju radi u Planskoj komisiji SRH, a od 1952. godine pa do, mogli bismo reći, posljednjih dana života djeluje u Ekonomskom Institutu — Zagreb. Tu je, prvenstveno, istraživač koji utire nove putove ekonomskoj znanosti u nas; ali i nastavnik koji prenosi svoja iskustva generacijama postdiplomaca na Ekonomskom fakultetu gdje je izabran za redovita profesora (1971. godine).

Teško je ocijeniti veličinu i doprinos djela, koje ostaje iza doktora Ive Vinskog. To je monumentalni opus od 14 u zemlji tiskanih knjiga, 8 omašnih studija tiskanih u inozemstvu i preko 150 radova objavljenih u znanstvenim i stručnim časopisima u Jugoslaviji. To djelo, velikim dijelom pionirsko, još će dugo služiti svojom temeljitošću i znanosti i ekonomskoj politici. Bilo je decenijima zidano na vrlini krajnje savjesnosti, kritičnosti i istinoljubivosti. Pri svojim se istraživanjima nije udaljavao od životne realnosti, a nalazi mu nose biljeg provjerenog iskustva kojim je raspolagao.

Godinama se bavio međunarodnim usporedbama razina privrednog razvoja (u izrazu realnog društvenog proizvoda). Stalno je isticao da obračuni narodnog dohotka i društvenog proizvoda, koji su se u svim zemljama svijeta počeli provoditi tridesetih godina, a postigli svjetsku obvezatnost u pedesetim godinama, nisu podobni za međunarodne usporedbe. Oni se obavljaju u nacionalnim valutama, a njihovo pretvaranje u međunarodne jedinice na osnovi jednostavne upotrebe službenih tečajeva nacionalnih valuta ne daje uspore-

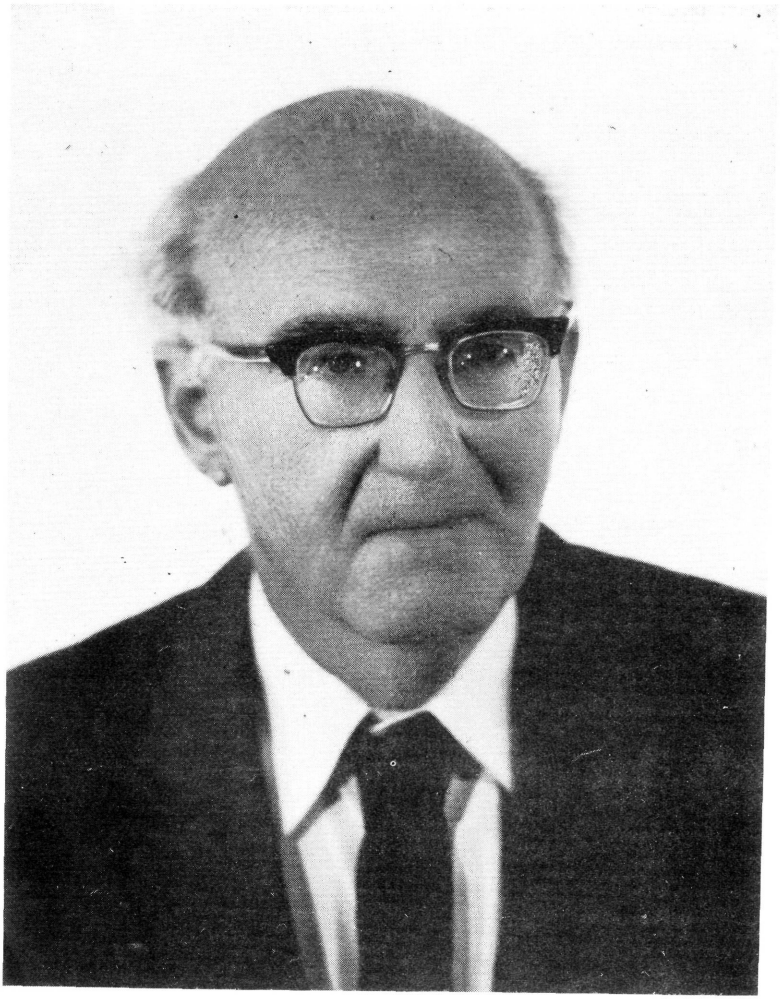
dive rezultate. Zagovarao je zato međunarodne usporedbe, pri kojima će nacionalno prikupljeni podaci biti konvertirani u međunarodne jedinice na osnovi kupovne snage nacionalne valute svake zemlje pojedinačno. Takvi su proračuni izvanredno složeni i opsežni, ali to nije smetalo Vinskog da se praktički sam uhvati u koštac s golemim metodološkim i računskim teškoćama. Sinteza tih njegovih dugogodišnjih istraživanja na području međunarodnih usporedbi jesu dvije knjige: Društveni proizvod svijeta (izašla 1976. godine u Zagrebu) i Kretanje društvenog proizvoda svijeta od 1910. do 1975. godine (izašla 1978. godine u Zagrebu). U tim se knjigama utvrđuje dinamika privrednog razvoja svijeta, kontinenata i najvažnijih zemalja u vremenskom intervalu od čitavih 65 godina, u stalnim cijenama (dolarima kupovne snage iz 1975. godine), što je izvanredna podloga za sagledavanje dugoročnog privrednog rasta svijeta u ovom stoljeću.

Značajan je i znanstveni doprinos dr. I. Vinskog na području istraživanja nacionalnog bogatstva. Prvu je takvu procjenu objavio još 1957. godine (knjiga Nacionalno bogatstvo Jugoslavije, Zagreb) i dopunio 1959. godine (u knjizi Procjena nacionalnog bogatstva po područjima, Zagreb). Otad je, u decenijskim intervalima, objavljivao knjige, koje su dalje rafinirale i produživale njegove proračune. Posljednji takav rad izašao je 1979. godine u izdanjima Jugoslavenske akademije, s njegovim procjenama fiksnih fondova Jugoslavije u vremenskom intervalu od 1953. do 1976. godine.

Od krupnog su značenja i njegovi radovi na istraživanjima dugoročnog privrednog rasta Jugoslavije, koji je potekao iz višegodišnjih sustavnih, složenih ali i neizmjerno brižljivih ispitivanja. Posebno je značajna analiza razvoja nacionalnog dohotka i rasta fiksnih fondova koje je on promatrao u vremenskom intervalu od šezdesetak godina. U tu skupinu radova idu i njegove analize zaposlenosti stanovništva, projekcije razvoja i mnogi drugi.

Smrt je otela znanosti dr. Ivu Vinskog, viri *eximiis virtutibus praediti*, koji je u svom 35 godišnjem istraživačkom radu položio ne samo snažne i jake temelje kvantitativnom istraživanju makroekonomskih veličina u nas već i izgradio sustav veličina, bez kojega se neće moći raditi i u dalekoj budućnosti.

Za nas, koji smo uživali privilegij da tijekom mnogih godina, čak decenija, budemo uz njega, ovaj je rastanak potresan. Ekonomska racionalnost tjera nas da vidimo kako smo izgubili čovjeka koji je marno u tišini svojega kabineta izgradio djelo, za koje mu dugujemo veliku zahvalnost. A naši osjećaji i misli upućeni su njegovoj poštenoj, čovjekoljubivoj osobi. Bio je druželjubiv i razgovorljiv; no nije trošio mnogo riječi da bi kazao što misli. Ali u ono što je govorio i pisao bio je duboko uvjeren. Svoje dužnosti i zadatke čitavog je života, pa i nakon umirovljenja, najuspješnije izvršavao. Kao zamjenik tajnika Razreda za društvene znanosti bio je iznimno efikasan.

Ivo Vinski

Njegovom smrću Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, a napose njezin Razred za društvene znanosti, gube voljenog kolegu, koji je u svim kontaktima i u svakoj prilici zračio humanim optimizmom, plemenitošću manira i bogatstvom zatomljene iskričave duhovitosti.

Njega neće biti među nama, ali ga nećemo ni htjeti niti moći zaboraviti, jer ostaje njegov opus.

Vladimir Stipetić

ALEKSANDAR VUČO

(1897—1985)

Dvadeset i prvog dana mjeseca srpnja 1985. godine u osamdeset i osmoj godini života preminuo je u Beogradu jedan od najistaknutijih srpskih književnika 20. stoljeća — pjesnik, romanopisac, urednik — Aleksandar Vučo.

Ušavši u literaturu početkom dvadesetih godina Vučo se odmah uključuje u struju srpske nadrealističke grupe pisaca, da bi zajedno s ostalim protagonistima tog književnog smjera u nas (Milan Dedinac, Dušan Matić, Marko Ristić i drugi) dao značajan doprinos — — i uređivačkim radom u književnim časopisima i, posebno, poetskim tekstovima — avangardnim traženjima, i u izrazu i tematici, raznolikosti tadašnjih književnih procesa.

Već prvom pjesničkom zbirkom (»Krov nad prozorom«, 1926), a potom i slijedećom (»Načela ili ako se još jednom setim«, 1929), te u dvije poeme (»Nemenikuće-Ćirilo i Metodije«, 1929, »Humor zaspalo«, 1932) — Vučo se predstavio kao izvorni i originalni pjesnik, od samog početka neovisan o tradiciji i o bilo kakvim uzorima, s posebno naglašenom težnjom da ostvari u punom smislu riječi svoj neponovljivi izraz u stihu, da se oslobodi svih literarnih škola ili već ustajalih poetika. Temeljna karakteristika njegove poezije iz ove nadrealističke faze u neprestanom je eksperimentiranju jezikom, u svojevrsnoj kaotičnosti izraza koji se javlja kao rezultat spontanog gomilanja asocijacija u duhu nadrealističkog svjetonazora. Tražeći nebanalne, bizarne motive Vučo zapravo ispovijeda jedan stav koji se manifestira kao gorki humor i pomalo ciničan odnos prema životu uopće. Ovoj nadrealističkoj fazi Vučovoj pripada i roman »Koren vida« (1928), pisan, očigledno, s tendencijom da se razbiju dotadašnji poznati oblici prozne strukture i pronađu novi kompozicijski odnosi. U skladu je to i s tematikom romana u kome se javlja moderna motivacija sna i jave, koja dopušta potpunu, realno nelogičnu, slobodu mašte i mogućnost posve iznenađujućih asocijacija.

U tridesetim godinama, nakon što je objavio i posve nekonvencionalnu zbirku dječje poezije (»Podvizi družine pet petlića«, 1933) —

Aleksandar Vučo

stavljajući akcent na kombinatoriku dječje mašte i izbjegavajući svaki didaktizam i »odgojnu« poruku — Vučo sve više naginje realističkoj stvaralačkoj tehnici, pa zajedno s Dušanom Matićem objavljuje 1940. roman »Gluvo doba« — s tematikom iz Obrenovićevske Srbije s početka 20. stoljeća.

Poslije rata Vučo se istakao romansijerskom trilogijom (»Raspust«, 1954, »Mrtve javke«, 1957, »Zasluge«, 1963) — pomalo poetiziranom u svom stilu i s modernom, suvremenom tematikom: problemom intelektualca koji je prošao ratni Beograd i nacistički logor i koji proživljava prave intelektualne traume u poslijeratnoj, oslobođenoj domovini. Bez obzira na to što je osnova tih romana realistička, sociološka po svojoj motivaciji, to je izrazito moderno pisana proza s mnogo retardacija, slobodnih reminiscencija, smjelih asociranja.

Vučov književni opus predstavlja značajne, vrhunske domete ne samo u srpskoj nego i u okviru ostalih jugoslavenskih književnosti uopće, namećući se snagom individualnog talenta svog stvaraoca, smjelošću traženja novog i originalnog književnog izraza, avangardnošću i neponovljivošću njegove umjetnosti riječi.

Miroslav Šicel

ERNEST WEISSMANN

(1903—1985)

Ernest Weissmann rođen je 11. studenoga 1903. godine u Đakovu. Za dopisnog člana Jugoslavenske akademije, u sastavu Razreda za likovne umjetnosti, biran je 1965. godine. Preminuo je 13. srpnja 1985. godine u Haarlemu (Nizozemska). Urna s kremiranim ostacima pohranjena je u obiteljskoj grobnici na Mirogoju dana 8. kolovoza 1985. godine u prisutnosti njegove djece, prijatelja i poštovalaca.

E. Weissmann studirao je arhitekturu i 1926. godine diplomirao na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Već iste godine odlazi u Paris gdje je 1926—1927. godine radio kod Adolfa Loosa, a 1927—1930. godine kod Le Corbusiera u ateljeu Rue de Sèvres 35. Njegovi su kontakti s Le Corbusierom, uz nekoliko prekida, stalni do 1937. godine, pa i kasnije, kad su kao osobni prijatelji bili i prisni suradnici na stvaralačkom i na tehnološkom polju razvitka arhitekture i urbanizma. Zahvaljujući svojem radu i sposobnostima, već je 1928. godine izabran za člana organizacije CIAM (Congrès internationaux d'architecture moderne) i za člana najvišeg tijela te organizacije CIRPAC-a (Comité international pour résolution des problèmes de l'architecture contemporaine). U njoj je također zapažena njegova djelatnost u radu na razvitku i boljoj, demokratičnijoj organizaciji CIAM-a, te na raznim sastancima i kongresima u Frankfurtu, Brüsselu, Ateni, Parizu i dr. U raspravama i diskusijama pobornik je suglasnosti ne samo na području tehnologije, tehnike planiranja i u metodama znanstvenih istraživanja već i u razmatranjima društveno-političkih činilaca i svih ostalih elemenata razvitka.

Koncem studenoga 1930. godine vraća se u Zagreb. Razdoblje od 1930. do 1937. god. E. Weissmannu je vrlo plodno i uspješno, iako je njegov boravak u Zagrebu često prekidan odlascima na rad u Paris. E. Weissmann je jedan od osnivača Radne grupe arhitekata — Zagreb (RGZ), koju su 1932. godine u okviru Zakona o zadrugama osnovali arhitekti V. Antolić, D. Hečimović, Z. Kavurić, J. Pičman, J. Seissel, B. Teodorović s njime zajedno. Radna grupa — Zagreb

Ernest Weissmann

prihvaćena je i od CIRPAC-a te potvrđena kao suradnička zemaljska grupa CIAM-a i u tom je svojstvu djelovala sve do početka II. svjetskog rata. Grupa je već iste godine sudjelovala na IV. izložbi udruženja umjetnika »Zemlja« u Zagrebu (4—20. XII. 1932) s vrlo opsežno razrađenom temom »Kuća i život«, pripremljena po metodologiji rada CIAM-a. Za IV. kongres CIAM-a u Ateni 1933. godine pripremila je studiju o gradu Zagrebu na osnovi CIAM-ova plana ankete, na kojoj je sudjelovalo 30 gradova. Ta studija prikazana je i na V. kongresu u Parizu 1937. godine. Iz te su studije informacije o gradskom zemljištu pretiskane u knjizi o Atenskom kongresu, koju je izradio J. L. Sert: »Can Our Cities Survire« (Harvard University Press, 1942, 211 str.). U Zagrebu je E. Weissmann djelatan član tadašnjeg Udruženja inženjera i arhitekata. Surađuje s naprednim pojedincima i grupama arhitekata, te objavljuje niz publicističkih priloga o unapređivanju arhitekture i urbanizma; među inim, i u knjizi Stjepana Planića »Progres graditeljstva«, s člancima »O estetici i arhitekturi«, »Tip bolesničkih soba«, te nizom prikaza projektiranih objekata i natječajnih radova (bolnica, klinika, sanatorija i škola). U to vrijeme izradio je veći broj značajnih i vrlo zapaženih projekata i natječajnih radova, od kojih se posebno ističu:

— zakladna i klinička bolnica u Zagrebu, Šalata (1931. godine),
— židovska bolnica u Zagrebu, Petrova ulica (1930. godine),
— sanatorij za plućnu tuberkulozu na Šupljoj Stijeni u Beogradu (1931. godine),
— osnovna škola u Splitu (1932. godine),
— sanatorij za tuberkulozu kostî i zglobova u Kraljevici (1928—1929. godine), studija izrađena zajedno sa dr. Miroslavom Delićem.

Po njegovim projektima izvedeni su u Beogradu »Dom štampe«, a u Zagrebu obiteljske zgrade: dr. Podvinca na Jabukovcu i ona obitelji Kraus u Nazorovoj ulici. Na izložbi »Pola vijeka hrvatske umjetnosti — Arhitektura 1888—1938.« (Zagreb, Meštrovićev paviljon, 1938) prikazana je bila obiteljska zgrada na Jabukovcu (Građevinski vjesnik, Zagreb, god. 1939, br. 4—5, str. 77). Kao član Radne grupe — Zagreb uspješno je sudjelovao na javnim arhitektonskim natječajima za:

— Šumarsko-poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Maksimir (1932. godine — II. nagrada i gradnja nekoliko paviljona),
— palaču radničkih ustanova u Zagrebu, na Ciglani (1932. godine — otkup).

Za njegovih povremenih odlazaka u Pariz (u razdoblju 1930—1937. godine) najviše je okupiran političkim radom. Radi u Sekretarijatu za likovne umjetnosti, arhitekturu i urbanizam te u Domu kulture na zadacima prikupljanja i mobilizacije intelektualaca za Narodnu frontu u borbi protiv fašizma i nacizma, koji postaju sve agresivniji. Sudjeluje u ispomaganju našim borcima na putu u Španjolsku, piše u progresivnoj štampi itd. Povremeno surađuje s Le Corbusierom, Pierreom Jeannertom i Charlottom Periand, i to kao

vanjski, samostalni suradnik. U Parizu se 1937. godine održava Svjetska izložba umjetnosti i tehnike. E. Weissmann je izabran za člana vrhovnog žirija te velike međunarodne manifestacije. Le Corbusier projektira poznati »Le Pavillon des Temps Nouveaux«, u kojem treba prikazati potrebu borbe protiv naoružanja (»Naoružanje je neizbježno moralo završiti drugim svjetskim ratom!«) i tezu da je ratu najprikladnija alternativa (u smislu zapošljavanja ljudi i uporabe strojeva) naš životni okoliš — stanovanje, urbanizacija, socijalne službe. »Izgradnju i zaštitu čovjekova okoliša čine ne samo bolja ekonomska rješenja nego i humaniji pristup rješavanju društveno-političkih problema svjetske zajednice.« — Izrada scenarija povjerena je E. Weissmannu. On ga je izradio 1935. god. u Parizu, a kompletni scenarij za izložbu (razrađen 1936. god.) istakao je njezinu strukturu, tekstove uz izloške te zaključke i prijedloge za rješavanje izloženih zamisli. Izložba je pobudila veliko zanimanje, a posebno taj paviljon. E. Weissmann je nadzirao gradnje drugih paviljona, pa i jugoslavenskog (autor arh. J. Seissel), koji je također bio prožet idejom razoružanja i mira.

Po uzoru na Radnu grupu — Zagreb, stvorene su radne grupe CIAM-a i u drugim zemljama. Kolektivni rad radnih grupa, potpomognut solidnim znanstvenim istraživanjima na analizama CIAM-a te iskustvima dotičnih zemalja, dao je značajne rezultate, koji su znatno omogućili napredak rada organizacije CIAM i time dobili opće priznanje.

Na IV. kongresu u Ateni 1933. godine prihvaćena je, među inim, i ideja da CIAM treba u formi manifesta ili povelje izložiti filozofiju i principe suvremene arhitekture i urbanizma. Tako je došlo do razrade tzv. Atenske povelje (La Charte d'Athènes). Od dvije predložene verzije Kongres je prihvatio onu koju je zastupao E. Weissmann (osnovni prijedlog delegata Jugoslavije) u kojoj je »pokušano integrirati stvaralačke i stručno-tehnološke elemente izgradnje čovjekova životnog okoliša s društveno-političkim elementima svakog pa i najprimitivnijeg sistema ljudske zajednice« a time ujedno i postići »zbližavanje i stvaranje zajedničkih pothvata arhitekata svih zemalja svijeta«. Doduše, konačan tekst nije bio izglasan (nije bilo više vremena), ali je bio konačno prihvaćen. U međuvremenu naglo se pogoršala svjetska situacija. Umjesto mira započeo je II. svjetski rat. Tako je istom devet godina poslije prihvaćanje Atenske povelje po Kongresu CIAM-a službeno objavljen tekst povelje (u redakciji E. Weissmanna), te u navedenoj J. L. Sertovoj knjizi o Atenskom kongresu CIAM-a u Ateni na str. 246—249.

Atenska povelja i izložba u Paviljonu novog doba u Parizu 1937. godine bile su svakako od povijesne važnosti s gledišta društvenog razvitka i u kontekstu kulturnog napretka.

S namjerom da oblikuje jugoslavenski paviljon na izložbi u Chicagu, E. Weissmann odlazi 1938. godine u Sjedinjene Američke Države, gdje ostaje za rata i kasnije. Da preživi, radio je u početku kao fotograf. Nakon zaraćivanja SAD zapošljava se u Washingtonu, i to

najprije u Odboru za ekonomsko ratovanje, a zatim nakon njegova vrlo zapaženog referata o načinu poslijeratne pomoći ratom okupiranim državama svijeta, u organizaciji UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration). Ondje izrađuje bezbrojne opširne programe pomoći stradalim zemljama, pa tako naročito i program pomoći Jugoslaviji. Bez te pomoći broj ratnih žrtava bio bi kudikamo veći (glad), a golema ratna razaranja bila bi još teža. Osnivanjem Organizacije ujedinjenih naroda imenovan je referentom za stanovanje i planiranje, te uspješno organizira tu važnu službu. Kasnije je imenovan za višeg savjetnika Ureda za tehničku suradnju Organizacije ujedinjenih naroda u New Yorku. Svojim je radom uspio da ta grana djelatnosti bude priznata kao vrlo važna u obnovi i izgradnji u ratu okupiranih zemalja, a posebno onih zemalja koje su stekle nezavisnost i koje su u prvom redu trebale tehničku pomoć. U tom radu na planiranju i organizaciji pomoći u obnovi okupiranih zemalja dolazi do punog izražaja Weissmannovo planersko i organizatorsko umijeće i iskustvo (koja su se razvijala kako je jednom sâm istakao, u dugogodišnjoj aktivnosti u različitim organima CIAM-a). Njegov se rad tada usredotočio na velika područja po svemu svijetu, u golemim opsezima uz velika materijalna sredstva te više-manje u gotovo svim ljudskim djelatnostima.

Bio je veliki pacifist i filantrop, izuzetan erudit, profinjen estet, te vrlo sposoban organizator golemog radnog elana. Njegove su ljudske odlike došle do punog izražaja i dovele do velikih uspjeha u njegovu radu, koji je prelazio uže stručne i nacionalne okvire te obuhvaćao svjetske razmjere. Malo je ljudi koji su svojim tako razgranatim radom opravdali svoj izbor u najviše znanstvene i umjetničke organizacije. Maksimalno zaposlen gotovo na svim kontinentima, nije se mogao više posvetiti svojim davnim zamislima: arhitekturi, urbanizmu i prostornom planiranju, pa ni organizaciji CIAM.

Ernest Weissmann bio je do posljednjeg časa čvrsto vezan sa svojom rodnom grudom, iako je najveći dio života proveo izvan nje. Nakon rata ogromnom nenadoknadivom pomoći preko UNRRA-e dokazao je svoju ljubav i privrženost našoj domovini. Dolazio je vrlo često k nama na dogovore i savjetovanja, te u mnogim potrebama organizirao raznolike oblike pomoći. Sudjelovao je u stvaranju međunarodnih ekipa za izradu studija razvoja sjevernog i južnog Jadrana i drugih krajeva koji su bili zapostavljeni. Za elementarnih nepogoda, naročito nakon katastrofalnog potresa u Skopju 1963. godine, izuzetno je vrijedan bio njegov prinos obnovi toga grada. To su očiti dokazi njegova zalaganja u pružanju pomoći, njegova humanizma i patriotizma. Isto je tako velik njegov udio (1979—1984. godine) u radu Međunarodnog savjetodavnog odbora za pomoć Crnoj Gori nakon katastrofalnog potresa.

Drago Galić

Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 1985. Knjiga 89. Izdavač: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Za izdavača: *Hrvoje Požar*. Oprema: *Edo Kovačević*. Tehnički urednik: *Božidar Čečuk*. Tisak IKRO »Mladost«, OOUR Tiskara, Zagreb, Gundulićeva 24. Tiskanje dovršeno u ožujku 1986. Naklada 700.